ಸಸ್ವರ

ಋಗ್ವೇದಸಂಹಿತಾ

ಪ್ರಥಮಂ ಮಂಡಲಮ್

ಪರಿಷ್ಕರ್ತರು

ಸ್ವಾಮಿ ಚಿದಾನಂದ

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣಾಶ್ರಮ

ಬಿಂಗಳೂರು

ಸಪ್ತಸ್ವರ

ಋಗ್ವೇದಸಂಹಿತಾ

ಪ್ರಥಮಂ ಮಂಡಲಮ್

ಪರಿಷ್ಕರ್ತರು

ಸ್ವಾಮಿ ಚಿದಾನಂದ

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣಾಶ್ರಮ

ಬೆಂಗಳೂರು

Saswara Rigveda Samhita – Prathamam Mandalam
in Kannada Script. Edited and Published by
Swami Chidananda, President,
Sri Ramakrishna Ashrama, Bangalore-560 019.
First Edition : February 1985.

ಮೊದಲನೆಯ ಮುದ್ರಣ : ಫೆಬ್ರವರಿ - 1985
2000 ಪ್ರತಿಗಳು

ಬೆಲೆ :
ಸಾಧಾರಣ ಪ್ರತಿ ರೂ. 35/-
ಉತ್ತಮ ಪ್ರತಿ ರೂ. 45/-

ಮುದ್ರಕರು :
ಶ್ರೀ ನಿತ್ಯಾನಂದ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್
ಬೆಂಗಳೂರು 560 050

ಮುನ್ನುಡಿ

ಜಗತ್ತನ್ನೇ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಬಲ್ಲಂತಹ ನಮ್ಮ ದಿವ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ವೇದಗಳೇ ಸುಭದ್ರ ಅಡಿಪಾಯ. ಜಗತ್ತನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ, ಪಾಲಿಸಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವ ಜಗತ್ಪತಿಯ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗಾನ ಮಾಡುವ ಅತನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ವೇದಗಳೇ ನಮಗೆ ದಾರಿದೀಪ. ಆ ಪ್ರಭುವಿನ ದಿವ್ಯವಾಣಿಯೇ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಶಬ್ದರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ನಿರ್ಮಲ ಜ್ಞಾನವಿಜ್ಞಾನ ಭಂಡಾರವಾದ ವೇದಗಳು.

ಹುಟ್ಟಿದಾಗಲಿಂದ ಹಿಡಿದು ದೇಹವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಹೋಗುವವರೆಗೆ ನಾವು ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಅನೇಕ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಉಪನಯನ, ಮದುವೆ, ಪ್ರೇತಕರ್ಮ, ಶ್ರಾದ್ಧ, ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ವೇದಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಇಹಲೋಕದ ಸುಖವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ವಿಧಾನವನ್ನೂ ಸ್ವರ್ಗಾದಿಲೋಕಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಆನಂದವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ವಿಧಾನವನ್ನೂ ಮತ್ತು ಜನನ ಮರಣ ರೂಪವಾದ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಮುಳುಗಿ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಬಹುಪರಿಯಾಗಿ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ತೊಳಲುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಪರಮಾನಂದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಮೋಕ್ಷ ಮಾರ್ಗವನ್ನೂ ವೇದಗಳು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ. ಚತುರ್ಮುಖ ಬ್ರಹ್ಮನು ಹೇಳಿದ ವೇದವಾಣಿಯನ್ನು ಋಷಿಗಳು ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರಿಂದ ಅವರ ಶಿಷ್ಯರು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ "ಶ್ರುತಿ" ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂತು. ನಿಷ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದಾದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು "ನಿಗಮ"ವೆಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಪರಬ್ರಹ್ಮದ ವಿಷಯ ಚಿಂತನೆಗೆ ಸಾಧನವಾದ ಜ್ಞಾನ ಸಮುದಾಯವಾದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ "ಆಮ್ನಾಯ"ವೆಂಬ ಹೆಸರೂ ಬಂದಿದೆ. ಅಪೌರುಷೇಯವಾದ ವೇದಗಳು ನಾಲ್ಕು : ಋಗ್ವೇದ, ಯಜುರ್ವೇದ, ಸಾಮವೇದ ಮತ್ತು ಅಥರ್ವಣವೇದ. ಈ ನಾಲ್ಕು ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವೇದಕ್ಕೂ ಸಂಹಿತಾ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಆರಣ್ಯಕ, ಉಪನಿಷತ್ತು ಎಂಬ

ಭಾಗಗಳಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಶ್ರೌತ ಸೂತ್ರ ಮೊದಲಾದ ಸೂತ್ರಗಳೂ ಪ್ರಾತಿಶಾಖ್ಯ ಗಳೂ ಆಯಾ ವೇದಗಳಿಗೆ ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿರುವುವು. ಋಗ್ವೇದ ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಮಂಡಲಗಳಿವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಋಷಿ ಮತ್ತು ಅವನ ವಂಶದವರು ಅಥವಾ ಗುಂಪಿನವರು ರಚಿಸಿದ ಅಥವಾ ದ್ರಷ್ಟೃವಾದ ಮಂತ್ರಗಳ ಸಮೂಹವೆಲ್ಲವನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ಒಂದೊಂದು ಮಂಡಲವೆಂದು ನಿಷ್ಕರ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಥಮಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಗುಂಪಿನ ಅನೇಕ ಋಷಿಗಳಿರುವರು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಒಂದುನೂರು ಮಂತ್ರಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಋಷಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಶತರ್ಚಿನರೆಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಮಂತ್ರದಿಂದ 102ರ ವರೆಗೆ ಮಧುಚ್ಛಂದಾ ವೈಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಋಷಿಗಳು 111ರಿಂದ 253ರವರೆಗೆ ಮೇಧಾತಿಥಿಃ ಕಾಣ್ವರೂ 254ರಿಂದ 350ರವರೆಗೆ ಆಜೀಗರ್ತಿಃ ಶುನಶ್ಶೇಫರೂ ಋಷಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಥಮ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ 24 ಅನುವಾಕಗಳೂ, 191 ಸೂಕ್ತಗಳೂ, 2006 ಋಕ್ಕುಗಳೂ ಇವೆ. ಈ ಸೂಕ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದರಿಂದ ಎಷ್ಟುಬೇಕಾದರೂ ಋಕ್ಕುಗಳಿರಬಹುದು. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ, ಒಂದು ದೇವತೆಗೆ ಉದ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಮಂತ್ರಗಳು ಒಂದು ಸೂಕ್ತವೆಂದೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ವೇದದ ಯಾವುದೇ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಿದರೂ, ಅದಕ್ಕೆ ಋಷಿ, ದೇವತೆ, ಮತ್ತು ಛಂದಸ್ಸು ಈ ಮೂರನ್ನು ಹೇಳಿ ಆಮೇಲೆ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಒಂದೇ ಋಕ್ಕಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಋಷಿ ಇರಬಹುದು ಅಥವಾ ಅನೇಕ ಸೂಕ್ತಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಋಷಿ ಇರಬಹುದು. ಒಂದು ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಋಷಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸೂಕ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಅಗ್ನಿದೇವತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸೂಕ್ತಗಳಿರುವುವು. ಆ ಸೂಕ್ತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮೊದಲು ಗಾಯತ್ರೀ ಛಂದಸ್ಸಿನ ಸೂಕ್ತಗಳು, ಬಳಿಕ ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್, ಜಗತೀ ಮುಂತಾದ ಇತರ ಛಂದಸ್ಸಿನ ಸೂಕ್ತಗಳು ಇರುವುವು. ಅಗ್ನಿದೇವತಾಕವಾದ ಸೂಕ್ತಗಳು ಮುಗಿದಮೇಲೆ ಇಂದ್ರದೇವತಾಕವಾದ ಸೂಕ್ತಗಳು, ನಂತರ ಇತರ ದೇವತೆಗಳು ಎಂದರೆ ವಿಶ್ವದೇವತೆಗಳು, ಉಷಸ್ಸು ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸೂಕ್ತಗಳು ಬರುವುವು. ಅನೇಕ ಋಷಿಗಳೂ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇವತೆಗಳೂ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಛಂದಸ್ಸುಗಳೂ ಒಂದೇ ಸೂಕ್ತದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವುವು. ಇಂತಹ ಸೂಕ್ತಗಳು ಎಷ್ಟೋಕಡೆ ಬಂದಿವೆ.

ಸೂಕ್ತಗಳು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ದೇವತೆಯನ್ನೇ ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೂಕ್ತಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ದೇವತೆಗಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ಋಕ್ಕಿಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ದೇವತೆಯಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಒಂದೇ ಸೂಕ್ತಕ್ಕೆ, ಒಂದೇ ಮಂತ್ರಕ್ಕೆ ಇಬ್ಬರು ದೇವತೆಗಳಿರಬಹುದು. ಈ ಪ್ರಥಮ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿಯೇ ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಇತರ ಶಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಈ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸೂಕ್ತಕ್ಕೆ ಖಿಲ ಸೂಕ್ತ ಅಥವಾ ಪರಿಶಿಷ್ಟವೆಂದು ಹೆಸರು. ಪ್ರಥಮ ಮಂಡಲದ 50ನೆಯ ಸೂಕ್ತ ಆದಮೇಲೆ "ಶನ್ನೈಶ್ಚಿದದ್ಯ" ಎಂಬ ಸೂಕ್ತವನ್ನೂ, ಪ್ರಥಮ ಮಂಡಲದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ "ಮಾಬಿಭೇರ್ನ" ಎಂಬ ಸೂಕ್ತವನ್ನೂ ಪಠಿಸಬೇಕು.

ಋಗ್ವೇದ ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ 10 ಮಂಡಲಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು 8–ಅಷ್ಟಕ ಗಳಾಗಿಯೂ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಷ್ಟಕವನ್ನು 8–ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನಾಗಿಯೂ, ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ವರ್ಗಗಳನ್ನಾಗಿಯೂ ವಿಭಾಗಿಸಿದೆ. ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 8 ಅಷ್ಟಕಗಳು, 64–ಅಧ್ಯಾಯಗಳು, 1028 ಸೂಕ್ತಗಳು, 2024–ವರ್ಗ ಗಳು 10552 ಮಂತ್ರಗಳು, 397265 ಅಕ್ಷರಗಳು ಇವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಖಿಲ ಸೂಕ್ತಗಳು 36 ಇವೆ.

ವೇದಾಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಋಗ್ವೇದ ಸಂಹಿತೆಯ ಪ್ರಥಮ ಮಂಡಲವನ್ನು ಸ್ವರಸಹಿತವಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವೇದಪುರುಷನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮಿಕ್ಕ 9 ಮಂಡಲಗಳನ್ನೂ ಒಂದೊಂದು ವಿಭಾಗವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಅಭಿಲಾಷೆಯಿದೆ.

ವೇದಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಆಸಕ್ತಿಯಿರುವವನು ಶುಚಿರ್ಭೂತನಾಗಿ, ವಿನಯಾದಿಗುಣಸಂಪನ್ನನಾಗಿರಬೇಕು. ಶ್ರದ್ಧಾಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದವ ನಾಗಿ ಆಚಾರ್ಯನ ಶುಶ್ರೂಷೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಬುದ್ಧಿವಂತನೂ, ಆಲಸ್ಯರಹಿತನೂ, ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವವನೂ ಆಗಿರಬೇಕು. ಆಗ ಆಚಾರ್ಯನು ಉಪದೇಶಿಸುವ ವೇದ ವಿದ್ಯೆಯು ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ

ಅನಂತ ದಿವ್ಯ ಫಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ ಅವನು ನಿತ್ಯಾನಂದವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಮೋಕ್ಷ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ನಮಃ ಪರಮಋಷಿಭ್ಯೋ ನಮಃ ಪರಮಋಷಿಭ್ಯಃ ॥

ಸ್ವಾಮಿ ಚಿದಾನಂದ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣಾಶ್ರಮ
ಬೆಂಗಳೂರು.

ಪರಿವಿಡಿ

ಸೂಕ್ತ	ಸೂಕ್ತದ ಹೆಸರು	....	....	ಪುಟ
1.	ಅಗ್ನಿಮಿಳೇ ಪುರೋಹಿತಂ	.....	.....	1
2.	ವಾಯವಾ ಯಾಹಿ	.....	.....	2
3.	ಅಶ್ವಿನಾ ಯಜ್ವರೀರಿಷೋ	.....	.....	3
4.	ಸುರೂಪಕೃತ್ನುಮೂತಯೇ	.....	.....	4
5.	ಆ ತ್ವೇತಾ	.....	.....	5
6.	ಯುಜಂತಿ ಬ್ರಧ್ನಮರುಷಂ	.....	.....	7
7.	ಇಂದ್ರಮಿದ್ಗಾಥಿನೋ	.....	.....	8
8.	ಏಂದ್ರ ಸಾನಸಿಂ	.....	.....	9
9.	ಇಂದ್ರೇಹಿ ಮತ್ಸ್ಯಂಧಸೋ	.....	.....	10
10.	ಗಾಯಂತಿ ತ್ವಾ	.....	.....	12
11.	ಇಂದ್ರಂ ವಿಶ್ವಾ	.....	.....	13
12.	ಅಗ್ನಿಂ ದೂತಂ	.....	.....	15
13.	ಸುಸಮಿದ್ಧೋ ನ	.....	.....	16
14.	ಐಭಿರಗ್ನೇ ದುವೋ	.....	.....	18
15.	ಇಂದ್ರ ಸೋಮಂ	.....	.....	19
16.	ಆ ತ್ವಾ ವಹಂತು	.....	.....	21
17	ಇಂದ್ರಾವರುಣಯೋರಹಂ	.....	.....	22
18.	ಸೋಮಾನಂ ಸ್ವರಣಂ	.....	.....	23
19.	ಪ್ರತಿತ್ಯಂ	.....	.....	24
20.	ಅಯಂ ದೇವಾಯ	.....	.....	25
21.	ಇಹೇಂದ್ರಾಗ್ನೀ	.....	.....	26

22.	ಪ್ರಾತರ್ಯುಜಾ	.....	.....	27
23.	ತೀವ್ರಾಃ ಸೋಮಾಸ	.....	.....	30
24.	ಕಸ್ಯ ನೂನಂ	.....	.....	33
25.	ಯಚ್ಚಿದ್ಧಿ ತೇ	.....	.....	35
26.	ವಸಿಷ್ವಾ ಹಿ	.....	.....	38
27.	ಅಶ್ವಂ ನ ತ್ವಾ	.....	.....	39
28.	ಯತ್ರ ಗ್ರಾವಾ	.....	.....	41
29.	ಯಚ್ಚಿದ್ಧಿ ಸತ್ಯ	.....	.....	42
30.	ಆ ವ ಇಂದ್ರಂ	.....	.....	44
31.	ತ್ವಮಗ್ನೇ ಪ್ರಥಮೋ	.....	.....	46
32.	ಇಂದ್ರಸ್ಯ ನು	.....	.....	50
33.	ಏತಾಯಾಮೋಪ	.....	.....	53
34.	ತ್ರಿಶ್ಚಿನ್ನೋ ಅದ್ಯಾ	.....	.....	56
35.	ಹ್ವಯಾಮ್ಯಗ್ನಿಂ	.....	.....	58
36.	ಪ್ರ ವೋ ಯಹ್ವಂ	.....	.....	61
37.	ಕ್ರೀಳಂ ವಃ ಶರ್ಧೋ	.....	.....	64
38.	ಕದ್ಧ ನೂನಂ	.....	.....	66
39.	ಪ್ರ ಯದಿತ್ಥಾ	.....	.....	68
40.	ಉತ್ತಿಷ್ಠ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತೇ	.....	.....	70
41.	ಯಂ ರಕ್ಷಂತಿ	.....	.....	71
42.	ಸಂ ಪೂಷನ್ನಧ್ವನಸ್ತಿರ	.....	.....	73
43.	ಕದ್ರುದ್ರಾಯ	.....	.....	74
44.	ಅಗ್ನೇ ವಿವಸ್ವದುಷಸಶ್ಚಿತ್ರಂ	.....	.....	76
45.	ತ್ವಮಗ್ನೇ ವಸೂರಿಹ	.....	.....	78
46.	ಏಷೋ ಉಷಾ	.....	.....	80
47.	ಅಯಂ ವಾಂ	.....	.....	83
48.	ಸಹ ವಾಮೇನ	.....	.....	84

49.	ಉಷೋ ಭದ್ರೇಭಿರಾ	.....	.....	87
50.	ಉದು ತ್ಯಂ	.....	.....	88
51.	ಅಭಿ ತ್ಯಂ	.....	.....	90
52.	ತ್ಯಂ ಸು ಮೇಷಂ	.....	.....	93
53.	ನ್ಯು ಷು ವಾಚಂ	.....	.....	96
54.	ಮಾ ನೋ ಅಸ್ಮಿನ್	.....	.....	98
55.	ದಿವಶ್ಚಿದಸ್ಯ	.....	.....	100
56.	ಏಷ ಪ್ರ ಪೂರ್ವೀರವ	.....	.....	102
57.	ಪ್ರ ಮಂಹಿಷ್ಠಾಯ	.....	.....	104
58.	ನೂ ಚಿತ್ಸಹೋಜಾ	.....	.....	105
59.	ವಯಾ ಇದಗ್ನೇ	.....	.....	107
60.	ವಹ್ನಿಂ ಯಶಸಂ	.....	.....	109
61.	ಅಸ್ಮಾ ಇದು	.....	.....	110
62.	ಪ್ರ ಮನ್ಮಹೇ	.....	.....	113
63.	ತ್ವಂ ಮಹಾ ಇಂದ್ರ	.....	.....	115
64.	ವೃಷ್ಣೇ ಶರ್ಧಾಯ	.....	.....	117
65.	ಪಶ್ವಾ ನ ತಾಯುಂ	.....	.....	120
66.	ರಯಿರ್ನ ಚಿತ್ರಾ /	.....	.....	121
67.	ವನೇಷು ಜಾಯುರ್ಮರ್ತೇಷು	.....	.....	122
68.	ಶ್ರೇಣನ್ನುಪ ಸ್ಥಾದ್ದಿವಂ	.....	.....	123
69.	ಶುಕ್ರಃ ಶುಶುಕ್ವಾ	.....	.....	125
70.	ವನೇಮ ಪೂರ್ವೀರರ್ಯೋ	.....	.....	126
71.	ಉಪ ಪ್ರ ಜಿನ್ವನ್ನುಶತೀಃ	.....	.....	127
72.	ನಿ ಕಾವ್ಯಾ ವೇಧಸಃ	.....	.....	129
73.	ರಯಿರ್ನ ಯಃ	.....	.....	131
74.	ಉಪಪ್ರಯಂತೋ	.....	.....	133
75.	ಜುಷಸ್ವ ಸಪ್ರಥಸ್ತಮಂ	.....	.....	134

22.	ಪ್ರಾತರ್ಯುಜಾ	.....	.....	27
23.	ತೀವ್ರಾಃ ಸೋಮಾಸ	.....	.....	30
24.	ಕಸ್ಯ ನೂನಂ	.....	.....	33
25.	ಯಚ್ಚಿದ್ಧಿ ತೇ	.....	.....	35
26.	ವಸಿಷ್ಠಾ ಹಿ	.....	.....	38
27.	ಅಶ್ವಂ ನ ತ್ವಾ	.....	.....	39
28.	ಯತ್ರ ಗ್ರಾವಾ	.....	.....	41
29.	ಯಚ್ಚಿದ್ಧಿ ಸತ್ಯ	.....	.....	42
30.	ಆ ವ ಇಂದ್ರಂ	.....	.....	44
31.	ತ್ವಮಗ್ನೇ ಪ್ರಥಮೋ	.....	.....	46
32.	ಇಂದ್ರಸ್ಯ ನು	.....	.....	50
33.	ಏತಾಯಾಮೋಪ	.....	.....	53
34.	ತ್ರಿಶ್ಚಿನ್ನೋ ಅದ್ಯಾ	.....	.....	56
35.	ಹ್ವಯಾಮ್ಯಗ್ನಿಂ	.....	.....	58
36.	ಪ್ರ ವೋ ಯಹ್ವಂ	.....	.....	61
37.	ಕ್ರೀಳಂ ವಃ ಶರ್ಧೋ	.....	.....	64
38.	ಕದ್ಧ ನೂನಂ	.....	.....	66
39.	ಪ್ರ ಯದಿತ್ಥಾ	.....	.....	68
40.	ಉತ್ತಿಷ್ಠ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತೇ	.....	.....	70
41.	ಯಂ ರಕ್ಷಂತಿ	.....	.....	71
42.	ಸಂ ಪೂಷನ್ನಧ್ವನಸ್ತಿರ	.....	.....	73
43.	ಕದ್ರುದ್ರಾಯ	.....	.....	74
44.	ಅಗ್ನೇ ವಿವಸ್ವದುಷಸಶ್ಚಿತ್ರಂ	.....	.....	76
45.	ತ್ವಮಗ್ನೇ ವಸೂರಿಹ	.....	.....	78
46.	ಏಷೋ ಉಷಾ	.....	.....	80
47.	ಅಯಂ ವಾಂ	.....	.....	83
48.	ಸಹ ವಾಮೇನ	.....	.....	84

49.	ಉಷೋ ಭದ್ರೇಭಿರಾ	.....	.....	87
50.	ಉದು ತ್ಯಂ	.....	.....	88
51.	ಅಭಿ ತ್ಯಂ	.....	.....	90
52.	ತ್ಯಂ ಸು ಮೇಷಂ	.....	.....	93
53.	ನ್ಯು ಷು ವಾಚಂ	.....	.....	96
54.	ಮಾ ನೋ ಅಸ್ಮಿನ್	.....	.....	98
55.	ದಿವಶ್ಚಿದಸ್ಯ	.....	.....	100
56.	ಏಷ ಪ್ರ ಪೂರ್ವೀರವ	.....	.....	102
57.	ಪ್ರ ಮಂಹಿಷ್ಠಾಯ	.....	.....	104
58.	ನೂ ಚಿತ್ಸಹೋಜಾ	.....	.....	105
59.	ವಯಾ ಇದಗ್ನೇ	.....	.....	107
60.	ವಹ್ನಿಂ ಯಶಸಂ	.....	.....	109
61.	ಅಸ್ಮಾ ಇದು	.....	.....	110
62.	ಪ್ರ ಮನ್ಮಹೇ	.....	.....	113
63.	ತ್ವಂ ಮಹಾ ಇಂದ್ರ	.....	.....	115
64.	ವೃಷ್ಣೇ ಶರ್ಧಾಯ	.....	.....	117
65.	ಪಶ್ವಾ ನ ತಾಯುಂ	.....	.....	120
66.	ರಯಿರ್ನ ಚಿತ್ರಾ /	.....	.....	121
67.	ವನೇಷು ಜಾಯುರ್ಮರ್ತೇಷು	.....	.....	122
68.	ಶ್ರೀಣನ್ನುಪ ಸ್ಥಾದ್ದಿವಂ	.....	.....	123
69.	ಶುಕ್ರಃ ಶುಶುಕ್ವಾ	.....	.....	125
70.	ವನೇಮ ಪೂರ್ವೀರರ್ಯೋ	.....	.....	126
71.	ಉಪ ಪ್ರ ಜಿನ್ವನ್ಹಿಶತೀಃ	.....	.....	127
72.	ನಿ ಕಾವ್ಯಾ ವೇಧಸಃ	.....	.....	129
73.	ರಯಿರ್ನ ಯಃ	.....	.....	131
74.	ಉಪಪ್ರಯಂತೋ	.....	.....	133
75.	ಜುಷಸ್ವ ಸಪ್ರಥಸ್ತಮಂ	.....	.....	134

22.	ಪ್ರಾತರ್ಯುಜಾ	.....	.....	27
23.	ತೀವ್ರಾಃ ಸೋಮಾಸ	.....	.....	30
24.	ಕಸ್ಯ ನೂನಂ	.....	.....	33
25.	ಯಚ್ಚಿದ್ಧಿ ತೇ	.....	.....	35
26.	ವಸಿಷ್ಠಾ ಹಿ	.....	.....	38
27.	ಅಶ್ವಂ ನ ತ್ವಾ	.....	.....	39
28.	ಯತ್ರ ಗ್ರಾವಾ	.....	.....	41
29.	ಯಚ್ಚಿದ್ಧಿ ಸತ್ಯ	.....	.....	42
30.	ಆ ವ ಇಂದ್ರಂ	.....	.....	44
31.	ತ್ವಮಗ್ನೇ ಪ್ರಥಮೋ	.....	.....	46
32.	ಇಂದ್ರಸ್ಯ ನು	.....	.....	50
33.	ಏತಾಯಾಮೋಪ	.....	.....	53
34.	ತ್ರಿಶ್ಚಿನ್ನೋ ಅದ್ಯಾ	.....	.....	56
35.	ಹ್ವಯಾಮ್ಯಗ್ನಿಂ	.....	.....	58
36.	ಪ್ರ ವೋ ಯಹ್ವಂ	.....	.....	61
37.	ಕ್ರೀಳಂ ವಃ ಶರ್ಧೋ	.....	.....	64
38.	ಕದ್ಧ ನೂನಂ	.....	.....	66
39.	ಪ್ರ ಯದಿತ್ಥಾ	.....	.....	68
40.	ಉತ್ತಿಷ್ಠ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತೇ	.....	.....	70
41.	ಯಂ ರಕ್ಷಂತಿ	.....	.....	71
42.	ಸಂ ಪೂಷನ್ನಧ್ವನಸ್ತಿರ	.....	.....	73
43.	ಕದ್ರುದ್ರಾಯ	.....	.....	74
44.	ಅಗ್ನೇ ವಿವಸ್ವದುಷಸಶ್ಚಿತ್ರಂ	.....	.....	76
45.	ತ್ವಮಗ್ನೇ ವಸೂರಿಹ	.....	.....	78
46.	ಏಷೋ ಉಷಾ	.....	.....	80
47.	ಅಯಂ ವಾಂ	.....	.....	83
48.	ಸಹ ವಾಮೇನ	.....	.....	84

49.	ಉಷೋ ಭದ್ರೇಭಿರಾ	.....	.....	87
50.	ಉದು ತ್ಯಂ	.....	.....	88
51.	ಅಭಿ ತ್ಯಂ	.....	.....	90
52.	ತ್ಯಂ ಸು ಮೇಷಂ	.....	.....	93
53.	ನ್ಯು ಷು ವಾಚಂ	.....	.....	96
54.	ಮಾ ನೋ ಅಸ್ಮಿನ್	.....	.....	98
55.	ದಿವಶ್ಚಿದಸ್ಯ	.....	.....	100
56.	ಏಷ ಪ್ರ ಪೂರ್ವೀರವ	.....	.....	102
57.	ಪ್ರ ಮಂಹಿಷ್ಠಾಯ	.....	.....	104
58.	ನೂ ಚಿತ್ಸಹೋಜಾ	.....	.....	105
59.	ವಯಾ ಇದಗ್ನೇ	.....	.....	107
60.	ವಹ್ನಿಂ ಯಶಸಂ	.....	.....	109
61.	ಆಸ್ಮಾ ಇದು	.....	.....	110
62.	ಪ್ರ ಮನ್ಮಹೇ	.....	.....	113
63.	ತ್ವಂ ಮಹಾ ಇಂದ್ರ	.....	.....	115
64.	ವೃಷ್ಣೇ ಶರ್ಧಾಯ	.....	.....	117
65.	ಪಶ್ವಾ ನ ತಾಯುಂ	.....	.....	120
66.	ರಯಿರ್ನ ಚಿತ್ರಾ /	.....	.....	121
67.	ವನೇಷು ಜಾಯುರ್ಮರ್ತೇಷು	.....	.....	122
68.	ಶ್ರೀಣನ್ನುಪ ಸ್ಥಾದ್ದಿವಂ	.....	.....	123
69.	ಶುಕ್ರಃ ಶುಶುಕ್ವಾ	.....	.....	125
70.	ವನೇಮ ಪೂರ್ವೀರರ್ಯೋ	.....	.....	126
71.	ಉಪ ಪ್ರ ಜಿನ್ವನ್ಮಹತೀಃ	.....	.....	127
72.	ನಿ ಕಾವ್ಯಾ ವೇಧಸಃ	.....	.....	129
73.	ರಯಿರ್ನ ಯಃ	.....	.....	131
74.	ಉಪಪ್ರಯಂತೋ	.....	.....	133
75.	ಜುಷಸ್ವ ಸಪ್ರಥಸ್ತಮಂ	.....	.....	134

76.	ಕಾ ತ ಉಪೇತಿಃ	.....	.....	135
77.	ಕಥಾ ದಾಶೇಮಾಗ್ನಯೇ	.....	.....	136
78.	ಅಭಿ ತ್ವಾ ಗೋತಮಾ	.....	.....	137
79.	ಹಿರಣ್ಯಕೇಶೋ ರಜಸೋ	.....	.....	138
80.	ಇತ್ಥಾ ಹಿ ಸೋಮ	.....	.....	140
81.	ಇಂದ್ರೋ ಮದಾಯ	.....	.....	143
82.	ಉಪೋ ಷು ಶೃಣುಹೀ	.....	.....	145
83.	ಅಶ್ವಾವತಿ ಪ್ರಥಮೋ	.....	.....	146
84.	ಅಸಾವಿ ಸೋಮ	.....	.....	148
85.	ಪ್ರ ಯೇ ಶುಂಭಂತೇ	.....	.....	151
86.	ಮರುತೋ ಯಸ್ಯ	.....	.....	153
87.	ಪ್ರತ್ವಕ್ಷಸಃ ಪ್ರತವಸೋ	.....	.....	155
88.	ಆ ವಿದ್ಯುನ್ಮದ್ಭಿಃ	.....	.....	156
89.	ಆ ನೋ ಭದ್ರಾಃ	.....	.....	158
90.	ಋಜುನೀತೀ ನೋ	.....	.....	160
91.	ತ್ವಂ ಸೋಮ ಪ್ರ	.....	.....	161
92.	ಏತಾ ಉ ತ್ಯಾ ಉಷಸಃ	.....	.....	165
93.	ಅಗ್ನೀಷೋಮಾವಿಮಂ	.....	.....	168
94.	ಇಮಂ ಸ್ತೋಮಮರ್ಹತೇ	.....	.....	170
95.	ದ್ವೇ ವಿರೂಪೇ	.....	.....	173
96.	ಸ ಪ್ರತ್ನಥಾ	.....	.....	175
97.	ಅಪ ನಃ ಶೋಶುಚದಘಂ	.....	.....	177
98.	ವೈಶ್ವಾನರಸ್ಯ ಸುಮತೌ	.....	.....	178
99.	ಜಾತವೇದಸೇ ಸುನವಾಮ	.....	.....	179
100.	ಸ ಯೋ ವೃಷಾ	.....	.....	180
101.	ಪ್ರ ಮಂದಿನೇ	.....	.....	183
102.	ಇಮಾಂ ತೇ ಧಿಯಂ	.....	.....	186

103.	ತತ್ತ ಇಂದ್ರಿಯಂ ಪರಮಂ	.....	.....	188
104.	ಯೋನಿಷ್ಟ ಇಂದ್ರ	.....	.....	190
105.	ಚಂದ್ರಮಾ ಅಪ್ಸ್ವಂತರಾ	.....	.....	192
106.	ಇಂದ್ರಂ ಮಿತ್ರಂ	.....	.....	195
107.	ಯಜ್ಞೋ ದೇವಾನಾಂ	.....	.....	197
108.	ಯ ಇಂದ್ರಾಗ್ನೀ	.....	.....	198
109.	ವಿ ಹ್ಯಖ್ಯಂ ಮನಸಾ	.....	.....	200
110.	ತತಂ ಮೇ ಅಪಸ್ತದು	.....	.....	202
111.	ತಕ್ಷನ್ರಥಂ ಸುವೃತಂ	.....	.....	204
112.	ಈಳೇ ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ	.....	.....	205
113.	ಇದಂ ಶ್ರೇಷ್ಠಂ	.....	.....	210
114.	ಇಮಾ ರುದ್ರಾಯ	.....	.....	214
115.	ಚಿತ್ರಂ ದೇವಾನಾಮುದಗಾದನೀಕಂ	.....	.....	216
116.	ನಾಸತ್ಯಾಭ್ಯಾಂ	.....	.....	218
117.	ಮಧ್ವಃ ಸೋಮಸ್ಯಾಶ್ವಿನಾ	.....	.....	222
118.	ಆ ವಾಂ ರಥೋ ಅಶ್ವಿನಾ	.....	.....	227
119.	ಆ ವಾಂ ರಥಂ ಪುರುಮಾಯಂ	.....	.....	229
120.	ಕಾ ರಾಧದ್ಧೋತ್ರಾಶ್ವಿನಾ	.....	.....	231
121.	ಕದಿತ್ಥಾ ನೃೂಃ ಪಾತ್ರಂ	.....	.....	233
122.	ಪ್ರ ವಃ ಪಾಂತಂ	.....	.....	236
123.	ಪೃಥೂ ರಥೋ	.....	.....	239
124.	ಉಷಾ ಉಚ್ಚಂತೀ	.....	.....	241
125.	ಪ್ರಾತಾ ರತ್ನಂ	.....	.....	244
126.	ಅಮಂದಾನ್ತೋ ತೋಮಾನ್ಪ್ರಭರೇ	.....	.....	245
127.	ಅಗ್ನಿಂ ಹೋತಾರಂ ವಃನ್ಯೇ	.....	.....	247
128.	ಅಯಂ ಜಾಯತ	.....	.....	250
129.	ಯಂ ತ್ವಂ ರಥಮಿಂದ್ರ	.....	.....	252

130.	ಏಂದ್ರ ಯಾಹ್ಯುಪ	.....	.....	255
131.	ಇಂದ್ರಾಯ ಹಿ ದ್ಯೌರಸುರೋ	.....	.....	258
132.	ತ್ವಯಾ ವಯಂ ಮಘವನ್	.....	.....	260
133.	ಉಭೇ ಪುನಾಮಿ	.....	.....	262
134.	ಆ ತ್ವಾ ಜುವೋ	.....	.....	263
135.	ಸ್ತೀರ್ಣಂ ಬರ್ಹಿರುಪ	.....	.....	265
136.	ಪ್ರ ಸು ಜ್ಯೇಷ್ಠಂ	.....	.....	268
137.	ಸುಷುಮಾ ಯಾತಮದ್ರಿಭಿಃ	.....	.....	270
138.	ಪ್ರಪ್ರ ಪೂಷ್ಣಸ್ತುವಿಜಾತಸ್ಯ	.....	.....	271
139.	ಅಸ್ತು ಶ್ರೌಷಟ್ ಪುರೋ	.....	.....	272
140.	ವೇದಿಷದೇ ಪ್ರಿಯಧಾಮಾಯ	.....	.....	275
141.	ಬಳಿತ್ಥಾ ತದ್ವಪುಷೇ	.....	.....	278
142.	ಸಮಿದ್ಧೋ ಅಗ್ನ ಆ ವಹ	.....	.....	281
143.	ಪ್ರ ತವ್ಯಸೀಂ ನವ್ಯಸೀಂ	.....	.....	283
144.	ಏತಿ ಪ್ರ ಹೋತಾ	.....	.....	285
145.	ತಂ ಪೃಚ್ಛತಾ	.....	.....	286
146.	ತ್ರಿಮೂರ್ಧಾನಂ ಸಪ್ತರಶ್ಮಿಂ	.....	.....	288
147.	ಕಥಾ ತೇ ಅಗ್ನೇ	.....	.....	289
148.	ಮಥೀದ್ಯದೀಂ ವಿಷ್ಟೋ	.....	.....	290
149.	ಮಹಃ ಸ ರಾಯ	.....	.....	291
150.	ಪುರು ತ್ವಾ ದಾಶ್ವಾನ್	.....	.....	292
151.	ಮಿತ್ರಂ ನ ಯಂ ಶಿಮ್ಯಾ	.....	.....	293
152.	ಯುವಂ ವಸ್ತ್ರಾಣಿ	.....	.....	295
153.	ಯಜಾಮಹೇ ವಾಂ	.....	.....	296
154.	ವಿಷ್ಣೋರ್ನು ಕಂ ವೀರ್ಯಾಣಿ	.....	.....	297
155.	ಪ್ರ ವಃ ಪಾಂತಮಂಧಸೋ	.....	.....	299
156.	ಭವಾ ಮಿತ್ರೋ	.....	.....	300

157.	ಅಬೋಧ್ಯಗ್ನಿರ್ಜ್ಮ ಉದೇತಿ	.....	.....	301
158.	ವಸೂ ರುದ್ರಾ ಪುರುಮಂತೂ	.....	.....	303
159.	ಪ್ರ ದ್ಯಾವಾ ಯಜ್ಞೈಃ	.....	.....	304
160.	ತೇ ಹಿ ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ	.....	.....	305
161.	ಕಿಮು ಶ್ರೇಷ್ಠಃ	.....	.....	307
162.	ಮಾ ನೋ ಮಿತ್ರೋ ವರುಣೋ	.....	.....	310
163.	ಯದಕ್ರಂದಃ ಪ್ರಥಮಂ	.....	.....	314
164.	ಅಸ್ಯ ವಾಮಸ್ಯ ಪಲಿತಸ್ಯ	.....	.....	317
165.	ಕಯಾ ಶುಭಾ	.....	.....	326
166.	ತನ್ನು ವೋಚಾಮ	.....	.....	329
167.	ಸಹಸ್ರಂ ತ ಇಂದ್ರೋತಯೋ	.....	.....	332
168.	ಯಜ್ಞಾ ಯಜ್ಞಾ ವಃ ಸಮನಾ ತುತುರ್ವಣಿಃ		.....	334
169.	ಮಹಶ್ಚಿತ್ತ್ವಮಿಂದ್ರ	.....	.....	336
170.	ನ ನೂನಮಸ್ತಿ	.....	.....	338
171.	ಪ್ರತಿ ವ ಏನಾ	.....	.....	339
172.	ಚಿತ್ರೋ ವೋಽಸ್ತು	.....	.....	341
173.	ಗಾಯತ್ವಾಮು ನಭನ್ಯಂ	.....	.....	341
174.	ತ್ವಂ ರಾಜೇಂದ್ರ	.....	.....	344
175.	ಮತ್ಸ್ಯಪಾಯಿ ತೇ ಮಹಃ	.....	.....	346
176.	ಮತ್ಸಿ ನೋ ವಸ್ಯ ಇಷ್ಟಯ	.....	.....	347
177.	ಆ ಚರ್ಷಣಿಪ್ರಾ	.....	.....	348
178.	ಯದ್ಧ ಸ್ಯಾತ ಇಂದ್ರ	.....	.....	349
179.	ಪೂರ್ವೀರಹಂ ಶರದಃ	.....	.....	351
180.	ಯುವೋ ರಜಾಂಸಿ	.....	.....	352
181.	ಕದು ಪ್ರೇಷ್ಠಾವಿಷಾಂ	.....	.....	354
182.	ಅಭೂದಿದಂ ವಯುನವೋ	.....	.....	356
183.	ತಂ ಯುಂಜಾಥಾಂ	.....	.....	358

184.	ತಾ ವಾಮದ್ಯ	.....	.....	359
185.	ಕತರಾ ಪೂರ್ವಾ	.....	.....	361
186.	ಆ ನ ಇಳಾಭಿರ್ವಿದಥೇ	.....	.....	363
187.	ಪಿತುಂ ನು ಸ್ತೋಷಂ	.....	.....	365
188.	ಸವಿದ್ಯೋ ಅದ್ಯ	.....	.....	367
189.	ಅಗ್ನೇ ನಯ ಸುಪಥಾ	.....	.....	368
190.	ಅನರ್ವಾಣಂ ವೃಷಭಂ	.....	.....	370
191.	ಕಂಕತೋ ನ ಕಂಕತೋ	.....	.....	372
	ವೇದಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಬಗೆ	.....	....	xv

ಪರಿಶಿಷ್ಟಮಂತ್ರಾಃ

ಶನ್ನೋ ಶ್ಚಿದದ್ಯ	.....	.....	374
ಮಾ ಬಿಭೇರ್ನ	.....	.....	375

****

ವೇದಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಬಗೆ

ಶಿಕ್ಷಾ ಗ್ರಂಥವು ವರ್ಣವೆಂದರೇನು, ಸ್ವರವೆಂದರೇನು, ಇವುಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಶಿಕ್ಷಾ ಗ್ರಂಥವು ಪ್ರತಿವೇದಕ್ಕೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇವೆ. ಒಂದೊಂದು ವೇದಕ್ಕೂ ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥ ಕರ್ತೃಗಳು ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಶಿಕ್ಷಾಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳು ಗ್ರಂಥಕರ್ತೃವಿನ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಪಾಣಿನೀಯಶಿಕ್ಷಾ, ನಾರದ ಶಿಕ್ಷಾ, ಭಾರದ್ವಾಜಶಿಕ್ಷಾ ಇತ್ಯಾದಿ. ವರ್ಣ, ಸ್ವರ, ಮಾತ್ರಾ, ಬಲ, ಸಾಮ ಸಂತಾನ ಎಂಬ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಶೀಕ್ಷಾಧ್ಯಾಯವೆಂದು ಹೆಸರು. ವರ್ಣವೆಂದರೆ ಅಕಾರಾದಿ ಅಕ್ಷರಗಳು. ಅಕ್ಷರಗಳು 64–ಇರುವುವು ಎಂದು ಬ್ರಹ್ಮನೇ ಹೇಳಿರುವನು. ಉದಾತ್ತಾದಿ ಸ್ವರಗಳ ವಿವರವನ್ನು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದೆ :

ಉದಾತ್ತಶ್ಚಾನುದಾತ್ತಶ್ಚ ಸ್ವರಿತಶ್ಚ ಸ್ವರಾಸ್ತ್ರಯಃ ॥

ಸ್ವರವೆಂದರೆ ಉದಾತ್ತ, ಅನುದಾತ್ತ, ಮತ್ತು ಸ್ವರಿತ ಎಂಬ ಮೂರು ಸ್ವರಗಳು. ಕೆಲವು ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಯ ಎಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಧವಾದ ಸ್ವರವೂ ಉಂಟೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಈ ಸ್ವರಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ಉದಾತ್ತ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಯ ಸ್ವರಗಳನ್ನು ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಉಚ್ಚರಿಸಬೇಕು. ಅನುದಾತ್ತವನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಆ ಅಕ್ಷರವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತಗ್ಗಿಸಿ ಉಚ್ಚರಿಸಬೇಕು. ಸ್ವರಿತವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿ ಉಚ್ಚರಿಸಬೇಕು. ಉದಾತ್ತಸ್ವರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಯಸ್ವರಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಚಿಹ್ನೆಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಚಿಹ್ನೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಅಕ್ಷರಗಳೂ, ಅನುದಾತ್ತಾನಂತರ ಚಿಹ್ನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಬರುವ ಅಕ್ಷರಗಳೂ ಉದಾತ್ತಾಕ್ಷರಗಳೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಅನುದಾತ್ತಾಕ್ಷರವನ್ನು ಆ ಅಕ್ಷರದ ಕೆಳಗೆ ಸಣ್ಣ ಅಡ್ಡಗೀಟು ಹಾಕಿ ತೋರಿಸಿದೆ. ಸ್ವರಿತಕ್ಕೆ ಅಕ್ಷರದ ಮೇಲೆ ಉದ್ದುದ್ದವಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಗೀಟನ್ನು ಹಾಕಿದೆ. ದೀರ್ಘ ಸ್ವರಿತವಿರುವ ಅಕ್ಷರದ ಮೇಲೆ ಎರಡು ಉದ್ದ ಗೀಟನ್ನು ಹಾಕಿದೆ. ಮಾತ್ರೆಯೆಂದರೆ ಒಂದು ಅಕ್ಷರವು ಅಥವಾ

ಒಂದಕ್ಷರವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಕಾಲ. ಅ ಎಂಬ ಅಕ್ಷರವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಅಕ್ಷರಕ್ಕೆ ಹ್ರಸ್ವಾಕ್ಷರವೆಂದು ಹೆಸರು. ಇದನ್ನು ಒಂದು ಮಾತ್ರೆಯೆಂದು ಹೇಳುವರು ಎರಡುಮಾತ್ರಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಆ, ಈ ಮುಂತಾದ ಅಕ್ಷರಗಳಿಗೆ ದೀರ್ಘಾಕ್ಷರವೆಂದು ಹೆಸರು. ಮೂರು ಮಾತ್ರೆಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಅಕ್ಷರಗಳಿಗೆ ಪ್ಲುತವೆಂದು ಸಂಜ್ಞೆಯು. ಅಥಃ ಸ್ವಿದಾಸೀ೩ತ್ ಎಂಬ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೀ ಎಂಬುದು ತ್ರಿಕಾಲಮಾತ್ರಾತ್ಮಕವಾದ ಪ್ಲುತವು. ದ್ವಿಕಾಲಮಾತ್ರಾತ್ಮಕವಾದ ಪ್ಲುತವೂ ಉಂಟು. ಸ ದೇವಾ೨ ಏಹ ವಕ್ಷತಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ವಾ೨ ಎಂಬುದು ದ್ವಿಕಾಲ ಮಾತ್ರಾತ್ಮಕವಾದ ಪ್ಲುತವು. ಬಲವೆಂದರೆ ಉಚ್ಚಾರಣದ ಸ್ಥಾನ ಪ್ರಯತ್ನ ಗಳು. ಸ್ಥಾನವೆಂದರೆ ಅಕ್ಷರವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುವಾಗ ನಾಲಗೆಯು ಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ರುವ ಯಾವ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತಗಲಿ ಉಚ್ಚಾರವಾಗುವುದೋ ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾನವೆಂದು ಹೆಸರು. ನಾಲಗೆಯನ್ನು ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿರುವ ತಾಲು ಮೊದಲಾದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಶಮಾಡಿ ಅಕ್ಷರೋಚ್ಚಾರಣೆ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ವೆಂದು ಹೆಸರು. ಸಾಮ ಎಂಬ ಶಬ್ದವು ಶಬ್ದೋಚ್ಚಾರಣೆಮಾಡುವಾಗ ಯಾವ ಅಕ್ಷರವನ್ನು ಹ್ರಸ್ವವಾಗಿ ಪಠಿಸಬೇಕು, ಯಾವ ಅಕ್ಷರವನ್ನು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಪಠಿಸ ಬೇಕು ಮುಂತಾದ ನಿಯಮಗಳಿಂದ ಶಬ್ದದ ಸಾಮ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು. ಶಬ್ದೋಚ್ಚಾರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅತಿಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಹೇಳಬಾರದು. ಅತಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಲಂಬಿಸಿಯೂ ಹೇಳಬಾರದು. ಇಂತಹ ದೋಷ ಗಳಿಗೆ ಎಡೆಕೊಡದೆ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಯೂ, ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಶ್ರಾವ್ಯ ವಾಗಿಯೂ ಇರುವಂತೆ ಉಚ್ಚರಿಸಬೇಕು. ಇಂತಹ ಶಬ್ದೋಚ್ಚಾರಣ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಸಾಮ್ಯವೆಂದು ಹೆಸರು. ವೇದವನ್ನು ಪಠಿಸುವಾಗ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಎಂದರೆ, ಹ್ರಸ್ವ, ದೀರ್ಘ, ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರ, ಅಲ್ಪಪ್ರಾಣ, ಮಹಾಪ್ರಾಣ ಮುಂತಾದ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಯೂ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಧುರವಾಗಿರು ವಂತೆಯೂ ಉಚ್ಚರಿಸಬೇಕು. ಇದು ಉಚ್ಚಾರಣೆಯ ಗುಣಗಳು. ಸಂತಾನ ಎಂದರೆ ಸಂಹಿತಾ ಅಥವಾ ಸಂಧಿನಿಯಮ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಯೋಜನಕ್ರಮವು.

****

ಸೂಕ್ತ 1

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಮಧುಚ್ಛಂದಾ ವೈಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಅಗ್ನಿಮೀಳೇ ಪುರೋಹಿತಂ ಯಜ್ಞಸ್ಯ ದೇವಮೃತ್ವಿಜಮ್ ।
ಹೋತಾರಂ ರತ್ನಧಾತಮಮ್ ॥ 1 ॥ ಅಗ್ನಿಃ ಪೂರ್ವೇಭಿರ್ಋಷಿ-
ಭಿರೀಡ್ಯೋ ನೂತನೈರುತ । ಸ ದೇವಾ ಏಹ ವಕ್ಷತಿ ॥ 2 ॥ ಅಗ್ನಿನಾ
ರಯಿಮಶ್ನವತ್ಪೋಷಮೇವ ದಿವೇದಿವೇ । ಯಶಸಂ ವೀರವತ್ತಮಮ್
॥ 3 ॥ ಅಗ್ನೇ ಯಂ ಯಜ್ಞಮಧ್ವರಂ ವಿಶ್ವತಃ ಪರಿಭೂರಸಿ । ಸ ಇದ್ದೇ-
ವೇಷು ಗಚ್ಛತಿ ॥ 4 ॥ ಅಗ್ನಿರ್ಹೋತಾ ಕವಿಕ್ರತುಃ ಸತ್ಯಶ್ಚಿತ್ರಶ್ರವಸ್ತಮಃ ।
ದೇವೋ ದೇವೇಭಿರಾ ಗಮತ್ ॥ 5 ॥ ಯದಂಗ ದಾಶುಷೇ ತ್ವಮಗ್ನೇ
ಭದ್ರಂ ಕರಿಷ್ಯಸಿ । ತವೇತ್ತತ್ಸತ್ಯಮಂಗಿರಃ ॥ 6 ॥ ಉಪತ್ವಾಗ್ನೇ ದಿವೇ-
ದಿವೇ ದೋಷಾವಸ್ತರ್ಧಿಯಾ ವಯಮ್ । ನಮೋ ಭರಂತ
ಏಮಸಿ ॥ 7 ॥ ರಾಜಂತಮಧ್ವರಾಣಾಂ ಗೋಪಾಮೃತಸ್ಯ ದೀದಿವಿಮ್ ।
ವರ್ಧಮಾನಂ ಸ್ವೇ ದಮೇ ॥ 8 ॥ ಸ ನಃ ಪಿತೇವ ಸೂನವೇಽಗ್ನೇ
ಸೂಪಾಯನೋ ಭವ । ಸಚಸ್ವಾ ನಃ ಸ್ವಸ್ತಯೇ ॥ 9 ॥

ಸೂಕ್ತ 2

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಮಧುಚ್ಛಂದಾ ವೈಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ವಾಯುಃ (1-3) । ಇಂದ್ರವಾಯೂ (4-6) । ಮಿತ್ರಾವರುಣೌ (7-9) ॥

ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ವಾಯವಾ ಯಾಹಿ ದರ್ಶತೇಮೇ ಸೋಮಾ ಅರಂಕೃತಾಃ ।
ತೇಷಾಂ ಪಾಹಿ ಶ್ರುಧೀ ಹವಮ್ ॥ 1 ॥ ವಾಯ ಉಕ್ಥೇಭಿರ್ಜರಂತೇ
ತ್ವಾಮಚ್ಛಾ ಜರಿತಾರಃ । ಸುತಸೋಮಾ ಅಹರ್ವಿದಃ ॥ 2 ॥ ವಾಯೋ-
ತವ ಪ್ರಪ್ರಂಚತೀ ಧೇನಾ ಜಿಗಾತಿ ದಾಶುಷೇ । ಉರೂಚೀ ಸೋಮ-
ಪೀತಯೇ ॥ 3 ॥ ಇಂದ್ರವಾಯೂ ಇಮೇ ಸುತಾ ಉಪ ಪ್ರಯೋಭಿರಾ
ಗತಮ್ । ಇಂದವೋ ವಾಮುಶಂತಿ ಹಿ ॥ 4 ॥ ವಾಯವಿಂದ್ರಶ್ಚ
ಚೇತಥಃ ಸುತಾನಾಂ ವಾಜಿನೀವಸೂ । ತಾವಾ ಯಾತಮುಪ
ದ್ರವತ್ ॥ 5 ॥ ವಾಯವಿಂದ್ರಶ್ಚ ಸುನ್ವತ ಆ ಯಾತಮುಪ ನಿಷ್ಕೃತಮ್ ।
ಮಕ್ಷ್ವಿ(ಇ)ಂ ತಾ ಧಿಯಾ ನರಾ ॥ 6 ॥ ಮಿತ್ರಂ ಹುವೇ ಪೂತದಕ್ಷಂ
ವರುಣಂ ಚ ರಿಶಾದಸಮ್ । ಧಿಯಂ ಘೃತಾಚೀಂ ಸಾಧಂತಾ ॥ 7 ॥
ಋತೇನ ಮಿತ್ರಾವರುಣಾವೃತಾವೃಧಾವೃತಸ್ಪೃಶಾ । ಕ್ರತುಂ ಬೃಹಂತ-

ಮಾಶಾಥೇ ॥ 8 ॥ ಕವೀ ನೋ ಮಿತ್ರಾವರುಣಾ ತುವಿಜಾತಾ ಉರು-
ಕ್ಷಯಾ । ದಕ್ಷಂ ದಧಾತೇ ಅಪಸಮ್ ॥ 9 ॥

ಸೂಕ್ತ 3

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಮಧುಚ್ಛಂದಾ ವೈಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಶ್ವಿನೌ (1-3) । ಇಂದ್ರಃ (4-6) । ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ (7-9) ।
ಸರಸ್ವತೀ (10 12) ॥ ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಅಶ್ವಿನಾ ಯಜ್ವರೀರಿಷೋ ದ್ರವತ್ಪಾಣೀ ಶುಭಸ್ಪತೀ । ಪುರು-
ಭುಜಾ ಚನಸ್ಯತಮ್ ॥ 1 ॥ ಅಶ್ವಿನಾ ಪುರುದಂಸಸಾ ನರಾ ಶವೀರಯಾ
ಧಿಯಾ । ಧಿಷ್ಣ್ಯಾ ವನತಂ ಗಿರಃ ॥ 2 ॥ ದಸ್ರಾ ಯುವಾಕವಃ ಸುತಾ
ನಾಸತ್ಯಾ ವೃಕ್ತಬರ್ಹಿಷಃ । ಆಯಾತಂ ರುದ್ರವರ್ತನೀ ॥ 3 ॥ ಇಂದ್ರಾ
ಯಾಹಿ ಚಿತ್ರಭಾನೋ ಸುತಾ ಇಮೇ ತ್ವಾಯವಃ । ಅಣ್ವೀಭಿಸ್ತನಾ
ಪೂತಾಸಃ ॥ 4 ॥ ಇಂದ್ರಾ ಯಾಹಿ ಧಿಯೇಷಿತೋ ವಿಪ್ರಜೂತಃ
ಸುತಾವತಃ । ಉಪ ಬ್ರಹ್ಮಾಣಿ ವಾಘತಃ ॥ 5 ॥ ಇಂದ್ರಾ ಯಾಹಿ
ತೂತುಜಾನ ಉಪ ಬ್ರಹ್ಮಾಣಿ ಹರಿವಃ । ಸುತೇ ದಧಿಷ್ವ ನಶ್ಚನಃ ॥ 6 ॥
ಓಮಾಸಶ್ಚರ್ಷಣೀಧೃತೋ ವಿಶ್ವೇ ದೇವಾಸ ಆ ಗತ । ದಾಶ್ವಾಂಸೋ-

ದಾಶುಷಃ ಸುತಮ್ ॥ 7 ॥ ವಿಶ್ವೇ ದೇವಾಸೋ ಅಪ್ತುರಃ ಸುತಮಾಗಂತ ತೂರ್ಣಯಃ । ಉಸ್ರಾ ಇವ ಸ್ವಸರಾಣಿ ॥ 8 ॥ ವಿಶ್ವೇ ದೇವಾಸೋ ಅಸ್ರಿಧ ಏಹಿಮಾಯಾಸೋ ಅದ್ರುಹಃ । ಮೇಧಂ ಜುಷಂತ ವಹ್ನಯಃ ॥ 9 ॥ ಪಾವಕಾ ನಃ ಸರಸ್ವತೀ ವಾಜೇಭಿರ್ವಾಜಿನೀವತೀ । ಯಜ್ಞಂ ವಷ್ಟು ಧಿಯಾವಸುಃ ॥ 10 ॥ ಚೋದಯಿತ್ರೀ ಸೂನೃತಾನಾಂ ಚೇತಂತೀ ಸುಮತೀನಾಮ್ । ಯಜ್ಞಂ ದಧೇ ಸರಸ್ವತೀ ॥ 11 ॥ ಮಹೋ ಅರ್ಣಃ ಸರಸ್ವತೀ ಪ್ರ ಚೇತಯತಿ ಕೇತುನಾ । ಧಿಯೋ ವಿಶ್ವಾ ವಿ ರಾಜತಿ ॥ 12 ॥

ಸೂಕ್ತ 4

ಅಷ್ಟಕ1 ಮಂಡಲ 1 ಆಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಮಧುಚ್ಛಂದಾ ವೈಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಸುರೂಪಕೃತ್ನುಮೂತಯೇ ಸುದುಘಾಮಿವ ಗೋದುಹೇ । ಜುಹೂಮಸಿ ದ್ಯವಿದ್ಯವಿ ॥ 1 ॥ ಉಪ ನಃ ಸವನಾ ಗಹಿ ಸೋಮಸ್ಯ ಸೋಮಪಾಃ ಪಿಬ । ಗೋದಾ ಇದ್ರೇವತೋ ಮದಃ ॥ 2 ॥ ಅಥಾ ತೇ ಅಂತಮಾನಾಂ ವಿದ್ಯಾಮ ಸುಮತೀನಾಮ್ । ಮಾ ನೋ ಅತಿ ಖ್ಯ

ಆ ಗಹಿ ॥ 3 ॥ ಪರೇಹಿ ವಿಗ್ರಮಸ್ತೃತಮಿಂದ್ರಂ ಪೃಚ್ಛಾ ವಿಪಶ್ಚಿತಮ್ ।
ಯಸ್ತೇ ಸಖಿಭ್ಯ ಆ ವರಮ್ ॥ 4 ॥ ಉತ ಬ್ರುವಂತು ನೋ ನಿದೋ
ನಿರನ್ಯತಶ್ಚಿದಾರತ ! ದಧಾನಾ ಇಂದ್ರ ಇದ್ದುವಃ ॥ 5 ॥ ಉತ ನಃ
ಸುಭಗಾಁ ಅರಿರ್ವೋಚೇಯುರ್ದಸ್ಮ ಕೃಷ್ಟಯಃ । ಸ್ಯಾಮೇದಿಂದ್ರಸ್ಯ
ಶರ್ಮಣಿ ॥ 6 ॥ ಏವಾಶುವಾಶವೇ ಭರ ಯಜ್ಞಶ್ರಿಯಂ ನೃವಾದ-
ನಮ್ । ಪತಯನ್ಮಂದಯತ್ಸಖಮ್ ॥ 7 ॥ ಅಸ್ಯ ಪೀತ್ವಾ ಶತಕ್ರತೋ
ಘನೋ ವೃತ್ರಾಣಾಮಭವಃ । ಪ್ರಾವೋ ವಾಜೇಷು ವಾಜಿನಮ್ ॥ 8 ॥
ತಂ ತ್ವಾ ವಾಜೇಷು ವಾಜಿನಂ ವಾಜಯಾಮಃ ಶತಕ್ರತೋ । ಧನಾನಾ-
ಮಿಂದ್ರ ಸಾತಯೇ ॥ 9 ॥ ಯೋ ರಾಯೋ (ಓ) ಽವನಿರ್ಮಹಾನ್ಸು-
ಪಾರಃ ಸುನ್ವತಃ ಸಖಾ । ತಸ್ಮಾ ಇಂದ್ರಾಯ ಗಾಯತ ॥ 10 ॥

ಸೂಕ್ತ 5

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಮಧುಚ್ಛಂದಾ ವೈಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಆ ತ್ವೇತಾ ನಿ ಷೀದತೇಂದ್ರಮಭಿ ಪ್ರ ಗಾಯತ । ಸಖಾಯಃ
ಸ್ತೋಮವಾಹಸಃ ॥ 1 ॥ ಪುರೂತಮಂ ಪುರೂಣಾಮೀಶಾನಂ ವಾರ್ಯಾ

ಣಾವಮ್ । ಇಂದ್ರಂ ಸೋಮೇ ಸಚಾ ಸುತೇ ॥ 2 ॥ ಸ ಘಾ ನೋ ಯೋಗ
ಆ ಭುವತ್ಸ ರಾಯೇ ಸ ಪುರಂಧ್ಯಾಮ್ । ಗಮದ್ವಾಜೇಭಿರಾ ಸ ನಃ ॥ 3 ॥
ಯಸ್ಯ ಸಂಸ್ಥೇ ನ ವೃಣ್ವತೇ ಹರೀ ಸಮತ್ಸು ಶತ್ರವಃ । ತಸ್ಮಾ
ಇಂದ್ರಾಯ ಗಾಯತ ॥ 4 ॥ ಸುತಪಾವ್ನೇ ಸುತಾ ಇಮೇ ಶುಚಯೋ
ಯಂತಿ ವೀತಯೇ । ಸೋಮಾಸೋ ದಧ್ಯಾಶಿರಃ ॥ 5 ॥ ತ್ವಂ ಸುತಸ್ಯ
ಪೀತಯೇ ಸದ್ಯೋ ವೃದ್ಧೋ ಅಜಾಯಥಾಃ । ಇಂದ್ರ ಜ್ಯೈಷ್ಠ್ಯಾಯ
ಸುಕ್ರತೋ ॥ 6 ॥ ಆ ತ್ವಾ ವಿಶಂತ್ವಾಶವಃ ಸೋಮಾಸ ಇಂದ್ರ ಗಿರ್ವಣಃ ।
ಶಂ ತೇ ಸಂತು ಪ್ರಚೇತಸೇ ॥ 7 ॥ ತ್ವಾಂ ಸ್ತೋಮಾ ಅವೀವೃಧನ್ತ್ವ-
ಮುಕ್ಥಾ ಶತಕ್ರತೋ । ತ್ವಾಂ ವರ್ಧಂತು ನೋ ಗಿರಃ ॥ 8 ॥ ಅಕ್ಷಿತೋತಿಃ
ಸನೇದಿಮಂ ವಾಜಮಿಂದ್ರಃ ಸಹಸ್ರಿಣಮ್ । ಯಸ್ಮಿನ್, ವಿಶ್ವಾನಿ
ಪೌಂಸ್ಯಾ ॥ 9 ॥ ಮಾ ನೋ ಮರ್ತಾ ಅಭಿ ದ್ರುಹನ್ತನೂನಾಮಿಂದ್ರ
ಗಿರ್ವಣಃ । ಈಶಾನೋ ಯವಯಾ ವಧಮ್ ॥ 10 ॥

ಸೂಕ್ತ 6

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಮಧುಚ್ಛಂದಾ ವೈಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ (1,3) । ಮರುತಃ (4,6,8,9) । ಮರುತ ಇಂದ್ರಶ್ಚ (5,7) । ಇಂದ್ರಃ (10) । ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ।

ಯುಞ್ಜಂತಿ ಬ್ರಧ್ನಮರುಷಂ ಚರಂತಂ ಪರಿ ತಸ್ಥುಷಃ ।
ರೋಚಂತೇ ರೋಚನಾ ದಿವಿ ॥ 1 ॥ ಯುಂಜಂತ್ಯಸ್ಯ ಕಾಮ್ಯಾ ಹರೀ
ವಿಪಕ್ಷಸಾ ರಥೇ । ಶೋಣಾ ಧೃಷ್ಣೂ ನೃವಾಹಸಾ ॥ 2 ॥ ಕೇತುಂ
ಕೃಣ್ವನ್ನಕೇತವೇ ಪೇಶೋ ಮರ್ಯಾ ಅಪೇಶಸೇ । ಸಮುಷದ್ಭಿರಜಾ-
ಯಥಾಃ ॥ 3 ॥ ಆದಹ ಸ್ವಧಾಮನು ಪುನರ್ಗರ್ಭತ್ವಮೇರಿರೇ । ದಧಾನಾ
ನಾಮ ಯಜ್ಞಿಯಮ್ ॥ 4 ॥ ವೀಳು ಚಿದಾರುಜತ್ನುಭಿರ್ಗುಹಾ ಚಿದಿಂದ್ರ
ವಹ್ನಿಭಿಃ । ಅವಿಂದ ಉಸ್ರಿಯಾ ಅನು ॥ 5 ॥ ದೇವಯಂತೋ ಯಥಾ
ಮತಿಮಚ್ಛಾ ವಿದದ್ವಸುಂ ಗಿರಃ । ಮಹಾಮನೂಷತ ಶ್ರುತಮ್ ॥ 6 ॥
ಇಂದ್ರೇಣ ಸಂ ಹಿ ದೃಕ್ಷಸೇ ಸಂಜಗ್ಮಾನೋ ಅಬಿಭ್ಯುಷಾ । ಮಂದೂ
ಸಮಾನವರ್ಚಸಾ ॥ 7 ॥ ಅನವದ್ಯೈರಭಿದ್ಯುಭಿರ್ಮಖಃ ಸಹಸ್ವದರ್ಚತಿ ।
ಗಣೈರಿಂದ್ರಸ್ಯ ಕಾಮ್ಯೈಃ ॥ 8 ॥ ಅತಃ ಪರಿಜ್ಮನ್ನಾ ಗಹಿ ದಿವೋ ವಾ

ರೋಚನಾದಧಿ । ಸಮಸ್ಮಿನ್ನೃಂಜತೇ ಗಿರಃ ॥ 9 ॥ ಇತೋ ವಾ ಸಾತಿ-
ಮೀಮಹೇ ದಿವೋ ವಾ ಪಾರ್ಥಿವಾದಧಿ । ಇಂದ್ರಂ ಮಹೋ ವಾ
ರಜಸಃ ॥ 10 ॥

ಸೂಕ್ತ 7

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಮಧುಚ್ಛಂದಾ ವೈಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ । ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ।

ಇಂದ್ರಮಿದ್ಗಾಥಿನೋ ಬೃಹದಿಂದ್ರಮರ್ಕೇಭಿರರ್ಕಿಣಃ । ಇಂದ್ರಂ
ವಾಣೀರನೂಷತ ॥ 1 ॥ ಇಂದ್ರ ಇದ್ಧರ್ಯೋಃ ಸಚಾ ಸಂಮಿಶ್ಲ ಆ
ವಚೋಯುಜಾ । ಇಂದ್ರೋ ವಜ್ರೀ ಹಿರಣ್ಯಯಃ ॥ 2 ॥ ಇಂದ್ರೋ
ದೀರ್ಘಾಯ ಚಕ್ಷಸ ಆ ಸೂರ್ಯಂ ರೋಹಯದ್ದಿವಿ । ವಿ ಗೋಭಿರದ್ರಿ-
ಮೈರಯತ್ ॥ 3 ॥ ಇಂದ್ರ ವಾಜೇಷು ನೋऽವ ಸಹಸ್ರಪ್ರಧನೇಷು ಚ ।
ಉಗ್ರ ಉಗ್ರಾಭಿರೂತಿಭಿಃ ॥ 4 ॥ ಇಂದ್ರಂ ವಯಂ ಮಹಾಧನ ಇಂದ್ರ-
ಮರ್ಭೇ ಹವಾಮಹೇ । ಯುಜಂ ವೃತ್ರೇಷು ವಜ್ರಿಣಂ ॥ 5 ॥
ಸ ನೋ ವೃಷನ್ನಮುಂ ಚರುಂ ಸತ್ರಾದಾವನ್ನಪಾ ವೃಧಿ । ಅಸ್ಮಭ್ಯ-

ಮುಪ್ರತಿಷ್ಕುತಃ ॥ 6 ॥ ತುಂಜೇತುಂಜೇ ಯ ಉತ್ತರೇ ಸ್ತೋಮಾ ಇಂದ್ರಸ್ಯ ವಜ್ರಿಣಃ । ನ ವಿಂಧೇ ಅಸ್ಯ ಸುಷ್ಟುತಿಮ್ ॥ 7 ॥ ವೃಷಾ ಯೂಥೇವ ವಂಸಗಃ ಕೃಷ್ಟೀರಿಯರ್ತ್ಯೋಜಸಾ । ಈಶಾನೋ ಅಪ್ರತಿಷ್ಕುತಃ ॥ 8 ॥ ಯ ಏಕಶ್ಚರ್ಷಣೀನಾಂ ವಸೂನಾಮಿರಜ್ಯತಿ । ಇಂದ್ರಃ ಪಂಚ ಕ್ಷಿತೀನಾಮ್ ॥ 9 ॥ ಇಂದ್ರಂ ವೋ ವಿಶ್ವತಸ್ಪರಿ ಹವಾಮಹೇ ಜನೇಭ್ಯಃ । ಅಸ್ಮಾಕಮಸ್ತು ಕೇವಲಃ ॥ 10 ॥

ಸೂಕ್ತ 8

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಮಧುಚ್ಛಂದಾ ವೈಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಏಂದ್ರ ಸಾನಸಿಂ ರಯಿಂ ಸಜಿತ್ವಾನಂ ಸದಾಸಹಮ್ । ವರ್ಷಿಷ್ಠಮೂತಯೇ ಭರ ॥ 1 ॥ ನಿ ಯೇನ ಮುಷ್ಟಿಹತ್ಯಯಾ ನಿ ವೃತ್ರಾ ರುಣಧಾಮಹೈ । ತೊಕೇತಾಸೋ ಅಮರ್ಧತಾ ॥ 2 ॥ ಇಂದ್ರ ತೊಕೇತಾಸ ಆ ವಯಂ ವಜ್ರಂ ಘನಾ ದದೀಮಹಿ । ಜಯೇಮ ಸಂ ಯುಧಿ ಸ್ಪೃಧಃ ॥ 3 ॥ ವಯಂ ಶೂರೇಭಿರಸ್ತೃಭಿರಿಂದ್ರ ತ್ವಯಾ ಯುಜಾ

ವಯಮ್ । ಸಾಸಹ್ಯಾಮ ಪೃತನ್ಯತಃ ॥ 4 ॥ ಮಹಾಁ ಇಂದ್ರಃ ಪರಶ್ಚ ನು
ಮಹಿತ್ವಮಸ್ತು ವಜ್ರಿಣೇ । ದ್ಯೌರ್ನ ಪ್ರಥಿನಾ ಶವಃ ॥ 5 ॥ ಸಮೋಹೇ
ವಾ ಯ ಆಶತ ನರಸ್ತೋಕಸ್ಯ ಸನಿತೌ । ವಿಪ್ರಾಸೋ ವಾ ಧಿಯಾ-
ಯವಃ ॥ 6 ॥ ಯಃ ಕುಕ್ಷಿಃ ಸೋಮಪಾತಮಃ ಸಮುದ್ರ ಇವ ಪಿನ್ವತೇ ।
ಉರ್ವೀರಾಪೋ ನ ಕಾಕುದಃ ॥ 7 ॥ ಏವಾ ಹ್ಯಸ್ಯ ಸೂನೃತಾ ವಿರಪ್ಶೀ
ಗೋಮತೀ ಮಹೀ । ಪಕ್ವಾ ಶಾಖಾ ನ ದಾಶುಷೇ ॥ 8 ॥ ಏವಾ ಹಿ ತೇ
ವಿಭೂತಯ ಊತಯ ಇಂದ್ರ ಮಾವತೇ । ಸದ್ಯಶ್ಚಿತ್ಸಂತಿ ದಾಶುಷೇ ॥ 9 ॥
ಏವಾಹ್ಯಸ್ಯ ಕಾಮ್ಯಾ ಸ್ತೋಮ ಉಕ್ಥಂ ಚ ಶಂಸ್ಯಾ । ಇಂದ್ರಾಯ
ಸೋಮಪೀತಯೇ ॥ 10 ॥

ಸೂಕ್ತ 9

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಮಧುಚ್ಛಂದಾ ವೈಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ । ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ।

ಇಂದ್ರೇಹಿ ಮತ್ಸ್ಯಂಧಸೋ ವಿಶ್ವೇಭಿಃ ಸೋಮಪರ್ವಭಿಃ । ಮಹಾಁ
ಅಭಿಷ್ಟಿರೋಜಸಾ ॥ 1 ॥ ಏಮೇನಂ ಸೃಜತಾ ಸುತೇ ಮಂದಿಮಿಂದ್ರಾಯ

ಮಂದಿನೇ । ಚಕ್ತ್ರಂ ವಿಶ್ವಾನಿ ಚಕ್ರ್ಯಯೇ ॥ 2 ॥ ಮತ್ಸ್ವಾ ಸುಶಿಪ್ರ
ಮಂದಿಭಿಃ ಸ್ತೋಮೇಭಿರ್ವಿಶ್ವಚರ್ಷಣೇ । ಸಚೈಷು ಸವನೇಷ್ವಾ ॥ 3 ॥
ಅಸೃಗ್ರಮಿಂದ್ರ ತೇ ಗಿರಃ ಪ್ರತಿ ತ್ವಾಮುದಹಾಸತ । ಅಜೋಷಾ ವೃಷಭಂ
ಪತಿಮ್ ॥ 4 ॥ ಸಂ ಚೋದಯ ಚಿತ್ರಮರ್ವಾಗ್ರಾಧ ಇಂದ್ರ ವರೇ-
ಣ್ಯಮ್ । ಅಸದಿತ್ತೇ ವಿಭು ಪ್ರಭು ॥ 5 ॥ ಅಸ್ಮಾನ್ತ್ಸು ತತ್ರ ಚೋದ-
ಯೇಂದ್ರ ರಾಯೇ ರಭಸ್ವತಃ । ತುವಿದ್ಯುಮ್ನ ಯಶಸ್ವತಃ ॥ 6 ॥
ಸಂ ಗೋಮದಿಂದ್ರ ವಾಜವದಸ್ಮೇ ಪೃಥು ಶ್ರವೋ ಬೃಹತ್ । ವಿಶ್ವಾ-
ಯುರ್ಧೇಹ್ಯಕ್ಷಿತಮ್ ॥ 7 ॥ ಅಸ್ಮೇ ಧೇಹಿ ಶ್ರವೋ ಬೃಹದ್ದ್ಯುಮ್ನಂ
ಸಹಸ್ರಸಾತಮಮ್ । ಇಂದ್ರ ತಾ ರಥಿನೀರಿಷಃ ॥ 8 ॥ ವಸೋರಿಂದ್ರಂ
ವಸುಪತಿಂ ಗೀರ್ಭಿರ್ಗೃಣಂತ ಋಗ್ಮಿಯಮ್ । ಹೋಮ ಗಂತಾರ-
ಮೂತಯೇ ॥ 9 ॥ ಸುತೇಸುತೇ ನ್ಯೋಕಸೇ ಬೃಹದ್ಬೃಹತ ಏದರಿಃ ।
ಇಂದ್ರಾಯ ಶೂಷಮರ್ಚತಿ ॥ 10 ॥

ಸೂಕ್ತ 10

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಮಧುಚ್ಛಂದಾ ವೈಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ಅನುಷ್ಟುಪ್ ॥

ಗಾಯಂತಿ ತ್ವಾ ಗಾಯತ್ರಿಣೋ॒ರ್ಚಂತ್ಯ॒ರ್ಕಮ॒ರ್ಕಿಣಃ ।
ಬ್ರಹ್ಮಾ॑ಣಸ್ತ್ವಾ ಶತಕ್ರತ॒ ಉದ್ವಂಶ॑ಮಿವ ಯೇಮಿರೇ ॥ 1 ॥ ಯತ್ಸಾ-
ನೋಃ ಸಾನು॑ಮಾರು॒ಹದ್ಭೂರ್ಯ॑ಸ್ಪಷ್ಟ ಕ॒ರ್ತ್ವಮ್ । ತದಿಂ॒ದ್ರೋ ಅ॒ರ್ಥಂ
ಚೇ॑ತತಿ ಯೂ॒ಥೇನ॑ ವೃ॒ಷ್ಣಿರೇ॑ಜತಿ ॥ 2 ॥ ಯುಕ್ಷ್ವಾ ಹಿ ಕೇ॒ಶಿನಾ॒ ಹರೀ
ವೃ॒ಷ॑ಣಾ ಕ॒ಕ್ಷ್ಯ॑ ಪ್ರಾ । ಅ॒ಥಾ ನ॑ ಇಂದ್ರ ಸೋಮಪಾ ಗಿರಾ॒ಮುಪ॑ಶ್ರುತಿಂ
ಚರ ॥ 3 ॥ ಏಹಿ॑ ಸ್ತೋ॒ಮಾಁ॑ ಅ॒ಭಿ ಸ್ವ॑ರಾ॒ಭಿ ಗೃ॑ಣೀಹ್ಯಾ॒ ರುವ ।
ಬ್ರಹ್ಮ॑ ಚ ನೋ ವಸೋ ಸಚೇಂ॒ದ್ರ ಯ॒ಜ್ಞಂ ಚ॑ ವರ್ಧಯ ॥ 4 ॥
ಉ॒ಕ್ಥಮಿಂ॒ದ್ರಾಯ॒ ಶಂಸ್ಯಂ॑ ವ॒ರ್ಧನಂ॑ ಪುರುನಿಷ್ಷಿ॒ಧೇ । ಶಕ್ರೋ॒ ಯಥಾ
ಸು॒ತೇಷು॑ ಣೋ ರಾ॒ರಣ॒ತ್ಸಖ್ಯೇ॑ಷು ಚ ॥ 5 ॥ ತಮಿ॑ತ್ಸಖಿ॒ತ್ವ ಈ॑ಮಹೇ ತಂ
ರಾಯೇ ತಂ ಸು॒ವೀರ್ಯೇ॑ । ಸ ಶಕ್ರ ಉ॒ತ ನ॑ಃ ಶಕ॒ದಿಂ॒ದ್ರೋ ವಸು॑
ದ॒ಯ॒ಮಾನಃ ॥ 6 ॥ ಸುವಿ॑ವೃ॒ತಂ ಸುನಿ॑ರಜಮಿಂದ್ರ ತ್ವಾ॒ದಾ॑ತಮಿದ್ಯ॒ಶಃ ।
ಗವಾ॑ಮಪ॒ ವ್ರಜಂ॑ ವೃಧಿ॒ ಕೃಣು॑ಷ್ವ ರಾ॒ಧೋ ಅ॑ದ್ರಿವಃ ॥ 7 ॥ ನಹಿ ತ್ವಾ

ರೋದಸೀ ಉಭೇ ಋಷಾಯವೋಣಮಿನ್ವತಃ । ಜೇಷಃ ಸ್ವರ್ವತೀ
ರಪಃ ಸಂ ಗಾ ಅಸ್ಮಭ್ಯಂ ಧೂನುಹಿ ॥ 8 ॥ ಆಶ್ರುತ್ಕರ್ಣ ಶ್ರುಧೀ ಹವಂ
ನೂ ಚಿದ್ದಧಿಷ್ವ ನೋ ಗಿರಃ । ಇಂದ್ರ ಸ್ತೋಮಮಿಮಂ ಮಮ
ಕೃಷ್ವಾ ಯುಜಶ್ಚಿದಂತರಮ್ ॥ 9 ॥ ವಿದ್ಮಾ ಹಿ ತ್ವಾ ವೃಷಂತಮಂ
ವಾಜೇಷು ಹವನಶ್ರುತಮ್ । ವೃಷಂತಮಸ್ಯ ಹೂಮಹ ಊತಿಂ
ಸಹಸ್ರಸಾತಮಾಮ್ ॥ 10 ॥ ಆ ತೂ ನ ಇಂದ್ರ ಕೌಶಿಕ ಮಂದಸಾನಃ
ಸುತಂ ಪಿಬ । ನವ್ಯಮಾಯುಃ ಪ್ರ ಸೂ ತಿರ ಕೃಧೀ ಸಹಸ್ರಸಾಮೃ-
ಷಿಮ್ ॥ ॥ 11 ॥ ಪರಿ ತ್ವಾ ಗಿರ್ವಣೋ ಗಿರ ಇಮಾ ಭವಂತು ವಿಶ್ವತಃ ।
ವೃದ್ಧಾಯುಮನು ವೃದ್ಧಯೋ ಜುಷ್ಟಾ ಭವಂತು ಜುಷ್ಟಯಃ ॥ 12 ॥

ಸೂಕ್ತ 11

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಜೇತಾ ಮಾಧುಚ್ಛಂದಸಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ಅನುಷ್ಟುಪ್ ॥

ಇಂದ್ರಂ ವಿಶ್ವಾ ಅವೀವೃಧನ್ತ್ಸಮುದ್ರವ್ಯಚಸಂ ಗಿರಃ ।
ರಥೀತಮಂ ರಥೀನಾಂ ವಾಜಾನಾಂ ಸತ್ಪತಿಂ ಪತಿಮ್ ॥ 1 ॥ ಸಖ್ಯೇ
ತ ಇಂದ್ರ ವಾಜಿನೋ ಮಾ ಭೇಮ ಶವಸಸ್ಪತೇ । ತ್ವಾಮಭಿ ಪ್ರ ಣೋ-

ನುಮೋ ಜೇತಾರಮಪರಾಜಿತಮ್ ॥ 2 ॥ ಪೂರ್ವೀರಿಂದ್ರಸ್ಯ ರಾತಯೋ
ನ ವಿ ದಸ್ಯಂತ್ಯೂತಯಃ । ಯದೀ ವಾಜಸ್ಯ ಗೋಮತಃ ಸ್ತೋತೃಭ್ಯೋ
ಮಂಹತೇ ಮಘಮ್ ॥ 3 ॥ ಪುರಾಂ ಭಿಂದುರ್ಯುವಾ ಕವಿರಮಿ-
ತೌಜಾ ಅಜಾಯತ । ಇಂದ್ರೋ ವಿಶ್ವಸ್ಯ ಕರ್ಮಣೋ ಧರ್ತಾ ವಜ್ರೀ
ಪುರುಷ್ಟುತಃ ॥ 4 ॥ ತ್ವಂ ವಲಸ್ಯ ಗೋಮತೋಽಪಾವರದ್ರಿವೋ
ಬಿಲಮ್ । ತ್ವಾಂ ದೇವಾ ಅಬಿಭ್ಯುಷಸ್ತುಜ್ಯಮಾನಾಸ ಆವಿಷುಃ ॥ 5 ॥
ತವಾಹಂ ಶೂರ ರಾತಿಭಿಃ ಪ್ರತ್ಯಾಯಂ ಸಿಂಧುಮಾವದನ್ । ಉಪಾ-
ತಿಷ್ಠಂತ ಗಿರ್ವಣೋ ವಿದುಷ್ಟೇ ತಸ್ಯ ಕಾರವಃ ॥ 6 ॥ ಮಾಯಾಭಿರಿಂದ್ರ
ಮಾಯಿನಂ ತ್ವಂ ಶುಷ್ಣಮವಾತಿರಃ । ವಿದುಷ್ಟೇ ತಸ್ಯ ಮೇಧಿರಾಸ್ತೇಷಾಂ
ಶ್ರವಾಂಸ್ಯುತ್ತಿರ ॥ 7 ॥ ಇಂದ್ರಮೀಶಾನಮೋಜಸಾಭಿ ಸ್ತೋಮಾ ಅನೂ-
ಷತ । ಸಹಸ್ರಂ ಯಸ್ಯ ರಾತಯ ಉತ ವಾ ಸಂತಿ ಭೂಯಸೀಃ ॥ 8 ॥

ಸೂಕ್ತ 12

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ 1-12 ಮೇಧಾತಿಥಿಃ ಕಾಣ್ವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ । 6 - ಅಗ್ನಿರ್ನಿರ್ಮಥ್ಯೋಽಗ್ನಿರಾಹವನೀಯಶ್ಚ ॥
ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಅಗ್ನಿಂ ದೂತಂ ವೃಣೀಮಹೇ ಹೋತಾ॑ರಂ ವಿಶ್ವವೇದಸಮ್ । ಅಸ್ಯ ಯಜ್ಞಸ್ಯ ಸುಕ್ರತುಮ್ ॥ 1 ॥ ಅಗ್ನಿ॑ಮಗ್ನಿಂ ಹವೀ॑ಮಭಿಃ ಸದಾ ಹವಂತ ವಿಶ್ಪತಿ॑ಮ್ । ಹವ್ಯವಾ॑ಹಂ ಪುರುಪ್ರಿಯಮ್ ॥ 2 ॥ ಅಗ್ನೇ ದೇವಾ॑ ಇಹಾವಹ ಜಜ್ಞಾನೋ ವೃಕ್ತ ಬರ್ಹಿ॑ಷೇ । ಅಸಿ ಹೋತಾ॑ ನ ಈಡ್ಯಃ ॥ 3 ॥ ತಾ ಉ॑ಶತೋ ವಿಬೋಧಯ ಯದಗ್ನೇ ಯಾಸಿ॑ ದೂತ್ಯಮ್ । ದೇವೈರಾ ಸತ್ಸಿ ಬರ್ಹಿ॑ಷಿ ॥ 4 ॥ ಘೃತಾ॑ಹವನ ದೀದಿವಃ ಪ್ರತಿ ಷ್ಮ ರಿಷತೋ ದಹ । ಅಗ್ನೇ ತ್ವಂ ರಕ್ಷಸ್ವಿ॑ನಃ ॥ 5 ॥ ಅಗ್ನಿ॒ನಾಗ್ನಿಃ ಸಮಿ॑ಧ್ಯತೇ ಕವಿರ್ಗೃಹಪ॑ತಿಯುರ್ಯುವಾ । ಹವ್ಯವಾಡ್ ಜುಹ್ವಾ॒ಸ್ಯಃ ॥ 6 ॥ ಕವಿ॒ಮಗ್ನಿ॑ಮುಪ॑ ಸ್ತುಹಿ ಸತ್ಯ॒ಧರ್ಮಾ॑ಣಮಧ್ವರೇ । ದೇವಮ॑ಮೀವಚಾ॑ತನಮ್ ॥ 7 ॥ ಯಸ್ತ್ವಾ॑ಮಗ್ನೇ ಹವಿಷ್ಪತಿ ದೂ॒ತಂ ದೇವ॒ ಸಪ॑ರ್ಯತಿ । ತಸ್ಯ॑ ಸ್ಮ ಪ್ರಾವಿತಾ ಭವ ॥ 8 ॥ ಯೋ ಅಗ್ನಿಂ ದೇವ॑ವೀತಯೇ ಹವಿ॒ಷ್ಮಾ॒ಞ್ಆವಿ॒ವಾಸತಿ । ತಸ್ಮೈ॑ ಪಾವಕ ಮೃಳಯ ॥ 9 ॥ ಸ ನ॑ಃ ಪಾವಕ

ನುಮೋ ಜೇತಾರಮಪರಾಜಿತಮ್ ॥ 2 ॥ ಪೂರ್ವೀರಿಂದ್ರಸ್ಯ ರಾತಯೋ
ನ ವಿ ದಸ್ಯಂತ್ಯೂತಯಃ । ಯದೀ ವಾಜಸ್ಯ ಗೋಮತಃ ಸ್ತೋತೃಭ್ಯೋ
ಮಂಹತೇ ಮಘಮ್ ॥ 3 ॥ ಪುರಾಂ ಭಿಂದುರ್ಯುವಾ ಕವಿರಮಿ-
ತೌಜಾ ಅಜಾಯತ । ಇಂದ್ರೋ ವಿಶ್ವಸ್ಯ ಕರ್ಮಣೋ ಧರ್ತಾ ವಜ್ರೀ
ಪುರುಷ್ಟುತಃ ॥ 4 ॥ ತ್ವಂ ವಲಸ್ಯ ಗೋಮತೋಽಪಾವರದ್ರಿವೋ
ಬಿಲಮ್ । ತ್ವಾಂ ದೇವಾ ಅಬಿಭ್ಯುಷಸ್ತುಜ್ಯಮಾನಾಸ ಆವಿಷುಃ ॥ 5 ॥
ತವಾಹಂ ಶೂರ ರಾತಿಭಿಃ ಪ್ರತ್ಯಾಯಂ ಸಿಂಧುಮಾವದನ್ । ಉಪಾ-
ತಿಷ್ಠಂತ ಗಿರ್ವಣೋ ನಿದುಷ್ಟೇ ತಸ್ಯ ಕಾರವಃ ॥ 6 ॥ ಮಾಯಾಭಿರಿಂದ್ರ
ಮಾಯಿನಂ ತ್ವಂ ಶುಷ್ಣಮವಾತಿರಃ । ವಿದುಷ್ಟೇ ತಸ್ಯ ಮೇಧಿರಾಸ್ತೇಷಾಂ
ಶ್ರವಾಂಸ್ಯುತ್ತಿರ ॥ 7 ॥ ಇಂದ್ರಮೀಶಾನಮೋಜಸಾಭಿ ಸ್ತೋಮಾ ಅನೂ-
ಷತ । ಸಹಸ್ರಂ ಯಸ್ಯ ರಾತಯ ಉತ ವಾ ಸಂತಿ ಭೂಯಸೀಃ ॥ 8 ॥

ಸೂಕ್ತ 12

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ 1-12 ಮೇಧಾತಿಥಿಃ ಕಾಣ್ವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ । 6 - ಅಗ್ನಿರ್ನಿರ್ಮಥ್ಯೋಽಗ್ನಿರಾಹವನೀಯಶ್ಚ ॥
ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಅಗ್ನಿಂ ದೂತಂ ವೃಣೀಮಹೇ ಹೋತಾರಂ ವಿಶ್ವವೇದಸಮ್ ।
ಅಸ್ಯ ಯಜ್ಞಸ್ಯ ಸುಕ್ರತುಮ್ ॥ 1 ॥ ಅಗ್ನಿಮಗ್ನಿಂ ಹವೀಮಭಿಃ ಸದಾ
ಹವಂತ ವಿಶ್ಪತಿಮ್ । ಹವ್ಯವಾಹಂ ಪುರುಪ್ರಿಯಮ್ ॥ 2 ॥ ಅಗ್ನೇ
ದೇವಾ ಇಹಾವಹ ಜಜ್ಞಾನೋ ವೃಕ್ತ ಬರ್ಹಿಷೇ । ಅಸಿ ಹೋತಾ ನ
ಈಡ್ಯಃ ॥ 3 ॥ ತಾ ಉಶತೋ ವಿಬೋಧಯ ಯದಗ್ನೇ ಯಾಸಿ
ದೂತ್ಯಮ್ । ದೇವೈರಾ ಸತ್ಸಿ ಬರ್ಹಿಷಿ ॥ 4 ॥ ಘೃತಾಹವನ ದೀದಿವಃ
ಪ್ರತಿ ಷ್ಮ ರಿಷತೋ ದಹ । ಅಗ್ನೇ ತ್ವಂ ರಕ್ಷಸ್ವಿನಃ ॥ 5 ॥ ಅಗ್ನಿನಾಗ್ನಿಃ
ಸಮಿಧ್ಯತೇ ಕವಿರ್ಗೃಹಪತಿರ್ಯುವಾ । ಹವ್ಯವಾಡ್ ಜುಹ್ವಾಸ್ಯಃ ॥ 6 ॥
ಕವಿಮಗ್ನಿಮುಪ ಸ್ತುಹಿ ಸತ್ಯಧರ್ಮಾಣಮಧ್ವರೇ । ದೇವಮಮೀವಚಾ-
ತನಮ್ ॥ 7 ॥ ಯಸ್ತ್ವಾಮಗ್ನೇ ಹವಿಷ್ಪತಿ ದೂತಂ ದೇವ ಸಪರ್ಯತಿ ।
ತಸ್ಯ ಸ್ಮ ಪ್ರಾವಿತಾ ಭವ ॥ 8 ॥ ಯೋ ಅಗ್ನಿಂ ದೇವವೀತಯೇ ಹವಿಷ್ಮಾ
ಆವಿವಾಸತಿ । ತಸ್ಮೈ ಪಾವಕ ಮೃಳಯ ॥ 9 ॥ ಸ ನಃ ಪಾವಕ

ದೀದಿವೋಽಗ್ನೇ ದೇವಾ ಇಹಾ ವಹ । ಉಪಯಜ್ಞಂ ಹವಿಶ್ಚ ನಃ ॥ 10 ॥ ಸ ನಃ ಸ್ತವಾನ ಆ ಭರ ಗಾಯತ್ರೇಣ ನವೀಯಸಾ । ರಯಿಂ ವೀರವತೀಮಿಷಮ್ ॥ 11 ॥ ಅಗ್ನೇ ಶುಕ್ರೇಣ ಶೋಚಿಷಾ ವಿಶ್ವಾಭಿರ್ದೇವಹೂತಿಭಿಃ । ಇಮಂ ಸ್ತೋಮಂ ಜುಷಸ್ವ ನಃ ॥ 12 ॥

ಸೂಕ್ತ 13

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ — 1-12 ಮೇಧಾತಿಥಿಃ ಕಾಣ್ವಃ ॥

ದೇವತಾ : 1 ಇಧ್ಮಃ ಸಮಿದ್ಧೋವಾಗ್ನಿಃ । 2 ತನೂನಪಾತ್ । 3 ನರಾಶಂಸಃ । 4 ಇಳಃ । 5 ಬರ್ಹಿಃ । 6 ದೇವೀರ್ದ್ವಾರಃ । 7 ಉಷಾಸಾನಕ್ತಾ । 8 ದೈವ್ಯೌ ಹೋತಾರೌ ಪ್ರಚೇತಸೌ । 9 ತಿಸ್ರೋ ದೇವ್ಯಃ ಸರಸ್ವತೀಳಾಭಾರತ್ಯಃ । 10 ತ್ವಷ್ಟಾ । 11 ವನಸ್ಪತಿಃ । 12 ಸ್ವಾಹಾಕೃತಯಃ ॥

ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಸುಸಮಿದ್ಧೋ ನ ಆ ವಹ ದೇವಾಂ ಅಗ್ನೇ ಹವಿಷ್ಮತೇ । ಹೋತಃ ಪಾವಕ ಯಕ್ಷಿ ಚ ॥ 1 ॥ ಮಧುಮಂತಂ ತನೂನಪಾದ್ಯಜ್ಞಂ ದೇವೇಷು ನಃ ಕವೇ । ಅದ್ಯಾ ಕೃಣುಹಿ ವೀತಯೇ ॥ 2 ॥ ನರಾಶಂಸಮಿಹ ಪ್ರಿಯಮಸ್ಮಿನ್, ಯಜ್ಞ ಉಪ ಹ್ವಯೇ । ಮಧುಜಿಹ್ವಂ ಹವಿಷ್ಕೃತಮ್ ॥ 3 ॥ ಅಗ್ನೇ ಸುಖತಮೇ ರಥೇ ದೇವಾಂ ಈಳಿತ ಆ ವಹ । ಅಸಿ

ಹೋತಾ ಮನುರ್ಹಿತಃ ॥ 4 ॥ ಸ್ತೃಣೀತ ಬರ್ಹಿರಾನುಷಗ್ಘೃತಪೃಷ್ಠಂ
ಮನೀಷಿಣಃ । ಯತ್ರಾಮೃತಸ್ಯ ಚಕ್ಷಣಮ್ ॥ 5 ॥ ವಿ ಶ್ರಯಂತಾಮೃತಾ-
ವೃಧೋ ದ್ವಾರೋ ದೇವೀರಸಶ್ಚತಃ । ಅದ್ಯಾ ನೂನಂ ಚ ಯಷ್ಟವೇ
॥ 6 ॥ ನಕ್ತೋಷಾಸಾ ಸುಪೇಶಸಾಸ್ಮಿನ್, ಯಜ್ಞ ಉಪ ಹ್ವಯೇ । ಇದಂ
ನೋ ಬರ್ಹಿರಾಸದೇ ॥ 7 ॥ ತಾ ಸುಜಿಹ್ವಾ ಉಪ ಹ್ವಯೇ ಹೋತಾರಾ
ದೈವ್ಯಾ ಕವೀ । ಯಜ್ಞಂ ನೋ ಯಕ್ಷತಾಮಿಮಮ್ ॥ 8 ॥ ಇಳಾ
ಸರಸ್ವತೀ ಮಹೀ ತಿಸ್ರೋ ದೇವೀರ್ಮಯೋಭುವಃ । ಬರ್ಹಿಃ ಸೀದಂತ್ವ-
ಸ್ರಿಧಃ ॥ 9 ॥ ಇಹ ತ್ವಷ್ಟಾರಮಗ್ರಿಯಂ ವಿಶ್ವರೂಪಮುಪ ಹ್ವಯೇ ।
ಅಸ್ಮಾಕಮಸ್ತು ಕೇವಲಃ ॥ 10 ॥ ಅವ ಸೃಜಾ ವನಸ್ಪತೇ ದೇವ
ದೇವೇಭ್ಯೋ ಹವಿಃ । ಪ್ರ ದಾತುರಸ್ತು ಚೇತನಮ್ ॥ 11 ॥ ಸ್ವಾಹಾ
ಯಜ್ಞಂ ಕೃಣೋತನೇಂದ್ರಾಯ ಯಜ್ವನೋ ಗೃಹೇ । ತತ್ರ ದೇವಾ
ಉಪ ಹ್ವಯೇ ॥ 12 ॥

ಸೂಕ್ತ 14

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಮೇಧಾತಿಥಿಃ ಕಾಣ್ವಃ ॥

ದೇವತಾ : ವಿಶ್ವೇ ದೇವಾಃ । ವಿಶ್ವೈರ್ದೇವೈಃ ಸಹಿತೋಽಗ್ನಿಃ । 3 ಇಂದ್ರ ವಾಯು ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಮಿತ್ರಾಗ್ನಿ ಪೂಷಭಗಾದಿತ್ಯಮರುದ್ಗಣಾಃ । 10 ವಿಶ್ವ ದೇವಾಗ್ನೀಂದ್ರ ವಾಯು ಮಿತ್ರಧಾನಿ । 11 ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಐಭಿರಗ್ನೇ ದುವೋ ಗಿರೋ ವಿಶ್ವೇಭಿಃ ಸೋಮಪೀತಯೇ ।
ದೇವೇಭಿರ್ಯಾಹಿ ಯಕ್ಷಿ ಚ ॥ 1 ॥ ಆ ತ್ವಾ ಕಣ್ವಾ ಅಹೂಷತ ಗೃಣಂತಿ
ವಿಪ್ರ ತೇ ಧಿಯಃ । ದೇವೇಭಿರಗ್ನ ಆ ಗಹಿ ॥ 2 ॥ ಇಂದ್ರವಾಯೂ
ಬೃಹಸ್ಪತಿಂ ಮಿತ್ರಾಗ್ನಿಂ ಪೂಷಣಂ ಭಗಮ್ । ಆದಿತ್ಯಾನ್ಮಾರುತಂ
ಗಣಮ್ ॥ 3 ॥ ಪ್ರ ವೋ ಭ್ರಿಯಂತ ಇಂದವೋ ಮತ್ಸರಾ ಮಾದ-
ಯಿಷ್ಣವಃ । ದ್ರಪ್ಸಾ ಮಧ್ವಶ್ಚಮೂಷದಃ ॥ 4 ॥ ಈಳತೇ ತ್ವಾಮವಸ್ಯವಃ
ಕಣ್ವಾಸೋ ವೃಕ್ತ ಬರ್ಹಿಷಃ । ಹವಿಷ್ಮಂತೋ ಅರಂಕೃತಃ ॥ 5 ॥ ಘೃತ-
ಪೃಷ್ಠಾ ಮನೋಯುಜೋ ಯೇ ತ್ವಾ ವಹಂತಿ ವಹ್ನಯಃ । ಆ ದೇವಾ-
ನ್ಸೋಮಪೀತಯೇ ॥ 6 ॥ ತಾನ್, ಯಜತ್ರಾ ಋತಾವೃಧೋಽಗ್ನೇ
ಪತ್ನೀವತಸ್ಕೃಧಿ । ಮಧ್ವಃ ಸುಜಿಹ್ವ ಪಾಯಯ ॥ 7 ॥ ಯೇ ಯಜ-
ತ್ರಾಯ ಈಡ್ಯಾಸ್ತೇ ತೇ ಪಿಬಂತು ಜಿಹ್ವಯಾ । ಮಧೋರಗ್ನೇ

ವಷಟ್ಕೃತಿ ॥ 8 ॥ ಆಕೀಂ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ರೋಚನಾದ್ವಿಶ್ವಾನ್ದೇವಾಁ ಉಷರ್ಬುಧಃ । ವಿಪ್ರೋ ಹೋತೇಹ ವಕ್ಷತಿ ॥ 9 ॥ ವಿಶ್ವೇಭಿಃ ಸೋಮ್ಯಂ ಮಧ್ವಗ್ನ ಇಂದ್ರೇಣ ವಾಯುನಾ । ಪಿಬಾ ಮಿತ್ರಸ್ಯ ಧಾಮಭಿಃ ॥ 10 ॥ ತ್ವಂ ಹೋತಾ ಮನುರ್ಹಿತೋಽಗ್ನೇ ಯಜ್ಞೇಷು ಸೀದಸಿ । ಸೇಮಂ ನೋ ಅಧ್ವರಂ ಯಜ ॥ 11 ॥ ಯುಕ್ಷ್ವಾ ಹ್ಯರುಷೀ ರಥೇ ಹರಿತೋ ದೇವ ರೋಹಿತಃ । ತಾಭಿರ್ದೇವಾಁ ಇಹಾ ವಹ ॥ 12 ॥

ಸೂಕ್ತ 15

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಮೇಧಾತಿಥಿಃ ಕಾಣ್ವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಋತವಃ । 1 ಇಂದ್ರಃ । 2 ಮರುತಃ । 3 ತ್ವಷ್ಟಾ । 4 ಅಗ್ನಿಃ । 5 ಇಂದ್ರಃ । 6 ಮಿತ್ರಾವರುಣೌ । 7-10 ದ್ರವಿಣೋದಾಃ । 11 ಅಶ್ವಿನೌ । 12 ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಇಂದ್ರ ಸೋಮಂ ಪಿಬ ಋತುನಾ ತ್ವಾ ವಿಶಂತ್ವಿಂದವಃ । ಮತ್ಸರಾಸಸ್ತದೋಕಸಃ ॥ 1 ॥ ಮರುತಃ ಪಿಬತ ಋತುನಾ ಪೋತ್ರಾದ್ಯಜ್ಞಂ ಪುನೀತನ । ಯೂಯಂ ಹಿ ಷ್ಠಾ ಸುದಾನವಃ ॥ 2 ॥ ಅಭಿ ಯಜ್ಞಂ ಗೃಣೀಹಿ ನೋ ಗ್ನಾವೋ ನೇಷ್ಟಃ ಪಿಬ ಋತುನಾ । ತ್ವಂ ಹಿ ರತ್ನಧಾ ಅಸಿ

॥ 3 ॥ ಅಗ್ನೇ ದೇವಾ ಇಹಾ ವಹ ಸಾದಯಾ ಯೋನಿಷು ತ್ರಿಷು । ಪರಿ
ಭೂಷ ಪಿಬ ಋತುನಾ ॥ 4 ॥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾದಿಂದ್ರ ರಾಧಸಃ ಪಿಬಾ ಸೋ-
ಮಮೃತೂರನು । ತವೇದ್ಧಿ ಸಖ್ಯಮಸ್ತೃತಮ್ ॥ 5 ॥ ಯುವಂ ದಕ್ಷಂ
ಘೃತವ್ರತ ಮಿತ್ರಾವರುಣ ಘೂಳಭಮ್ । ಋತುನಾ ಯಜ್ಞಮಾಶಾಥೇ
॥ 6 ॥ ದ್ರವಿಣೋದಾ ದ್ರವಿಣಸೋ ಗ್ರಾವಹಸ್ತಾಸೋ ಅಧ್ವರೇ ।
ಯಜ್ಞೇಷು ದೇವಮೀಳತೇ ॥ 7 ॥ ದ್ರವಿಣೋದಾ ದದಾತು ನೋ
ವಸೂನಿ ಯಾನಿ ಶೃಣ್ವಿರೇ । ದೇವೇಷು ತಾ ವನಾಮಹೇ ॥ 8 ॥ ದ್ರವಿ-
ಣೋದಾಃ ಪಿಪೀಷತಿ ಜುಹೋತ ಪ್ರ ಚ ತಿಷ್ಠತ । ನೇಷ್ಟ್ರಾದೃತುಭಿರಿಷ್ಯತ
॥ 9 ॥ ಯತ್ತ್ವಾ ತುರೀಯಮೃತುಭಿರ್ದ್ರವಿಣೋದೋ ಯಜಾ
ಮಹೇ । ಅಧ ಸ್ಮಾ ನೋ ದದಿರ್ಭವ ॥ 10 ॥ ಅಶ್ವಿನಾ ಪಿಬತಂ ಮಧು
ದೀದ್ಯಗ್ನೇ ಶುಚಿವ್ರತಾ । ಋತುನಾ ಯಜ್ಞವಾಹಸಾ ॥ 11 ॥ ಗಾರ್ಹ
ಪತ್ಯೇನ ಸಂತ್ಯ ಋತುನಾ ಯಜ್ಞನೀರಸಿ । ದೇವಾನ್ದೇವಯತೇ ಯಜ
॥ 12 ॥

ಸೂಕ್ತ 16

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಮೇಧಾತಿಥಿಃ ಕಾಣ್ವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಆ ತ್ವಾ ವಹಂತು ಹರಯೋ ವೃಷಣಂ ಸೋಮಪೀತಯೇ ।
ಇಂದ್ರ ತ್ವಾ ಸೂರಚಕ್ಷಸಃ ॥ 1 ॥ ಇಮಾ ಧಾನಾ ಘೃತಸ್ನುವೋ
ಹರೀ ಇಹೋಪ ವಕ್ಷತಃ । ಇಂದ್ರಂ ಸುಖತಮೇ ರಥೇ ॥ 2 ॥ ಇಂದ್ರಂ
ಪ್ರಾತರ್ಹವಾಮಹ ಇಂದ್ರಂ ಪ್ರಯತ್ಯಧ್ವರೇ । ಇಂದ್ರಂ ಸೋಮಸ್ಯ
ಪೀತಯೇ ॥ 3 ॥ ಉಪ ನಃ ಸುತಮಾ ಗಹಿ ಹರಿಭಿರಿಂದ್ರ ಕೇಶಿಭಿಃ ।
ಸುತೇ ಹಿ ತ್ವಾ ಹವಾಮಹೇ ॥ 4 ॥ ಸೇಮಂ ನಃ ಸ್ತೋಮಮಾ ಗಹ್ಯ-
ಪೇದಂ ಸವನಂ ಸುತಮ್ । ಗೌರೋ ನ ತೃಷಿತಃ ಪಿಬ ॥ 5 ॥ ಇಮೇ
ಸೋಮಾಸ ಇಂದವಃ ಸುತಾಸೋ ಅಧಿ ಬರ್ಹಿಷಿ । ತಾ ಇಂದ್ರ ಸಹಸೇ
ಪಿಬ ॥ 6 ॥ ಅಯಂ ತೇ ಸ್ತೋಮೋ ಅಗ್ರಿಯೋ ಹೃದಿಸ್ಪೃಗಸ್ತು
ಶಂತಮಃ । ಅಥಾ ಸೋಮಂ ಸುತಂ ಪಿಬ ॥ 7 ॥ ವಿಶ್ವಮಿತ್ಸವನಂ
ಸುತಮಿಂದ್ರೋ ಮದಾಯ ಗಚ್ಛತಿ । ವೃತ್ರಹಾ ಸೋಮಪೀತಯೇ

॥ 8 ॥ ಸೇಮಂ ನಃ ಕಾಮಮಾ ಪೃಣ ಗೋಭಿರಶ್ವೈಃ ಶತಕ್ರತೋ ।
ಸ್ತವಾಮ ತ್ವಾ ಸ್ವಾಧ್ಯಃ ॥ 9 ॥

ಸೂಕ್ತ 17

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಮೇಧಾತಿಥಿಃ ಕಾಣ್ವಃ ॥
ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಾವರುಣೌ ॥
ಛಂದಃ : 1-3, 6-9, ಗಾಯತ್ರೀ । 4, 5, ಪಾದನಿಚೃತ್ ॥

ಇಂದ್ರಾವರುಣಯೋರಹಂ ಸಮ್ರಾಜೋರವ ಆ ವೃಣೇ । ತಾ
ನೋ ಮೃಳಾತ ಈದೃಶೇ ॥ 1 ॥ ಗಂತಾರಾ ಹಿ ಸ್ಥೋವಸೇ ಹವಂ
ವಿಪ್ರಸ್ಯ ಮಾವತಃ । ಧರ್ತಾರಾ ಚರ್ಷಣೀನಾಮ್ ॥ 2 ॥ ಅನುಕಾಮಂ
ತರ್ಪಯೇಥಾಮಿಂದ್ರಾವರುಣ ರಾಯ ಆ । ತಾ ವಾಂ ನೇದಿಷ್ಠಮೀಮಹೇ ॥ 3 ॥ ಯುವಾಕು ಹಿ ಶಚೀನಾಂ ಯುವಾಕು ಸುಮತೀನಾಮ್ ।
ಭೂಯಾಮ ವಾಜದಾವ್ನಾಮ್ ॥ 4 ॥ ಇಂದ್ರಃ ಸಹಸ್ರದಾವ್ನಾಂ
ವರುಣಃ ಶಂಸ್ಯಾನಾಮ್ । ಕ್ರತುರ್ಭವತ್ಯುಕ್ಥ್ಯಃ ॥ 5 ॥ ತಯೋರಿದವಸಾ
ವಯಂ ಸನೇಮ ನಿ ಚ ಧೀಮಹಿ । ಸ್ಯಾದುತ ಪ್ರರೇಚನಮ್ ॥ 6 ॥
ಇಂದ್ರಾವರುಣ ವಾಮಹಂ ಹುವೇ ಚಿತ್ರಾಯ ರಾಧಸೇ । ಅಸ್ಮಾನ್ಸು-

ಜಿಗ್ಯುಷಸ್ಕೃತಮ್ ॥ 7 ॥ ಇಂದ್ರಾವರುಣ ನೂ ನು ವಾಂ ಸಿಷಾಸಂತೀಷು ಧೀಷ್ವಾ । ಅಸ್ಮಭ್ಯಂ ಶರ್ಮ ಯಚ್ಛತಮ್ ॥ 8 ॥ ಪ್ರ ವಾಮಶ್ನೋತು ಸುಷ್ಟುತಿರಿಂದ್ರಾವರುಣ ಯಾಂ ಹುವೇ । ಯಾಮೃಧಾಥೇ ಸಧಸ್ತುತಿಮ್ ॥ 9 ॥

ಸೂಕ್ತ 18

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಮೇಧಾತಿಥಿಃ ಕಾಣ್ವಃ ॥

ದೇವತಾ : 1-3 ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತಿಃ । 4 ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತಿರಿಂದ್ರಶ್ಚ ಸೋಮಶ್ಚ । 5 ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತಿರ್ದಕ್ಷಿಣಾ ಚ । 6-8, ಸದಸಸ್ಪತಿಃ । 9 ಸದಸಸ್ಪತಿರ್ನರಾಶಂಸೋ ವಾ ॥

ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಸೋಮಾನಂ ಸ್ವರಣಂ ಕೃಣುಹಿ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತೇ । ಕಕ್ಷೀವಂತಂ ಯ ಔಶಿಜಃ ॥ 1 ॥ ಯೋ ರೇವಾನ್, ಯೋ ಅಮೀವಹಾ ವಸುವಿತ್ಪುಷ್ಟಿವರ್ಧನಃ । ಸ ನಃ ಸಿಷಕ್ತು ಯಸ್ತುರಃ ॥ 2 ॥ ಮಾನಃ ಶಂಸೋ ಅರರುಷೋ ಧೂರ್ತಿಃ ಪ್ರಣಙ್ಮರ್ತ್ಯಸ್ಯ । ರಕ್ಷಾ ಣೋ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತೇ ॥ 3 ॥ ಸ ಘಾ ವೀರೋ ನ ರಿಷ್ಯತಿ ಯಮಿಂದ್ರೋ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತಿಃ । ಸೋಮೋ ಹಿನೋತಿ ಮರ್ತ್ಯಮ್ ॥ 4 ॥ ತ್ವಂ ತಂ

ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತೇ ಸೋಮ ಇಂದ್ರಶ್ಚ ಮರ್ತ್ಯಮ್ । ದಕ್ಷಿಣಾ ಪಾತ್ವಂ-
ಹಸಃ ॥ 5 ॥ ಸದಸಸ್ಪತಿಮದ್ಭುತಂ ಪ್ರಿಯಮಿಂದ್ರಸ್ಯ ಕಾಮ್ಯಮ್ ।
ಸನಿಂ ಮೇಧಾಮಯಾಸಿಷಮ್ ॥ 6 ॥ ಯಸ್ಯಾದ್ರಯತೇ ನ ಸಿಧ್ಯತಿ
ಯಜ್ಞೋ ವಿಪಶ್ಚಿತಶ್ಚನ । ಸ ಧೀನಾಂ ಯೋಗಮಿನ್ವತಿ ॥ 7 ॥ ಆದೃ-
ಧ್ನೋತಿ ಹವಿಷ್ಕೃತಿಂ ಪ್ರಾಂಚಂ ಕೃಣೋತ್ಯಧ್ವರಮ್ । ಹೋತಾ
ದೇವೇಷು ಗಚ್ಛತಿ ॥ 8 ॥ ನರಾಶಂಸಂ ಸುಧೃಷ್ಟಮಮುಪಶ್ಯಂ ಸಪ್ರ-
ಥಸ್ತಮಮ್ । ದಿವೋ ನ ಸದ್ಮಮಖಸಮ್ ॥ 9 ॥

ಸೂಕ್ತ 19

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಮೇಧಾತಿಥಿಃ ಕಾಣ್ವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿರ್ಮರುತಶ್ಚ ॥ ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಪ್ರತಿ ತ್ಯಂ ಚಾರುಮಧ್ವರಂ ಗೋಪೀಥಾಯ ಪ್ರ ಹೂಯಸೇ ।
ಮರುದ್ಭಿರಗ್ನ ಆ ಗಹಿ ॥ 1 ॥ ನಹಿ ದೇವೋ ನ ಮರ್ತ್ಯೋ ಮಹ-
ಸ್ತವ ಕ್ರತುಂ ಪರಃ । ಮರುದ್ಭಿರಗ್ನ ಆ ಗಹಿ ॥ 2 ॥ ಯೇ ಮಹೋ
ರಜಸೋ ವಿದುರ್ವಿಶ್ವೇ ದೇವಾಸೋ ಅದ್ರುಹಃ । ಮರುದ್ಭಿರಗ್ನ ಆ

ಗಹಿ ॥ 3 ॥ ಯ ಉಗ್ರಾ ಅರ್ಕಮಾನೃಚುರನಾಧೃಷ್ಟಾಸ ಓಜಸಾ । ಮರುದ್ಭಿರಗ್ನ ಆ ಗಹಿ ॥ 4 ॥ ಯೇ ಶುಭ್ರಾ ಘೋರವರ್ಪಸಃ ಸುಕ್ಷತ್ರಾಸೋ ರಿಶಾದಸಃ । ಮರುದ್ಭಿರಗ್ನ ಆ ಗಹಿ ॥ 5 ॥ ಯೇ ನಾಕಸ್ಯಾಧಿ ರೋಚನೇ ದಿವಿ ದೇವಾಸ ಆಸತೇ । ಮರುದ್ಭಿರಗ್ನ ಆ ಗಹಿ ॥ 6 ॥ ಯ ಈಂಖಯಂತಿ ಪರ್ವತಾನ್ ತಿರಃ ಸಮುದ್ರಮರ್ಣವಮ್ । ಮರುದ್ಭಿರಗ್ನ ಆ ಗಹಿ ॥ 7 ॥ ಆ ಯೇ ತನ್ವಂತಿ ರಶ್ಮಿಭಿಸ್ತಿರಃ ಸಮುದ್ರಮೋಜಸಾ । ಮರುದ್ಭಿರಗ್ನ ಆ ಗಹಿ ॥ 8 ॥ ಅಭಿ ತ್ವಾ ಪೂರ್ವಪೀತಯೇ ಸೃಜಾಮಿ ಸೋಮ್ಯಂ ಮಧು । ಮರುದ್ಭಿರಗ್ನ ಆ ಗಹಿ ॥ 9 ॥

ಸೂಕ್ತ 20

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ಮೇಧಾತಿಥಿಃ ಕಾಣ್ವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಋಭವಃ ॥ ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಅಯಂ ದೇವಾಯ ಜನ್ಮನೇ ಸ್ತೋಮೋ ವಿಪ್ರೇಭಿರಾಸಯಾ । ಅಕಾರಿ ರತ್ನಧಾತಮಃ ॥ 1 ॥ ಯ ಇಂದ್ರಾಯ ವಚೋಯುಜಾ

ತತಕ್ಷುರ್ಮನಸಾ ಹರೀ । ಶಮೀಭಿರ್ಯಜ್ಞಮಾಶತ ॥ 2 ॥ ತಕ್ಷನ್ನಾ
ಸತ್ಯಾಭ್ಯಾಂ ಪರಿಜ್ಮಾನಂ ಸುಖಂ ರಥಮ್ । ತಕ್ಷನ್ಧೇನುಂ ಸಬರ್ದು
ಘಾಮ್ ॥ 3 ॥ ಯುವಾನಾ ಪಿತರಾ ಪುನಃ ಸತ್ಯಮಂತ್ರಾ ಋಜೂ-
ಯವಃ । ಋಭವೋ ವಿಷ್ಟ್ಯಕ್ರತ ॥ 4 ॥ ಸಂ ವೋ ಮದಾಸೋ
ಅಗ್ಮತೇಂದ್ರೇಣ ಚ ಮರುತ್ವತಾ । ಆದಿತ್ಯೇಭಿಶ್ಚ ರಾಜಭಿಃ ॥ 5 ॥
ಉತ ತ್ಯಂ ಚಮಸಂ ನವಂ ತ್ವಷ್ಟುರ್ದೇವಸ್ಯ ನಿಷ್ಕೃತಮ್ । ಅಕರ್ತ
ಚತುರಃ ಪುನಃ ॥ 6 ॥ ತೇ ನೋ ರತ್ನಾನಿ ಧತ್ತನ ತ್ರಿರಾ ಸಾಪ್ತಾನಿ
ಸುನ್ವತೇ । ಏಕಮೇಕಂ ಸುಶಸ್ತಿಭಿಃ ॥ 7 ॥ ಅಧಾರಯಂತ ವಹ್ನಯೋ
ಭಜಂತ ಸುಕೃತ್ಯಯಾ । ಭಾಗಂ ದೇವೇಷು ಯಜ್ಞಿಯಮ್ ॥ 8 ॥

ಸೂಕ್ತ 21

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ಮೇಧಾತಿಥಿಃ ಕಾಣ್ವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಾಗ್ನೀ ॥ ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಇಹೇಂದ್ರಾಗ್ನೀ ಉಪ ಹ್ವಯೇ ತಯೋರಿತ್ಸ್ತೋತ್ರಮುಶ್ಮಸಿ ।
ತಾ ಸೋಮಂ ಸೋಮಪಾತಮಾ ॥ 1 ॥ ತಾ ಯಜ್ಞೇಷು ಪ್ರ ಶಂಸ-

ತೇಂದ್ರಾಗ್ನೀ ಶುಂಭತಾ ನರಃ । ತಾ ಗಾಯತ್ರೇಷು ಗಾಯತ ॥ 2 ॥

ತಾ ಮಿತ್ರಸ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಯ ಇಂದ್ರಾಗ್ನೀ ತಾ ಹವಾಮಹೇ । ಸೋಮಪಾ

ಸೋಮಪೀತಯೇ ॥ 3 ॥ ಉಗ್ರಾ ಸಂತಾ ಹವಾಮಹ ಉಪೇದಂ

ಸವನಂ ಸುತಮ್ । ಇಂದ್ರಾಗ್ನೀ ಏಹ ಗಚ್ಛತಾಮ್ ॥ 4 ॥ ತಾ

ಮಹಾಂತಾ ಸದಸ್ಪತೀ ಇಂದ್ರಾಗ್ನೀ ರಕ್ಷ ಉಬ್ಜತಮ್ । ಅಪ್ರಜಾಃ

ಸನ್ತ್ವತ್ರಿಣಃ ॥ 5 ॥ ತೇನ ಸತ್ಯೇನ ಜಾಗೃತಮಧಿ ಪ್ರಚೇತುನೇ ಪದೇ ।

ಇಂದ್ರಾಗ್ನೀ ಶರ್ಮ ಯಚ್ಛತಮ್ ॥ 6 ॥

ಸೂಕ್ತ 22

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ಮೇಧಾತಿಥಿಃ ಕಾಣ್ವಃ ॥

ದೇವತಾ : 1-4 ಅಶ್ವಿನೌ । 5-8 ಸವಿತಾ । 9-10 ಅಗ್ನಿಃ । 11 ದೇವ್ಯಃ ।
12 ಇಂದ್ರಾಣೀ ವರುಣಾನ್ಯಗ್ನಾಯ್ಯಃ । 13-14 ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೌ ।
15 ಪೃಥಿವೀ । 16 ವಿಷ್ಣುರ್ದೇವಾ ವಾ । 17-21 ವಿಷ್ಣುಃ ।

ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಪ್ರಾತರ್ಯುಜಾ ವಿ ಬೋಧಯಾಶ್ವಿನಾವೇಹ ಗಚ್ಛತಾಮ್ ।

ಅಸ್ಯ ಸೋಮಸ್ಯ ಪೀತಯೇ ॥ 1 ॥ ಯಾ ಸುರಥಾ ರಥೀತಮೋಭಾ

ದೇವಾ ದಿವಿಸ್ಪೃಶಾ । ಅಶ್ವಿನಾ ತಾ ಹವಾಮಹೇ ॥ 2 ॥ ಯಾ ವಾಂ

ಕಶಾ ಮಧುಮತ್ಯಶ್ವಿನಾ ಸೂನೃತಾವತೀ । ತಯಾ ಯಜ್ಞಂ ಮಿಮಿಕ್ಷತಮ್ ॥ 3 ॥ ನಹಿ ವಾಮಸ್ತಿ ದೂರಕೇ ಯತ್ರಾ ರಥೇನ ಗಚ್ಛಥಃ । ಅಶ್ವಿನಾ ಸೋಮಿನೋ ಗೃಹಮ್ ॥ 4 ॥ ಹಿರಣ್ಯಪಾಣಿಮೂತಯೇ ಸವಿತಾರಮುಪ ಹ್ವಯೇ । ಸ ಚೇತ್ತಾ ದೇವತಾ ಪದಮ್ ॥ 5 ॥ ಅಪಾಂ ನಪಾತಮವಸೇ ಸವಿತಾರಮುಪ ಸ್ತುಹಿ । ತಸ್ಯ ವ್ರತಾನ್ಯುಶ್ಮಸಿ ॥ 6 ॥ ವಿಭಕ್ತಾರಂ ಹವಾಮಹೇ ವಸೋಶ್ಚಿತ್ರಸ್ಯ ರಾಧಸಃ । ಸವಿತಾರಂ ನೃಚಕ್ಷಸಮ್ ॥ 7 ॥ ಸಖಾಯ ಆ ನಿಷೀದತ ಸವಿತಾ ಸ್ತೋಮ್ಯೋ ನು ನಃ । ದಾತಾ ರಾಧಾಂಸಿ ಶುಂಭತಿ ॥ 8 ॥ ಅಗ್ನೇ ಪತ್ನೀರಿಹಾ ವಹ ದೇವಾನಾಮುಶತೀರುಪ । ತ್ವಷ್ಟಾರಂ ಸೋಮಪೀತಯೇ ॥ 9 ॥ ಆ ಗ್ನಾ ಅಗ್ನ ಇಹಾವಸೇ ಹೋತ್ರಾಂ ಯವಿಷ್ಠ ಭಾರತೀಂ । ವರೂತ್ರೀಂ ಧಿಷಣಾಂ ವಹ ॥ 10 ॥ ಅಭಿ ನೋ ದೇವೀರವಸಾ ಮಹಃ ಶರ್ಮಣಾ ನೃಪತ್ನೀಃ । ಅಚ್ಛಿನ್ನಪತ್ರಾಃ ಸಚಂತಾಂ ॥ 11 ॥ ಇಹೇಂದ್ರಾಣೀಮುಪ ಹ್ವಯೇ ವರುಣಾನೀಂ ಸ್ವಸ್ತಯೇ । ಅಗ್ನಾಯೀಂ ಸೋಮಪೀತಯೇ ॥ 12 ॥ ಮಹೀ ದ್ಯೌಃ ಪೃಥಿವೀ ಚ ನ ಇಮಂ ಯಜ್ಞಂ ಮಿಮಿಕ್ಷತಾಮ್ । ಪಿಪೃತಾಂ ನೋ ಭರೀಮಭಿಃ ॥ 13 ॥ ತಯೋರಿದ್ಘೃತವ-

ತ್ಪಯೋ ವಿಷ್ಣೋ ರಿಹಂತಿ ಧೀತಿಭಿಃ । ಗಂಧರ್ವಸ್ಯ ಧ್ರುವೇ ಪದೇ
॥ 14 ॥ ಸ್ಯೋನಾ ಪೃಥಿವಿ ಭವಾನೃಕ್ಷರಾ ನಿವೇಶನೀ । ಯಚ್ಛಾ ನಃ
ಶರ್ಮ ಸಪ್ರಥಃ ॥ 15 ॥ ಅತೋ ದೇವಾ ಅವಂತು ನೋ ಯತೋ
ವಿಷ್ಣುರ್ವಿಚಕ್ರಮೇ । ಪೃಥಿವ್ಯಾಃ ಸಪ್ತಧಾಮಭಿಃ ॥ 16 ॥ ಇದಂ
ವಿಷ್ಣುರ್ವಿ ಚಕ್ರಮೇ ತ್ರೇಧಾ ನಿ ದಧೇ ಪದಮ್ । ಸಮೂಳ್ಹಮಸ್ಯ
ಪಾಂಸುರೇ ॥ 17 ॥ ತ್ರೀಣಿ ಪದಾ ವಿ ಚಕ್ರಮೇ ವಿಷ್ಣುರ್ಗೋಪಾ
ಅದಾಭ್ಯಃ । ಅತೋ ಧರ್ಮಾಣಿ ಧಾರಯನ್ ॥ 18 ॥ ವಿಷ್ಣೋಃ
ಕರ್ಮಾಣಿ ಪಶ್ಯತ ಯತೋ ವ್ರತಾನಿ ಪಸ್ಪಶೇ । ಇಂದ್ರಸ್ಯ ಯುಜ್ಯಃ
ಸಖಾ ॥ 19 ॥ ತದ್ವಿಷ್ಣೋಃ ಪರಮಂ ಪದಂ ಸದಾ ಪಶ್ಯಂತಿ ಸೂರ-
ಯಃ । ದಿವೀವ ಚಕ್ಷುರಾತತಮ್ ॥ 20 ॥ ತದ್ವಿಪ್ರಾಸೋ ವಿಪ-
ನ್ಯವೋ ಜಾಗೃವಾಂಸಃ ಸಮಿಂಧತೇ । ವಿಷ್ಣೋರ್ಯತ್ಪರಮಂ ಪದಮ್
॥ 21 ॥

ಸೂಕ್ತ 23

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ಮೇಧಾತಿಥಿಃ ಕಾಣ್ವಃ ॥

ದೇವತಾ : 1 ವಾಯುಃ । 2-3 ಇಂದ್ರವಾಯೂ । 4-6 ಮಿತ್ರಾವರುಣೌ । 7-9 ಇಂದ್ರೋ ಮರುತ್ವಾನ್ । 10-12 ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ । 13-15 ಪೂಷಾ । 16-23½ ಆಪಃ । 22½-24 ಅಗ್ನಿಃ ॥

ಛಂದಃ : 1-18 ಗಾಯತ್ರೀ । 19 ಪುರ ಉಷ್ಣಿಕ್ । 20 ಅನುಷ್ಟುಪ್ । 21 ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ । 22-24 ಅನುಷ್ಟುಪ್

ತೀವ್ರಾಃ ಸೋಮಾಸ ಆ ಗಹ್ಯಾಶೀರ್ವಂತಃ ಸುತಾ ಇಮೇ ।
ವಾಯೋ ತಾನ್ಪ್ರಸ್ಥಿತಾನ್ಪಿಬ ॥ 1 ॥ ಉಭಾ ದೇವಾ ದಿವಿಸ್ಪೃಶೇಂದ್ರ-
ವಾಯೂ ಹವಾಮಹೇ । ಅಸ್ಯ ಸೋಮಸ್ಯ ಪೀತಯೇ ॥ 2 ॥
ಇಂದ್ರವಾಯೂ ಮನೋಜುವಾ ವಿಪ್ರಾ ಹವಂತ ಊತಯೇ । ಸಹ-
ಸ್ರಾಕ್ಷಾ ಧಿಯಸ್ಪತೀ ॥ 3 ॥ ಮಿತ್ರಂ ವಯಂ ಹವಾಮಹೇ ವರುಣಂ
ಸೋಮಪೀತಯೇ । ಜಜ್ಞಾನಾ ಪೂತದಕ್ಷಸಾ ॥ 4 ॥ ಋತೇನ ಯಾ-
ವೃತಾವೃಧಾವೃತಸ್ಯ ಜ್ಯೋತಿಷಸ್ಪತೀ । ತಾ ಮಿತ್ರಾವರುಣಾ ಹುವೇ
॥ 5 ॥ ವರುಣಃ ಪ್ರಾವಿತಾ ಭುವನ್ಮಿತ್ರೋ ವಿಶ್ವಾಭಿರೂತಿಭಿಃ ।
ಕರತಾಂ ನಃ ಸುರಾಧಸಃ ॥ 6 ॥ ಮರುತ್ವಂತಂ ಹವಾಮಹ ಇಂದ್ರವಾ

ಸೋಮಪೀತಯೇ । ಸಜೂರ್ಗಣೇನ ತೃಂಪತು ॥ 7 ॥ ಇಂದ್ರಜ್ಯೇಷ್ಠಾ
ಮರುದ್ಗಣಾ ದೇವಾಸಃ ಪೂಷರಾತಯಃ । ವಿಶ್ವೇ ಮಮ ಶ್ರುತಾ
ಹವಮ್ ॥ 8 ॥ ಹತ ವೃತ್ರಂ ಸುದಾನವ ಇಂದ್ರೇಣ ಸಹಸಾ-
ಯುಜಾ । ಮಾ ನೋ ದುಃಶಂಸ ಈಶತ ॥ 9 ॥ ವಿಶ್ವಾನ್ದೇವಾನ್,
ಹವಾಮಹೇ ಮರುತಃ ಸೋಮಪೀತಯೇ । ಉಗ್ರಾ ಹಿ ಪೃಶ್ನಿಮಾತರಃ
॥ 10 ॥ ಜಯತಾಮಿವ ತನ್ಯತುರ್ಮರುತಾಮೇತಿ ಧೃಷ್ಣುಯಾ ।
ಯಚ್ಛುಭಂ ಯಾಥನಾ ನರಃ ॥ 11 ॥ ಹಸ್ಕಾರಾದ್ವಿದ್ಯುತಸ್ಪರ್ಯತೋ
ಜಾತಾ ಅವಂತು ನಃ । ಮರುತೋ ಮೃಳಯಂತು ನಃ ॥ 12 ॥ ಆ
ಪೂಷಞ್ಚಿತ್ರಬರ್ಹಿಷಮಾಘೃಣೇ ಧರುಣಂ ದಿವಃ । ಆಜಾ ನಷ್ಟಂ
ಯಥಾ ಪಶುಮ್ ॥ 13 ॥ ಪೂಷಾ ರಾಜಾನಮಾಘೃಣಿರಪಗೂಳ್ಹಂ
ಗುಹಾ ಹಿತಮ್ । ಅವಿಂದಚ್ಚಿತ್ರಬರ್ಹಿಷಮ್ ॥ 14 ॥ ಉತೋ
ಸ ಮನ್ಯಮಿಂದುಭಿಃ ಷಡ್ಯುಕ್ತಾ ಅನುಸೇಷಿಧತ್ । ಗೋಭಿರ್ಯವಂ
ನ ಚಕ್ರ್ಯಷತ್ ॥ 15 ॥ ಅಂಬಯೋ ಯನ್ತ್ಯಧ್ವಭಿರ್ಜಾಮಯೋ
ಅಧ್ವರೀಯತಾಮ್ । ಪಂಚತೀರ್ಮಧುನಾ ಪಯಃ ॥ 16 ॥ ಅಮೂ-
ರ್ಯಾ ಉಪ ಸೂರ್ಯೇ ಯಾಭಿರ್ವಾ ಸೂರ್ಯಃ ಸಹ । ತಾ ನೋ

ಹಿನ್ವನ್ತ್ವಧ್ವರಮ್ ॥ 17 ॥ ಅಪ್ಸೋ ದೇವೀರುಪ ಹ್ವಯೇ ಯತ್ರ
ಗಾವಃ ಪಿಬಂತಿ ನಃ । ಸಿಂಧುಭ್ಯಃ ಕರ್ತ್ವಂ ಹವಿಃ ॥ 18 ॥ ಅಪ್ಸ್ವ(ಅ)ಂ-
ತರಮೃತಮಪ್ಸು ಭೇಷಜಮಪಾಮುತ ಪ್ರಶಸ್ತಯೇ । ದೇವಾ ಭವತ
ವಾಜಿನಃ ॥ 19 ॥ ಅಪ್ಸು ಮೇ ಸೋಮೋ ಅಬ್ರವೀದನ್ತರ್ವಿಶ್ವಾನಿ
ಭೇಷಜಾ । ಅಗ್ನಿಂ ಚ ವಿಶ್ವಶಂಭುವಮಾಪಶ್ಚ ವಿಶ್ವಭೇಷಜೀಃ ॥ 20 ॥
ಆಪಃ ಪೃಣೀತ ಭೇಷಜಂ ವರೂಥಂ ತನ್ವೇ (ಏ) ಮಮ । ಜ್ಯೋಕ್
ಚ ಸೂರ್ಯಂ ದೃಶೇ ॥ 21 ॥ ಇದಮಾಪಃ ಪ್ರ ವಹತ ಯತ್ಕಿಂ ಚ
ದುರಿತಂ ಮಯಿ । ಯದ್ವಾಹಮಭಿದುದ್ರೋಹ ಯದ್ವಾ ಶೇಪ ಉತಾ-
ನೃತಮ್ ॥ 22 ॥ ಆಪೋ ಅದ್ಯಾನ್ವಚಾರಿಷಂ ರಸೇನ ಸಮಗಸ್ಮಹಿ ।
ಪಯಸ್ವಾನಗ್ನ ಆ ಗಹಿ ತಂ ಮಾ ಸಂ ಸೃಜ ವರ್ಚಸಾ ॥ 23 ॥ ಸಂ
ಮಾಗ್ನೇ ವರ್ಚಸಾ ಸೃಜ ಸಂ ಪ್ರಜಯಾ ಸಮಾಯುಷಾ । ವಿದ್ಯು-
ರ್ಮೇ ಅಸ್ಯ ದೇವಾ ಇನ್ದ್ರೋ ವಿದ್ಯಾತ್ಸಹರ್ಷಿಭಿಃ ॥ 24 ॥

ಸೂಕ್ತ 24

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಶುನಃಶೇಪ ಆಜೀಗರ್ತಿಃ । ಕೃತ್ರಿಮೋ ವೈಶ್ವಾಮಿತ್ರೋ ದೇವರಾತಃ ।

ದೇವತಾ : 1 ಕಃ (ಪ್ರಜಾಪತಿಃ) । 2 ಅಗ್ನಿಃ । 3-4 ಸವಿತಾ । 5 ಸವಿತಾ ಭಗೋ ವಾ । 6-15 ವರುಣಃ ॥

ಛಂದಃ : 1-2, 6-15 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 3-5 ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಕಸ್ಯ ನೂನಂ ಕತಮಸ್ಯಾಮೃತಾನಾಂ ಮನಾಮಹೇ ಚಾರು ದೇವಸ್ಯ ನಾಮ । ಕೋ ನೋ ಮಹ್ಯಾ ಅದಿತಯೇ ಪುನರ್ದಾತ್ಪಿತರಂ ಚ ದೃಶೇಯಂ ಮಾತರಂ ಚ ॥ 1 ॥ ಅಗ್ನೇರ್ವಯಂ ಪ್ರಥಮಸ್ಯಾಮೃತಾನಾಂ ಮನಾಮಹೇ ಚಾರು ದೇವಸ್ಯ ನಾಮ । ಸ ನೋ ಮಹ್ಯಾ ಅದಿತಯೇ ಪುನರ್ದಾತ್ಪಿತರಂ ಚ ದೃಶೇಯಂ ಮಾತರಂ ಚ ॥ 2 ॥ ಅಭಿ ತ್ವಾ ದೇವ ಸವಿತರೀಶಾನಂ ವಾರ್ಯಾಣಾಮ್ । ಸದಾವನ್ಭಾಗಮೀಮಹೇ ॥ 3 ॥ ಯಶ್ಚಿದ್ಧಿ ತ ಇತ್ಥಾ ಭಗಃ ಶಶಮಾನಃ ಪುರಾ ನಿದಃ । ಅದ್ವೇಷೋ ಹಸ್ತಯೋರ್ದಧೇ ॥ 4 ॥ ಭಗಭಕ್ತಸ್য ತೇ ವಯಮುದಶೇಮ ತವಾವಸಾ । ಮೂರ್ಧಾನಂ ರಾಯ ಆರಭೇ ॥ 5 ॥ ನಹಿ ತೇ ಕ್ಷತ್ರಂ ನ ಸಹೋ ನ ಮನ್ಯುಂ ವಯಶ್ಚ-

ನಾವಿಾ ಪ್ರತಯಂತ ಆಪುಃ । ನೇವಾ ಆಪೋ ಅನಿವಿಷಂ ಚರಂ-
ತೀರ್ನ ಯೇ ವಾತಸ್ಯ ಪ್ರವಿನನ್ತ್ಯಭ್ವಮ್ ॥ 6 ॥ ಅಬುಧ್ನೇ ರಾಜಾ
ವರುಣೋ ವನಸ್ಯೋರ್ಧ್ವಂ ಸ್ತೂಪಂ ದದತೇ ಪೂತದಕ್ಷಃ । ನೀ-
ಚೀನಾಃ ಸ್ಥುರುಪರಿ ಬುಧ್ನ ಏಷಾಮಸ್ಮೇ ಅನ್ತರ್ನಿಹಿತಾಃ ಕೇತವಃ
ಸ್ಯುಃ ॥ 7 ॥ ಉರುಂ ಹಿ ರಾಜಾ ವರುಣಶ್ಚಕಾರ ಸೂರ್ಯಾಯ
ಪಂಥಾಮನ್ವೇತವಾ ಉ । ಅಪದೇ ಪಾದಾ ಪ್ರತಿಧಾತವೇಽಕರುತಾಪ-
ವಕ್ತಾ ಹೃದಯಾವಿಧಶ್ಚಿತ್ ॥ 8 ॥ ಶತಂ ತೇ ರಾಜನ್ಭಿಷಜಃ ಸಹಸ್ರ-
ಮುರ್ವೀ ಗಭೀರಾ ಸುಮತಿಷ್ಟೇ ಅಸ್ತು । ಬಾಧಸ್ವ ದೂರೇ ನಿರ್-
ಋತಿಂ ಪರಾಚೈಃ ಕೃತಂ ಚಿದೇನಃ ಪ್ರ ಮುಮುಗ್ಧ್ಯಸ್ಮತ್ ॥ 9 ॥
ಅವಿಾ ಯು ಋಕ್ಷಾ ನಿಹಿತಾಸ ಉಚ್ಚಾ ನಕ್ತಂ ದದೃಶ್ರೇ ಕುಹ
ಚಿದ್ದಿವೇಯುಃ । ಅದಬ್ಧಾನಿ ವರುಣಸ್ಯ ವ್ರತಾನಿ ವಿಚಾಕಶಚ್ಚನ್ದ್ರ-
ಮಾ ನಕ್ತಮೇತಿ ॥ 10 ॥ ತತ್ತ್ವಾ ಯಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ವನ್ದಮಾ-
ನಸ್ತದಾ ಶಾಸ್ತೇ ಯಜಮಾನೋ ಹವಿರ್ಭಿಃ । ಅಹೇಳಮಾನೋ
ವರುಣೇಹ ಬೋಧ್ಯುರುಶಂಸ ಮಾನ ಆಯುಃ ಪ್ರ ಮೋಷೀಃ ॥ 11 ॥
ತದಿನ್ನಕ್ತಂ ತದ್ದಿವಾ ಮಹ್ಯಮಾಹುಸ್ತದಯಂ ಕೇತೋ ಹೃದ ಆ

ವಿ ಚಷ್ಟೇ । ಶುನಃಶೇಪೋ ಯಮಹ್ವದ್ಗೃಭೀತಃ ಸೋ ಅಸ್ಮಾನ್ರಾಜಾ
ವರುಣೋ ಮುಮೋಕ್ತು ॥ 12 ॥ ಶುನಃಶೇಪೋ ಹ್ಯಹ್ವದ್ಗೃಭೀತ-
ಸ್ತ್ರಿಷ್ವಾದಿತ್ಯಂ ದ್ರುಪದೇಷು ಬದ್ಧಃ । ಅವೈನಂ ರಾಜಾ ವರುಣಃ
ಸಸೃಜ್ಯಾದ್ವಿದ್ವಾ ಅದಬ್ಧೋ ವಿ ಮುಮೋಕ್ತು ಪಾಶಾನ್ ॥ 13 ॥
ಅವ ತೇ ಹೇಳೋ ವರುಣ ನಮೋಭಿರವ ಯಜ್ಞೇಭಿರೀಮಹೇ
ಹವಿರ್ಭಿಃ । ಕ್ಷಯನ್ನಸ್ಮಭ್ಯಮಸುರ ಪ್ರಚೇತಾ ರಾಜನ್ನೇನಾಂಸಿ
ಶಿಶ್ರಥಃ ಕೃತಾನಿ ॥ 14 ॥ ಉದುತ್ತಮಂ ವರುಣ ಪಾಶಮಸ್ಮದವಾ-
ಧಮಂ ವಿ ಮಧ್ಯಮಂ ಶ್ರಥಾಯ । ಅಥಾ ವಯಮಾದಿತ್ಯ ವ್ರತೇ
ತವಾನಾಗಸೋ ಅದಿತಯೇ ಸ್ಯಾಮ ॥ 15 ॥

ಸೂಕ್ತ 25

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ಶುನಃಶೇಪ ಅಜೀಗರ್ತಿಃ

ದೇವತಾ : ವರುಣಃ । ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ।

ಯಚ್ಚಿದ್ಧಿ ತೇ ವಿಶೋ ಯಥಾ ಪ್ರ ದೇವ ವರುಣ ವ್ರತಮ್ ।
ಮಿನೀಮಸಿ ದ್ಯವಿದ್ಯವಿ ॥ 1 ॥ ಮಾ ನೋ ವಧಾಯ ಹತ್ನವೇ

ಜಿಹೀಳಾನಸ್ಯ ರೀರಧಃ । ಮಾ ಹೃಣಾನಸ್ಯ ಮನ್ಯವೇ ॥ 2 ॥ ವಿ
ಮೃಳೀಕಾಯ ತೇ ಮನೋ ರಥೀರಶ್ವಂ ನ ಸಂದಿತಮ್ । ಗೀರ್ಭಿ-
ರ್ವರುಣ ಸೀಮಹಿ ॥ 3 ॥ ಪರಾ ಹಿ ಮೇ ವಿಮನ್ಯವಃ ಪತಂತಿ
ವಸ್ಯ ಇಷ್ಟಯೇ । ವಯೋ ನ ವಸತೀರುಪ ॥ 4 ॥ ಕದಾ ಕ್ಷತ್ರ-
ಶ್ರಿಯಂ ನರಮಾ ವರುಣಂ ಕರಾಮಹೇ । ಮೃಳೀಕಾಯೋರುಚಕ್ಷ-
ಸಮ್ ॥ 5 ॥ ತದಿತ್ಸಮಾನ ಮಾಶಾತೇ ವೇನಂತಾ ನ ಪ್ರ ಯುಚ್ಛತಃ।
ಧೃತವ್ರತಾಯ ದಾಶುಷೇ ॥ 6 ॥ ವೇದಾ ಯೋ ವೀನಾಂ ಪದಮ-
ನ್ತರಿಕ್ಷೇಣ ಪತತಾಮ್ । ವೇದ ನಾವಃ ಸಮುದ್ರಿಯಃ ॥ 7 ॥ ವೇದ
ಮಾಸೋ ಧೃತವ್ರತೋ ದ್ವಾದಶ ಪ್ರಜಾವತಃ । ವೇದಾ ಯ ಉಪ-
ಜಾಯತೇ ॥ 8 ॥ ವೇದ ವಾತಸ್ಯ ವರ್ತನಿಮುರೋರೃಷ್ವಸ್ಯ
ಬೃಹತಃ । ವೇದಾ ಯೋ ಅಧ್ಯಾಸತೇ ॥ 9 ॥ ನಿ ಷಸಾದ ಧೃತ-
ವ್ರತೋ ವರುಣಃ ಪಸ್ತ್ಯಾ (ಆ) ಸು ಸಾ । ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಾಯ ಸು
ಕ್ರತುಃ ॥ 10 ॥ ಅತೋ ವಿಶ್ವಾನ್ಯದ್ಭುತಾ ಚಿಕಿತ್ವಾ ಅಭಿ ಪಶ್ಯತಿ ।
ಕೃತಾನಿ ಯಾ ಚ ಕರ್ತ್ವಾ ॥ 11 ॥ ಸ ನೋ ವಿಶ್ವಾಹಾ ಸುಕ್ರತುರಾ-
ದಿತ್ಯಃ ಸುಪಥಾ ಕರತ್ । ಪ್ರ ಣ ಆಯೂಂಷಿ ತಾರಿಷತ್ ॥ 12 ॥

ಬಿಭ್ರದ್ದ್ರಾಪಿಂ ಹಿರಣ್ಯಯಂ ವರುಣೋ ವಸ್ತ ನಿರ್ಣಿಜಮ್ । ಪರಿ
ಸ್ಪಶೋ ನಿ ಷೇದಿರೇ ॥ 13 ॥ ನ ಯಂ ದಿಪ್ಸಂತಿ ದಿಪ್ಸವೋ ನ
ದುಹ್ವಾಣೋ ಜನಾನಾಮ್ । ನ ದೇವಮಭಿಮಾತಯಃ ॥ 14 ॥
ಉತ ಯೋ ಮಾನುಷೇಷ್ವಾ ಯಶಶ್ಚಕ್ರೇ ಅಸಾಮ್ಯಾ । ಅಸ್ಮಾಕ-
ಮುದರೇಷ್ವಾ ॥ 15 ॥ ಪರಾ ಮೇ ಯಂತಿ ಧೀತಯೋ ಗಾವೋ ನ
ಗವ್ಯೂತೀರನು । ಇಚ್ಛಂತೀರುರುಚಕ್ಷಸಂ ॥ 16 ॥ ಸಂ ನು ವೋಚಾ-
ವಹೈ ಪುನರ್ಯತೋ ಮೇ ಮಧ್ವಾಭೃತಮ್ । ಹೋತೇವ ಕ್ಷದಸೇ
ಪ್ರಿಯಮ್ ॥ 17 ॥ ದರ್ಶಂ ನು ವಿಶ್ವದರ್ಶತಂ ದರ್ಶಂ ರಥಮಧಿ
ಕ್ಷಮಿ । ಏತಾ ಜುಷತ ಮೇ ಗಿರಃ ॥ 18 ॥ ಇಮಂ ಮೇ ವರುಣ
ಶ್ರುಧೀ ಹವಮದ್ಯಾ ಚ ಮೃಳಯ । ತ್ವಾಮವಸ್ಯುರಾ ಚಕೇ ॥ 19 ॥
ತ್ವಂ ವಿಶ್ವಸ್ಯ ಮೇಧಿರ ದಿವಶ್ಚ ಗ್ಮಶ್ಚ ರಾಜಸಿ । ಸ ಯಾವನಿ
ಪ್ರತಿ ಶ್ರುಧಿ ॥ 20 ॥ ಉದುತ್ತಮಂ ಮುಮುಗ್ಧಿ ನೋ ವಿ ಪಾಶಂ
ಮಧ್ಯಮಂ ಚೃತ । ಅವಾಧಮಾನಿ ಜೀವಸೇ ॥ 21 ॥

ಸೂಕ್ತ 26

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ಶುನಃಶೇಪ ಅಜೀಗರ್ತಿಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ವಸಿಷ್ಠಾ ಹಿ ವಿಯೇಧ್ಯ ವಸ್ತ್ರಾಣ್ಯೂರ್ಜಾಂ ಪತೇ । ಸೇವುಂ ನೋ ಅಧ್ವರಂ ಯಜ ॥ 1 ॥ ನಿ ನೋ ಹೋತಾ ವರೇಣ್ಯಃ ಸದಾ ಯವಿಷ್ಠ ಮನ್ಮಭಿಃ । ಅಗ್ನೇ ದಿವಿತ್ಮತಾ ವಚಃ ॥ 2 ॥ ಆ ಹಿ ಷ್ಮಾ ಸೂನವೇ ಪಿತಾಪಿರ್ಯಜತ್ಯಾಪಯೇ । ಸಖಾ ಸಖ್ಯೇ ವರೇಣ್ಯಃ ॥ 3 ॥ ಆ ನೋ ಬರ್ಹೀ ರಿಶಾದಸೋ ವರುಣೋ ಮಿತ್ರೋ ಅರ್ಯಮಾ । ಸೀದನ್ತು ಮನುಷೋ ಯಥಾ ॥ 4 ॥ ಪೂರ್ವ್ಯ ಹೋತರಸ್ಯ ನೋ ಮನ್ದಸ್ವ ಸಖ್ಯಸ್ಯ ಚ । ಇಮಾ ಉ ಷು ಶ್ರುಧೀ ಗಿರಃ ॥ 5 ॥ ಯಚ್ಚಿದ್ಧಿ ಶಶ್ವತಾ ತನಾ ದೇವಂದೇವಂ ಯಜಾಮಹೇ । ತ್ವೇ ಇದೂಹಿಯತೇ ಹವಿಃ ॥ 6 ॥ ಪ್ರಿಯೋ ನೋ ಅಸ್ತು ವಿಶ್ಪತಿ-ರ್ಹೋತಾ ಮನ್ದ್ರೋವರೇಣ್ಯಃ । ಪ್ರಿಯಾಃ ಸ್ವಗ್ನಯೋ ವಯಮ್ ॥ 7 ॥ ಸ್ವಗ್ನಯೋ ಹಿ ವಾರ್ಯಂ ದೇವಾಸೋ ದಧಿರೇ ಚ ನಃ । ಸ್ವಗ್ನಯೋ ಮನಾಮಹೇ ॥ 8 ॥ ಅಥಾ ನ ಉಭಯೇಷಾಮಮೃತ

ಮರ್ತ್ಯಾನಾಮ್ । ವಿಭಃ ಸಂತು ಪ್ರಶಸ್ತಯಃ ॥ 9 ॥ ವಿಶ್ವೇಭಿರಗ್ನೇ ಅಗ್ನಿಭಿರಿಮಂ ಯಜ್ಞಮಿದಂ ವಚಃ । ಚನೋ ಧಾಃ ಸಹಸೋ ಯಹೋ ॥ 10 ॥

ಸೂಕ್ತ 27

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ಶುನಃಶೇಪ ಆಜೀಗರ್ತಿಃ ।

ದೇವತಾ : 1-12 ಅಗ್ನಿಃ । 13 ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ।

ಛಂದಃ : 1-12 ಗಾಯತ್ರೀ । 13 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಅಶ್ವಂ ನ ತ್ವಾ ವಾರವಂತಂ ವಂದಧ್ಯಾ ಅಗ್ನಿಂ ನಮೋಭಿಃ ॥ ಸಮ್ರಾಜಂತಮಧ್ವರಾಣಾಮ್ ॥ 1 ॥ ಸ ಘಾ ನಃ ಸೂನುಃ ಶವಸಾ ಪೃಥುಪ್ರಗಾಮಾ ಸುಶೇವಃ । ಮೀಢ್ವಾ ಅಸ್ಮಾಕಂ ಬಭೂಯಾತ್ ॥ 2 ॥ ಸ ನೋ ದೂರಾಚ್ಚಾಸಾಚ್ಚ ನಿ ಮರ್ತ್ಯಾದಘಾಯೋಃ । ಪಾಹಿ ಸದಮಿದ್ವಿಶ್ವಾಯುಃ ॥ 3 ॥ ಇಮಮೂ ಷು ತ್ವಮಸ್ಮಾಕಂ ಸನಿಂ ಗಾಯತ್ರಂ ನವ್ಯಾಂಸಮ್ । ಅಗ್ನೇ ದೇವೇಷು ಪ್ರ ವೋಚಃ ॥ 4 ॥ ಆ ನೋ ಭಜ ಪರಮೇಷ್ವಾ ವಾಜೇಷು ಮಧ್ಯಮೇಷು । ಶಿಕ್ಷಾ ವಸ್ವೋ

ಅನ್ತಮಸ್ಯ ॥ 5 ॥ ವಿಭಕ್ತಾಸಿ ಚಿತ್ರಭಾನೋ ಸಿಂಧೋರೂರ್ಮಾ
ಉಪಾಕ ಆ । ಸದ್ಯೋ ದಾಶುಷೇ ಕ್ಷರಸಿ ॥ 6 ॥ ಯವಮ್ಗ್ನೇ ಪೃತ್ಸು
ಮರ್ತ್ಯಮವಾ ವಾಜೇಷು ಯಂ ಜುನಾಃ । ಸ ಯನ್ತಾ ಶಶ್ವತೀರಿಷಃ
॥ 7 ॥ ನಕಿರಸ್ಯ ಸಹನ್ತ್ಯ ಪರ್ಯೇತಾ ಕಯಸ್ಯ ಚಿತ್ । ವಾಜೋ
ಅಸ್ತಿ ಶ್ರವಾಯ್ಯಃ ॥ 8 ॥ ಸ ವಾಜಂ ವಿಶ್ವಚರ್ಷಣಿರರ್ವದ್ಭಿರಸ್ತು
ತರುತಾ । ವಿಪ್ರೇಭಿರಸ್ತು ಸನಿತಾ ॥ 9 ॥ ಜರಾಬೋಧ ತದ್ವಿವಿಡ್ಢಿ
ವಿಶೇವಿಶೇ ಯಜ್ಞಿಯಾಯ । ಸ್ತೋಮಂ ರುದ್ರಾಯ ದೃಶೀಕಮ್
॥ 10 ॥ ಸ ನೋ ಮಹಾ ಅನಿಮಾನೋ ಧೂಮಕೇತುಃ ಪುರು-
ಶ್ಚನ್ದ್ರಃ । ಧಿಯೇ ವಾಜಾಯ ಹಿನ್ವತು ॥ 11 ॥ ಸ ರೇವಾ ಇವ
ವಿಶ್ಪತಿರ್ದೈವ್ಯಃ ಕೇತುಃ ಶೃಣೋತು ನಃ । ಉಕ್ಥೈರಗ್ನಿರ್ಬೃಹದ್ಭಾನುಃ
॥ 12 ॥ ನಮೋ ಮಹದ್ಭ್ಯೋ ನಮೋ ಅರ್ಭಕೇಭ್ಯೋ ನಮೋ
ಯುವಭ್ಯೋ ನಮ ಆಶಿನೇಭ್ಯಃ । ಯಜಾಮ ದೇವಾನ್, ಯದಿ
ಶಕ್ನವಾಮ ಮಾ ಜ್ಯಾಯಸಃ ಶಂಸಮಾ ವೃಕ್ಷಿ ದೇವಾಃ ॥ 13 ॥

ಸೂಕ್ತ 28

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ಶುನಃಶೇಪ ಅಜೀಗರ್ತಿಃ ॥

ದೇವತಾ : 1-4 ಇಂದ್ರಃ । 5-6 ಉಲೂಖಲಂ । 7-8 ಉಲೂಖಲಮುಸಲೌ । 9 ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಆಧಿಷವಣಚರ್ಮ ವಾ ಸೋಮೋ ವಾ ॥

ಛಂದಃ : 1 6 ಅನುಷ್ಟುಪ್ । 7 9 ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಯತ್ರ॑ ಗ್ರಾವಾ॑ ಪೃಥು॒ಬುಧ್ನ॑ ಊ॒ರ್ಧ್ವೋ ಭವ॑ತಿ॒ ಸೋತ॑ವೇ ।
ಉ॒ಲೂ॒ಖ॒ಲಸು॒ತಾನಾ॒ಮವೇ॑ದ್ವಿನ್ದ್ರ॒ ಜಲ್ಗು॑ಲಃ ॥1॥ ಯತ್ರ॒ ದ್ವಾವಿ॑ವ॒ ಜ॒ಘ॒ನಾಧಿ॑ಷವ॒ಣ್ಯಾ॑ ಕೃ॒ತಾ ।
ಉ॒ಲೂ॒ಖ॒ಲಸು॒ತಾನಾ॒ಮವೇ॑ದ್ವಿನ್ದ್ರ॒ ಜಲ್ಗು॑ಲಃ ॥ 2 ॥ ಯತ್ರ॒ ನಾರ್ಯ॑ಪಚ್ಯ॒ವಮು॑ಪಚ್ಯ॒ವಂ ಚ॑ ಶಿಕ್ಷ॒ತೇ ।
ಉ॒ಲೂ॒ಖ॒ಲಸು॒ತಾನಾ॒ಮವೇ॑ದ್ವಿನ್ದ್ರ॒ ಜಲ್ಗು॑ಲಃ ॥3॥ ಯತ್ರ॒ ಮನ್ಥಾಂ॑ ವಿ॒ಬಧ್ನ॑ತೇ ರ॒ಶ್ಮೀನ್, ಯ॑ಮಿ॒ತವಾ॑ ಇವ ।
ಉ॒ಲೂ॒ಖ॒ಲಸು॒ತಾನಾ॒ಮವೇ॑ದ್ವಿನ್ದ್ರ॒ ಜಲ್ಗು॑ಲಃ ॥ 4 ॥ ಯಚ್ಚಿ॒ದ್ಧಿ ತ್ವಂ ಗೃ॒ಹೇಗೃ॑ಹ ಉಲೂ॑ಖಲಕ ಯುಜ್ಯ॒ಸೇ ।
ಇಹ ದ್ಯುಮ॑ತ್ತಮಂ ವದ ಜಯ॑ತಾವಿವ ದುನ್ದು॒ಭಿಃ ॥5॥ ಉತ ಸ್ಮ॒ ತೇ ವನಸ್ಪತೇ ವಾ॒ತೋ ವಿ ವಾ॑ತ್ಯ॒ಗ್ರಮಿ॑ತ್ ।
ಅಥೋ॑ ಇ॒ನ್ದ್ರಾ॑ಯ॒ ಪಾತ॑ವೇ॒ ಸುನು॑ ಸೋಮ॒ಮುಲೂ॑ಖಲ ॥ 6 ॥

ಆಯಜೀ ವಾಜಸಾತಮಾ ತಾ ಹ್ಯು (ಉ) ಚ್ಚಾ ವಿಜರ್ಭೃತಃ ।
ಹರೀ ಇವಾನ್ಧಾಂಸಿ ಬಪ್ಸತಾ ॥ 7 ॥ ತಾ ನೋ ಅದ್ಯ ವನಸ್ಪತೀ
ಋಷ್ವಾವೃಷ್ಣೇಭಿಃ ಸೋತೃಭಿಃ । ಇಂದ್ರಾಯ ಮಧುಮತ್ಸುತಮ್
॥ 8 ॥ ಉಚ್ಛಿಷ್ಟಂ ಚಮ್ವೋರ್ಭರ ಸೋಮಂ ಪವಿತ್ರ ಆ ಸೃಜ ।
ನಿ ಧೇಹಿ ಗೋರಧಿ ತ್ವಚಿ ॥ 9 ॥

ಸೂಕ್ತ 29

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ಶುನಃಶೇಪ ಅಜೀಗರ್ತಿಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ಪಂಕ್ತಿಃ ॥

ಯಚ್ಛಿದ್ಧಿ ತ್ಯ ಸೋಮಪಾ ಅನಾಶಸ್ತಾ ಇವ ಸ್ಮಸಿ । ಆ
ತೂ ನ ಇಂದ್ರ ಶಂಸಯ ಗೋಷ್ವಶ್ವೇಷು ಶುಭ್ರಿಷು ಸಹಸ್ರೇಷು
ತುವೀಮಘ ॥ 1 ॥ ಶಿಪ್ರಿನ್, ವಾಜಾನಾಂ ಪತೇ ಶಚೀವಸ್ತವ
ದಂಸನಾ । ಆ ತೂ ನ ಇನ್ದ್ರ ಶಂಸಯ ಗೋಷ್ವಶ್ವೇಷು ಶುಭ್ರಿಷು
ಸಹಸ್ರೇಷು ತುವೀಮಘ॥2॥ ನಿ ಷ್ವಾಪಯಾ ಮಿಥೂದೃಶಾ ಸಸ್ತಾಮ-
ಬುಧ್ಯಮಾನೇ । ಆ ತೂ ನ ಇಂದ್ರ ಶಂಸಯ ಗೋಷ್ವಶ್ವೇಷು

ಶುಭ್ರಿಷು ಸಹಸ್ರೇಷು ತುವೀಮಘ ॥ 3 ॥ ಸಸನ್ತು ತ್ಯಾ ಅರಾತ-
ಯೋ ಬೋಧನ್ತು ಶೂರ ರಾತಯಃ । ಆ ತೂ ನ ಇಂದ್ರ
ಶಂಸಯ ಗೋಷ್ವಶ್ವೇಷು ಶುಭ್ರಿಷು ಸಹಸ್ರೇಷು ತುವೀಮಘ
॥ 4 ॥ ಸವಿನ್ದ್ರ ಗರ್ದಭಂ ಮೃಣ ನುವನ್ತಂ ಪಾಪಯಾಮುಯಾ ।
ಆ ತೂ ನ ಇನ್ದ್ರ ಶಂಸಯ ಗೋಷ್ವಶ್ವೇಷು ಶುಭ್ರಿಷು ಸಹಸ್ರೇಷು
ತುವೀಮಘ ॥ 5 ॥ ಪತಾತಿ ಕುಣ್ಡೃಣಾಚ್ಯಾ ದೂರಂ ವಾತೋ
ವನಾದಧಿ । ಆ ತೂ ನ ಇನ್ದ್ರ ಶಂಸಯ ಗೋಷ್ವಶ್ವೇಷು ಶುಭ್ರಿಷು
ಸಹಸ್ರೇಷು ತುವೀಮಘ ॥ 6 ॥ ಸರ್ವಂ ಪರಿಕ್ರೋಶಂ ಜಹಿ
ಜಮ್ಭಯಾ ಕೃಕದಾಶ್ವಮ್ । ಆ ತೂ ನ ಇನ್ದ್ರ ಶಂಸಯ
ಗೋಷ್ವಶ್ವೇಷು ಶುಭ್ರಿಷು ಸಹಸ್ರೇಷು ತುವೀಮಘ ॥ 7 ॥

ಸೂಕ್ತ 30

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ಶುನಃಶೇಪ ಅಜೀಗರ್ತಿಃ

ದೇವತಾ : 1-16 ಇಂದ್ರಃ । 17-19 ಅಶ್ವಿನೌ । 20 22 ಉಷಾಃ ॥

ಛಂದಃ : 1-10, 12-15, 17-22 ಗಾಯತ್ರೀ । 11 ಪಾದನಿಚೃದ್ಗಾಯತ್ರೀ ।
16 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಆ ವ ಇನ್ದ್ರಂ ಕ್ರಿವಿಂ ಯಥಾ ವಾಜಯನ್ತಃ ಶತಕ್ರತುಮ್ ।
ಮಂಹಿಷ್ಠಂ ಸಿಞ್ಚ ಇನ್ದುಭಿಃ ॥ 1 ॥ ಶತಂ ವಾ ಯಃ ಶುಚೀನಾಂ
ಸಹಸ್ರಂ ವಾ ಸಮಾಶಿರಾಮ್ । ಏದು ನಿಮ್ನಂ ನ ರೀಯತೇ ॥ 2 ॥
ಸಂ ಯನ್ಮದಾಯ ಶುಷ್ಮಿಣ ಏನಾ ಹ್ಯಸ್ಯೋದರೇ । ಸಮುದ್ರೋ
ನ ವ್ಯಚೋ ದಧೇ ॥ 3 ॥ ಅಯಮು ತೇ ಸಮತಸಿ ಕಪೋತ ಇವ
ಗರ್ಭಧಿಮ್ । ವಚಸ್ತಚ್ಚಿನ್ನ ಓಹಸೇ ॥ 4 ॥ ಸ್ತೋತ್ರಂ ರಾಧಾನಾಂ
ಪತೇ ಗಿರ್ವಾಹೋ ವೀರ ಯಸ್ಯ ತೇ । ವಿಭೂತಿರಸ್ತು ಸೂನೃತಾ ॥ 5 ॥
ಊರ್ಧ್ವಸ್ತಿಷ್ಠಾ ನ ಊತಯೇಽಸ್ಮಿನ್, ವಾಜೇ ಶತಕ್ರತೋ । ಸಮ-
ನ್ಯೇಷು ಬ್ರವಾವಹೈ ॥ 6 ॥ ಯೋಗೇಯೋಗೇ ತವಸ್ತರಂ ವಾಜೇ-
ವಾಜೇ ಹವಾಮಹೇ । ಸಖಾಯ ಇನ್ದ್ರಮೂತಯೇ ॥ 7 ॥ ಆ

ಘಾ ಗಮದ್ಯದಿ ಶ್ರವತ್ಸಹಸ್ರಿಣೀಭಿರೂತಿಭಿಃ । ವಾಜೇಭಿರುಪ ನೋ ಹವಮ್ ॥ 8 ॥ ಅನು ಪ್ರತ್ನಸ್ಯೌಕಸೋ ಹುವೇ ತುವಿಪ್ರತಿಂ ನರಮ್ । ಯಂ ತೇ ಪೂರ್ವಂ ಪಿತಾ ಹುವೇ ॥ 9 ॥ ತಂ ತ್ವಾ ವಯಂ ವಿಶ್ವವಾರಾ ಶಾಸ್ಮಹೇ ಪುರುಹೂತ । ಸಖೇ ವಸೋ ಜರಿತೃಭ್ಯಃ ॥ 10 ॥ ಅಸ್ಮಾಕಂ ಶಿಪ್ರಿಣೀನಾಂ ಸೋಮಪಾಃ ಸೋಮಪಾವ್ನಮ್ । ಸಖೇ ವಜ್ರಿನ್ತ್ಸಖೀನಾಮ್ ॥ 11 ॥ ತಥಾ ತದಸ್ತು ಸೋಮಪಾಃ ಸಖೇ ವಜ್ರಿನ್ತಥಾ ಕೃಣು । ಯಥಾ ತ ಉಶ್ಮಸೀಷ್ಟಯೇ ॥ 12 ॥ ರೇವತೀರ್ನಃ ಸಧಮಾದ ಇನ್ದ್ರೇ ಸನ್ತು ತುವಿವಾಜಾಃ । ಕ್ಷುಮನ್ತೋ ಯಾಭಿರ್ಮದೇಮ ॥ 13 ॥ ಆ ಘ ತ್ವಾವಾನ್ತ್ಮನಾಪ್ತಃ ಸ್ತೋತೃಭ್ಯೋ ಧೃಷ್ಣವಿಯಾನಃ । ಋಣೋರಕ್ಷಂ ನ ಚಕ್ರ್ಯೋಃ ॥ 14 ॥ ಆ ಯದ್ದುವಃ ಶತಕ್ರತವಾ ಕಾಮಂ ಜರಿತ್ರೇ ನಾಮ । ಋಣೋರಕ್ಷಂ ನ ಶಚೀಭಿಃ ॥ 15 ॥ ಶಶ್ವದಿನ್ದ್ರಃ ಪೋಪ್ರಥದ್ಭಿರ್ಜಿಗಾಯ ನಾನದದ್ಭಿಃ ಶಾಶ್ವಸದ್ಭಿರ್ಧನಾನಿ । ಸ ನೋ ಹಿರಣ್ಯರಥಂ ದಂಸನಾವಾನ್ತ್ಸ ನಃ ಸನಿತಾ ಸನಯೇ ಸ ನೋऽದಾತ್ ॥ 16 ॥ ಆಶ್ವಿನಾವಶ್ವಾವತ್ಯೇಷಾ ಯಾತಂ ಶವೀ-

ರಯೋ । ಗೋಮದ್ದಸ್ರಾ ಹಿರಣ್ಯವತ್ ॥ 17 ॥ ಸನಾನಯೋಜ-
ನ್ತೋ ಹಿ ವಾಂ ರಥೋ ದಸ್ರಾವಮರ್ತ್ಯಃ । ಸಮುದ್ರೋ ಅಶ್ವಿನೇ-
ಯತೇ ॥ 18 ॥ ನ್ಯ (ಆ) ಙ್ ಘ್ನ್ಯಸ್ಯ ಮೂರ್ಧನಿ ಚಕ್ರಂ ರಥಸ್ಯ
ಯೇಮಥುಃ । ಪರಿ ದ್ಯಾಮನ್ಯದೀಯತೇ ॥ 19 ॥ ಕಸ್ತ ಉಷಃ
ಕಧಪ್ರಿಯೇ ಭುಜೇ ಮರ್ತೋ ಅಮರ್ತ್ಯೇ । ಕಂ ನಕ್ಷಸೇ ವಿಭಾ-
ವರಿ ॥ 20 ॥ ವಯಂ ಹಿ ತೇ ಅಮನ್ಮಹ್ಯಾನ್ತಾದಾ ಪರಾಕಾತ್ ।
ಅಶ್ವೇ ನ ಚಿತ್ರೇ ಅರುಷಿ ॥ 21 ॥ ತ್ವಂ ತ್ಯೇಭಿರಾ ಗಹಿ ವಾಜೇ-
ಭಿರ್ಯಹಿತರ್ದಿವಃ । ಅಸ್ಮೇ ರಯಿಂ ನಿ ಧಾರಯ ॥ 22 ॥

ಸೂಕ್ತ 31

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ಹಿರಣ್ಯಸ್ತೂಪ ಆಂಗಿರಸಃ

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥

ಛಂದಃ : 1-7, 9-15, 17 ಜಗತೀ ॥ 8, 16, 18 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ತ್ವಮಗ್ನೇ ಪ್ರಥಮೋ ಅಙ್ಗಿರಾ ಋಷಿರ್ದೇವೋ ದೇವಾ-
ನಾಮಭವಃ ಶಿವಃ ಸಖಾ । ತವ ವ್ರತೇ ಕವಯೋ ವಿದ್ಮ ನಾಪ-

ಸೋಽಜಾಯಂತ ಮರುತೋ ಭ್ರಾಜದೃಷ್ಟಯಃ ॥ 1 ॥ ತ್ವಮಗ್ನೇ
ಪ್ರಥಮೋ ಅಂಗಿರಸ್ತಮಃ ಕವಿರ್ದೇವಾನಾಂ ಪರಿ ಭೂಷಸಿ ವ್ರತಮ್।
ವಿಭುರ್ವಿಶ್ವಸ್ಮೈ ಭುವನಾಯ ಮೇಧಿರೋ ದ್ವಿಮಾತಾ ಶಯುಃ
ಕತಿಧಾ ಚಿದಾಯವೇ ॥ 2 ॥ ತ್ವಮಗ್ನೇ ಪ್ರಥಮೋ ಮಾತರಿಶ್ವನ
ಆವಿರ್ಭವ ಸುಕ್ರತೂಯಾ ವಿವಸ್ವತೇ । ಅರೇಜೇತಾಂ ರೋದಸೀ
ಹೋತೃವೂರ್ಯೇಽಸಘ್ನೋರ್ಭಾರಮಯಜೋ ಮಹೋ ವಸೋ
॥ 3 ॥ ತ್ವಮಗ್ನೇ ಮನವೇ ದ್ಯಾಮವಾಶಯಃ ಪುರೂರವಸೇ
ಸುಕೃತೇ ಸುಕೃತ್ತರಃ । ಶ್ವಾತ್ರೇಣ ಯತ್ಪಿತೋರ್ಮುಚ್ಯಸೇ
ಪರ್ಯಾ ತ್ವಾ ಪೂರ್ವಮನಯನ್ನಾಪರಂ ಪುನಃ ॥ 4 ॥ ತ್ವಮಗ್ನೇ
ವೃಷಭಃ ಪುಷ್ಟಿವರ್ಧನ ಉದ್ಯತಸ್ರುಚೇ ಭವಸಿ ಶ್ರವಾಯ್ಯಃ ।
ಯ ಆಹುತಿಂ ಪರಿ ವೇದಾ ವಷಟ್ಕೃತಿಮೇಕಾಯುರಗ್ರೇ ವಿಶ
ಆವಿವಾಸಸಿ ॥ 5 ॥ ತ್ವಮಗ್ನೇ ವೃಜಿನವರ್ತನಿಂ ನರಂ ಸಕ್ಮನ್ಪಿಪರ್ಷಿ
ವಿದಥೇ ವಿಚರ್ಷಣೇ । ಯಃ ಶೂರಸಾತಾ ಪರಿತಕ್ಮ್ಯೇ ಧನೇ
ದಭ್ರೇಭಿಶ್ಚಿತ್ಸಮೃತಾ ಹಂಸಿ ಭೂಯಸಃ ॥ 6 ॥ ತ್ವಂ ತಮಗ್ನೇ
ಅಮೃತತ್ವ ಉತ್ತಮೇ ಮರ್ತಂ ದಧಾಸಿ ಶ್ರವಸೇ ದಿವೇದಿವೇ ।

ಯಸ್ತಾತೃಷ್ಣಾಣ ಉಭಯಾಯೆ ಜನ್ಮನೇ ಮಯಃ ಕೃಣೋಷಿ ಪ್ರಯ ಆ ಚ ಸೂರಯೇ ॥ 7 ॥ ತ್ವಂ ನೋ ಅಗ್ನೇ ಸನಯೇ ಧನಾನಾಂ ಯಶಸಂ ಕಾರುಂ ಕೃಣುಹಿ ಸ್ತವಾನಃ । ಋಧ್ಯಾಮ ಕರ್ಮಾಪಸಾ ನವೇನ ದೇವೈರ್ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ ಪ್ರಾವತಂ ನಃ ॥ 8 ॥ ತ್ವಂ ನೋ ಅಗ್ನೇ ಪಿತ್ರೋರುಪಸ್ಥ ಆ ದೇವೋ ದೇವೇಷ್ವನವದ್ಯ ಜಾಗೃವಿಃ । ತನೂಕೃದ್ಬೋಧಿ ಪ್ರಮತಿಶ್ಚ ಕಾರವೇ ತ್ವಂ ಕಲ್ಯಾಣ ವಸು ವಿಶ್ವಮೋಪಿಷೇ ॥ 9 ॥ ತ್ವಮಗ್ನೇ ಪ್ರಮತಿಸ್ತ್ವಂ ಪಿತಾಸಿ ನಸ್ತ್ವಂ ವಯಸ್ಕೃತ್ತವ ಜಾಮಯೋ ವಯಮ್ । ಸಂ ತ್ವಾ ರಾಯಃ ಶತಿನಃ ಸಂ ಸಹಸ್ರಿಣಃ ಸುವೀರಂ ಯನ್ತಿ ವ್ರತಪಾಮದಾಭ್ಯ ॥ 10 ॥ ತ್ವಾಮಗ್ನೇ ಪ್ರಥಮಮಾಯುಮಾಯವೇ ದೇವಾ ಅಕೃಣ್ವನ್ನಹುಷಸ್ಯ ವಿಶ್ಪತಿಂ । ಇಳಾಮಕೃಣ್ವನ್ಮನುಷಸ್ಯ ಶಾಸನೀಂ ಪಿತುರ್ಯತ್ಪುತ್ರೋ ಮಮಕಸ್ಯ ಜಾಯತೇ ॥ 11 ॥ ತ್ವಂ ನೋ ಅಗ್ನೇ ತವ ದೇವ ಪಾಯುಭಿರ್ಮಘೋನೋ ರಕ್ಷ ತನ್ವಶ್ಚ ವನ್ದ್ಯ । ತ್ರಾತಾ ತೋಕಸ್ಯ ತನಯೇ ಗವಾ ಮಸ್ಯನಿಮೇಷಂ ರಕ್ಷಮಾಣಸ್ತವವ್ರತೇ ॥ 12 ॥ ತ್ವಮಗ್ನೇ ಯಜ್ಯವೇ ಪಾಯುರನ್ತರೋ ಽ–

ನಿಷ॒ಜ್ಯಾಯೆ॑ ಚತುರ॒ಕ್ಷ ಇ॒ಧ್ಯಸೇ । ಯೋ ರಾ॒ತಹ॑ವ್ಯೋ॒ಽವೃ॑ಕಾಯ॒ ಧಾಯ॑ಸೇ ಕೀರೇ॒ಶ್ಚಿನ್ಮ॒ನ್ಮಂ ಮ॑ನಸಾ ವನೋ॒ಷಿ ತಮ್ ॥ 13 ॥ ತ್ವಮ॑ಗ್ನ ಉರುಶಂ॒ಸಾಯ॑ ವಾ॒ಘತೇ॑ ಸ್ಪಾ॒ರ್ಹಂ ಯದ್ರೇ॑ಕ್ಣ॒ಃ ಪರ॒ಮಂ ವನೋ॒ಷಿ ತತ್ । ಆಧ್ರ॑ಸ್ಯ॒ ಚಿತ್ತ್ವ॑ಮತಿರುಚ್ಯಸೇ ಪಿ॒ತಾ ಪ್ರ ಪಾ॒ಕಂ ಶಾ॒ಸ್ಸಿ ಪ್ರ ದಿ॒ಶೋ ವಿ॑ದುಷ್ಟ॒ರಃ ॥ 14 ॥ ತ್ವಮ॑ಗ್ನೇ ಪ್ರ॒ಯತ॑ದಕ್ಷಿಣಂ॒ ನರ॑ಂ ವ॒ರ್ಮೇವ॑ ಸ್ಯೂ॒ತಂ ಪರಿ॑ ಪಾಸಿ ವಿ॒ಶ್ವತ॑ಃ । ಸ್ವಾದು॑ಕ್ಷದ್ಮಾ॒ ಯೋ ವ॑ಸತೌ॒ ಸ್ಯೋ॒ನಕೃ॑ಜ್ಜೀವಯಾ॒ಜಂ ಯ॑ಜತೇ॒ ಸೋ॑ಪಮಾ ದಿ॒ವಃ ॥ 15 ॥ ಇ॒ಮಾಮ॑ಗ್ನೇ॒ ಶರ॑ಣಿಂ ಮೀಮೃಷೋ॒ ನ ಇ॒ಮಮ॑ಧ್ವಾ॒ನಂ ಯ॑ಮಗಾಮ॒ ದೂರಾ॑ತ್ । ಆಪಿ॒ಃ ಪಿತಾ॑ ಪ್ರ॒ಮತಿ॒ಃ ಸೋಮ್ಯಾ॑ನಾಂ ಭೃ॒ಮಿರ॑ಸ್ಯೃಷಿಕೃನ್ಮ॒ರ್ತ್ಯಾ॑ನಾಮ್ ॥ 16 ॥ ಮನು॑ಷ್ವದ॑ಗ್ನೇ ಅಜಾ॒ಸ್ಯ॑ದಜಾ॒ಸ್ಯೋ॒ ಯಯಾ॑ತಿವ॒ತ್ಸದ॑ನೇ॒ ಪೂರ್ವ॑ವಚ್ಛುಚೇ । ಅಚ್ಛ॑ ಯಾ॒ಹ್ಯ॑ವ॒ಹಾ ದೈವ್ಯಂ॑ ಜನ॒ಮಾ ಸಾದ॑ಯ ಬ॒ರ್ಹಿಷಿ॒ ಯಕ್ಷಿ॑ ಚ ಪ್ರಿ॒ಯಂ ॥ 17 ॥ ಏ॒ತೇನಾ॑ಗ್ನೇ ಬ್ರಹ್ಮ॑ಣಾ ವಾವೃಧಸ್ವ ಶ॒ಕ್ತೀ ವಾ॑ ಯ॒ತ್ತೇ ಚ॑ಕೃಮಾ ವಿ॒ದಾ ವಾ॑ ।

ಉತ ಪ್ರ ಣೇಷ್ಯಭಿ ವಸ್ಯೋ ಅಸ್ಮಾನ್ತ್ಸಂ ನಃ ಸೃಜಸುಮತ್ಯಾ ವಾಜವತ್ಯಾ ॥ 18 ॥

ಸೂಕ್ತ 32

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ಹಿರಣ್ಯಸ್ತೂಪ ಆಂಗಿರಸಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಇನ್ದ್ರಸ್ಯ ನು ವೀರ್ಯಾಣಿ ಪ್ರ ವೋಚಂ ಯಾನಿ ಚಕಾರ ಪ್ರಥಮಾನಿ ವಜ್ರೀ । ಅಹನ್ನಹಿಮನ್ವಪಸ್ತತರ್ದ ಪ್ರ ವಕ್ಷಣಾ ಅಭಿನತ್ಪರ್ವತಾನಾಮ್ ॥ 1 ॥ ಅಹನ್ನಹಿಂ ಪರ್ವತೇ ಶಿಶ್ರಿಯಾಣಂ ತ್ವಷ್ಟಾಸ್ಮೈ ವಜ್ರಂ ಸ್ವರ್ಯಂ ತತಕ್ಷ । ವಾಶ್ರಾ ಇವ ಧೇನವಃ ಸ್ಯನ್ದಮಾನಾ ಅಂಜಃ ಸಮುದ್ರಮವ ಜಗ್ಮುರಾಪಃ ॥ 2 ॥ ವೃಷಾಯಮಾಣೋ�ऽವೃಣೀತ ಸೋಮಂ ತ್ರಿಕದ್ರುಕೇಷ್ವಪಿಬತ್ಸುತಸ್ಯ । ಆ ಸಾಯಕಂ ಮಘವಾದತ್ತ ವಜ್ರಮಹನ್ನೇನಂ ಪ್ರಥಮಜಾಮಹೀನಾಮ್ ॥ 3 ॥ ಯದಿನ್ದ್ರಾಹನ್ಪ್ರಥಮಜಾಮಹೀನಾನಾನ್ನಾಯಿನಾಮವಿನಾಃ ಪ್ರೋತ ಮಾಯಾಃ । ಆತ್ಸೂರ್ಯಂ

ಜನಯನ್ಯಮುಷಾಸಂ ತಾದೀತ್ನಾ ಶತ್ರುಂ ನ ಕಿಲಾ ವಿವಿತ್ಸೇ ॥ 4 ॥ ಅಹನ್ವೃತ್ರಂ ವೃತ್ರತರಂ ವ್ಯಂಸಮಿನ್ದ್ರೋ ವಜ್ರೇಣ ಮಹತಾ ವಧೇನ । ಸ್ಕನ್ಧಾಂಸೀವ ಕುಲಿಶೇನಾ ವಿವೃಕ್ಣಾಹಿಃ ಶಯತ ಉಪಪೃಕ್ಪೃಥಿವ್ಯಾಃ ॥ 5 ॥ ಅಯೋದ್ಧೇವ ದುರ್ಮದ ಆ ಹಿ ಜುಹ್ವೇ ಮಹಾವೀರಂ ತುವಿಬಾಧಮೃಜೀಷಮ್ । ನಾತಾರೀದಸ್ಯ ಸಮೃತಿಂ ವಧಾನಾಂ ಸಂ ರುಜಾನಾಃ ಪಿಪಿಷ ಇನ್ದ್ರಶತ್ರುಃ ॥ 6 ॥ ಅಪಾದಹಸ್ತೋ ಅಪೃತನ್ಯದಿನ್ದ್ರಮಾಸ್ಯ ವಜ್ರಮಧಿಸಾನೌ ಜಘಾನ । ವೃಷ್ಣೋ ವಧ್ರಿಃ ಪ್ರತಿಮಾನಂ ಬುಭೂಷನ್ಪುರುತ್ರಾ ವೃತ್ರೋ ಅಶಯದ್ವ್ಯಸ್ತಃ ॥ 7 ॥ ನದಂ ನ ಭಿನ್ನಮಮುಯಾ ಶಯಾನಂ ಮನೋ ರುಹಾಣಾ ಅತಿಯನ್ತ್ಯಾಪಃ । ಯಾಶ್ಚಿದ್ವೃತ್ರೋ ಮಹಿನಾ ಪರ್ಯತಿಷ್ಠತ್ತಾಸಾಮಹಿಃ ಪತ್ಸುತಃ ಶೀರ್ಬಭೂವ ॥ 8 ॥ ನೀಚಾವಯಾ ಅಭವದ್ವೃತ್ರ ಪುತ್ರೇನೋ ಅಸ್ಯಾ ಅವ ವಧರ್ಜಭಾರ । ಉತ್ತರಾ ಸೂರಧರಃ ಪುತ್ರ ಆಸೀದಾನುಃ ಶಯೇ ಸಹವತ್ಸಾ ನ ಧೇನುಃ ॥ 9 ॥ ಅತಿಷ್ಠನ್ತೀನಾಮನಿವೇಶನಾನಾಂ ಕಾಷ್ಠಾನಾಂ ಮಧ್ಯೇ ನಿಹಿತಂ ಶರೀರಮ್ ।

ವೃತ್ರಸ್ಯ ನಿಣ್ಯಂ ವಿ ಚರನ್ತ್ಯಾಪೋ ದೀರ್ಘಂ ತಮ ಆಶಯ-
ದಿಂದ್ರಶತ್ರುಃ ॥ 10 ॥ ದಾಸಪತ್ನೀರಹಿಗೋಪಾ ಅತಿಷ್ಠನ್ನಿರುದ್ಧಾ
ಆಪಃ ಪಣೇನೇವಗಾವಃ । ಅಪಾಂ ಬಿಲಮಪಿಹಿತಂ ಯದಾಸೀ-
ದ್ವೃತ್ರಂ ಜಘನ್ವಾ ಅಪ ತದ್ವವಾರ ॥ 11 ॥ ಅಶ್ವ್ಯೋ ವಾರೋ
ಅಭವಸ್ತದಿಂದ್ರ ಸೃಕೇ ಯತ್ತ್ವಾ ಪ್ರತ್ಯಹನ್ದೇವ ಏಕಃ । ಅಜಯೋ
ಗಾ ಅಜಯಃ ಶೂರ ಸೋಮಮವಾಸೃಜಃ ಸರ್ತವೇ ಸಪ್ತ
ಸಿಂಧೂನ್ ॥ 12 ॥ ನಾಸ್ಮೈ ವಿದ್ಯುನ್ನ ತನ್ಯತುಃ ಸಿಷೇಧ ನ
ಯಾಂ ಮಿಹಮಕಿರದ್ಧ್ರಾದುನಿಂ ಚ । ಇನ್ದ್ರಶ್ಚ ಯದ್ಯು-
ಯುಧಾತೇ ಅಹಿಶ್ಚೋತಾಪರೀಭ್ಯೋ ಮಘವಾ ವಿ ಜಿಗ್ಯೇ ॥ 13 ॥
ಅಹೇರ್ಯಾತಾರಂ ಕಮಪಶ್ಯ ಇಂದ್ರ ಹೃದಿ ಯತ್ತೇ ಜಘ್ನುಷೋ-
ಭೀರಗಚ್ಛತ್ । ನವ ಚ ಯನ್ನವತಿಂ ಚ ಸ್ರವನ್ತೀಃ ಶ್ಯೇನೋ ನ
ಭೀತೋ ಅತರೋ ರಜಾಂಸಿ ॥ 14 ॥ ಇಂದ್ರೋ ಯಾತೋಽ-
ವಸಿತಸ್ಯ ರಾಜಾ ಶಮಸ್ಯ ಚ ಶೃಜ್ಗಿಣೋ ವಜ್ರಬಾಹುಃ । ಸೇದು
ರಾಜಾ ಕ್ಷಯತಿ ಚರ್ಷಣೀನಾಮರಾನ್ನ ನೇಮಿಃ ಪರಿ ತಾ
ಬಭೂವ ॥ 15 ॥

ಸೂಕ್ತ 33

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧಾಯ 3

ಋಷಿಃ ಹಿರಣ್ಯಸ್ತೂಪ ಆಂಗಿರಸಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಏತಾಯಾಮೋಪ ಗವ್ಯಂತ ಇಂದ್ರಮಸ್ಮಾಕಂ ಸುಪ್ರಮತಿಂ
ವಾವೃಧಾತಿ । ಅನಾಮೃಣಃ ಕುವಿದಾದಸ್ಯ ರಾಯೋ ಗವಾಂ
ಕೇತಂ ಪರಮಾವರ್ಜತೇ ನಃ ॥ 1 ॥ ಉಪೇದಹಂ ಧನದಾಮ-
ಪ್ರತೀತಂ ಜುಷ್ಟಾಂ ನ ಶ್ಯೇನೋ ವಸತಿಂ ಪತಾಮಿ । ಇಂದ್ರಂ
ನಮಸ್ಯನ್ನುಪಮೇಭಿರರ್ಕೈರ್ಯಃ ಸ್ತೋತೃಭ್ಯೋ ಹವ್ಯೋ ಅಸ್ತಿ
ಯಾಮನ್ ॥ 2 ॥ ನಿ ಸರ್ವಸೇನ ಇಷುಧೀರಸಕ್ತ ಸಮರ್ಯೋ
ಗಾ ಅಜತಿ ಯಸ್ಯ ವಷ್ಟಿ । ಚೋಷ್ಕೂಯಮಾಣ ಇಂದ್ರ ಭೂರಿ
ವಾಮಂ ಮಾ ಪಣಿರ್ಭೂರಸ್ಮದಧಿ ಪ್ರವೃದ್ಧ ॥ 3 ॥ ವಧೀರ್ಹಿ
ದಸ್ಯುಂ ಧನಿನಂ ಘನೇನಂ ಏಕಶ್ಚರನ್ನುಪಶಾಕೇಭಿರಿಂದ್ರ ।
ಧನೋರಧಿ ವಿಷುಣಕ್ತೇ ವ್ಯಾಯನ್ನಯಜ್ವಾನಃ ಸನಕಾಃ ಪ್ರೇತಿ-
ಮಾಯುಃ ॥ 4 ॥ ಪರಾಚಿಚ್ಛೀರ್ಷಾ ವವೃಜುಸ್ತ ಇಂದ್ರಾಯಜ್ವಾ-
ನೋ ಯಜ್ವಭಿಃ ಸ್ಪರ್ಧಮಾನಾಃ । ಪ್ರಯದ್ದಿವೋ ಹರಿವಃ

ಸ್ಥಾತರುಗ್ರ ನಿರವ್ರತಾ ಅಥವೋರೋದಸ್ಯೋಃ ॥ 5 ॥ ಅಯು-
ಯುತ್ಸನ್ನನವದ್ಯಸ್ಯ ಸೇನಾಮಯೋತಯಂತ ಕ್ಷಿತಯೋ ನವಗ್ವಾಃ ।
ವೃಷಾಯುಧೋ ನ ವಧ್ರಯೋ ನಿರಷ್ಟಾಃ ಪ್ರವದ್ಭಿರಿಂದ್ರಾಚ್ಛಿತ-
ಯಂತ ಆಯನ್ ॥ 6 ॥ ತ್ವಮೇತಾನ್ರುದತೋ ಜಕ್ಷತಶ್ಚಾ-
ಯೋಧಯೋ ರಜಸ ಇಂದ್ರ ಪಾರೇ । ಅವಾದಹೋ ದಿವ ಆ
ದಸ್ಯುಮುಚ್ಚಾ ಪ್ರ ಸುನ್ವತಃ ಸ್ತುವತಃ ಶಂಸಮಾವಃ ॥ 7 ॥
ಚಕ್ರಾಣಾಸಃ ಪರೀಣಹಂ ಪೃಥಿವ್ಯಾ ಹಿರಣ್ಯೇನ ಮಣಿನಾ ಶುಂಭ-
ಮಾನಾಃ । ನಹಿನ್ವಾನಾಸಸ್ತಿತಿರುಸ್ತ ಇಂದ್ರಂ ಪರಿ ಸ್ಪಶೋ ಅದಧಾ-
ತ್ಸೂರ್ಯೇಣ ॥ 8 ॥ ಪರಿ ಯದಿಂದ್ರ ರೋದಸೀ ಉಭೇ ಅಬುಭೋ-
ಜೀರ್ಮಹಿನಾ ವಿಶ್ವತಃ ಸೀಂ । ಅಮನ್ಯಮಾನಾ ಅಭಿ ಮನ್ಯ
ಮಾನೈರ್ನಿರ್ಬ್ರಹ್ಮಭಿರಧವೋ ದಸ್ಯುಮಿಂದ್ರ ॥ 9 ॥ ನ ಯೇ ದಿವಃ
ಪೃಥಿವ್ಯಾ ಅಂತಮಾಪುರ್ನ ಮಾಯಾಭಿರ್ಧನದಾಂ ಪರ್ಯಭೂ-
ವನ್ । ಯುಜಂ ವಜ್ರಂ ವೃಷಭಶ್ಚಕ್ರ ಇಂದ್ರೋ ನಿರ್ಜ್ಯೋ-
ತಿಷಾ ತಮಸೋ ಗಾ ಅದುಕ್ಷತ್ ॥ 10 ॥ ಅನು ಸ್ವಧಾಮಕ್ಷರ-
ನ್ನಾಪೋ ಅಸ್ಯಾವರ್ಧತ ಮಧ್ಯ ಆ ನಾವ್ಯಾನಾಂ । ಸಧ್ರೀಚೀ-

ನೇನ ಮನಸಾ ತವಿಂದ್ರ ಓಜಿಷ್ಠೇನ ಹನ್ಮನಾಹನ್ಮಭಿದ್ಯೂನ್ ॥11॥
ನ್ಯಾವಿಧ್ಯದಿಲೀಬಿಶಸ್ಯ ದೃಳ್ಹಾವಿ ಶೃಜಿ್ಣಮಭಿನಚ್ಛುಷ್ಣವಿಂದ್ರಃ ।
ಯೋನತ್ತರೋಮಘವನ್, ಯೋವದೋಜೋ ವಜ್ರೇಣ ಶತ್ರುವ-
ವಧೀಃ ಪೃತನ್ಯಂ ॥ 12 ॥ ಅಭಿ ಸಿಧ್ಮೋ ಅಜಿಗಾದಸ್ಯ ಶತ್ರೂನ್,
ವಿತಿಗ್ಮೇನ ವೃಷಭೇಣಾ ಪುರೋಽಭೇತ್ । ಸಂ ವಜ್ರೇಣಾಸೃಜ-
ದ್ವೃತ್ರವಿಂದ್ರಃ ಪ್ರಸ್ವಾಂ ಮತಿಮತಿರಚ್ಛಾಶದಾನಃ ॥ 13 ॥
ಆವಃ ಕುತ್ಸವಿಂದ್ರ ಯಸ್ಮಿಞಾಕನ್ವಾವೋ ಯುಧ್ಯಂತಂ ವೃಷಭಂ
ದಶದ್ಯುಂ । ಶಫಚ್ಯುತೋ ರೇಣುರ್ನಕ್ಷತದ್ಯಾಮುಚ್ಛ್ವೈತ್ರೇಯೋ
ನೃಷಾಹ್ಯಾಯ ತಸ್ಥೌ ॥ 14 ॥ ಆವಃ ಶಮಂ ವೃಷಭಂ ತುಗ್ರ್ಯಾಸು
ಕ್ಷೇತ್ರ ಜೇಷೇ ಮಘವಞಿ್ಛಶ್ರತ್ಕ್ಯಂ ಗಾಂ । ಜ್ಯೋಕ್ ಚಿದತ್ರ
ತಸ್ಥಿವಾಂಸೋ ಅಕ್ರಞಿ್ಛತ್ರೂಯತಾಮಧರಾ ವೇದನಾಕಃ ॥ 15 ॥

ಸೂಕ್ತ 34

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ಹಿರಣ್ಯಸ್ತೂಪ ಆಂಗಿರಸಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಶ್ವಿನೌ ॥

ಛಂದಃ : 1-8, 10, 11 ಜಗತೀ । 9-12 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ತ್ರಿಶ್ಚಿನ್ನೋ ಅದ್ಯಾ ಭವತಂ ನವೇದಸಾ ವಿಭುರ್ವಾಂ
ಯಾಮ ಉತ ರಾತಿರಶ್ವಿನಾ । ಯುವೋರ್ಹಿ ಯೇನ್ರ್ಯಂ ಹಿನ್ವ್ಯೇವ
ವಾಸಸೋಽಭ್ಯಾಯಂಸೇನ್ಯಾ ಭವತಂ ಮನೀಷಿಭಿಃ ॥ 1 ॥ ತ್ರಯಃ
ಪವಯೋ ಮಧುವಾಹನೇ ರಥೇ ಸೋಮಸ್ಯ ವೇನಾಮನು ವಿಶ್ವ
ಇದ್ವಿದುಃ । ತ್ರಯಃ ಸ್ಕಂಭಾಸಃ ಸ್ಕಭಿತಾಸ ಆರಭೇ ತ್ರಿರ್ನಕ್ತಂ
ಯಾಥಸ್ತ್ರಿರ್ವಶ್ವಿನಾ ದಿವಾ ॥ 2 ॥ ಸಮಾನೇ ಅಹನ್ತ್ರಿರವದ್ಯ
ಗೋಹನಾ ತ್ರಿರದ್ಯ ಯಜ್ಞಂ ಮಧುನಾ ಮಿಮಿಕ್ಷತಂ । ತ್ರಿರ್ವಾ-
ಜವತ್ತೀರಿಷೋ ಅಶ್ವಿನಾ ಯುವಂ ದೋಷಾ ಅಸ್ಮಭ್ಯಮುಷಸಶ್ಚ
ಪಿನ್ವತಂ ॥ 3 ॥ ತ್ರಿರ್ವರ್ತಿರ್ಯಾತಂ ತ್ರಿರನುವ್ರತೇ ಜನೇ ತ್ರಿಃ
ಸುಪ್ರಾವ್ಯೇ ತ್ರೇಧೇವ ಶಿಕ್ಷತಂ । ತ್ರಿರ್ನಾನ್ದ್ಯಂ ವಹತಮಶ್ವಿನಾ
ಯುವಂ ತ್ರಿಃ ಪೃಕ್ಷೋ ಅಸ್ಮೇ ಅಕ್ಷರೇವ ಪಿನ್ವತಂ ॥ 4 ॥

ತ್ರಿರ್ನೋ ರಯಿಂ ವಹತಮಶ್ವಿನಾ ಯುವಂ ತ್ರಿರ್ದೇವತಾತಾ
ತ್ರಿರುತಾವತಂ ಧಿಯಃ । ತ್ರಿಃ ಸೌಭಗತ್ವಂ ತ್ರಿರುತ ಶ್ರವಾಂಸಿ
ನಸ್ತ್ರಿಷ್ಠಂ ವಾಂ ಸೂರೇ ದುಹಿತಾ ರುಹದ್ರಥಮ್ ॥ 5 ॥ ತ್ರಿರ್ನೋ
ಅಶ್ವಿನಾ ದಿವ್ಯಾನಿ ಭೇಷಜಾ ತ್ರಿಃ ಪಾರ್ಥಿವಾನಿ ತ್ರಿರುದತ್ತಮದ್ಭ್ಯಃ ।
ಓವಮಾನಂ ಶಂಯೋರ್ಮಯೋಕಾಯ ಸೂನವೇ ತ್ರಿಧಾತು ಶರ್ಮ
ವಹತಂ ಶುಭಸ್ಪತೀ ॥ 6 ॥ ತ್ರಿರ್ನೋ ಅಶ್ವಿನಾ ಯಜತಾ ದಿವೇ-
ದಿವೇ ಪರಿ ತ್ರಿಧಾತು ಪೃಥಿವೀಮಶಾಯತಂ । ತಿಸ್ರೋ ನಾಸತ್ಯಾ
ರಥ್ಯಾ ಪರಾವತ ಆತ್ಮೇವ ವಾತಃ ಸ್ವಸರಾಣಿ ಗಚ್ಛತಂ ॥ 7 ॥
ತ್ರಿರಶ್ವಿನಾ ಸಿಂಧುಭಿಃ ಸಪ್ತಮಾತೃಭಿಸ್ತ್ರಯ ಆಹಾವಾಸ್ತ್ರೇಧಾ
ಹವಿಷ್ಕೃತಮ್ । ತಿಸ್ರಃ ಪೃಥಿವೀರುಪರಿ ಪ್ರವಾ ದಿವೋ ನಾಕಂ
ರಕ್ಷೇಥೇ ದ್ಯುಭಿರಕ್ತುಭಿರ್ಹಿತಮ್ ॥ 8 ॥ ಕ್ವ (ಅ) ೧ ತ್ರೀ
ಚಕ್ರಾ ತ್ರಿವೃತೋ ರಥಸ್ಯ ಕ್ವ (ಅ) ೧ ತ್ರಯೋ ವಂಧುರೋ
ಯೇ ಸನೀಳಾಃ । ಕದಾ ಯೋಗೋ ವಾಜಿನೋ ರಾಸಭಸ್ಯ ಯೇನ
ಯಜ್ಞಂ ನಾಸತ್ಯೋಪಯಾಥಃ ॥ 9 ॥ ಆ ನಾಸತ್ಯಾ ಗಚ್ಛತಂ
ಹೂಯತೇ ಹವಿರ್ಮಧ್ವಃ ಪಿಬತಂ ಮಧುಪೇಭಿರಾಸಭಿಃ ।

ಯುವೋರ್ಹ ಪೂರ್ವಂ ಸವಿತೋಷಸೋ ರಥಮೃತಾಯ ಚಿತ್ರಂ
ಘೃತವಂತಮಿಷ್ಯತಿ ॥ 10 ॥ ಆ ನಾಸತ್ಯಾ ತ್ರಿಭಿರೇಕಾದಶೈರಿಹ
ದೇವೇಭಿರ್ಯಾತಂ ಮಧುಪೇಯಮಶ್ವಿನಾ । ಪ್ರಾಯುಸ್ತಾರಿಷ್ಟಂ
ನೀ ರಪಾಂಸಿ ಮೃಕ್ಷತಂ ಸೇಧತಂ ದ್ವೇಷೋ ಭವತಂ ಸಚಾಭುವಾ
॥ 11 ॥ ಆ ನೋ ಅಶ್ವಿನಾ ತ್ರಿವೃತಾ ರಥೇನಾರ್ವಾಂಚಂ ರಯಿಂ
ವಹತಂ ಸುವೀರಮ್ । ಶೃಣ್ವಂತಾ ವಾಮವಸೇ ಜೋಹವೀಮಿ
ವೃಧೇ ಚ ನೋ ಭವತಂ ವಾಜಸಾತೌ ॥ 12 ॥

ಸೂಕ್ತ 35

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ಹಿರಣ್ಯಸ್ತೂಪ ಆಂಗಿರಸಃ ॥

ದೇವತಾ : 1 ಅಗ್ನಿರ್ಮಿತ್ರಾವರುಣೌ ರಾತ್ರೀ ಸವಿತಾ । 2–11 ಸವಿತಾ ॥

ಛಂದಃ : 1-9 ಜಗತೀ । 2-8, 10, 11 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಹ್ವಯೋವ್ಯಗ್ನಿಂ ಪ್ರಥಮಂ ಸ್ವಸ್ತಯೇ ಹ್ವಯೋಮಿ ಮಿತ್ರಾ-
ವರುಣಾವಿಹಾವಸೇ । ಹ್ವಯೋಮಿ ರಾತ್ರೀಂ ಜಗತೋ ನಿವೇಶನೀಂ
ಹ್ವಯೋಮಿ ದೇವಂ ಸವಿತಾರಮೂತಯೇ ॥ 1 ॥ ಆ ಕೃಷ್ಣೇ ನ

ರಜಸಾ ವರ್ತಮಾನೋ ನಿವೇಶಯನ್ನಮೃತಂ ಮರ್ತ್ಯಂ ಚ ।
ಹಿರಣ್ಯಯೇನ ಸವಿತಾ ರಥೇನಾ ದೇವೋ ಯಾತಿ ಭುವನಾನಿ ಪಶ್ಯನ್
॥ 2 ॥ ಯಾತಿ ದೇವಃ ಪ್ರವತಾ ಯಾತ್ಯುದ್ವತಾ ಯಾತಿ ಶುಭ್ರಾಭ್ಯಾಂ
ಯಜತೋ ಹರಿಭ್ಯಾಂ । ಆ ದೇವೋ ಯಾತಿ ಸವಿತಾ ಪರಾವ-
ತೋಽಪ ವಿಶ್ವಾ ದುರಿತಾ ಬಾಧಮಾನಃ ॥ 3 ॥ ಅಭೀವೃತಂ ಕೃಶ
ನೈರ್ವಿಶ್ವರೂಪಂ ಹಿರಣ್ಯಶಮ್ಯಂ ಯಜತೋ ಬೃಹನ್ತಮ್ । ಆ
ಸ್ಥಾದ್ರಥಂ ಸವಿತಾ ಚಿತ್ರಭಾನುಃ ಕೃಷ್ಣಾ ರಜಾಂಸಿ ತವಿಷೀಂ ದಧಾನಃ
॥ 4 ॥ ವಿ ಜನಾಞ್ಛ್ಯಾವಾಃ ಶಿತಿಪಾದೋ ಅಖ್ಯನ್ರಥಂ ಹಿರಣ್ಯ
ಪ್ರ ಉಗಂ ವಹನ್ತಃ । ಶಶ್ವದ್ವಿಶಃ ಸವಿತುರ್ದೈವ್ಯಸ್ಯೋಪಸ್ಥೇ
ವಿಶ್ವಾ ಭುವನಾನಿ ತಸ್ಥುಃ ॥ 5 ॥ ತಿಸ್ರೋ ದ್ಯಾವಃ ಸವಿತುರ್ದ್ವಾ
ಉಪಸ್ಥಾ ಏಕಾ ಯಮಸ್ಯ ಭುವನೇ ವಿರಾಷಾಟ್ । ಆಣಿಂ ನ ರಥ್ಯ-
ಮಮೃತಾಧಿ ತಸ್ಥುರಿಹ ಬ್ರವೀತು ಯ ಉ ತಚ್ಚಿಕೇತತ್ ॥ 6 ॥ ವಿ
ಸುಪರ್ಣೋ ಅನ್ತರಿಕ್ಷಾಣ್ಯಖ್ಯದ್ಗಭೀರವೇಪಾ ಅಸುರಃ ಸುನೀಥಃ ।
ಕ್ವೇ (ಏ) ದಾನೀಂ ಸೂರ್ಯಃ ಕಶ್ಚಿಕೇತ ಕತಮಾಂ ದ್ಯಾಂ ರಶ್ಮಿ-
ರಸ್ಯಾ ತತಾನ ॥ 7 ॥ ಅಷ್ಟೌ ವ್ಯಖ್ಯತ್ಕಕುಭಃ ಪೃಥಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರೀ ಧನ್ವ

ಯೋಜನಾ ಸಪ್ತ ಸಿಂಧೂನ್ । ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷಃ ಸವಿತಾ ದೇವ
ಆಗಾದ್ದಧದ್ರತ್ನಾ ದಾಶುಷೇ ವಾರ್ಯಾಣಿ ॥ 8 ॥ ಹಿರಣ್ಯಪಾಣಿಃ
ಸವಿತಾ ವಿಚರ್ಷಣಿರುಭೇ ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ ಅನ್ತರೀಯತೇ ।
ಅಪಾಮೀವಾಂ ಬಾಧತೇ ವೇತಿ ಸೂರ್ಯಮಭಿ ಕೃಷ್ಣೇನ ರಜಸಾ
ದ್ಯಾಮೃಣೋತಿ ॥ 9 ॥ ಹಿರಣ್ಯಹಸ್ತೋ ಅಸುರಃ ಸುನೀಥಃ
ಸುಮೃಳೀಕಃ ಸ್ವವಾಂ ಯಾತ್ವರ್ವಾಙ್ । ಅಪಸೇಧನ್ರಕ್ಷಸೋ
ಯಾತುಧಾನಾನಸ್ಥಾದ್ದೇವಃ ಪ್ರತಿದೋಷಂ ಗೃಣಾನಃ ॥ 10॥
ಯೇ ತೇ ಪನ್ಥಾಃ ಸವಿತಃ ಪೂರ್ವ್ಯಾಸೋ�ऽರೇಣವಃ ಸುಕೃತಾ
ಅನ್ತರಿಕ್ಷೇ । ತೇಭಿರ್ನೋ ಅದ್ಯ ಪಥಿಭಿಃ ಸುಗೇಭೀ ರಕ್ಷಾ ಚ ನೋ
ಅಧಿ ಚ ಬ್ರೂಹಿ ದೇವ ॥ 11 ॥

ಸೂಕ್ತ 36

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ಕಣ್ವೋ ಘೌರಃ ॥

ದೇವತಾ : 1-12, 15-20 ಅಗ್ನಿಃ । 13-14 ಅಗ್ನಿಃ ಯೂಪೋ ವಾ ॥

ಛಂದಃ : ಪಾಗಾಥಂ ಬಾರ್ಹತಂ । ವಿಷಮಾ ಬೃಹತ್ಯಃ ಸಮಾಃ ಸತೋ ಬೃಹತ್ಯಃ ।
1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19 ಬೃಹತೀ ॥
2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20 ಸತೋಬೃಹತೀ ।
(13 ಉಪರಿಷ್ಟಾದ್ಬೃಹತೀ । ಐ. ಬ್ರಾ. 2-2 ಚರಣಚ್ಛೇದಃ) ॥

ಪ್ರ ವೋ ಯಹ್ವಂ ಪುರೂಣಾಂ ವಿಶಾಂ ದೇವಯತೀನಾಮ್ ।
ಅಗ್ನಿಂ ಸೂಕ್ತೇಭಿರ್ವಚೋಭಿರೀಮಹೇ ಯಂ ಸೀಮಿದನ್ಯ ಈಳತೇ
॥ 1 ॥ ಜನಾಸೋ ಅಗ್ನಿಂ ದಧಿರೇ ಸಹೋವೃಧಂ ಹವಿಷ್ಮಂತೋ
ವಿಧೇಮ ತೇ । ಸ ತ್ವಂ ನೋ ಅದ್ಯ ಸುಮನಾ ಇಹಾವಿತಾ ಭವಾ-
ವಾಜೇಷು ಸನ್ಯ ॥ 2 ॥ ಪ್ರ ತ್ವಾ ದೂತಂ ವೃಣೀಮಹೇ ಹೋತಾರಂ
ವಿಶ್ವವೇದಸಮ್ । ಮಹಸ್ತೇ ಸತೋ ವಿ ಚರನ್ತ್ಯರ್ಚಯೋ ದಿವಿ
ಸ್ಪೃಶನ್ತಿ ಭಾನವಃ ॥ 3 ॥ ದೇವಾಸಸ್ತ್ವಾ ವರುಣೋ ಮಿತ್ರೋ
ಅರ್ಯಮಾ ಸಂ ದೂತಂ ಪ್ರತ್ನಮಿಂಧತೇ । ವಿಶ್ವಂ ಸೋ ಅಗ್ನೇ
ಜಯತಿ ತ್ವಯಾ ಧನಂ ಯಸ್ತೇ ದದಾಶ ಮರ್ತ್ಯಃ ॥ 4 ॥

ಮನ್ದ್ರೋ ಹೋತಾ ಗೃಹಪತಿರಗ್ನೇ ದೂತೋ ವಿಶಾಮಸಿ । ತ್ವೇ
ವಿಶ್ವಾ ಸಂಗತಾನಿ ವ್ರತಾ ಧ್ರುವಾ ಯಾನಿ ದೇವಾ ಅಕೃಣ್ವತ ॥ 5 ॥
ತ್ವೇ ಇದಗ್ನೇ ಸುಭಗೇ ಯವಿಷ್ಠ್ಯ ವಿಶ್ವಮಾ ಹೂಯತೇ ಹವಿಃ ।
ಸ ತ್ವಂ ನೋ ಅದ್ಯ ಸುಮನಾ ಉತಾಪರಂ ಯಕ್ಷಿದೇವಾನ್ತ್ಸುವೀರ್ಯಾ ॥ 6 ॥ ತಂ ಘೇಮಿತ್ಥಾ ನಮಸ್ವಿನ ಉಪ ಸ್ವರಾಜಮಾಸತೇ । ಹೋತ್ರಾಭಿರಗ್ನಿಂ ಮನುಷಃ ಸಮಿಂಧತೇ ತಿತಿರ್ವಾಂಸೋ ಅತಿಸ್ರಿಧಃ ॥ 7 ॥ ಘ್ನಂತೋ ವೃತ್ರಮತರನ್ರೋದಸೀ ಅಪ ಉರು ಕ್ಷಯಾಯ ಚಕ್ರಿರೇ । ಭುವತ್ಕಣ್ವೇ ವೃಷಾ ದ್ಯುಮ್ನ್ಯಾಹುತಃ ಕ್ರನ್ದದಶ್ವೋ ಗವಿಷ್ಟಿಷು ॥ 8 ॥ ಸಂ ಸೀದಸ್ವ ಮಹಾ ಅಸಿ ಶೋಚಸ್ವ ದೇವವೀತಮಃ । ವಿ ಧೂಮಮಗ್ನೇ ಅರುಷಂ ಮಿಯೇಧ್ಯ ಸೃಜ ಪ್ರಶಸ್ತ ದರ್ಶತಮ್ ॥ 9 ॥ ಯಂ ತ್ವಾ ದೇವಾಸೋ ಮನವೇ ದಧುರಿಹ ಯಜಿಷ್ಠಂ ಹವ್ಯವಾಹನ । ಯಂ ಕಣ್ವೋ ಮೇಧ್ಯಾತಿಥಿರ್ಧನಸ್ಪೃತಂ ಯಂ ವೃಷಾ ಯಮುಪಸ್ತುತಃ ॥ 10 ॥ ಯಮಗ್ನಿಂ ಮೇಧ್ಯಾತಿಥಿಃ ಕಣ್ವ ಈಧ ಋತಾದಧಿ । ತಸ್ಯ ಪ್ರೇಷೋ ದೀದಿಯುಸ್ತಮಿಮಾ ಋಚಸ್ತಮಗ್ನಿಂ ವರ್ಧಯಾಮಸಿ ॥ 11 ॥

ರಾಯಸ್ಪೂರ್ಧಿ ಸ್ವಧಾವೋಽಸ್ತಿ ಹಿ ತೇಽಗ್ನೇ ದೇವೇಷ್ವಾಪ್ಯಮ್ ।
ತ್ವಂ ವಾಜಸ್ಯ ಶ್ರುತ್ಯಸ್ಯ ರಾಜಸಿ ಸ ನೋ ಮೃಳ ಮಹಾಁ ಅಸಿ ॥ 12 ॥
ಊರ್ಧ್ವ ಊ ಷು ಣ ಊತಯೇ ತಿಷ್ಠಾ ದೇವೋ ನ ಸವಿತಾ ।
ಊರ್ಧ್ವೋ ವಾಜಸ್ಯ ಸನಿತಾ ಯದಞ್ಜಿಭಿರ್ವಾಘದ್ಭಿರ್ವಿಹ್ವಯಾಮಹೇ ॥13॥ ಊರ್ಧ್ವೋ ನಃ ಪಾಹ್ಯಂಹಸೋ ನಿ ಕೇತುನಾ ವಿಶ್ವಂ ಸಮತ್ರಿಣಂ ದಹ । ಕೃಧೀ ನ ಊರ್ಧ್ವಾಞ್ಚರಥಾಯ ಜೀವಸೇ ವಿದಾ ದೇವೇಷು ನೋ ದುವಃ ॥ 14 ॥ ಪಾಹಿ ನೋ ಅಗ್ನೇ ರಕ್ಷಸಃ ಪಾಹಿ ಧೂರ್ತೇರರಾವ್ಣಃ । ಪಾಹಿ ರೀಷತ ಉತ ವಾ ಜಿಘಾಂಸತೋ ಬೃಹದ್ಭಾನೋ ಯವಿಷ್ಠ್ಯ ॥ 15 ॥ ಘನೇವ ವಿಷ್ವಗ್ವಿ ಜಹ್ಯರಾವ್ಣಸ್ತಪುರ್ಜಂಭ್ಯಾ ಯೋ ಅಸ್ಮಧ್ರುಕ್ । ಯೋ ಮರ್ತ್ಯಃ ಶಿಶೀತೇ ಅತ್ಯಕ್ತುಭಿರ್ಮಾ ನಃ ಸರಿಪುರೀಶತ ॥ 16 ॥ ಅಗ್ನಿರ್ವನ್ವೇ ಸುವೀರ್ಯಮಗ್ನಿಃ ಕಣ್ವಾಯ ಸೌಭಗಂ । ಅಗ್ನಿಃ ಪ್ರಾವನ್ಮಿತ್ರೋತ ಮೇಧ್ಯಾತಿಥಿಮಗ್ನಿಃ ಸಾತಾ ಉಪಸ್ತುತಂ ॥ 17 ॥ ಅಗ್ನಿನಾ ತುರ್ವಶಂ ಯದುಂ ಪರಾವತ ಉಗ್ರಾದೇವಂ ಹವಾಮಹೇ । ಅಗ್ನಿರ್ನಯನ್ನವವಾಸ್ತ್ಯಂ ಬೃಹದ್ರಥಂ ತುರ್ವೀತಿಂ ದಸ್ಯವೇ ಸಹಃ ॥ 18 ॥

ನಿ ತ್ವಾಮಗ್ನೇ ಮನುರ್ದಧೇ ಜ್ಯೋತಿರ್ಜನಾಯ ಶಶ್ವತೇ । ದೀದೇಥ
ಕಣ್ವ ಋತಜಾತ ಉಕ್ಷಿತೋ ಯಂ ನಮಸ್ಯಂತಿ ಕೃಷ್ಟಯಃ ॥ 19 ॥
ತ್ವೇಷಾಸೋ ಅಗ್ನೇರಮವನ್ನೋ ಅರ್ಚಯೋ ಭೀಮಾಸೋ ನ
ಪ್ರತೀತಯೇ । ರಕ್ಷಸ್ವಿನಃ ಸದಮಿದ್ಯಾತುಮಾವತೋ ವಿಶ್ವಂ
ಸಮತ್ರಿಣಂ ದಹ ॥ 20 ॥

ಸೂಕ್ತ 37

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ಕಣ್ವೋ ಘೌರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಮರುತಃ । ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ।

ಕ್ರೀಳಂ ವಃ ಶರ್ಧೋ ಮಾರುತಮನರ್ವಾಣಂ ರಥೇಶುಭಮ್ ।
ಕಣ್ವಾ ಅಭಿ ಪ್ರ ಗಾಯತ ॥ 1 ॥ ಯೇ ಪೃಷತೀಭಿರ್ಋಷ್ಟಿಭಿಃ
ಸಾಕಂ ವಾಶೀಭಿರಞ್ಜಿಭಿಃ । ಅಜಾಯಂತ ಸ್ವಭಾನವಃ ॥ 2 ॥
ಇಹೇವ ಶೃಣ್ವ ಏಷಾಂ ಕಶಾ ಹಸ್ತೇಷು ಯದ್ವದಾನ್ । ನಿಯಾಮು
ಞ್ಚಿತ್ರಮೃಞ್ಜತೇ ॥ 3 ॥ ಪ್ರ ವಃ ಶರ್ಧಾಯ ಘೃಷ್ವಯೇ ತ್ವೇಷ-
ದ್ಯುಮ್ನಾಯ ಶುಷ್ಮಿಣೇ । ದೇವತ್ತಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಗಾಯತ ॥ 4 ॥

ಪ್ರ ಶಂಸಾ ಗೋಷ್ಪೃಷ್ಟ್ಯಂ ಕ್ರೀಳಂ ಯಚ್ಛರ್ಧೋ ಮಾರುತಮ್ । ಜನ್ಮೇ ರಸ್ಯ ವಾವೃಧೇ ॥ 5 ॥ ಕೋ ವೋ ವರ್ಷಿಷ್ಠ ಆ ನರೋ ದಿವಶ್ಚ ಗ್ಮಶ್ಚ ಧೂತಯಃ । ಯತ್ಸೀಮನ್ತಂ ನ ಧೂನುಥ ॥ 6 ॥ ನಿ ವೋ ಯಾಮಾಯ ಮಾನುಷೋ ದಧ್ರ ಉಗ್ರಾಯ ಮನ್ಯವೇ । ಜಿಹೀತ ಪರ್ವತೋ ಗಿರಿಃ ॥ 7 ॥ ಯೇಷಾಮಜ್ಮೇಷು ಪೃಥಿವೀ ಜುಜುರ್ವಾ ಇವ ವಿಶ್ಪತಿಃ । ಭಿಯಾ ಯಾಮೇಷು ರೇಜತೇ ॥ 8 ॥ ಸ್ಥಿರಂ ಹಿ ಜಾನಮೇಷಾಂ ವಯೋ ಮಾತುರ್ನಿರೇತವೇ । ಯತ್ಸೀ-ಮನು ದ್ವಿತಾ ಶವಃ ॥ 9 ॥ ಉದು ತ್ಯೇ ಸೂನವೋ ಗಿರಃ ಕಾಷ್ಠಾ ಅಜ್ಮೇಷ್ವತ್ನತ । ವಾಶ್ರಾ ಅಭಿಜ್ಞು ಯಾತವೇ ॥ 10 ॥ ತ್ಯಂ ಚಿದ್ಘಾ ದೀರ್ಘಂ ಪೃಥುಂ ಮಿಹೋ ನಪಾತಮಮೃಧ್ರಂ । ಪ್ರ ಚ್ಯಾವಯನ್ತಿ ಯಾಮಭಿಃ ॥ 11 ॥ ಮರುತೋ ಯದ್ಧ ವೋ ಬಲಂ ಜನಾ ಅಚುಚ್ಯವೀತನ । ಗಿರೇರಚುಚ್ಯವೀತನ ॥ 12 ॥ ಯದ್ಧ ಯಾನ್ತಿ ಮರುತಃ ಸಂ ಹ ಬ್ರುವತೇಽಧ್ವನ್ನಾ । ಶೃಣೋತಿ ಕಶ್ಚಿ-ದೇಷಾಮ್ ॥ 13 ॥ ಪ್ರ ಯಾತ ಶೀಭಮಾಶುಭಿಃ ಸನ್ತಿ ಕಣ್ವೇಷು ವೋ ದುವಃ । ತತ್ರೋ ಷು ಮಾದಯಾಧ್ವೈ ॥ 14 ॥ ಅಸ್ತಿ ಹಿ

ಷ್ಮಾ ಮದಾಯ ವಃ ಸ್ಮಸಿ ಷ್ಮಾ ವಯಮೇಷಾಮ್ । ವಿಶ್ವಂ
ಜಿದಾಯುರ್ಜೀವಸೇ ॥ 15 ॥

ಸೂಕ್ತ 38

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ಕಣ್ವೋ ಘೌರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಮರುತಃ ॥ ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಕದ್ಧ ನೂನಂ ಕಧಪ್ರಿಯಃ ಪಿತಾ ಪುತ್ರಂ ನ ಹಸ್ತಯೋಃ ।
ದಧಿಧ್ವೇ ವೃಕ್ತಬರ್ಹಿಷಃ ॥ 1 ॥ ಕ್ವ ನೂನಂ ಕದ್ವೋ ಅರ್ಥಂ
ಗನ್ತಾ ದಿವೋ ನ ಪೃಥಿವ್ಯಾಃ । ಕ್ವ ವೋ ಗಾವೋ ನ ರಣ್ಯನ್ತಿ ॥ 2 ॥
ಕ್ವ ವಃ ಸುಮ್ನಾ ನವ್ಯಾಂಸಿ ಮರುತಃ ಕ್ವ ಸುವಿತಾ । ಕ್ವೋ (ಓ) ಷ
ವಿಶ್ವಾನಿ ಸೌಭಗಾ ॥ 3 ॥ ಯದ್ಯಯಂ ಪೃಶ್ನಿಮಾತರೋ ಮರ್ತಾ-
ಸಃ ಸ್ಯಾತನ । ಸ್ತೋತಾ ವೋ ಅಮೃತಃ ಸ್ಯಾತ್ ॥ 4 ॥ ಮಾ
ವೋ ಮೃಗೋ ನ ಯವಸೇ ಜರಿತಾ ಭೂದಜೋಷ್ಯಃ । ಪಥಾ
ಯಮಸ್ಯ ಗಾದುಪ ॥ 5 ॥ ಮೋ ಷು ಣಃ ಪರಾಪರಾ ನಿರ್ಋತಿ-
ರ್ದುರ್ಹಣಾ ವಧೀತ್ । ಪದೀಷ್ಟ ತೃಷ್ಣಯಾ ಸಹ ॥ 6 ॥ ಸತ್ಯಂ

ತ್ವೇಷಾ ಅಮವಂತೋ ಧನ್ವಞ್ಚಿದಾ ರುದ್ರಿಯಾಸಃ । ಮಿಹಂ
ಕೃಣ್ವನ್ತ್ಯವಾತಾಮ್ ॥ 7 ॥ ವಾಶ್ರೇವ ವಿದ್ಯುನ್ಮಿಮಾತಿ ವತ್ಸಂ ನ
ಮಾತಾ ಸಿಷಕ್ತಿ । ಯದೇಷಾಂ ವೃಷ್ಟಿರಸರ್ಜಿ ॥ 8 ॥ ದಿವಾ
ಚಿತ್ತಮಃ ಕೃಣ್ವನ್ತಿ ಪರ್ಜನ್ಯೇನೋದವಾಹೇನ । ಯತ್ಪೃಥಿವೀಂ
ವ್ಯುನ್ದನ್ತಿ ॥ 9 ॥ ಅಧ ಸ್ವನಾನ್ಮರುತಾಂ ವಿಶ್ವಮಾ ಸದ್ಮ
ಪಾರ್ಥಿವಮ್ । ಅರೇಜನ್ತ ಪ್ರ ಮಾನುಷಾಃ ॥ 10 ॥ ಮರುತೋ
ವೀಳು ಪಾಣಿ ಭಿಶ್ಚಿತಾ ರೋಧಸ್ವತೀರನು । ಯಾತೇಮಖಿದ್ರಯಾ-
ಮಭಿಃ ॥ 11 ॥ ಸ್ಥಿರಾ ವಃ ಸನ್ತು ನೇಮಯೋ ರಥಾ ಅಶ್ವಾಸ
ಏಷಾಂ । ಸುಸಂಸ್ಕೃತಾ ಅಭೀಶವಃ ॥ 12 ॥ ಅಚ್ಛಾ ವದಾ
ತನಾ ಗಿರಾ ಜರಾಯೈ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತಿಮ್ । ಅಗ್ನಿಂ ಮಿತ್ರಂ ನ
ದರ್ಶತಮ್ ॥ 13 ॥ ಮಿಮಿಹಿ ಶ್ಲೋಕಮಾಸ್ಯೇ ಪರ್ಜನ್ಯ ಇವ-
ತತನಃ । ಗಾಯ ಗಾಯತ್ರಮುಕ್ಥ್ಯಮ್ ॥ 14 ॥ ವನ್ದಸ್ವ ಮಾ-
ರುತಂ ಗಣಂ ತ್ವೇಷಂ ಪನಸ್ಯುಮರ್ಕಿಣಮ್ । ಅಸ್ಮೇ ವೃದ್ಧಾ
ಅಸನ್ನಿಹ ॥ 15 ॥

ಸೂಕ್ತ 39

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ಕಣ್ವೋ ಘೌರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಮರುತಃ ॥

ಛಂದಃ : ಪ್ರಾಗಾಥಂ ಬಾರ್ಹತಂ । 1, 3, 5, 7, 9 ಬ್ರಹತೀ ।
2, 4, 6, 8, 10, ಸತೋಬೃಹತೀ ॥

ಪ್ರ ಯದಿತ್ಥಾ ಪರಾವತಃ ಶೋಚಿರ್ನ ಮಾನಮಸ್ಯಥ । ಕಸ್ಯ ಕ್ರತ್ವಾ ಮರುತಃ ಕಸ್ಯ ವರ್ಪಸಾ ಕಂ ಯಾಥ ಕಂ ಹ ಧೂತಯಃ ॥ 1 ॥ ಸ್ಥಿರಾ ವಃ ಸನ್ತ್ವಾಯುಧಾ ಪರಾಣುದೇ ವೀಳೂ ಉತ ಪ್ರತಿಷ್ಕಭೇ । ಯುಷ್ಮಾಕಮಸ್ತು ತವಿಷೀ ಪನೀಯಸೀ ಮಾ ಮರ್ತ್ಯಸ್ಯ ಮಾಯಿನಃ ॥ 2 ॥ ಪರಾ ಹ ಯತ್ಥ ಸ್ಥಿರಂ ಹಥ ನರೋ ವರ್ತಯಥಾ ಗುರು । ವಿ ಯಾಥನ ವನಿನಃ ಪೃಥಿವ್ಯಾ ವ್ಯಾಶಾಃ ಪರ್ವತಾನಾಮ್ ॥ 3 ॥ ನಹಿ ವಃ ಶತ್ರುರ್ವಿವಿದೇ ಅಧಿ ದ್ಯವಿ ನ ಭೂಮ್ಯಾಂ ರಿಶಾದಸಃ । ಯುಷ್ಮಾಕಮಸ್ತು ತವಿಷೀ ತನಾ ಯುಜಾ ರುದ್ರಾಸೋ ನೂ ಚಿದ್ಧಾಧೃಷೇ ॥ 4 ॥ ಪ್ರ ವೇಪಯನ್ತಿ ಪರ್ವತಾನ್, ವಿ ವಿಞ್ಚನ್ತಿ ವನಸ್ಪತೀನ್ । ಪ್ರೋ ಆರತ ಮರುತೋ

ದ್ರುರ್ವದಾ ಇವ ದೇವಾಸಃ ಸರ್ವಯಾ ವಿಶಾ ॥ 5 ॥ ಉಪ್ರೋ
ರಥೇಷು ಪೃಷತೀರಯುಗ್ಧ್ವಂ ಪ್ರಷ್ಟಿರ್ವಹತಿ ರೋಹಿತಃ । ಆ ವೋ
ಯಾಮಾಯ ಪೃಥಿವೀ ಚಿದಶ್ರೋದಬೀಭಯನ್ತ ಮಾನುಷಾಃ
॥ 6 ॥ ಆ ವೋ ಮಕ್ಷೂ ತನಾಯ ಕಂ ರುದ್ರಾ ಅವೋ ವೃಣೇ-
ಮಹೇ । ಗಂತಾ ನೂನಂ ನೋಽವಸಾ ಯಥಾ ಪುರೇತ್ಥಾ ಕಣ್ವಾಯ
ಬಿಭ್ಯುಷೇ ॥ 7 ॥ ಯುಷ್ಮೇಷಿತೋ ಮರುತೋ ಮರ್ತ್ಯೇಷಿತ ಆ
ಯೋ ನೋ ಅಭ್ವ ಈಷತೇ । ವಿ ತಂ ಯುಯೋತ ಶವಸಾ
ವ್ಯೋಜಸಾ ವಿ ಯುಷ್ಮಾಕಾಭಿರೂತಿಭಿಃ ॥ 8 ॥ ಅಸಾವಿ ಹಿ ಪ್ರಯಜ್ಯ-
ವಃ ಕಣ್ವಂ ದದ ಪ್ರಚೇತಸಃ । ಅಸಾವಿಭಿರ್ಮರುತ ಆ ನ ಊತಿ-
ಭಿರ್ಗಂತಾ ವೃಷ್ಟಿಂ ನ ವಿದ್ಯುತಃ ॥ 9 ॥ ಅಸಾಮ್ಯೋಜೋ ಬಿಭೃಥಾ
ಸುದಾನವೋಽಸಾವಿ ಧೂತಯಃ ಶವಃ । ಋಷಿದ್ವಿಷೇ ಮರುತಃ
ಪರಿಮನ್ಯವ ಇಷುಂ ನ ಸೃಜತ ದ್ವಿಷಮ್ ॥ 10 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 40

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ಕಣ್ವೋ ಘೌರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತಿಃ ॥

ಛಂದಃ : ಪ್ರಾಗಾಥಂ ಬಾರ್ಹತಂ । 1, 3, 5, 7 ಬೃಹತೀ ।
2, 4, 6, 8 ಸತೋಬೃಹತೀ ॥

ಉತ್ತಿಷ್ಠ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತೇ ದೇವಯಂತಸ್ತ್ವೇಮಹೇ । ಉಪ
ಪ್ರ ಯಂತು ಮರುತಃ ಸುದಾನವ ಇಂದ್ರ ಪ್ರಾಶೂರ್ಭವಾ ಸಚಾ
॥ 1 ॥ ತ್ವಾಮಿದ್ಧಿ ಸಹಸಸ್ಪುತ್ರ ಮರ್ತ್ಯ ಉಪಬ್ರೂತೇ ಧನೇ
ಹಿತೇ । ಸುವೀರ್ಯಂ ಮರುತ ಆ ಸ್ವಶ್ವ್ಯಂ ದಧೀತ ಯೋ ವ ಆ-
ಚಕೇ ॥ 2 ॥ ಪ್ರೈತು ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತಿಃ ಪ್ರ ದೇವ್ಯೇತು ಸೂನೃತಾ ।
ಅಚ್ಛಾ ವೀರಂ ನರ್ಯಂ ಪಂಕ್ತಿರಾಧಸಂ ದೇವಾ ಯಜ್ಞಂ
ನಯಂತು ನಃ ॥ 3 ॥ ಯೋ ವಾಘತೇ ದದಾತಿ ಸೂನರಂ ವಸು
ಸ ಧತ್ತೇ ಅಕ್ಷಿತಿ ಶ್ರವಃ । ತಸ್ಮಾ ಇಳಾಂ ಸುವೀರಾಮಾ ಯಜಾಮಹೇ
ಸುಪ್ರತೂರ್ತಿಮನೇಹಸಮ್ ॥ 4 ॥ ಪ್ರ ನೂನಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತಿ-
ರ್ಮಂತ್ರಂ ವದತ್ಯುಕ್ಥ್ಯಮ್ । ಯಸ್ಮಿನ್ನಿಂದ್ರೋ ವರುಣೋ

ಮಿತ್ರೋ ಅರ್ಯಮಾ ದೇವಾ ಓಕಾಂಸಿ ಚಕ್ರಿರೇ ॥ 5 ॥ ತಮಿದ್ವೋ-
ಚೇಮಾ ವಿದಥೇಷು ಶಂಭುವಂ ಮಂತ್ರಂ ದೇವಾ ಅನೇಹಸಮ್ ।
ಇಮಾಂ ಚ ವಾಚಂ ಪ್ರತಿಹರ್ಯಥಾ ನರೋ ವಿಶ್ವೇದ್ವಾಮಾ ವೋ
ಅಶ್ನವತ್ ॥ 6 ॥ ಕೋ ದೇವಯಂತಮಶ್ನವಜ್ಜನಂ ಕೋ ವೃಕ್ತ
ಬರ್ಹಿಷಮ್ । ಪ್ರಪ್ರ ದಾಶ್ವಾನ್ಪಸ್ತ್ಯಾಭಿರಸ್ಥಿತಾನ್ತ್ವಾ ವತ್ಕ್ಷಯಂ
ದಧೇ ॥ 7 ॥ ಉಪ ಕ್ಷತ್ರಂ ಪೃಞ್ಚೀತ ಹನ್ತಿ ರಾಜಭಿರ್ಭಯೇ
ಚಿತ್ಸುಕ್ಷಿತಿಂ ದಧೇ । ನಾಸ್ಯ ವರ್ತಾ ನ ತರುತಾ ಮಹಾಧನೇ ನಾರ್ಭೇ
ಅಸ್ತಿ ವಜ್ರಿಣಃ ॥ 18 ॥

ಸೂಕ್ತ 41

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ಕಣ್ವೋ ಘೌರಃ ॥

ದೇವತಾ : 1-3, 7-9, ವರುಣಮಿತ್ರಾರ್ಯಮಾಣಃ । 4-6 ಆದಿತ್ಯಾಃ ॥

ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಯಂ ರಕ್ಷನ್ತಿ ಪ್ರಚೇತಸೋ ವರುಣೋ ಮಿತ್ರೋ ಅರ್ಯಮಾ ।
ನೂ ಚಿತ್ಸ ದಭ್ಯತೇ ಜನಃ ॥ 1 ॥ ಯಂ ಬಾಹುತೇವ ಪಿಪ್ರತಿ

ಪಾಂತಿ ಮರ್ತ್ಯಂ ರಿಷಃ । ಅರಿಷ್ಟಃ ಸರ್ವ ಏಧತೇ ॥ 2 ॥ ವಿ
ದುರ್ಗಾ ವಿ ದ್ವಿಷಃ ಪುರೋ ಘ್ನಂತಿ ರಾಜಾನ ಏಷಾಮ್ । ನಯಂತಿ
ದುರಿತಾ ತಿರಃ ॥ 3 ॥ ಸುಗಃ ಪನ್ಥಾ ಅನೃಕ್ಷರ ಆದಿತ್ಯಾಸ ಋತಂ
ಯತೇ । ನಾತ್ರಾವಖಾದೋ ಅಸ್ತಿ ವಃ ॥ 4 ॥ ಯಂ ಯಜ್ಞಂ
ನಯಥಾ ನರ ಆದಿತ್ಯಾ ಋಜುನಾ ಪಥಾ । ಪ್ರ ವಃ ಸ ಧೀತಯೇ
ನಶತ್ ॥ 5 ॥ ಸ ರತ್ನಂ ಮರ್ತ್ಯೋ ವಸು ವಿಶ್ವಂ ತೋಕ
ಮುತ ತ್ಮನಾ । ಅಚ್ಛಾ ಗಚ್ಛತ್ಯಸ್ತೃತಃ ॥ 6 ॥ ಕಥಾ ರಾಧಾಮ
ಸಖಾಯಃ ಸ್ತೋವಮಂ ಮಿತ್ರಸ್ಯಾರ್ಯಮ್ಣಃ । ಮಹಿ ಪ್ಸರೋ
ವರುಣಸ್ಯ ॥ 7 ॥ ಮಾ ವೋ ಘ್ನಂತಂ ಮಾ ಶಪಂತಂ ಪ್ರತಿ
ವೋಚೇ ದೇವಯಂತ್ಯಮ್ । ಸುಮ್ನೈರಿದ್ವ ಆ ವಿವಾಸೇ ॥ 8 ॥
ಚತುರಶ್ಚಿದ್ದಮಾನಾದ್ಬಿಭೀಯಾದಾ ನಿಧಾತೋಃ । ನ ದುರುಕ್ತಾಯ
ಸ್ಪೃಹಯೇತ್ ॥ 9 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 42

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧಾಯ 3

ಋಷಿಃ ಕಣ್ವೋ ಘೌರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಪೂಷಾ ॥ ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಸಂ ಪೂಷನ್ನಧ್ವನಸ್ತಿರ ವ್ಯಂಹೋ ವಿಮುಚೋ ನಪಾತ್ ।
ಸಕ್ಷ್ವಾ ದೇವ ಪ್ರ ಣಸ್ಪುರಃ ॥ 1 ॥ ಯೋ ನಃ ಪೂಷನ್ನಘೋ
ವೃಕೋ ದುಃಶೇವ ಆದಿದೇಶತಿ । ಅಪ ಸ್ಮ ತಂ ಪಥೋ ಜಹಿ ॥ 2 ॥
ಅಪ ತ್ಯಂ ಪರಿಪನ್ಥಿನಂ ಮುಷೀವಾಣಂ ಹುರಶ್ಚಿತಮ್ । ದೂರ-
ಮಧಿ ಸ್ರುತೇರಜ ॥ 3 ॥ ತ್ವಂ ತಸ್ಯ ದ್ವಯಾವಿನೋ�ऽಘಶಂಸಸ್ಯ
ಕಸ್ಯ ಚಿತ್ । ಪದಾಭಿ ತಿಷ್ಠ ತಪುಷಿಮ್ ॥ 4 ॥ ಆ ತತ್ತೇ ದಸ್ರ
ಮನ್ತವಃ ಪೂಷನ್ನವೋ ವೃಣೀಮಹೇ । ಯೇನ ಪಿತ್ರ್ಯಾನ
ಚೋದಯಃ ॥ 5 ॥ ಅಧಾ ನೋ ವಿಶ್ವಸೌಭಗ ಹಿರಣ್ಯ ವಾಶೀ-
ಮತ್ತಮ । ಧನಾನಿ ಸುಷಣಾ ಕೃಧಿ ॥ 6 ॥ ಅತಿ ನಃ ಸಶ್ಚತೋ ನಯ
ಸುಗಾ ನಃ ಸುಪಥಾ ಕೃಣು । ಪೂಷನ್ನಿಹ ಕ್ರತುಂ ವಿದಃ ॥ 7 ॥
ಅಭಿ ಸೂಯವಸಂ ನಯ ನ ನವಜ್ವಾರೋ ಅಧ್ವನೇ । ಪೂಷನ್ನಿಹ

ಕ್ರತುಂ ವಿದಃ ॥ 8 ॥ ಶಗ್ಧಿ ಪೂರ್ಧಿ ಪ್ರ ಯಂಸಿ ಚ ಶಿಶೀಹಿ ಪ್ರಾಸ್ಯುದರಮ್ । ಪೂಷನ್ನಿಹ ಕ್ರತುಂ ವಿದಃ ॥ 9 ॥ ನ ಪೂಷಣಂ ಮೇಥಾಮಸಿ ಸೂಕ್ತೈರಭಿ ಗೃಣೀಮಸಿ । ವಸೂನಿ ದಸ್ಮಮೀಮಹೇ ॥ 10 ॥

ಸೂಕ್ತ 43

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ಕಣ್ವೋ ಘೌರಃ ॥

ದೇವತಾ : 1-2, 4-6 ರುದ್ರಃ । 3 ಮಿತ್ರಾವರುಣೌ । 7-9 ಸೋಮಃ ॥

ಛಂದಃ : 1-8 ಗಾಯತ್ರೀ । 9 ಅನುಷ್ಟುಪ್ ॥

ಕದ್ರುದ್ರಾಯ ಪ್ರಚೇತಸೇ ಮೀಳ್ಹುಷ್ಟವಾಯ ತವ್ಯಸೇ । ವೋಚೇಮ ಶಂತಮಂ ಹೃದೇ ॥ 1 ॥ ಯಥಾ ನೋ ಅದಿತಿಃ ಕರತ್ಪಶ್ವೇ ನೃಭ್ಯೋ ಯಥಾ ಗವೇ । ಯಥಾ ತೋಕಾಯ ರುದ್ರಿಯಮ್ ॥ 2 ॥ ಯಥಾ ನೋ ಮಿತ್ರೋ ವರುಣೋ ಯಥಾ ರುದ್ರಶ್ಚಿಕೇತತಿ । ಯಥಾ ವಿಶ್ವೇ ಸಜೋಷಸಃ ॥ 3 ॥ ಗಾಥಪತಿಂ ಮೇಧಪತಿಂ ರುದ್ರಂ ಜಲಾಷಭೇಷಜಮ್ । ತಚ್ಛಂಯೋಃ ಸುಮ್ನ-

ವಿಾವಮಹೇ ॥ 4 ॥ ಯಃ ಶುಕ್ರ ಇವ ಸೂರ್ಯೋ ಹಿರಣ್ಯಮಿವ
ರೋಚತೇ । ಶ್ರೇಷ್ಠೋ ದೇವಾನಾಂ ವಸುಃ ॥ 5 ॥ ಶಂ ನಃ
ಕರತ್ಯರ್ವತೇ ಸುಗಂ ಮೇಷಾಯ ಮೇಷ್ಯೇ । ನೃಭ್ಯೋ ನಾರಿಭ್ಯೋ
ಗವೇ ॥ 6 ॥ ಅಸ್ಮೇ ಸೋಮ ಶ್ರಿಯಮಧಿ ನಿ ಧೇಹಿ ಶತಸ್ಯ
ನೃಣಾಮ್ । ಮಹಿ ಶ್ರವಸ್ತುವಿನೃಮ್ಣಂ ॥ 7 ॥ ಮಾ ನಃ ಸೋಮ-
ಪರಿಬಾಧೋ ಮಾರಾತಯೋ ಜುಹುರಂತ । ಆ ನ ಇಂದೋ
ವಾಜೇ ಭಜ ॥ 8 ॥ ಯಾಸ್ತೇ ಪ್ರಜಾ ಅಮೃತಸ್ಯ ಪರಸ್ಮಿನ್ಧಾಮ-
ನ್ನೃತಸ್ಯ । ಮೂರ್ಧಾ ನಾಭಾ ಸೋಮ ವೇನ ಆಭೂಷಂತೀಃ
ಸೋಮ ವೇದಃ ॥ 9 ॥

ಸೂಕ್ತ 44

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ಪ್ರಸ್ಕಣ್ವಃ ಕಾಣ್ವಃ ॥

ದೇವತಾ : 1, 2 ಅಗ್ನಿರುಶ್ವಿನಾವುಷಾಃ । 3, 14 ಅಗ್ನಿಃ ॥

ಛಂದಃ : ಪ್ರಾಗಾಥಂ ಬಾರ್ಹತಂ । 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, ಬೃಹತೀ ।
2, 4, 6, 8, 10, 12, 14 ಸತೋಬೃಹತೀ ॥

ಅಗ್ನೇ ವಿವಸ್ವದುಷಸಶ್ಚಿತ್ರಂ ರಾಧೋ ಅಮರ್ತ್ಯ । ಆ
ದಾಶುಷೇ ಜಾತವೇದೋ ವಹಾ ತ್ವಮದ್ಯಾ ದೇವಾಁ ಉಷರ್ಬುಧಃ
॥ 1 ॥ ಜುಷ್ಟೋ ಹಿ ದೂತೋ ಅಸಿ ಹವ್ಯವಾಹನೋಽಗ್ನೇ
ರಥೀರಧ್ವರಾಣಾಮ್ । ಸಜೂರಶ್ವಿಭ್ಯಾಮುಷಸಾ ಸುವೀರ್ಯಮಸ್ಮೇ
ಧೇಹಿ ಶ್ರವೋ ಬೃಹತ್ ॥ 2 ॥ ಅದ್ಯಾ ದೂತಂ ವೃಣೀಮಹೇ
ವಸುಮಗ್ನಿಂ ಪುರುಪ್ರಿಯಮ್ । ಧೂಮಕೇತುಂ ಭಾಋಜೀಕಂ
ವ್ಯುಷ್ಟಿಷು ಯಜ್ಞಾನಾಮಧ್ವರಶ್ರಿಯಮ್ ॥ 3 ॥ ಶ್ರೇಷ್ಠಂ
ಯವಿಷ್ಠಮತಿಥಿಂ ಸ್ವಾಹುತಂ ಜುಷ್ಟಂ ಜನಾಯ ದಾಶುಷೇ ।
ದೇವಾಁ ಅಚ್ಛಾ ಯಾತವೇ ಜಾತವೇದಸಮಗ್ನಿಮೀಳೇ ವ್ಯುಷ್ಟಿಷು
॥ 4 ॥ ಸ್ತವಿಷ್ಯಾಮಿ ತ್ವಾಮಹಂ ವಿಶ್ವಸ್ಯಾಮೃತ ಭೋಜನ । ಅಗ್ನೇ

ತ್ರಾತಾರಮಮೃತಂ ವಿಯೇಧ್ಯ ಯಜಿಷ್ಠಂ ಹವ್ಯವಾಹನ ॥ 5 ॥
ಸುಶಂಸೋ ಬೋಧಿ ಗೃಣತೇ ಯವಿಷ್ಠ್ಯ ಮಧುಜಿಹ್ವಃ ಸ್ವಾಹುತಃ ।
ಪ್ರಸ್ಕಣ್ವಸ್ಯ ಪ್ರತಿರನ್ನಾಯುರ್ಜೀವಸೇ ನಮಸ್ಯಾ ದೈವ್ಯಂ ಜನಮ್
॥ 6 ॥ ಹೋತಾರಂ ವಿಶ್ವವೇದಸಂ ಸಂ ಹಿ ತ್ವಾ ವಿಶ ಇಂಧತೇ ।
ಸ ಆ ವಹ ಪುರುಹೂತ ಪ್ರಚೇತಸೋಽಗ್ನೇ ದೇವಾ ಇಹ ದ್ರವತ್
॥ 7 ॥ ಸವಿತಾರಮುಷಸಮಶ್ವಿನಾ ಭಗಮಗ್ನಿಂ ವ್ಯುಷ್ಟಿಷು
ಕ್ಷಪಃ । ಕಣ್ವಾಸಸ್ತ್ವಾ ಸುತಸೋಮಾಸ ಇಂಧತೇ ಹವ್ಯವಾಹಂ
ಸ್ವಧ್ವರ ॥ 8 ॥ ಪತಿರ್ಹ್ಯಧ್ವರಾಣಾಮಗ್ನೇ ದೂತೋ ವಿಶಾಮಸಿ ।
ಉಷರ್ಬುಧ ಆ ವಹ ಸೋಮಪೀತಯೇ ದೇವಾ ಅದ್ಯ ಸ್ವರ್ದೃಶಃ
॥ 9 ॥ ಅಗ್ನೇ ಪೂರ್ವಾ ಅನೂಷಸೋ ವಿಭಾವಸೋ ದೀದೇಥ
ವಿಶ್ವದರ್ಶತಃ। ಅಸಿ ಗ್ರಾಮೇಷ್ವವಿತಾ ಪುರೋಹಿತೋಽಸಿ ಯಜ್ಞೇಷು
ಮಾನುಷಃ ॥ 10 ॥ ನಿ ತ್ವಾ ಯಜ್ಞಸ್ಯ ಸಾಧನಮಗ್ನೇ ಹೋತಾರ-
ಮೃತ್ವಿಜಮ್ । ಮನುಷ್ವದ್ದೇವ ಧೀಮಹಿ ಪ್ರಚೇತಸಂ ಜೀರಂ
ದೂತಮಮರ್ತ್ಯಮ್ ॥ 11 ॥ ಯದ್ದೇವಾನಾಂ ಮಿತ್ರಮಹಃ ಪುರೋ-
ಹಿತೋಽನ್ತರೋ ಯಾಸಿ ದೂತ್ಯಮ್ । ಸಿಂಧೋರಿವ ಪ್ರಸ್ವನಿತಾಸ

ಊರ್ಮಯೋಽಗ್ನೇಭ್ರ್ಯಜಂತೇ ಅರ್ಚಯಃ ॥ 12 ॥ ಶ್ರುಧಿ
ಶ್ರುತ್ಕರ್ಣ ವಹ್ನಿಭಿರ್ದೇವೈರಗ್ನೇ ಸಯಾವಭಿಃ । ಆ ಸೀದಂತು
ಬರ್ಹಿಷಿ ವಿತೋ ಅರ್ಯಮಾ ಪ್ರಾತರ್ಯಾವಾಣೋ ಅಧ್ವರಮ್
॥ 13 ॥ ಶೃಣ್ವಂತು ಸ್ತೋಮಂ ಮರುತಃ ಸುದಾನವೋಽಗ್ನಿ-
ಜಿಹ್ವಾ ಋತಾವೃಧಃ । ಪಿಬತು ಸೋಮಂ ವರುಣೋ ಧೃತ-
ವ್ರತೋಽಶ್ವಿಭ್ಯಾಮುಷಸಾ ಸಜೂಃ ॥ 14 ॥

ಸೂಕ್ತ 45

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ಪ್ರಸ್ಕಣ್ವಃ ಕಾಣ್ವಃ ॥

ದೇವತಾ : 1-9, 10ರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಾರ್ಧ ಅಗ್ನಿಃ । 10ರಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಾರ್ಧ ದೇವಾಃ ॥

ಛಂದಃ : ಅನುಷ್ಟುಪ್ ॥

ತ್ವಮಗ್ನೇ ವಸೂರಿಹ ರುದ್ರಾ ಆದಿತ್ಯಾ ಉತ । ಯಜಾ
ಸ್ವಧ್ವರಂ ಜನಂ ಮನುಜಾತಂ ಘೃತಪ್ರುಷಮ್ ॥ 1 ॥ ಶ್ರುಷ್ಟೀ-
ವಾನೋ ಹಿ ದಾಶುಷೇ ದೇವಾ ಅಗ್ನೇ ವಿಚೇತಸಃ । ತಾನೋಹಿ-
ದಶ್ವ ಗಿರ್ವಣಸ್ತ್ರಯಸ್ತ್ರಿಂಶತ್ತಮಾ ವಹ ॥ 2 ॥ ಪ್ರಿಯಮೇಧವದ-

ತ್ರಿವಜ್ಜಾತವೇದೋ ವಿರೂಪವತ್ । ಅಂಗಿರಸ್ವನ್ಮಹಿವ್ರತ ಪ್ರಸ್ಕಣ್ವಸ್ಯ
ಶ್ರುಧೀ ಹವಮ್ ॥ 3 ॥ ಮಹಿಕೇರವ ಊತಯೋ ಪ್ರಿಯಮೇಧಾ
ಅಹೂಷತ । ರಾಜನ್ತಮಧ್ವರಾಣಾಮಗ್ನಿಂ ಶುಕ್ರೇಣ ಶೋಚಿಷಾ
॥ 4 ॥ ಘೃತಾಹವನ ಸಂತ್ಯೇಮಾ ಉ ಷು ಶ್ರುಧೀ ಗಿರಃ । ಯಾಭಿಃ
ಕಣ್ವಸ್ಯ ಸೂನವೋ ಹವಂತೇಽವಸೇ ತ್ವಾ ॥ 5 ॥ ತ್ವಾಂ ಚಿತ್ರ-
ಶ್ರವಸ್ತಮ ಹವಂತೇ ವಿಕ್ಷು ಜಂತವಃ । ಶೋಚಿಷ್ಕೇಶಂ ಪುರು-
ಪ್ರಿಯಾಗ್ನೇ ಹವ್ಯಾಯ ವೋಳ್ಹವೇ ॥ 6 ॥ ನಿ ತ್ವಾ ಹೋತಾರ-
ಮೃತ್ವಿಜಂ ದಧಿರೇ ವಸುವಿತ್ತಮಮ್ । ಶ್ರುತ್ಕರ್ಣಂ ಸಪ್ರಥಸ್ತಮಂ
ವಿಪ್ರಾ ಅಗ್ನೇ ದಿವಿಷ್ಟಿಷು ॥ 7 ॥ ಆ ತ್ವಾ ವಿಪ್ರಾ ಅಚುಚ್ಯವುಃ ಸುತ-
ಸೋಮಾ ಅಭಿ ಪ್ರಯಃ । ಬೃಹದ್ಭಾ ಬಿಭ್ರತೋ ಹವಿರಗ್ನೇ
ಮರ್ತಾಯ ದಾಶುಷೇ ॥ 8 ॥ ಪ್ರಾತರ್ಯಾವ್ಣಃ ಸಹಸ್ಕೃತ
ಸೋಮಪೇಯಾಯ ಸಂತ್ಯ । ಇಹಾದ್ಯ ದೈವ್ಯಂ ಜನಂ ಬರ್ಹಿರಾ
ಸಾದಯಾ ವಸೋ ॥ 9 ॥ ಅರ್ವಾಞ್ಚಂ ದೈವ್ಯಂ ಜನಮಗ್ನೇ
ಯಕ್ಷ್ವಾ ಸಹೂತಿಭಿಃ । ಅಯಂ ಸೋಮಃ ಸುದಾನವಸ್ತಂ ಪಾತ
ತಿರೋಅಹ್ನ್ಯಮ್ ॥ 10 ॥

ಸೂಕ್ತ 46

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ಪ್ರಸ್ಕಣ್ವಃ ಕಾಣ್ವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಶ್ವಿನೌ ॥ ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಏಷೋ ಉಷಾ ಅಪೂರ್ವ್ಯಾ ವ್ಯುಚ್ಛತಿ ಪ್ರಿಯಾ ದಿವಃ ।
ಸ್ತುಷೇ ವಾಮಶ್ವಿನಾ ಬೃಹತ್ ॥ 1 ॥ ಯಾ ದಸ್ರಾ ಸಿಂಧುಮಾತರಾ
ಮನೋತರಾ ರಯೀಣಾಂ । ಧಿಯಾ ದೇವಾ ವಸುವಿದಾ ॥ 2 ॥
ವಚ್ಯಂತೇ ವಾಂ ಕಕುಹಾಸೋ ಜೂರ್ಣಾಯಾಮಧಿ ವಿಷ್ಟಪಿ ।
ಯೇದ್ವಾಂ ರಥೋ ವಿಭಿಷ್ಪಾತ್ ॥ 3 ॥ ಹವಿಷಾ ಜಾರೋ ಅಪಾಂ
ಪಿಪರ್ತಿ ಪಪುರಿರ್ನರಾ । ಪಿತಾ ಕುಟಸ್ಯ ಚರ್ಷಣಿಃ ॥ 4 ॥ ಆ-
ದ್ದಾರೋ ವಾಂ ಮತೀನಾಂ ನಾಸತ್ಯಾ ಮತವಚಸಾ । ಪಾತಂ
ಸೋಮಸ್ಯ ಧೃಷ್ಣುಯಾ ॥ 5 ॥ ಯಾ ನಃ ಪೀಪರದಶ್ವಿನಾ
ಜ್ಯೋತಿಷ್ಮತೀ ತಮಸ್ತಿರಃ । ತಾಮಸ್ಮೇ ರಾಸಾಥಾಮಿಷಮ್ ॥ 6 ॥
ಆ ನೋ ನಾವಾ ಮತೀನಾಂ ಯಾತಂ ಪಾರಾಯ ಗಂತವೇ ।
ಯುಂಜಾಥಾಮಶ್ವಿನಾ ರಥಮ್ ॥ 7 ॥ ಅರಿತ್ರಂ ವಾಂ ದಿವಸ್ಪೃಥು

ತೀರ್ಥೇ ಸಿಂಧೂನಾಂ ರಥಃ । ಧಿಯಾ ಯುಯುಜ್ರ ಇಂದವಃ ॥ 8 ॥
ದಿವಸ್ಕಣ್ವಾಸ ಇಂದವೋ ವಸು ಸಿಂಧೂನಾಂ ಪದೇ । ಸ್ವಂ ವಪ್ರಂ
ಕುಹ ಧಿತ್ಸಥಃ ॥ 9 ॥ ಅಭೂದು ಭಾ ಉ ಅಂಶವೇ ಹಿರಣ್ಯಂ
ಪ್ರತಿ ಸೂರ್ಯಃ । ವ್ಯಖ್ಯಜ್ಜಿಹ್ವಯಾಸಿತಃ ॥ 10 ॥ ಅಭೂದು
ಷ್ಟಾರಮೇತವೇ ಪಂಥಾ ಋತಸ್ಯ ಸಾಧುಯಾ । ಅದರ್ಶಿ ವಿ
ಸ್ರುತಿರ್ದಿವಃ ॥ 11 ॥ ತತ್ತದಿದಶ್ವಿನೋರವೋ ಜರಿತಾ ಪ್ರತಿ
ಭೂಷತಿ । ಮದೇ ಸೋಮಸ್ಯ ಪಿಪ್ರತೋಃ ॥ 12 ॥ ವಾವಷಾನಾ
ವಿವಸ್ವತಿ ಸೋಮಸ್ಯ ಪೀತ್ಯಾ ಗಿರಾ । ಮನುಷ್ವಚ್ಛಂಭೂ ಆ
ಗತಮ್ ॥ 13 ॥ ಯುವೋರುಷಾ ಅನು ಶ್ರಿಯಂ ಪರಿಜ್ಮನೋರು-
ಷಾಚರತ್ । ಋತಾ ವನಥೋ ಅಕ್ತುಭಿಃ ॥ 14 ॥ ಉಭಾ ಪಿಬತ-
ಮಶ್ವಿನೋಭಾ ನಃ ಶರ್ಮ ಯಚ್ಛತಮ್ । ಅವಿದ್ರಿಯಾಭಿರೂ-
ತಿಭಿಃ ॥ 15 ॥

ಸೂಕ್ತ 47

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ಪ್ರಸ್ಕಣ್ವಃ ಕಾಣ್ವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಶ್ವಿನೌ ॥

ಛಂದಃ : ಪ್ರಾಗಾಥಂ ಬಾರ್ಹತಂ । 1, 3, 5, 7, 9 ಬೃಹತೀ ।
2, 4, 6, 8, 10 ಸತೋಬೃಹತೀ ॥

ಅಯಂ ವಾಂ ಮಧುಮತ್ತಮಃ ಸುತಃ ಸೋಮ ಋತಾ-
ವೃಧಾ । ತಮಶ್ವಿನಾ ಪಿಬತಂ ತಿರೋ ಅಹ್ನ್ಯಂ ಧತ್ತಂ ರತ್ನಾನಿ
ದಾಶುಷೇ ॥ 1 ॥ ತ್ರಿವಂಧುರೇಣ ತ್ರಿವೃತಾ ಸುಪೇಶಸಾ ರಥೇನಾ
ಯಾತಮಶ್ವಿನಾ । ಕಣ್ವಾಸೋ ವಾಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಕೃಣ್ವಂತ್ಯಧ್ವರೇ
ತೇಷಾಂ ಸು ಶೃಣುತಂ ಹವಮ್ ॥ 2 ॥ ಅಶ್ವಿನಾ ಮಧುಮತ್ತಮಂ
ಪಾತಂ ಸೋಮಮೃತಾವೃಧಾ । ಅಥಾದ್ಯ ದಸ್ರಾ ವಸು ಬಿಭ್ರತಾ
ರಥೇ ದಾಶ್ವಾಂಸಮುಪಗಚ್ಛತಮ್ ॥ 3 ॥ ತ್ರಿಷಧಸ್ಥೇ ಬರ್ಹಿಷಿ
ವಿಶ್ವವೇದಸಾ ಮಧ್ವಾ ಯಜ್ಞಂ ಮಿಮಿಕ್ಷತಮ್ । ಕಣ್ವಾಸೋ
ವಾಂ ಸುತಸೋಮಾ ಅಭಿದ್ಯವೋ ಯುವಾಂ ಹವಂತೇ ಅಶ್ವಿನಾ
॥ 4 ॥ ಯಾಭಿಃ ಕಣ್ವಮಭಿಷ್ಟಿಭಿಃ ಪ್ರಾವತಂ ಯುವ-

ಅಶ್ವಿನಾ । ತಾಭಿಷ್ವ (ಅ) ಏ ಸ್ಮಾ ಅವತಂ ಶುಭಸ್ಪತೀ ಪಾತಂ
ಸೋಮಮೃತಾವೃಧಾ ॥ 5 ॥ ಸುದಾಸೇ ದಸ್ರಾ ವಸು ಬಿಭ್ರತಾ
ರಥೇ ಪೃಕ್ಷೋ ವಹತಮಶ್ವಿನಾ । ರಯಿಂ ಸಮುದ್ರಾದುತ ವಾ
ದಿವಸ್ಪರ್ಯಸ್ಮೇ ಧತ್ತಂ ಪುರುಸ್ಪೃಹಮ್ ॥ 6 ॥ ಯೇನಾಸತ್ಯಾ
ಪರಾವತಿ ಯದ್ವಾ ಸ್ಥೋ ಅಧಿ ತುರ್ವಶೇ । ಅತೋ ರಥೇನ
ಸುವೃತಾ ನ ಆ ಗತಂ ಸಾಕಂ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ರಶ್ಮಿಭಿಃ ॥ 7 ॥
ಅರ್ವಾಂಚಾ ವಾಂ ಸಪ್ತಯೋಽಧ್ವರಶ್ರಿಯೋ ವಹಂತು ಸವನೇ-
ದುಪ । ಇಷಂ ಪೃಂಚಂತಾ ಸುಕೃತೇ ಸುದಾನವ ಆ ಬರ್ಹಿಃ
ಸೀದತಂ ನರಾ ॥ 8 ॥ ತೇನ ನಾಸತ್ಯಾ ಗತಂ ರಥೇನ ಸೂರ್ಯತ್ವಚಾ ।
ಯೇನ ಶಶ್ವದೂಹಥುರ್ದಾಶುಷೇ ವಸು ಮಧ್ವಃ ಸೋಮಸ್ಯ
ಪೀತಯೇ ॥ 9 ॥ ಉಕ್ಥೇಭಿರರ್ವಾಗವಸೇ ಪುರೂವಸೂ ಅರ್ಕೈಶ್ಚ
ನಿ ಹ್ವಯಾಮಹೇ । ಶಶ್ವತ್ಕಣ್ವಾನಾಂ ಸದಸಿ ಪ್ರಿಯೇ ಹಿ ಕಂ
ಸೋಮಂ ಪಪಥುರಶ್ವಿನಾ ॥ 10 ॥

ಸೂಕ್ತ 48

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ಪ್ರಸ್ಕಣ್ವಃ ಕಾಣ್ವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಉಷಾಃ ॥

ಛಂದಃ : ಪ್ರಾಗಾಥಂ ಬಾರ್ಹತಂ । 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15 ಬೃಹತೀ ।
2, 4, 6, 8 10, 12, 14, 16 ಸತೋಬೃಹತೀ ॥

ಸಹ ವಾಮೇನ ನ ಉಷೋ ವ್ಯುಚ್ಛಾ ದುಹಿತರ್ದಿವಃ । ಸಹದ್ಯುಮ್ನೇನ ಬೃಹತಾ ವಿಭಾವರಿ ರಾಯಾ ದೇವಿ ದಾಸ್ವತೀ ॥ 1 ॥
ಅಶ್ವಾವತೀರ್ಗೋಮತೀರ್ವಿಶ್ವಸುವಿದೋ ಭೂರಿ ಚ್ಯವಂತ ವಸ್ತವೇ । ಉದೀರಯ ಪ್ರತಿ ಮಾ ಸೂನೃತಾ ಉಷಶ್ಚೋದ ರಾಧೋ ಮಘೋನಾಮ್ ॥ 2 ॥ ಉವಾಸೋಷಾ ಉಚ್ಛಾಚ್ಚ ನು ದೇವೀ ಜೀರಾ ರಥಾನಾಂ । ಯೇ ಅಸ್ಯಾ ಆಚರಣೇಷು ದಧ್ರಿರೇ ಸಮುದ್ರೇ ನ ಶ್ರವಸ್ಯವಃ ॥ 3 ॥ ಉಷೋ ಯೇ ತೇ ಪ್ರ ಯಾಮೇಷು ಯುಂಜತೇ ಮನೋ ದಾನಾಯ ಸೂರಯಃ । ಅತ್ರಾಹ ತತ್ಕಣ್ವ ಏಷಾಂ ಕಣ್ವತಮೋ ನಾಮ ಗೃಣಾತಿ ನೃಣಾಂ ॥ 4 ॥
ಆ ಘಾ ಯೋಷೇವ ಸೂನರ್ಯುಷಾ ಯಾತಿ ಪ್ರಭುಂಜತೀ ।

ಜರಯಂತೀ ವೃಜನಂ ಪದ್ವದೀಯತ ಉತ್ಪಾತಯತಿ ಪಕ್ಷಿಣಃ
॥ 5 ॥ ವಿ ಯಾ ಸೃಜತಿ ಸಮನಂ ವ್ಯ (ಅ) ರ್ಥಿನಃ ಪದಂ ನ
ವೇತ್ಯೋದತೀ । ವಯೋ ನಕಷ್ಟೇ ಪಪ್ತಿವಾಂಸ ಆಸತೇ ವ್ಯುಷ್ಟೌ
ವಾಜಿನೀವತಿ ॥ 6 ॥ ಏಷಾಯುಕ್ತ ಪರಾವತಃ ಸೂರ್ಯಸ್ಯೋದ-
ಯನಾದಧಿ । ಶತಂ ರಥೇಭಿಃ ಸುಭಗೋಷಾ ಇಯಂ ವಿ ಯಾತ್ಯಭಿ
ಮಾನುಷಾನ್ ॥ 7 ॥ ವಿಶ್ವಮಸ್ಯಾ ನಾನಾಮ ಚಕ್ಷಸೇ ಜಗ-
ಜ್ಜ್ಯೋತಿಷ್ಕೃಣೋತಿ ಸೂನರೀ । ಅಪ ದ್ವೇಷೋ ಮಘೋನೀ
ದುಹಿತಾ ದಿವ ಉಷಾ ಉಚ್ಛದಪಸ್ರಿಧಃ ॥ 8 ॥ ಉಷ ಆ ಭಾಹಿ
ಭಾನುನಾ ಚಂದ್ರೇಣ ದುಹಿತರ್ದಿವಃ । ಆವಹಂತೀ ಭೂರ್ಯ-
ಸ್ಮಭ್ಯಂ ಸೌಭಗಂ ವ್ಯುಚ್ಛಂತೀ ದಿವಿಷ್ಟಿಷು ॥ 9 ॥ ವಿಶ್ವಸ್ಯ ಹಿ
ಪ್ರಾಣನಂ ಜೀವನಂ ತ್ವೇ ವಿ ಯದುಚ್ಛಸಿ ಸೂನರಿ । ಸಾ ನೋ
ರಥೇನ ಬೃಹತಾ ವಿಭಾವರಿ ಶ್ರುಧಿ ಚಿತ್ರಾಮಘೇ ಹವಂ ॥ 10 ॥
ಉಷೋ ವಾಜಂ ಹಿ ವಂಸ್ವ ಯಶ್ಚಿತ್ರೋ ಮಾನುಷೇ ಜನೇ ।
ತೇನಾ ವಹ ಸುಕೃತೋ ಅಧ್ವರಾ ಉಪ ಯೇ ತ್ವಾ ಗೃಣಂತಿ-
ವನ್ಹ್ಯಃ ॥ 11 ॥ ವಿಶ್ವಾನ್ದೇವಾ ಆ ವಹ ಸೋಮಪೀತಯೇಽಂತ-

ರಿಕ್ಷಾದುಷಸ್ತ್ವಮ್ । ಸಾಸ್ಮಾಸು ಧಾ ಗೋಮದಶ್ವಾವದುಕ್ಥ್ಯ (ಅ)
ಗ್ನ ಮುಷೋ ವಾಜಂ ಸುವೀರ್ಯಮ್ ॥ 12 ॥ ಯಸ್ಯಾ ರುಶಂತೋ
ಅರ್ಚಯಃ ಪ್ರತಿ ಭದ್ರಾ ಅದೃಕ್ಷತ । ಸಾ ನೋ ರಯಿಂ ವಿಶ್ವ-
ವಾರಂ ಸುಪೇಶಸಮುಷಾ ದದಾತು ಸುಗ್ಮ್ಯಮ್ ॥ 13 ॥ ಯೇ
ಚಿದ್ಧಿ ತ್ವಾವೃಷಯಃ ಪೂರ್ವ ಊತಯೇ ಜುಹೂರೇऽವಸೇ
ಮಹಿ । ಸಾನಃ ಸ್ತೋಮೇಷ್ವಾ ಭಗ ಗೃಣೇಹಿ ರಾಧಸೋಷಃ ಶುಕ್ರೇಣ
ಶೋಚಿಷಾ ॥ 14 ॥ ಉಷೋ ಯದದ್ಯ ಭಾನುನಾ ವಿ ದ್ವಾರಾವೃಣವೋ
ದಿವಃ । ಪ್ರ ನೋ ಯಚ್ಛತಾದವೃಕಂ ಪೃಥು ಚ್ಛರ್ದಿಃ ಪ್ರ ದೇವಿ
ಗೋಮತೀರಿಷಃ ॥ 15 ॥ ಸಂ ನೋ ರಾಯೋ ಬೃಹತಾ ವಿಶ್ವ-
ಪೇಶಸಾ ಮಿಮಿಕ್ಷ್ವಾ ಸಮಿಳಾಭಿರಾ । ಸಂ ದ್ಯುಮ್ನೇನ ವಿಶ್ವ-
ತುರೋಷೋ ಮಹಿ ಸಂ ವಾಜೈರ್ವಾಜಿನೀವತಿ ॥ 16 ॥

ಸೂಕ್ತ 49

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ಪ್ರಸ್ಕಣ್ವಃ ಕಾಣ್ವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಉಷಾಃ ॥ ಛಂದಃ : ಅನುಷ್ಟುಪ್ ॥

ಉಷೋ ಭದ್ರೇಭಿರಾ ಗಹಿ ದಿವಶ್ಚಿದ್ರೋಚನಾದಧಿ । ವಹನ್ತ್ವ-
ರುಣಪ್ಸವ ಉಪ ತ್ವಾ ಸೋಮಿನೋ ಗೃಹಮ್ ॥ 1 ॥ ಸುಪೇಶಸಂ
ಸುಖಂ ರಥಂ ಯಮಧ್ಯಸ್ಥಾ ಉಷಸ್ತ್ವಮ್ । ತೇನಾ ಸುಶ್ರವಸಂ
ಜನಂ ಪ್ರಾವಾದ್ಯ ದುಹಿತರ್ದಿವಃ ॥ 2 ॥ ವಯಶ್ಚಿತ್ತೇ ಪತತ್ರಿಣೋ
ದ್ವಿಪಚ್ಚತುಷ್ಪದರ್ಜುನಿ । ಉಷಃ ಪ್ರಾರನ್ನೃತೂರನು ದಿವೋ
ಅಂತೇಭ್ಯಸ್ಪರಿ ॥ 3 ॥ ವ್ಯುಚ್ಛಂತೀ ಹಿ ರಶ್ಮಿಭಿರ್ವಿಶ್ವಮಾಭಾಸಿ
ರೋಚನಂ । ತಾಂ ತ್ವಾಮುಷರ್ವಸೂಯವೋ ಗೀರ್ಭಿಃ ಕಣ್ವಾ
ಅಹೂಷತ ॥ 4 ॥

ಸೂಕ್ತ 50

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ಪ್ರಸ್ಕಣ್ವಃ ಕಾಣ್ವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಸೂರ್ಯಃ ॥

ಛಂದಃ : 1-9 ಗಾಯತ್ರೀ । 10–13 ಅನುಷ್ಟುಪ್ ॥

ಉದು ತ್ಯಂ ಜಾತವೇದಸಂ ದೇವಂ ವಹನ್ತಿ ಕೇತವಃ । ದೃಶೇ ವಿಶ್ವಾಯ ಸೂರ್ಯಮ್ ॥ 1 ॥ ಅಪ ತ್ಯೇ ತಾಯವೋ ಯಥಾ ನಕ್ಷತ್ರಾ ಯನ್ತ್ಯಕ್ತುಭಿಃ । ಸೂರಾಯ ವಿಶ್ವಚಕ್ಷಸೇ ॥ 2 ॥ ಅದೃಶ್ರ-ಮಸ್ಯ ಕೇತವೋ ವಿ ರಶ್ಮಯೋ ಜನಾಁ ಅನು । ಭ್ರಾಜನ್ತೋ ಅಗ್ನಯೋ ಯಥಾ ॥ 3 ॥ ತರಣಿರ್ವಿಶ್ವದರ್ಶತೋ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಕೃದಸಿ ಸೂರ್ಯ। ವಿಶ್ವಮಾ ಭಾಸಿ ರೋಚನಮ್ ॥ 4 ॥ ಪ್ರತ್ಯಙ್ದೇವಾನಾಂ ವಿಶಃ ಪ್ರತ್ಯಙ್ಙುದೇಷಿ ಮಾನುಷಾನ್ । ಪ್ರತ್ಯಙ್ವಿಶ್ವಂ ಸ್ವರ್ದೃಶೇ ॥ 5 ॥ ಯೇನಾ ಪಾವಕ ಚಕ್ಷಸಾ ಭುರಣ್ಯನ್ತಂ ಜನಾಁ ಅನು । ತ್ವಂ ವರುಣ ಪಶ್ಯಸಿ ॥ 6 ॥ ವಿ ದ್ಯಾಮೇಷಿ ರಜಸ್ಪೃಥ್ವಹಾ ವಿಮಾನೋ ಅಕ್ತುಭಿಃ । ಪಶ್ಯಞ್ಜನ್ಮಾನಿ ಸೂರ್ಯ ॥ 7 ॥ ಸಪ್ತ ತ್ವಾ ಹರಿತೋ ರಥೇ ವಹನ್ತಿ ದೇವ ಸೂರ್ಯ । ಶೋಚಿಷ್ಕೇಶಂ ವಿಚಕ್ಷಣ ॥ 8 ॥ ಅಯುಕ್ತ ಸಪ್ತ ಶುನ್ಧ್ಯುವಃ ಸೂರೋ ರಥಸ್ಯ ನಪ್ತ್ಯಃ । ತಾಭಿರ್ಯಾತಿ ಸ್ವಯುಕ್ತಿಭಿಃ ॥ 9 ॥ ಉದ್ವಯಂ ತಮಸಸ್ಪರಿ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಪಶ್ಯನ್ತ ಉತ್ತರಮ್ । ದೇವಂ ದೇವತ್ರಾ ಸೂರ್ಯಮ್ ॥ 10 ॥ ಉದುತ್ಯಂ ಚಿತ್ರಮ್ ॥ 11 ॥ ಕಾಣ್ವೋ ದಿವ್ಯೋ ಕಣ್ವಸ್ಸೂರ್ಯಃ ॥ 12 ॥ ಹಂಸಃ ಶುಚಿಷದ್ ॥ 13 ॥

ರಥೇ ವಹನ್ತಿ ದೇವ ಸೂರ್ಯ । ಶೋಚಿಷ್ಕೇಶಂ ವಿಚಕ್ಷಣ ॥ 8 ॥
ಅಯುಕ್ತ ಸಪ್ತ ಶುನ್ಧ್ಯವಃ ಸೂರೋ ರಥಸ್ಯ ನಪ್ತ್ಯಃ ।
ತಾಭಿರ್ಯಾತಿ ಸ್ವಯುಕ್ತಿಭಿಃ ॥ 9 ॥ ಉದ್ವಯಂ ತಮಸಸ್ಪರಿ
ಜ್ಯೋತಿಷ್ಪಶ್ಯನ್ತ ಉತ್ತರಮ್ । ದೇವಂ ದೇವತ್ರಾ ಸೂರ್ಯಮ-
ಗನ್ಮ ಜ್ಯೋತಿರುತ್ತಮಂ ॥10॥ ಉದ್ಯನ್ನದ್ಯ ಮಿತ್ರಮಹ ಆರೋಹ-
ನ್ನುತ್ತರಾಂ ದಿವಮ್ । ಹೃದ್ರೋಗಂ ಮಮ ಸೂರ್ಯ ಹರಿಮಾಣಂ
ಚ ನಾಶಯ ॥ 11 ॥ ಶುಕೇಷು ಮೇ ಹರಿಮಾಣಂ ರೋಪಣಾ-
ಕಾಸು ದಧ್ಮಸಿ । ಅಥೋ ಹಾರಿದ್ರವೇಷು ಮೇ ಹರಿಮಾಣಂ ನಿ
ದಧ್ಮಸಿ ॥ 12 ॥ ಉದಗಾದಯಮಾದಿತ್ಯೋ ವಿಶ್ವೇನ ಸಹಸಾ
ಸಹ । ದ್ವಿಷನ್ತಂ ಮಹ್ಯಂ ರನ್ಧಯನ್ಮೋ ಅಹಂ ದ್ವಿಷತೇ
ರಧಮ್ ॥ 13 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 51

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ಸವ್ಯ ಆಂಗಿರಸಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥

ಛಂದಃ : 1-13 ಜಗತೀ । 14-15 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಅಭಿ ತ್ಯಂ ಮೇಷಂ ಪುರುಹೂತಮೃಗ್ಮಿಯಮಿಂದ್ರಂ ಗೀರ್ಭಿರ್ಮದತಾ ವಸೂಯೇ ಅರ್ಣವಂ । ಯಸ್ಯ ದ್ಯಾವೋ ನ ವಿಚರಂತಿ ಮಾನುಷಾ ಭುಜೇ ಮಂಹಿಷ್ಠಮಭಿವಿಪ್ರಮರ್ಚತ॥ 1 ॥ ಅಭೀಮವನ್ವನ್ನಭಿಷ್ಟಿ ಮೂತಯೋಽಂತರಿಕ್ಷಪ್ರಾಂ ತವಿಷೀಭಿರಾವೃತಂ । ಇಂದ್ರಂ ದಕ್ಷಾಸ ಋಭವೋ ಮದಚ್ಯುತಂ ಶತಕ್ರತುಂ ಜವನೀ ಸೂನೃತಾರುಹತ್ ॥ 2 ॥ ತ್ವಂ ಗೋತ್ರಮಂಗಿರೋಭ್ಯೋಽವೃಣೋರಪೋತಾತ್ರಯೇ ಶತದುರೇಷು ಗಾತುವಿತ್ । ಸಸೇನ ಚಿದ್ವಿಮದಾಯಾವಹೋ ವಸ್ವಾ-ಜಾವದ್ರಿಂ ವಾವಸಾನಸ್ಯ ನರ್ತಯನ್ ॥ 3 ॥ ತ್ವಮುಪಾಮುಪಿಧಾನಾ-ವೃಣೋರಪಾಧಾರಯೋಃ ಪರ್ವತೇ ದಾನುಮದ್ವಸು । ವೃತ್ರಂ ಯದಿಂದ್ರ ಶವಸಾವಧೀರಹಿಮಾದಿತ್ಸೂರ್ಯಂ ದಿವ್ಯಾರೋಹಯೋ

ದೃಶೇ ॥ 4 ॥ ತ್ವಂ ಮಾಯಾಭಿರಪ ಮಾಯಿನೋಽಧನುಃ ಸ್ವಧಾ-
ಭಿರ್ಯೇ ಅಧಿಶುಷ್ಮಾವಜುಹ್ವತ । ತ್ವಂ ಪಿಪ್ರೋರ್ನೃಮಣಃ ಪ್ರಾರುಜಃ
ಪುರಃ ಪ್ರ ಋಜಿಶ್ವಾನಂ ದಸ್ಯುಹತ್ಯೇಷ್ವಾ ವಿಥ ॥ 5 ॥ ತ್ವಂ ಕುತ್ಸಂ
ಶುಷ್ಣಹತ್ಯೇಷ್ವಾವಿಥಾರಂಧಯೋಽತಿಥಿಗ್ವಾಯ ಶಂಬರಂ । ಮಹಾಂತ್ಸಂ
ಚಿದರ್ಬುದಂ ನಿ ಕ್ರಮಿಷಾ ಪದಾ ಸನಾದೇವ ದಸ್ಯುಹತ್ಯಾಯ
ಜಜ್ಞಿಷೇ ॥ 6 ॥ ತ್ವೇ ವಿಶ್ವಾ ತವಿಷೀ ಸಧ್ರ್ಯಗ್ಘಿತಾ ತವ ರಾಧಃ
ಸೋಮಪೀಥಾಯ ಹರ್ಷತೇ । ತವ ವಜ್ರಶ್ಚಿಕಿತೇ ಬಾಹ್ವೋರ್-
ಹಿತೋ ವೃಶ್ಚಾ ಶತ್ರೋರವ ವಿಶ್ವಾನಿ ವೃಷ್ಣ್ಯಾ ॥ 7 ॥ ವಿಜಾನೀ-
ಹ್ಯಾರ್ಯಾನ್, ಯೇ ಚ ದಸ್ಯವೋ ಬರ್ಹಿಷ್ಮತೇ ರಂಧ್ಯಾ ಶಾಸ-
ದವ್ರತಾನ್ । ಶಾಕೀ ಭವ ಯಜಮಾನಸ್ಯ ಚೋದಿತಾ ವಿಶ್ವೇತ್ತಾ ತೇ
ಸಧಮಾದೇಷು ಚಾಕನ ॥ 8 ॥ ಅನುವ್ರತಾಯ ರಂಧಯನ್ನ-
ಪವ್ರತಾನಾಭೂಭಿರಿಂದ್ರಃ ಶ್ನಥಯನ್ನನಾ ಭುವಃ । ವೃದ್ಧಸ್ಯ
ಚಿದ್ವರ್ಧತೋ ದ್ಯಾಮಿನಕ್ಷತಃ ಸ್ತವಾನೋ ವನ್ವೋ ವಿ ಜಘಾನ
ಸಂದಿಹಃ ॥ 9 ॥ ತಕ್ಷದ್ಯತ್ತ ಉಶನಾ ಸಹಸಾ ಸಹೋ ವಿ ರೋದಸೀ
ಮಜ್ಮನಾ ಬಾಧತೇ ಶವಃ । ಆ ತ್ವಾ ವಾತಸ್ಯ ನೃಮಣೋ ಮನೋ-

ಯುಜ ಆ ಪೂರ್ಯಮಾಣಮವಹನ್ನಭಿ ಶ್ರವಃ ॥ 10 ॥ ಮಂದಿಷ್ಟ
ಯದುಶನೇ ಕಾವ್ಯೇ ಸಚಾ ಇಂದ್ರೋ ವಜ್ರ್ಯೂ ವಜ್ರ್ಯತರಾಧಿ ತಿಷ್ಠತಿ ।
ಉಗ್ರೋ ಯಯಿಂ ನಿರಪಃ ಸ್ರೋತಸಾಸೃಜದ್ವಿ ಶುಷ್ಣಸ್ಯ ದಂಹಿತಾ
ಐರಯತ್ಪುರಃ ॥ 11 ॥ ಆ ಸ್ಮಾ ರಥಂ ವೃಷಪಾಣೇಷು ತಿಷ್ಠಸಿ
ಶಾರ್ಯಾತಸ್ಯ ಪ್ರಭೃತಾ ಯೇಷು ಮಂದಸೇ । ಇಂದ್ರ ಯಥಾ
ಸುತಸೋಮೇಷು ಚಾಕನೋಽನರ್ವಾಣಂ ಶ್ಲೋಕಮಾ ರೋಹಸೇ
ದಿವಿ ॥ 12 ॥ ಅದದಾ ಅರ್ಭಾಂ ಮಹತೇ ವಚಸ್ಯವೇ ಕಕ್ಷೀವತೇ
ವೃಚಯಾವಿಂದ್ರ ಸುನ್ವತೇ । ಮೇನಾಭವೋ ವೃಷಣಶ್ವಸ್ಯ
ಸುಕ್ರತೋ ವಿಶ್ವೇತಾ ತೇ ಸವನೇಷು ಪ್ರವಾಚ್ಯಾ ॥ 3 ॥ ಇಂದ್ರೋ
ಅಶ್ಯಾಯಿ ಸುಧ್ಯೋ ನಿರೇಕೇ ಪಜ್ರೇಷು ಸ್ತೋಮೋ ದುಯ್ರ್ಯೋ
ನ ಯೂಪಃ । ಅಶ್ವಯುರ್ಗವ್ಯೂ ರಥಯುರ್ವಸೂಯುರಿಂದ್ರ
ಇದ್ರಾಯಃ, ಕ್ಷಯತಿ ಪ್ರಯನ್ತಾ ॥ 14 ॥ ಇದಂ ನಮೋ ವೃಷ-
ಭಾಯ ಸ್ವರಾಜೇ ಸತ್ಯಶುಷ್ಮಾಯ ತವಸೇಽವಾಚಿ । ಆಸ್ಮಿನ್ನಿಂದ್ರ
ವೃಜನೇ ಸರ್ವವೀರಾಃ ಸ್ಮತ್ಸೂರಿಭಿಸ್ತವ ಶರ್ಮನ್ತ್ಸ್ಯಾಮ ॥ 15 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 52

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ಸವ್ಯ ಆಂಗಿರಸಃ ।

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ।

ಛಂದಃ : 1-12, 14 ಜಗತೀ । 13, 15 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ತ್ಯಂ ಸು ಮೇಷಂ ಮಹಯಾ ಸ್ವರ್ವಿದಂ ಶತಂ ಯಸ್ಯ ಸುಭ್ವಃ
ಸಾಕಮೀರತೇ । ಅತ್ಯಂ ನ ವಾಜಂ ಹವನಸ್ಯದಂ ರಥಮೇಂದ್ರಂ
ವವೃತ್ಯಾಮವಸೇ ಸುವೃಕ್ತಿಭಿಃ ॥ 1 ॥ ಸ ಪರ್ವತೋ ನ ಧರುಣೇಷ್ವ-
ಚ್ಯುತಃ ಸಹಸ್ರಮೂತಿಸ್ತವಿಷೀಷು ವಾವೃಧೇ । ಇಂದ್ರೋ ಯದ್ವೃ-
ತ್ರಮವಧೀನ್ನದೀವೃತಮುಬ್ಜನ್ನರ್ಣಾಂಸಿ ಜಹೃಷಾಣೋ ಅನ್ಧಸಾ
॥ 2 ॥ ಸ ಹಿ ದ್ವರೋ ದ್ವರಿಷು ವವ್ರ ಊಧನಿ ಚನ್ದ್ರಬುಧ್ನೋ
ಮದವೃದ್ಧೋ ವನೀಷಿಭಿಃ । ಇಂದ್ರಂ ತಮಹ್ವೇ ಸ್ವಪಸ್ಯಯಾ
ಧಿಯಾ ವಂಹಿಷ್ಠರಾತಿಂ ಸ ಹಿ ಪಪ್ರಿರನ್ಧಸಃ ॥ 3 ॥ ಆ ಯಂ ಪೃಣನ್ತಿ
ದಿವಿ ಸದ್ಮಬರ್ಹಿಷಃ ಸಮುದ್ರಂ ನ ಸುಭ್ವ (ಅ) ಃ ಸ್ವಾ ಅಭಿಷ್ಟಯಃ ।
ತಂ ವೃತ್ರಹತ್ಯೇ ಅನು ತಸ್ಥುರೂತಯಃ ಶುಷ್ಮಾ ಇಂದ್ರಮನಾತಾ

ಅಹ್ರುತಪ್ಸವಃ ॥ 4 ॥ ಅಭಿ ಸ್ವವೃಷ್ಟಿಂ ಮದೇ ಅಸ್ಯ ಯುಧ್ಯತೋ
ರಶ್ವೀರಿವ ಪ್ರವಣೇ ಸಸ್ರುರೂತಯಃ । ಇಂದ್ರೋ ಯದ್ವಜ್ರೀ
ಧೃಷಮಾಣೋ ಅಂಧಸಾಭಿನದ್ವಲಸ್ಯ ಪರಿಧೀರಿವ ತ್ರಿತಃ ॥ 5 ॥ ಪರೀಂ
ಷ್ಣಾ ಚರತಿ ತಿತ್ವಿಷೇ ಶವೋsಪೋ ವೃತ್ವೀ ರಜಸೋ ಬುಧ್ನ-
ಮಾಶಯತ್ । ವೃತ್ರಸ್ಯ ಯತ್ಪ್ರವಣೇ ದುರ್ಗೃಭಿಶ್ವನೋ ನಿಜಘ್ನ
ಹನೋ್ವೀರಿಂದ್ರ ತನ್ಯತುಮ್ ॥ 6 ॥ ಹ್ರದಂ ನ ಹಿ ತ್ವಾ ನ್ಯೃಷನ್ತ್ಯೂ-
ರ್ಮಯೋ ಬ್ರಹ್ಮಾಣೇಂದ್ರ ತವ ಯಾನಿ ವರ್ಧನಾ । ತ್ವಷ್ಟಾ
ಚಿತ್ತೇ ಯುಜ್ಯಂ ವಾವೃಧೇ ಶವಸ್ತತಕ್ಷ ವಜ್ರಮಭಿಭೂತ್ಯೋಜಸಂ
॥ 7 ॥ ಜಘ್ನಾ್ವ ಉ ಹರಿಭಿಃ ಸಂಭೃತಕ್ರತವಿನ್ದ್ರಾ ವೃತ್ರಂ ಮನುಷೇ
ಗಾತುಯನ್ನಪಃ । ಅಯಚ್ಛಥಾ ಬಾಹ್ವೋರ್ವಜ್ರಮಾಯಸಮು-
ಧಾರಯೋ ದಿವ್ಯಾ ಸೂರ್ಯಂ ದೃಶೇ ॥ 8 ॥ ಬೃಹತ್ಸ್ವಶ್ಚಂದ್ರ
ಮವದ್ಯದುಕ್ಥ್ಯ (ಅ) ಂ ಮಕೃಣ್ವತ ಭಿಯಸಾ ರೋಹಣಂ ದಿವಃ ।
ಯನ್ನಾನುಷಪ್ರಧನಾ ಇಂದ್ರಮೂತಯಃ ಸ್ವರ್ನಷಾಚೋ
ಮರುತೋsಮದನ್ನನು ॥ 9 ॥ ದ್ಯೌಶ್ಚಿದಸ್ಯಮವಾಂ ಅಹೇಃ ಸ್ವನಾ-
ದಯೋಯವೀದ್ಭಿಯಸಾ ವಜ್ರ ಇಂದ್ರ ತೇ । ವೃತ್ರಸ್ಯ ಯದ್ಬಬ್ದ-

ಧಾನಸ್ಯ ರೋದಸೀ ಮದೇ ಸುತಸ್ಯ ತವಸಾಭಿನಚ್ಛಿರಃ ॥ 10 ॥
ಯದಿನ್ದ್ರ ಪೃಥಿವೀ ದಶಭುಜಿರಹಾನಿ ವಿಶ್ವಾ ತತನಂತ
ಕೃಷ್ಟಯಃ । ಅತ್ರಾಹ ತೇ ಮಘವನ್, ವಿಶ್ರುತಂ ಸಹೋ ದ್ಯಾಮನು
ಶವಸಾ ಬರ್ಹಣಾ ಭುವತ್ ॥ 11 ॥ ತ್ವಮಸ್ಯ ಪಾರೇ ರಜಸೋ
ವ್ಯೋಮನಃ ಸ್ವಭೂತ್ಯೋಜಾ ಅವಸೇ ಧೃಷನ್ಮನಃ । ಚಕೃಷೇ
ಭೂಮಿಂ ಪ್ರತಿಮಾನಮೋಜಸೋಽಪಃ ಸ್ವಃ ಪರಿಭೂರೇಷ್ಯಾ ದಿವಮ್
॥ 12 ॥ ತ್ವಂ ಭುವಃ ಪ್ರತಿಮಾನಂ ಪೃಥಿವ್ಯಾ ಋಷ್ವವೀರಸ್ಯ
ಬೃಹತಃ ಪತಿರ್ಭೂಃ । ವಿಶ್ವಮಾಪ್ರಾ ಅಂತರಿಕ್ಷಂ ಮಹಿತ್ವಾ ಸತ್ಯ-
ಮದ್ಧಾ ನಕಿರನ್ಯಸ್ತ್ವಾವಾನ್ ॥ 13 ॥ ನ ಯಸ್ಯ ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ
ಅನು ವ್ಯಚೋ ನ ಸಿಂಧವೋ ರಜಸೋ ಅನ್ತಮಾನಶುಃ ।
ನೋತ ಸ್ವವೃಷ್ಟಿಂ ಮದೇ ಅಸ್ಯ ಯುಧ್ಯತ ಏಕೋ ಅನ್ಯಚ್ಚಕೃಷೇ
ವಿಶ್ವಮಾನುಷಕ್ ॥ 14 ॥ ಆರ್ಚನ್ನತ್ರ ಮರುತಃ ಸಸ್ಮಿನ್ನಾಜೌ ವಿಶ್ವೇ
ದೇವಾಸೋ ಅಮದನ್ನನು ತ್ವಾ । ವೃತ್ರಸ್ಯ ಯದ್ಭೃಷ್ಟಿಮತಾ
ವಧೇನ ನಿ ತ್ವಮಿಂದ್ರಪ್ರತ್ಯಾನಂ ಜಘಂಥ ॥ 15 ॥

ಸೂಕ್ತ 53

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ಸವ್ಯ ಆಂಗಿರಸಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ।

ಛಂದಃ : 1-9 ಜಗತೀ । 10, 11 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ನ್ಯೂ (ಊ) ಷು ವಾಚಂ ಪ್ರ ಮಹೇ ಭರಾಮಹೇ ಗಿರ
ಇಂದ್ರಾಯ ಸದನೇ ವಿವಸ್ವತಃ । ನೂ ಚಿದ್ಧಿ ರತ್ನಂ ಸಸತಾಮಿ-
ವಾವಿದನ್ನ ದುಷ್ಟುತಿರ್ದ್ರವಿಣ್ಯೋದೇಷು ಶಸ್ಯತೇ ॥ 1 ॥ ದುರೋ
ಅಶ್ವಸ್ಯ ದುರ ಇಂದ್ರ ಗೋರಸಿ ದುರೋ ಯವಸ್ಯ ವಸುನ
ಇನಸ್ಪತಿಃ । ಶಿಕ್ಷಾನರಃ ಪ್ರದಿವೋ ಅಕಾಮಕರ್ಶನಃ ಸಖಾ
ಸಖಿಭ್ಯಸ್ತಮಿದಂ ಗಯಿಮಾಸಿ ॥ 2 ॥ ಶಚೀವ ಇಂದ್ರ ಪುರು-
ಕೃದ್ವ್ಯಮುತ್ತಮು ತವೇದಿದಮಭಿತಶ್ಚೇಕಿತೇ ವಸು । ಅತಃ ಸಂಗೃ
ಭ್ಯಾಭಿಭೂತ ಆ ಭರ ಮಾ ತ್ವಾಯತೋ ಜರಿತುಃ ಕಾಮ-
ಮೂನಯೀಃ ॥ 3 ॥ ಏಭಿರ್ದ್ಯಭಿಃ ಸುಮನಾ ಏಭಿರಿಂದುಭಿರ್ನಿ-
ರುಂಧಾನೋ ಅಮತಿಂ ಗೋಭಿರಶ್ವಿನಾ । ಇಂದ್ರೇಣ ದಸ್ಯುಂ

ದರಯಂತ ಇಂದುಭಿರ್ಯುತದ್ವೇಷಸಃ ಸವಿಷಾ ರಭೇಮಹಿ ॥ 4 ॥
ಸವಿಂದ್ರ ರಾಯೋ ಸವಿಷಾ ರಭೇಮಹಿ ಸಂ ವಾಜೇಭಿಃ ಪುರು-
ಶ್ಚಂದ್ರೈರಭಿದ್ಯುಭಿಃ । ಸಂ ದೇವ್ಯಾ ಪ್ರಮತ್ಯಾ ವೀರಶುಷ್ಮ್ಯಯಾ
ಗೋಅಗ್ರ್ಯಯಾಶ್ವಾವತ್ಯಾ ರಭೇಮಹಿ ॥ 5 ॥ ತೇ ತ್ವಾ ಮದಾ
ಅಮದನ್ತಾನಿ ವೃಷ್ಣ್ಯಾ ತೇ ಸೋಮಾಸೋ ವೃತ್ರ ಹತ್ಯೇಷು
ಸತ್ಪತೇ । ಯತ್ಕಾರವೇ ದಶ ವೃತ್ರ್ಯಾಣ್ಯಪ್ರತಿ ಬರ್ಹಿಷ್ಮತೇ ನಿ
ಸಹಸ್ರಾಣಿ ಬರ್ಹಯಃ ॥ 6 ॥ ಯುಧಾ ಯುಧಮುಪ ಘೇದೇಷಿ
ಧೃಷ್ಣ್ನಯಾ ಪುರಾ ಪುರಂ ಸವಿದಂ ಹಂಸ್ಯೋಜಸಾ । ನವ್ಯಾ
ಯದಿಂದ್ರ ಸಖ್ಯಾ ಪರಾವತಿ ನಿಬರ್ಹಯೋ ನಮುಚಿಂ ನಾಮ
ಮಾಯಿನಮ್ ॥ 7 ॥ ತ್ವಂ ಕರಂಜಮುತ ಪರ್ಣಯಂ ವಧೀಸ್ತೇ-
ಜಿಷ್ಠಯಾತಿಥಿಗ್ವಸ್ಯ ವರ್ತನೀ । ತ್ವಂ ಶತಾ ವಂಗೃದಸ್ಯಾಭಿನತ್ಪು-
ರೋಽನಾನುದಃ ಪರಿಷೂತಾ ಋಜಿಶ್ವನಾ ॥ 8 ॥ ತ್ವಮೇತಾಞ್ಜ-
ನರಾಜ್ಞೋದ್ವಿರ್ದಶಾಬಂಧುನಾ ಸುಶ್ರವ ಸೋಪಜಗ್ಮುಷಃ ।
ಷಷ್ಟಿಂ ಸಹಸ್ರಾ ನವತಿಂ ನವ ಶ್ರುತೋ ನಿ ಚಕ್ರೇಣ ರಥ್ಯಾ
ದುಷ್ಪದಾವೃಣಕ್ ॥ 9 ॥ ತ್ವಮಾವಿಥ ಸುಶ್ರವಸಂ ತವೋತಿಭಿಸ್ತವ

ತ್ರಾನುಭಿರಿಂದ್ರ ತೂರ್ವಯಾಣವಸ್ । ತ್ವನುಸ್ಯೈ ಕುತ್ಸಮತಿಥಿಗ್ವ-
ಮಾಯುಂ ಮಹೇ ರಾಜ್ಞೇ ಯೂನೇ ಅರಂಧನಾಯಃ ॥ 10 ॥
ಯ ಉದೃಚೀಂದ್ರ ದೇವಗೋಪಾಃ ಸಖಾಯಸ್ತೇ ಶಿವತಮಾ
ಅಸಾಮ । ತ್ವಾಂ ಸ್ತೋಷಾಮ ತ್ವಯಾ ಸುವೀರಾ ದ್ರಾಘೀಯ
ಆಯುಃ ಪ್ರತರಂ ದಧಾನಾಃ ॥ 11 ॥

ಸೂಕ್ತ 54

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ಸವ್ಯ ಆಂಗಿರಸಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥

ಛಂದಃ : 1-5, 7, 10 ಜಗತೀ । 6, 8, 9, 11 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಮಾ ನೋ ಅಸ್ಮಿನ್ಮಘವನ್ಪೃತ್ಸ್ವಂಹಸಿ ನಹಿ ತೇ ಅನ್ತಃ
ಶವಸಃ ಪರೀಣಶೇ । ಅಕ್ರಂದಯೋ ನದ್ಯೋ(ಓ) ರೋರುವದ್ವನಾ
ಕ್ಷಾ ನ ಕ್ಷೋಣಯೋರ್ಭಿಯಸಾ ಸಮಾರತ ॥ 1 ॥ ಅರ್ಚಾ ಶಕ್ರಾಯ
ಶಾಕಿನೇ ಶಚೀವತೇ ಶೃಣ್ವಂತಮಿಂದ್ರಂ ಮಹಯನ್ನಭಿ ಷ್ಟುಹಿ ।
ಯೋ ಧೃಷ್ಣುನಾ ಶವಸಾ ರೋದಸೀ ಉಭೇ ವೃಷಾ ವೃಷತ್ವಾ

ವೃಷಭೋ ನ್ಯೃಂಜತೇ ॥ 2 ॥ ಅರ್ಚಾ ದಿವೇ ಬೃಹತೇ ಶೂಷ್ಯ
(ಅಂ) ಂ ವಚಃ ಸ್ವಕ್ಷತ್ರಂ ಯಸ್ಯ ಧೃಷತೋ ಧೃಷನ್ಮನಃ ।
ಬೃಹಚ್ಛ್ರವಾ ಅಸುರೋ ಬರ್ಹಣಾ ಕೃತಃ ಪುರೋ ಹರಿಭ್ಯಾಂ
ವೃಷಭೋ ರಥೋ ಹಿ ಷಃ ॥ 3 ॥ ತ್ವಂ ದಿವೋ ಬೃಹತಃ ಸಾನು
ಕೋಪಯೋಽವ ತ್ಮನಾ ಧೃಷತಾ ಶಂಬರಂ ಭಿನತ್ । ಯೆನ್ಮಾಯಿ-
ನೋ ವ್ರಂದಿನೋ ವಂದಿನಾ ಧೃಷಚ್ಛಿತಾಂ ಗಭಸ್ತಿಮಶನಿಂ ಪೃತ-
ನ್ಯಸಿ ॥ 4 ॥ ನಿಯೆದ್ವೃಣಕ್ಷಿ ಶ್ವಸನಸ್ಯ ಮೂರ್ಧನಿ ಶುಷ್ಣಸ್ಯ ಚಿದ್
ವ್ರಂದಿನೋ ರೋರುವದ್ವನಾ । ಪ್ರಾಚೀನೇನ ಮನಸಾ ಬರ್ಹಣಾ-
ವತಾ ಯೆದದ್ಯಾ ಚಿತ್ಕೃಣವಃ ಕಸ್ತ್ವಾ ಪರಿ ॥ 5 ॥ ತ್ವಮಾವಿಥ
ನರ್ಯಂ ತುರ್ವಶಂ ಯದುಂ ತ್ವಂ ತುರ್ವೀತಿಂ ವಯ್ಯಂ ಶತಕ್ರತೋ ।
ತ್ವಂ ರಥಮೇತಶಂ ಕೃತ್ವ್ಯೇ ಧನೇ ತ್ವಂ ಪುರೋ ನವತಿಂ ದಂಭಯೋ
ನವ ॥ 6 ॥ ಸ ಘಾ ರಾಜಾ ಸತ್ಪತಿಃ ಶೂಶುವಜ್ಜನೋ ರಾತಹವ್ಯಃ ಪ್ರತಿ
ಯಃ ಶಾಸಮಿನ್ವತಿ । ಉಕ್ಥಾ ವಾ ಯೋ ಅಭಿಗೃಣಾತಿ ರಾಧಸಾ
ದಾನುರಸ್ಮಾ ಉಪರಾ ಪಿನ್ವತೇ ದಿವಃ ॥ 7 ॥ ಅಸಮಂ ಕ್ಷತ್ರಮಸಮಾ
ಮನೀಷಾ ಪ್ರ ಸೋಮಪಾ ಅಪಸಾ ಸಂತು ನೇಮೇ । ಯೇ ತ

ಇಂದ್ರ ದದುಷೋ ವರ್ಧಯಂತಿ ಮಹಿ ಕ್ಷತ್ರಂ ಸ್ಥವಿರಂ ವೃಷ್ಣ್ಯಂ
ಚ ॥ 8 ॥ ತುಭ್ಯೇದೇತೇ ಬಹುಲಾ ಅದ್ರಿದುಗಾಶ್ಚಮೂಷದಶ್ಚಮುಸಾ
ಇಂದ್ರಪಾನಾಃ । ವ್ಯಶ್ನಹಿ ತರ್ಪಯಾ ಕಾಮಮೇಷಾಮುಥಾ ಮನೋ
ವಸುದೇಯಾಯ ಕೃಷ್ವ ॥ 9 ॥ ಅಪಾಮತಿಷ್ಠದ್ಧರುಣಹ್ವರಂ
ತಮೋsಂತರ್ವೃತ್ರಸ್ಯ ಜಠರೇಷು ಪರ್ವತಃ । ಅಭೀವಿಂದ್ರೋ
ನದ್ಯೋ ವವ್ರಿಣಾ ಹಿತಾ ವಿಶ್ವಾ ಅನುಷ್ಠಾಃ ಪ್ರವಣೇಷು ಜಿಘ್ನತೇ
॥ 10 ॥ ಸ ಶೇವೃಧಮಧಿ ಧಾ ದ್ಯುಮ್ನಮಸ್ಮೇ ಮಹಿ ಕ್ಷತ್ರಂ
ಜನಾಷಾಳಿಂದ್ರ ತವ್ಯಮ್ । ರಕ್ಷಾ ಚ ನೋ ಮಘೋನಃ ಪಾಹಿ
ಸೂರೀನ್ಪಾಯೋ ಚ ನಃ ಸ್ವಪತ್ಯಾ ಇಷೇ ಧಾಃ ॥ 11 ॥

ಸೂಕ್ತ 55

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ಸವ್ಯ ಆಂಗಿರಸಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ಜಗತೀ ॥

ದಿವಶ್ಚಿದಸ್ಯ ವರಿಮಾ ವಿ ಪಪ್ರಥ ಇಂದ್ರಂ ನ ಮಹ್ನಾ
ಪೃಥಿವೀ ಚನ ಪ್ರತಿ । ಭೀಮಸ್ತುವಿಷ್ಮಾಞ್ಚರ್ಷಣಿಭ್ಯ ಆತಪಃ

ಶಿಶೀತೇ ವಜ್ರಂ ತೇಜಸೇ ನ ವಂಸಗಃ ॥ 1 ॥ ಸೋ ಅರ್ಣವೋ
ನ ನದ್ಯಃ ಸಮುದ್ರಿಯಃ ಪ್ರತಿ ಗೃಭ್ಣಾತಿ ವಿಶ್ರಿತಾ ವರೀಮಭಿಃ ।
ಇಂದ್ರಃ ಸೋಮಸ್ಯ ಪೀತಯೇ ವೃಷಾಯತೇ ಸನಾತ್ಸ ಯುಧ್ಮ
ಓಜಸಾ ಪನಸ್ಯತೇ ॥ 2 ॥ ತ್ವಂ ತವಿಂದ್ರ ಪರ್ವತಂ ನ ಭೋಜಸೇ
ಮಹೋ ನೃಮ್ಣಸ್ಯ ಧರ್ಮಣಾಮಿರಜ್ಯಸಿ । ಪ್ರ ವೀರ್ಯೇಣ
ದೇವತಾತಿ ಚೇಕಿತೇ ವಿಶ್ವಸ್ಮಾ ಉಗ್ರಃ ಕರ್ಮಣೇ ಪುರೋಹಿತಃ
॥ 3 ॥ ಸ ಇದ್ವನೇ ನಮಸ್ಯಭಿರ್ವಚಸ್ಯತೇ ಚಾರು ಜನೇಷು
ಪ್ರಬ್ರುವಾಣ ಇಂದ್ರಿಯಂ । ವೃಷಾ ಧಂದುರ್ಭವತಿ ಹರ್ಯತೋ
ವೃಷಾ ಕ್ಷೇಮೇಣ ಧೇನಾಂ ಮಘವಾ ಯದಿನ್ವತಿ ॥ 4 ॥ ಸ ಇನ್ಮ-
ಹಾನಿ ಸಮಿಥಾನಿ ಮಜ್ಮನಾ ಕೃಣೋತಿ ಯುಧ್ಮ ಓಜಸಾ ಜನೇ-
ಭ್ಯಃ । ಅಧಾ ಚನ ಶ್ರದ್ದಧತಿ ತ್ವಿಷೀಮತ ಇಂದ್ರಾಯ ವಜ್ರಂ
ನಿಘನಿಘ್ನತೇ ವಧಂ ॥ 5 ॥ ಸ ಹಿ ಶ್ರವಸ್ಯುಃ ಸದನಾನಿ ಕೃತ್ರಿಮಾ
ಕ್ಷ್ಮಯಾ ವೃಧಾನ ಓಜಸಾ ವಿನಾಶಯನ್ । ಜ್ಯೋತೀಂಷಿ
ಕೃಣ್ವನ್ನವೃಕಾಣಿ ಯಜ್ಯವೇಽವ ಸುಕ್ರತುಃ ಸರ್ತವಾ ಅಪಃ ಸೃಜತ್
॥ 6 ॥ ದಾನಾಯ ಮನಃ ಸೋಮಪಾವನ್ನಸ್ತು ತೇಽರ್ವಾಂಚಾ

ಹರೀ ವಂದನಶ್ರುದಾ ಕೃಧಿ । ಯುವಿಷ್ಮಾಸಃ ಸಾರಥಯೋ ಯು
ಇಂದ್ರ ತೇ ನ ತ್ವಾ ಕೇತಾ ಆ ದಭ್ನುವಂತಿ ಭೂರ್ಣಯಃ ॥ 7 ॥
ಅಪ್ರಕ್ಷಿತಂ ವಸು ಬಿಭರ್ಷಿ ಹಸ್ತಯೋರಷಾಳ್ಹಂ ಸಹಸ್ತನ್ವಿ ಶ್ರುತೋ
ದಧೇ । ಆವೃತಾಸೋಽವತಾಸೋ ನ ಕರ್ತೃಭಿಸ್ತನೂಷು ತೇ
ಕ್ರತವ ಇಂದ್ರ ಭೂರಯಃ ॥ 8 ॥

ಸೂಕ್ತ 56

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ಸವ್ಯ ಆಂಗಿರಸಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ಜಗತೀ ॥

ಏಷ ಪ್ರ ಪೂರ್ವೀರವ ತಸ್ಯ ಚಮ್ರಿಷೋಽತ್ಯೋ ನ ಯೋಷಾ
ಮುದಯಂಸ್ತ ಭುರ್ವಣಿಃ । ದಕ್ಷಂ ಮಹೇ ಪಾಯಯತೇ
ಹಿರಣ್ಯಯಂ ರಥಮಾವೃತ್ಯಾ ಹರಿಯೋಗಮೃಭ್ವಸಮ್ ॥ 1 ॥
ತಂ ಗೂರ್ತಯೋ ನೇಮನ್ನಿಷಃ ಪರೀಣಸಃ ಸಮುದ್ರಂ ನ ಸಂಚರಣೇ
ಸನಿಷ್ಯವಃ । ಪತಿಂ ದಕ್ಷಸ್ಯ ವಿದಥಸ್ಯ ನೂ ಸಹೋ ಗಿರಿಂ ನ ವೇನಾ
ಅಧಿ ರೋಹ ತೇಜಸಾ ॥ 2 ॥ ಸ ತುರ್ವಣಿರ್ಮಹಾ ಅರೇಣು

ಪೌಂಸ್ಯೇ ಗಿರೇರ್ಭೃಷ್ವಿರ್ನ ಭ್ರಾಜತೇ ತುಜಾ ಶವಃ । ಯೇನ ಶುಷ್ಣಂ
ಮಾಯಿನಮಾಯಸೋ ಮದೇ ದುಧ್ರ ಆಭೂಷು ರಾಮಯನ್ನಿ
ದಾಮನಿ ॥ 3 ॥ ದೇವೀ ಯದಿ ತವಿಷೀ ತ್ವಾವೃಧೋತಯ ಇಂದ್ರಂ
ಸಿಷಕ್ತ್ಯುಷಸಂ ನ ಸೂರ್ಯಃ । ಯೋ ಧೃಷ್ಣುನಾ ಶವಸಾ ಬಾಧತೇ
ತಮು ಇಯರ್ತಿ ರೇಣುಂ ಬೃಹದರ್ಹರಿಷ್ಣಿಃ ॥ 4 ॥ ವಿ ಯತ್ತಿರೋ
ಧರುಣಮಚ್ಯುತಂ ರಜೋಽತಿಷ್ಠಿಪೋ ದಿವ ಆತಾಸು ಬರ್ಹಣಾ ।
ಸ್ವರ್ಣಾಳ್ಹೇ ಯನ್ಮದ ಇಂದ್ರ ಹರ್ಷ್ಯಾಹನ್ವೃತ್ರಂ ನಿರಪಾ
ಮೌಬ್ಜೋ ಅರ್ಣವಮ್ ॥ 5 ॥ ತ್ವಂ ದಿವೋ ಧರುಣಂ ಧಿಷ ಓಜಸಾ
ಪೃಥಿವ್ಯಾ ಇಂದ್ರ ಸದನೇಷು ಮಾಹಿನಃ । ತ್ವಂ ಸುತಸ್ಯ ಮದೇ
ಅರಿಣಾ ಅಪೋ ವಿ ವೃತ್ರಸ್ಯ ಸಮಯಾ ಪಾರ್ಷ್ಯಾರುಜಃ ॥ 6 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 57

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ಸವ್ಯ ಆಂಗಿರಸಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ಜಗತೀ ॥

ಪ್ರ ಮಂಹಿಷ್ಠಾಯ ಬೃಹತೇ ಬೃಹದ್ರಯೇ ಸತ್ಯಶುಷ್ಮಾಯ
ತವಸೇ ಮತಿಂ ಭರೇ । ಅಪಾಮಿವ ಪ್ರವಣೇ ಯಸ್ಯ ದುರ್ಧರಂ
ರಾಧೋ ವಿಶ್ವಾಯು ಶವಸೇ ಅಪಾವೃತಮ್ ॥ 1 ॥ ಅಧ ತೇ
ವಿಶ್ವಮನು ಹಾಸದಿಷ್ಟಯ ಆಪೋ ನಿಮ್ನೇವ ಸವನಾ ಹವಿಷ್ಮತಃ ।
ಯತ್ಪರ್ವತೇ ನ ಸಮಶೀತ ಹರ್ಯತ ಇಂದ್ರಸ್ಯ ವಜ್ರಃ ಶ್ನಥಿತಾ
ಹಿರಣ್ಯಯಃ ॥ 2 ॥ ಅಸ್ಮೈ ಭೀಮಾಯ ನಮಸಾ ಸಮಧ್ವರ
ಉಷೋ ನ ಶುಭ್ರ ಆ ಭರಾ ಪನೀಯಸೇ । ಯಸ್ಯ ಧಾಮ ಶ್ರವಸೇ
ನಾಮೇಂದ್ರಿಯಂ ಜ್ಯೋತಿರಕಾರಿ ಹರಿತೋ ನಾಯಸೇ ॥ 3 ॥
ಇಮೇ ತ ಇಂದ್ರ ತೇ ವಯಂ ಪುರುಷ್ಟುತ ಯೇ ತ್ವಾರಭ್ಯ ಚರಾ-
ಮಸಿ ಪ್ರಭೂವಸೋ । ನಹಿ ತ್ವದನ್ಯೋ ಗಿರ್ವಣೋ ಗಿರಃ ಸಘ-
ತ್ಕ್ಷೋಣೀರಿವ ಪ್ರತಿ ನೋ ಹರ್ಯ ತದ್ವಚಃ ॥ 4 ॥ ಭೂರಿ ತ ಇಂದ್ರ

ವೀರ್ಯ (ಅಂ) ಂ ತವ ಸ್ಮಸ್ಯಸ್ಯ ಸ್ತೋತುರ್ಮಘವನ್ಕಾಮ ಮಾ
ಪೃಣ । ಅನು ತೇ ದ್ಯೌರ್ಬೃಹತೀ ವೀರ್ಯಂ ಮಮ ಇಯಂ ಚ ತೇ
ಪೃಥಿವೀ ನೇಮ ಓಜಸೇ ॥ 5 ॥ ತ್ವಂ ತಮಿಂದ್ರ ಪರ್ವತಂ ಮಹಾ-
ಮುರುಂ ವಜ್ರೇಣ ವಜ್ರಿನ್ಪರ್ವಶಶ್ಚಕರ್ತಿಥ । ಅವಾಸೃಜೋ ನಿವೃತಾಃ
ಸರ್ತವಾ ಅಪಃ ಸತ್ರಾ ವಿಶ್ವಂ ದಧಿಷೇ ಕೇವಲಂ ಸಹಃ ॥ 6 ॥

ಸೂಕ್ತ 58

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ನೋಧಾ ಗೌತಮಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥

ಛಂದಃ । 1-5 ಜಗತೀ । 6-9 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ನೂ ಚಿತ್ಸಹೋಜಾ ಅಮೃತೋ ನಿ ತುಂದತೇ ಹೋತಾ
ಯದ್ದೂತೋ ಅಭವದ್ವಿವಸ್ವತಃ । ವಿ ಸಾಧಿಷ್ಠೇಭಿಃ ಪಥಿಭಿ
ರಜೋ ಮಮ ಆ ದೇವತಾತಾ ಹವಿಷಾ ವಿವಾಸತಿ ॥ 1 ॥ ಆ
ಸ್ವಮದ್ಮ ಯುವಮಾನೋ ಅಜರಸ್ತೃಷ್ವವಿಷ್ಯನ್ನತಸೇಷು
ತಿಷ್ಠತಿ । ಅತ್ಕೋ ನ ಪೃಷ್ಠಂ ಪ್ರುಷಿತಸ್ಯ ರೋಚತೇ ದಿವೋ ನ
ಸಾನು ಸ್ತನಯನ್ನಚಿಕ್ರದತ್ ॥ 2 ॥ ಕ್ರಾಣಾ ರುದ್ರೇಭಿರ್ವಸುಭಿಃ

ಪುರೋಹಿತೋ ಹೋತಾ ನಿಷತ್ತೋ ರಯಿಷಾಳಮರ್ತ್ಯಃ । ರಥೋ
ನ ವಿಕ್ಷ್ವೃಂಜಸಾನ ಆಯುಷು ವ್ಯಾನುಷಗ್ವಾರ್ಯಾ ದೇವ
ಋಣ್ವತಿ ॥ 3 ॥ ವಿ ವಾತಜೂತೋ ಅತಸೇಷು ತಿಷ್ಠತೇ ವೃಥಾ
ಜುಹೂಭಿಃ ಸೃಣ್ಯಾ ತುವಿಷ್ವಣಿಃ । ತೃಷು ಯದಗ್ನೇ ವನಿನೋ
ವೃಷ್ಣಾಯಸೇ ಕೃಷ್ಣಂ ತ ಏಮು ರುಶದೂರ್ಮೇ ಅಜರ ॥ 4 ॥
ತಪುರ್ಜಂಭೋ ವನ ಆ ವಾತಚೋದಿತೋ ಯೂಥೇ ನ ಸಾಹ್ವಾ
ಅವವಾತಿ ವಂಸಗಃ । ಅಭಿವ್ರಜನ್ನಕ್ಷಿತಂ ಪಾಜಸಾ ರಜಃ ಸ್ಥಾತುಶ್ಚ-
ರಥಂ ಭಯತೇ ಪತತ್ರಿಣಃ ॥ 5 ॥ ದಧುಷ್ಟ್ವಾ ಭೃಗವೋ ಮಾನು-
ಷೇಷ್ವಾ ರಯಿಂ ನ ಚಾರುಂ ಸುಹವಂ ಜನೇಭ್ಯಃ । ಹೋತಾರಮಗ್ನೇ
ಅತಿಥಿಂ ವರೇಣ್ಯಂ ಮಿತ್ರಂ ನ ಶೇವಂ ದಿವ್ಯಾಯ ಜನ್ಮನೇ ॥ 6 ॥
ಹೋತಾರಂ ಸಪ್ತ ಜುಹ್ವೋ (ಓ) ಽ ಯಜಿಷ್ಠಂ ಯಂ ವಾಘತೋ
ವೃಣತೇ ಅಧ್ವರೇಷು । ಅಗ್ನಿಂ ವಿಶ್ವೇಷಾಮರತಿಂ ವಸೂನಾಂ
ಸಪರ್ಯಾಮಿ ಪ್ರಯಸಾ ಯಾಮಿ ರತ್ನಮ್ ॥ 7 ॥ ಅಚ್ಛಿದ್ರಾ
ಸೂನೋ ಸಹಸೋ ನೋ ಅದ್ಯ ಸ್ತೋತೃಭ್ಯೋ ಮಿತ್ರಮಹಃ
ಶರ್ಮ ಯಚ್ಛ । ಅಗ್ನೇ ಗೃಣಂತಮಂಹಸ ಉರುಷ್ಯೋರ್ಜೋ ನ

ಪಾತ್ಪ್ರಭಿರಾಯೆಸೀಭಿಃ ॥ 8 ॥ ಭವಾ ವರೂಥಂ ಗೃಣತೇ
ವಿಭಾವ್ನೋ ಭವಾ ಮಘವನ್ಮಘವದ್ಭ್ಯಃ ಶರ್ಮ। ಉರುಷ್ಯಾಗ್ನೇ
ಅಂಹಸೋ ಗೃಣಂತಂ ಪ್ರಾತರ್ಮಕ್ಷೂ ಧಿಯಾವಸುರ್ಜಗಮ್ಯಾತ್
॥ 9 ॥

ಸೂಕ್ತ 59

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ನೋಧಾ ಗೌತಮಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿರ್ವೈಶ್ವಾನರಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ವಯಾ ಇದಗ್ನೇ ಅಗ್ನಯಸ್ತೇ ಅನ್ಯೇ ತ್ವೇ ವಿಶ್ವೇ ಅಮೃತಾ
ಮಾದಯಂತೇ। ವೈಶ್ವಾನರ ನಾಭಿರಸಿ ಕ್ಷಿತೀನಾಂ ಸ್ಥೂಣೇವ
ಜನೌ ಉಪಮಿದ್ಯಯಂಥ ॥ 1 ॥ ಮೂರ್ಧಾ ದಿವೋ ನಾಭಿರಗ್ನಿಃ
ಪೃಥಿವ್ಯಾ ಅಥಾಭವದರತೀ ರೋದಸ್ಯೋಃ। ತಂ ತ್ವಾ ದೇವಾ-
ಸೋಽಜನಯಂತ ದೇವಂ ವೈಶ್ವಾನರ ಜ್ಯೋತಿರಿದಾರ್ಯಾಯ
॥ 2 ॥ ಆ ಸೂರ್ಯೇ ನ ರಶ್ಮಯೋ ಧ್ರುವಾಸೋ ವೈಶ್ವಾನರೇ
ದಧಿರೇಽಗ್ನಾ ವಸೂನಿ। ಯಾ ಪರ್ವತೇಷ್ವೋಷಧೀಷ್ವಪ್ಸು ಯಾ

ಮಾನುಷೇಷ್ವಸಿ ತಸ್ಯ ರಾಜಾ ॥ 3 ॥ ಬೃಹತೀ ಇವ ಸೂನವೇ
ರೋದಸೀ ಗಿರೋ ಹೋತಾ ಮನುಷ್ಯೋ (ಓ) ೞಿ ನ ದಕ್ಷಃ ।
ಸ್ವರ್ವತೇ ಸತ್ಯಶುಷ್ಮಾಯ ಪೂರ್ವೀರ್ವೈಶ್ವಾನರಾಯ ನೃತಮಾಯ
ಯೇಹ್ವೀಃ ॥ 4 ॥ ದಿವಶ್ಚಿತ್ತೇ ಬೃಹತೋ ಜಾತವೇದೋ ವೈಶ್ವಾನರ
ಪ್ರ ರಿರಿಚೇ ಮಹಿತ್ವಂ । ರಾಜಾ ಕೃಷ್ಟೀನಾಮಸಿ ಮಾನುಷೀಣಾಂ
ಯುಧಾ ದೇವೇಭ್ಯೋ ವರಿವಶ್ಚಕರ್ಥ ॥ 5 ॥ ಪ್ರ ನೂ ಮಹಿತ್ವಂ
ವೃಷಭಸ್ಯ ವೋಚಂ ಯಂ ಪೂರವೋ ವೃತ್ರಹಣಂ ಸಚಂತೇ ।
ವೈಶ್ವಾನರೋ ದಸ್ಯುಮಗ್ನಿರ್ಜಘನ್ವಾ ಅಧೂನೋತ್ಕಾಷ್ಠಾ ಅವ
ಶಂಬರಂ ಭೇತ್ ॥ 6 ॥ ವೈಶ್ವಾನರೋ ಮಹಿಮಾನ್ನಾ ವಿಶ್ವಕೃಷ್ಟಿ-
ರ್ಭರದ್ವಾಜೇಷು ಯಜತೋ ವಿಭಾವಾ । ಶಾತವನೇಯೇ ಶತಿನೀ-
ಭಿರಗ್ನಿಃ ಪುರುಣೀಥೇ ಜರತೇ ಸೂನೃತಾವಾನ್ ॥ 7 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 60

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ನೋಧಾ ಗೌತಮಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ವಹ್ನಿಂ ಯಶಸಂ ವಿದಥಸ್ಯ ಕೇತುಂ ಸುಪ್ರಾವ್ಯಂ ದೂತಂ ಸದ್ಯೋ-
ಅರ್ಥಂ । ದ್ವಿಜನ್ಮಾನಂ ರಯಿಮಿವ ಪ್ರಶಸ್ತಂ ರಾತಿಂ ಭರದ್ಭೃಗವೇ
ಮಾತರಿಶ್ವಾ ॥ 1 ॥ ಅಸ್ಯ ಶಾಸುರುಭಯಾಸಃ ಸಚಂತೇ ಹವಿಷ್ಮಂತ
ಉಶಿಜೋ ಯೇ ಚ ಮರ್ತಾಃ । ದಿವಶ್ಚಿತ್ಪೂರ್ವೋ ನ್ಯಸಾದಿ
ಹೋತಾಪೃಚ್ಛ್ಯೋ ವಿಶ್ಪತಿರ್ವಿಕ್ಷು ವೇಧಾಃ ॥ 2 ॥ ತಂ ನವ್ಯಸೀ
ಹೃದ ಆ ಜಾಯಮಾನಮಸ್ಮತ್ಸುಕೀರ್ತಿರ್ಮಧುಜಿಹ್ವಮಶ್ಯಾಃ ।
ಯಮೃತ್ವಿಜೋ ವೃಜನೇ ಮಾನುಷಾಸಃ ಪ್ರಯಸ್ವಂತ ಆಯವೋ
ಜೀಜನಂತ ॥ 3 ॥ ಉಶಿಕ್ಪಾವಕೋ ವಸುರ್ಮಾನುಷೇಷು ವರೇಣ್ಯೋ
ಹೋತಾಧಾಯಿ ವಿಕ್ಷು । ದಮೂನಾ ಗೃಹಪತಿರ್ದಮ ಆ ಅಗ್ನಿ-
ರ್ಭುವದ್ರಯಿಪತೀ ರಯೀಣಾಮ್ ॥ 4 ॥ ತಂ ತ್ವಾ ವಯಂ ಪತಿ-
ಮಗ್ನೇ ರಯೀಣಾಂ ಪ್ರ ಶಂಸಾಮೋ ಮತಿಭಿರ್ಗೋತಮಾಸಃ ।

ಆಶುಂ ನ ವಾಜಂಭರಂ ಮರ್ಜಯಂತಃ ಪ್ರಾತರ್ಮಕ್ಷೂಧಿಯೋವ-

ಸುರ್ಜಗಮ್ಯಾತ್ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 61

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ನೋಧಾ ಗೌತಮಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಅಸ್ಮಾ ಇದು ಪ್ರ ತವಸೇ ತುರಾಯ ಪ್ರಯೋ ನ ಹರ್ಮಿ-

ಸ್ತೋಮಂ ಮಾಹಿನಾಯ । ಋಚೀಷಮಾಯೋಧ್ರಿಗವ ಓಹ-

ಮಿಂದ್ರಾಯ ಬ್ರಹ್ಮಾಣಿ ರಾತತಮಾ ॥ 1 ॥ ಅಸ್ಮಾ ಇದು ಪ್ರಯ

ಇವ ಪ್ರ ಯಂಸಿ ಭರಾಮ್ಯಾಂಗೂಷಂ ಬಾಧೇ ಸುವೃಕ್ತಿ । ಇಂದ್ರಾಯ

ಹೃದಾ ಮನಸಾ ಮನೀಷಾ ಪ್ರತ್ನಾಯ ಪತ್ಯೇ ಧಿಯೋ ಮರ್ಜ-

ಯಂತ ॥ 2 ॥ ಅಸ್ಮಾ ಇದು ತ್ಯಮುಪಮಂ ಸ್ವರ್ಷಾಂ ಭರಾ-

ಮ್ಯಾಂಗೂಷಮಾಸ್ಯೇನ । ಮಂಹಿಷ್ಠಮಚ್ಛೋಕ್ತಿಭಿರ್ಮತೀನಾಂ

ಸುವೃಕ್ತಿಭಿಃ ಸೂರಿಂ ವಾವೃಧಧ್ಯೈ ॥ 3 ॥ ಅಸ್ಮಾ ಇದು ಸ್ತೋಮಂ

ಸಂ ಹಿನೋಮಿ ರಥಂ ನ ತಷ್ಟೇವ ತತ್ಸಿನಾಯ । ಗಿರಶ್ಚ ಗಿರ್ವಾ-

ಹಸೇ ಸುವೃಕ್ತೀಂದ್ರಾಯ ವಿಶ್ವವಿನ್ವಂ ಮೇಧಿರಾಯ ॥ 4 ॥ ಅಸ್ಮಾ
ಇದು ಸಪ್ತಿವಿವ ಶ್ರವಸ್ಯೇಂದ್ರಾಯಾರ್ಕಂ ಜುಹ್ವಾ (ಆ) ಋ
ಸಮಂಜೇ । ವೀರಂ ದಾನೌಕಸಂ ವಂದಧ್ಯೈ ಪುರಾಂ ಗೂರ್ತಶ್ರವಸಂ
ದವರ್ಮಾಣವ್ ॥ 5 ॥ ಅಸ್ಮಾ ಇದು ತ್ವಷ್ಟಾ ತಕ್ಷದ್ವಜ್ರಂ ಸ್ವಪಸ್ತಮಂ
ಸ್ವರ್ಯ (ಅಂ) ಂ ರಣಾಯ । ವೃತ್ರಸ್ಯ ಚಿದ್ವಿದದ್ಯೇನ ಮರ್ಮ
ತುಜನ್ನೀಶಾನಸ್ತುಜತಾ ಕಿಯೇಧಾಃ ॥ 6 ॥ ಅಸ್ಯೇದು ಮಾತುಃ ಸವ-
ನೇಷು ಸದ್ಯೋ ಮಹಃ ಪಿತುಂ ಪಪಿವಾಂಚಾರ್ವನ್ನಾ । ಮುಷ್ಣಾಯ-
ದ್ವಿಷ್ಣುಃ ಪಚತಂ ಸಹೀಯಾನ್, ವಿಧ್ಯದ್ವರಾಹಂ ತಿರೋ ಅದ್ರಿಮುಸ್ತಾ
॥ 7 ॥ ಅಸ್ಮಾ ಇದು ಗ್ನಾಶ್ಚಿದ್ದೇವಪತ್ನೀರಿಂದ್ರಾಯಾರ್ಕಮಹಿಹತ್ಯ
ಊವುಃ । ಪರಿ ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ ಜಭ್ರ ಉರ್ವೀ ನಾಸ್ಯ ತೇ
ಮಹಿಮಾನಂ ಪರಿ ಷ್ಟಃ ॥ 8 ॥ ಅಸ್ಯೇದೇವ ಪ್ರ ರಿರಿಚೇ ಮಹಿತ್ವಂ
ದಿವಸ್ಪೃಥಿವ್ಯಾಃ ಪರ್ಯಂತರಿಕ್ಷಾತ್ । ಸ್ವರಾಳಿಂದ್ರೋ ದಮು ಆ
ವಿಶ್ವಗೂರ್ತಃ ಸ್ವರಿರಮತೋ ವವಕ್ಷೇ ರಣಾಯ ॥ 9 ॥ ಅಸ್ಯೇ-
ದೇವ ಶವಸಾ ಶುಷಂತಂ ವಿ ವೃಶ್ಚದ್ವಜ್ರೇಣ ವೃತ್ರವಿಂದ್ರಃ ।
ಗಾ ನ ವ್ರಾಣಾ ಅವನೀರಮುಂಚದಭಿ ಶ್ರವೋ ದಾವನೇ ಸಚೇತಾಃ

॥ 10 ॥ ಅಸ್ಯೇದು ತ್ವೇಷಸಾ ರಂತ ಸಿಂಧವಃ ಪರಿ ಯದ್ವಜ್ರೇಣ
ಸೀಮಯಚ್ಛತ್ । ಈಶಾನಕೃದ್ದಾಶುಷೇ ದಶಸ್ಯಂತುರ್ವೀತಯೇ
ಗಾಧಂ ತುರ್ವಣಿಃ ಕಃ ॥ 11 ॥ ಅಸ್ಮಾ ಇದು ಪ್ರ ಭರಾ ತೂತು-
ಜಾನೋ ವೃತ್ರಾಯ ವಜ್ರಮೀಶಾನಃ ಕಿಯೇಧಾಃ । ಗೋರ್ನ
ಪರ್ವ ವಿ ರದಾ ತಿರಶ್ಚೇಷ್ಯನ್ನರ್ಣಾಂಸ್ಯಪಾಂ ಚರಧ್ಯೈ ॥ 12 ॥
ಅಸ್ಯೇದು ಪ್ರ ಬ್ರೂಹಿ ಪೂರ್ವ್ಯಾಣಿ ತುರಸ್ಯ ಕರ್ಮಾಣಿ ನವ್ಯ
ಉಕ್ಥ್ಯಃ । ಯುಧೇ ಯದಿಷ್ಣಾನ ಆಯುಧಾನ್ಯೃಘಾಯಮಾಣೋ
ನಿರಿಣಾತಿ ಶತ್ರೂನ್ ॥ 13 ॥ ಅಸ್ಯೇದು ಭಿಯಾ ಗಿರಯಶ್ಚ ದೃಳ್ಹಾ
ದ್ಯಾವಾ ಚ ಭೂಮಾ ಜನುಷಸ್ತುಜೇತೇ । ಉಪೋ ವೇನಸ್ಯ
ಜೋಗುವಾನ ಓಣಿಂ ಸದ್ಯೋ ಭುವದ್ವೀರ್ಯಾಯ ನೋಧಾಃ
॥ 14 ॥ ಅಸ್ಮಾ ಇದು ತ್ಯದನು ದಾಯ್ಯೇಷಾಮೇಕೋ ಯದ್ವನ್ನೇ
ಭೂರೀರೀಶಾನಃ । ಪ್ರೈತಶಂ ಸೂರ್ಯೇ ಪಸ್ಪೃಧಾನಂ ಸೌವಶ್ವ್ಯೇ
ಸುಷ್ವಿಮಾವದಿಂದ್ರಃ ॥ 15 ॥ ಏವಾತೇ ಹಾರಿಯೋಜನಾ ಸುವೃ-
ಕ್ತೀಂದ್ರ ಬ್ರಹ್ಮಾಣಿ ಗೋತಮಾಸೋ ಅಕ್ರನ್ । ಐಷು ವಿಶ್ವಪೇಶಸಂ
ಧಿಯಂ ಧಾಃ ಪ್ರಾತರ್ಮಕ್ಷೂ ಧಿಯಾವಸುರ್ಜಗಮ್ಯಾತ್ ॥ 16 ॥

ಸೂಕ್ತ 62

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ನೋಧಾ ಗೌತಮಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಪ್ರ ಮನ್ಮಹೇ ಶವಸಾನಾಯ ಶೂಷಮಾಂಗೂಷಂ ಗಿರ್ವಣಸೇ
ಅಂಗಿರಸ್ವತ್ । ಸುವೃಕ್ತಿಭಿಃ ಸ್ತುವತ ಋಗ್ಮಿಯಾಯಾರ್ಚಾ-
ರ್ಕಂ ನರೇ ವಿಶ್ರುತಾಯ ॥ 1 ॥ ಪ್ರ ವೋ ಮಹೇ ಮಹಿ
ನಮೋ ಭರಧ್ವಮಾಂಗೂಷ್ಯಂ ಶವಸಾನಾಯ ಸಾಮ । ಯೇನಾ
ನಃ ಪೂರ್ವೇ ಪಿತರಃ ಪದಜ್ಞಾ ಅರ್ಚಂತೋ ಅಂಗಿರಸೋ ಗಾ
ಅವಿಂದನ್ ॥ 2 ॥ ಇಂದ್ರಸ್ಯಾಂಗಿರಸಾಂ ಚೇಷ್ಟೌ ವಿದತ್ಸರಮಾ
ತನಯಾಯ ಧಾಸಿಂ । ಬೃಹಸ್ಪತಿರ್ಭಿನದದ್ರಿಂ ವಿದದ್ಗಾಃ ಸಮುಸ್ರಿ-
ಯಾಭಿರ್ವಾವಶಂತ ನರಃ ॥ 3 ॥ ಸ ಸುಷ್ಟುಭಾ ಸ ಸ್ತುಭಾ ಸಪ್ತ
ವಿಪ್ರೈಃ ಸ್ವರೇಣಾದ್ರಿಂ ಸ್ವರ್ಯೋ (ಓ) ಷ ನವಗ್ವೈಃ । ಸರಣ್ಯುಭಿಃ
ಫಲಿಗಮಿಂದ್ರ ಶಕ್ರ ವಲಂ ರವೇಣ ದರಯೋ ದಶಗ್ವೈಃ ॥ 4 ॥
ಗೃಣಾನೋ ಅಂಗಿರೋಭಿರ್ದಸ್ಮ ವಿ ವರುಷಸಾ ಸೂರ್ಯೇಣ

ಗೋಭಿರಂಧಃ । ವಿ ಭೂಮ್ಯಾ ಅಪ್ರಥಯ ಇಂದ್ರ ಸಾನು ದಿವೋ
ರಜ ಉಪರಮಸ್ತಭಾಯಃ ॥ 5 ॥ ತದು ಪ್ರಯಕ್ಷತಮಸ್ಯ ಕರ್ಮ
ದಸ್ಮಸ್ಯ ಚಾರುತಮಮಸ್ತಿ ದಂಸಃ । ಉಪಹ್ವರೇ ಯದುಪರಾ ಅಪಿ-
ನ್ವನ್ಧ್ವರ್ಣಸೋ ನದ್ಯ (ಅ) ಶ್ಚತಸ್ರಃ ॥ 6 ॥ ದ್ವಿತಾ ವಿ ವವ್ರೇ
ಸನಜಾ ಸನೀಳೇ ಅಯಾಸ್ಯಃ ಸ್ತವಮಾನೇಭಿರರ್ಕೈಃ । ಭಗೋ ನ
ಮೇನೇ ಪರಮೇ ವ್ಯೋಮನ್ನಧಾರಯದ್ರೋದಸೀ ಸುದಂಸಾಃ ॥ 7 ॥
ಸನಾದ್ದಿವಂ ಪರಿ ಭೂಮಾ ವಿರೂಪೇ ಪುನರ್ಭುವಾ ಯುವತೀ
ಸ್ವೇಭಿರೇವೈಃ । ಕೃಷ್ಣೇಭಿರಕ್ತೋಷಾ ರುಶದ್ಭಿರ್ವಪುರ್ಭಿರಾ
ಚರತೋ ಅನ್ಯಾನ್ಯಾ ॥ 8 ॥ ಸನೇಮಿ ಸಖ್ಯಂ ಸ್ವಪಸ್ಯಮಾನಃ
ಸೂನುರ್ದಾಧಾರ ಶವಸಾ ಸುದಂಸಾಃ । ಆಮಾಸು ಚಿದ್ದಧಿಷೇ
ಪಕ್ವಮಂತಃ ಪಯಃ ಕೃಷ್ಣಾಸು ರುಶದ್ರೋಹಿಣೀಷು ॥ 9 ॥
ಸನಾತ್ಸನೀಳಾ ಅವನೀರವಾತಾ ವ್ರತಾ ರಕ್ಷಂತೇ ಅಮೃತಾಃ
ಸಹೋಭಿಃ । ಪುರೂ ಸಹಸ್ರಾ ಜನಯೋ ನ ಪತ್ನೀರ್ದುವಸ್ಯಂತಿ
ಸ್ವಸಾರೋ ಅಹ್ರಯಾಣಮ್ ॥ 10 ॥ ಸನಾಯುವೋ ನಮಸಾ
ನವ್ಯೋ ಅರ್ಕೈರ್ವಸೂಯವೋ ವಸುತಯೋ ದಸ್ಮ ದದ್ರುಃ । ಪತಿಂ

ನ ಪತ್ನೀರುಶತೀರುಶಂತಂ ಸ್ಪೃಶಂತಿ ತ್ವಾ ಶವಸಾವನ್ಮನೀಷಾಃ ॥ 11 ॥ ಸನಾದೇವ ತವ ರಾಯೋ ಗಭಸ್ತೌ ನ ಕ್ಷೀಯಂತೇ ನೋಪದಸ್ಯಂತಿ ದಸ್ಮ । ದ್ಯುಮಾಁ ಅಸಿ ಕ್ರತುಮಾಁ ಇಂದ್ರ ಧೀರಃ ಶಿಕ್ಷಾ ಶಚೀವಸ್ತವ ನಃ ಶಚೀಭಿಃ ॥ 12 ॥ ಸನಾಯತೇ ಗೋತಮ ಇಂದ್ರ ನವ್ಯಮತಕ್ಷದ್ಬ್ರಹ್ಮ ಹರಿಯೋ ಜನಾಯ । ಸುನೀಥಾಯ ನಃ ಶವಸಾನ ನೋಧಾಃ ಪ್ರಾತರ್ಮಕ್ಷೂ ಧಿಯಾವಸುರ್ಜಗಮ್ಯಾತ್ ॥ 13 ॥

ಸೂಕ್ತ 63

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯೆ 5

ಋಷಿಃ ನೋಧಾ ಗೌತಮಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ತ್ವಂ ವಹಾ ಇಂದ್ರ ಯೋ ಹ ಶುಷ್ಮ್ಯಾದಾ ವಾ ಜಜ್ಞಾನಃ ಪೃಥಿವೀ ಅಮೇ ಧಾಃ । ಯದ್ಧ ತೇ ವಿಶ್ವಾ ಗಿರಯಶ್ಚಿದಭ್ವಾ ಭಿಯಾ ದೃಳ್ಹಾಸಃ ಕರಣಾ ನೈಜನ್ ॥ 1 ॥ ಆ ಯುದ್ಧರೀ ಇಂದ್ರ ವಿವ್ರತಾ ವೇರಾ ತೇ ವಜ್ರಂ ಜರಿತಾ ಬಾಹ್ವೋರ್ಧಾತ್ । ಯೇನಾವಿಹ–

ರ್ಯತಕ್ರತೋ ಅವಿತ್ರಾನ್ಪುರ ಇಷ್ಣಾಸಿ ಪುರುಹೂತ ಪ್ರೂರ್ವೀಃ
॥ 2 ॥ ತ್ವಂ ಸತ್ಯ ಇಂದ್ರ ಧೃಷ್ಣುರೇತಾನ್ತ್ವವೃಭುಕ್ಷಾ ನರ್ಯಸ್ತ್ವಂ
ಷಾಟ್ । ತ್ವಂ ಶುಷ್ಣಂ ವೃಜನೇ ಪೃಕ್ಷ ಆಣೌ ಯೂನೇ ಕುತ್ಸಾಯ
ದ್ಯುಮತೇ ಸಚಾಹನ್ ॥ 3 ॥ ತ್ವಂ ಹ ತ್ಯದಿಂದ್ರ ಚೋದೀಃ ಸಖಾ
ವೃತ್ರಂ ಯದ್ವಜ್ರಿನ್ವೃಷಕರ್ಮನ್ನುಭ್ನಾಃ । ಯದ್ಧ ಶೂರ ವೃಷ-
ಮಣಃ ಪರಾಚೈರ್ವಿ ದಸ್ಯ್ಯೋರೀನಾವಕೃತೋ ವೃಥಾಷಾಟ್
॥ 4 ॥ ತ್ವಂ ಹ ತ್ಯದಿಂದ್ರಾರಿಷಣ್ಯನ್ದೃಳ್ಹಸ್ಯ ಚಿನ್ಮರ್ತಾನಾಮ-
ಜುಷ್ಟೌ । ವ್ಯ (ಅ) ೧ ಸ್ಮದಾ ಕಾಷ್ಠಾ ಅರ್ವತೇ ವರ್ಷನೇವ ವಜ್ರಿ-
ಞ್ಛ್ನಥಿಷ್ಯವಿತ್ರಾನ್ ॥ 5 ॥ ತ್ವಾಂ ಹ ತ್ಯದಿಂದ್ರಾರ್ಣಸಾತೌ
ಸ್ವರ್ವಿದ್ಧೇ ನರ ಆಜಾ ಹವಂತೇ । ತವ ಸ್ವಧಾವ ಇಯಮೂ
ಸಮರ್ಯೇ ಊತಿರ್ವಾಜೇಷ್ವತಸಾಯ್ಯಾ ಭೂತ್ ॥ 6 ॥ ತ್ವಂ ಹ
ತ್ಯದಿಂದ್ರ ಸಪ್ತ ಯುಧ್ಯನ್ಪುರೋ ವಜ್ರಿನ್ಪುರುಕುತ್ಸಾಯ ದರ್ದಃ ।
ಬರ್ಹಿರ್ನ ಯತ್ಸುದಾಸೇ ವೃಥಾ ವರ್ಗಂಹೋ ರಾಜನ್ವರಿವಃ ಪೂರ-
ವೇ ಕಃ ॥ 7 ॥ ತ್ವಂ ತ್ಯಾಂ ನ ಇಂದ್ರ ದೇವ ಚಿತ್ರಾವಿಷ್ಟಯಾಪ್ರೋ ನ
ಪೀಪಯೋ ಹರಿಜ್ಮನ್ । ಯಯೋ ಶೂರ ಪ್ರತ್ಯಸ್ಮಭ್ಯಂ ಯಂಸಿ

ತ್ಮನಮೂರ್ಜಂ ನ ವಿಶ್ವಧಕ್ಷರಧ್ಯೈ ॥ 8 ॥ ಅಕಾರಿ ತ ಇಂದ್ರ ಗೋತ-
ಮೇಭಿರ್ಬ್ರಹ್ಮಾಣ್ಯೋಕ್ತಾ ನಮಸಾ ಹರಿಭ್ಯಾಂ । ಸುಪೇಶಸಂ
ವಾಜಮಾ ಭರಾ ನಃ ಪ್ರಾತರ್ಮಕ್ಷೂ ಧಿಯಾವಸುರ್ಜಗಮ್ಯಾತ್
॥ 9 ॥

ಸೂಕ್ತ 64

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ನೋಧಾ ಗೌತಮಃ ॥

ದೇವತಾ : ಮರುತಃ ॥

ಛಂದಃ : 1-14 ಜಗತೀ । 15 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ವೃಷ್ಣೇ ಶರ್ಧಾಯ ಸುಮಖಾಯ ವೇಧಸೇ ನೋಧಃ
ಸುವೃಕ್ತಿಂ ಪ್ರ ಭರಾ ಮರುದ್ಭ್ಯಃ । ಅಪೋ ನ ಧೀರೋ ಮನಸಾ
ಸುಹಸ್ತ್ಯೋ ಗಿರಃ ಸಮಂಜೇ ವಿದಥೇಷ್ವಾಭುವಃ ॥ 1 ॥ ತೇ
ಜಜ್ಞಿರೇ ದಿವ ಋಷ್ವಾಸ ಉಕ್ಷಣೋ ರುದ್ರಸ್ಯ ಮರ್ಯಾ ಅಸುರಾ
ಅರೇಪಸಃ । ಪಾವಕಾಸಃ ಶುಚಯಃ ಸೂರ್ಯಾ ಇವ ಸತ್ವಾನೋ
ನ ದ್ರಪ್ಸಿನೋ ಘೋರವರ್ಪಸಃ ॥ 2 ॥ ಯುವಾನೋ ರುದ್ರಾ ಅಜರಾ

ಅಭೋೀಗ್ಘನೋೀ ವವಕ್ಷುರಧ್ರಿಗಾವಃ ಪರ್ವತಾ ಇವ । ದೃಳ್ಹಾ
ಚಿದ್ವಿಶ್ವಾ ಭುವನಾನಿ ಪಾರ್ಥಿವಾ ಪ್ರ ಚ್ಯಾವಯಂತಿ ದಿವ್ಯಾನಿ
ಮಜ್ಮನಾ ॥ 3 ॥ ಚಿತ್ರೈರಂಜಿಭಿರ್ವಪುಷೇ ವ್ಯಂಜತೇ ವಕ್ಷಃಸು
ರುಕ್ಮಾ ಅಧಿಯೇತಿರೇ ಶುಭೇ । ಅಂಸೇಷ್ವೇಷಾಂ ನಿ ಮಿಮೃಕ್ಷುರ್ಋ-
ಷ್ಟಯಃ ಸಾಕಂ ಜಜ್ಞಿರೇ ಸ್ವಧಯಾ ದಿವೋ ನರಃ ॥ 4 ॥ ಈ-
ಶಾನಕೃತೋ ಧುನಯೋ ರಿಶಾದಸೋ ವಾತಾನ್, ವಿದ್ಯುತಸ್ತವಿಷೀ-
ಭಿರಕ್ರತ । ದುಹಂತ್ಯೂಧರ್ದಿವ್ಯಾನಿ ಧೂತಯೋ ಭೂಮಿಂ ಪಿನ್ವಂತಿ
ಪಯಸಾ ಪರಿಜ್ರಯಃ ॥ 5 ॥ ಪಿನ್ವಂತ್ಯಪೋ ಮರುತಃ ಸುದಾನವಃ
ಪಯೋ ಘೃತವದ್ದಿದಥೇಷ್ವಾಭುವಃ । ಅತ್ಯಂ ನ ಮಿಹೇ ವಿ ನಯಂತಿ
ವಾಜಿನಮುತ್ಸಂ ದುಹಂತಿ ಸ್ತನಯಂತಮುಕ್ಷಿತಂ ॥ 6 ॥ ಮಹಿಷಾಸೋ
ಮಾಯಿನಶ್ಚಿತ್ರಭಾನವೋ ಗಿರಯೋ ನ ಸ್ವತವಸೋ ರಘುಷ್ಯದಃ ।
ಮೃಗಾ ಇವ ಹಸ್ತಿನಃ ಖಾದಥಾ ವನಾ ಯದಾರುಣೀಷ್ವಾ ತವಿಷೀರ-
ಯುಗ್ಧ್ವಂ ॥ 7 ॥ ಸಿಂಹಾ ಇವ ನಾನದತಿ ಪ್ರಚೇತಸಃ ಪಿಶಾ ಇವ
ಸುಪಿಶೋ ವಿಶ್ವವೇದಸಃ । ಕ್ಷಪೋ ಜಿನ್ವಂತಃ ಪೃಷತೀಭಿರ್ಋಷ್ಟಿಭಿಃ
ಸುಮಿತ್ಸಬಾಧಃ ಶವಸಾಹಿಮನ್ಯವಃ ॥ 8 ॥ ರೋದಸೀ ಆ ವದತಾ

ಗಣಶ್ರಿಯೋ ನೃಷಾಚಃ ಶೂರಾಃ ಶವಸಾಹಿಮನ್ಯವಃ । ಆ ವಂಧು-
ರೇಷ್ವಮತಿರ್ನ ದರ್ಶತಾ ವಿದ್ಯುನ್ನ ತಸ್ಥೌ ಮರುತೋ ರಥೇಷು ವಃ
॥ 9 ॥ ವಿಶ್ವವೇದಸೋ ರಯಿಭಿಃ ಸಮೋಕಸಃ ಸಂವಿಶ್ಲಸಸ್ತ-
ವಿಷೀಭಿರ್ವಿರಪ್ಶಿನಃ । ಅಸ್ತಾರ ಇಷುಂ ದಧಿರೇ ಗಭಸ್ತ್ಯೋರನಂತ-
ಶುಷ್ಮಾ ವೃಷಖಾದಯೋ ನರಃ ॥ 10 ॥ ಹಿರಣ್ಯಯೇಭಿಃ ಪವಿಭಿಃ
ಪಯೋವೃಧ ಉಜ್ಜಿಘ್ನಂತ ಆಪಥ್ಯೋ (ಓ) ಷಿ ನ ಪರ್ವತಾನ್ ।
ಮಖಾ ಅಯಾಸಃ ಸ್ವಸೃತೋ ಧ್ರುವಚ್ಯುತೋ ದುಧ್ರಕೃತೋ
ಮರುತೋ ಭ್ರಾಜದೃಷ್ಟಯಃ ॥ 11 ॥ ಘೃಷುಂ ಪಾವಕಂ ವನಿನಂ
ವಿಚರ್ಷಣಿಂ ರುದ್ರಸ್ಯ ಸೂನುಂ ಹವಸಾ ಗೃಣೀಮಸಿ । ರಜಸ್ತುರಂ
ತವಸಂ ಮಾರುತಂ ಗಣಮೃಜೀಷಿಣಂ ವೃಷಣಂ ಸಶ್ಚತ ಶ್ರಿಯೇ
॥ 12 ॥ ಪ್ರ ನೂ ಸ ಮರ್ತಃ ಶವಸಾ ಜನಾ ಅತಿ ತಸ್ಥೌ ವ ಊತೀ
ಮರುತೋ ಯಮಾವತ । ಅರ್ವದ್ಭಿರ್ವಾಜಂ ಭರತೇ ಧನಾ ನೃಭಿ-
ರಾಪೃಚ್ಛ್ಯಂ ಕ್ರತುಮಾ ಕ್ಷೇತಿ ಪುಷ್ಯತಿ ॥ 13 ॥ ಚರ್ಕೃತ್ಯಂ
ಮರುತಃ ಪೃತ್ಸು ದುಷ್ಟರಂ ದ್ಯುಮಂತಂ ಶುಷ್ಮಂ ಮಘವತ್ಸು
ಧತ್ತನ । ಧನಸ್ಪೃತಮುಕ್ಥ್ಯಂ ವಿಶ್ವಚರ್ಷಣಿಂ ತೋಕಂ ಪುಷ್ಯೇಮ

ತನಯಂ ಶತಂ ಹಿಮಾಃ ॥ 14 ॥ ನೂ ಷ್ಠಿರಂ ಮರುತೋ ವೀರವಂತಮೃತೀಷಾಹಂ ರಯಿಮಸ್ಮಾಸು ಧತ್ತ । ಸಹಸ್ರಿಣಂ ಶತಿನಂ ಶೂಶುವಾಂಸಂ ಪ್ರಾತರ್ಮಕ್ಷೂ ಧಿಯಾವಸುರ್ಜಗಮ್ಯಾತ್ ॥ 15 ॥

ಸೂಕ್ತ 65

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ಪಾರಾಶರಃ ಶಾಕ್ತ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ದ್ವಿಪದಾ ವಿರಾಟ್ ॥

ಪಶ್ವಾ ನ ತಾಯುಂ ಗುಹಾ ಚತಂತಂ ನಮೋ ಯುಜಾನಂ ನಮೋ ವಹಂತಂ । ಸಜೋಷಾ ಧೀರಾಃ ಪದೈರನು ಗ್ಮನ್ನುಪ ತ್ವಾ ಸೀದನ್, ವಿಶ್ವೇ ಯಜತ್ರಾಃ ॥ 1 ॥ 2 ॥ ಋತಸ್ಯ ದೇವಾ ಅನು ವ್ರತಾ ಗುರ್ಭುವತ್ಪರಿಷ್ಟಿರ್ದ್ಯೌರ್ನ ಭೂಮ । ವರ್ಧಂತೀಮಾಪಃ ಪನ್ಯಾ ಸುಶಿಶ್ವಿಮೃತಸ್ಯ ಯೋನಾ ಗರ್ಭೇ ಸುಜಾತಂ ॥ 3 ॥ 4 ॥ ಪೃಷ್ಟಿರ್ನ ರಣ್ಯಾ ಪ್ರತಿರ್ನ ಪೃಥ್ವೀ ಗಿರಿರ್ನ ಭುಜ್ಮ ಕ್ಷೋದೋ ನ ಶಂಭು । ಅತ್ಯೋ ನಾಜ್ಮನ್ಸರ್ಗಪ್ರತಕ್ತಃ ಸಿಂಧುರ್ನ ಕ್ಷೋದಃ ಕ ಈಂ ವರಾತೇ ॥ 5 ॥ 6 ॥ ಜಾಮಿಃ ಸಿಂಧೂನಾಂ ಭ್ರಾತೇವ ಸ್ವಸ್ರಾಮಿ-

ಭ್ಯಾನ್ನ ರಾಜಾ ವನಾನ್ಯತ್ತಿ । ಯದ್ವಾತಜೂತೋ ವನಾ ವ್ಯಸ್ಥಾ-
ದಗ್ನಿರ್ಹ ದಾತಿ ರೋಮಾ ಪೃಥಿವ್ಯಾಃ ॥ 7 ॥ 8 ॥ ಶ್ವಸಿತ್ಯಪ್ಸು
ಹಂಸೋ ನ ಸೀದನ್ ಕ್ರತ್ವಾ ಚೇತಿಷ್ಠೋ ವಿಶಾಮುಷರ್ಭುತ್ ।
ಸೋಮೋ ನ ವೇಧಾ ಋತಪ್ರಜಾತಃ ಪಶುರ್ನ ಶಿಶ್ವಾ ವಿಭು-
ರ್ದೂರೇಭಾಃ ॥ 9 ॥ 10 ॥

ಸೂಕ್ತ 66

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ಪಾರಾಶರಃ ಶಾಕ್ತ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ । ಛಂದಃ : ದ್ವಿಪದಾ ವಿರಾಟ್ ॥

ರಯಿರ್ನ ಚಿತ್ರಾ ಸೂರೋ ನ ಸಂದೃಗಾಯುರ್ನ ಪ್ರಾಣೋ
ನಿತ್ಯೋ ನ ಸೂನುಃ । ತಕ್ವಾ ನ ಭೂರ್ಣಿರ್ವನಾ ಸಿಷಕ್ತಿ ಪಯೋ
ನ ಧೇನುಃ ಶುಚಿರ್ವಿಭಾವಾ ॥ 1 ॥ 2 ॥ ದಾಧಾರ ಕ್ಷೇಮಮೋಕೋ
ನ ರಣ್ವೋ ಯವ್ಯೋ ನ ಪಕ್ವೋ ಜೇತಾ ಜನಾನಾಂ । ಋಷಿರ್ನ
ಸ್ತುಭ್ವಾ ವಿಕ್ಷು ಪ್ರಶಸ್ತೋ ವಾಜೀ ನ ಪ್ರೀತೋ ವಯೋ ದಧಾತಿ
॥ 3 ॥ 4 ॥ ದುರೋಕಶೋಚಿಃ ಕ್ರತುರ್ನ ನಿತ್ಯೋ ಜಾಯೇವ

ಯೋನಾವರಂ ವಿಶ್ವಸ್ಮೈ । ಚಿತ್ರೋ ಯದಭ್ರಾಟ್ಛ್ವೇತೋ ನ ವಿಕ್ಷು ರಥ್ಯೋ ನ ರುಕ್ಮೀ ತ್ವೇಷಃ ಸಮತ್ಸು ॥ 5 ॥ 6 ॥ ಸೇನೇವ ಸೃಷ್ಟಾಮಂ ದಧಾತ್ಯಸ್ತುರ್ನ ದಿದ್ಯುತ್ತ್ವೇಷಪ್ರತೀಕಾ । ಯುವೋರ್ಹ ಜಾತೋ ಯುವೋರ್ ಜನಿತ್ವಂ ಜಾರಃ ಕನೀನಾಂ ಪತಿರ್ಜನೀನಾಂ ॥ 7 ॥ 8 ॥ ತಂ ವಸ್ತ್ರರಾಧಾ ವಯಂ ವಸತ್ಯಾಸ್ತಂ ನ ಗಾವೋ ನಕ್ಷಂತ ಇದ್ಧಂ । ಸಿಂಧುರ್ನ ಕ್ಷೋದಃ ಪ್ರ ನೀಚೀರೈನೋನ್ನವಂತ ಗಾವಃ ಸ್ವ (ಅ) ರ್ದೃಶೀಕೇ ॥ 9 ॥ 10 ॥

ಸೂಕ್ತ 67

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ಪಾರಾಶರಃ ಶಾಕ್ತ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ದ್ವಿಪದಾ ವಿರಾಟ್ ॥

ವನೇಷು ಜಾಯುರ್ಮರ್ತೇಷು ವಿಮತ್ರೋ ವೃಣೀತೇ ಶ್ರುಷ್ಟಿಂ ರಾಜೇವಾಜುರ್ಯಂ । ಕ್ಷೇಮೋ ನ ಸಾಧುಃ ಕ್ರತುರ್ನ ಭದ್ರೋ ಭುವತ್ಸ್ವಧೀರ್ಹೋತಾ ಹವ್ಯವಾಟ್ ॥ 1 ॥ 2 ॥ ಹಸ್ತೇ ದಧಾನೋ ನೃಮ್ಣಾ ವಿಶ್ವಾನ್ಯಮೇ ದೇವಾನ್ಹಾದ್ಯುಹಾ ನಿಷೀದನ್ । ವಿದಂತೀ–

ಮತ್ರ ನರೋ ಧಿಯಂಧಾ ಹೃದಾ ಯತ್ತೆಷ್ಟಾನ್ಮಂತ್ರಾ ಅಶಂಸನ್ ॥ 3 ॥ 4 ॥ ಅಜೋ ನ ಕ್ಷಾಂ ದಾಧಾರ ಪೃಥಿವೀಂ ತಸ್ತಂಭ ದ್ಯಾಂ ಮಂತ್ರೇಭಿಃ ಸತ್ಯೈಃ । ಪ್ರಿಯಾ ಪದಾನಿ ಪಶ್ವೋ ನಿ ಪಾಹಿ ವಿಶ್ವಾ-ಯುರಗ್ನೇ ಗುಹಾ ಗುಹಂ ಗಾಃ ॥ 5 ॥ 6 ॥ ಯ ಈಂ ಚಿಕೇತ ಗುಹಾ ಭವಂತಮಾ ಯಃ ಸಸಾದ ಧಾರಾಮೃತಸ್ಯ । ವಿ ಯೋ ಚೃತನ್ತ್ಯೃತಾ ಸಪಂತ ಆದಿದ್ವಸೂನಿ ಪ್ರ ವವಾಚಾಸ್ಮೈ ॥ 7 ॥ 8 ॥ ವಿ ಯೋ ವೀರುತ್ಸು ರೋಧನ್ಹಿಂತ್ವೋತ ಪ್ರಜಾ ಉತ ಪ್ರಸೂಷ್ವಂತಃ । ಚಿತ್ತಿರಪಾಂ ದಮೇ ವಿಶ್ವಾಯುಃ ಸದ್ಮೇವ ಧೀರಾಃ ಸಂಮಾಯ ಚಕ್ರುಃ ॥ 9 ॥ 10 ॥

ಸೂಕ್ತ 68

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ಪಾರಾಶರಃ ಶಾಕ್ತ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ । ಛಂದಃ : ದ್ವಿಪದಾ ವಿರಾಟ್ ।

ಶ್ರೇಣನ್ನುಪ ಸ್ಥಾದ್ದಿವಂ ಭುರಣ್ಯುಃ ಸ್ಥಾತುಶ್ಚರಥಮಕೃತ್-ನ್ಯೃಣ್ಯೋತ್ । ಪರಿ ಯದೇಷಾಮೇಕೋ ವಿಶ್ವೇಷಾಂ ಭುವ-

ದೇವೋ ದೇವಾನಾಂ ಮಹಿತ್ವಾ ॥ 1 ॥ 2 ॥ ಆದಿತ್ಯೇ ವಿಶ್ವೇ
ಕ್ರತುಂ ಜುಷಂತ ಶುಷ್ಕಾದ್ಯದ್ದೇವ ಜೀವೋ ಜನಿಷ್ಮಾಃ । ಭಜಂತ
ವಿಶ್ವೇ ದೇವತ್ವಂ ನಾಮ ಋತಂ ಸಪಂತೋ ಅಮೃತಮೇವೈಃ
॥ 3 ॥ 4 ॥ ಋತಸ್ಯ ಪ್ರೇಷಾ ಋತಸ್ಯ ಧೀತಿರ್ವಿಶ್ವಾಯುರ್ವಿಶ್ವೇ
ಅಪಾಂಸಿ ಚಕ್ರುಃ । ಯಸ್ತುಭ್ಯಂ ದಾಶಾದ್ಯೋ ವಾ ತೇ ಶಿಕ್ಷಾ-
ತ್ತಸ್ಮೈ ಚಿಕಿತ್ವಾನ್ರಯಿಂ ದಯಸ್ವ ॥ 5 ॥ 6 ॥ ಹೋತಾ ನಿಷತ್ತೋ
ಮನೋರಪತ್ಯೇ ಸ ಚಿನ್ನ್ವಸಾಂ ಪತೀ ರಯೀಣಾಂ । ಇಚ್ಛಂತ
ರೇತೋ ವಿಧಸ್ತನೂಷು ಸಂ ಜಾನತ ಸ್ವೈರ್ದಕ್ಷೈರಮೂರಾಃ
॥ 7 ॥ 8 ॥ ಪಿತುರ್ನ ಪುತ್ರಾಃ ಕ್ರತುಂ ಜುಷಂತ ಶ್ರೋಷನ್, ಯೇ
ಅಸ್ಯ ಶಾಸಂ ತುರಾಸಃ । ವಿ ರಾಯೋ ಔರ್ಣೋದ್ದುರಃ ಪುರುಕ್ಷುಃ
ಪಿಪೇಶ ನಾಕ್ತಂ ಸ್ತೃಭಿರ್ದಮೂನಾಃ ॥ 9 ॥ 10 ॥

ಸೂಕ್ತ 69

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ಪಾರಾಶರಃ ಶಾಕ್ತ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ದ್ವಿಪದಾ ವಿರಾಟ್ ॥

ಶುಕ್ರಃ ಶುಶುಕ್ವಾ ಉಷೋ ನ ಜಾರಃ ಪಪ್ರಾ ಸಮಿಧಾ ದಿವೋ ನ ಜ್ಯೋತಿಃ । ಪರಿ ಪ್ರಜಾತಃ ಕ್ರತ್ವಾ ಬಭೂಥ ಭುವೋ ದೇವಾನಾಂ ಪಿತಾ ಪುತ್ರಃ ಸನ್ ॥ 1 ॥ 2 ॥ ವೇಧಾ ಅದೃಪ್ತೋ ಅಗ್ನಿರ್ವಿಜಾನನ್ನೂಧರ್ನ ಗೋನಾಂ ಸ್ವಾದ್ಮಾ ಪಿತೂನಾಮ್ । ಜನೇ ನ ಶೇವ ಆಹೂರ್ಯಃ ಸನ್ಮಧ್ಯೇ ನಿಷತ್ತೋ ರಣ್ವೋ ದುರೋಣೇ ॥ 3 ॥ 4 ॥ ಪುತ್ರೋ ನ ಜಾತೋ ರಣ್ವೋ ದುರೋಣೇ ವಾಜೀ ನ ಪ್ರೀತೋ ವಿಶೋ ವಿ ತಾರೀತ್ । ವಿಶೋ ಯದಹ್ವೇ ನೃಭಿಃ ಸನೀಳಾ ಅಗ್ನಿರ್ದೇವತ್ವಾ ವಿಶ್ವಾನ್ಯಶ್ಯಾಃ ॥ 5 ॥ 6 ॥ ನಕಿಷ್ಟ ಏತಾ ವ್ರತಾ ಮಿನಂತಿ ನೃಭ್ಯೋ ಯದೇಭ್ಯಃ ಶ್ರುಷ್ಟಿಂ ಚಕಾರ್ಥ । ತತ್ತು ತೇ ದಂಸೋ ಯದಹನ್ತ್ಸಮಾನೈರ್ನೃಭಿರ್ಯದ್ಯುಕ್ತೋ ವಿವೇ ರಪಾಂಸಿ ॥ 7 ॥ 8 ॥ ಉಷೋ ನ ಜಾರೋ ವಿಭಾವೋಸ್ರಃ

ಸಂಜ್ಞಾತರೂಪಶ್ಚಿಕೇತದಸ್ಮೈ । ತ್ಮನಾ ವಹಂತ್ಯೋ ದುರ್ಯೋ
ವ್ಯೃಣ್ವನ್ನವಂತ ವಿಶ್ವೇ ಸ್ವ (ಅ) ರ್ದೃಶೀಕೇ ॥ 9 ॥ 10 ॥

ಸೂಕ್ತ 70

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯೆ 5

ಋಷಿಃ ಪಾರಾಶರಃ ಶಾಕ್ತ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ದ್ವಿಪದಾ ವಿರಾಟ್ ॥

ವನೇಮ ಪೂರ್ವೀರರ್ಯೋ ಮನೀಷಾ ಅಗ್ನಿಃ ಸುಶೋಕೋ
ವಿಶ್ವಾನ್ಯಶ್ಯಾಃ । ಆ ದೈವ್ಯಾನಿ ವ್ರತಾ ಚಿಕಿತ್ವಾನಾ ಮಾನುಷಸ್ಯ
ಜನಸ್ಯ ಜನ್ಮ ॥ 1 ॥ 2 ॥ ಗರ್ಭೋ ಯೋ ಅಪಾಂ ಗರ್ಭೋ
ವನಾನಾಂ ಗರ್ಭಶ್ಚ ಸ್ಥಾತಾಂ ಗರ್ಭಶ್ಚರಥಾನಾಮ್ । ಅದ್ರೌ ಚಿದಸ್ಮಾ
ಅಂತರ್ದುರೋಣೇ ವಿಶಾಂ ನ ವಿಶ್ವೋ ಅಮೃತಃ ಸ್ವಾಧೀಃ ॥ 3 ॥ 4 ॥
ಸ ಹಿ ಕ್ಷಪಾವಾ ಅಗ್ನಿರಯಿಣಾಂ ದಾಶದ್ಯೋ ಅಸ್ಮಾ ಅರಂ
ಸೂಕ್ತೈಃ । ಏತಾ ಚಿಕಿತ್ವೋ ಭೂಮಾ ನಿ ಪಾಹಿ ದೇವಾನಾಂ
ಜನ್ಮ ಮರ್ತಾಂಶ್ಚ ವಿದ್ವಾನ್ ॥ 5 ॥ 6 ॥ ವರ್ಧಾನ್, ಯಂ ಪೂರ್ವೀಃ,
ಕ್ಷಪೋ ವಿರೂಪಾಃ ಸ್ಥಾತುಶ್ಚ ರಥಮೃತಪ್ರವೀತಂ । ಅರಾಧಿ–

ಹೋತಾ ಸ್ವ (ಅ) ರ್ನಿಷತ್ತಃ ಕೃಣ್ವನ್, ವಿಶ್ವಾನ್ಯಪಾಂಸಿ ಸತ್ಯಾ ॥ 7 ॥ 8 ॥ ಗೋಷು ಪ್ರಶಸ್ತಿಂ ವನೇಷು ಧಿಷೇ ಭರಂತ ವಿಶ್ವೇ ಬಲಿಂ ಸ್ವರ್ಣಃ । ವಿ ತ್ವಾ ನರಃ ಪುರುತ್ರಾ ಸಪರ್ಯನ್ಪಿತುರ್ನ ಜಿವ್ರೇರ್ವಿವೇದೋ ಭರಂತ ॥ 9 ॥ 10 ॥ ಸಾಧುರ್ನ ಗೃಧ್ನುರಸ್ತೇವ ಶೂರೋ ಯಾತೇವ ಭೀಮಸ್ತ್ವೇಷಃ ಸಮತ್ಸು ॥ 11 ॥

ಸೂಕ್ತ 71

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ಪಾರಾಶರಃ ಶಾಕ್ತ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಉಪ ಪ್ರ ಜಿನ್ವನ್ನುಶತೀರುಶಂತಂ ಪತಿಂ ನ ನಿತ್ಯಂ ಜನಯಃ ಸನೀಳಾಃ । ಸ್ವಸಾರಃ ಶ್ಯಾವೀಮರುಷೀಮಜುಷ್ರಞ್ಚಿತ್ರಮುಚ್ಛಂತೀ-ಮುಷಸಂ ನ ಗಾವಃ ॥ 1 ॥ ವೀಳು ಚಿದ್ದೃಳ್ಹಾ ಪಿತರೋ ನ ಉಕ್ಥೈರದ್ರಿಂ ರುಜನ್ನಂಗಿರಸೋ ರವೇಣ । ಚಕ್ರುರ್ದಿವೋ ಬೃಹತೋ ಗಾತುಮಸ್ಮೇ ಅಹಃ ಸ್ವರ್ವಿವಿದುಃ ಕೇತುಮುಸ್ರಾಃ ॥ 2 ॥ ದಧನ್ನೃತಂ ಧನಯನ್ನಸ್ಯ ಧೀತಿಮಾದಿದರ್ಯೋ ದಿಧಿಷ್ವೋ (ಓ) ಽ

ವಿಭೃತ್ರಾಃ । ಅತೃಷ್ಯಂತೀರಪಸೋ ಯಂತ್ಯಚ್ಛಾ ದೇವಾಞ್ಜನ್ಮ
ಪ್ರಯಸಾ ವರ್ಧಯಂತೀಃ ॥ 3 ॥ ಮಥೀದ್ಯದೀಂ ವಿಭೃತೋ
ಮಾತರಿಶ್ವಾ ಗೃಹೇಗೃಹೇ ಶ್ಯೇತೋ ಜೇನ್ಯೋ ಭೂತ್ । ಆದೀಂ
ರಾಜ್ಞೋ ನ ಸಹೀಯಸೇ ಸಚಾ ಸನ್ನಾ ದೂತ್ಯಂ ಭಗವಾಣೋ
ವಿವಾಯ ॥ 4 ॥ ಮಹೇ ಯತ್ಪಿತ್ರ ಈಂ ರಸಂ ದಿವೇ ಕರವ ತ್ಸರತ್ಪೃ-
ಶನ್ಯಶ್ಚಿಕಿತ್ವಾನ್ । ಸೃಜದಸ್ತಾ ಧೃಷತಾ ದಿದ್ಯವಸ್ಮೈ ಸ್ವಾಯಾಂ
ದೇವೋ ದುಹಿತರಿ ತ್ವಿಷಿಂ ಧಾತ್ ॥ 5 ॥ ಸ್ವ ಆ ಯಸ್ತುಭ್ಯಂ ದಮ ಆ
ವಿಭಾತಿ ನಮೋ ವಾ ದಾಶಾದುಶತೋ ಅನು ದ್ಯೂನ್ । ವಧೂರ್ಯೋ
ಅಗ್ನೇ ವಯೋ ಅಸ್ಯ ದ್ವಿಬರ್ಹಾ ಯಾಸದ್ರಾಯಾ ಸರಥಂ ಯಂ
ಜುನಾಸಿ ॥ 6 ॥ ಅಗ್ನಿಂ ವಿಶ್ವಾ ಅಭಿ ಪೃಕ್ಷಃ ಸಚಂತೇ ಸಮುದ್ರಂ ನ
ಸ್ರವತಃ ಸಪ್ತ ಯಹ್ವೀಃ । ನ ಜಾಮಿಭಿರ್ವಿ ಚಿಕಿತೇ ವಯೋ ನೋ
ವಿದಾ ದೇವೇಷು ಪ್ರಮತಿಂ ಚಿಕಿತ್ವಾನ್ ॥ 7 ॥ ಆ ಯದಿಷೇ
ನೃಪತಿಂ ತೇಜ ಆನಟ್ ಶುಚಿ ರೇತೋ ನಿಷಿಕ್ತಂ ದ್ಯೌರಭೀಕೇ ।
ಅಗ್ನಿಃ ಶರ್ಧಮನವದ್ಯಂ ಯುವಾನಂ ಸ್ವಾಧ್ಯಂ ಜನಯತ್ಸೂದಯಚ್ಚ
॥ 8 ॥ ಮನೋ ನ ಯೋಽಧ್ವನಃ ಸದ್ಯ ಏತ್ಯೇಕಃ ಸತ್ರಾ ಸೂರೋ

ವಸ್ವ ಈಶೇ । ರಾಜಾನಾ ಮಿತ್ರಾವರುಣಾ ಸುಪಾಣೀ ಗೋಷು ಪ್ರಿಯಮನುವ್ರತಂ ರಕ್ಷಮಾಣಾ ॥ 9 ॥ ಮಾ ನೋ ಅಗ್ನೇ ಸಖ್ಯಾ ಪಿತ್ರ್ಯಾಣಿ ಪ್ರ ಮರ್ಷಿಷ್ಠಾ ಅಭಿ ವಿದುಷ್ಕವಿಃ ಸನ್ । ನಭೋ ನ ರೂಪಂ ಜರಿಮಾ ಮಿನಾತಿ ಪುರಾ ತಸ್ಯಾ ಅಭಿಶಸ್ತೇರಧೀಹಿ ॥ 10 ॥

ಸೂಕ್ತ 72

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ಪಾರಾಶರಃ ಶಾಕ್ತ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ನಿ ಕಾವ್ಯಾ ವೇಧಸಃ ಶಶ್ವತಸ್ಕರ್ಹಸ್ತೇ ದಧಾನೋ ನರ್ಯಾ ಪುರೂಣಿ । ಅಗ್ನಿರ್ಭುವದ್ರಯಿಪತೀ ರಯೀಣಾಂ ಸತ್ರಾ ಚಕ್ರಾಣೋ ಅಮೃತಾನಿ ವಿಶ್ವಾ ॥ 1 ॥ ಅಸ್ಮೇ ವತ್ಸಂ ಪರಿ ಷಂತಂ ನ ವಿಂದನ್ನಿಚ್ಛಂತೋ ವಿಶ್ವೇ ಅಮೃತಾ ಅಮೂರಾಃ । ಶ್ರಮಯುವಃ ಪದವ್ಯೋ ಧಿಯಂಧಾಸ್ತಸ್ಥುಃ ಪದೇ ಪರಮೇ ಚಾರ್ವಗ್ನೇಃ ॥ 2 ॥ ತಿಸ್ರೋ ಯದಗ್ನೇ ಶರದಸ್ತ್ವಮಿಚ್ಛುಚಿಂ ಘೃತೇನ ಶುಚಯಃ ಸಪರ್ಯಾನ್। ನಾಮಾನಿ ಚಿದ್ದಧಿರೇ ಯಜ್ಞಿಯಾನ್ಯಸೂದಯಂತ ತನ್ವ (ಅ) ಏಃ

ಸುಜಾತಾಃ ॥ 3 ॥ ಆ ರೋದಸೀ ಬೃಹತೀ ವೇವಿದಾನಾಃ ಪ್ರ
ರುದ್ರಿಯಾ ಜಭ್ರಿರೇ ಯಜ್ಞಿಯಾಸಃ । ವಿದನ್ಮತೀರ್ನೀ ನೇಮಧಿತಾ
ಚಿಕಿತ್ವಾನಗ್ನಿಂ ಪದೇ ಪರಮೇ ತಸ್ಥಿವಾಂಸಂ ॥ 4 ॥ ಸಂಜಾನಾನಾ
ಉಪ ಸೀದನ್ನಭಿಜ್ಞು ಪತ್ನೀವಂತೋ ನಮಸ್ಯಂ ನಮಸ್ಯನ್ । ರಿರಿಕ್ವಾಂಸಸ್ತನ್ವಃ ಕೃಣ್ವತ ಸ್ವಾಃ ಸಖಾ ಸಖ್ಯುರ್ನಿಮಿಷಿ ರಕ್ಷಮಾಣಾಃ
॥5॥ ತ್ರಿಃ ಸಪ್ತ ಯದ್ಗುಹ್ಯಾನಿ ತ್ವೇ ಇತ್ಪದಾವಿದನ್ನಿಹಿತಾ ಯಜ್ಞಿಯಾಸಃ । ತೇಭಿರ್ರಕ್ಷಂತೇ ಅಮೃತಂ ಸಜೋಷಾಃ ಪಶೂಶ್ಚಸ್ಥಾತ್ರಾಶ್ಚ-
ರಥಂ ಚ ಪಾಹಿ ॥ 6 ॥ ವಿದ್ವಾ ಅಗ್ನೇ ವಯುನಾನಿ ಕ್ಷಿತೀನಾಂ
ವ್ಯಾನುಷಕ್ಪುರುಧೋ ಜೀವಸೇ ಧಾಃ । ಅಂತರ್ವಿದ್ವಾ ಅಧ್ವನೋ
ದೇವಯಾನಾನತಂದ್ರೋ ದೂತೋ ಅಭವೋ ಹವಿರ್ವಾಟ್ ॥ 7 ॥
ಸ್ವಾಧ್ಯೋ ದಿವ ಆ ಸಪ್ತ ಯೆಹ್ವೀ ರಾಯೋ ದುರೋ ವ್ಯೃತಜ್ಞಾ
ಅಜಾನನ್ । ವಿದದ್ಗವ್ಯಂ ಸರಮಾ ದೃಳ್ಹಮೂರ್ವಂ ಯೇನಾ ನು
ಕಂ ಮಾನುಷೀ ಭೋಜತೇ ವಿಟ್ ॥ 8 ॥ ಆ ಯೇ ವಿಶ್ವಾ ಸ್ವಪ-
ತ್ಯಾನಿ ತಸ್ಥುಃ ಕೃಣ್ವಾನಾಸೋ ಅಮೃತತ್ವಾಯ ಗಾತುಂ । ಮಹ್ನಾ
ಮಹದ್ಭಿಃ ಪೃಥಿವೀ ವಿ ತಸ್ಥೇ ಮಾತಾ ಪುತ್ರೈರದಿತಿರ್ಧಾಯಸೇ ವೇಃ

॥ 9 ॥ ಅಧಿ ಶ್ರಿಯಂ ನಿ ದಧುಶ್ಚಾರುಮಸ್ಮಿನ್ದಿವೋ ಯದಕ್ಷೀ ಅಮೃತಾ ಅಕೃಣ್ವನ್ । ಅಧ ಕ್ಷರಂತಿ ಸಿಂಧವೋ ನ ಸೃಷ್ಟಾಃ ಪ್ರ ನೀಚೀರಗ್ನೇ ಅರುಷೀರ ಜಾನನ್ ॥ 10 ॥

ಸೂಕ್ತ 73

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ಪಾರಾಶರಃ ಶಾಕ್ತ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ರಯಿರ್ನ ಯಃ ಪಿತೃವಿತ್ತೋ ವಯೋಧಾಃ ಸುಪ್ರಣೀತಿಶ್ಚಿಕಿತುಷೋ ನ ಶಾಸುಃ । ಸ್ಯೋನಶೀರತಿಥಿರ್ನ ಪ್ರೀಣಾನೋ ಹೋತೇವ ಸದ್ಮ ವಿಧತೋ ವಿ ತಾರೀತ್ ॥ 1 ॥ ದೇವೋ ನ ಯಃ ಸವಿತಾ ಸತ್ಯಮನ್ಮಾ ಕ್ರತ್ವಾ ನಿಪಾತಿ ವೃಜನಾನಿ ವಿಶ್ವಾ । ಪುರುಪ್ರಶಸ್ತೋ ಅಮತಿರ್ನ ಸತ್ಯ ಆತ್ಮೇವ ಶೇವೋ ದಿಧಿಷಾಯ್ಯೋ ಭೂತ್ ॥ 2 ॥ ದೇವೋ ನ ಯಃ ಪೃಥಿವೀಂ ವಿಶ್ವಧಾಯಾ ಉಪಕ್ಷೇತಿ ಹಿತಮಿತ್ರೋ ನ ರಾಜಾ । ಪುರಃಸದಃ ಶರ್ಮಸದೋ ನ ವೀರಾ ಅನವದ್ಯಾ ಪತಿಜುಷ್ಟೇವ ನಾರೀ ॥ 3 ॥ ತಂ ತ್ವಾ ನರೋ ದಮ ಆ ನಿತ್ಯಮಿದ್ಧಮಗ್ನೇ

ಸಚಂತ ಕ್ಷಿತಿಷು ಧ್ರುವಾಸು । ಅಧಿ ದ್ಯುಮ್ನಂ ನಿ ದಧುರ್ಭೂರ್ಯಸ್ಮಿನ್ಭವಾ ವಿಶ್ವಾಯುರ್ಧರುಣೋ ರಯೀಣಾಮ್ ॥ 4 ॥ ವಿ ಪೃಕ್ಷೋ ಅಗ್ನೇ ಮಘವಾನೋ ಅಶ್ಯುರ್ವಿ ಸೂರಯೋ ದದತೋ ವಿಶ್ವಮಾಯುಃ । ಸನೇಮ ವಾಜಂ ಸಮಿಥೇಷ್ವರ್ಯೋ ಭಾಗಂ ದೇವೇಷು ಶ್ರವಸೇ ದಧಾನಾಃ ॥ 5 ॥ ಋತಸ್ಯ ಹಿ ಧೇನವೋ ವಾವಶಾನಾಃ ಸ್ಮದೂಧ್ನೀಃ ಪೀಪಯಂತ ದ್ಯುಭಕ್ತಾಃ । ಪರಾವತಃ ಸುಮತಿಂ ಭಿಕ್ಷಮಾಣಾ ವಿ ಸಿಂಧವಃ ಸಮಯಾ ಸಸ್ರುರದ್ರಿಮ್ ॥ 6 ॥ ತ್ವೇ ಅಗ್ನೇ ಸುಮತಿಂ ಭಿಕ್ಷಮಾಣಾ ದಿವಿ ಶ್ರವೋ ದಧಿರೇ ಯಜ್ಞಿಯಾಸಃ । ನಕ್ತಾ ಚ ಚಕ್ರುರುಷಸಾ ವಿರೂಪೇ ಕೃಷ್ಣಂ ಚ ವರ್ಣಮರುಣಂ ಚ ಸಂ ಧುಃ ॥ 7 ॥ ಯಾನ್ರಾಯೇ ಮರ್ತಾನ್ಸುಷೂದೋ ಅಗ್ನೇ ತೇ ಸ್ಯಾಮ ಮಘವಾನೋ ವಯಂ ಚ । ಛಾಯೇವ ವಿಶ್ವಂ ಭುವನಂ ಸಿಸಕ್ಷ್ಯಪಸ್ರಿವಾನ್ರೋದಸೀ ಅಂತರಿಕ್ಷಮ್ ॥ 8 ॥ ಅರ್ವದ್ಭಿರಗ್ನೇ ಅರ್ವತೋ ನೃಭಿರ್ನೄನ್, ವೀರೈರ್ವೀರಾನ್, ವನುಯಾವಾ ತ್ವೋತಾಃ । ಈಶಾನಾಸಃ ಪಿತೃವಿತ್ತಸ್ಯ ರಾಯೋ ವಿ ಸೂರಯಃ ಶತಹಿಮಾ ನೋ ಅಶ್ಯುಃ ॥ 9 ॥ ಏತಾ ತೇ ಅಗ್ನ ಉಚಥಾನಿ ವೇಧೋ

ಜುಷ್ಟಾನಿ ಸಂತು ಮನಸೇ ಹೃದೇ ಚ । ಶಕೇಮ ರಾಯಃ ಸುಧುರೋ
ಯಮುಂ ತೇಽಧಿ ಶ್ರವೋ ದೇವಭಕ್ತಂ ದಧಾನಾಃ ॥ 10 ॥

ಸೂಕ್ತ 74

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ಗೋತಮೋ ರಾಹೂಗಣಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಉಪಪ್ರಯಂತೋ ಅಧ್ವರಂ ಮಂತ್ರಂ ವೋಚೇಮಾಗ್ನಯೇ ।
ಆರೇ ಅಸ್ಮೇ ಚ ಶೃಣ್ವತೇ ॥ 1 ॥ ಯಃ ಸ್ನೀಹಿತೀಷು ಪೂರ್ವ್ಯಃ
ಸಂಜಗ್ಮಾನಾಸು ಕೃಷ್ಟಿಷು । ಅರಕ್ಷದ್ದಾಶುಷೇ ಗಯಮ್ ॥ 2 ॥
ಉತ ಬ್ರುವಂತು ಜಂತವ ಉದಗ್ನಿರ್ವೃತ್ರಹಾಜನಿ । ಧನಂಜಯೋ
ರಣೇರಣೇ ॥ 3 ॥ ಯಸ್ಯ ದೂತೋ ಅಸಿ ಕ್ಷಯೇ ವೇಷಿ ಹವ್ಯಾನಿ
ವೀತಯೇ । ದಸ್ಮತ್ಕೃಣೋಷ್ಯಧ್ವರಮ್ ॥ 4 ॥ ತವಿತ್ಸುಹವ್ಯಮಂ-
ಗಿರಃ ಸುದೇವಂ ಸಹಸೋ ಯಹೋ । ಜನಾ ಆಹುಃ ಸುಬರ್ಹಿಷಮ್
॥ 5 ॥ ಆ ಚ ವಹಾಸಿ ತಾಁ ಇಹ ದೇವಾಁ ಉಪ ಪ್ರಶಸ್ತಯೇ । ಹವ್ಯಾ
ಸುಷ್ಟಂದ್ರ ವೀತಯೇ ॥ 6 ॥ ನ ಯೋರುಪಬ್ದಿರಶ್ವ್ಯಃ ಶೃಣ್ವೇ ರಥಸ್ಯ

ಕಚ್ಛನ । ಯದಗ್ನೇ ಯಾಸಿ ದೂತ್ಯಮ್ ॥ 7 ॥ ತ್ವೋತೋ ವಾಜ್ಯ-
ಹ್ರಯೋಽಭಿ ಪೂರ್ವಸ್ಮಾದಪರಃ। ಪ್ರ ದಾಶ್ವಾ ಅಗ್ನೇ ಅಸ್ಥಾತ್ ॥ 8 ॥
ಉತ ದ್ಯುಮತ್ಸುವೀರ್ಯಂ ಬೃಹದಗ್ನೇ ವಿವಾಸಸಿ । ದೇವೇಭ್ಯೋ
ದೇವ ದಾಶುಷೇ ॥ 9 ॥

ಸೂಕ್ತ 75

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯೆ 5

ಋಷಿಃ ಗೋತಮೋ ರಾಹೂಗಣಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಜುಷಸ್ವ ಸಪ್ರಥಸ್ತಮಂ ವಚೋ ದೇವಪ್ಸರಸ್ತಮಂ । ಹವ್ಯಾ
ಜುಹ್ವಾನ ಆಸನಿ ॥ 1 ॥ ಅಥಾ ತೇ ಅಂಗಿರಸ್ತಮಾಗ್ನೇ ವೇಧಸ್ತಮ
ಪ್ರಿಯಮ್ । ವೋಚೇಮ ಬ್ರಹ್ಮ ಸಾನಸಿ ॥ 2 ॥ ಕಸ್ತೇ ಜಾಮಿರ್ಜನಾ-
ನಾನಾಮಗ್ನೇ ಕೋ ದಾಶ್ವಧ್ವರಃ । ಕೋ ಹ ಕಸ್ಮಿನ್ನಸಿ ಶ್ರಿತಃ
॥ 3 ॥ ತ್ವಂ ಜಾಮಿರ್ಜನಾನಾಮಗ್ನೇ ಮಿತ್ರೋ ಅಸಿ ಪ್ರಿಯಃ ।
ಸಖಾ ಸಖಿಭ್ಯ ಈಡ್ಯಃ ॥ 4 ॥ ಯಜಾ ನೋ ಮಿತ್ರಾವರುಣಾ
ಯಜಾ ದೇವಾ ಋತಂ ಬೃಹತ್। ಅಗ್ನೇ ಯಕ್ಷಿ ಸ್ವಂ ದಮಮ್ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 76

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ಗೋತಮೋ ರಾಹೂಗಣಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಕಾ ತ ಉಪೇತಿರ್ಮನಸೋ ವರಾಯ ಭುವದಗ್ನೇ ಶಂತಮಾ
ಕಾ ಮನೀಷಾ । ಕೋ ವಾ ಯಜ್ಞೈಃ ಪರಿ ದಕ್ಷಂ ತ ಆಪ ಕೇನ
ವಾ ತೇ ಮನಸಾ ದಾಶೇಮ ॥ 1 ॥ ಏಹ್ಯಗ್ನ ಇಹ ಹೋತಾ ನಿ
ಷೀದಾದಬ್ಧಃ ಸು ಪುರಏತಾ ಭವಾ ನಃ । ಅವತಾಂ ತ್ವಾ ರೋದಸೀ
ವಿಶ್ವವಿನ್ವೇ ಯಜಾ ಮಹೇ ಸೌಮನಸಾಯ ದೇವಾನ್ ॥ 2 ॥
ಪ್ರ ಸು ವಿಶ್ವಾನ್ರಕ್ಷಸೋ ಧಕ್ಷ್ಯಗ್ನೇ ಭವಾ ಯಜ್ಞಾನಾಮಭಿ-
ಶಸ್ತಿಪಾವಾ । ಅಥಾ ವಹ ಸೋಮಪತಿಂ ಹರಿಭ್ಯಾಮಾತಿಥ್ಯ-
ಮಸ್ಮೈ ಚಕೃಮಾ ಸುದಾವ್ನೇ ॥ 3 ॥ ಪ್ರಜಾವತಾ ವಚಸಾ
ವಹ್ನಿರಾಸಾ ಚ ಹುವೇ ನಿ ಚ ಸತ್ಸೀಹ ದೇವೈಃ । ವೇಷಿ ಹೋತ್ರ-
ಮುತ ಪೋತ್ರಂ ಯಜತ್ರ ಬೋಧಿ ಪ್ರಯಂತರ್ಜನಿತರ್ವಸೂನಾಮ್
॥ 4 ॥ ಯಥಾ ವಿಪ್ರಸ್ಯ ಮನುಷೋ ಹವಿರ್ಭಿರ್ದೇವಾ ಅಯಜಃ

ಕವಿಭಿಃ ಕವಿಃ ಸನ್। ಏವಾ ಹೋತಃ ಸತ್ಯತರ ತ್ವಮದ್ಯಾಗ್ನೇ
ಮಂದ್ರಯಾ ಜುಹ್ವಾ ಯಜಸ್ವ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 77

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ಗೋತಮೋ ರಾಹೂಗಣಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಕಥಾ ದಾಶೇಮಾಗ್ನಯೇ ಕಾಸ್ಮೈ ದೇವಜುಷ್ಟೋಚ್ಯತೇ
ಭಾಮಿನೇ ಗೀಃ। ಯೋ ಮರ್ತ್ಯೇಷ್ವಮೃತ ಋತಾವಾ ಹೋತಾ
ಯಜಿಷ್ಠ ಇತ್ಕೃಣೋತಿ ದೇವಾನ್॥ 1 ॥ ಯೋ ಅಧ್ವರೇಷು ಶಂತಮ
ಋತಾವಾ ಹೋತಾ ತಮೂ ನಮೋಭಿರಾ ಕೃಣುಧ್ವಮ್। ಅಗ್ನಿ-
ರ್ಯದ್ವೇರ್ಮರ್ತಾಯ ದೇವಾನ್ತ್ಸ ಚಾ ಬೋಧಾತಿ ಮನಸಾ
ಯಜಾತಿ ॥ 2 ॥ ಸ ಹಿ ಕ್ರತುಃ ಸ ಮರ್ಯಃ ಸ ಸಾಧುರ್ಮಿತ್ರೋ ನ
ಭೂದದ್ಭುತಸ್ಯ ರಥೀಃ। ತಂ ಮೇಧೇಷು ಪ್ರಥಮಂ ದೇವಯಂತೀ-
ರ್ವಿಶ ಉಪ ಬ್ರುವತೇ ದಸ್ಮಮಾರೀಃ ॥ 3 ॥ ಸ ನೋ ನೃಣಾಂ
ಸೃತವೋ ರಿಶಾದಾ ಅಗ್ನಿರ್ಗಿರೋಽವಸಾ ವೇತು ಧೀತಿಮ್। ತನಾ

ಚ ಯೇ ಮಘವಾನಃ ಶವಿಷ್ಠಾ ವಾಜಪ್ರಸೂತಾ ಇಷಯಂತ ಮನ್ಮ ॥ 4 ॥ ಏವಾಗ್ನಿರ್ಗೋತಮೇಭಿರ್ಋತಾವಾ ವಿಪ್ರೇಭಿರಸ್ತೋಷ್ಟ ಜಾತವೇದಾಃ । ಸ ಏಷು ದ್ಯುಮ್ನಂ ಪೀಪಯತ್ಸ ವಾಜಂ ಸ ಪುಷ್ಟಿಂ ಯೋತಿ ಜೋಷವಾಕಾಂ ಚಿಕಿತ್ವಾನ್ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 78

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ಗೋತಮೋ ರಾಹೂಗಣಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಅಭಿ ತ್ವಾ ಗೋತಮಾ ಗಿರಾ ಜಾತವೇದೋ ವಿಚರ್ಷಣೇ । ದ್ಯುಮ್ನೈರಭಿ ಪ್ರ ಣೋನುಮಃ ॥ 1 ॥ ತಮು ತ್ವಾ ಗೋತಮೋ ಗಿರಾ ರಾಯಸ್ಕಾಮೋ ದುವಸ್ಯತಿ । ದ್ಯುಮ್ನೈರಭಿ ಪ್ರ ಣೋನುಮಃ ॥ 2 ॥ ತಮು ತ್ವಾ ವಾಜಸಾತಮಮಂಗಿರಸ್ವದ್ಧವಾಮಹೇ । ದ್ಯುಮ್ನೈರಭಿ ಪ್ರ ಣೋನುಮಃ ॥ 3 ॥ ತಮು ತ್ವಾ ವೃತ್ರಹಂತಮಂ ಯೋ ದಸ್ಯೋರವಧೂನುಷೇ । ದ್ಯುಮ್ನೈರಭಿ ಪ್ರ ಣೋನುಮಃ ॥ 4 ॥ ಅವೋಚಾಮ ರಹೂಗಣಾ ಅಗ್ನಯೇ ಮಧುಮದ್ವಚಃ । ದ್ಯುಮ್ನೈರಭಿ ಪ್ರ ಣೋನುಮಃ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 79

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ಗೋತಮೋ ರಾಹೂಗಣಃ ॥

ದೇವತಾ : 1-3 ಅಗ್ನಿರಗ್ನಿರ್ಮಧ್ಯಮೋ ವಾ । 4-12 ಅಗ್ನಿಃ ॥

ಛಂದಃ : 1-3 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 4-6 ಉಷ್ಣಿಕ್ । 7-12 ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಹಿರಣ್ಯಕೇಶೋ ರಜಸೋ ವಿಸಾರೇಽಹಿರ್ಧುನಿರ್ವಾತ ಇವ ಧ್ರಜೀಮಾನ್ । ಶುಚಿಭ್ರಾಜಾ ಉಷಸೋ ನವೇದಾ ಯಶಸ್ವತೀರಪಸ್ಯುವೋ ನ ಸತ್ಯಾಃ ॥ 1 ॥ ಆ ತೇ ಸುಪರ್ಣಾ ಅವಿನಂತ್ತ ಏವೈಃ ಕೃಷ್ಣೋ ನೋನಾವ ವೃಷಭೋ ಯದೀದಂ । ಶಿವಾಭಿರ್ನ ಸ್ಮಯಮಾನಾಭಿರಾಗಾತ್ಪತಂತಿ ಮಿಹಃ ಸ್ತನಯಂತ್ಯಭ್ರಾ ॥ 2 ॥ ಯದೀವೃತಸ್ಯ ಪಯಸಾ ಪಿಯಾನೋ ನಯನ್ನೃತಸ್ಯ ಪಥಿಭೀ ರಜಿಷ್ಠೈಃ । ಅರ್ಯಮಾ ಮಿತ್ರೋ ವರುಣಃ ಪರಿಜ್ಮಾ ತ್ವಚಂ ಪುಂಚಂತ್ಯುಪರಸ್ಯ ಯೋನೌ ॥ 3 ॥ ಅಗ್ನೇ ವಾಜಸ್ಯ ಗೋಮತ ಈಶಾನಃ ಸಹಸೋ ಯಹೋ । ಅಸ್ಮೇ ಧೇಹಿ ಜಾತವೇದೋ ಮಹಿ ಶ್ರವಃ ॥ 4 ॥ ಸ ಇಧಾನೋ ವಸುಷ್ಕವಿರಗ್ನಿರೀಳೇನ್ಯೋ ಗಿರಾ । ರೇವದಸ್ಮಭ್ಯಂ

ಪುರ್ವಣೀಕ ದೀದಿಹಿ ॥ 5 ॥ ಕ್ಷಪೋ ರಾಜನ್ನುತ ತ್ಮನಾಗ್ನೇ ವಸ್ತೋ-
ರುತೋಷಸಃ । ಸ ತಿಗ್ಮಜಂಭ ರಕ್ಷಸೋ ದಹ ಪ್ರತಿ ॥ 6 ॥ ಅವಾ
ನೋ ಅಗ್ನ ಊತಿಭಿರ್ಗಾಯತ್ರಸ್ಯ ಪ್ರಭರ್ಮಣಿ । ವಿಶ್ವಾಸು ಧೀಷು
ವಂದ್ಯ ॥ 7 ॥ ಆ ನೋ ಅಗ್ನೇ ರಯಿಂ ಭರ ಸತ್ರಾಸಾಹಂ ವರೇಣ್ಯಂ ।
ವಿಶ್ವಾಸು ಪೃತ್ಸು ದುಷ್ಟರಮ್ ॥ 8 ॥ ಆ ನೋ ಅಗ್ನೇ ಸುಚೇತುನಾ
ರಯಿಂ ವಿಶ್ವಾಯುಪೋಷಸಮ್ । ಮೂರ್ಧೀಕಂ ಧೇಹಿ ಜೀವಸೇ
॥ 9 ॥ ಪ್ರ ಪೂತಾಸ್ತಿಗ್ಮಶೋಚಿಷೇ ವಾಚೋ ಗೋತಮಾಗ್ನಯೇ ।
ಭರಸ್ವ ಸುಮ್ನಯುರ್ಗಿರಃ ॥ 10 ॥ ಯೋ ನೋ ಅಗ್ನೇಽಭಿದಾ-
ಸತ್ಯಂತಿ ದೂರೇ ಪದೀಷ್ಟ ಸಃ । ಅಸ್ಮಾಕಮಿದ್ವೃಧೇ ಭವ ॥ 11 ॥
ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷೋ ವಿಚರ್ಷಣಿರಗ್ನೀ ರಕ್ಷಾಂಸಿ ಸೇಧತಿ । ಹೋತಾ
ಗೃಣೀತ ಉಕ್ಥ್ಯಃ ॥ 12 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 80

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ಗೋತಮೋ ರಾಹೂಗಣಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ಪಂಕ್ತಿಃ ॥

ಇತ್ಥಾ ಹಿ ಸೋಮ ಇನ್ಮದೇ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಚಕಾರ ವರ್ಧನಮ್ ।
ಶವಿಷ್ಠ ವಜ್ರಿನ್ನೋಜಸಾ ಪೃಥಿವ್ಯಾ ನಿಃ ಶಶಾ ಅಹಿಮರ್ಚನ್ನನು
ಸ್ವರಾಜ್ಯಮ್ ॥ 1 ॥ ಸ ತ್ವಾಮದದ್ವೃಷಾ ಮದಃ ಸೋಮಃ ಶ್ಯೇನಾ-
ಭೃತಃ ಸುತಃ । ಯೇನಾ ವೃತ್ರಂ ನಿರದ್ಭ್ಯೋ ಜಘಂಥ ವಜ್ರಿನ್ನೋಜ-
ಸಾರ್ಚನ್ನನು ಸ್ವರಾಜ್ಯಮ್ ॥ 2 ॥ ಪ್ರೇಹ್ಯಭೀಹಿ ಧೃಷ್ಣುಹಿ ನ ತೇ
ವಜ್ರೋ ನಿ ಯಂಸತೇ । ಇಂದ್ರ ನೃಮ್ಣಂ ಹಿ ತೇ ಶವೋ ಹನೋ
ವೃತ್ರಂ ಜಯಾ ಅಪೋಽರ್ಚನ್ನನು ಸ್ವರಾಜ್ಯಮ್ ॥ 3 ॥ ನಿರಿಂದ್ರ
ಭೂಮ್ಯಾ ಅಧಿ ವೃತ್ರಂ ಜಘಂಥ ನಿರ್ದಿವಃ । ಸೃಜಾ ಮರುತ್ವತೀರವ
ಜೀವಧನ್ಯಾ ಇಮಾ ಅಪೋಽರ್ಚನ್ನನು ಸ್ವರಾಜ್ಯಮ್ ॥ 4 ॥ ಇಂದ್ರೋ
ವೃತ್ರಸ್ಯ ದೋಧತಃ ಸಾನುಂ ವಜ್ರೇಣ ಹೀಳಿತಃ । ಅಭಿಕ್ರಮ್ಯಾವ
ಜಿಘ್ನತೇಽಪಃ ಸರ್ಮಾಯ ಚೋದಯನ್ನರ್ಚನ್ನನು ಸ್ವರಾಜ್ಯಮ್

॥ 5 ॥ ಅಧಿ ಸಾನೌ ನಿ ಜಿಘ್ನತೇ ವಜ್ರೇಣ ಶತಪರ್ವಣಾ । ಮಂದಾನ ಇಂದ್ರೋ ಅಂಧಸಃ ಸಖಿಭ್ಯೋ ಗಾತುಮಿಚ್ಛತ್ಯರ್ಚನ್ನನು ಸ್ವರಾ-ಜ್ಯಮ್ ॥ 6 ॥ ಇಂದ್ರ ತುಭ್ಯಮಿದದ್ರಿವೋsನುತ್ತಂ ವಜ್ರಿನ್, ವೀರ್ಯಮ್ । ಯದ್ಧತ್ಯಂ ಮಾಯಿನಂ ಮೃಗಂ ತಮು ತ್ವಂ ಮಾಯ-ಯಾವಧೀರರ್ಚನ್ನನು ಸ್ವರಾಜ್ಯಮ್ ॥ 7 ॥ ವಿ ತೇ ವಜ್ರಾಸೋ ಅಸ್ಥಿ-ರನ್ನವತಿಂ ನಾವ್ಯಾ (ಆ) ಷಿ ಅನು । ಮಹತ್ತ ಇಂದ್ರ ವೀರ್ಯಂ ಬಾಹ್ವೋಸ್ತೇ ಬಲಂ ಹಿತಮರ್ಚನ್ನನು ಸ್ವರಾಜ್ಯಮ್ ॥ 8 ॥ ಸಹಸ್ರಂ ಸಾಕಮರ್ಚತ ಪರಿ ಷ್ಟೋಭತ ವಿಂಶತಿಃ । ಶತೈನಮನ್ವನೋನವು-ರಿಂದ್ರಾಯ ಬ್ರಹ್ಮೋದ್ಯತಮರ್ಚನ್ನನು ಸ್ವರಾಜ್ಯಮ್ ॥ 9 ॥ ಇಂದ್ರೋ ವೃತ್ರಸ್ಯ ತವಿಷೀಂ ನಿರಹನ್ತ್ಸಹಸಾ ಸಹಃ । ಮಹತ್ತದಸ್ಯ ಪೌಂಸ್ಯಂ ವೃತ್ರಂ ಜಘನ್ವಾ ಅಸೃಜದರ್ಚನ್ನನು ಸ್ವರಾಜ್ಯಮ್ ॥ 10 ॥ ಇಮೇ ಚಿತ್ತವ ಮನ್ಯವೇ ವೇಪೇತೇ ಭಿಯಸಾ ಮಹೀ । ಯದಿಂದ್ರ ವಜ್ರಿನ್ನೋಜಸಾ ವೃತ್ರಂ ಮರುತ್ವಾ ಅವಧೀರರ್ಚನ್ನನು ಸ್ವರಾಜ್ಯಮ್ ॥ 11 ॥ ನ ವೇಪಸಾ ನ ತನ್ಯತೇಂದ್ರಂ ವೃತ್ರೋ ವಿ ಬೀಭಯತ್ । ಅಭ್ಯೇನಂ ವಜ್ರ ಆಯಸಃ ಸಹಸ್ರಭೃಷ್ಟಿರಾಯತಾರ್ಚನ್ನನು ಸ್ವ-

ರಾಜ್ಯಮ್ ॥ 12 ॥ ಯದ್ವೃತ್ರಂ ತವ ಚಾಶನಿಂ ವಜ್ರೇಣ ಸಮು-
ಯೋಧಯಃ । ಅಹಿಮಿಂದ್ರ ಜಿಘಾಂಸತೋ ದಿವಿ ತೇ ಬದ್ಬಧೇ
ಶವೋಽರ್ಚನ್ನನು ಸ್ವರಾಜ್ಯಮ್ ॥ 13 ॥ ಅಭಿಷ್ಟನೇ ತೇ ಅದ್ರಿ-
ವೋ ಯತ್ಸಾಳ್ಹ ಜಗಚ್ಚ ರೇಜತೇ । ತ್ವಷ್ಟಾ ಚಿತ್ತವ ಮನ್ಯವ ಇಂದ್ರ
ವೇವಿಜ್ಯತೇ ಭಿಯಾರ್ಚನ್ನನು ಸ್ವರಾಜ್ಯಮ್ ॥ 14 ॥ ನಹಿ ನು
ಯಾದಧೀಮಸೀಂದ್ರಂ ಕೋ ವೀರ್ಯಾ ಪರಃ । ತಸ್ಮಿನ್ನೃಮ್ಣಮುತ
ಕ್ರತುಂ ದೇವಾ ಓಜಾಂಸಿ ಸಂ ದಧುರರ್ಚನ್ನನು ಸ್ವರಾಜ್ಯಮ್ ॥ 15 ॥
ಯಾಮಥರ್ವಾ ಮನುಷ್ಪಿತಾ ದಧ್ಯಙ್ ಧಿಯಮತ್ನತ । ತಸ್ಮಿನ್ಬ್ರಹ್ಮಾಣಿ
ಪೂರ್ವಥೇಂದ್ರ ಉಕ್ಥಾ ಸಮಗ್ಮತಾರ್ಚನ್ನನು ಸ್ವರಾಜ್ಯಮ್
॥ 16 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 81

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಋಷಿಃ ಗೋತಮೋ ರಾಹೂಗಣಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ಪಂಕ್ತಿಃ ॥

ಇಂದ್ರೋ ಮದಾಯ ವಾವೃಧೇ ಶವಸೇ ವೃತ್ರಹಾ ನೃಭಿಃ ।
ತಮಿನ್ಮಹತ್ಸ್ವಾಜಿಷೂತೇಮರ್ಭೇ ಹವಾಮಹೇ ಸ ವಾಜೇಷು
ಪ್ರ ನೋಽವಿಷತ್ ॥ 1 ॥ ಅಸಿ ಹಿ ವೀರ ಸೇನ್ಯೋಽಸಿ ಭೂರಿ ಪರಾ-
ದದಿಃ । ಅಸಿ ದಭ್ರಸ್ಯ ಚಿದ್ವೃಧೋ ಯಜಮಾನಾಯ ಶಿಕ್ಷಸಿ ಸುನ್ವತೇ
ಭೂರಿ ತೇ ವಸು ॥ 2 ॥ ಯದುದೀರತ ಆಜಯೋ ಧೃಷ್ಣವೇ ಧೀಯತೇ
ಧನಾ । ಯುಕ್ಷ್ವಾ ಮದಚ್ಯುತಾ ಹರೀ ಕಂ ಹನಃ ಕಂ ವಸೌ
ದಧೋಽಸ್ಮಾ ಇಂದ್ರ ವಸೌ ದಧಃ ॥ 3 ॥ ಕೃತ್ವಾ ದುಹೋ ಅಹಿಂ
ಭಿನದ್ವ ಆ ವಾವೃಧೇ ಶವಃ । ಶ್ರಿಯೇ ಕುಲ್ಮಲ ಉಪಾಕಯೋರ್ನಿ
ಶಿಪ್ರೀ ಹರಿವಾನ್ದಧೇ ಹಸ್ತಯೋರ್ವಜ್ರಮಾಯಸಮ್ ॥ 4 ॥ ಆ
ಪಪ್ರೌ ಪಾರ್ಥಿವಂ ರಜೋ ಬದ್ಬಧೇ ರೋಚನಾ ದಿವಿ । ನ ತ್ವಾವಾಁ
ಇಂದ್ರ ಕಶ್ಚನ ನ ಜಾತೋ ನ ಜನಿಷ್ಯತೇಽತಿ ವಿಶ್ವಂ ವವಕ್ಷಿಥ ॥ 5 ॥

ಯೋ ಅರ್ಯೋ ಮರ್ತಭೋಜನಂ ಪರಾದದಾತಿ ದಾಶುಷೇ ।
ಇಂದ್ರೋ ಅಸ್ಮಭ್ಯಂ ಶಿಕ್ಷತು ವಿ ಭಜಾ ಭೂರಿ ತೇ ವಸು ಭಕ್ಷೀಯ
ತವ ರಾಧಸಃ ॥ 6 ॥ ಮದೇಮದೇ ಹಿ ನೋ ದದಿರ್ಯೂಥಾ
ಗವಾಮೃಜುಕ್ರತುಃ । ಸಂ ಗೃಭಾಯ ಪುರೂ ಶತೋಭಯಾಹಸ್ತ್ಯಾ
ವಸು ಶಿಶೀಹಿ ರಾಯ ಆ ಭರ ॥ 7 ॥ ನೂದಯಸ್ವ ಸುತೇ ಸಚಾ
ಶವಸೇ ಶೂರ ರಾಧಸೇ । ವಿದ್ಮಾ ಹಿ ತ್ವಾ ಪುರೂವಸುಮುಪ
ಕಾಮಾನ್ಸಸೃಜ್ಮಹೇಽಥಾ ನೋಽವಿತಾ ಭವ ॥ 8 ॥ ಏತೇ ತ ಇಂದ್ರ
ಜಂತವೋ ವಿಶ್ವಂ ಪುಷ್ಯಂತಿ ವಾರ್ಯಮ್ । ಅಂತರ್ಹಿ ಖ್ಯೋ
ಜನಾನಾಮರ್ಯೋ ವೇದೋ ಅದಾಶುಷಾಂ ತೇಷಾಂ ನೋ ವೇದ
ಆ ಭರ ॥ 9 ॥

ಸೂಕ್ತ 82

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಋಷಿಃ ಗೋತಮೋ ರಾಹೂಗಣಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : 1-5 ಪಂಕ್ತಿಃ 6 ಜಗತೀ ॥

ಉಪ್ತೋ ಷು ಶೃಣುಹೀ ಗಿರೋ ಮಘವನ್ಮಾತಥಾ ಇವ ।
ಯದಾ ನಃ ಸೂನೃತಾವತಃ ಕರ ಆದರ್ಥಯಾಸ ಇದ್ಯೋಜಾ
ನ್ವಿಂದ್ರ ತೇ ಹರೀ ॥ 1 ॥ ಅಕ್ಷನ್ನಮೀಮದಂತ ಹ್ಯವ ಪ್ರಿಯಾ ಅಧೂ-
ಷತ । ಅಸ್ತೋಷತ ಸ್ವಭಾನವೋ ವಿಪ್ರಾ ನವಿಷ್ಠಯಾ ಮತೀ
ಯೋಜಾನ್ವಿಂದ್ರ ತೇ ಹರೀ ॥ 2 ॥ ಸುಸಂದೃಶಂ ತ್ವಾ ವಯಂ
ಮಘವನ್ವಂದಿಷೀಮಹಿ । ಪ್ರ ನೂನಂ ಪೂರ್ಣವಂಧುರಃ ಸ್ತುತೋ
ಯಾಹಿ ವಶಾಂ ಅನುಯೋಜಾನ್ವಿಂದ್ರ ತೇ ಹರೀ ॥ 3 ॥ ಸ ಘಾ ತಂ
ವೃಷಣಂ ರಥಮಧಿ ತಿಷ್ಠಾತಿ ಗೋವಿದಮ್ । ಯಃ ಪಾತ್ರಂ ಹಾರಿ-
ಯೋಜನಂ ಪೂರ್ಣಮಿಂದ್ರ ಚಿಕೇತತಿ ಯೋಜಾನ್ವಿಂದ್ರ ತೇ
ಹರೀ ॥ 4 ॥ ಯುಕ್ತಸ್ತೇ ಅಸ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಉತ ಸವ್ಯಃ ಶತಕ್ರತೋ ।
ತೇನ ಜಾಯಾಮುಪ ಪ್ರಿಯಾಂ ಮಂದಾನೋ ಯಾಹ್ಯಂಧಸೋ

ಯೋಜಾನ್ವಿಂದ್ರ ತೇ ಹರೀ ॥ 5 ॥ ಯುನಜ್ಮಿ ತೇ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ
ಕೇಶಿನಾ ಹರೀ ಉಪ ಪ್ರ ಯಾಹಿ ದಧಿಷೇ ಗಭಸ್ತ್ಯೋಃ । ಉತ್ತ್ವಾ
ಸುತಾಸೋ ರಭಸಾ ಅಮಂದಿಷುಃ ಪೂಷಣ್ವಾನ್, ವಜ್ರಿನ್ಪೃಣತೋ
ಪತ್ನ್ಯಾ ಮದಃ ॥ 6 ॥

ಸೂಕ್ತ 83

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಋಷಿಃ ಗೋತಮೋ ರಾಹೂಗಣಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ಜಗತೀ ॥

ಅಶ್ವಾವತಿ ಪ್ರಥಮೋ ಗೋಷು ಗಚ್ಛತಿ ಸುಪ್ರಾವೀರಿಂದ್ರ
ಮರ್ತ್ಯಸ್ತವೋತಿಭಿಃ । ತಮಿತ್ಪೃಣಕ್ಷಿ ವಸುನಾ ಭವೀಯಸಾ ಸಿಂಧು-
ಮಾಪೋ ಯಥಾಭಿತೋ ವಿಚೇತಸಃ ॥ 1 ॥ ಆಪೋ ನ ದೇವೀರುಪ
ಯಂತಿ ಹೋತ್ರಿಯಮವಃ ಪಶ್ಯಂತಿ ವಿತತಂ ಯಥಾ ರಜಃ ।
ಪ್ರಾಚೈರ್ದೇವಾಸಃ ಪ್ರ ಣಯಂತಿ ದೇವಯುಂ ಬ್ರಹ್ಮಪ್ರಿಯಂ
ಜೋಷಯಂತೇ ವರಾ ಇವ ॥ 2 ॥ ಅಧಿ ದ್ವಯೋರದಧಾ ಉಕ್ಥ್ಯಂ
(ಆಂ) ವಚೋ ಯತಸ್ರುಚಾ ಮಿಥುನಾ ಯಾ ಸಪರ್ಯತಃ ।

ಅಸಂಯತ್ತೋ ವ್ರತೇ ತೇ ಕ್ಷೇತಿ ಪುಷ್ಯತಿ ಭದ್ರಾ ಶಕ್ತಿರ್ಯಜ-
ಮಾನಾಯ ಸುನ್ವತೇ ॥ 3 ॥ ಆದಂಗಿರಾಃ ಪ್ರಥಮಂ ದಧಿರೇ ವಯ
ಇದ್ಧಾಗ್ನಯಃ ಶಮ್ಯಾ ಯೇ ಸುಕೃತ್ಯಯಾ । ಸರ್ವಂ ಪಣೇಃ
ಸಮವಿಂದಂತ ಭೋಜನಮಶ್ವಾವಂತಂ ಗೋಮಂತಮಾ ಪಶುಂ ನರಃ
॥ 4 ॥ ಯುಜ್ಞೈ ರಥಿರ್ವಾ ಪ್ರಥಮಃ ಪಥಸ್ತತೇ ತತಃ ಸೂರ್ಯೋ
ವ್ರತಪಾ ವೇನ ಆಜನಿ । ಆ ಗಾ ಆಜದುಶನಾ ಕಾವ್ಯಃ ಸಚಾ ಯಮಸ್ಯ
ಜಾತಮಮೃತಂ ಯಜಾಮಹೇ ॥ 5 ॥ ಬರ್ಹಿರ್ವಾ ಯತ್ಸ್ವಪ-
ತ್ಯಾಯ ವೃಜ್ಯತೇಽರ್ಕೋ ವಾ ಶ್ಲೋಕಮಾಘೋಷತೇ ದಿವಿ ।
ಗ್ರಾವಾ ಯತ್ರ ವದತಿ ಕಾರುರುಕ್ಥ್ಯ (ಅ) ಓ ಸ್ತಸ್ಯೇದಿಂದ್ರೋ
ಅಭಿಪಿತ್ವೇಷು ರಣ್ಯತಿ ॥ 6 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 84

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಋಷಿಃ ಗೋತಮೋ ರಾಹೂಗಣಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥

ಛಂದಃ : 1-6 ಅನುಷ್ಟುಪ್ । 7-9 ಉಷ್ಣಿಕ್ । 10-12 ಪಂಕ್ತಿಃ ।
13-15 ಗಾಯತ್ರೀ । 16-18 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 19 ಬೃಹತೀ । 20 ಸತೋಬೃಹತೀ ॥

ಅಸಾವಿ ಸೋಮ ಇಂದ್ರ ತೇ ಶವಿಷ್ಠ ಧೃಷ್ಣ ವಾ ಗಹಿ । ಆ ತ್ವಾ
ಪೃಣಕ್ತ್ವಿಂದ್ರಿಯಂ ರಜಃ ಸೂಯೋ೯ ನ ರಶ್ಮಿಭಿಃ ॥ 1 ॥ ಇಂದ್ರ-
ವಿದ್ಧರೀ ವಹತೋಽಪ್ರತಿಧೃಷ್ಟಶವಸಮ್ । ಋಷೀಣಾಂ ಚ ಸ್ತುತೀ-
ರುಪ ಯಜ್ಞಂ ಚ ಮಾನುಷಾಣಾಮ್ ॥ 2 ॥ ಆ ತಿಷ್ಠ ವೃತ್ರಹ-
ನ್ರಥಂ ಯುಕ್ತಾ ತೇ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ಹರೀ । ಅರ್ವಾಚೀನಂ ಸು ತೇ
ಮನೋ ಗ್ರಾವಾ ಕೃಣೋತು ವಗ್ನುನಾ ॥ 3 ॥ ಇಮಮಿಂದ್ರ ಸುತಂ
ಪಿಬ ಜ್ಯೇಷ್ಠಮಮರ್ತ್ಯಂ ಮದಮ್ । ಶುಕ್ರಸ್ಯ ತ್ವಾಭ್ಯಕ್ಷರನ್ಧಾರಾ
ಋತಸ್ಯ ಸಾದನೇ ॥ 4 ॥ ಇಂದ್ರಾಯ ನೂನಮರ್ಚತೋಕ್ಥಾನಿ
ಚ ಬ್ರವೀತನ । ಸುತಾ ಅಮತ್ಸುರಿಂದವೋ ಜ್ಯೇಷ್ಠಂ ನಮಸ್ಯತಾ
ಸಹಃ ॥ 5 ॥ ನಕಿಷ್ಟ್ವದ್ರಥೀತರೋ ಹರೀ ಯದಿಂದ್ರ ಯಾಚ್ಛಸೇ ।

ನಕಿಷ್ಟಾವ್ಷನು ಮಜ್ಮನಾ ನಕಿಃ ಸ್ವಶ್ವ ಆನಶೇ ॥ 6 ॥ ಯೆ ಏಕ ಇದ್ವಿದಯೆತೇ ವಸು ಮರ್ತಾಯ ದಾಶುಷೇ । ಈಶಾನೋ ಅಪ್ರತಿಷ್ಕುತ ಇಂದ್ರೋ ಅಂಗ ॥ 7 ॥ ಕದಾ ಮರ್ತಮರಾಧಸಂ ಪದಾ ಕ್ಷುಂಪಮಿವ ಸ್ಫುರತ್ । ಕದಾ ನಃ ಶುಶ್ರವದ್ಗಿರ ಇಂದ್ರೋ ಅಂಗ ॥ 8 ॥ ಯಶ್ಚಿದ್ಧಿ ತ್ವಾ ಬಹುಭ್ಯ ಆ ಸುತಾವಾಁ ಆವಿವಾಸತಿ । ಉಗ್ರಂ ತತ್ಪತ್ಯತೇ ಶವ ಇಂದ್ರೋ ಅಂಗ ॥ 9 ॥ ಸ್ವಾದೋರಿತ್ಥಾ ವಿಷೂವತೋ ಮಧ್ವಃ ಪಿಬಂತಿ ಗೌರ್ಯಃ । ಯಾ ಇಂದ್ರೇಣ ಸಯಾವರೀರ್ವೃಷ್ಣಾ ಮದಂತಿ ಶೋಭಸೇ ವಸ್ವೀರನು ಸ್ವರಾಜ್ಯಮ್ ॥ 10 ॥ ತಾ ಅಸ್ಯ ಪೃಶನಾಯುವಃ ಸೋಮಂ ಶ್ರೀಣಂತಿ ಪೃಶ್ನಯಃ । ಪ್ರಿಯಾ ಇಂದ್ರಸ್ಯ ಧೇನವೋ ವಜ್ರಂ ಹಿನ್ವಂತಿ ಸಾಯಕಂ ವಸ್ವೀರನು ಸ್ವರಾಜ್ಯಮ್ ॥ 11 ॥ ತಾ ಅಸ್ಯ ನಮಸಾ ಸಹಃ ಸಪರ್ಯಂತಿ ಪ್ರಚೇತಸಃ । ವ್ರತಾನ್ಯಸ್ಯ ಸಶ್ಚಿರೇ ಪುರೂಣಿ ಪೂರ್ವಚಿತ್ತಯೇ ವಸ್ವೀರನು ಸ್ವರಾಜ್ಯಮ್॥ 13 ॥ ಇಂದ್ರೋ ದಧೀಚೋ ಅಸ್ಥಭಿರ್ವೃತ್ರಾಣ್ಯಪ್ರತಿಷ್ಕುತಃ । ಜಘಾನ ನವತೀರ್ನವ ॥ 13 ॥ ಇಚ್ಛನ್ನಶ್ವಸ್ಯ ಯಚ್ಛಿರಃ ಪರ್ವತೇಷ್ವಪಶ್ರಿತಮ್ । ತದ್ವಿದಚ್ಛರ್ಯಣಾವತಿ ॥ 14 ॥

ಅತ್ರಾಹ ಗೋರಮನ್ವತ ನಾಮ ತ್ವಷ್ಟುರಪೀಚ್ಯಮ್। ಇತ್ಥಾ ಚಂದ್ರ-
ಮಸೋ ಗೃಹೇ॥ 15 ॥ ಕೋ ಅದ್ಯ ಯುಂಕ್ತೇ ಧುರಿ ಗಾ ಋತಸ್ಯ
ಶಿವಿಮಾವತೋ ಭಾಮಿನೋ ದುರ್ಹೃಣಾಯೂನ್। ಆಸನ್ನಿಷೂನ್-
ಹೃತ್ಸ್ವಸೋ ಮರ್ಮೃಜಾನಾನ್, ಯೇ ಏಷಾಂ ಭೃತ್ಯಾಮೃಣಧ್ರಸ್ಯ
ಜೀವಾತ್ ॥ 16 ॥ ಕ ಈಷತೇ ತುಜ್ಯತೇ ಕೋ ಬಿಭಾಯ ಕೋ
ಮಂಸತೇ ಸಂತವಿಂದ್ರಂ ಕೋ ಅಂತಿ। ಕಸ್ತೋಕಾಯ ಕ ಇಭಾ-
ಯೋತ ರಾಯೇಽಧಿ ಬ್ರವತ್ತನ್ವೇ (ಏ) ೩ ಕೋ ಜನಾಯ ॥ 17 ॥
ಕೋ ಅಗ್ನಿಮಾಟ್ಟೇ ಹವಿಷಾ ಘೃತೇನ ಸ್ರುಚಾ ಯಜಾತಾ ಋತು-
ಭಿರ್ಧ್ರುವೇಭಿಃ। ಕಸ್ಮೈ ದೇವಾ ಆ ವಹಾನಾಶು ಹೋತ್ರ ಕೋ
ಮಂಸತೇ ವೀತಿಹೋತ್ರಃ ಸುದೇವಃ ॥ 18 ॥ ತ್ವಮಂಗ ಪ್ರ
ಶಂಸಿಷೋ ದೇವಃ ಶವಿಷ್ಠ ಮರ್ತ್ಯಮ್। ನ ತ್ವದನ್ಯೋ ಮಘವನ್ನಸ್ತಿ
ಮರ್ಡಿತೇಂದ್ರ ಬ್ರವೀಮಿ ತೇ ವಚಃ ॥ 19 ॥ ಮಾ ತೇ ರಾಧಾಂಸಿ
ಮಾ ತ ಊತಯೋ ವಸೋಽಸ್ಮಾನ್ಕದಾ ಚನಾ ದಭನ್। ವಿಶ್ವಾ
ಚ ನ ಉಪಮಿಮೀಹಿ ಮಾನುಷ ವಸೂನಿ ಚರ್ಷಣಿಭ್ಯ ಆ ॥ 20 ॥

ಸೂಕ್ತ 85

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಋಷಿಃ ಗೋತಮೋ ರಾಹೂಗಣಃ ॥

ದೇವತಾ : ಮರುತಃ ।

ಛಂದಃ : 1-4, 6-11 ಜಗತೀ । 5-12 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಪ್ರ ಯೇ ಶುಂಭಂತೇ ಜನಯೋ ನ ಸಪ್ತಯೋ ಯೇಾವು-
ನ್ದ್ರುದ್ರಸ್ಯ ಸೂನವಃ ಸುದಂಸಸಃ । ರೋದಸೀ ಹಿ ವರುತಶ್ಚಕ್ರಿರೇ
ವೃಧೇ ಮದಂತಿ ವೀರಾ ವಿದಥೇಷು ಘೃಷ್ವಯಃ ॥ 1 ॥ ತ ಉಕ್ಷಿ-
ತಾಸೋ ಮಹಿಮಾನಮಾಶತ ದಿವಿ ರುದ್ರಾಸೋ ಅಧಿ ಚಕ್ರಿರೇ
ಸದಃ । ಅರ್ಚಂತೋ ಅರ್ಕಂ ಜನಯಂತ ಇಂದ್ರಿಯಮಧಿ
ಶ್ರಿಯೋ ದಧಿರೇ ಪೃಶ್ನಿಮಾತರಃ ॥ 2 ॥ ಗೋಮಾತರೋ ಯಚ್ಛು-
ಭಯಂತೇ ಅಂಜಿಭಿಸ್ತನೂಷು ಶುಭ್ರಾ ದಧಿರೇ ವಿರುಕ್ಮತಃ ।
ಬಾಧಂತೇ ವಿಶ್ವಮಭಿಮಾತಿನಮಪ ವರ್ತಾರ್ಮನ್ಯೇಷಾಮನು ರೀಯ-
ತೇ ಘೃತಮ್ ॥ 3 ॥ ವಿ ಯೇ ಭ್ರಾಜಂತೇ ಸುಮಖಾಸ ಋಷ್ಟಿಭಿಃ
ಪ್ರಚ್ಯಾವಯಂತೋ ಅಚ್ಯುತಾ ಚಿದೋಜಸಾ । ಮನೋಜುವೋ

ಯನ್ಮರುತೋ ರಥೇಷ್ವಾ ವೃಷವ್ರಾತಾಸಃ ಪೃಷತೀರಯುಗ್ಧ್ವಮ್
॥ 4 ॥ ಪ್ರ ಯದ್ರಥೇಷು ಪೃಷತೀರಯುಗ್ಧ್ವಂ ವಾಜೇ ಅದ್ರಿಂ
ಮರುತೋ ರಂಹಯಂತಃ । ಉತಾರುಷಸ್ಯ ವಿ ಷ್ಯಂತಿ ಧಾರಾ-
ಶ್ಚರ್ಮೇವೋದಭಿರ್ವ್ಯಂದಂತಿ ಭೂಮ ॥ 5 ॥ ಆ ವೋ ವಹಂತು
ಸಪ್ತಯೋ ರಘುಷ್ಯದೋ ರಘುಪತ್ವಾನಃ ಪ್ರ ಜಿಗಾತ ಬಾಹುಭಿಃ ।
ಸೀದತಾ ಬರ್ಹಿರುರು ವಃ ಸದಸ್ಕೃತಂ ಮಾದಯಧ್ವಂ ಮರುತೋ
ಮಧ್ವೋ ಅಂಧಸಃ ॥ 6 ॥ ತೇಽವರ್ಧಂತ ಸ್ವತವಸೋ ಮಹಿತ್ವನಾ
ನಾಕಂ ತಸ್ಥುರುರು ಚಕ್ರಿರೇ ಸದಃ । ವಿಷ್ಣುರ್ಯದ್ಧಾವದ್ವೃಷಣಂ
ಮದಚ್ಯುತಂ ವಯೋ ನ ಸೀದನ್ನಧಿ ಬರ್ಹಿಷಿ ಪ್ರಿಯೇ ॥ 7 ॥
ಶೂರಾ ಇವೇದ್ಯುಯುಧಯೋ ನ ಜಗ್ಮಯಃ ಶ್ರವಸ್ಯವೋ ನ ಪೃತ-
ನಾಸು ಯೇತಿರೇ । ಭಯಂತೇ ವಿಶ್ವಾ ಭುವನಾ ಮರುದ್ಭ್ಯೋ
ರಾಜಾನ ಇವ ತ್ವೇಷಸಂದೃಶೋ ನರಃ ॥ 8॥ ತ್ವಷ್ಟಾ ಯದ್ವಜ್ರಂ
ಸುಕೃತಂ ಹಿರಣ್ಯಯಂ ಸಹಸ್ರಭೃಷ್ಟಿಂ ಸ್ವಪಾ ಅವರ್ತಯತ್ ।
ಧತ್ತ ಇಂದ್ರೋ ನರ್ಯಪಾಂಸಿ ಕರ್ತವೇಽಹನ್ವೃತ್ರಂ ನಿರಪಾ-
ವಬ್ಜದರ್ಣವಮ್ ॥ 9 ॥ ಊರ್ಧ್ವಂ ನುನುದ್ರೇಽವತಂ ತ ಓಜಸಾ

ದಾದೃಹಾಣಂ ಚಿದ್ಬಿಭಿದುರ್ವಿ ಪರ್ವತಮ್ । ಧನಂತೋ ವಾಣಂ
ಮರುತಃ ಸುದಾನವೋ ಮದೇ ಸೋಮಸ್ಯ ರಣ್ಯಾನಿ ಚಕ್ರಿರೇ ॥ 10 ॥
ಜಿಹ್ಮಂ ನುನುದ್ರೇಽವತಂ ತಯಾ ದಿಶಾಸಿಂಚನ್ನುತ್ಸಂ ಗೋತಮಾಯ
ತೃಷ್ಣಜೇ । ಆ ಗಚ್ಛಂತೀಮವಸಾ ಚಿತ್ರಭಾನವಃ ಕಾಮಂ ವಿಪ್ರಸ್ಯ
ತರ್ಪಯಂತ ಧಾಮಭಿಃ ॥ 11 ॥ ಯಾ ವಃ ಶರ್ಮ ಶಶಮಾನಾಯ
ಸಂತಿ ತ್ರಿಧಾತೂನಿ ದಾಶುಷೇ ಯಚ್ಛತಾಧಿ । ಅಸ್ಮಭ್ಯಂ ತಾನಿ
ಮರುತೋ ವಿ ಯಂತ ರಯಿಂ ನೋ ಧತ್ತ ವೃಷಣಃ ಸುವೀರಮ್
॥ 12 ॥

ಸೂಕ್ತ 86

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಋಷಿಃ ಗೋತಮೋ ರಾಹೂಗಣಃ ।

ದೇವತಾ : ಮರುತಃ । ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಮರುತೋ ಯಸ್ಯ ಹಿ ಕ್ಷಯೇ ಪಾಥಾ ದಿವೋ ವಿಮಹಸಃ ।
ಸ ಸುಗೋಪಾತಮೋ ಜನಃ ॥ 1 ॥ ಯಜ್ಞೈರ್ವಾ ಯಜ್ಞವಾಹಸೋ
ವಿಪ್ರಸ್ಯ ವಾ ಮತೀನಾಮ್ । ಮರುತಃ ಶೃಣುತಾ ಹವಮ್ ॥ 2 ॥

ಉತ ವಾ ಯಸ್ಯ ವಾಜಿನೋಽನು ವಿಪ್ರಮತಕ್ಷತ। ಸ ಗಂತಾ
ಗೋಮತಿ ವ್ರಜೇ ॥ 3 ॥ ಅಸ್ಯ ವೀರಸ್ಯ ಬರ್ಹಿಷಿ ಸುತಃ ಸೋಮೋ
ದಿವಿಷ್ಟಿಷು। ಉಕ್ಥಂ ಮದಶ್ಚ ಶಸ್ಯತೇ ॥ 4 ॥ ಅಸ್ಯ ಶ್ರೋಷನ್ತ್ವಾ
ಭುವೋ ವಿಶ್ವಾ ಯಶ್ಚರ್ಷಣೀರಭಿ। ಸೂರಂ ಚಿತ್ಸಸ್ರುಷೀರಿಷಃ
॥ 5 ॥ ಪೂರ್ವೀಭಿರ್ಹಿ ದದಾಶಿಮ ಶರದ್ಭಿರ್ಮರುತೋ ವಯಮ್।
ಅವೋಭಿಶ್ಚರ್ಷಣೀನಾಮ್ ॥ 6 ॥ ಸುಭಗಃ ಸ ಪ್ರಯಜ್ಯವೋ
ಮರುತೋ ಅಸ್ತು ಮರ್ತ್ಯಃ। ಯಸ್ಯ ಪ್ರಯಾಂಸಿ ಪರ್ಷಥ ॥ 7 ॥
ಶಶಮಾನಸ್ಯ ವಾ ನರಃ ಸ್ವೇದಸ್ಯ ಸತ್ಯಶವಸಃ। ವಿದಾ ಕಾಮಸ್ಯ
ವೇನತಃ ॥ 8 ॥ ಯೂಯಂ ತತ್ಸತ್ಯಶವಸ ಆವಿಷ್ಕರ್ತ ಮಹಿತ್ವನಾ।
ವಿಧ್ಯತಾ ವಿದ್ಯುತಾ ರಕ್ಷಃ ॥ 9 ॥ ಗೂಹತಾ ಗುಹ್ಯಂ ತಮೋ ವಿ
ಯಾತ ವಿಶ್ವಮತ್ರಿಣಮ್। ಜ್ಯೋತಿಷ್ಕರ್ತಾ ಯದುಶ್ಮಸಿ ॥ 10 ॥

ಸೂಕ್ತ 87

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಋಷಿಃ ಗೋತಮೋ ರಾಹೂಗಣಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ಜಗತೀ ॥

ಪ್ರತ್ವಕ್ಷಸಃ ಪ್ರತವಸೋ ವಿರಪ್ಶಿನೋಽನಾನತಾ ಅವಿಥುರಾ
ಋಜೀಷಿಣಃ । ಜುಷ್ಟತಮಾಸೋ ನೃತಮಾಸೋ ಅಂಜಿಭಿರ್ವ್ಯ-
ನಜ್ರೇ ಕೇ ಚಿದುಸ್ರಾ ಇವ ಸ್ತೃಭಿಃ ॥ 1 ॥ ಉಪಹ್ವರೇಷು ಯದ-
ಚಿಧ್ವಂ ಯಯಿಂ ವಯೇ ಇವ ಮರುತಃ ಕೇನ ಚಿತ್ಪಥಾ ।
ಶ್ಚೋತಂತಿ ಕೋಶಾ ಉಪ ವೋ ರಥೇಷ್ವಾ ಘೃತಮುಕ್ಷತಾ ಮಧು-
ವರ್ಣಮರ್ಚತೇ ॥ 2 ॥ ಪ್ರೈಷಾಮಜ್ಮೇಷು ವಿಥುರೇವ ರೇಜತೇ
ಭೂಮಿರ್ಯಾಮೇಷು ಯದ್ಧ ಯುಂಜತೇ ಶುಭೇ । ತೇ ಕ್ರೀಳಯೋ
ಧುನಯೋ ಭ್ರಾಜದೃಷ್ಟಯಃ ಸ್ವಯಂ ಮಹಿತ್ವಂ ಪನಯಂತ
ಧೂತಯಃ ॥ 3 ॥ ಸ ಹಿ ಸ್ವಸೃತ್ಪೃಷದಶ್ವೋ ಯುವಾ ಗಣೋ
(ಓ) ಽಸಿ ಯಾ ಈಶಾನಸ್ತವಿಷೀಭಿರಾವೃತಃ । ಅಸಿ ಸತ್ಯ ಋಣ-
ಯಾವಾನೇದ್ಯೋಽಸ್ಯಾ ಧಿಯಃ ಪ್ರಾವಿತಾಥಾ ವೃಷಾ ಗಣಃ ॥ 4 ॥

ಉತ ವಾ ಯಸ್ಯ ವಾಜಿನೋಽನು ವಿಪ್ರಮತಕ್ಷತ । ಸ ಗಂತಾ
ಗೋಮತಿ ವ್ರಜೇ ॥ 3 ॥ ಅಸ್ಯ ವೀರಸ್ಯ ಬರ್ಹಿಷಿ ಸುತಃ ಸೋಮೋ
ದಿವಿಷ್ಟಿಷು । ಉಕ್ಥಂ ಮದಶ್ಚ ಶಸ್ಯತೇ ॥ 4 ॥ ಅಸ್ಯ ಶ್ರೋಷನ್ತ್ವಾ
ಭುವೋ ವಿಶ್ವಾ ಯಶ್ಚರ್ಷಣೀರಭಿ । ಸೂರಂ ಚಿತ್ಸಸ್ರುಷೀರಿಷಃ
॥ 5 ॥ ಪೂರ್ವೀಭಿರ್ಹಿ ದದಾಶಿಮ ಶರದ್ಭಿರ್ವಸುತೋ ವಯಮ್ ।
ಅವೋಭಿಶ್ಚರ್ಷಣೀನಾಮ್ ॥ 6 ॥ ಸುಭಗಃ ಸ ಪ್ರಯಜ್ಯವೋ
ಮರುತೋ ಅಸ್ತು ಮರ್ತ್ಯಃ । ಯಸ್ಯ ಪ್ರಯಾಂಸಿ ಪರ್ಷಥ ॥ 7 ॥
ಶಶಮಾನಸ್ಯ ವಾ ನರಃ ಸ್ವೇದಸ್ಯ ಸತ್ಯಶವಸಃ । ವಿದಾ ಕಾಮಸ್ಯ
ವೇನತಃ ॥ 8 ॥ ಯೂಯಂ ತತ್ಸತ್ಯಶವಸ ಆವಿಷ್ಕರ್ತ ಮಹಿತ್ವನಾ ।
ವಿಧ್ಯತಾ ವಿದ್ಯುತಾ ರಕ್ಷಃ ॥ 9 ॥ ಗೂಹತಾ ಗುಹ್ಯಂ ತಮೋ ವಿ
ಯಾತ ವಿಶ್ವಮತ್ರಿಣಮ್ । ಜ್ಯೋತಿಷ್ಕರ್ತಾ ಯದುಶ್ಮಸಿ ॥ 10 ॥

ಸೂಕ್ತ 87

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಋಷಿಃ ಗೋತಮೋ ರಾಹೂಗಣಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ಜಗತೀ ॥

ಪ್ರತ್ವಕ್ಷಸಃ ಪ್ರತವಸೋ ವಿರಪ್ಶಿನೋ॒ऽನಾನತಾ ಅವಿಥುರಾ
ಋಜೀಷಿಣಃ । ಜುಷ್ಟತಮಾಸೋ ನೃತಮಾಸೋ ಅಂಜಿಭಿರ್ವ್ಯ॒-
ನಜ್ರೇ ಕೇ ಚಿದುಸ್ರಾ ಇವ ಸ್ತೃಭಿಃ ॥ 1 ॥ ಉಪಹ್ವರೇಷು ಯದ॒-
ಚಿಧ್ವಂ ಯಯಿಂ ವಯೇ ಇವ ಮರುತಃ ಕೇನ ಚಿತ್ಪಥಾ ।
ಶ್ಚೋತಂತಿ ಕೋಶಾ ಉಪ ವೋ ರಥೇಷ್ವಾ ಘೃತಮುಕ್ಷತಾ ಮಧು॒-
ವರ್ಣಮರ್ಚತೇ ॥ 2 ॥ ಪ್ರೈಷಾಮಜ್ಮೇಷು ವಿಥುರೇವ ರೇಜತೇ
ಭೂಮಿರ್ಯಾಮೇಷು ಯದ್ಧ ಯುಂಜತೇ ಶುಭೇ । ತೇ ಕ್ರೀಳಯೋ
ಧುನಯೋ ಭ್ರಾಜದೃಷ್ಟಯಃ ಸ್ವಯಂ ಮಹಿತ್ವಂ ಪನಯಂತ
ಧೂತಯಃ ॥ 3 ॥ ಸ ಹಿ ಸ್ವಸೃತ್ಪೃಷದಶ್ವೋ ಯುವಾ ಗಣೋ
(ಓ) ಽ ಯಾ ಈಶಾನಸ್ತವಿಷೀಭಿರಾವೃತಃ । ಅಸಿ ಸತ್ಯ ಋಣ॒-
ಯಾವಾನೇದ್ಯೋ॒ऽಸ್ಯಾ ಧಿಯಃ ಪಾವಿತಾಥಾ ವೃಷಾ ಗಣಃ ॥ 4 ॥

ಪಿತುಃ ಪ್ರತ್ನಸ್ಯ ಜನ್ಮನಾ ವದಾಮಸಿ ಸೋಮಸ್ಯ ಜಿಹ್ವಾ ಪ್ರ ಜಿಗಾತಿ ಚಕ್ಷಸಾ । ಯದೀಮಿಂದ್ರಂ ಶಮ್ಯೃಕ್ವಾಣ ಆಶತಾದಿನ್ನಾಮಾನಿ ಯಜ್ಞಿಯಾನಿ ದಧಿರೇ ॥ 5 ॥ ಶ್ರಿಯಸೇ ಕಂ ಭಾನುಭಿಃ ಸಂ ಮಿಮಿಕ್ಷಿರೇ ತೇ ರಶ್ಮಿಭಿಸ್ತ ಋಕ್ವಭಿಃ ಸುಖಾದಯಃ । ತೇ ವಾಶೀಮಂತ ಇಷ್ಮಿಣೋ ಅಭೀರವೋ ವಿದ್ರೇ ಪ್ರಿಯಸ್ಯ ಮಾರುತಸ್ಯ ಧಾಮ್ನಃ ॥ 6 ॥

ಸೂಕ್ತ 88

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಋಷಿಃ ಗೋತಮೋ ರಾಹೂಗಣಃ ॥

ದೇವತಾ : ಮರುತಃ ॥

ಛಂದಃ : 1-6 ಪ್ರಸ್ತಾರಪಂಕ್ತಿಃ । 2-4 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 5 ವಿರಾಡ್ರೂಪಾ ॥

ಆ ವಿದ್ಯುನ್ಮದ್ಭಿರ್ಮರುತಃ ಸ್ವರ್ಕೃ ರಥೇಭಿರ್ಯಾತ ಋಷ್ಟಿಮದ್ಭಿರಶ್ವಪರ್ಣೈಃ । ಆ ವರ್ಷಿಷ್ಠಯಾ ನ ಇಷಾ ವಯೋ ನ ಪಪ್ತತಾ ಸುಮಾಯಯಾ ॥ 1 ॥ ತೇ�ऽರುಣೇಭಿರ್ವರಮಾ ಪಿಶಂಗೈಃ ಶುಭೇ ಕಂ ಯಾಂತಿ ರಥತೂರ್ಭಿರಶ್ವೈಃ । ರುಕ್ಮೋ ನ ಚಿತ್ರಃ

ಸ್ವಧಿತೀವಾನ್ಪವ್ಯಾ ರಥಸ್ಯ ಜಂಘನಂತ ಭೂಮ ॥ 2 ॥ ಶ್ರಿಯೇ ಕಂ
ವೋ ಅಧಿ ತನೂಷು ವಾಶೀರ್ಮೇಧಾ ವನಾ ನ ಕೃಣವಂತ ಊರ್ಧ್ವಾ।
ಯೆಷ್ಮಭ್ಯಂ ಕಂ ಮರುತಃ ಸುಜಾತಾಸ್ತುವಿದ್ಯುಮ್ನಾಸೋ
ಧನಯಂತೇ ಅದ್ರಿವಃ ॥ 3 ॥ ಅಹಾನಿ ಗೃಧ್ರಾಃ ಪರ್ಯಾ ವ
ಆಗುರಿಮಾಂ ಧಿಯಂ ವಾರ್ಕಾರ್ಯಾಂ ಚ ದೇವೀಮ್ । ಬ್ರಹ್ಮ
ಕೃಣ್ವಂತೋ ಗೋತಮಾಸೋ ಅರ್ಕೈರೂರ್ಧ್ವಂ ನುನುದ್ರ
ಉತ್ಸಧಿಂ ಪಿಬಧ್ಯೈ ॥ 4 ॥ ಏತತ್ತ್ಯನ್ನ ಯೋಜನಮಚೇತಿ ಸಸ್ವರ್ಹ
ಯನ್ಮರುತೋ ಗೋತಮೋ ವಃ । ಪಶ್ಯನ್ಹಿರಣ್ಯಚಕ್ರಾನಯೋ–
ದಂಷ್ಟ್ರಾನ್, ವಿಧಾವತೋ ವರಾಹೂನ್ ॥ 5 ॥ ಏಷಾ ಸ್ಯಾ ವೋ
ಮರುತೋಽನುಭರ್ತ್ರೀ ಪ್ರತಿ ಷ್ಟೋಭತಿ ವಾಘತೋ ನ ವಾಣೀ ।
ಅಸ್ತೋಭಯದ್ವೃಥಾಸಾಮನು ಸ್ವಧಾಂ ಗಭಸ್ತ್ಯೋಃ ॥ 6 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 89

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಋಷಿಃ ಗೋತಮೋ ರಾಹೂಗಣಃ ॥

ದೇವತಾ : ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ॥

ಛಂದಃ : 1-5, 7 ಜಗತೀ । 6 ವಿರಾಟ್‌ಸ್ಥಾನಾ । 8-10 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಆ ನೋ ಭದ್ರಾಃ ಕ್ರತವೋ ಯಂತು ವಿಶ್ವತೋಽದಬ್ಧಾಸೋ ಅಪರೀತಾಸ ಉದ್ಭಿದಃ । ದೇವಾ ನೋ ಯಥಾ ಸದಮಿದ್ವೃಧೇ ಅಸನ್ನಪ್ರಾಯುವೋ ರಕ್ಷಿತಾರೋ ದಿವೇದಿವೇ ॥ 1 ॥ ದೇವಾನಾಂ ಭದ್ರಾ ಸುಮತಿರೃಜೂಯತಾಂ ದೇವಾನಾಂ ರಾತಿರಭಿ ನೋ ನಿವರ್ತತಾಮ್ । ದೇವಾನಾಂ ಸಖ್ಯಮುಪ ಸೇದಿಮಾ ವಯಂ ದೇವಾ ನ ಆಯುಃ ಪ್ರ ತಿರಂತು ಜೀವಸೇ ॥ 2 ॥ ತಾನ್ಪೂರ್ವಯಾ ನಿವಿದಾ ಹೂಮಹೇ ವಯಂ ಭಗಂ ಮಿತ್ರಮದಿತಿಂ ದಕ್ಷಮಸ್ರಿಧಮ್ । ಅರ್ಯಮಣಂ ವರುಣಂ ಸೋಮಮಶ್ವಿನಾ ಸರಸ್ವತೀ ನಃ ಸುಭಗಾ ಮಯಸ್ಕರತ್ ॥ 3 ॥ ತನ್ನೋ ವಾತೋ ಮಯೋಭು ವಾತು ಭೇಷಜಂ ತನ್ಮಾತಾ ಪೃಥಿವೀ ತತ್ಪಿತಾ ದ್ಯೌಃ । ತದ್ಗ್ರಾವಾಣಃ ಸೋಮಸುತೋ ಮಯೋಭುವಸ್ತದಶ್ವಿನಾ ಶೃಣುತಂ ಧಿಷ್ಣ್ಯಾ

ಯುವವಮ್ ॥ 4 ॥ ತವಿಾಶಾನಂ ಜಗತಸ್ತಸ್ಥುಷಸ್ಪತಿಂ ಧಿಯಂಜಿನ್ವ-
ಮವಸೇ ಹೂಮಹೇ ವಯಂವಮ್ । ಪೂಷಾ ನೋ ಯಥಾ ವೇದ-
ಸಾಮಸದ್ವೃಧೇ ರಕ್ಷಿತಾ ಪಾಯುರದಬ್ಧಃ ಸ್ವಸ್ತಯೇ ॥ 5 ॥ ಸ್ವಸ್ತಿ
ನ ಇಂದ್ರೋ ವೃದ್ಧಶ್ರವಾಃ ಸ್ವಸ್ತಿ ನಃ ಪೂಷಾ ವಿಶ್ವವೇದಾಃ । ಸ್ವಸ್ತಿ
ನಸ್ತಾರ್ಕ್ಷ್ಯೋ ಅರಿಷ್ಟನೇಮಿಃ ಸ್ವಸ್ತಿ ನೋ ಬೃಹಸ್ಪತಿರ್ದಧಾತು
॥ 6 ॥ ಪೃಷದಶ್ವಾ ಮರುತಃ ಪೃಶ್ನಿಮಾತರಃ ಶುಭಂಯಾವಾನೋ
ವಿದಥೇಷು ಜಗ್ಮಯಃ । ಅಗ್ನಿಜಿಹ್ವಾ ಮನವಃ ಸೂರಚಕ್ಷಸೋ
ವಿಶ್ವೇ ನೋ ದೇವಾ ಅವಸಾ ಗಮನ್ನಿಹ ॥ 7 ॥ ಭದ್ರಂ ಕರ್ಣೇಭಿಃ
ಶೃಣುಯಾಮ ದೇವಾ ಭದ್ರಂ ಪಶ್ಯೇಮಾಕ್ಷಭಿರ್ಯಜತ್ರಾಃ । ಸ್ಥಿರೈ-
ರಂಗೈಸ್ತುಷ್ಟುವಾಂಸಸ್ತನೂಭಿರ್ವ್ಯಶೇಮ ದೇವಹಿತಂ ಯದಾಯುಃ
॥ 8 ॥ ಶತಮಿನ್ನು ಶರದೋ ಅಂತಿ ದೇವಾ ಯತ್ರಾ ನಶ್ಚಕ್ರಾ
ಜರಸಂ ತನೂನಾಮ್ । ಪುತ್ರಾಸೋ ಯತ್ರ ಪಿತರೋ ಭವಂತಿ ಮಾ
ನೋ ಮಧ್ಯಾರೀರಿಷತಾಯುರ್ಗಂತೋಃ ॥ 9 ॥ ಅದಿತಿರ್ದ್ಯೌರದಿತಿ-
ರಂತರಿಕ್ಷಮದಿತಿರ್ಮಾತಾ ಸ ಪಿತಾ ಸ ಪುತ್ರಃ । ವಿಶ್ವೇ ದೇವಾ
ಅದಿತಿಃ ಪಂಚ ಜನಾ ಅದಿತಿರ್ಜಾತಮದಿತಿರ್ಜನಿತ್ವಮ್ ॥ 10 ॥

ಸೂಕ್ತ 90

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಋಷಿಃ ಗೋತಮೋ ರಾಹೂಗಣಃ ॥

ದೇವತಾ : ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ॥

ಛಂದಃ : 1-8 ಗಾಯತ್ರೀ । 9 ಅನುಷ್ಟುಪ್ ॥

ಋಜುನೀತೀ ನೋ ವರುಣೋ ಮಿತ್ರೋ ನಯತು ವಿದ್ವಾನ್।
ಅರ್ಯಮಾ ದೇವೈಃ ಸಜೋಷಾಃ ॥ 1 ॥ ತೇ ಹಿ ವಸ್ವೋ ವಸವಾ-
ನಾಸ್ತೇ ಅಪ್ರಯುಚ್ಛಾ ಮಹೋಭಿಃ । ವ್ರತಾ ರಕ್ಷಂತೇ ವಿಶ್ವಾಹಾ
॥ 2 ॥ ತೇ ಅಸ್ಮಭ್ಯಂ ಶರ್ಮ ಯಂಸನ್ನಮೃತಾ ಮರ್ತ್ಯೇಭ್ಯಃ ।
ಬಾಧಮಾನಾ ಅಪ ದ್ವಿಷಃ ॥ 3 ॥ ವಿ ನಃ ಪಥಃ ಸುವಿತಾಯ ಚಿಯ-
ನ್ತ್ವಿಂದ್ರೋ ಮರುತಃ । ಪೂಷಾ ಭಗೋ ವಂದ್ಯಾಸಃ ॥ 4 ॥ ಉತ
ನೋ ಧಿಯೋ ಗೋಅಗ್ರಾಃ ಪೂಷನ್, ವಿಷ್ಣವೇವಯಾವಃ । ಕರ್ತಾ
ನಃ ಸ್ವಸ್ತಿಮತಃ ॥ 5 ॥ ಮಧು ವಾತಾ ಋತಾಯತೇ ಮಧು ಕ್ಷರಂತಿ
ಸಿಂಧವಃ । ಮಾಧ್ವೀರ್ನಃ ಸಂತ್ವೋಷಧೀಃ ॥ 6 ॥ ಮಧು ನಕ್ತ-
ಮುತೋಷಸೋ ಮಧುಮತ್ಪಾರ್ಥಿವಂ ರಜಃ । ಮಧು ದ್ಯೌರಸ್ತು

ನಃ ಪಿತಾ ॥ 7 ॥ ಮಧುಮಾನ್ನೋ ವನಸ್ಪತಿರ್ಮಧುಮಾಁ ಅಸ್ತು ಸೂರ್ಯಃ । ಮಾಧ್ವೀರ್ಗಾವೋ ಭವಂತು ನಃ ॥ 8 ॥ ಶಂ ನೋ ಮಿತ್ರಃ ಶಂ ವರುಣಃ ಶಂ ನೋ ಭವತ್ವರ್ಯಮಾ । ಶಂ ನ ಇಂದ್ರೋ ಬೃಹಸ್ಪತಿಃ ಶಂ ನೋ ವಿಷ್ಣುರುರುಕ್ರಮಃ ॥ 9 ॥

ಸೂಕ್ತ 91

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಋಷಿಃ ಗೋತಮೋ ರಾಹೂಗಣಃ ॥

ದೇವತಾ : ಸೋಮಃ ॥

ಛಂದಃ : 1-4, 18-23 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 5-16 ಗಾಯತ್ರೀ । 17 ಉಷ್ಣಿಕ್ ॥

ತ್ವಂ ಸೋಮ ಪ್ರ ಚಿಕಿತೋ ಮನೀಷಾ ತ್ವಂ ರಜಿಷ್ಠಮನು ನೇಷಿ ಪಂಥಾಂ । ತವ ಪ್ರಣೀತೀ ಪಿತರೋ ನ ಇಂದೋ ದೇವೇಷು ರತ್ನಮಭಜಂತ ಧೀರಾಃ ॥ 1 ॥ ತ್ವಂ ಸೋಮ ಕ್ರತುಭಿಃ ಸುಕ್ರತು-ರ್ಭೂಸ್ತ್ವಂ ದಕ್ಷೈಃ ಸುದಕ್ಷೋ ವಿಶ್ವವೇದಾಃ । ತ್ವಂ ವೃಷಾ ವೃಷತ್ವೇಭಿರ್ಮಹಿತ್ವಾ ದ್ಯುಮ್ನೇಭಿರ್ದ್ಯುಮ್ನ್ಯಭವೋ ನೃಚಕ್ಷಾಃ ॥ 2 ॥ ರಾಜ್ಞೋ ನು ತೇ ವರುಣಸ್ಯ ವ್ರತಾನಿ ಬೃಹದ್ಗಭೀರಂ ತವ ಸೋಮ

ಧಾಮ । ಶುಚಿಷ್ಟ್ವಮಸಿ ಪ್ರಿಯೋ ನ ಮಿತ್ರೋ ದಕ್ಷಾಯ್ಯೋ
ಅರ್ಯಮೇವಾಸಿ ಸೋಮ ॥ 3 ॥ ಯಾ ತೇ ಧಾಮಾನಿ ದಿವಿ ಯಾ
ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ ಯಾ ಪರ್ವತೇಷ್ವೋಷಧೀಷ್ವಪ್ಸು । ತೇಭಿರ್ನೋ ವಿಶ್ವೈಃ
ಸುಮನಾ ಅಹೇಳನ್ರಾಜನ್ತ್ಸೋಮ ಪ್ರತಿ ಹವ್ಯಾ ಗೃಭಾಯ ॥ 4 ॥
ತ್ವಂ ಸೋಮಾಸಿ ಸತ್ಪತಿಸ್ತ್ವಂ ರಾಜೋತ ವೃತ್ರಹಾ । ತ್ವಂ ಭದ್ರೋ
ಅಸಿ ಕ್ರತುಃ ॥ 5 ॥ ತ್ವಂ ಚ ಸೋಮ ನೋ ವಶೋ ಜೀವಾತುಂ
ನ ಮರಾಮಹೇ । ಪ್ರಿಯಸ್ತೋತ್ರೋ ವನಸ್ಪತಿಃ ॥ 6 ॥ ತ್ವಂ
ಸೋಮ ಮಹೇ ಭಗಂ ತ್ವಂ ಯೂನ ಋತಾಯತೇ । ದಕ್ಷಂ
ದಧಾಸಿ ಜೀವಸೇ ॥ 7 ॥ ತ್ವಂ ನಃ ಸೋಮ ವಿಶ್ವತೋ ರಕ್ಷಾ
ರಾಜನ್ನಘಾಯತಃ । ನ ರಿಷ್ಯೇತ್ತ್ವಾವತಃ ಸಖಾ ॥ 8 ॥ ಸೋಮ
ಯಾಸ್ತೇ ಮಯೋಭುವ ಊತಯಃ ಸಂತಿ ದಾಶುಷೇ । ತಾಭಿ-
ರ್ನೋಽವಿತಾ ಭವ ॥ 9 ॥ ಇಮಂ ಯಜ್ಞಮಿದಂ ವಚೋ ಜುಜು-
ಷಾಣ ಉಪಾಗಹಿ । ಸೋಮ ತ್ವಂ ನೋ ವೃಧೇ ಭವ ॥ 10 ॥
ಸೋಮ ಗೀರ್ಭಿಷ್ಟ್ವಾವಯಂ ವರ್ಧಯಾಮೋ ವಚೋವಿದಃ ।
ಸುಮೃಳೀಕೋ ನ ಆ ವಿಶ ॥ 11 ॥ ಗಯಸ್ಫಾನೋ ಅಮೀವಹಾ

ವಸುವಿತ್ಪುಷ್ಟಿವರ್ಧನಃ। ಸುಮಿತ್ರಃ ಸೋಮ ನೋ ಭವ ॥ 12 ॥
ಸೋಮ ರಾರಂಧಿ ನೋ ಹೃದಿ ಗಾವೋ ನ ಯವಸೇಷ್ವಾ।
ಮರ್ಯ ಇವ ಸ್ವ ಓಕ್ಯೇ ॥ 13 ॥ ಯಃ ಸೋಮ ಸಖ್ಯೇ ತವ
ರಾರಣದ್ದೇವ ಮರ್ತ್ಯಃ। ತಂ ದಕ್ಷಃ ಸಚತೇ ಕವಿಃ ॥ 14 ॥
ಉರುಷ್ಯಾ ಣೋ ಅಭಿಶಸ್ತೇಃ ಸೋಮ ನಿ ಪಾಹ್ಯಂಹಸಃ। ಸಖಾ
ಸುಶೇವ ಏಧಿ ನಃ ॥ 15 ॥ ಆ ಪ್ಯಾಯಸ್ವ ಸಮೇತು ತೇ ವಿಶ್ವತಃ
ಸೋಮ ವೃಷ್ಣ್ಯಂ। ಭವಾ ವಾಜಸ್ಯ ಸಂಗಥೇ ॥ 16 ॥ ಆ
ಪ್ಯಾಯಸ್ವ ಮದಿಂತಮ ಸೋಮ ವಿಶ್ವೇಭಿರಂಶುಭಿಃ। ಭವಾ ನಃ
ಸುಶ್ರವಸ್ತಮಃ ಸಖಾ ವೃಧೇ ॥ 17 ॥ ಸಂ ತೇ ಪಯಾಂಸಿ ಸಮು
ಯಂತು ವಾಜಾಃ ಸಂ ವೃಷ್ಣ್ಯಾನ್ಯಭಿಮಾತಿಷಾಹಃ। ಆಪ್ಯಾಯ-
ಮಾನೋ ಅಮೃತಾಯ ಸೋಮ ದಿವಿ ಶ್ರವಾಂಸ್ಯುತ್ತಮಾನಿ ಧಿಷ್ವ
॥ 18 ॥ ಯಾ ತೇ ಧಾಮಾನಿ ಹವಿಷಾ ಯಜಂತಿ ತಾ ತೇ ವಿಶ್ವಾ
ಪರಿಭೂರಸ್ತು ಯಜ್ಞಮ್। ಗಯಸ್ಫಾನಃ ಪ್ರತರಣಃ ಸುವೀರೋ-
ವೀರಹಾ ಪ್ರ ಚರಾ ಸೋಮ ದುರ್ಯಾನ್ ॥ 19 ॥ ಸೋಮೋ
ಧೇನುಂ ಸೋಮೋ ಅರ್ವಂತಮಾಶುಂ ಸೋಮೋ ವೀರಂ ಕರ್ಮಣ್ಯಂ

ದದಾತಿ । ಸಾದನ್ಯಂ ವಿದಥ್ಯಂ ಸಭೇಯಂ ಪಿತೃಶ್ರವಣಂ ಯೋ ದದಾ-
ಶದಸ್ಮೈ ॥ 20 ॥ ಅಷಾಳ್ಹಂ ಯುತ್ಸು ಪೃತನಾಸು ಪಪ್ರಿಂ ಸ್ವರ್ಷಾ-
ಮಪಾಂ ವೃಜನಸ್ಯ ಗೋಪಾಮ್ । ಭರೇಷುಜಾಂ ಸುಕ್ಷಿತಿಂ ಸುಶ್ರವಸಂ
ಜಯಂತಂ ತ್ವಾಮನು ಮದೇಮ ಸೋಮ ॥ 21 ॥ ತ್ವಮಿಮಾ
ಓಷಧೀಃ ಸೋಮ ವಿಶ್ವಾಸ್ತ್ವಮಪೋ ಅಜನಯಸ್ತ್ವಂ ಗಾಃ ।
ತ್ವಮಾ ತತಂಥೋರ್ವ (ಅಂ) ೧ ತರಿಕ್ಷಂ ತ್ವಂ ಜ್ಯೋತಿಷಾ ವಿ
ತಮೋ ವವರ್ಥ ॥ 22 ॥ ದೇವೇನ ನೋ ಮನಸಾ ದೇವ ಸೋಮ
ರಾಯೋ ಭಾಗಂ ಸಹಸಾವನ್ನಭಿ ಯುಧ್ಯ । ಮಾ ತ್ವಾ ತನದೀಶಿಷೇ
ವೀರ್ಯಸ್ಯೋಭಯೇಭ್ಯಃ ಪ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಗವಿಷ್ಟೌ ॥ 23 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 92

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಋಷಿಃ ಗೋತಮೋ ರಾಹೂಗಣಃ ॥

ದೇವತಾ : 1-15 ಉಷಾಃ । 16-18 ಅಶ್ವಿನೌ ॥

ಛಂದಃ : 1-4 ಜಗತೀ । 5-12 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 13 18 ಉಷ್ಣಿಕ್ ॥

ಏತಾ ಉ ತ್ಯಾ ಉಷಸಃ ಕೇತುಮಕ್ರತ ಪೂರ್ವೇ ಅರ್ಧೇ
ರಜಸೋ ಭಾನುಮಂಜತೇ । ನಿಷ್ಕೃಣ್ವಾನಾ ಆಯುಧಾನೀವ
ಧೃಷ್ಣವಃ ಪ್ರತಿ ಗಾವೋಽರುಷೀರ್ಯಂತಿ ಮಾತರಃ ॥ 1 ॥ ಉದ-
ಪಪ್ತನ್ನರುಣಾ ಭಾನವೋ ವೃಥಾ ಸ್ವಾಯುಜೋ ಅರುಷೀರ್ಗಾ
ಅಯುಕ್ಷತ । ಅಕ್ರನ್ನುಷಾಸೋ ವಯುನಾನಿ ಪೂರ್ವಥಾ ರುಶಂತಂ
ಭಾನುಮರುಷೀರಶಿಶ್ರಯುಃ ॥ 2 ॥ ಅರ್ಚಂತಿ ನಾರೀರಪಸೋ ನ
ವಿಷ್ಟಿಭಿಃ ಸಮಾನೇನ ಯೋಜನೇನಾ ಪರಾವತಃ । ಇಷಂ ವಹಂತೀಃ
ಸುಕೃತೇ ಸುದಾನವೇ ವಿಶ್ವೇದಹ ಯಜಮಾನಾಯ ಸುನ್ವತೇ ॥ 3 ॥
ಅಧಿ ಪೇಶಾಂಸಿ ವಪತೇ ನೃತೂರಿವಾಪೋರ್ಣುತೇ ವಕ್ಷ ಉಸ್ರೇವ
ಬರ್ಜಹವಮ್ । ಜ್ಯೋತಿರ್ವಿಶ್ವಸ್ಮೈ ಭುವನಾಯ ಕೃಣ್ವತೀ ಗಾವೋ
ನ ವ್ರಜಂ ವ್ಯು (ಉ) ಷಾ ಆವರ್ತಮಃ ॥ 4 ॥ ಪ್ರತ್ಯರ್ಚೀ ರುಶ-

ದಸ್ಯಾ ಅದರ್ಶಿ ವಿ ತಿಷ್ಠತೇ ಬಾಧತೇ ಕೃಷ್ಣಮಭ್ವಮ್ । ಸ್ವರುಂ
ನ ಪೇಶೋ ವಿದಥೇಷ್ವಂಜಞ್ಚಿತ್ರಂ ದಿವೋ ದುಹಿತಾ ಭಾನು-
ಮಶ್ರೇತ್ ॥ 5 ॥ ಅತಾರಿಷ್ಮ ತಮಸಸ್ಪಾರಮುಸ್ರೋಷಾ ಉಚ್ಛಂತೀ
ವಯುನಾ ಕೃಣೋತಿ । ಶ್ರಿಯೇ ಛಂದ್ರೋ ನ ಸ್ಮಯತೇ ವಿಭಾತೀ
ಸುಪ್ರತೀಕಾ ಸೌಮನಸಾಯಾಜೀಗಃ ॥ 6 ॥ ಭಾಸ್ವತೀ ನೇತ್ರೀ
ಸೂನೃತಾನಾಂ ದಿವಃ ಸ್ತವೇ ದುಹಿತಾ ಗೋತಮೇಭಿಃ । ಪ್ರಜಾ-
ವತೋ ನೃವತೋ ಅಶ್ವಬುಧ್ಯಾನುಷ್ಠೋ ಗೋಅಗ್ರಾ ಉಪ ಮಾಸಿ
ವಾಜಾನ್ ॥ 7 ॥ ಉಷಸ್ತಮಶ್ಯಾಂ ಯಶಸಂ ಸುವೀರಂ ದಾಸ-
ಪ್ರವರ್ಗಂ ರಯಿಮಶ್ವಬುಧ್ಯಮ್ । ಸುದಂಸಸಾ ಶ್ರವಸಾ ಯಾ
ವಿಭಾಸಿ ವಾಜಪ್ರಸೂತಾ ಸುಭಗೇ ಬೃಹಂತಮ್ ॥ 8 ॥ ವಿಶ್ವಾನಿ
ದೇವೀ ಭುವನಾಭಿಚಕ್ಷ್ಯಾ ಪ್ರತೀಚೀ ಚಕ್ಷುರುರ್ವಿಯಾ ವಿ ಭಾತಿ ।
ವಿಶ್ವಂ ಜೀವಂ ಚರಸೇ ಬೋಧಯಂತೀ ವಿಶ್ವಸ್ಯ ವಾಚಮವಿದನ್ಮ-
ನಾಯೋಃ ॥ 9 ॥ ಪುನಃಪುನರ್ಜಾಯಮಾನಾ ಪುರಾಣೀ ಸಮಾನಂ
ವರ್ಣಮಭಿ ಶುಂಭಮಾನಾ । ಶ್ವಘ್ನೀವ ಕೃತ್ನುರ್ವಿಜ ಆವಿನಾನಾ
ಮರ್ತಸ್ಯ ದೇವೀ ಜರಯಂತ್ಯಾಯುಃ ॥ 10 ॥ ವ್ಯೂರ್ಣ್ವತೀ ದಿವೋ

ಅಂತಾ ಅಬ್ಧೋಧ್ಯಪ ಸ್ವಸಾರಂ ಸನುತರ್ಯಯೋತಿ । ಪ್ರವಿನತೀ
ಮನುಷ್ಯಾ ಯುಗಾನಿ ಯೋಷಾ ಜಾರಸ್ಯ ಚಕ್ಷಸಾ ವಿ ಭಾತಿ ॥ 11 ॥
ಪಶೂನ್ನ ಚಿತ್ರಾ ಸುಭಗಾ ಪ್ರಥಾನಾ ಸಿಂಧುರ್ನ ಕ್ಷೋದ ಉರ್ವಿಯಾ
ವ್ಯಶ್ವೈತ್ । ಅವಿನತೀ ದೈವ್ಯಾನಿ ವ್ರತಾನಿ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ಚೇತಿ
ರಶ್ಮಿಭಿರ್ದೃಶಾನಾ ॥ 12 ॥ ಉಷಸ್ತಚ್ಚಿತ್ರಮಾ ಭರಾಸ್ಮಭ್ಯಂ ವಾಜಿ-
ನೀವತಿ । ಯೇನ ತೋಕಂ ಚ ತನಯಂ ಚ ಧಾಮಹೇ ॥ 13 ॥
ಉಷೋ ಅದ್ಯೇಹ ಗೋಮತ್ಯಶ್ವಾವತಿ ವಿಭಾವರಿ । ರೇವದಸ್ಮೇ
ವ್ಯುಚ್ಛ ಸೂನೃತಾವತಿ ॥ 14 ॥ ಯುಕ್ಷ್ವಾ ಹಿ ವಾಜಿನೀವತ್ಯಶ್ವಾ
ಅದ್ಯಾರುಣಾ ಉಷಃ । ಅಥಾ ನೋ ವಿಶ್ವಾ ಸೌಭಗಾನ್ಯಾ ವಹ
॥ 15 ॥ ಅಶ್ವಿನಾ ವರ್ತಿರಸ್ಮದಾ ಗೋಮದ್ದಸ್ರಾ ಹಿರಣ್ಯವತ್ ।
ಅರ್ವಾಗ್ರಥಂ ಸಮನಸಾ ನಿ ಯಚ್ಛತಮ್ ॥ 16 ॥ ಯಾವಿತ್ಥಾ
ಶ್ಲೋಕಮಾ ದಿವೋ ಜ್ಯೋತಿರ್ಜನಾಯ ಚಕ್ರಥುಃ । ತಾ ನ
ಊರ್ಜಂ ವಹತಮಶ್ವಿನಾ ಯುವಮ್ ॥ 17 ॥ ಏಹ ದೇವಾ
ಮಯೋಭುವಾ ದಸ್ರಾ ಹಿರಣ್ಯವರ್ತನೀ । ಉಷರ್ಬುಧೋ ವಹಂತು
ಸೋಮಪೀತಯೇ ॥ 18 ॥

ಸೂಕ್ತ 93

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಋಷಿಃ ಗೋತಮೋ ರಾಹೂಗಣಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನೀಷೋಮೌ ॥

ಛಂದಃ : 1-3 ಅನುಷ್ಟುಪ್ । 4-7, 12 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 8 ಜಗತೀ ತ್ರಿಷ್ಟುಬ್ವಾ
9-11 ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಅಗ್ನೀಷೋಮಾವಿಮಂ ಸು ಮೇ ಶೃಣುತಂ ವೃಷಣಾ
ಹವಮ್ । ಪ್ರತಿ ಸೂಕ್ತಾನಿ ಹರ್ಯತಂ ಭವತಂ ದಾಶುಷೇ ಮಯಃ
॥ 1 ॥ ಅಗ್ನೀಷೋಮಾ ಯೋ ಅದ್ಯ ವಾಮಿದಂ ವಚಃ ಸಪರ್ಯತಿ ।
ತಸ್ಮೈ ಧತ್ತಂ ಸುವೀರ್ಯಂ ಗವಾಂ ಪೋಷಂ ಸ್ವಶ್ವ್ಯಮ್ ॥ 2 ॥
ಅಗ್ನೀಷೋಮಾ ಯ ಆಹುತಿಂ ಯೋ ವಾಂ ದಾಶಾದ್ಧವಿಷ್ಕೃತಿಮ್ ।
ಸ ಪ್ರಜಯಾ ಸುವೀರ್ಯಂ ವಿಶ್ವಮಾಯುರ್ವ್ಯಶ್ನವತ್ ॥ 3 ॥
ಅಗ್ನೀಷೋಮಾ ಚೇತತಿ ತದ್ವೀರ್ಯಂ ವಾಂ ಯದವಮುಷ್ಣೀತಮವ-
ವಸಂ ಪಣಿಂ ಗಾಃ । ಅವಾತಿರತ್ತಂ ಬೃಸಯಸ್ಯ ಶೇಷೋಽವಿಂದತ್ತಂ
ಜ್ಯೋತಿರೇಕಂ ಬಹುಭ್ಯಃ ॥ 4 ॥ ಯುವಮೇತಾನಿ ದಿವಿ ರೋಚ-
ನಾನ್ಯಗ್ನಿಶ್ಚ ಸೋಮ ಸಕ್ರತೂ ಅಧತ್ತಮ್ । ಯುವಂ ಸಿಂಧೂ-

ರಭಿಶಸ್ತೇರವದ್ಯಾದಗ್ನೀಷೋಮಾವಮುಂಚತಂ ಗೃಭೀತಾನ್ ॥ 5 ॥
ಅನ್ಯಂ ದಿವೋ ಮಾತರಿಶ್ವಾ ಜಭಾರಾಮಥ್ನಾದನ್ಯಂ ಪರಿಶ್ಯೇನೋ
ಅದ್ರೇಃ । ಅಗ್ನೀಷೋಮಾ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ವಾವೃಧಾನೋರುಂ ಯಜ್ಞಾ-
ಯ ಚಕ್ರಥುರು ಲೋಕಮ್ ॥ 6 ॥ ಅಗ್ನೀಷೋಮಾ ಹವಿಷಃ
ಪ್ರಸ್ಥಿತಸ್ಯ ವೀತಂ ಹರ್ಯತಂ ವೃಷಣಾ ಜುಷೇಥಾಮ್ । ಸುಶ-
ರ್ಮಾಣಾ ಸ್ವವಸಾ ಹಿ ಭೂತಮಥಾ ಧತ್ತಂ ಯಜಮಾನಾಯ
ಶಂ ಯೋಃ ॥ 7 ॥ ಯೋ ಅಗ್ನೀಷೋಮಾ ಹವಿಷಾ ಸಪರ್ಯಾ-
ದ್ದೇವದ್ರೀಚಾ ಮನಸಾ ಯೋ ಘೃತೇನ । ತಸ್ಯ ವ್ರತಂ ರಕ್ಷತಂ
ಪಾತಮಂಹಸೋ ವಿಶೇ ಜನಾಯ ಮಹಿ ಶರ್ಮ ಯಚ್ಛತಮ್
॥ 8 ॥ ಅಗ್ನೀಷೋಮಾ ಸವೇದಸಾ ಸಹೂತೀ ವನತಂ ಗಿರಃ । ಸಂ
ದೇವತ್ರಾ ಬಭೂವಥುಃ ॥ 9 ॥ ಅಗ್ನೀಷೋಮಾವನೇನ ವಾಂ ಯೋ
ವಾಂ ಘೃತೇನ ದಾಶತಿ । ತಸ್ಮೈ ದೀದಯತಂ ಬೃಹತ್ ॥ 10 ॥
ಅಗ್ನೀಷೋಮಾವಿಮಾನಿ ನೋ ಯುವಂ ಹವ್ಯಾ ಜುಜೋಷತಮ್ ।
ಆ ಯಾತಮುಪ ನಃ ಸಚಾ ॥ 11 ॥ ಅಗ್ನೀಷೋಮಾ ಪಿಪೃತ-
ಮರ್ವತೋ ನ ಆ ಪ್ಯಾಯಂತಾಮುಸ್ರಿಯಾ ಹವ್ಯಸೂದಃ । ಅಸ್ಮೇ

ಬಲಾನಿ ಮಘವತ್ಸು ಧತ್ತಂ ಕೃಣುತಂ ನೋ ಅಧ್ವರಂ ಶ್ರುಷ್ಟಿ-
ಮಂತವಮ್ ॥ 12 ॥

ಸೂಕ್ತ 94

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಋಷಿಃ ಕುತ್ಸ ಆಂಗಿರಸಃ ॥

ದೇವತಾ : 1-7,8 ರಲ್ಲಿ 4ನೇ ಪಾದ, 9-15, 16ರಲ್ಲಿ 1 ಮತ್ತು 2ನೇ ಪಾದಗಳು ಅಗ್ನಿಃ ॥ 8ರಲ್ಲಿ 1, 2, 3ನೇ ಪಾದಗಳು ದೇವಾಃ ॥ 16ರಲ್ಲಿ 3 ಮತ್ತು 4ನೇ ಪಾದಗಳು ಮಿತ್ರೋವರುಣೋಽದಿತಿಃ ಸಿಂಧುಃ ಪೃಥಿವೀ ದ್ಯೌರಗ್ನಿರ್ವಾ ॥

ಛಂದಃ : 1-4 ಜಗತೀ 15-16 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಇಮಂ ಸ್ತೋಮಮರ್ಹತೇ ಜಾತವೇದಸೇ ರಥಮಿವ ಸಂ
ಮಹೇಮಾ ಮನೀಷಯಾ । ಭದ್ರಾ ಹಿ ನಃ ಪ್ರಮತಿರಸ್ಯ ಸಂಸದ್ಯಗ್ನೇ
ಸಖ್ಯೇ ಮಾ ರಿಷಾಮಾ ವಯಂ ತವ ॥ 1 ॥ ಯಸ್ಮೈ ತ್ವಮಾ-
ಯಜಸೇ ಸ ಸಾಧತ್ಯನರ್ವಾ ಕ್ಷೇತಿ ದಧತೇ ಸುವೀರ್ಯಮ್ । ಸ
ತೂತಾವ ನೈನಮಶ್ನೋತ್ಯಂಹತಿರಗ್ನೇ ಸಖ್ಯೇ ಮಾ ರಿಷಾಮಾ
ವಯಂ ತವ ॥ 2 ॥ ಶಕೇಮ ತ್ವಾ ಸಮಿಧಂ ಸಾಧಯಾ ಧಿಯಸ್ತ್ವೇ
ದೇವಾ ಹವಿರದನ್ತ್ಯಾಹುತಮ್ । ತ್ವಮಾದಿತ್ಯಾ ಆ ವಹ ತಾನ್, ಹ್ಯು

(ಉ) ಏ ಶ್ಮಸ್ಯಗ್ನೇ ಸಖ್ಯೇ ಮಾ ರಿಷಾಮಾ ವಯಂ ತವ ॥ 3 ॥ ಭರಾಮೇಧ್ಮಂ ಕೃಣವಾಮಾ ಹವೀಂಷಿ ತೇ ಚಿತಯಂತಃ ಪರ್ವಣಾ-ಪರ್ವಣಾ ವಯಮ್ । ಜೀವಾತವೇ ಪ್ರತರಂ ಸಾಧಯಾ ಧಿಯೋsಗ್ನೇ ಸಖ್ಯೇ ಮಾ ರಿಷಾಮಾ ವಯಂ ತವ ॥ 4 ॥ ವಿಶಾಂ ಗೋಪಾ ಅಸ್ಯ ಚರಂತಿ ಜಂತವೋ ದ್ವಿಪಚ್ಚ ಯದುತ ಚತುಷ್ಪ-ದಕ್ತುಭಿಃ । ಚಿತ್ರಃ ಪ್ರಕೇತ ಉಷಸೋ ಮಹಾ ಅಸ್ಯಗ್ನೇ ಸಖ್ಯೇ ಮಾ ರಿಷಾಮಾ ವಯಂ ತವ ॥ 5 ॥ ತ್ವಮಧ್ವರ್ಯುರುತ ಹೋತಾಸಿ ಪೂರ್ವ್ಯಃ ಪ್ರಶಾಸ್ತಾ ಪೋತಾ ಜನುಷಾ ಪುರೋಹಿತಃ । ವಿಶ್ವಾ ವಿದ್ವಾ ಆರ್ತ್ವಿಜ್ಯಾ ಧೀರ ಪುಷ್ಯಸ್ಯಗ್ನೇ ಸಖ್ಯೇ ಮಾ ರಿಷಾಮಾ ವಯಂ ತವ ॥ 6 ॥ ಯೋ ವಿಶ್ವತಃ ಸುಪ್ರತೀಕಃ ಸದೃಙ್ಙಸಿ ದೂರೇ ಚಿತ್ಸಂತಳಿದಿವಾತಿ ರೋಚಸೇ । ರಾತ್ರ್ಯಾಶ್ಚಿದಂಧೋ ಅತಿ ದೇವ ಪಶ್ಯಸ್ಯಗ್ನೇ ಸಖ್ಯೇ ಮಾ ರಿಷಾಮಾ ವಯಂ ತವ ॥ 7 ॥ ಪೂರ್ವೋ ದೇವಾ ಭವತು ಸುನ್ವತೋ ರಥೋsಸ್ಮಾಕಂ ಶಂಸೋ ಅಭ್ಯಸ್ತು ದೂಢ್ಯಃ । ತದಾ ಜಾನೀತೋತ ಪುಷ್ಯತಾ ವಚೋsಗ್ನೇ ಸಖ್ಯೇ ಮಾ ರಿಷಾಮಾ ವಯಂ ತವ ॥ 8 ॥ ವಧೈರ್ದುಃಶಂಸಾ ಅಪ

ದೂಢ್ಯೋ॑ ಜಹಿ ದೂರೇ॑ ವಾ॒ ಯೇ ಅಂ॑ತಿ ವಾ॒ ಕೇ ಚಿ॑ದತ್ರಿ॒ಣಃ ।
ಅ॑ಥಾ॒ ಯಜ್ಞಾ॑ಯ॒ ಗೃಣ॑ತೇ॒ ಸುಗಂ॑ ಕೃಧ್ಯ॒ಗ್ನೇ ಸ॒ಖ್ಯೇ ಮಾ
ರಿ॑ಷಾಮಾ॒ ವಯಂ॑ ತವ ॥ 9 ॥ ಯು॒ದಯು॑ಕ್ಥಾ ಅರುಷಾ ರೋ॑ಹಿ॒ತಾ
ರ॒ಥೇ ವಾ॑ತ॒ಜೂತಾ॑ ವೃಷ॒ಭಸ್ಯೇ॑ವ॒ ತೇ॑ ರವಃ । ಆದಿ॒ನ್ವಸಿ॑ ವ॒ನಿನೋ॑
ಧೂ॒ಮಕೇ॑ತು॒ನಾಗ್ನೇ॑ ಸ॒ಖ್ಯೇ ಮಾ ರಿ॑ಷಾಮಾ॒ ವಯಂ॑ ತವ ॥ 10 ॥
ಅ॒ಧ ಸ್ವ॒ನಾದು॒ತ ಬಿಭ್ಯು॑ಷಃ ಪತ॒ತ್ರಿ॒ಣೋ॑ ದ್ರ॒ಪ್ಸಾ ಯ॑ತ್ತೇ॑ ಯವ॒-
ಸಾದೋ॑ ವ್ಯ॒ಸ್ಥಿರ॑ನ್ । ಸುಗಂ॑ ತ॒ತ್ತೇ॑ ತಾವ॒ಕೇಭ್ಯೋ॑ ರಥೇ॒ಭ್ಯೋ॑ಽಗ್ನೇ
ಸ॒ಖ್ಯೇ ಮಾ ರಿ॑ಷಾಮಾ॒ ವಯಂ॑ ತವ ॥ 11 ॥ ಅ॒ಯಂ ಮಿ॒ತ್ರಸ್ಯ॑
ವರುಣ॒ಸ್ಯ॑ ಧಾ॒ಯಸೇ॑ಽವ॒ಯಾತಾಂ॑ ಮ॒ರುತಾಂ॑ ಹೇ॒ಳೋ॑ ಅ॒ದ್ಭುತಃ ।
ಮೃ॒ಳಾ ಸು ನೋ॑ ಭೂತ್ವೇ॒ಷಾಂ ಮ॒ನಃ ಪು॒ನರ॒ಗ್ನೇ ಸ॒ಖ್ಯೇ ಮಾ
ರಿ॑ಷಾಮಾ॒ ವಯಂ॑ ತವ ॥ 12 ॥ ದೇ॒ವೋ ದೇ॒ವಾನಾ॒ಮಸಿ॑ ಮಿ॒ತ್ರೋ
ಅ॒ದ್ಭುತೋ॑ ವಸು॒ರ್ವ॑ಸೂ॒ನಾಮ॑ಸಿ ಚಾರುರ॒ಧ್ವರೇ॑ । ಶರ್ಮ॑ನ್ತ್ಸ್ಯಾಮ॒
ತವ॑ ಸ॒ಪ್ರಥ॑ಸ್ತಮೇ॒ಽಗ್ನೇ ಸ॒ಖ್ಯೇ ಮಾ ರಿ॑ಷಾಮಾ॒ ವಯಂ॑ ತವ
॥ 13 ॥ ತ॒ತ್ತೇ॑ ಭ॒ದ್ರಂ ಯ॑ತ್ಸ॒ವಿ॒ತರ್ದ॑ಃ ಸ್ವೇ ದ॒ಮೇ॑ ಸೋ॒ಮಾಹು॑ತೋ॑
ಜ॒ರಸೇ॑ ಮೃಳಯತ್ತ॒ಮಃ । ದ॒ಧಾ॒ಸಿ॒ ರತ್ನಂ॑ ದ್ರವಿ॒ಣಂ ಚ॑ ದಾ॒ಶು-

ಷೇऽಗ್ನೇ ಸಖ್ಯೇ ಮಾ ರಿಷಾಮಾ ವಯಂ ತವ ॥ 14 ॥ ಯಸ್ಮೈ ತ್ವಂ ಸುದ್ರವಿಣೋ ದದಾಶೋऽನಾಗಾಸ್ತ್ವಮದಿತೇ ಸರ್ವತಾತಾ । ಯಂ ಭದ್ರೇಣ ಶವಸಾ ಚೋದಯಾಸಿ ಪ್ರಜಾವತಾ ರಾಧಸಾ ತೇ ಸ್ಯಾಮ ॥ 15 ॥ ಸ ತ್ವಮಗ್ನೇ ಸೌಭಗತ್ವಸ್ಯ ವಿದ್ವಾನಸ್ಮಾಕಮಾಯುಃ ಪ್ರ ತಿರೇಹ ದೇವ । ತನ್ನೋ ಮಿತ್ರೋ ವರುಣೋ ಮಾಮಹಂತಾ-ಮದಿತಿಃ ಸಿಂಧುಃ ಪೃಥಿವೀ ಉತ ದ್ಯೌಃ ॥ 16 ॥

ಸೂಕ್ತ 95

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ಕುತ್ಸ ಆಂಗೀರಸಃ ॥

ದೇವತಾ : ಆಗ್ನಿರಗ್ನಿರೌಷಸ್ಯೋವಾ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ದ್ವೇ ವಿರೂಪೇ ಚರತಃ ಸ್ವರ್ಥೇ ಅನ್ಯಾನ್ಯಾ ವತ್ಸಮುಪ ಧಾಪಯೇತೇ । ಹರಿರನ್ಯಸ್ಯಾಂ ಭವತಿ ಸ್ವಧಾವಾಞ್ಛುಕ್ರೋ ಅನ್ಯಸ್ಯಾಂ ದದೃಶೇ ಸುವರ್ಚಾಃ ॥ 1 ॥ ದಶೇಮಂ ತ್ವಷ್ಟುರ್ಜನಯಂತ ಗರ್ಭ-ಮತಂದ್ರಾಸೋ ಯುವತಯೋ ವಿಭೃತ್ರವ್ । ತಿಗ್ಮಾನೀಕಂ ಸ್ವಯಶಸಂ ಜನೇಷು ವಿರೋಚಮಾನಂ ಪರಿ ಷೀಂ ನಯಂತಿ ॥ 2 ॥

ತ್ರೀಣಿ ಜಾನಾ ಪರಿ ಭೂಷಂತ್ಯಸ್ಯ ಸಮುದ್ರ ಏಕಂ ದಿವ್ಯೇಕಮಪ್ಸು ।
ಪೂರ್ವಾಮನು ಪ್ರ ದಿಶಂ ಪಾರ್ಥಿವಾನಾಮೃತೂನ್ಪ್ರಶಾಸದ್ವಿ ದಧಾ-
ವನುಷ್ಟು ॥ 3 ॥ ಕ ಇಮಂ ವೋ ನಿಣ್ಯಮಾ ಚಿಕೇತ ವತ್ಸೋ
ಮಾತೄರ್ಜನಯತ ಸ್ವಧಾಭಿಃ । ಬಹ್ವೀನಾಂ ಗರ್ಭೋ ಅಪಸಾ-
ಮುಪಸ್ಥಾನ್ಮಹಾನ್ಕವಿರ್ನಿಶ್ಚರತಿ ಸ್ವಧಾವಾನ್ ॥ 4 ॥ ಆವಿಷ್ಕೃಣ್ವಾನೋ
ವರ್ಧತೇ ಚಾರುರಾಸು ಜಿಹ್ಮಾನಾಮೂರ್ಧ್ವಃ ಸ್ವಯಶಾ ಉಪಸ್ಥೇ ।
ಉಭೇ ತ್ವಷ್ಟುರ್ಬಿಭ್ಯತುರ್ಜಾಯಮಾನಾತ್ಪ್ರತೀಚೀ ಸಿಂಹಂ ಪ್ರತಿ
ಜೋಷಯೇತೇ ॥ 5 ॥ ಉಭೇ ಭದ್ರೇ ಜೋಷಯೇತೇ ನ ಮೇನೇ
ಗಾವೋ ನ ವಾಶ್ರಾ ಉಪ ತಸ್ಥುರೇವೈಃ । ಸ ದಕ್ಷಾಣಾಂ ದಕ್ಷ-
ಪತಿರ್ಬಭೂವಾಂಜಂತಿ ಯಂ ದಕ್ಷಿಣತೋ ಹವಿರ್ಭಿಃ ॥ 6 ॥ ಉದ್ಯಂ-
ಯಮೀತಿ ಸವಿತೇವ ಬಾಹೂ ಉಭೇ ಸಿಚೌ ಯತತೇ ಭೀಮ
ಋಂಜನ್ । ಉಚ್ಛ್ರುಕ್ರಮುತ್ಕ್ರಮುಜತೇ ಸಿಮಸ್ಮಾನ್ನವಾ ಮಾತೃಭ್ಯೋ
ವಸನಾ ಜಹಾತಿ ॥ 7 ॥ ತ್ವೇಷಂ ರೂಪಂ ಕೃಣುತ ಉತ್ತರಂ ಯತ್ಸಂ-
ಪೃಂಚಾನಃ ಸದನೇ ಗೋಭಿರದ್ಭಿಃ । ಕವಿರ್ಬುಧ್ನಂ ಪರಿಮರ್ಮೃಜ್ಯತೇ
ಧೀಃ ಸಾ ದೇವತಾತಾ ಸಮಿತಿರ್ಬಭೂವ ॥ 8 ॥ ಉರು ತೇ ಜ್ರಯಃ

ಪರ್ಯೇತಿ ಬುಧ್ನಂ ವಿರೋಚಮಾನಂ ಮಹಿಷಸ್ಯ ಧಾಮ । ವಿಶ್ವೇ-
ಭಿರಗ್ನೇ ಸ್ವಯಶೋಭಿರಿದ್ಧೋ ದಧದ್ಭೀಭಿಃ ಪಾಯುಭಿಃ ಪಾಹ್ಯಸ್ಮಾನ್
॥ 9 ॥ ಧನ್ವನ್ನೌತ್ಸ್ರೀತಃ ಕೃಣುತೇ ಗಾತುಮೂರ್ಮಿಂ ಶುಕ್ರೈರೂ-
ರ್ಮಿಭಿರಭಿ ನಕ್ಷತಿ ಕ್ಷಾಮ್ । ವಿಶ್ವಾ ಸನಾನಿ ಜಠರೇಷು ಧತ್ತೇ ಽಂತ-
ರ್ನವಾಸು ಚರತಿ ಪ್ರಸೂಷು ॥ 10 ॥ ಏವಾ ನೋ ಅಗ್ನೇ ಸಮಿಧಾ
ವೃಧಾನೋ ರೇವತ್ಪಾವಕ ಶ್ರವಸೇ ವಿ ಭಾಹಿ । ತನ್ನೋ ಮಿತ್ರೋ
ವರುಣೋ ಮಾಮಹಂತಾಮದಿತಿಃ ಸಿಂಧುಃ ಪೃಥಿವೀ ಉತ ದ್ಯೌಃ
॥ 11 ॥

ಸೂಕ್ತ 96

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ಕುತ್ಸ ಆಂಗೀರಸಃ ।

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿರಗ್ನಿರ್ದ್ರವಿಣೋದಾ ವಾ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಸ ಪ್ರತ್ನಥಾ ಸಹಸಾ ಜಾಯಮಾನಃ ಸದ್ಯಃ ಕಾವ್ಯಾನಿ ಬಳ-
ಧತ್ತ ವಿಶ್ವಾ । ಆಪಶ್ಚ ಮಿತ್ರಂ ಧಿಷಣಾ ಚ ಸಾಧನ್ದೇವಾ ಅಗ್ನಿಂ
ಧಾರಯನ್ದ್ರವಿಣೋದಾವಮ್ ॥ 1 ॥ ಸ ಪೂರ್ವಯಾ ನಿವಿದಾ ಕವ್ಯ-

ತಾಯೋರಿವಾಃ ಪ್ರಜಾ ಅಜನಯನ್ನೂನಾಮ್ । ವಿವಸ್ವತಾ
ಚಕ್ಷಸಾ ದ್ಯಾಮುಪಶ್ಚ ದೇವಾ ಅಗ್ನಿಂ ಧಾರಯನ್ದ್ರವಿಣೋದಾಮ್
॥ 2 ॥ ತವಿಮಾಳತ ಪ್ರಥಮಂ ಯಜ್ಞಸಾಧಂ ವಿಶ ಆರೀರಾಹುತಮೃಂಜ
ಸಾನಮ್ । ಊರ್ಜಃ ಪುತ್ರಂ ಭರತಂ ಸೃಪ್ರದಾನುಂ ದೇವಾ ಅಗ್ನಿಂ
ಧಾರಯನ್ದ್ರವಿಣೋದಾಮ್ ॥ 3 ॥ ಸ ಮಾತರಿಶ್ವಾ ಪುರುವಾರ-
ಪುಷ್ಟಿರ್ವಿದದ್ಗಾತುಂ ತನಯಾಯ ಸ್ವರ್ವಿತ್ । ವಿಶಾಂ ಗೋಪಾ
ಜನಿತಾ ರೋದಸ್ಯೋರ್ದೇವಾ ಅಗ್ನಿಂ ಧಾರಯನ್ದ್ರವಿಣೋದಾಮ್
॥ 4 ॥ ನಕ್ತೋಷಾಸಾ ವರ್ಣಮಾಮೇಮ್ಯಾನೇ ಧಾಪಯೇತೇ ಶಿಶು-
ಮೇಕಂ ಸಮೀಚೀ । ದ್ಯಾವಾಕ್ಷಾಮಾ ರುಕ್ಮೋ ಅಂತರ್ವಿ ಭಾತಿ
ದೇವಾ ಅಗ್ನಿಂ ಧಾರಯನ್ದ್ರವಿಣೋದಾಮ್ ॥ 5 ॥ ರಾಯೋ ಬುಧ್ನಃ
ಸಂಗಮನೋ ವಸೂನಾಂ ಯಜ್ಞಸ್ಯ ಕೇತುರ್ಮನ್ಮಸಾಧನೋ
ವೇಃ । ಅಮೃತತ್ವಂ ರಕ್ಷಮಾಣಾಸ ಏನಂ ದೇವಾ ಅಗ್ನಿಂ ಧಾರ-
ಯನ್ದ್ರವಿಣೋದಾಂ ॥ 6 ॥ ನೂ ಚ ಪುರಾ ಚ ಸದನಂ ರಯೀಣಾಂ
ಜಾತಸ್ಯ ಚ ಜಾಯಮಾನಸ್ಯ ಚ ಕ್ಷಾಮ್ । ಸತಶ್ಚ ಗೋಪಾಂ
ಭವತಶ್ಚ ಭೂರೇರ್ದೇವಾ ಅಗ್ನಿಂ ಧಾರಯನ್ದ್ರವಿಣೋದಾಮ್

॥ 7 ॥ द्रविणोदा द्रविणसस्तुरस्य द्रविणोदाः सनरस्य प्र यंसत् । द्रविणोदा वीरवतीमिषं नो द्रविणोदा रासते दीर्घमायुः ॥ 8 ॥ एवा नो अग्ने समिधा वृधानो रेवत्पावक श्रवसे वि भाहि । तन्नो मित्रो वरुणो मामहन्तामदितिः सिंधुः पृथिवी उत द्यौः ॥ 9 ॥

ಸೂಕ್ತ 97

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ಕುತ್ಸ ಆಂಗಿರಸಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿರಗ್ನಿಃ ಶುಚಿರ್ವಾ ॥ ಛಂಧಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ॥

अप नः शोशुचदघमग्ने शुशुग्ध्या रयिम् । अप नः शोशुचदघम् ॥ 1 ॥ सुक्षेत्रिया सुगातुया वसूया च यजामहे । अप नः शोशुचदघम् ॥ 2 ॥ प्र यद्भन्दिष्ठ एषां प्रास्माकासश्च सूरयः । अप नः शोशुचदघम् ॥ 3 ॥ प्र यत्ते अग्ने सूरयो

ಜಾಯೇಮಹಿ ಪ್ರ ತೇ ವಯಮ್ । ಅಪ ನಃ ಶೋಶುಚದಘಮ್ ॥ 4 ॥ ಪ್ರ ಯದಗ್ನೇಃ ಸಹಸ್ವತೋ ವಿಶ್ವತೋ ಯಂತಿ ಭಾನವಃ । ಅಪ ನಃ ಶೋಶುಚದಘಮ್ ॥ 5 ॥ ತ್ವಂ ಹಿ ವಿಶ್ವತೋಮುಖ ವಿಶ್ವತಃ ಪರಿಭೂರಸಿ । ಅಪ ನಃ ಶೋಶುಚದಘಮ್ ॥ 6 ॥ ದ್ವಿಷೋ ನೋ ವಿಶ್ವತೋಮುಖಾತಿ ನಾವೇವ ಪಾರಯ । ಅಪ ನಃ ಶೋಶು-ಚದಘಮ್ ॥ 7 ॥ ಸ ನಃ ಸಿಂಧುಮಿವ ನಾವಯಾತಿ ಪರ್ಷಾ ಸ್ವಸ್ತಯೇ । ಅಪ ನಃ ಶೋಶುಚದಘಮ್ ॥ 8 ॥

ಸೂಕ್ತ 98

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ಕುತ್ಸ ಆಂಗಿರಸಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿರ್ವೈಶಾನರೋ ವಾ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ವೈಶ್ವಾನರಸ್ಯ ಸುಮತೌ ಸ್ಯಾಮ ರಾಜಾ ಹಿ ಕಂ ಭುವನಾ-ನಾಮಭಿಶ್ರೀಃ । ಇತೋ ಜಾತೋ ವಿಶ್ವಮಿದಂ ವಿ ಚಷ್ಟೇ ವೈಶ್ವಾ-ನರೋ ಯತತೇ ಸೂರ್ಯೇಣ ॥ 1 ॥ ಪೃಷ್ಟೋ ದಿವಿ ಪೃಷ್ಟೋ ಅಗ್ನಿಃ ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ ಪೃಷ್ಟೋ ವಿಶ್ವಾ ಓಷಧೀರಾ ವಿವೇಶ । ವೈಶ್ವಾ-

ನರಃ ಸಹಸಾ ಪೃಷ್ಟೋ ಅಗ್ನಿಃ ಸ ನೋ ದಿವಾ ಸ ರಿಷಃ ಪಾತು
ನಕ್ತಮ್ ॥ 2 ॥ ವೈಶ್ವಾನರ ತವ ತತ್ಸತ್ಯಮಸ್ತ್ವಸ್ಮಾನ್ರಾಯೋ
ಮಘವಾನಃ ಸಚಂತಾಮ್ । ತನ್ನೋ ಮಿತ್ರೋ ವರುಣೋ
ಮಾಮಹಂತಾಮದಿತಿಃ ಸಿಂಧುಃ ಪೃಥಿವೀ ಉತ ದ್ಯೌಃ ॥ 3 ॥

ಸೂಕ್ತ 99

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ಕಶ್ಯಪೋ ಮಾರೀಚಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿರಗ್ನಿರ್ಜಾತವೇದಾ ವಾ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಜಾತವೇದಸೇ ಸುನವಾಮ ಸೋಮಮರಾತೀಯತೋ ನಿ
ದಹಾತಿ ವೇದಃ । ಸ ನಃ ಪರ್ಷದತಿ ದುರ್ಗಾಣಿ ವಿಶ್ವಾ ನಾವೇವ
ಸಿಂಧುಂ ದುರಿತಾತ್ಯಗ್ನಿಃ ॥ 1 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 100

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ಋಜ್ರಾಶ್ವ, ಅಂಬರೀಷ, ಸಹದೇವ, ಭಯಮಾನ. ಸುರಾಧಾಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಸ ಯೋ ವೃಷಾ ವೃಷ್ಣ್ಯೇಭಿಃ ಸಮೋಕಾ ಮಹೋ ದಿವಃ ಪೃಥಿವ್ಯಾಶ್ಚ ಸಮ್ರಾಟ್ । ಸತೀನಸತ್ವಾ ಹವ್ಯೋ ಭರೇಷು ಮರುತ್ವಾನ್ನೋ ಭವತ್ವಿಂದ್ರ ಊತೀ ॥ 1 ॥ ಯಸ್ಯಾನಾಪ್ತಃ ಸೂರ್ಯಸ್ಯೇವ ಯಾಮೋ ಭರೇಭರೇ ವೃತ್ರಹಾ ಶುಷ್ಮೋ ಅಸ್ತಿ । ವೃಷಂತಮಃ ಸಖಿಭಿಃ ಸ್ವೇಭಿರೇವೈರ್ಮರುತ್ವಾನ್ನೋ ಭವತ್ವಿಂದ್ರ ಊತೀ ॥ 2 ॥ ದಿವೋ ನ ಯಸ್ಯ ರೇತಸೋ ದುಘಾನಾಃ ಪಂಥಾಸೋ ಯಂತಿ ಶವಸಾ ಪರೀತಾಃ । ತರದ್ದ್ವೇಷಾಃ ಸಾಸಹಿಃ ಪೌಂಸ್ಯೇಭಿರ್ಮರುತ್ವಾನ್ನೋ ಭವತ್ವಿಂದ್ರ ಊತೀ ॥ 3 ॥ ಸೋ ಅಂಗಿರೋಭಿರಂಗಿರಸ್ತಮೋ ಭೂದ್ವೃಷಾ ವೃಷಭಿಃ ಸಖಿಭಿಃ ಸಖಾ ಸನ್। ಋಗ್ಮಿಭಿರ್ಋಗ್ಮೀ ಗಾತುಭಿರ್ಯೇಷ್ಠೋ ಮರುತ್ವಾನ್ನೋ ಭವತ್ವಿಂದ್ರ ಊತೀ ॥ 4 ॥ ಸ ಸೂನುಭಿರ್ನ ರುದ್ರೇಭಿರೃಭ್ವಾ ನೃಷಾಹ್ಯೇ ಸಾಸಹ್ವಾ

ಅವಿತಾರ್ನ । ಸನೀಳೇಭಿಃ ಶ್ರವಸ್ಯಾನಿ ತೂರ್ವನ್ಮರುತ್ವಾನ್ನೋ
ಭವತ್ವಿಂದ್ರ ಊತೀ ॥ 5 ॥ ಸ ಮನ್ಯುವಿಾಃ ಸಮದನಸ್ಯ ಕರ್ತಾ-
ಸ್ಮಾಕೇಭಿರ್ನೃಭಿಃ ಸೂರ್ಯಂ ಸನತ್ । ಅಸ್ಮಿನ್ನಹನ್ತ್ಸತ್ಪತಿಃ ಪುರು-
ಹೂತೋ ಮರುತ್ವಾನ್ನೋ ಭವತ್ವಿಂದ್ರ ಊತೀ ॥ 6 ॥ ತಮೂ-
ತಯೋ ರಣಯಞ್ಛೂರಸಾತೌ ತಂ ಕ್ಷೇಮಸ್ಯ ಕ್ಷಿತಯಃ ಕೃಣ್ವತ
ತ್ರಮ್ । ಸ ವಿಶ್ವಸ್ಯ ಕರುಣಸ್ಯೇಶ ಏಕೋ ಮರುತ್ವಾನ್ನೋ
ಭವತ್ವಿಂದ್ರ ಊತೀ ॥ 7 ॥ ತಮುಷ್ಟಂತ ಶವಸ ಉತ್ಸವೇಷು ನರೋ
ನರಮವಸೇ ತಂ ಧನಾಯ । ಸೋ ಅಂಧೇ ಚಿತ್ತಮಸಿ ಜ್ಯೋತಿ-
ರ್ವಿದನ್ಮರುತ್ವಾನ್ನೋ ಭವತ್ವಿಂದ್ರ ಊತೀ ॥ 8 ॥ ಸ ಸವ್ಯೇನ
ಯಮತಿ ವ್ರಾಧತಶ್ಚಿತ್ಸ ದಕ್ಷಿಣೇ ಸಂಗೃಭೀತಾ ಕೃತಾನಿ । ಸ ಕೀರಿಣಾ
ಚಿತ್ಸನಿತಾ ಧನಾನಿ ಮರುತ್ವಾನ್ನೋ ಭವತ್ವಿಂದ್ರ ಊತೀ ॥ 9 ॥ ಸ
ಗ್ರಾಮೇಭಿಃ ಸನಿತಾ ಸ ರಥೇಭಿರ್ವಿದೇ ವಿಶ್ವಾಭಿಃ ಕೃಷ್ಟಿಭಿರ್ನ್ವ(ಅ)
ದ್ಯ । ಸ ಪೌಂಸ್ಯೇಭಿರಭಿಭೂರಶಸ್ತೀರ್ಮರುತ್ವಾನ್ನೋ ಭವತ್ವಿಂದ್ರ
ಊತೀ ॥ 10 ॥ ಸ ಜಾವಿಭಿರ್ಯಕ್ಷ್ವಮಜಾತಿ ವಿಾಳ್ಹೇಽಜಾವಿ-
ಭಿರ್ವಾ ಪುರುಹೂತ ಏವೈಃ । ಅಪಾಂ ತೋಕಸ್ಯ ತನಯಸ್ಯ ಜೇಷೇ

ಮರುತ್ವಾನ್ನೋ ಭವತ್ವಿಂದ್ರ ಊತೀ ॥ 11 ॥ ಸ ವಜ್ರಭೃದ್ದಸ್ಯುಹಾ
ಭೀಮ ಉಗ್ರಃ ಸಹಸ್ರಚೇತಾಃ ಶತನೀಥ ಋಭ್ವಾ । ಚಮ್ರಿಷೋ ನ
ಶವಸಾ ಪಾಂಚಜನ್ಯೋ ಮರುತ್ವಾನ್ನೋ ಭವತ್ವಿಂದ್ರ ಊತೀ ॥ 12 ॥
ತಸ್ಯ ವಜ್ರಃ ಕ್ರಂದತಿ ಸ್ಮತ್ಸ್ವರ್ಷಾ ದಿವೋ ನ ತ್ವೇಷೋ ರವಥಃ
ಶಿಮೀವಾನ್ । ತಂ ಸಚಂತೇ ಸನಯಸ್ತಂ ಧನಾನಿ ಮರುತ್ವಾನ್ನೋ
ಭವತ್ವಿಂದ್ರ ಊತೀ ॥ 13 ॥ ಯಸ್ಯಾಜಸ್ರಂ ಶವಸಾ ಮಾನವಮುಕ್ಥಂ
ಪರಿಭುಜದ್ರೋದಸೀ ವಿಶ್ವತಃ ಸೀಮ್ । ಸ ಪಾರಿಷತ್ಕ್ರತುಭಿ-
ರ್ಮಂದಸಾನೋ ಮರುತ್ವಾನ್ನೋ ಭವತ್ವಿಂದ್ರ ಊತೀ ॥ 14 ॥ ನ
ಯಸ್ಯ ದೇವಾ ದೇವತಾ ನ ಮರ್ತಾ ಆಪಶ್ಚನ ಶವಸೋ ಅಂತ-
ಮಾಪುಃ । ಸ ಪ್ರರಿಕ್ವಾ ತ್ವಿಷ್ಯಸಾ ಕ್ಷ್ಮೋ ದಿವಶ್ಚ ಮರುತ್ವಾನ್ನೋ
ಭವತ್ವಿಂದ್ರ ಊತೀ ॥ 15 ॥ ರೋಹಿಚ್ಛ್ಯಾವಾ ಸುಮದಂಶುರ್ಲಲಾ-
ಮ್ಯುದ್ಯಕ್ಷಾ ರಾಯೋ ಋಜ್ರಾಶ್ವಸ್ಯ । ವೃಷಣ್ವಂತಂ ಬಿಭ್ರತೀ
ಧೂರ್ಷು ರಥಂ ಮಂದ್ರಾ ಚಿಕೇತ ನಾ ಹುಷೀಷು ವಿಕ್ಷು ॥ 16 ॥
ಏತತ್ಯತ್ತ ಇಂದ್ರ ವೃಷ್ಣ ಉಕ್ಥಂ ವಾರ್ಷಾಗಿರಾ ಅಭಿಗೃಣಂತಿ
ರಾಧಃ । ಋಜ್ರಾಶ್ವಃ ಪ್ರಷ್ಟಿಭಿರಂಬರೀಷಃ ಸಹದೇವೋ ಭಯಮಾನಃ

ಸುರಾಧಾಃ ॥ 17 ॥ ದಸ್ಯೂಞ್ಛ್ಚಮ್ಬ್ಯಂಶ್ಚ ಪುರುಹೂತ ಏವೈರ್ಹತ್ವಾ ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ ಶರ್ವಾ ನಿ ಬರ್ಹೀತ್ । ಸನತ್ಕ್ಷ್ಮೀತ್ರಂ ಸಖಿಭಿಃ ಶ್ವಿತ್ನ್ಯೇಭಿಃ ಸನತ್ಸೂರ್ಯಂ ಸನದಪಃ ಸುವಜ್ರಃ ॥ ॥8 ॥ ವಿಶ್ವಾ-ಹೇಂದ್ರೋ ಅಧಿವಕ್ತಾ ನೋ ಅಸ್ತ್ವಪರಿಹ್ವೃತಾಃ ಸನುಯಾಮ ವಾಜಮ್ । ತನ್ನೋ ಮಿತ್ರೋ ವರುಣೋ ಮಾಮಹನ್ತಾಮದಿತಿಃ ಸಿನ್ಧುಃ ಪೃಥಿವೀ ಉತ ದ್ಯೌಃ ॥ 19 ॥

ಸೂಕ್ತ 101

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ಕುತ್ಸ ಆಂಗಿರಸಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : 1-7 ಜಗತೀ । 8-11 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಪ್ರ ಮನ್ದಿನೇ ಪಿತುಮದರ್ಚತಾ ವಚೋ ಯಃ ಕೃಷ್ಣಗರ್ಭಾ ನಿರಹನ್ನೃಜಿಶ್ವನಾ । ಅವಸ್ಯವೋ ವೃಷಣಂ ವಜ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಮರುತ್ವನ್ತಂ ಸಖ್ಯಾಯ ಹವಾಮಹೇ ॥ 1 ॥ ಯೋ ವ್ಯಂಸಂ ಜಾಹೃಷಾಣೇನ ಮನ್ಯುನಾ ಯಃ ಶಂಬರಂ ಯೋ ಅಹನ್ಪಿಪ್ರುಮವ್ರತಮ್ । ಇನ್ದ್ರೋ ಯಃ ಶುಷ್ಣಮಶುಷಂ ನ್ಯಾವೃಣಙ್ಮರುತ್ವನ್ತಂ ಸಖ್ಯಾಯ

ಹವಾಮಹೇ ॥ 2 ॥ ಯಸ್ಯ ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ ಪೌಂಸ್ಯಂ ಮಹದ್ಯಸ್ಯ
ವ್ರತೇ ವರುಣಸ್ಯೋ ಯಸ್ಯ ಸೂರ್ಯಃ । ಯಸ್ಯೇಂದ್ರಸ್ಯ ಸಿಂಧವಃ
ಸಶ್ಚತಿ ವ್ರತಂ ಮರುತ್ವಂತಂ ಸಖ್ಯಾಯ ಹವಾಮಹೇ ॥ 3 ॥ ಯೋ
ಅಶ್ವಾನಾಂ ಯೋ ಗವಾಂ ಗೋಪತಿರ್ವಶೀ ಯ ಆರಿತಃ ಕರ್ಮಣಿ-
ಕರ್ಮಣಿ ಸ್ಥಿರಃ । ವೀಳೋಶ್ಚಿದಿಂದ್ರೋ ಯೋ ಅಸುನ್ವತೋ
ವಧೋ ಮರುತ್ವಂತಂ ಸಖ್ಯಾಯ ಹವಾಮಹೇ ॥ 4 ॥ ಯೋ
ವಿಶ್ವಸ್ಯ ಜಗತಃ ಪ್ರಾಣತಸ್ಪತಿರ್ಯೋ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ಪ್ರಥಮೋ ಗಾ
ಅವಿಂದತ್ । ಇಂದ್ರೋ ಯೋ ದಸ್ಯೂರಧರಾ ಅವಾತಿರನ್ಮರು-
ತ್ವಂತಂ ಸಖ್ಯಾಯ ಹವಾಮಹೇ ॥ 5 ॥ ಯಃ ಶೂರೇಭಿರ್ಹವ್ಯೋ
ಯಶ್ಚ ಭೀರುಭಿರ್ಯೋ ಧಾವದ್ಭಿರ್ಹೂಯತೇ ಯಶ್ಚ ಜಿಗ್ಯುಭಿಃ ।
ಇಂದ್ರಂ ಯಂ ವಿಶ್ವಾ ಭುವನಾಭಿ ಸಂದಧುರ್ಮರುತ್ವಂತಂ ಸಖ್ಯಾಯ
ಹವಾಮಹೇ ॥ 6 ॥ ರುದ್ರಾಣಾಮೇತಿ ಪ್ರದಿಶಾ ವಿಚಕ್ಷಣೋ
ರುದ್ರೇಭಿರ್ಯೋಷಾ ತನುತೇ ಪೃಥು ಜ್ರಯಃ । ಇಂದ್ರಂ ಮನೀಷಾ
ಅಭ್ಯರ್ಚತಿ ಶ್ರುತಂ ಮರುತ್ವಂತಂ ಸಖ್ಯಾಯ ಹವಾಮಹೇ ॥ 7 ॥
ಯದ್ವಾ ಮರುತ್ಪಃ ಪರಮೇ ಸಧಸ್ಥೇ ಯದ್ವಾವಮೇ ವೃಜನೇ

ಮಾದಯಾಸೇ । ಅತ ಆ ಯಾಹ್ಯಧ್ವರಂ ನೋ ಅಚ್ಛಾ ತ್ವಾಯಾ
ಹವಿಶ್ಚಕೃಮಾ ಸತ್ಯರಾಧಃ ॥ 8 ॥ ತ್ವಾಯೇಂದ್ರ ಸೋಮಂ
ಸುಷುಮಾ ಸುದಕ್ಷ ತ್ವಾಯಾ ಹವಿಶ್ಚಕೃಮಾ ಬ್ರಹ್ಮವಾಹಃ ।
ಅಧಾ ನಿಯುತ್ವಃ ಸಗಣೋ ಮರುದ್ಭಿರಸ್ಮಿನ್, ಯಜ್ಞೇ ಬರ್ಹಿಷಿ
ಮಾದಯಸ್ವ ॥ 9 ॥ ಮಾದಯಸ್ವ ಹರಿಭಿರ್ಯೇ ತ ಇಂದ್ರ ವಿ
ಷ್ಯಸ್ವ ಶಿಪ್ರೇ ವಿ ಸೃಜಸ್ವ ಧೇನೇ । ಆ ತ್ವಾ ಸುಶಿಪ್ರ ಹರಯೋ
ವಹಂತೂಶನ್, ಹವ್ಯಾನಿ ಪ್ರತಿ ನೋ ಜುಷಸ್ವ ॥ 10 ॥ ಮರು-
ತ್ವೋತ್ರಸ್ಯ ವೃಜನಸ್ಯ ಗೋಪಾ ವಯಮಿಂದ್ರೇಣ ಸನುಯಾಮ
ವಾಜಮ್ । ತನ್ನೋ ಮಿತ್ರೋ ವರುಣೋ ಮಾಮಹಂತಾಮ-
ದಿತಿಃ ಸಿಂಧುಃ ಪೃಥಿವೀ ಉತ ದ್ಯೌಃ ॥ 11 ॥

ಸೂಕ್ತ 102

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ಕುತ್ಸ ಆಂಗಿರಸಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : 1-10 ಜಗತೀ । 11 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಇಮಾಂ ತೇ ಧಿಯಂ ಪ್ರ ಭರೇ ಮಹೋ ಮಹೀಮಸ್ಯ ಸ್ತೋತ್ರೇ ಧಿಷಣಾ ಯತ ಆನಜೇ । ತಮುತ್ಸವೇ ಚ ಪ್ರಸವೇ ಚ ಸಾಸಹಿಮಿಂದ್ರಂ ದೇವಾಸಃ ಶವಸಾಮದನ್ನನು ॥ 1 ॥ ಅಸ್ಯ ಶ್ರವೋ ನದ್ಯಃ ಸಪ್ತ ಬಿಭ್ರತಿ ದ್ಯಾವಾಕ್ಷಾಮಾ ಪೃಥಿವೀ ದರ್ಶತಂ ವಪುಃ । ಅಸ್ಮೇ ಸೂರ್ಯಾಚಂದ್ರಮಸಾಭಿಚಕ್ಷೇ ಶ್ರದ್ಧೇ ಕಮಿಂದ್ರ ಚರತೋ ವಿತರ್ತುರಮ್ ॥ 2 ॥ ತಂ ಸ್ಮಾ ರಥಂ ಮಘವನ್ನಾವ ಸಾತಯೇ ಜೈತ್ರಂ ಯಂ ತೇ ಅನುಮದಾಮ ಸಂಗಮೇ । ಆಜಾ ನ ಇಂದ್ರ ಮನಸಾ ಪುರುಷ್ಟುತ ತ್ವಾಯದ್ಭ್ಯೋ ಮಘವನ್ಭರ್ಮ ಯಚ್ಛ ನಃ ॥ 3 ॥ ವಯಂ ಜಯೇಮ ತ್ವಯಾ ಯುಜಾ ವೃತಮಸ್ಮಾಕ-ಮಂಶಮುದವಾ ಭರೇಭರೇ । ಅಸ್ಮಭ್ಯಮಿಂದ್ರ ವರಿವಃ ಸುಗಂ ಕೃಧಿ ಪ್ರ ಶತ್ರೂಣಾಂ ಮಘವನ್, ವೃಷ್ಣ್ಯಾ ರುಜ ॥ 4 ॥ ನಾನಾ ಹಿ

ತ್ವಾ ಹವಮಾನಾ ಜನಾ ಇಮೇ ಧನಾನಾಂ ಧರ್ತರವಸಾ ವಿಪನ್ಯವಃ।
ಅಸ್ಮಾಕಂ ಸ್ಮಾ ರಥಮಾ ತಿಷ್ಠ ಸಾತಯೇ ಜೈತ್ರಂ ಹೀಂದ್ರ
ನಿಭೃತಂ ಮನಸ್ತವ ॥ 5 ॥ ಗೋಜಿತಾ ಬಾಹೂ ಅಮಿತಕ್ರತುಃ
ಸಿವಃ ಕರ್ಮನ್ಕರ್ಮಞ್ಛತಮೂತಿಃ ಖಜಂಕರಃ। ಅಕಲ್ಪ ಇಂದ್ರಃ
ಪ್ರತಿಮಾನಮೋಜಸಾಥಾ ಜನಾ ವಿ ಹ್ವಯೆಂತೇ ಸಿಷಾಸವಃ ॥ 6 ॥
ಉತ್ತೇ ಶತಾನ್ಮಘವನ್ನುಚ್ಚ ಭೂಯಸ ಉತ್ಸಹಸ್ರಾದ್ರಿರಿಚೇ
ಕೃಷ್ಟಿಷು ಶ್ರವಃ। ಅಮಾತ್ರಂ ತ್ವಾ ಧಿಷಣಾ ತಿತ್ವಿಷೇ ಮಹ್ಯಧಾ
ವೃತ್ರಾಣಿ ಜಿಘ್ನಸೇ ಪುರಂದರ ॥ 7 ॥ ತ್ರಿವಿಷ್ಟಿಧಾತು ಪ್ರತಿಮಾನ-
ಮೋಜಸಸ್ತಿಸ್ರೋ ಭೂಮಿರ್ನೃಪತೇ ತ್ರೇಣೆ ರೋಚನಾ। ಅತೀದಂ
ವಿಶ್ವಂ ಭುವನಂ ವವಕ್ಷಿಥಾಶತ್ರುರಿಂದ್ರ ಜನುಷಾ ಸನಾದಸಿ ॥ 8 ॥
ತ್ವಾಂ ದೇವೇಷು ಪ್ರಥಮಂ ಹವಾಮಹೇ ತ್ವಂ ಬಭೂಥ ಪೃತನಾಸು
ಸಾಸಹಿಃ। ಸೇಮಂ ನಃ ಕಾರುಮುಪಮನ್ಯಮುದ್ಭಿದಮಿಂದ್ರಃ
ಕೃಣೋತು ಪ್ರಸವೇ ರಥಂ ಪುರಃ ॥ 9 ॥ ತ್ವಂ ಜಿಗೇಥ ನ ಧನಾ
ರುರೋಧಿಥಾರ್ಭೇಷ್ವಾ ಜಾ ಮಘವನ್ಮಹತ್ಸು ಚ। ತ್ವಾಮುಗ್ರಮ-
ವಸೇ ಸಂ ಶಿಶೀಮಸ್ಯಥಾ ನ ಇಂದ್ರ ಹವನೇಷು ಚೋದಯ ॥ 10 ॥

ವಿಶ್ವಾಹೇಂದ್ರೋ ಅಧಿವಕ್ತಾ ನೋ ಅಸ್ತ್ವಪರಿಹ್ವೃತಾಃ ಸನು-
ಯಾಮ ವಾಜಮ್ । ತನ್ನೋ ಮಿತ್ರೋ ವರುಣೋ ಮಾಮಹಂತಾಮದಿತಿಃ ಸಿಂಧುಃ ಪೃಥಿವೀ ಉತ ದ್ಯೌಃ ॥ 11 ॥

ಸೂಕ್ತ 103

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ಕುತ್ಸ ಆಂಗಿರಸಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ತತ್ತ ಇಂದ್ರಿಯಂ ಪರಮಂ ಪರಾಚೈರಧಾರಯಂತ ಕವಯಃ
ಪುರೇದಮ್। ಕ್ಷಮೇದಮನ್ಯದ್ದಿವ್ಯ (ಅ) ನ್ಯದಸ್ಯ ಸವಿಾ ಪೃಚ್ಯತೇ ಸಮನೇವ ಕೇತುಃ ॥ 1 ॥ ಸ ಧಾರಯತ್ಪೃಥಿವೀಂ ಪಪ್ರಥಚ್ಚ ವಜ್ರೇಣ ಹತ್ವಾ ನಿರಪಃ ಸಸರ್ಜ। ಅಹನ್ನಹಿಮಭಿನದ್ಪರ್ವತಾಣಂ ವ್ಯಹನ್ವ್ಯಂಸಂ ಮಘವಾ ಶಚೀಭಿಃ ॥ 2 ॥ ಸ ಜಾತೂಭರ್ಮಾ ಶ್ರದ್ಧಾನ ಓಜಃ ಪುರೋ ವಿಭಿಂದನ್ನಚರದ್ವಿ ದಾಸೀಃ। ವಿದ್ವಾನ್, ವಜ್ರಿನ್ದಸ್ಯವೇ ಹೇತಿಮಸ್ಯಾರ್ಯಂ ಸಹೋ ವರ್ಧಯಾ ದ್ಯುಮ್ನಮಿಂದ್ರ ॥ 3 ॥ ತದೂಚುಷೇ ಮಾನುಷೇಮಾ ಯುಗಾನಿ ಕೀರ್ತೇನ್ಯಂ

ಮಘವಾ ನಾಮ ಬಿಭ್ರತ್। ಉಪಪ್ರಯನ್ದಸ್ಯುಹತ್ಯಾಯ ವಜ್ರೀ
ಯದ್ಧ ಸೂನುಃ ಶ್ರವಸೇ ನಾಮ ದಧೇ ॥ 4 ॥ ತದಸ್ಯೇದಂ ಪಶ್ಯತಾ
ಭೂರಿ ಪುಷ್ಪಂ ಶ್ರದಿಂದ್ರಸ್ಯ ಧತ್ತನ ವೀರ್ಯಾಯ। ಸ ಗಾ
ಅವಿಂದತ್ಸೋ ಅವಿಂದದಶ್ವಾನ್ತ್ಸ ಓಷಧೀಃ ಸೋ ಅಪಃ ಸ ವನಾನಿ
॥ 5 ॥ ಭೂರಿಕರ್ಮಣೇ ವೃಷಭಾಯ ವೃಷ್ಣೇ ಸತ್ಯಶುಷ್ಮಾಯ
ಸುನವಾಮ ಸೋಮಮ್। ಯ ಆದೃತ್ಯಾ ಪರಿಪಂಥೀವ ಶೂರೋಽ-
ಯಜ್ವನೋ ವಿಭಜನ್ನೇತಿ ವೇದಃ ॥ 6 ॥ ತದಿಂದ್ರ ಪ್ರೇವ ವೀರ್ಯಂ
ಚಕರ್ಥ ಯತ್ಸಸಂತಂ ವಜ್ರೇಣಾಬೋಧಯೋಽಹಿಮ್। ಅನು ತ್ವಾ
ಪತ್ನೀರ್ಹೃಷಿತಂ ವಯಶ್ಚ ವಿಶ್ವೇ ದೇವಾಸೋ ಅಮದನ್ನನು ತ್ವಾ
॥ 7 ॥ ಶುಷ್ಣಂ ಪಿಪ್ರುಂ ಕುಯವಂ ವೃತ್ರಮಿಂದ್ರ ಯದಾವಧೀರ್ವಿ
ಪುರಃ ಶಂಬರಸ್ಯ। ತನ್ನೋ ಮಿತ್ರೋ ವರುಣೋ ಮಾಮಹಂತಾ-
ಮದಿತಿಃ ಸಿಂಧುಃ ಪೃಥಿವೀ ಉತ ದ್ಯೌಃ ॥ 8 ॥

ಸೂಕ್ತ 104

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ಕುತ್ಸ ಆಂಗಿರಸಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । ।

ಯೋನಿಷ್ಟ ಇಂದ್ರ ನಿಷದೇ ಅಕಾರಿ ತವಾ ನಿ ಷೀದ ಸ್ವಾನೋ
ನಾರ್ವಾ । ವಿಮುಚ್ಯಾ ವಯೋಽವಸಾಯಾಶ್ವಾನ್ಧೀಷಾ ವಸ್ತ್ರೀ–
ರ್ವಹೀಯಸಃ ಪ್ರಪಿತ್ವೇ ॥ 1 ॥ ಓ ತ್ಯೇ ನರ ಇಂದ್ರಮೂತಯೇ
ಗುರ್ಯೂ ಚಿತ್ತಾನ್ತ್ಸದ್ಯೋ ಅಧ್ವನೋ ಜಗಮ್ಯಾತ್ । ದೇವಾಸೋ
ಮನ್ಯುಂ ದಾಸಸ್ಯ ಶಚ್ಮನ್ತೇ ನ ಆ ವಕ್ಷನ್ತ್ಸವಿತಾಯು ವರ್ಣಮ್
॥ 2 ॥ ಅವ ತ್ಮನಾ ಭರತೇ ಕೇತವೇದಾ ಅವ ತ್ಮನಾ ಭರತೇ ಫೇನ–
ಮುದನ್ । ಕ್ಷೀರೇಣ ಸ್ನಾತಃ ಕುಯವಸ್ಯ ಯೋಷೇ ಹತೇ ತೇ
ಸ್ಯಾತಾಂ ಪ್ರವಣೇ ಶಿಫಾಯಾಃ ॥ 3 ॥ ಯುಯೋಪ ನಾಭಿರುಪರ–
ಸ್ಯಾಯೋಃ ಪ್ರ ಪೂರ್ದಾಭಿಸ್ತಿರತೇ ರಾಷ್ಟಿ ಶೂರಃ । ಅಂಜಸೀ
ಕುಲಿಶೀ ವೀರಪತ್ನೀ ಪಯೋ ಹಿನ್ವಾನಾ ಉದಭಿರ್ಭರಂತೇ ॥ 4 ॥
ಪ್ರತಿ ಯತ್ಸ್ಯ ನೀಥಾದರ್ಶಿ ದಸ್ಯೋರೋಕೋ ನಾಚ್ಛಾ ಸದನಂ

ಜಾನತೀ ಗಾತ್ । ಅಧ ಸ್ಮಾ ನೋ ಮಘವಞ್ಚರ್ಕೃತಾದಿನ್ಮಾ
ನೋ ಮಘೇವ ನಿಷ್ಪಿಪೀ ಪರಾ ದಾಃ ॥ 5 ॥ ಸ ತ್ವಂ ನ ಇಂದ್ರ
ಸೂರ್ಯೋ ಸೋ ಅಪ್ಸ್ವನಾಗಾಸ್ತ್ವ ಆ ಭಜ ಜೀವಶಂಸೇ ।
ಮಾಂತರಾಂ ಭುಜಮಾ ರೀರಿಷೋ ನಃ ಶ್ರದ್ಧಿತಂ ತೇ ಮಹತ
ಇಂದ್ರಿಯಾಯ ॥ 6 ॥ ಅಧಾ ಮನ್ಯೇ ಶ್ರತ್ತೇ ಅಸ್ಮಾ ಅಧಾಯಿ
ವೃಷಾ ಚೋದಸ್ವ ಮಹತೇ ಧನಾಯ । ಮಾ ನೋ ಅಕೃತೇ
ಪುರುಹೂತ ಯೋನಾವಿಂದ್ರ ಕ್ಷುಧ್ಯದ್ಭ್ಯೋ ವಯ ಆಸುತಿಂ ದಾಃ
॥ 7 ॥ ಮಾ ನೋ ವಧೀರಿಂದ್ರ ಮಾ ಪರಾ ದಾ ಮಾ ನಃ ಪ್ರಿಯಾ
ಭೋಜನಾನಿ ಪ್ರ ಮೋಷೀಃ । ಆಂಡಾ ಮಾ ನೋ ಮಘವಞ್ಚಕ್ರ
ನಿರ್ಭೇನ್ಮಾ ನಃ ಪಾತ್ರಾ ಭೇತ್ಸಹಜಾನುಷಾಣಿ ॥ 8 ॥ ಅರ್ವಾಂಗೇಹಿ
ಸೋಮಕಾಮಂ ತ್ವಾಹುರಯಂ ಸುತಸ್ತಸ್ಯ ಪಿಬಾ ಮದಾಯ ।
ಉರುವ್ಯಚಾ ಜಠರ ಆ ವೃಷಸ್ವ ಪಿತೇವ ನಃ ಶೃಣುಹಿ ಹೂಯಮಾನಃ ॥ 9 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 105

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ಆಪ್ತ್ಯಸ್ತ್ರಿತಃ ಕುತ್ಸೋ ವಾ

ದೇವತಾ : ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ॥

ಛಂದಃ : 1-7, 9-18 ಪಂಕ್ತಿಃ । 8 ಮಹಾಬೃಹತೀ ಯವಮಧ್ಯಾ । 19 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಚಂದ್ರಮಾ ಅಪ್ಸ್ವ (ಅ) ೧ ನ್ತರಾ ಸುಪರ್ಣೋ ಧಾವತೇ ದಿವಿ।
ನ ವೋ ಹಿರಣ್ಯನೇಮಯಃ ಪದಂ ವಿಂದಂತಿ ವಿದ್ಯುತೋ ವಿತ್ತಂ
ಮೇ ಅಸ್ಯ ರೋದಸೀ ॥ 1 ॥ ಅರ್ಧಮಿದ್ವಾ ಉ ಅರ್ಧಿನ ಆ
ಜಾಯಾ ಯುವತೇ ಪತಿಮ್ । ತುಂಜಾತೇ ವೃಷ್ಣ್ಯಂ ಪಯಃ
ಪರಿದಾಯು ರಸಂ ದುಹೇ ವಿತ್ತಂ ಮೇ ಅಸ್ಯ ರೋದಸೀ ॥ 2 ॥
ಮೋ ಷು ದೇವಾ ಅದಃ ಸ್ವ (ಅ) ೧ ರವ ಪಾದಿ ದಿವಸ್ಪರಿ । ಮಾ
ಸೋಮ್ಯಸ್ಯ ಶಂಭುವಃ ಶೂನೇ ಭೂಮು ಕದಾ ಚನ ವಿತ್ತಂ ಮೇ
ಅಸ್ಯ ರೋದಸೀ ॥ 3 ॥ ಯುಜ್ಞಂ ಪೃಚ್ಛಾಮ್ಯವಮಂ ಸ ತದ್ಭೂತೋ
ವಿ ವೋಚತಿ । ಕ್ವ ಋತಂ ಪೂರ್ವ್ಯಂ ಗತಂ ಕಸ್ತದ್ಬಿಭರ್ತಿ ನೂತನೋ
ವಿತ್ತಂ ಮೇ ಅಸ್ಯ ರೋದಸೀ ॥ 4 ॥ ಅವಿಾ ಯೇ ದೇವಾ ಸ್ಥನ
ತ್ರಿಷಾ ರೋಚನೇ ದಿವಃ । ಕದ್ವ ಋತಂ ಕದನೃತಂ ಕ್ವ ಪ್ರತ್ನಾ

ವ ಆಹುತಿರ್ವಿತ್ತಂ ಮೇ ಅಸ್ಯ ರೋದಸೀ ॥ 5 ॥ ಕದ್ವ ಋತಸ್ಯ
ಧರ್ಣಸಿ ಕದ್ವರುಣಸ್ಯ ಚಕ್ಷಣಮ್ । ಕದರ್ಯಮ್ಣೋ ವಮಹಸ್ಪಥಾತಿ
ಕ್ರಾಮೇಮ ದೂಢ್ಯೋ ವಿತ್ತಂ ಮೇ ಅಸ್ಯ ರೋದಸೀ ॥ 6 ॥ ಅಹಂ
ಸೋ ಅಸ್ಮಿ ಯಃ ಪುರಾ ಸುತೇ ವದಾಮಿ ಕಾನಿ ಚಿತ್ । ತಂ ಮಾ
ವ್ಯಂತ್ಯಾಧ್ಯೋ (ಓ) ಷ ವೃಕೋ ನ ತೃಷ್ಣಜಂ ಮೃಗಂ ವಿತ್ತಂ ಮೇ
ಅಸ್ಯ ರೋದಸೀ ॥ 7 ॥ ಸಂ ಮಾ ತಪಂತ್ಯಭಿತಃ ಸಪತ್ನೀರಿವ
ಪರ್ಶವಃ । ಮೂಷೋ ನ ಶಿಶ್ನಾ ವ್ಯದಂತಿ ಮಾಧ್ಯಃ ಸ್ತೋತಾರಂ
ತೇ ಶತಕ್ರತೋ ವಿತ್ತಂ ಮೇ ಅಸ್ಯ ರೋದಸೀ ॥ 8 ॥ ಅವಿಾ ಯೇ
ಸಪ್ತ ರಶ್ಮಯಸ್ತತ್ರಾ ಮೇ ನಾಭಿರಾತತಾ । ತ್ರಿತಸ್ತದ್ವೇದಾಪ್ಯಃ ಸ
ಜಾವಿತ್ವಾಯ ರೇಭತಿ ವಿತ್ತಂ ಮೇ ಅಸ್ಯ ರೋದಸೀ ॥ 9 ॥ ಅವಿಾ
ಯೇ ಪಂಚೋಕ್ಷಣೋ ಮಧ್ಯೇ ತಸ್ಥುರ್ಮಹೋದಿವಃ । ದೇವತ್ರಾ
ನು ಪ್ರವಾಚ್ಯಂ ಸಧ್ರೀಚೀನಾ ನಿ ವಾವೃತುರ್ವಿತ್ತಂ ಮೇ ಅಸ್ಯ
ರೋದಸೀ ॥ 10 ॥ ಸುಪರ್ಣಾ ಏತ ಆಸತೇ ಮಧ್ಯ ಆರೋಧನೇ
ದಿವಃ । ತೇ ಸೇಧಂತಿ ಪಥೋ ವಕ್ರಂ ತರಂತಂ ಯಹ್ವತೀರಪೋ
ವಿತ್ತಂ ಮೇ ಅಸ್ಯ ರೋದಸೀ ॥ 11 ॥ ನವ್ಯಂ ತದುಕ್ಥ್ಯಂ ಹಿತಂ

ದೇವಾಸಃ ಸುಪ್ರವಾಚನಂ। ಋತಮನರ್ಷಂತಿ ಸಿಂಧವಃ ಸತ್ಯಂ ತಾತಾನ
ಸೂರ್ಯೋ ವಿತ್ತಂ ಮೇ ಅಸ್ಯ ರೋದಸೀ ॥ 12 ॥ ಅಗ್ನೇ ತವ
ತ್ಯದುಕ್ಥ್ಯಂ ದೇವೇಷ್ವಾಪ್ಯಮ್। ಸ ನಃ ಸತ್ತೋ ಮನುಷ್ವದಾ
ದೇವಾನ್, ಯಕ್ಷಿ ವಿದುಷ್ಟರೋ ವಿತ್ತಂ ಮೇ ಅಸ್ಯ ರೋದಸೀ
॥ 13 ॥ ಸತ್ತೋ ಹೋತಾ ಮನುಷ್ವದಾ ದೇವಾ ಅಚ್ಛಾ
ವಿದುಷ್ಟರಃ। ಅಗ್ನಿರ್ಹವ್ಯಾ ಸುಷೂದತಿ ದೇವೋ ದೇವೇಷು
ಮೇಧಿರೋ ವಿತ್ತಂ ಮೇ ಅಸ್ಯ ರೋದಸೀ ॥ 14 ॥ ಬ್ರಹ್ಮಾ
ಕೃಣೋತಿ ವರುಣೋ ಗಾತುವಿದಂ ತವಿಷೀಮಹೇ। ವ್ಯೂಣೋತಿ
ಹೃದಾ ಮತಿಂ ನವ್ಯೋ ಜಾಯತಾಮೃತಂ ವಿತ್ತಂ ಮೇ ಅಸ್ಯ
ರೋದಸೀ ॥ 15 ॥ ಅಸೌ ಯಃ ಪಂಥಾ ಆದಿತ್ಯೋ ದಿವಿ ಪ್ರವಾಚ್ಯಂ
ಕೃತಃ। ನ ಸ ದೇವಾ ಅತಿಕ್ರಮೇ ತಂ ಮರ್ತಾಸೋ ನಪಶ್ಯಥ
ವಿತ್ತಂ ಮೇ ಅಸ್ಯ ರೋದಸೀ ॥ 16 ॥ ತ್ರಿತಃ ಕೂಪೇऽವಹಿತೋ
ದೇವಾನ್, ಹವತ ಊತಯೇ। ತಚ್ಛುಶ್ರಾವ ಬೃಹಸ್ಪತಿಃ ಕೃಣ್ವನ್ನಂ-
ಹೂರಣಾದುರು ವಿತ್ತಂ ಮೇ ಅಸ್ಯ ರೋದಸೀ ॥ 17 ॥ ಅರುಣೋ
ಮಾ ಸಕೃದ್ವೃಕಃ ಪಥಾ ಯಂತಂ ದದರ್ಶ ಹಿ। ಉಜ್ಜಿಹೀತೇ

ನಿಚಾಯ್ಯಾ ತಷ್ಟೇವ ಪೃಷ್ಟ್ಯಾಮಯಾ ವಿತ್ತಂ ಮೇ ಅಸ್ಯ ರೋದಸೀ ॥ 18 ॥ ಏನಾಂಗೂಷೇಣ ವಯೆವಿಂದ್ರವಂತೋಽಭಿ ಷ್ಯಾಮ ವೃಜನೇ ಸರ್ವವೀರಾಃ । ತನ್ನೋ ಮಿತ್ರೋ ವರುಣೋ ಮಾಮಹಂತಾಮದಿತಿಃ ಸಿಂಧುಃ ಪೃಥಿವೀ ಉತ ದ್ಯೌಃ ॥ 19 ॥

ಸೂಕ್ತ 106

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ಕುತ್ಸ ಆಂಗಿರಸಃ ॥

ದೇವತಾ : ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ॥ ಛಂದಃ : 1-6 ಜಗತೀ । 7 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಇಂದ್ರಂ ಮಿತ್ರಂ ವರುಣಮಗ್ನಿಮೂತಯೇ ಮಾರುತಂ ಶರ್ಧೋ ಅದಿತಿಂ ಹವಾಮಹೇ । ರಥಂ ನ ದುರ್ಗಾದ್ವಸವಃ ಸುದಾನವೋ ವಿಶ್ವಸ್ಮಾನ್ನೋ ಅಂಹಸೋ ನಿಷ್ಪಿಪರ್ತನ ॥ 1 ॥ ತ ಆದಿತ್ಯಾ ಆ ಗತಾ ಸರ್ವತಾತಯೇ ಭೂತ ದೇವಾ ವೃತ್ರತೂರ್ಯೇಷು ಶಂಭುವಃ । ರಥಂ ನ ದುರ್ಗಾದ್ವಸವಃ ಸುದಾನವೋ ವಿಶ್ವಸ್ಮಾನ್ನೋ ಅಂಹಸೋ ನಿಷ್ಪಿಪರ್ತನ ॥ 2 ॥ ಅವಂತು ನಃ ಪಿತರಃ ಸುಪ್ರವಾಚನಾ ಉತ ದೇವೀ ದೇವಪುತ್ರೇ ಋತಾವೃಧಾ ।

ರಥಂ ನ ದುರ್ಗಾದ್ವಸವಃ ಸುದಾನವೋ ವಿಶ್ವಸ್ಮಾನ್ನೋ ಅಂಹಸೋ
ನಿಷ್ಪಿಪರ್ತನ ॥ 3 ॥ ನರಾಶಂಸಂ ವಾಜಿನಂ ವಾಜಯನ್ನಿಹ ಕ್ಷಯ-
ದ್ವೀರಂ ಪೂಷಣಂ ಸುಮ್ನೈರೀಮಹೇ । ರಥಂ ನ ದುರ್ಗಾದ್ವಸವಃ
ಸುದಾನವೋ ವಿಶ್ವಸ್ಮಾನ್ನೋ ಅಂಹಸೋ ನಿಷ್ಪಿಪರ್ತನ ॥ 4 ॥
ಬೃಹಸ್ಪತೇ ಸದಮಿನ್ನಃ ಸುಗಂ ಕೃಧಿ ಶಂ ಯೋರ್ಯತ್ತೇ ಮನು-
ರ್ಹಿತಂ ತದೀಮಹೇ । ರಥಂ ನ ದುರ್ಗಾದ್ವಸವಃ ಸುದಾನವೋ
ವಿಶ್ವಸ್ಮಾನ್ನೋ ಅಂಹಸೋ ನಿಷ್ಪಿಪರ್ತನ ॥ 5 ॥ ಇಂದ್ರಂ ಕುತ್ಸೋ
ವೃತ್ರಹಣಂ ಶಚೀಪತಿಂ ಕಾಟೇ ನಿಬಾಳ್ಹ ಋಷಿರಹ್ವದೂತಯೇ ।
ರಥಂ ನ ದುರ್ಗಾದ್ವಸವಃ ಸುದಾನವೋ ವಿಶ್ವಸ್ಮಾನ್ನೋ ಅಂಹಸೋ
ನಿಷ್ಪಿಪರ್ತನ ॥ 6 ॥ ದೇವೈರ್ನೋ ದೇವ್ಯದಿತಿರ್ನಿ ಪಾತು ದೇವಸ್ತ್ರಾತಾ
ತ್ರಾಯತಾಮಪ್ರಯುಚ್ಛನ್ । ತನ್ನೋ ಮಿತ್ರೋ ವರುಣೋ
ಮಾಮಹಂತಾಮದಿತಿಃ ಸಿಂಧುಃ ಪೃಥಿವೀ ಉತ ದ್ಯೌಃ ॥ 7 ॥

ಸೂಕ್ತ 107

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ಕುತ್ಸ ಆಂಗಿರಸಃ ॥

ದೇವತಾ : ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಯಜ್ಞೋ ದೇವಾನಾಂ ಪ್ರತ್ಯೇತಿ ಸುಮ್ನಮಾದಿತ್ಯಾಸೋ
ಭವತಾ ಮೃಳಯಂತಃ । ಆ ವೋ�ऽರ್ವಾಚೀ ಸುಮತಿರ್ವವೃತ್ಯಾ-
ದ್ದಂಹೋಶ್ಚಿದ್ಯಾ ವರಿವೋವಿತ್ತರಾಸತ್ ॥ 1 ॥ ಉಪ ನೋ ದೇವಾ
ಅವಸಾ ಗಮಂತ್ವಂಗಿರಸಾಂ ಸಾಮಭಿಃ ಸ್ತೂಯಮಾನಾಃ । ಇಂದ್ರ
ಇದ್ರಿಯ್ಯೈರ್ಮರುತೋ ಮರುದ್ಭಿರಾದಿತ್ಯೈರ್ನೋ ಅದಿತಿಃ ಶರ್ಮ
ಯಂಸತ್ ॥ 2 ॥ ತನ್ನ ಇಂದ್ರಸ್ತದ್ವರುಣಸ್ತದಗ್ನಿಸ್ತದರ್ಯಮಾ
ತತ್ಸವಿತಾ ಚನೋ ಧಾತ್ । ತನ್ನೋ ಮಿತ್ರೋ ವರುಣೋ
ಮಾಮಹಂತಾಮದಿತಿಃ ಸಿಂಧುಃ ಪೃಥಿವೀ ಉತ ದ್ಯೌಃ ॥ 3 ॥

ಸೂಕ್ತ 108

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ಕುತ್ಸ ಆಂಗಿರಸಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಾಗ್ನೀ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಯ ಇಂದ್ರಾಗ್ನೀ ಚಿತ್ರತಮೋ ರಥೋ ವಾಮುಭಿ ವಿಶ್ವಾನಿ ಭುವನಾನಿ ಚಷ್ಟೇ । ತೇನಾ ಯಾತಂ ಸರಥಂ ತಸ್ಥಿವಾಂಸಾಥಾ ಸೋಮಸ್ಯ ಪಿಬತಂ ಸುತಸ್ಯ ॥ 1 ॥ ಯಾವದಿದಂ ಭುವನಂ ವಿಶ್ವ-ಮಸ್ತ್ಯುರುವ್ಯಚಾ ವರಿಮತಾ ಗಭೀರಮ್ । ತಾವಾ ಅಯಂ ಪಾತವೇ ಸೋಮೋ ಅಸ್ತ್ವರವಿಂದ್ರಾಗ್ನೀ ಮನಸೇ ಯುವಭ್ಯಾಮ್ ॥ 2 ॥ ಚಕ್ರಾಥೇ ಹಿ ಸಧ್ಯ (ಅ)ಞ್ಜಾನಮು ಭದ್ರಂ ಸಧ್ರೀಚೀನಾ ವೃತ್ರ-ಹಣಾ ಉತ ಸ್ಥಃ । ತಾವಿಂದ್ರಾಗ್ನೀ ಸಧ್ರ್ಯಂಚಾ ನಿಷದ್ಯಾ ವೃಷ್ಣಃ ಸೋಮಸ್ಯ ವೃಷಣಾ ವೃಷೇಥಾಮ್ ॥ 3 ॥ ಸವಿದ್ಧೇಷ್ವಗ್ನಿಷ್ಟಾನ-ಜಾನಾ ಯತಸ್ರುಚಾ ಬರ್ಹಿರು ತಿಸ್ತಿರಾಣಾ । ತೀವ್ರೈಃ ಸೋಮೈಃ ಪರಿಷಿಕ್ತೇಭಿರರ್ವಾಗೇಂದ್ರಾಗ್ನೀ ಸೌಮನಸಾಯ ಯಾತಮ್ ॥ 4 ॥ ಯಾನೀಂದ್ರಾಗ್ನೀ ಚಕ್ರಥುರ್ವೀರ್ಯಾಣಿ ಯಾನಿ ರೂಪಾಣ್ಯುತ

ವೃಷ್ಣ್ಯಾನಿ । ಯಾ ವಾಂ ಪ್ರತ್ನಾನಿ ಸಖ್ಯಾ ಶಿವಾನಿ ತೇಭಿಃ
ಸೋಮಸ್ಯ ಪಿಬತಂ ಸುತಸ್ಯ ॥ 5 ॥ ಯದಬ್ರುವಂ ಪ್ರಥಮಂ ವಾಂ
ವೃಷ್ಣಾನೋ (ಓ) ಷ್ಟಿಯಂ ಸೋಮೋ ಅಸುರೈನೋ ವಿಹವ್ಯಃ ।
ತಾಂ ಸತ್ಯಾಂ ಶ್ರದ್ಧಾಮುಭ್ಯಾ ಹಿ ಯಾತಮಥಾ ಸೋಮಸ್ಯ ಪಿಬತಂ
ಸುತಸ್ಯ ॥ 6 ॥ ಯದಿಂದ್ರಾಗ್ನೀ ಮದಥಃ ಸ್ವೇ ದುರೋಣೇ ಯದ್ಬ್ರಹ್ಮ-
ಣೈ ರಾಜನಿ ವಾ ಯಜತ್ರಾ । ಅತಃ ಪರಿ ವೃಷಣ್ವಾವಾ ಹಿ ಯಾತ-
ಮಥಾ ಸೋಮಸ್ಯ ಪಿಬತಂ ಸುತಸ್ಯ ॥ 7 ॥ ಯದಿಂದ್ರಾಗ್ನೀ
ಯದುಷು ತುರ್ವಶೇಷು ಯದ್ದ್ರುಹ್ಯುಷ್ವನುಷು ಪೂರುಷು ಸ್ಥಃ ।
ಅತಃ ಪರಿ ವೃಷಣ್ವಾವಾ ಹಿ ಯಾತಮಥಾ ಸೋಮಸ್ಯ ಪಿಬತಂ
ಸುತಸ್ಯ ॥ 8 ॥ ಯದಿಂದ್ರಾಗ್ನೀ ಅವಮಸ್ಯಾಂ ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ ಮಧ್ಯ-
ಮಸ್ಯಾಂ ಪರಮಸ್ಯಾಮುತ ಸ್ಥಃ । ಅತಃ ಪರಿ ವೃಷಣ್ವಾವಾ ಹಿ
ಯಾತಮಥಾ ಸೋಮಸ್ಯ ಪಿಬತಂ ಸುತಸ್ಯ ॥ 9 ॥ ಯದಿಂದ್ರಾಗ್ನೀ
ಪರಮಸ್ಯಾಂ ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ ಮಧ್ಯಮಸ್ಯಾಮವಮಸ್ಯಾಮುತ ಸ್ಥಃ ।
ಅತಃ ಪರಿ ವೃಷಣ್ವಾವಾ ಹಿ ಯಾತಮಥಾ ಸೋಮಸ್ಯ ಪಿಬತಂ
ಸುತಸ್ಯ ॥ 10 ॥ ಯದಿಂದ್ರಾಗ್ನೀ ದಿವಿ ಷ್ಠೋ ಯತ್ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ

ಯತ್ಪರ್ವತೇಷ್ವೋಷಧೀಷ್ವಪ್ಸು । ಅತಃ ಪರಿ ವೃಷಣಾವಾ ಹಿ
ಯಾತಮಥಾ ಸೋಮಸ್ಯ ಪಿಬತಂ ಸುತಸ್ಯ ॥ 11 ॥ ಯದಿಂದ್ರಾಗ್ನೀ
ಉದಿತಾ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ಮಧ್ಯೇ ದಿವಃ ಸ್ವಧಯಾ ಮಾದಯೇಥೇ ।
ಅತಃ ಪರಿ ವೃಷಣಾವಾ ಹಿ ಯಾತಮಥಾ ಸೋಮಸ್ಯ ಪಿಬತಂ
ಸುತಸ್ಯ ॥ 12 ॥ ಏವೇಂದ್ರಾಗ್ನೀ ಪಪಿವಾಂಸಾ ಸುತಸ್ಯ ವಿಶ್ವಾಸ್ಮಭ್ಯಂ
ಸಂ ಜಯತಂ ಧನಾನಿ । ತನ್ನೋ ಮಿತ್ರೋ ವರುಣೋ ಮಾಮಹಂತಾಮದಿತಿಃ ಸಿಂಧುಃ ಪೃಥಿವೀ ಉತ ದ್ಯೌಃ ॥ 13 ॥

ಸೂಕ್ತ 109

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯೆ 7

ಋಷಿಃ ಕುತ್ಸ ಆಂಗಿರಸಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಾಗ್ನೀ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ವಿ ಹ್ಯಖ್ಯಂ ಮನಸಾ ವಸ್ಯ ಇಚ್ಛನ್ನಿಂದ್ರಾಗ್ನೀ ಚಿತ್ಸೀ ಉತ ವಾ
ಸಜಾತಾನ್ । ನಾನ್ಯಂ ಯುವತ್ಪ್ರಮತಿರಸ್ತಿ ಮಹ್ಯಂ ಸ ವಾಂ ಧಿಯೇಂ
ವಾಜಯಂತೀಮತಕ್ಷಂ ॥ 1 ॥ ಅಶ್ರವಂ ಹಿ ಭೂರಿದಾವತ್ತರಾ ವಾಂ
ವಿಜಾಮಾತುರುತ ವಾ ಘಾ ಸ್ಯಾಲಾತ್ । ಅಥಾ ಸೋಮಸ್ಯ

ಪ್ರಯತೀ ಯುವಭ್ಯಾಮಿಂದ್ರಾಗ್ನೀ ಸ್ತೋಮಂ ಜನಯಾಮಿ
ನವ್ಯಮ್ ॥ 2 ॥ ಮಾ ಛೇದ್ಮ ರಶ್ಮೀರಿತಿ ನಾಧಮಾನಾಃ ಪಿತೄಣಾಂ
ಶಕ್ತೀರನುಯಚ್ಛಮಾನಾಃ । ಇಂದ್ರಾಗ್ನಿಭ್ಯಾಂ ಕಂ ವೃಷಣೋ
ಮದಂತಿ ತಾ ಹ್ಯದ್ರೀ ಧಿಷಣಾಯಾ ಉಪಸ್ಥೇ ॥ 3 ॥ ಯುವಾಭ್ಯಾಂ
ದೇವೀ ಧಿಷಣಾ ಮದಾಯೇಂದ್ರಾಗ್ನೀ ಸೋಮಮುಶತೀ ಸುನೋತಿ ।
ತಾವಶ್ವಿನಾ ಭದ್ರಹಸ್ತಾ ಸುಪಾಣೀ ಆ ಧಾವತಂ ಮಧುನಾ ಪೃಂಕ್ತ-
ಮಪ್ಸು ॥ 4 ॥ ಯುವಾಮಿಂದ್ರಾಗ್ನೀ ವಸುನೋ ವಿಭಾಗೇ ತವಸ್ತಮಾ
ಶುಶ್ರವ ವೃತ್ರಹತ್ಯೇ । ತಾವಾಸದ್ಯಾ ಬರ್ಹಿಷಿ ಯಜ್ಞೇ ಅಸ್ಮಿನ್ನ
ಚರ್ಷಣೀ ಮಾದಯೇಥಾಂ ಸುತಸ್ಯ ॥ 5 ॥ ಪ್ರ ಚರ್ಷಣಿಭ್ಯಃ
ಪೃತನಾಹವೇಷು ಪ್ರ ಪೃಥಿವ್ಯಾ ರಿರಿಚಾಥೇ ದಿವಶ್ಚ । ಪ್ರ ಸಿಂಧುಭ್ಯಃ
ಪ್ರ ಗಿರಿಭ್ಯೋ ಮಹಿತ್ವಾ ಪ್ರೇಂದ್ರಾಗ್ನೀ ವಿಶ್ವಾ ಭುವನಾತ್ಯನ್ಯಾ
॥ 6 ॥ ಆ ಭರತಂ ಶಿಕ್ಷತಂ ವಜ್ರಬಾಹೂ ಅಸ್ಮಾ ಇಂದ್ರಾಗ್ನೀ ಅವತಂ
ಶಚೀಭಿಃ । ಇಮೇ ನು ತೇ ರಶ್ಮಯಃ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ಯೇಭಿಃ
ಸಪಿತ್ವಂ ಪಿತರೋ ನ ಆಸನ್ ॥ 7 ॥ ಪುರಂದರಾ ಶಿಕ್ಷತಂ ವಜ್ರ-
ಹಸ್ತಾಸ್ಮಾಂ ಇಂದ್ರಾಗ್ನೀ ಅವತಂ ಭರೇಷು । ತನ್ನೋ ಮಿತ್ರೋ

ವರುಣೋ ಮಾಮುಹಂತಾಮದಿತಿಃ ಸಿಂಧುಃ ಪೃಥಿವೀ ಉತ ದ್ಯೌಃ ॥ 8 ॥

ಸೂಕ್ತ 110

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ಕುತ್ಸ ಆಂಗಿರಸಃ ॥

ದೇವತಾ : ಋಭವಃ ॥

ಛಂದಃ : 1-4, 6-8 ಜಗತೀ । 5, 9 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ತತಂ ಮೇ ಅಪಸ್ತದು ತಾಯತೇ ಪುನಃ ಸ್ವಾದಿಷ್ಮಾ ಧೀತಿ-
ರುಚಥಾಯ ಶಸ್ಯತೇ । ಅಯಂ ಸಮುದ್ರ ಇಹ ವಿಶ್ವದೇವ್ಯಃ
ಸ್ವಾಹಾಕೃತಸ್ಯ ಸಮುತೃಪ್ಣುತ ಋಭವಃ ॥ 1 ॥ ಆಭೋಗಯಂ
ಪ್ರ ಯದಿಚ್ಛಂತ ಐತನಾಪಾಕಾಃ ಪ್ರಾಂಚೋ ಮನು ಕೇ ಚಿದಾ-
ಪಯಃ । ಸೌಧನ್ವನಾಸಶ್ಚರಿತಸ್ಯ ಭೂಮನಾಗಚ್ಛತ ಸವಿತುರ್ದಾ-
ಶುಷೋ ಗೃಹಮ್ ॥ 2 ॥ ತತ್ಸವಿತಾ ವೋಽಮೃತತ್ವಮಾಸುವದ-
ಗೋಹ್ಯಂ ಯಚ್ಛ್ರವಯಂತ ಐತನ । ತ್ಯಂ ಚಿಚ್ಚಮಸಮಸುರಸ್ಯ
ಭಕ್ಷಣಮೇಕಂ ಸಂತಮಕೃಣುತಾ ಚತುರ್ವಯಮ್ ॥ 3 ॥ ವಿಷ್ಟ್ವೀ
ಶಮೀ ತರಣಿತ್ವೇನ ವಾಘತೋ ಮರ್ತಾಸಃ ಸಂತೋ ಅಮೃತತ್ವ-

ಮಾನಶುಃ । ಸೌಧನ್ವನಾ ಋಭವಃ ಸೂರಚಕ್ಷಸಃ ಸಂವತ್ಸರೇ
ಸಮುಪಜ್ಮಂತ ಧೀತಿಭಿಃ ॥ 4 ॥ ಕ್ಷೇತ್ರಮಿವ ವಿ ಮಮುಸ್ತೇಜನೇನ
ಏಕಂ ಪಾತ್ರಮೃಭವೋ ಜೇಹಮಾನಮ್ । ಉಪಸ್ತುತಾ ಉಪಮಂ
ನಾಧಮಾನಾ ಅಮರ್ತ್ಯೇಷು ಶ್ರವ ಇಚ್ಛಮಾನಾಃ ॥ 5 ॥ ಆ ಮನೀ-
ಷಾಮಂತರಿಕ್ಷಸ್ಯ ನೃಭ್ಯಃ ಸ್ರುಚೇವ ಘೃತಂ ಜುಹವಾಮ ವಿದ್ಮನಾ ।
ತರಣಿತ್ವಾ ಯೇ ಪಿತುರಸ್ಯ ಸಶ್ಚಿರ ಋಭವೋ ವಾಜಮರುಹನ್ದಿವೋ
ರಜಃ ॥ 6 ॥ ಋಭುರ್ನ ಇಂದ್ರಃ ಶವಸಾ ನವೀಯಾನೃಭುರ್ವಾಜೇ-
ಭಿರ್ವಸುಭಿರ್ವಸುರ್ದದಿಃ । ಯುಷ್ಮಾಕಂ ದೇವಾ ಅವಸಾಹನಿ
ಪ್ರಿಯೇ (ಏ) ಷ ಭಿ ತಿಷ್ಠೇಮ ಪೃತ್ಸುತೀರಸುನ್ವತಾಮ್ ॥ 7 ॥
ನಿಶ್ಚರ್ಮಣ ಋಭವೋ ಗಾಮಪಿಂಶತ ಸಂ ವತ್ಸೇನಾಸೃಜತಾ
ಮಾತರಂ ಪುನಃ । ಸೌಧನ್ವನಾಸಃ ಸ್ವಪಸ್ಯಯಾ ನರೋ ಜಿವ್ರೀ
ಯುವಾನಾ ಪಿತರಾಕೃಣೋತನ ॥ 8 ॥ ವಾಜೇಭಿರ್ನೋ ವಾಜಸಾ-
ತಾವವಿಷ್ಟ್ಯೃಭುಮಾ ಇಂದ್ರ ಚಿತ್ರಮಾ ದರ್ಷಿ ರಾಧಃ । ತಸ್ನೋ
ವಿತೋ ವರುಣೋ ಮಾಮಹಂತಾಮದಿತಿಃ ಸಿಂಧುಃ ಪೃಥಿವೀ
ಉತ ದ್ಯೌಃ ॥ 9 ॥

ಸೂಕ್ತ 111

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ಕುತ್ಸ ಆಂಗಿರಸಃ ।

ದೇವತಾ : ಋಭವಃ ॥ ಛಂದಃ : 1-4 ಜಗತೀ । 5 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ತಕ್ಷನ್ರಥಂ ಸುವೃತಂ ವಿದ್ಮನಾಪಸಸ್ತಕ್ಷನ್, ಹರೀ ಇಂದ್ರ-
ವಾಹಾ ವೃಷಣ್ವಸೂ । ತಕ್ಷನ್ಪಿತೃಭ್ಯಾಮೃಭವೋ ಯುವದ್ವಯೇ-
ಸ್ತಕ್ಷನ್ತ್ವಾಯೇ ಮಾತರಂ ಸಚಾಭುವಮ್ ॥ 1 ॥ ಆ ನೋ
ಯೇಜ್ಞಾಯೇ ತಕ್ಷತ ಋಭುಮದ್ವಯೋಃ ಕೃತ್ವೀ ದಕ್ಷಾಯೇ ಸುಪ್ರ-
ಜಾವತೀಮಿಷಮ್ । ಯಥಾ ಕ್ಷಯಾಮ ಸರ್ವವೀರಯಾ ವಿಶಾ
ತನ್ನಃ ಶರ್ಧಾಯೇ ಧಾಸಥಾ ಸ್ವಿಂದ್ರಿಯಮ್ ॥ 2 ॥ ಆ ತಕ್ಷತ
ಸಾತಿಮಸ್ಮಭ್ಯಮೃಭವಃ ಸಾತಿಂ ರಥಾಯೇ ಸಾತಿಮರ್ವತೇ ನರಃ ।
ಸಾತಿಂ ನೋ ಜೈತ್ರೀಂ ಸಂ ಮಹೇತ ವಿಶ್ವಹಾ ಜಾಮಿಮಜಾಮಿಂ
ಪೃತನಾಸು ಸಕ್ಷಣಿಮ್ ॥ 3 ॥ ಋಭುಕ್ಷಣಮಿಂದ್ರಮಾ ಹುವ
ಊತಯೇ ಋಭೂನ್, ವಾಜಾನ್ಮರುತ್ವತಃ ಸೋಮಪೀತಯೇ ।
ಉಭಾ ಮಿತ್ರಾವರುಣಾ ನೂನಮಶ್ವಿನಾ ತೇ ನೋ ಹಿನ್ವಂತು

ಸಾತಯೇ ಧಿಯೇ ಜಿಷೇ ॥ 4 ॥ ಋಭುರ್ಭರಾಯ ಸಂ ಶಿಶಾತು ಸಾತಿಂ ಸಮರ್ಯ ಜಿದ್ವಾಜೋ ಅಸ್ಮಾ ಅವಿಷ್ಟು । ತನ್ನೋ ಮಿತ್ರೋ ವರುಣೋ ಮಾಮಹಂತಾಮದಿತಿಃ ಸಿಂಧುಃ ಪೃಥಿವೀ ಉತ ದ್ಯೌಃ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 112

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ಕುತ್ಸ ಆಂಗಿರಸಃ ॥

ದೇವತಾ : 1ನೇಋಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ 1ನೇ ಪಾದಕ್ಕೆ ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವ್ಯೌ । 2ನೇ ಪಾದಕ್ಕೆ ಅಗ್ನಿಃ । 3 ಮತ್ತು 4ನೇ ಪಾದಗಳಿಗೆ ಅಶ್ವಿನೌ ॥ 2– 25 ಅಶ್ವಿನೌ ॥

ಛಂದಃ : 1–23 ಜಗತೀ । 24–25 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಈಳೇ ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ ಪೂರ್ವಚಿತ್ತಯೇಽಗ್ನಿಂ ಘರ್ಮಂ ಸುರುಚಂ ಯಾವನ್ನಿಷ್ಟಯೇ । ಯಾಭಿರ್ಭರೇ ಕಾರಮಂಶಾಯ ಜಿನ್ವಥಸ್ತಾಭಿರೂ ಷು ಊತಿಭಿರಶ್ವಿನಾ ಗತಮ್ ॥ 1 ॥ ಯುವೋರ್ದಾನಾಯ ಸುಭರಾ ಅಸಶ್ಚತೋ ರಥಮಾ ತಸ್ಥುರ್ವಚಸಂ ನ ಮಂತವೇ । ಯಾಭಿರ್ಧಿಯೋಽವಥಃ ಕರ್ಮನ್ನಿಷ್ಟಯೇ ತಾಭಿರೂ ಷು ಊತಿಭಿರಶ್ವಿನಾ ಗತಮ್ ॥ 2 ॥ ಯುವಂ ತಾಸಾಂ ದಿವ್ಯಸ್ಯ

ಪ್ರಶಾಸನೇ ವಿಶಾಂ ಕ್ಷಯಥೋ ಅಮೃತಸ್ಯ ಮಜ್ಮನಾ । ಯಾಭಿ-
ರ್ಧೇನುಮುಸ್ನ (ಅಂ) ಂ ಪಿನ್ವಥೋ ನರಾ ತಾಭಿರೂ ಷು ಊತಿ-
ಭಿರಶ್ವಿನಾ ಗತಮ್ ॥ 3 ॥ ಯಾಭಿಃ ಪರಿಜ್ಮಾ ತನಯಸ್ಯ ಮಜ್ಮನಾ
ದ್ಯಿಮಾತಾ ತೂರ್ಷು ತರಣಿರ್ವಿಭೂಷತಿ । ಯಾಭಿಸ್ತ್ರಿಮಂತುರ-
ಭವದ್ವಿಚಕ್ಷಣಸ್ತಾಭಿರೂಷು ಊತಿಭಿರಶ್ವಿನಾ ಗತಮ್ ॥ 4 ॥
ಯಾಭೀ ರೇಭಂ ನಿವೃತಂ ಸಿತಮುದ್ಭ್ಯ ಉದ್ವಂದನಮೈರಯತ್ತಂ
ಸ್ವರ್ದೃಶೇ । ಯಾಭಿಃ ಕಣ್ವಂ ಪ್ರ ಸಿಷಾಸಂತಮಾವತ್ತಂ ತಾಭಿರೂ
ಷು ಊತಿಭಿರಶ್ವಿನಾ ಗತಮ್ ॥ 5 ॥ ಯಾಭಿರಂತಕಂ ಜಸಮಾನ-
ಮಾರಣೇ ಭುಜ್ಯುಂ ಯಾಭಿರವ್ಯಥಿಭಿರ್ಜಿಜಿನ್ವಥುಃ । ಯಾಭಿಃ
ಕರ್ಕಂಧುಂ ವಯ್ಯಂ ಚ ಜಿನ್ವಥಸ್ತಾಭಿರೂ ಷು ಊತಿಭಿರಶ್ವಿನಾ
ಗತಮ್ ॥ 6 ॥ ಯಾಭಿಃ ಶುಚಂತಿಂ ಧನಸಾಂ ಸುಷಂಸದಂ ತಪ್ತಂ
ಘರ್ಮಮೋಮ್ಯಾವಂತಮತ್ರಯೇ । ಯಾಭಿಃ ಪೃಶ್ನಿಗುಂ ಪುರು-
ಕುತ್ಸಮಾವತಂ ತಾಭಿರೂ ಷು ಊತಿಭಿರಶ್ವಿನಾ ಗತಮ್ ॥ 7 ॥
ಯಾಭಿಃ ಶುಚೀಭಿರ್ವೃಷಣಾ ಪರಾವೃಜಂ ಪ್ರಾಂಧಂ ಶ್ರೋಣಂ
ಚಕ್ಷಸ ಏತವೇ ಕೃಥಃ । ಯಾಭಿರ್ವರ್ತಿಕಾಂ ಗ್ರಸಿತಾಮಮುಂಚತಂ

ತಾಭಿರೂ ಷು ಊತಿಭಿರಶ್ವಿನಾ ಗತಮ್ ॥ 8 ॥ ಯೋಭಿಃ ಸಿಂಧುಂ
ಮಧುಮಂತಮಸಶ್ಚತಂ ವಸಿಷ್ಠಂ ಯೋಭಿರಜರಾವಜಿನ್ವತಮ್ ।
ಯೋಭಿಃ ಕುತ್ಸಂ ಶ್ರುತರ್ಯಂ ನರ್ಯಮಾವತಂ ತಾಭಿರೂ ಷು
ಊತಿಭಿರಶ್ವಿನಾ ಗತಮ್ ॥ 9 ॥ ಯೋಭಿರ್ವಿಶ್ಪಲಾಂ ಧನಸಾಮು-
ಥರ್ವ್ಯಂ ಸಹಸ್ರಮಿಳ್ಹ ಆಜಾವಜಿನ್ವತಮ್ । ಯೋಭಿರ್ವಶಮುಶ್ಯಂ
ಪ್ರೇಣಿಮಾವತಂ ತಾಭಿರೂ ಷು ಊತಿಭಿರಶ್ವಿನಾ ಗತಮ್ ॥ 10 ॥
ಯೋಭಿಃ ಸುದಾನೂ ಔಶಿಜಾಯ ವಣಿಜೇ ದೀರ್ಘಶ್ರವಸೇ ಮಧು
ಕೋಶೋ ಅಕ್ಷರತ್ । ಕಕ್ಷೀವಂತಂ ಸ್ತೋತಾರಂ ಯೋಭಿರಾವತಂ
ತಾಭಿರೂ ಷು ಊತಿಭಿರಶ್ವಿನಾ ಗತಮ್ ॥ 11 ॥ ಯೋಭೀ ರಸಾಂ
ಷ್ಫೋದಸೋದ್ನಃ ಪಿಪಿನ್ವಥುರನಶ್ವಂ ಯೋಭೀ ರಥಮಾವತಂ ಜಿಷೇ ।
ಯೋಭಿಸ್ತ್ರಿಶೋಕ ಉಸ್ರಿಯಾ ಉದಾಜತ ತಾಭಿರೂ ಷು ಊತಿ-
ಭಿರಶ್ವಿನಾ ಗತಮ್ ॥ 12 ॥ ಯೋಭಿಃ ಸೂರ್ಯಂ ಪರಿಯೋಥಃ
ಪರಾವತಿ ಮಂಧಾತಾರಂ ಕ್ಷೈತ್ರಪತ್ಯೇಷ್ವಾವತಮ್ । ಯೋಭಿ-
ರ್ವಿಪ್ರಂ ಪ್ರ ಭರದ್ವಾಜಮಾವತಂ ತಾಭಿರೂ ಷು ಊತಿಭಿರಶ್ವಿನಾ
ಗತಮ್ ॥ 13 ॥ ಯೋಭಿರ್ಮಹಾವತಿಥಿಗ್ವಂ ಕಶೋಜುವಂ

ದಿವೋದಾಸಂ ಶಂಬರಹತ್ಯ ಆವತವ್ । ಯಾಭಿಃ ಪ್ರೂರ್ಭಿದ್ಯೋ
ತ್ರ್ಯಸದಸ್ಯುಮಾವತಂ ತಾಭಿರೂ ಷು ಊತಿಭಿರಶ್ವಿನಾ ಗತವ್ ॥ 14 ॥
ಯಾಭಿರ್ವಮ್ರಂ ವಿಪಿಪಾನಮುಪಸ್ತುತಂ ಕಲಿಂ ಯಾಭಿರ್ವಿತ್ತ-
ಜಾನಿಂ ದುವಸ್ಯಥಃ । ಯಾಭಿರ್ವ್ಯಶ್ವಮುತ ಪೃಥಿಮಾವತಂ ತಾಭಿರೂ
ಷು ಊತಿಭಿರಶ್ವಿನಾ ಗತವ್ ॥ 15 ॥ ಯಾಭಿರ್ನರಾ ಶಯವೇ
ಯಾಭಿರತ್ರಯೇ ಯಾಭಿಃ ಪುರಾ ಮನವೇ ಗಾತುಮಿಷಥುಃ ।
ಯಾಭಿಃ ಶಾರೀರಾಜತಂ ಸ್ಯೂಮರಶ್ಮಯೇ ತಾಭಿರೂ ಷು ಊತಿಭಿ-
ರಶ್ವಿನಾ ಗತವ್ ॥ 6 ॥ ಯಾಭಿಃ ಪಠರ್ವಾ ಜಠರಸ್ಯ ಮಜ್ಮ-
ನಾಗ್ನಿರ್ನಾದೀದೇಚ್ಚಿತ ಇದ್ಧೋ ಅಜ್ಮನ್ನಾ । ಯಾಭಿಃ ಶಯೋರ್ಹ-
ಮವಥೋ ಮಹಾಧನೇ ತಾಭಿರೂ ಷು ಊತಿಭಿರಶ್ವಿನಾ ಗತವ್
॥ 17 ॥ ಯಾಭಿರಂಗಿರೋ ಮನಸಾ ನಿರಣ್ಯಥೋಽಗ್ರಂ ಗಚ್ಛಥೋ
ವಿವರೇ ಗೋಅರ್ಣಸಃ । ಯಾಭಿರ್ಮನುಂ ಶೂರಮಿಷಾ ಸಮಾವತಂ
ತಾಭಿರೂ ಷು ಊತಿಭಿರಶ್ವಿನಾ ಗತವ್ ॥ 18 ॥ ಯಾಭಿಃ ಪತ್ನೀ-
ರ್ವಿಮದಾಯ ನ್ಯೂಹಥುರಾ ಘ ವಾ ಯಾಭಿರರುಣೀರಶಿಕ್ಷತವ್ ।
ಯಾಭಿಃ ಸುದಾಸ ಊಹಥುಃ ಸುದೇವ್ಯ (ಅಂ) ೧ ತಾಭಿರೂ ಷು

ಊತಿಭಿರಶ್ವಿನಾ ಗತಮ್ ॥ 19 ॥ ಯಾಭಿಃ ಶಂತಾತೀ ಭವಥೋ ದದಾಶುಷೇ ಭುಜ್ಯುಂ ಯಾಭಿರವಥೋ ಯಾಭಿರಧ್ರಿಗುಮ್ । ಓಮ್ಯಾವತೀಂ ಸುಭರಾಮೃತಸ್ತುಭಂ ತಾಭಿರೂ ಷು ಊತಿಭಿರಶ್ವಿನಾ ಗತಮ್ ॥ 20 ॥ ಯಾಭಿಃ ಕೃಶಾನುಮಸನೇ ದುವಸ್ಯಥೋ ಜವೇ ಯಾಭಿರ್ಯೂನೋ ಅರ್ವಂತಮಾವತಮ್ । ಮಧು ಪ್ರಿಯಂ ಭರಥೋ ಯತ್ಸರಡ್ಭ್ಯಸ್ತಾಭಿರೂ ಷು ಊತಿಭಿರಶ್ವಿನಾ ಗತಮ್ ॥ 21 ॥ ಯಾಭಿರ್ನರಂ ಗೋಷುಯುಧಂ ನೃಷಾಹ್ಯೇ ಕ್ಷೇತ್ರಸ್ಯ ಸಾತಾ ತನಯಸ್ಯ ಜಿನ್ವಥಃ । ಯಾಭೀ ರಥಾ ಅವಥೋ-ಯಾಭಿರರ್ವತಸ್ತಾಭಿರೂ ಷು ಊತಿಭಿರಶ್ವಿನಾ ಗತಮ್ ॥ 22 ॥ ಯಾಭಿಃ ಕುತ್ಸಮಾಜರ್ಯೂನೇಯಂ ಶತಕ್ರತೂ ಪ್ರ ತುರ್ವೀತಿಂ ಪ್ರ ಚ ದಭೀತಿಮಾವತಮ್ । ಯಾಭಿರ್ಧ್ವಸಂತಿಂ ಪುರುಷಂತಿಮಾವತಂ ತಾಭಿರೂ ಷು ಊತಿಭಿರಶ್ವಿನಾ ಗತಮ್ ॥ 23 ॥ ಅಪ್ನಸ್ವತೀಮಶ್ವಿನಾ ವಾಚಮಸ್ಮೇ ಕೃತಂ ನೋ ದಸ್ರಾ ವೃಷಣಾ ಮನೀಷಾಮ್ । ಅದ್ಯೂತ್ಯೇಽವಸೇ ನಿ ಹ್ವಯೇ ವಾಂ ವೃಧೇ ಚ ನೋ ಭವತಂ ವಾಜಸಾತೌ ॥ 24 ॥ ದ್ಯುಭಿರಕ್ತುಭಿಃ ಪರಿ ಪಾತಮಸ್ಮಾನರಿಷ್ಟೇಭಿ-

ರಶ್ವಿನಾ ಸೌಭಗೇಭಿಃ । ತನ್ನೋ ಮಿತ್ರೋ ವರುಣೋ ಮಾಮ-
ಹಂತಾಮದಿತಿಃ ಸಿಂಧುಃ ಪೃಥಿವೀ ಉತ ದ್ಯೌಃ ॥ 25 ॥

ಸೂಕ್ತ 113

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 8

ಋಷಿಃ ಕುತ್ಸ ಆಂಗಿರಸಃ ॥

ದೇವತಾ: 1, 1-2 ಪಾದೌ । 2-20 ಉಷಾಃ । 1, 3-4 ಪಾದೌ ಉಷಾ ರಾತ್ರಿಶ್ಚ ।

ಛಂದಃ: ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಇದಂ ಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಜ್ಯೋತಿಷಾಂ ಜ್ಯೋತಿರಾಗಾಚ್ಚಿತ್ರಃ
ಪ್ರಕೇತೋ ಅಜನಿಷ್ಟ ವಿಭ್ವಾ । ಯಥಾ ಪ್ರಸೂತಾ ಸವಿತುಃ
ಸವಾಯೈವಾ ರಾತ್ರ್ಯುಷಸೇ ಯೋನಿಮಾರೈಕ್ ॥ 1 ॥ ರುಶದ್ವತ್ಸಾ
ರುಶತೀ ಶ್ವೇತ್ಯಾಗಾದಾರೈಗು ಕೃಷ್ಣಾ ಸದನಾನ್ಯಸ್ಯಾಃ । ಸಮಾನ-
ಬಂಧೂ ಅಮೃತೇ ಅನೂಚೀ ದ್ಯಾವಾ ವರ್ಣಂ ಚರತ ಆಮಿನಾನೇ
॥ 2 ॥ ಸಮಾನೋ ಅಧ್ವಾ ಸ್ವಸ್ರೋರನಂತಸ್ತಮನ್ಯಾನ್ಯಾ ಚರತೋ
ದೇವಶಿಷ್ಟೇ । ನ ಮೇಥೇತೇ ನ ತಸ್ಥತುಃ ಸುಮೇಕೇ ನಕ್ತೋ-
ಷಾಸಾ ಸಮನಸಾ ವಿರೂಪೇ ॥ 3 ॥ ಭಾಸ್ವತೀ ನೇತ್ರೀ ಸೂನೃತಾ-

ನಾವಚೇತಿ ಚಿತ್ರಾ ವಿ ದುರೋ ನ ಆವಃ। ಪ್ರಾಪ್ರ್ಯಾ ಜಗದ್ವ್ಯು
ನೋ ರಾಯೋ ಅಖ್ಯದುಷಾ ಅಜೀಗರ್ಭುವನಾನಿ ವಿಶ್ವಾ ॥ 4 ॥
ಜಿಹ್ಮಶ್ಯೇ (ಏ) ಚರಿತವೇ ಮಘೋನ್ಯಾಭೋಗಯ ಇಷ್ಟಯೇ
ರಾಯ ಉ ತ್ವಂ। ದಭ್ರಂ ಪಶ್ಯದ್ಭ್ಯ ಉರ್ವಿಯಾ ವಿಚಕ್ಷ ಉಷಾ
ಅಜೀಗರ್ಭುವನಾನಿ ವಿಶ್ವಾ ॥ 5 ॥ ಕ್ಷತ್ರಾಯ ತ್ವಂ ಶ್ರವಸೇ ತ್ವಂ
ಮಹೀಯಾ ಇಷ್ಟಯೇ ತ್ವಮರ್ಥಮಿವ ತ್ವಮಿತ್ಯೈ। ವಿಸದೃಶಾ
ಜೀವಿತಾಭಿಪ್ರಚಕ್ಷ ಉಷಾ ಅಜೀಗರ್ಭುವನಾನಿ ವಿಶ್ವಾ ॥ 6 ॥ ಏಷಾ
ದಿವೋ ದುಹಿತಾ ಪ್ರತ್ಯದರ್ಶಿ ವ್ಯುಚ್ಛಂತೀ ಯುವತಿಃ ಶುಕ್ರವಾಸಾಃ।
ವಿಶ್ವಸ್ಯೇಶಾನಾ ಪಾರ್ಥಿವಸ್ಯ ವಸ್ತ ಉಷೋ ಅದ್ಯೇಹ ಸುಭಗೇ
ವ್ಯುಚ್ಛ ॥ 7 ॥ ಪರಾಯತೀನಾಮನ್ವೇತಿ ಪಾಥ ಆಯತೀನಾಂ
ಪ್ರಥಮಾ ಶಶ್ವತೀನಾಮ್। ವ್ಯುಚ್ಛಂತೀ ಜೀವಮುದೀರಯಂತ್ಯುಷಾ
ಮೃತಂ ಕಂ ಚನ ಬೋಧಯಂತೀ ॥ 8 ॥ ಉಷೋ ಯದಗ್ನಿಂ
ಸಮಿಧೇ ಚಕರ್ಥ ವಿ ಯದಾವಶ್ಚಕ್ಷಸಾ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ। ಯನ್ಮಾ-
ನುಷಾನ್, ಯಕ್ಷ್ಯಮಾಣಾ ಅಜೀಗಸ್ತದ್ದೇವೇಷು ಚಕೃಷೇ ಭದ್ರ-
ಮುಪ್ಸಃ ॥ 9 ॥ ಕಿಯಾತ್ಯಾ ಯತ್ಸಮಯಾ ಭವಾತಿ ಯಾ

ವ್ಯೂ॑ಷುರ್ಯಾ॑ಶ್ಚ ನೂ॒ನಂ ವ್ಯು॒ಚ್ಛಾ॒ನ್ । ಅನು॑ ಪೂ॒ರ್ವಾಃ ಕೃ॑ಪತೇ
ವಾವಶಾ॒ನಾ ಪ್ರ॒ದೀ॒ಧ್ಯಾ॒ನಾ ಜೋ॑ಷಮ॒ನ್ಯಾ॒ಭಿರೇ॑ತಿ ॥ 10 ॥
ಈ॒ಯು॒ಷ್ಟೇ ಯೇ ಪೂರ್ವ॑ತರಾ॒ಮಪ॑ಶ್ಯ॒ನ್ವ್ಯು॒ಚ್ಛಂ॑ತೀ॒ಮು॒ಷಸ॑ಂ
ಮ॒ರ್ತ್ಯಾ॑ಸಃ । ಅ॒ಸ್ಮಾ॒ಭಿ॒ರೂ ನು ಪ್ರ॑ತಿ॒ಚಕ್ಷ್ಯಾ॑ಭೂದೋ॒ ತೇ ಯಂ॑ತಿ
ಯೇ ಅ॑ಪ॒ರೀ॒ಷು॒ ಪಶ್ಯಾ॑ನ್ ॥ 11 ॥ ಯಾ॒ವ॒ಯ॒ದ್ದ್ವೇ॒ಷಾ ಋ॑ತ॒ಪಾ
ಋ॑ತೇ॒ಜಾಃ ಸು॒ಮ್ನಾವ॑ರೀ॒ ಸೂ॒ನೃ॒ತಾ ಈ॒ರ॒ಯಂ॑ತೀ । ಸು॒ಮಂ॒ಗ॒ಲೀ॒-
ರ್ಬಿ॒ಭ್ರ॒ತೀ ದೇ॒ವ॒ವೀ॒ತಿ॒ವಿ॒ಹಾ॒ದ್ಯೋ॒ಷಃ ಶ್ರೇ॒ಷ್ಠ॒ತ॒ಮಾ ವ್ಯು॒ಚ್ಛ ॥ 12 ॥
ಶ॒ಶ್ವ॒ತ್ಪು॒ರೋ॒ಷಾ ವ್ಯು॒ವಾಸ ದೇ॒ವ್ಯ॑ಥೋ॒ ಅ॒ದ್ಯೇ॒ದಂ ವ್ಯಾ॒ವೋ
ಮ॒ಘೋ॒ನೀ॒ । ಅ॒ಥೋ॒ ವ್ಯು॒ಚ್ಛಾ॒ದು॒ತ್ತ॒ರಾ॒ ಅನು॑ ದ್ಯೂ॒ನ॒ಜ॒ರಾ॒ಮೃ॒ತಾ
ಚ॒ರ॒ತಿ॒ ಸ್ವ॒ಧಾ॒ಭಿಃ ॥ 13 ॥ ವ್ಯ (ಅ)ಂ॑ ಇ॒ಜ್ಜಿ॒ಭಿರ್ದಿ॒ವ ಆ॑ತಾ॒ಸ್ವ॒ದ್ಯೌ॒ದಪ
ಕೃ॒ಷ್ಣಾಂ ನಿ॒ರ್ಣಿ॒ಜಂ ದೇ॒ವ್ಯಾ॒ವಃ । ಪ್ರ॒ಬೋ॒ಧ॒ಯಂ॒ತ್ಯ॒ರು॒ಣೇ॒ಭಿ॒ರ॒ಶ್ವೈ॒-
ರೋ॒ಷಾ ಯಾ॑ತಿ ಸು॒ಯು॒ಜಾ॒ ರ॒ಥೇ॒ನ ॥ 14 ॥ ಆ॒ವ॒ಹಂ॒ತೀ॒ ಪೋ॒ಷ್ಯಾ
ವಾ॒ರ್ಯಾ॑ಣಿ॒ ಚಿ॒ತ್ರಂ ಕೇ॒ತುಂ ಕೃ॑ಣುತೇ॒ ಚೇ॑ಕಿ॒ತಾ॒ನಾ । ಈ॒ಯು॒-
ಷೀ॒ಣಾ॒ಮು॒ಪ॒ಮಾ ಶ॒ಶ್ವ॒ತೀ॒ನಾಂ ವಿ॒ಭಾ॒ತೀ॒ನಾಂ ಪ್ರ॑ಥ॒ಮೋ॒ಷಾ
ವ್ಯ॑ಶ್ವೈತ್ ॥ 15 ॥ ಉ॒ದೀ॒ಧ್ವ॑ಂ ಜೀ॒ವೋ॒ ಅ॒ಸು॒ರ್ನ॒ ಆ॒ಗಾ॒ದ॒ಪ

ಪ್ರಾಗಾತ್ತ್ವ ಆ ಜ್ಯೋತಿರೇತಿ । ಆರ್ಕ್ಷಂಥಾಂ ಯಾತವೇ
ಸೂಯ್ಯೋಯಾಗನ್ಮ ಯತ್ರ ಪ್ರತಿರಂತ ಆಯುಃ ॥ 16 ॥ ಸ್ಯೂಮನಾ
ವಾಚ ಉದಿಯರ್ತಿ ವಹ್ನಿಃ ಸ್ತವಾನೋ ರೇಭ ಉಷಸೋ ವಿಭಾತೀಃ।
ಅದ್ಯಾ ತದುಚ್ಛ ಗೃಣತೇ ಮಘೋನ್ಯಸ್ಮೇ ಆಯುರ್ನಿ ದಿದೀಹಿ
ಪ್ರಜಾವತ್ ॥ 17 ॥ ಯಾ ಗೋಮತೀರುಷಸಃ ಸರ್ವವೀರಾ
ವ್ಯುಚ್ಛಂತಿ ದಾಶುಷೇ ಮರ್ತ್ಯಾಯ । ವಾಯೋರಿವ ಸೂನೃತಾನಾ-
ಮುದರ್ಕೇ ತಾ ಅಶ್ವದಾ ಅಶ್ನವತ್ಸೋಮಸುತ್ವಾ ॥ 18 ॥ ಮಾತಾ
ದೇವಾನಾಮದಿತೇರನೀಕಂ ಯಜ್ಞಸ್ಯ ಕೇತುರ್ಬೃಹತೀ ವಿ ಭಾಹಿ ।
ಪ್ರಶಸ್ತಿಕೃದ್ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನೋ ವ್ಯು (ಉ) ಚ್ಚಾ ನೋ ಜನೇ
ಜನಯೇ ವಿಶ್ವವಾರೇ ॥ 19 ॥ ಯಚ್ಚಿತ್ರಮಪ್ನ ಉಷಸೋ ವಹಂತೀ-
ಜಾನಾಯ ಶಶಮಾನಾಯ ಭದ್ರಮ್ । ತನ್ನೋ ಮಿತ್ರೋ ವರುಣೋ
ಮಾಮಹಂತಾಮದಿತಿಃ ಸಿಂಧುಃ ಪೃಥಿವೀ ಉತ ದ್ಯೌಃ ॥ 20 ॥

ಸೂಕ್ತ 114

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 8

ಋಷಿಃ ಕುತ್ಸ ಆಂಗಿರಸಃ ॥

ದೇವತಾ : ರುದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : 1-9 ಜಗತೀ । 10.11 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಇಮಾ ರುದ್ರಾಯ ತವಸೇ ಕಪರ್ದಿನೇ ಕ್ಷಯದ್ವೀರಾಯ ಪ್ರ
ಭರಾಮಹೇ ಮತೀಃ । ಯಥಾ ಶಮಸದ್ದ್ವಿಪದೇ ಚತುಷ್ಪದೇ ವಿಶ್ವಂ
ಪುಷ್ಟಂ ಗ್ರಾಮೇ ಅಸ್ಮಿನ್ನನಾತುರಮ್ ॥ 1 ॥ ಮೃಳಾ ನೋ
ರುದ್ರೋತ ನೋ ಮಯಸ್ಕೃಧಿ ಕ್ಷಯದ್ವೀರಾಯ ನಮಸಾ ವಿಧೇಮ ತೇ ।
ಯಚ್ಛಂ ಚ ಯೋಶ್ಚ ಮನುರಾಯೇಜೇ ಪಿತಾ ತದಶ್ಯಾಮ ತವ ರುದ್ರ
ಪ್ರಣೀತಿಷು ॥ 2 ॥ ಅಶ್ಯಾಮ ತೇ ಸುಮತಿಂ ದೇವಯಜ್ಯಯಾ
ಕ್ಷಯದ್ವೀರಸ್ಯ ತವ ರುದ್ರ ಮೀಢ್ವಃ । ಸುಮ್ನಾಯನ್ನಿದ್ವಿಶೋ ಅಸ್ಮಾಕಮಾ
ಚರಾರಿಷ್ಟವೀರಾ ಜುಹವಾಮ ತೇ ಹವಿಃ
॥ 3 ॥ ತ್ವೇಷಂ ವಯಂ ರುದ್ರಂ ಯಜ್ಞಸಾಧಂ ವಂಕುಂ ಕವಿಮವಸೇ ನಿ ಹ್ವಯಾಮಹೇ । ಆರೇ ಅಸ್ಮದ್ದೈವ್ಯಂ ಹೇಳೋ ಅಸ್ಯತು
ಸುಮತಿಮಿದ್ವಯಮಸ್ಯಾ ವೃಣೀಮಹೇ ॥ 4 ॥ ದಿವೋ ವರಾಹ-

ಮರುಷಂ ಕಪರ್ದಿನಂ ತ್ವೀಷಂ ರೂಪಂ ನಮಸಾ ನಿ ಹ್ವಯೋಮಹೇ।
ಹಸ್ತೇ ಬಿಭ್ರದ್ಭೇಷಜಾ ವಾರ್ಯಾಣಿ ಶರ್ಮ ವರ್ಮ ಛರ್ದಿ-
ರಸ್ಮಭ್ಯಂ ಯಂಸತ್ ॥ 5 ॥ ಇದಂ ಪಿತ್ರೇ ಮರುತಾಮುಚ್ಯತೇ
ವಚಃ ಸ್ವಾದೋಃ ಸ್ವಾದೀಯೋ ರುದ್ರಾಯ ವರ್ಧನಮ್ । ರಾಸ್ವಾ
ಚ ನೋ ಅಮೃತ ಮರ್ತಭೋಜನಂ ತ್ಮನೇ ತೋಕಾಯ ತನ-
ಯಾಯ ಮೃಳ ॥ 6 ॥ ಮಾ ನೋ ಮಹಾಂತಮುತ ಮಾ ನೋ
ಅರ್ಭಕಂ ಮಾ ನ ಉಕ್ಷಂತಮುತ ಮಾ ನ ಉಕ್ಷಿತಮ್ । ಮಾ
ನೋ ವಧೀಃ ಪಿತರಂ ಮೋತ ಮಾತರಂ ಮಾ ನಃ ಪ್ರಿಯಾಸ್ತನ್ವೋ
ರುದ್ರ ರೀರಿಷಃ ॥ 7 ॥ ಮಾ ನಸ್ತೋಕೇ ತನಯೇ ಮಾ ನ ಆಯೌ
ಮಾ ನೋ ಗೋಷು ಮಾ ನೋ ಅಶ್ವೇಷು ರೀರಿಷಃ । ವೀರಾನ್ಮಾ
ನೋ ರುದ್ರ ಭಾಮಿತೋ ವಧೀರ್ಹವಿಷ್ಮಂತಃ ಸದಮಿತ್ತ್ವಾ ಹವಾ-
ಮಹೇ ॥ 8 ॥ ಉಪ ತೇ ಸ್ತೋಮಾನ್ಪಶುಪಾ ಇವಾಕರಂ ರಾಸ್ವಾ
ಪಿತರ್ಮರುತಾಂ ಸುಮ್ನಮಸ್ಮೇ। ಭದ್ರಾ ಹಿ ತೇ ಸುಮತಿರ್ಮೃಳ
ಯತ್ತ್ವಮಾಥಾ ವಯಮವ ಇತ್ತೇ ವೃಣೀಮಹೇ ॥ 9 ॥ ಆರೇ ತೇ
ಗೋಘ್ನಮುತ ಪೂರುಷಘ್ನಂ ಕ್ಷಯದ್ವೀರ ಸುಮ್ನಮಸ್ಮೇ ತೇ

ಅಸ್ತು । ವ್ಯಳಾ ಚ ನೋ ಅಧಿ ಚ ಬ್ರೂಹಿ ದೇವಾಧಾ ಚ ನಃ ಶರ್ಮ ಯಚ್ಛ ದ್ವಿಬರ್ಹಾಃ ॥ 10 ॥ ಅವೋಚಾಮ ನಮೋ ಅಸ್ಮಾ ಅವಸ್ಯವಃ ಶೃಣೋತು ನೋ ಹವಂ ರುದ್ರೋ ಮರುತ್ವಾನ್ । ತನ್ನೋ ಮಿತ್ರೋ ವರುಣೋ ಮಾಮಹಂತಾಮದಿತಿಃ ಸಿಂಧುಃ ಪೃಥಿವೀ ಉತ ದ್ಯೌಃ ॥ 11 ॥

ಸೂಕ್ತ 115

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 8

ಋಷಿಃ ಕುತ್ಸ ಆಂಗಿರಸಃ ॥

ದೇವತಾ : ಸೂರ್ಯಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಚಿತ್ರಂ ದೇವಾನಾಮುದಗಾದನೀಕಂ ಚಕ್ಷುರ್ಮಿತ್ರಸ್ಯ ವರುಣಸ್ಯಾಗ್ನೇಃ । ಆಪ್ರಾ ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ ಅಂತರಿಕ್ಷಂ ಸೂರ್ಯ ಆತ್ಮಾ ಜಗತಸ್ತಸ್ಥುಷಶ್ಚ ॥ 1 ॥ ಸೂರ್ಯೋ ದೇವೀಮುಷಸಂ ರೋಚಮಾನಾಂ ಮರ್ಯೋ ನ ಯೋಷಾಮಭ್ಯೇತಿ ಪಶ್ಚಾತ್ । ಯತ್ರಾ ನರೋ ದೇವಯಂತೋ ಯುಗಾನಿ ವಿತನ್ವತೇ ಪ್ರತಿ ಭದ್ರಾಯ ಭದ್ರವ್ ॥ 2 ॥ ಭದ್ರಾ ಅಶ್ವಾ ಹರಿತಃ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ಚಿತ್ರಾ

ಏತಗ್ವಾ ಅನುಮಾದ್ಯಾಸಃ । ನಮಸ್ಯಂತೋ ದಿವ ಆ ಪೃಷ್ಠಮಸ್ಥುಃ
ಪರಿ ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ ಯಂತಿ ಸದ್ಯಃ ॥ 3 ॥ ತತ್ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ದೇವತ್ವಂ
ತನ್ಮಹಿತ್ವಂ ಮಧ್ಯಾ ಕರ್ತೋರ್ವಿತತಂ ಸಂ ಜಭಾರ । ಯದೇದ-
ಯುಕ್ತ ಹರಿತಃ ಸಧಸ್ಥಾದಾದ್ರಾತ್ರೀ ವಾಸಸ್ತನುತೇ ಸಿಮಸ್ಮೈ
॥ 4 ॥ ತನ್ಮಿತ್ರಸ್ಯ ವರುಣಸ್ಯಾಭಿಚಕ್ಷೇ ಸೂರ್ಯೋ ರೂಪಂ ಕೃಣುತೇ
ದ್ಯೋರುಪಸ್ಥೇ । ಅನಂತಮನ್ಯದ್ಪುಶದಸ್ಯ ಪಾಜಃ ಕೃಷ್ಣಮನ್ಯದ್ಧರಿತಃ
ಸಂ ಭರಂತಿ ॥ 5 ॥ ಅದ್ಯಾ ದೇವಾ ಉದಿತಾ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ನಿರಂ-
ಹಸಃ ಪಿಪೃತಾ ನಿರವದ್ಯಾತ್ । ತನ್ನೋ ಮಿತ್ರೋ ವರುಣೋ
ಮಾಮಹಂತಾಮದಿತಿಃ ಸಿಂಧುಃ ಪೃಥಿವೀ ಉತ ದ್ಯೌಃ ॥ 6 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 116

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 8

ಋಷಿಃ ಕಕ್ಷೀವಾನ್ ದೈರ್ಘತಮಸ ಔಶಿಜಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಶ್ವಿನೌ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ನಾಸತ್ಯಾಭ್ಯಾಂ ಬರ್ಹಿರಿವ ಪ್ರ ವೃಂಜೇ ಸ್ತೋಮೌ ಇಯ-
ರ್ಮ್ಯಭ್ರಿಯೇವ ವಾತಃ । ಯಾವರ್ಭಗಾಯ ವಿಮುದಾಯ ಜಾಯಾಂ
ಸೇನಾಜುವಾ ನ್ಯೂಹತೂ ರಥೇನ ॥ 1 ॥ ವೀಳುಪತ್ಮಭಿರಾಶುಹೇಮ-
ಭಿರ್ನಾ ದೇವಾನಾಂ ವಾ ಜೂತಿಭಿಃ ಶಾಶದಾನಾ । ತದ್ರಾಸಭೋ
ನಾಸತ್ಯಾ ಸಹಸ್ರಮಾಜಾ ಯಮುಸ್ಯ ಪ್ರಧನೇ ಜಿಗಾಯ ॥ 2 ॥
ತುಗ್ರೋ ಹ ಭುಜ್ಯುಮಶ್ವಿನೋದಮೇಘೇ ರಯಿಂ ನ ಕಶ್ಚನ್ಮ-
ಮೃವಾಁ ಅವಾಹಾಃ । ತಮೂಹಥುರ್ನೌಭಿರಾತ್ಮನ್ವತೀಭಿರಂತರಿಕ್ಷ-
ಪ್ರುದ್ಭಿರಪೋದಕಾಭಿಃ ॥ 3 ॥ ತಿಸ್ರಃ, ಕ್ಷಪಸ್ತ್ರಿರಹಾತಿವ್ರಜದ್ಭಿರ್ನಾ-
ಸತ್ಯಾ ಭುಜ್ಯುಮೂಹಥುಃ ಪತಂಗೈಃ । ಸಮುದ್ರಸ್ಯ ಧನ್ವನ್ನಾರ್ದ್ರಸ್ಯ
ಪಾರೇ ತ್ರಿಭಿ ರಥೈಃ ಶತಪದ್ಭಿಃ ಷಳಶ್ವೈಃ ॥ 4 ॥ ಅನಾರಂಭಣೇ
ತದವೀರಯೇಥಾಮನಾಸ್ಥಾನೇ ಅಗ್ರಭಣೇ ಸಮುದ್ರೇ । ಯದಶ್ವಿನಾ

ಊಹಥುರ್ಭುಜ್ಯುಮಸ್ತಂ ಶತಾರಿತ್ರಾಂ ನಾವಮಾತಸ್ಥಿವಾಂಸಮ್ ॥ 5 ॥ ಯುವಮತ್ರಿಣಾ ದದಥುಃ ಶ್ವೇತಮಶ್ವಮುಷಾಸ್ಯಾಯೈ ಶಶ್ವದಿತ್ಸ್ವಸ್ತಿ । ತದ್ವಾಂ ದಾತ್ರಂ ಮಹಿ ಕೀರ್ತೇನ್ಯಂ ಭೂತ್ಪ್ರೈದ್ವೋವಾಜೀ ಸದವಿದ್ವ್ಯೋ ಆರ್ಯಃ ॥ 6 ॥ ಯುವಂ ನರಾ ಸ್ತುವತೇ ಪಜ್ರಿಯಾಯ ಕಕ್ಷೀವತೇ ಅರದತಂ ಪುರಂಧಿಮ್ । ಕಾರೋತರಾಚ್ಛಫಾದಶ್ವಸ್ಯ ವೃಷ್ಣಃ ಶತಂ ಕುಂಭಾ ಆಸಿಂಚತಂ ಸುರಾಯಾಃ ॥ 7 ॥ ಹಿಮೇನಾಗ್ನಿಂ ಘ್ರಂಸಮವಾರಯೇಥಾಂ ಪಿತುಮತೀಮೂರ್ಜಮಸ್ಮಾ ಅಧತ್ತಮ್ । ಋಬೀಸೇ ಅತ್ರಿಮಶ್ವಿನಾವನೀತಮುನ್ನಿನ್ಯಥುಃ ಸರ್ವಗಣಂ ಸ್ವಸ್ತಿ ॥ 8 ॥ ಪರಾವತಂ ನಾಸತ್ಯಾನುದೇಥಾಮುಚ್ಚಾಬುಧ್ನಂ ಚಕ್ರಥುರ್ಜಿಹ್ಮಬಾರಮ್ । ಕ್ಷರನ್ನಾಪೋ ನ ಪಾಯನಾಯ ರಾಯೇ ಸಹಸ್ರಾಯ ತೃಷ್ಯತೇ ಗೋತಮಸ್ಯ ॥ 9 ॥ ಜುಜುರುಷೋ ನಾಸತ್ಯೋತ ವವ್ರಿಂ ಪ್ರಾಮುಂಚತಂ ದ್ರಾಪಿಮಿವ ಚ್ಯವಾನಾತ್ । ಪ್ರಾತಿರತಿಂ ಜಹಿತಸ್ಯಾಯುರ್ದಸ್ರಾದಿತ್ಪ್ರತಿಮುಕ್ಣುತಂ ಕನೀನಾಮ್ ॥ 10 ॥ ತದ್ವಾಂ ನರಾ ಶಂಸ್ಯಂ ರಾಧ್ಯಂ ಚಾಭಿಷ್ಟ್ವಮನ್ನಾಸತ್ಯಾ ವರೂಥಮ್ । ಯದ್ವಿದ್ವಾಂಸಾ

ನಿಧಿವಿವಾಪಗೂಳ್ಹಮುದ್ದರ್ಶತಾದೂಪಥುರ್ವಂದನಾಯು ॥ 11 ॥
ತದ್ವಾಂ ನರಾ ಸನಯೇ ದಂಸ ಉಗ್ರಮಾವಿಷ್ಕೃಣೋಮಿ ತನ್ಯ-
ತುರ್ನ ವೃಷ್ಟಿಮ್ । ದಧ್ಯಙ್ ಹ ಯನ್ಮಧ್ವಾಥರ್ವಣೋ ವಾಮು-
ಶ್ವಸ್ಯ ಶೀರ್ಷ್ಣಾ ಪ್ರ ಯದೀಮುವಾಚ ॥ 12 ॥ ಅಜೋಹವೀನ್ನಾ-
ಸತ್ಯಾ ಕರಾ ವಾಂ ಮಹೇ ಯಾಮನ್ಪುರುಭುಜಾ ಪುರಂಧಿಃ ।
ಶ್ರುತಂ ತಚ್ಛಾಸುರಿವ ವಧ್ರಿಮತ್ಯಾ ಹಿರಣ್ಯಹಸ್ತಮಶ್ವಿನಾವದತ್ತಮ್
॥ 13 ॥ ಆಸ್ನೋ ವೃಕಸ್ಯ ವರ್ತಿಕಾಮಭೀಕೇ ಯುವಂ ನರಾ ನಾ-
ಸತ್ಯಾಮುಮುಕ್ತಮ್ । ಉತೋ ಕವಿಂ ಪುರುಭುಜಾ ಯುವಂ ಹ
ಕ್ಷಪಮಾಣಮುಕ್ಷಣುತಂ ವಿಚಕ್ಷೇ ॥ 14 ॥ ಚರಿತ್ರಂ ಹಿ ವೇರಿ-
ವಾಚ್ಛೇದಿ ಪರ್ಣಮಾಜಾ ಖೇಲಸ್ಯ ಪರಿತಕ್ಮ್ಯಾಯಾಮ್ । ಸದ್ಮೋ
ಜಂಘಾಮಾಯಸೀಂ ವಿಶ್ಪಲಾಯೈ ಧನೇ ಹಿತೇ ಸರ್ತವೇ ಪ್ರತ್ಯ-
ಧತ್ತಮ್ ॥ 15 ॥ ಶತಂ ಮೇಷಾನ್, ವೃಕ್ಯೇ ಚಕ್ಷದಾನಮೃಜ್ರಾ-
ಶ್ವಂ ತಂ ಪಿತಾಂಧಂ ಚಕಾರ । ತಸ್ಮಾ ಅಕ್ಷೀ ನಾಸತ್ಯಾ ವಿಚಕ್ಷ
ಆಧತ್ತಂ ದಸ್ರಾ ಭಿಷಜಾವನರ್ವನ್ ॥ 16 ॥ ಆ ವಾಂ ರಥಂ
ದುಹಿತಾ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ಕಾರ್ಷ್ಮೇವಾತಿಷ್ಠದರ್ವತಾ ಜಯಂತೀ ।

ವಿಶ್ವೇ ದೇವಾ ಅನ್ವಮನ್ಯಂತ ಹೃದ್ಭಿಃ ಸಮು ಶ್ರಿಯಾ ನಾಸತ್ಯಾ
ಸಚೇಥೇ ॥ 17 ॥ ಯದಯಾತಂ ದಿವೋದಾಸಾಯ ವರ್ತಿರ್ಭರ-
ದ್ವಾಜಾಯಾಶ್ವಿನಾ ಹಯಂತಾ । ರೇವದುವಾಹ ಸಚನೋ ರಥೋ
ವಾಂ ವೃಷಭಶ್ಚ ಶಿಂಶುಮಾರಶ್ಚ ಯುಕ್ತಾ ॥ 18 ॥ ರಯಿಂ ಸುಕ್ಷತ್ರಂ
ಸ್ವಪತ್ಯಮಾಯುಃ ಸುವೀರ್ಯಂ ನಾಸತ್ಯಾ ವಹಂತಾ । ಆ ಜಹ್ನಾ-
ವೀಂ ಸಮನಸೋಪ ವಾಜೈಸ್ತಿರಹ್ನೋ ಭಾಗಂ ದಧತೀವ-
ಯಾತವೇ ॥ 19 ॥ ಪರಿವಿಷ್ಟಂ ಜಾಹುಷಂ ವಿಶ್ವತಃ ಸೀಂ ಸುಗೇ-
ಭಿರ್ನಕ್ತಮೂಹಥೂ ರಜೋಭಿಃ । ವಿಭಿಂದುನಾ ನಾಸತ್ಯಾ ರಥೇನ
ವಿ ಪರ್ವತಾ ಅಜರಯೂ ಅಯಾತವೇ ॥ 20 ॥ ಏಕಸ್ಯಾ ವಸ್ತ್ರೀ-
ರಾವತಂ ರಣಾಯ ವಶಮಶ್ವಿನಾ ಸನಯೇ ಸಹಸ್ರಾ । ನಿರಹತಂ
ದುಚ್ಛುನಾ ಇಂದ್ರವಂತಾ ಪೃಥುಶ್ರವಸೋ ವೃಷಣಾವರಾತೀಃ ॥ 21 ॥
ಶರಸ್ಯ ಚಿದಾರ್ಚತ್ಕಸ್ಯಾವತಾದಾ ನೀಚಾದುಚ್ಚಾ ಚಕ್ರಥುಃ ಪಾತವೇ
ವಾಃ । ಶಯವೇ ಚಿನ್ನಾಸತ್ಯಾ ಶಚೀಭಿರ್ಜಸುರಯೇ ಸ್ತರ್ಯಂ
ಪಿಪ್ಯಥುರ್ಗಾಮ್ ॥ 22 ॥ ಅವಸ್ಯತೇ ಸ್ತುವತೇ ಕೃಷ್ಣಿಯಾಯ
ಋಜೂಯತೇ ನಾಸತ್ಯಾ ಶಚೀಭಿಃ । ಪಶುಂ ನ ನಷ್ಟಮಿವ ದರ್ಶ-

ನಾಯ ವಿಷ್ಣಾಪ್ಸಂ ದದಥುರ್ವಿಶ್ವಕಾಯ ॥ 23 ॥ ದಶ ರಾತ್ರೀರಶಿ-
ವೇನಾ ನವದ್ಯೂನವನದ್ಧಂ ಶ್ನಥಿತವುಪ್ಸ್ವ(ಅಂ)ಂತಃ । ವಿಪ್ರುತಂ
ರೀಭವುದನಿ ಪ್ರವೃಕ್ತವುನ್ನಿನ್ಯಥುಃ ಸೋಮವಿವ ಸ್ರುವೇಣ ॥24॥
ಪ್ರ ವಾಂ ದಂಸಾಂಸ್ಯಶ್ವಿನಾವವೋಚವುಸ್ಯ ಪತಿಃ ಸ್ಯಾಂ ಸುಗವಃ
ಸುವೀರಃ । ಉತ ಪಶ್ಯನ್ನಶ್ನವನ್ದೀರ್ಘಮಾಯುರಸ್ತವಿವೇಜ್ಜರಿ-
ಮಾಣಂ ಜಗಮ್ಯಾಮ್ ॥ 25 ॥

ಸೂಕ್ತ 117

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 8

ಋಷಿಃ ಕಕ್ಷೀವಾನ್ ದೈರ್ಘತಮಸ ಔಶಿಜಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಶ್ವಿನೌ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಮಧ್ವಃ ಸೋಮವಸ್ಯಾಶ್ವಿನಾ ಮದಾಯ ಪ್ರತೊ್ನೀ ಹೋತಾ
ವಿವಾಸತೀ ವಾಮ್ । ಬರ್ಹಿಷ್ಮತೀ ರಾತಿರ್ವಿಶ್ರಿತಾ ಗೀರಿಷಾ ಯಾತಂ
ನಾಸತ್ಯೋಪವಾಜೈಃ ॥ 1 ॥ ಯೋ ವಾಮಶ್ವಿನಾ ಮನಸೋ ಜವೀ-
ಯಾನ್ರಥಃ ಸ್ವಶ್ವೋ ವಿಶ ಆಜಿಗಾತಿ । ಯೇನ ಗಚ್ಛಥಃ ಸುಕೃತೋ
ದುರೋಣಂ ತೇನ ನರಾ ವರ್ತಿರಸ್ಮಭ್ಯಂ ಯಾತವಮ್ ॥ 2 ॥ ಋಷಿಂ

ನರಾವಂಹಸಃ ಪಾಂಚಜನ್ಯಮೃಬೀಸಾದತ್ರಿಂ ಮುಂಚಥೋ ಗಣೇನ।
ಮಿನಂತಾ ದಸ್ಯೋರಶಿವಸ್ಯ ಮಾಯಾ ಅನುಪೂರ್ವಂ ವೃಷಣಾ
ಚೋದಯಂತಾ ॥ 3 ॥ ಅಶ್ವಂ ನ ಗೂಳ್ಹಮುಶ್ವಿನಾ ದುರೇವೈರ್ಯರ್ಷಿಂ
ನರಾ ವೃಷಣಾ ರೇಭಮುಪ್ಸು। ಸಂ ತಂ ರಿಣೀಥೋ ವಿಪ್ರುತಂ
ದಂಸೋಭಿರ್ನ ವಾಂ ಜೂರ್ಯಂತಿ ಪೂರ್ವ್ಯಾ ಕೃತಾನಿ ॥ 4 ॥
ಸುಷ್ಟುಪ್ಟಾಂಸಂ ನ ನಿರ್ಯತೇರುಪಸ್ಥೇ ಸೂರ್ಯಂ ನ ದಸ್ರಾ ತಮಸಿ
ಕ್ಷಿಯಂತಮ್। ಶುಭೇ ರುಕ್ಮಂ ನ ದರ್ಶತಂ ನಿಖಾತಮುದೂಪಥು–
ರಶ್ವಿನಾ ವಂದನಾಯ ॥ 5 ॥ ತದ್ವಾಂ ನರಾ ಶಂಸ್ಯಂ ಪಜ್ರಿಯೇಣ
ಕಕ್ಷೀವತಾ ನಾಸತ್ಯಾ ಪರಿಜ್ಮನ್। ಶಫಾದಶ್ವಸ್ಯ ವಾಜಿನೋ ಜನಾಯ
ಶತಂ ಕುಂಭಾ ಅಸಿಂಚತಂ ಮಧೂನಾಮ್ ॥ 6 ॥ ಯುವಂ ನರಾ
ಸ್ತುವತೇ ಕೃಷ್ಣಿಯಾಯ ವಿಷ್ಣಾಪ್ಸಂ ದಧಥುರ್ವಿಶ್ವಕಾಯ।
ಘೋಷಾಯೈ ಚಿತ್ಪಿತೃಷದೇ ದುರೋಣೇ ಪತಿಂ ಜೂರ್ಯಂತ್ಯಾ
ಅಶ್ವಿನಾವದತ್ತಮ್ ॥ 7 ॥ ಯುವಂ ಶ್ಯಾವಾಯ ರುಶತೀಮದತ್ತಂ
ಮಹಃ, ಕ್ಷೋಣಸ್ಯಾಶ್ವಿನಾ ಕಣ್ವಾಯ। ಪ್ರವಾಚ್ಯಂ ತದ್ವೃಷಣಾ
ಕೃತಂ ವಾಂ ಯನ್ನಾರ್ಷದಾಯ ಶ್ರವೋ ಅಧ್ಯಧತ್ತಮ್ ॥ 8 ॥

ಪುರೂ ವರ್ಪಾಂಸ್ಯಶ್ವಿನಾ ದಧಾನಾ ನಿ ಪೇದವ ಊಹಥುರಾಶು
ವುಶ್ವವ್ । ಸಹಸ್ರಸಾಂ ವಾಜಿನವುಪ್ರತೀತವುಹಿಹನಂ ಶ್ರವಸ್ಯ-
(ಅಂ)ಗ್ತರುತ್ರವ್ ॥ 9 ॥ ಏತಾನಿ ವಾಂ ಶ್ರವಸ್ಯಾ ಸುದಾನೂ
ಬ್ರಹ್ಮಾಂಗೂಷಂ ಸದನಂ ರೋದಸ್ಯೋಃ । ಯದ್ವಾಂ ಪ್ರಜಾಸೋ
ಅಶ್ವಿನಾ ಹವಂತೇ ಯಾತವಿಷಾ ಚ ವಿದುಷೇ ಚ ವಾಜವ್
॥ 10 ॥ ಸೂನೋರ್ವಾನೇನಾಶ್ವಿನಾ ಗೃಣಾನಾ ವಾಜಂ ವಿಪ್ರಾಯೆ
ಭುರಣಾ ರದಂತಾ । ಅಗಸ್ತ್ಯೇ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ವಾವೃಧಾನಾ ಸಂ
ವಿಶ್ವಲಾಂ ನಾಸತ್ಯಾರಿಣೀತವ್ ॥ 11 ॥ ಕುಹ ಯಾಂತಾ ಸುಷ್ಟುತಿಂ
ಕಾವ್ಯಸ್ಯ ದಿವೋ ನಪಾತಾ ವೃಷಣಾ ಶಯುತ್ರಾ । ಹಿರಣ್ಯಸ್ಯೇವ
ಕಲಶಂ ನಿಖಾತವುದೂಪಥುರ್ದಶಮೇ ಅಶ್ವಿನಾಹನ್ ॥ 12 ॥
ಯುವಂ ಚ್ಯವಾನವುಶ್ವಿನಾ ಜರಂತ್ತಂ ಪುನರ್ಯುವಾನಂ ಚಕ್ರಥುಃ
ಶಚೀಭಿಃ । ಯುವೋ ರಥಂ ದುಹಿತಾ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ಸಹ ಶ್ರಿಯಾ
ನಾಸತ್ಯಾವೃಣೀತ ॥ 13 ॥ ಯುವಂ ತುಗ್ರಾಯೆ ಪೂರ್ವ್ಯೇಭಿರೇವೈಃ
ಪುನರ್ಮನ್ಯಾವಭವತಂ ಯುವಾನಾ । ಯುವಂ ಭುಜ್ಯುವರ್ಣಸೋ
ನಿಃ ಸವುದ್ರಾದ್ವಿಭಿರೂಹಥುರ್ಭುಜ್ರೇಭಿರಶ್ವೈಃ ॥ 14 ॥ ಅಜೋಹ-

ವೀದಶ್ವಿನಾ ತ್ರೌಗ್ರ್ಯೇ ವಾಂ ಪ್ರೋಳ್ಹಃ ಸಮುದ್ರಮುವ್ಯಥಿರ್ಜ-
ಗನ್ವಾನ್ । ನಿಷ್ಟ್ಯಮೂಹಥುಃ ಸುಯುಜಾ ರಥೇನ ಮನೋಜವಸಾ
ವೃಷಣಾ ಸ್ವಸ್ತಿ ॥ 15 ॥ ಅಜೋಹವೀದಶ್ವಿನಾ ವರ್ತಿಕಾ
ವಾಮಾಸ್ನೇ ಯತ್ಸ್ತೀಮಮುಂಚತ್ತಂ ವೃಕಸ್ಯ । ವಿ ಜಯುಷಾ
ಯಯಥುಃ ಸಾನ್ವದ್ರೇರ್ಜಾತಂ ವಿಷ್ವಾಚೋ ಅಹತಂ ವಿಷೇಣ
॥ 16 ॥ ಶತಂ ಮೇಷಾನ್, ವೃಕ್ಯೇ ಮಾಮಹಾನಂ ತಮುಃ ಪ್ರಣೇ-
ತಮಶಿವೇನ ಪಿತ್ರಾ । ಅಕ್ಷೀ ಋಜ್ರಾಶ್ವೇ ಅಶ್ವಿನಾವಧತ್ತಂ ಜ್ಯೋತಿ-
ರಂಧಾಯ ಚಕ್ರಥುರ್ವಿಚಕ್ಷೇ ॥ 17 ॥ ಶುನಮಂಧಾಯ ಭರಮ-
ಹ್ವಯತ್ಸಾ ವೃಕೀರಶ್ವಿನಾ ವೃಷಣಾ ನರೇತಿ । ಜಾರಃ ಕನೀನ ಇವ
ಚಕ್ಷದಾನ ಋಜ್ರಾಶ್ವಃ ಶತಮೇಕಂ ಚ ಮೇಷಾನ್ ॥ 18 ॥ ಮಹೀ
ವಾಮೂತಿರಶ್ವಿನಾ ಮಯೋಭೂರುತ ಸ್ರಾಮಂ ಧಿಷ್ಣ್ಯಾ ಸಂ
ರಿಣೀಥಃ । ಅಥಾ ಯುವಾಮಿದಹ್ವಯತ್ಪುರಂಧಿರಾಗಚ್ಛತಂ ಸೀಂ
ವೃಷಣಾ ವಯೋಭಿಃ ॥ 19 ॥ ಅಧೇನುಂ ದಸ್ರಾ ಸ್ತರ್ಯಂ (ಅಂ) ೧
ವಿಷಕ್ತಾಮಪಿನ್ವತಂ ಶಯವೇ ಅಶ್ವಿನಾ ಗಾಮ್ । ಯುವಂ ಶಚೀಭಿ-
ರ್ವಿಮದಾಯ ಜಾಯಾಂ ನ್ಯೂಹಥುಃ ಪುರುಮಿತ್ರಸ್ಯ ಯೋಷಾಮ್

॥ 20 ॥ ಯುವಂ ವೃಕೇಣಾಶ್ವಿನಾ ವಪಂತೇಷಂ ದುಹಂತಾ ಮನು-
ಷಾಯೇ ದಸ್ರಾ । ಅಭಿ ದಸ್ಯುಂ ಬಕುರೇಣಾ ಧಮಂತೋರು ಜ್ಯೋತಿ-
ಶ್ಚಕ್ರಥುರಾರ್ಯಾಯ ॥ 21 ॥ ಆಥರ್ವಣಾಯಾಶ್ವಿನಾ ದಧೀಚೇಽ-
ಶ್ವ್ಯಂ ಶಿರಃ ಪ್ರತ್ಯೈರಯತಮ್ । ಸ ವಾಂ ಮಧು ಪ್ರ ವೋಚದೃ-
ತಾಯನ್ತ್ವಷ್ಟ್ರಂ ಯದ್ದಸ್ರಾವಪಿಕ್ಷ್ಯಂ ವಾಮ್ ॥ 22 ॥ ಸದಾ
ಕವೀ ಸುಮತಿಮಾ ಚಕೇ ವಾಂ ವಿಶ್ವಾ ಧಿಯೋ ಅಶ್ವಿನಾ
ಪ್ರಾವತಂ ಮೇ । ಅಸ್ಮೇ ರಯಿಂ ನಾಸತ್ಯಾ ಬೃಹಂತಮುಪತ್ಯಸಾಚಂ
ಶ್ರುತ್ಯಂ ರರಾಥಾಮ್ ॥ 23 ॥ ಹಿರಣ್ಯಹಸ್ತಮಶ್ವಿನಾ ರರಾಣಾ ಪುತ್ರಂ
ನರಾ ವಧ್ರಿಮತ್ಯಾ ಅದತ್ತಮ್ । ತ್ರಿಧಾ ಹ ಶ್ಯಾವಮಶ್ವಿನಾ
ವಿಕಸ್ತಮುಜ್ಜೀವಸ ಐರಯತಂ ಸುದಾನೂ ॥ 24 ॥ ಏತಾನಿ ವಾಮ-
ಶ್ವಿನಾ ವೀರ್ಯಾಣಿ ಪ್ರ ಪೂರ್ವ್ಯಾಣ್ಯಾಯವೋಽವೋಚನ್ । ಬ್ರಹ್ಮ
ಕೃಣ್ವಂತೋ ವೃಷಣಾ ಯುವಭ್ಯಾಂ ಸುವೀರಾಸೋ ವಿದಥಮಾ
ವದೇಮ ॥ 25 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 118

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 8

ಋಷಿಃ ಕಕ್ಷೀವಾನ್ ದೈರ್ಘತಮಸ ಔಶಿಜಃ

ದೇವತಾ : ಅಶ್ವಿನೌ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಆ ವಾಂ ರಥೋ ಅಶ್ವಿನಾ ಶ್ಯೇನಪತ್ವಾ ಸುಮೃಳೀಕಃ ಸ್ವವಾಂ
ಯಾತ್ವರ್ವಾಙ್ । ಯೋ ಮರ್ತ್ಯಸ್ಯ ಮನಸೋ ಜವೀಯಾನ್ತ್ರಿ-
ವಂಧುರೋ ವೃಷಣಾ ವಾತರಂಹಾಃ ॥ 1 ॥ ತ್ರಿವಂಧುರೇಣ ತ್ರಿವೃತಾ
ರಥೇನ ತ್ರಿಚಕ್ರೇಣ ಸುವೃತಾ ಯಾತಮರ್ವಾಕ್ । ಪಿನ್ವತಂ ಗಾ
ಜಿನ್ವತಮರ್ವತೋ ನೋ ವರ್ಧಯತಮಶ್ವಿನಾ ವೀರಮಸ್ಮೇ ॥ 2 ॥
ಪ್ರವದ್ಯಾಮನಾ ಸುವೃತಾ ರಥೇನ ದಸ್ರಾವಿಮಂ ಶೃಣುತಂ ಶ್ಲೋಕ-
ಮದ್ರೇಃ । ಕಂ ಯಾತಂ ಕಂ ಹವನಶ್ರುತಂ ಗಮಿಷ್ಠಾ ಹುವಿಷ್ಮಾಂ ಸೋ
ಅಶ್ವಿನಾ ಪುರಾಜಾಃ ॥ 3 ॥ ಆ ವಾಂ ಶ್ಯೇನಾಸೋ ಅಶ್ವಿನಾ ವಹಂತು
ರಥೇ ಯುಕ್ತಾಸ ಆಶವಃ ಪತಂಗಾಃ । ಯೇ ಅಪ್ತುರೋ ದಿವ್ಯಾಸೋ
ನ ಗೃಧ್ರಾ ಅಭಿ ಪ್ರಯೋ ನಾಸತ್ಯಾ ವಹಂತಿ ॥ 4 ॥ ಆ ವಾಂ
ರಥಂ ಯುವತಿಸ್ತಿಷ್ಠದತ್ರ ಜುಷ್ಟ್ವೀ ನರಾ ದುಹಿತಾ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ।

ಪರಿ ವಾಮಶ್ವಾ ವಪುಷಃ ಪತಂಗಾ ವಯೋ ವಹನ್ತ್ಸರುಷಾ
ಅಭೀಕೇ ॥ 5 ॥ ಉದ್ವಂದನಮೈರತಂ ದಂಸನಾಭಿರುದ್ರೇಭಂ ದಸ್ರಾ
ವೃಷಣಾ ಶಚೀಭಿಃ । ನಿಷ್ಟೌಗ್ರ್ಯಂ ಪಾರಯಥಃ ಸನುದ್ರಾತುಪ್ಲನಿಭ್ಯ-
ವಾನಂ ಚಕ್ರಥುರ್ಯುವಾನಮ್ ॥ 6 ॥ ಯುವಮತ್ರಯೇಽವನೀ-
ತಾಯೈ ತಪ್ತಮೂರ್ಜಮೋವಾನಮಶ್ವಿನಾವಧತ್ತಮ್ । ಯುವಂ
ಕಣ್ವಾಯಾಪಿರಿಪ್ತಾಯೈ ಚಕ್ಷುಃ ಪ್ರತ್ಯಧತ್ತಂ ಸುಷ್ಟುತಿಂ ಜುಜು-
ಷಾಣಾ ॥ 7 ॥ ಯುವಂ ಧೇನುಂ ಶಯವೇ ನಾಧಿತಾಯಾಪಿನ್ವತ-
ಮಶ್ವಿನಾ ಪ್ರೂವ್ಯಾಯೈ । ಅಮುಂಚತ್ತಂ ವರ್ತಿಕಾಮಂಹಸೋ ನಿಃ
ಪ್ರತಿ ಜಂಘಾಂ ವಿಶ್ಪಲಾಯಾ ಅಧತ್ತಮ್ ॥ 8 ॥ ಯುವಂ ಶ್ವೇತಂ
ಪೇದವ ಇಂದ್ರಜೂತಮಹಿಹನಮಶ್ವಿನಾದತ್ತಮಶ್ವಮ್। ಜೋಹೂ-
ತ್ರಮರ್ಯೋ ಅಭಿಭೂತಿಮುಗ್ರಂ ಸಹಸ್ರಸಾಂ ವೃಷಣಂ ವೀಡ್ವಂ-
ಗಮ್ ॥ 9 ॥ ತಾ ವಾಂ ನರಾ ಸ್ವವಸೇ ಸುಜಾತಾ ಹವಾಮಹೇ
ಅಶ್ವಿನಾ ನಾಧಮಾನಾಃ । ಆ ನ ಉಪ ವಸುಮತಾ ರಥೇನ ಗಿರೋ
ಜುಷಾಣಾ ಸುವಿತಾಯ ಯಾತಮ್ ॥ 10 ॥ ಆ ಶ್ಯೇನಸ್ಯ ಜವಸಾ
ನೂತನೇನಾಸ್ಮೇ ಯಾತಂ ನಾಸತ್ಯಾ ಸಜೋಷಾಃ । ಹವೇ ಹಿ

ವಾಮಶ್ವಿನಾ ರಾತಹವ್ಯಃ ಶಶ್ವತ್ತಮಾಯಾ ಉಷಸೋ ವ್ಯುಷ್ಟೌ

॥ 11 ॥

ಸೂಕ್ತ 119

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 8

ಋಷಿಃ ಕಕ್ಷೀವಾನ್ ದೈರ್ಘತಮಸ ಔಶಿಜಃ

ದೇವತಾ : ಅಶ್ವಿನೌ ॥ ಛಂದಃ : ಜಗತೀ ॥

ಆ ವಾಂ ರಥಂ ಪುರುಮಾಯಂ ಮನೋಜುವಂ ಜೀರಾಶ್ವಂ
ಯೆಜ್ಞಿಯಂ ಜೀವಸೇ ಹುವೇ । ಸಹಸ್ರಕೇತುಂ ವನಿನಂ ಶತದ್ವಸುಂ
ಶ್ರುಷ್ಟೀವಾನಂ ವರಿವೋಧಾಮಭಿ ಪ್ರಯಃ ॥ 1 ॥ ಊರ್ಧ್ವಾ ಧೀತಿಃ
ಪ್ರತ್ಯಸ್ಯ ಪ್ರಯೋಮನ್ಯಧಾಯಿ ಶಸ್ಮನ್ತ್ಸಮಯಂತ ಆ ದಿಶಃ ।
ಸ್ವದಾಮಿ ಘರ್ಮಂ ಪ್ರತಿ ಯೆನ್ಯೋತಯೆ ಆ ವಾಮೂರ್ಜಾನೀ
ರಥಮಶ್ವಿನಾರುಹತ್ ॥ 2 ॥ ಸಂ ಯೆನ್ಮಿಥಃ ಪಸ್ಪೃಧಾನಾಸೋ
ಅಗ್ಮತ ಶುಭೇ ಮಖಾ ಅಮಿತಾ ಜಾಯವೋ ರಣೇ । ಯುವೋರಹ
ಪ್ರವಣೇ ಚೇಕಿತೇ ರಥೋ ಯದಶ್ವಿನಾ ವಹಥಃ ಸೂರಿಮಾ
ವರಮ್ ॥ 3 ॥ ಯುವಂ ಭುಜ್ಯುಂ ಭುರಮಾಣಂ ವಿಭಿರ್ಗತಂ

ಸ್ವಯುಕ್ತಿಭಿರ್ನಿವಹಂತಾ ಪಿತೃಭ್ಯ ಆ । ಯಾಸಿಷ್ಟಂ ವರ್ತಿರ್ವೃಷಣಾ
ವಿಜೇನ್ಯ (ಅಂ) ೧ ದಿವೋದಾಸಾಯ ಮಹಿ ಚೇತಿ ವಾಮವಃ ॥ 4 ॥
ಯುವೋರಶ್ವಿನಾ ವಪುಷೇ ಯುವಾಯುಜಂ ರಥಂ ವಾಣೀ
ಯೇಮತುರಸ್ಯ ಶರ್ಧ್ಯಮ್ । ಆ ವಾಂ ಪತಿತ್ವಂ ಸಖ್ಯಾಯ
ಜಗ್ಮುಷೀ ಯೋಷಾವೃಣೀತ ಜೇನ್ಯಾ ಯುವಾಂ ಪತೀ ॥ 5 ॥
ಯುವಂ ರೇಭಂ ಪರಿಷೂತೇರುರುಷ್ಯಥೋ ಹಿಮೇನ ಘರ್ಮಂ
ಪರಿತಪ್ತಮತ್ರಯೇ । ಯುವಂ ಶಯೋರವಸಂ ಪಿಪ್ಯಥುರ್ಗವಿ ಪ್ರ
ದೀರ್ಘೇಣ ವಂದನಸ್ತ್ಮಾರ್ಯಾಯುಷಾ ॥ 6 ॥ ಯುವಂ ವಂದನಂ
ನಿರ್ಯುತಂ ಜರಣ್ಯಯಾ ರಥಂ ನ ದಸ್ರಾ ಕರಣಾ ಸಮಿನ್ವಥಃ ।
ಕ್ಷೇತ್ರಾದಾ ವಿಪ್ರಂ ಜನಥೋ ವಿಪನ್ಯಯಾ ಪ್ರ ವಾಮತ್ರ ವಿಧತೇ
ದಂಸನಾ ಭುವತ್ ॥ 7 ॥ ಅಗಚ್ಛತಂ ಕೃಪಮಾಣಂ ಪರಾವತಿ
ಪಿತುಃ ಸ್ವಸ್ಯ ತ್ಯಜಸಾ ನಿಬಾಧಿತಮ್ । ಸ್ವರ್ವತೀರಿತ ಊತೀ-
ರ್ಯುವೋರಹ ಚಿತ್ರಾ ಅಭೀಕೇ ಅಭವನ್ನಭಿಷ್ಟಯಃ ॥ 8 ॥ ಉತ ಸ್ಯಾ
ವಾಂ ಮಧುಮನ್ಮಕ್ಷಿಕಾರಪನ್ಮದೇ ಸೋಮಸ್ಯಾಶಿಜೋ ಹುವನ್ಯತಿ ।
ಯುವಂ ದಧೀಚೋ ಮನ ಆ ವಿವಾಸಥೋಽಥಾ ಶಿರಃ ಪ್ರತಿ

ವಾಮಶ್ವ್ಯಂ ವದತ್ ॥ 9 ॥ ಯುವಂ ಪೇದವೇ ಪುರುವಾರಮಶ್ವಿನಾ
ಸ್ಪೃಧಾಂ ಶ್ವೇತಂ ತರುತಾರಂ ದುವಸ್ಯಥಃ । ಶರ್ಯೈರಭಿದ್ಯುಂ
ಪೃತನಾಸು ದುಷ್ಟರಂ ಚರ್ಕೃತ್ಯಮಿಂದ್ರಮಿವ ಚರ್ಷಣೀಸಹಮ್
॥ 10 ॥

ಸೂಕ್ತ 120

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 8

ಋಷಿಃ ಕಕ್ಷೀವಾನ್ ದೈರ್ಘತಮಸ ಔಶಿಜಃ ॥

ದೇವತಾ : 1-11 ಅಶ್ವಿನೌ । 12-ದುಸ್ವಪ್ನನಾಶನಂ ॥

ಛಂದಃ : 1 ಗಾಯತ್ರೀ। 2 ಕಕುಪ್। 3 ಕಾವಿರಾಟ್। 4 ನಷ್ಟರೂಪೀ। 5 ತನುಶಿರಾ।
6 (ಅಕ್ಷರೈಃ) ಉಷ್ಣಿಕ್। 7 ವಿಷ್ಟಾರಬೃಹತೀ। 8 ಕೃತಿ। 9 ವಿರಾಟ್। 10–12 ಗಾಯತ್ರೀ॥

ಕಾ ರಾಧದ್ಧೋತಾಶ್ವಿನಾ ವಾಂ ಕೋ ವಾಂ ಜೋಷ
ಉಭಯೋಃ । ಕಥಾ ವಿಧಾತ್ಯಪ್ರಚೇತಾಃ ॥ 1 ॥ ವಿದ್ವಾಂಸಾವಿದ್ದುರಃ
ಪೃಚ್ಛೇದವಿದ್ವಾನಿತ್ಥಾಪರೋ ಅಚೇತಾಃ । ನೂ ಚಿನ್ನು ಮರ್ತೇ
ಅಕೌ ॥ 2 ॥ ತಾ ವಿದ್ವಾಂಸಾ ಹವಾಮಹೇ ವಾಂ ತಾ ನೋ
ವಿದ್ವಾಂಸಾ ಮನ್ಮ ವೋಚೇತಮದ್ಯ । ಪ್ರಾರ್ಚದ್ದಯಮಾನೋ

ಯುವಾಕುಃ ॥ 3 ॥ ವಿ ಪೃಚ್ಛಾಮಿ ಪಾಕ್ಯಾ (ಆ) ಽ ನ ದೇವಾನ್,
ವಷಟ್ಕೃತಸ್ಯಾದ್ಭುತಸ್ಯ ದಸ್ರಾ । ಪಾತಂ ಚ ಸಹ್ಯಸೋ ಯುವಂ
ಚ ರಭ್ಯಸೋ ನಃ ॥ 4 ॥ ಪ್ರ ಯಾ ಘೋಷೇ ಭೃಗವಾಣೇ ನ
ಶೋಭೇ ಯಂಯಾ ವಾಚಾ ಯಜತಿ ಪಜ್ರಿಯೋ ವಾವ್ । ಪ್ರೈಷ-
ಯುರ್ನ ವಿದ್ವಾನ್ ॥ 5 ॥ ಶ್ರುತಂ ಗಾಯತ್ರಂ ತಕವಾನಸ್ಯಾಹಂ
ಚಿದ್ಧಿ ರಿರೇಭಾಶ್ವಿನಾ ವಾವ್ । ಆಕ್ಷೇ ಶುಭಸ್ಪತೀ ದನ್ ॥ 6 ॥
ಯುವಂ ಹ್ಯಾಸ್ತಂ ಮಹೋ ರನ್, ಯುವಂ ವಾ ಯನ್ನಿರತತಂ-
ಸತವ್ । ತಾ ನೋ ವಸೂ ಸುಗೋಪಾ ಸ್ಯಾತಂ ಪಾತಂ ನೋ
ವೃಕಾದಘಾಯೋಃ ॥ 7 ॥ ಮಾ ಕಸ್ಮೈ ಧಾತಮಭ್ಯಮಿತ್ರಿಣೇ ನೋ
ಮಾಕುತ್ರಾ ನೋ ಗೃಹೇಭ್ಯೋ ಧೇನವೋ ಗುಃ । ಸ್ತನಾಭುಜೋ
ಅಶಿಶ್ವೀಃ ॥ 8 ॥ ದುಹೀಯನ್ನಿತ್ರಧಿತಯೇ ಯುವಾಕು ರಾಯೇ ಚ
ನೋ ವಿವಿಶಾತಂ ವಾಜವತ್ಯೈ । ಇಷೇ ಚ ನೋ ವಿವಿಶಾತಂ
ಧೇನುಮತ್ಯೈ ॥ 9 ॥ ಅಶ್ವಿನೋರಸನಂ ರಥಮನಶ್ವಂ ವಾಜಿನೀ-
ವತೋಃ । ತೇನಾಹಂ ಭೂರಿ ಚಾಕನ ॥ 10 ॥ ಅಯಂ ಸಮಹ
ಮಾ ತನೂಹ್ಯತೇ ಜನಾ ಅನು । ಸೋಮುಪೇಯಂ ಸುಖೋ ರಥಃ

॥ 11 ॥ ಅಥ ಸ್ವಪ್ನಸ್ಯ ನಿರ್ವಿದೇऽಭುಂಜತಶ್ಚ ರೇವತಃ । ಉಭಾ
ತಾ ಬಸ್ರಿ ನಶ್ಯತಃ ॥ 12 ॥ ॥

ಸೂಕ್ತ 121

ಅಷ್ಟಕ 1 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 8

ಋಷಿಃ ಕಕ್ಷೀವಾನ್ ದೈರ್ಘತಮಸ ಔಶಿಜಃ ॥

ದೇವತಾ : ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಇಂದ್ರೋ ವಾ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಕದಿತ್ಥಾ ನೃಷ್ಣೇ ಪಾತ್ರಂ ದೇವಯತಾಂ ಶ್ರವದ್ಗಿರೋ ಅಂಗಿ-
ರಸಾಂ ತುರಣ್ಯನ್ । ಪ್ರ ಯದಾನಡ್ವಿಶ ಆ ಹರ್ಮ್ಯಸ್ಯೋರು
ಕ್ರಂಸತೇ ಅಧ್ವರೇ ಯಜತ್ರಃ ॥ 1 ॥ ಸ್ತಂಭೀದ್ಧ ದ್ಯಾಂ ಸ ಧರುಣಂ
ಪೃಷಾಯದ್ಘೃಭುರ್ವಾಜಾಯ ದ್ರವಿಣಂ ನರೋ ಗೋಃ । ಅನು
ಸ್ವಜಾಂ ಮಹಿಷಶ್ಚಕ್ಷತ ವ್ರಾಂ ಮೇನಾಮಶ್ವಸ್ಯ ಪರಿ ಮಾತರಂ ಗೋಃ
॥ 2 ॥ ನಕ್ಷದ್ಧವಮರುಣೀಃ ಪೂರ್ವ್ಯಂ ರಾಟ್ ತುರೋ ವಿಶಾ-
ಮಂಗಿರಸಾಮನು ದ್ಯೂನ್ । ತಕ್ಷದ್ವಜ್ರಂ ನಿಯುತಂ ತತ್ಸ್ತಂಭದ್ದ್ಯಾಂ
ಚತುಷ್ಪದೇ ನರ್ಯಾಯ ದ್ವಿಪಾದೇ ॥ 3 ॥ ಅಸ್ಯ ಮದೇ ಸ್ವರ್ಯಂ
ದಾ ಋತಾಯಾಪೀವೃತನುಸ್ರಿಯಾಣಾಮನೀಕಮ್ । ಯದ್ಧ

ಪ್ರಸರ್ಗೇ ತ್ರಿಕಕುವ್ನಿವರ್ತದಪ ದ್ರುಹೋ ಮಾನುಷಸ್ಯ ದುರೋ
ವಃ ॥ 4 ॥ ತುಭ್ಯಂ ಪಯೋ ಯತ್ಪಿತರಾವನೀತಾಂ ರಾಧಃ ಸುರೇತ-
ಸ್ತುರಣೇ ಭುರಣ್ಯೂ । ಶುಚಿ ಯತ್ತೇ ರೇಕ್ಣ ಆಯಜಂತ ಸಬ-
ರ್ದುಘಾಯಾಃ ಪಯ ಉಸ್ರಿಯಾಯಾಃ ॥ 5 ॥ ಅಧ ಪ್ರ ಜಜ್ಞೇ
ತರಣಿರ್ವಮತ್ತು ಪ್ರರೋಚ್ಯಸ್ಯಾ ಉಷಸೋ ನ ಸೂರಃ । ಇಂದು-
ರ್ಯೋಭಿರಾಷ್ಟ ಸ್ವೇದುಹವ್ಯೈಃ ಸ್ರುವೇಣ ಸಿಂಚಞ್ಜರಣಾಭಿ ಧಾಮ
॥ 6 ॥ ಸ್ವಿಧ್ಮಾ ಯದ್ವನಧಿತಿರಪಸ್ಯಾತ್ಪೂರೋ ಅಧ್ವರೇ ಪರಿ
ರೋಧನಾ ಗೋಃ । ಯದ್ಧ ಪ್ರಭಾಸಿ ಕೃತ್ವ್ಯ ಅನು ದ್ಯೂನನರ್ವಿಶೇ
ಪಶ್ವಿಷೇ ತುರಾಯ ॥ 7 ॥ ಅಷ್ಟಾ ಮಹೋ ದಿವ ಆದೋ ಹರೀ
ಇಹ ದ್ಯುಮ್ನಾಸಾಹಮಭಿಯೋಧಾನ ಉತ್ಸವ್ । ಹರಿಂ ಯತ್ತೇ
ಮಂದಿನಂ ದುಕ್ಷನ್,ವೃಧೇ ಗೋರಭಸಮದ್ರಿಭಿರ್ವಾತಾಪ್ಯಮ್ ॥ 8 ॥
ತ್ವಮಾಯಸಂ ಪ್ರತಿ ವರ್ತಯೋ ಗೋರ್ದಿವೋ ಅಶ್ಮಾನಮುಪ-
ನೀತಮೃಭ್ವಾ । ಕುತ್ಸಾಯ ಯತ್ರ ಪುರುಹೂತ ವನ್ವಞ್ಛುಷ್ಣ-
ಮನಂತೈಃ ಪರಿಯಾಸಿ ವಧೈಃ ॥ 9 ॥ ಪುರಾ ಯತ್ಸೂರಸ್ತಮಸೋ
ಅಪೀತೇಸ್ತಮದ್ರಿವಃ ಫಲಿಗಂ ಹೇತಿಮಸ್ಯ । ಶುಷ್ಣಸ್ಯ ಚಿತ್ಪರಿಹಿತಂ

ಯದೋಜೋ ದಿವಸ್ಪರಿ ಸುಗ್ರಥಿತಂ ತದಾದಃ ॥ 10 ॥ ಅನು ತ್ವಾ ಮಹೀ ಪಾಜಸೀ ಅಚಕ್ರೇ ದ್ಯಾವಾಕ್ಷಾಮಾ ಮದತಾಮಿಂದ್ರ ಕರ್ಮನ್ । ತ್ವಂ ವೃತ್ರಮಾಶಯಾನಂ ಸಿರಾಸು ಮಹೋ ವಜ್ರೇಣ ಸಿಷ್ವಪೋ ವರಾಹುಂ ॥ 11 ॥ ತ್ವಮಿಂದ್ರ ನರ್ಯೋ ಯಾ ಅವೋ ನೃನ್ತಿಷ್ಠಾ ವಾತಸ್ಯ ಸುಯುಜೋ ವಹಿಷ್ಠಾನ್ । ಯಂ ತೇ ಕಾವ್ಯ ಉಶನಾ ಮಂದಿನಂ ದಾದ್ವೃತ್ರಹಣಂ ಪಾರ್ಯಂ ತತಕ್ಷ ವಜ್ರಮ್ ॥ 12 ॥ ತ್ವಂ ಸೂರೋ ಹರಿತೋ ರಾಮಯೋ ನೃನ್ಭ್ಯೋ ರಜಿಷ್ಟಕ್ರತುರೇತಶೋ ನಾಯಮಿಂದ್ರ । ಪ್ರಾಸ್ಯ ಪಾರಂ ನವತಿಂ ನಾವ್ಯಾನಾವಮಪಿ ಕರ್ತಮವರ್ತಯೋಽಯಜ್ಯೂನ್ ॥ 13 ॥ ತ್ವಂ ನೋ ಅಸ್ಯಾ ಇಂದ್ರ ದುರ್ಹಣಾಯಾಃ ಪಾಹಿ ವಜ್ರಿವೋ ದುರಿತಾದಭೀಕೇ । ಪ್ರ ನೋ ವಾಜಾನ್ರಥ್ಯೋ (ಓ) ಽಶ್ವಬುಧ್ಯಾನಿಷೇ ಯಂಧಿ ಶ್ರವಸೇ ಸೂನೃತಾಯೈ ॥ 14 ॥ ಮಾ ಸಾ ತೇ ಅಸ್ಮತ್ಸುವತಿರ್ವಿದಸದ್ವಾಜಪ್ರಮಹಃ ಸವಿಷೋ ವರಂತ । ಆ ನೋ ಭಜ ಮಘವನ್ಗೋಷ್ವರ್ಯೋ ಮಂಹಿಷ್ಠಾಸ್ತೇ ಸಧಮಾದಃ ಸ್ಯಾಮ ॥ 15 ॥

ಸೂಕ್ತ 122

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಕಕ್ಷೀವಾನ್ ದೈರ್ಘತಮಸ ಔಶಿಜಃ ॥

ದೇವತಾ: ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ॥ ಛಂದಃ: ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಪ್ರ ವ॒ಃ ಪಾಂತಂ॑ ರಘುಮನ್ಯ॒ವೋಽಂಧೋ॑ ಯ॒ಜ್ಞಂ ರು॒ದ್ರಾಯ॑ ವಿ॒ಷ್ಣವೇ॑ ಭರಧ್ವಮ್ । ದಿ॒ವೋ ಅ॑ಸ್ತೋ॒ಷ್ಯಸು॑ರಸ್ಯ ವೀ॒ರೈರಿ॑ಷು॒ಧ್ಯೇವ॑ ಮರುತೋ॒ ರೋದ॑ಸ್ಯೋಃ ॥ 1 ॥ ಪ॒ತ್ನೀವ॑ ಪೂ॒ರ್ವಹೂ॑ತಿಂ ವಾವೃಧ॒ಧ್ಯಾ ಉ॒ಷಾ ಸಾ॒ನಕ್ತಾ॑ ಪುರು॒ಧಾ ವಿ॑ದಾ॒ನೇ । ಸ್ತರೀ॑ರ್ಮಾ॒ತ್ಕಂ ವ್ಯ॑ತಂ ವಸಾ॒ನಾ ಸೂರ್ಯ॑ಸ್ಯ॒ ಶ್ರಿಯಾ॑ ಸುದೃ॒ಶೀ ಹಿ॑ರ॒ಣ್ಯೈಃ ॥ 2 ॥ ಮ॒ಮ॒ತ್ತು॒ ನಃ॒ ಪರಿ॑ಜ್ಮಾ ವಸ॒ರ್ಹಾ ಮ॒ಮ॒ತ್ತು॒ ವಾ॒ತೋ॑ ಅ॒ಪಾಂ ವೃ॑ಷ॒ಣ್ವಾನ್ । ಶಿ॒ಶೀ॒ತ॒ಮಿಂ॒ದ್ರಾ॒ಪ॒ರ್ವ॒ತಾ ಯು॒ವಂ ನ॒ಸ್ತ॒ನ್ನೋ॒ ವಿ॒ಶ್ವೇ॒ ವ॒ರಿ॒ವ॒ಸ್ಯಂ॒ತು॒ ದೇ॒ವಾಃ ॥ 3 ॥ ಉ॒ತ ತ್ಯಾ ಮೇ॑ ಯ॒ಶಸಾ॑ ಶ್ವೇ॒ತ॒ನಾಯ್ಯೈ॑ ವ್ಯಂ॒ತಾ ಪಾಂ॒ತೌ॒ಶಿ॒ಜೋ॒ ಹು॒ವ॒ಧ್ಯೈ॑ । ಪ್ರ ವೋ॑ ನ॒ಪಾ॒ತ॒ಮ॒ಪಾಂ ಕೃ॑ಣುಧ್ವಂ ಪ್ರ ಮಾ॒ತ॒ರಾ ರಾ॑ಸ್ಪಿ॒ನಸ್ಯಾ॑ಯೋಃ ॥ 4 ॥ ಆ ವೋ॑ ರುವ॒ಣ್ಯ॑ಮೌಶಿಜೋ ಹುವಧ್ಯೈ॑ ಘೋ॒ಷೇವ॑

ಶಂಸಮರ್ಜುನಸ್ಯ ನಂಶೇ । ಪ್ರ ವಃ ಪೂಷ್ಣೇ ದಾವನ ಆ ಅಚ್ಛಾ
ವೋಚೇಯ ವಸುತಾತಿಮಗ್ನೇಃ ॥ 5 ॥ ಶ್ರುತಂ ಮೇ ಮಿತ್ರಾ-
ವರುಣಾ ಹವೇಮೋತ ಶ್ರುತಂ ಸದನೇ ವಿಶ್ವತಃ ಸೀಮ್ ।
ಶ್ರೋತು ನಃ ಶ್ರೋತುರಾತಿಃ ಸುಶ್ರೋತುಃ ಸುಕ್ಷೇತ್ರಾ ಸಿಂಧು-
ರದ್ಭಿಃ ॥ 6 ॥ ಸ್ತುಷೇ ಸಾ ವಾಂ ವರುಣ ಮಿತ್ರ ರಾತಿರ್ಗವಾಂ
ಶತಾ ಪೃಕ್ಷಯಾಮೇಷು ಪಜ್ರೇ । ಶ್ರುತರಥೇ ಪ್ರಿಯರಥೇ ದಧಾನಾಃ
ಸದ್ಯಃ ಪುಷ್ಟಿಂ ನಿರುಂಧಾನಾಸೋ ಅಗ್ನಮ್ ॥ 7 ॥ ಅಸ್ಯ
ಸ್ತುಷೇ ಮಹಿಮಘಸ್ಯ ರಾಧಃ ಸಚಾ ಸನೇಮ ನಹುಷಃ ಸುವೀ-
ರಾಃ । ಜನೋ ಯಃ ಪಜ್ರೇಭ್ಯೋ ವಾಜಿನೀವಾನಶ್ವಾವತೋ
ರಥಿನೋ ಮಹ್ಯಂ ಸೂರಿಃ ॥ 8 ॥ ಜನೋ ಯೋ ಮಿತ್ರಾ-
ವರುಣಾವಭಿಧ್ರುಗಪೋ ನ ವಾಂ ಸುನೋತ್ಯಕ್ಷ್ಣಯಾಧ್ರುಕ್ ।
ಸ್ವಯಂ ಸ ಯಕ್ಷ್ಮಂ ಹೃದಯೇ ನಿ ಧತ್ತ ಆಪ ಯದೀಂ
ಹೋತ್ರಾಭಿರ್ಯತಾವಾ ॥ 9 ॥ ಸವ್ರಾಧತೋ ನಹುಷೋ ದಂಸು-
ಜೂತಃ ಶರ್ಧಸ್ತರೋ ನರಾಂ ಗೂರ್ತಶ್ರವಾಃ । ವಿಸೃಷ್ಟರಾತಿ-
ರ್ಯಾತಿ ಬಾಳ್ಹಸೃತ್ವಾ ವಿಶ್ವಾಸು ಪೃತ್ಸು ಸದಮಿಚ್ಛೂರಃ ॥ 10 ॥

ಅಧ॒ ಗ್ಮಂತಾ॒ ನಹು॑ಷೋ॒ ಹವಂ॑ ಸೂ॒ರೇಃ ಶ್ರೋ॑ತಾ॒ ರಾಜಾ॑ನೋ
ಅ॒ಮೃ॒ತಸ್ಯ॑ ಮಂದ್ರಾಃ । ನ॒ಭೋ॒ಜುವೋ॑ ಯನ್ನಿ॒ರವ॑ಸ್ಯ॒ ರಾಧ॑ಃ
ಪ್ರ॒ಶಸ್ತ॑ಯೋ॒ ಮಹಿ॑ನಾ ರಥ॒ವತೇ॑ ॥ 1 ॥ ಏ॒ತಂ ಶರ್ಧಂ॑ ಧಾಮ॒
ಯಸ್ಯ॑ ಸೂ॒ರೇರಿತ್ಯ॑ವೋ॒ಚನ್ದ॑ಶತಯಸ್ಯ॒ ನಂಶೇ॑ । ದ್ಯು॒ಮ್ನಾನಿ॒ ಯೇಷು॑
ವ॒ಸು॒ತಾತೀ॑ ರಾ॒ರನ್, ವಿಶ್ವೇ॑ ಸನ್ವಂತು ಪ್ರಭೃ॒ಥೇಷು॒ ವಾಜ॑ಮ್
॥ 12 ॥ ಮಂದಾ॑ಮಹೇ॒ ದಶ॑ತಯಸ್ಯ॒ ಧಾಸೇ॑ರ್ದ್ವಿ॒ರ್ಯತ್ಪಂಚ॑
ಬಿಭ್ರ॑ತೋ॒ ಯಂತ್ಯ॑ನ್ನಾ । ಕಿ॒ಮಿ॒ಷ್ಟಾ॒ಶ್ವ ಇ॒ಷ್ವ॒ರಶ್ಮಿ॑ರೇತ॒ ಈಶಾ॑ನಾ-
ಸ॒ಸ್ತ॒ರು॒ಷ ಋಂ॑ಜತೇ॒ ನೄನ್ ॥ 13 ॥ ಹಿ॒ರ॒ಣ್ಯ॒ಕ॒ರ್ಣಂ ಮ॑ಣಿ-
ಗ್ರೀ॒ವ॒ಮ॒ರ್ಣ॒ಸ್ತ॒ನ್ನೋ॒ ವಿಶ್ವೇ॑ ವರಿವಸ್ಯಂತು ದೇ॒ವಾಃ । ಅ॒ರ್ಯೋ॒
ಗಿರ॑ಃ ಸ॒ದ್ಯ ಆ ಜ॑ಗ್ಮುಷೀ॒ರೋ॒ಸ್ರಾ॒ಶ್ಚಾ॒ಕಂ॒ತೂ॒ಭ॒ಯೇ॒ಷ್ವ॒ಸ್ಮೇ ॥ 14 ॥
ಚ॒ತ್ವಾ॒ರೋ॒ ಮಾ ಮ॒ಶ॒ರ್ಶಾ॒ರ॒ಸ್ಯ॒ ಶಿ॒ಶ್ವ॒ಸ್ತ್ರ॒ಯೋ॒ ರಾಜ್ಞ॑ ಆ॒ಯ॒ವ-
ಸ॒ಸ್ಯ॒ ಜಿ॒ಷ್ಣೋ॒ಃ । ರಥೋ॑ ವಾಂ ಮಿತ್ರಾವರುಣಾ ದೀ॒ರ್ಘಾ॒ಪ್ಸಾಃ
ಸ್ಯೂ॒ಮ॒ಗ॒ಭ॒ಸ್ತಿ॒ಃ ಸೂರೋ॑ ನಾ॒ದ್ಯೌ॑ತ್ ॥ 15 ॥

ಸೂಕ್ತ 123

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಕಕ್ಷೀವಾನ್ ದೈರ್ಘತಮಸ ಔಶಿಜಃ ॥

ದೇವತಾ : ಉಷಾಃ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಪೃಥೂ ರಥೋ ದಕ್ಷಿಣಾಯಾ ಅಯೋಜ್ಯೈನಂ ದೇವಾಸೋ
ಅಮೃತಾಸೋ ಅಸ್ಥುಃ । ಕೃಷ್ಣಾದುದಸ್ಥಾದಯರ್ಜಾ (ಆ) ಷ ವಿಹಾ-
ಯಾಶ್ಚಿಕಿತ್ಸಂತೀ ಮಾನುಷಾಯ ಕ್ಷಯಾಯ ॥ 1 ॥ ಪೂರ್ವಾ
ವಿಶ್ವಸ್ಮಾದ್ಭುವನಾದಬೋಧಿ ಜಯಂತೀ ವಾಜಂ ಬೃಹತೀ ಸನುತ್ರೀ ।
ಉಚ್ಚಾ ವ್ಯಖ್ಯದ್ಯುವತಿಃ ಪುನರ್ಭೂರೋಷಾ ಅಗನ್ಪ್ರಥಮಾ
ಪೂರ್ವಹೂತೌ ॥ 2 ॥ ಯದದ್ಯ ಭಾಗಂ ವಿಭಜಾಸಿ ನೃಭ್ಯ ಉಷೋ
ದೇವಿ ಮರ್ತ್ಯತ್ರಾ ಸುಜಾತೇ । ದೇವೋ ನೋ ಅತ್ರ ಸವಿತಾ
ದಮೂನಾ ಅನಾಗಸೋ ವೋಚತಿ ಸೂರ್ಯಾಯೈ ॥ 3 ॥ ಗೃಹಂ-
ಗೃಹಮಹನಾ ಯಾತ್ಯಚ್ಛಾ ದಿವೇದಿವೇ ಅಧಿ ನಾಮಾ ದಧಾನಾ ।
ಸಿಷಾಸಂತೀ ದ್ಯೋತನಾ ಶಶ್ವದಾಗಾದಗ್ರಮುಗ್ರಮಿದ್ಭೂಜತೇ ವಸೂ-
ನಾವ್ ॥ 4 ॥ ಭಗಸ್ಯ ಸ್ವಸಾ ವರುಣಸ್ಯ ಜಾಮಿರುಷಃ ಸೂನೃತೇ

ಪ್ರಥಮಾ ಜರಸ್ವ। ಪಶ್ಚಾ ಸ ದಧ್ಯಾ ಯೋ ಅಘಸ್ಯ ಧಾತಾ
ಜಯೇಮ ತಂ ದಕ್ಷಿಣಯಾ ರಥೇನ ॥ 5 ॥ ಉದೀರತಾಂ ಸೂನೃತಾ
ಉತ್ಪುರಂಧೀರುದಗ್ನಯಃ ಶುಶುಚ್ರಾನಾಸೋ ಅಸ್ಥುಃ। ಸ್ವಾಹಾ
ವಸೂನಿ ತಮಸಾಪಗೂಳ್ಹಾವಿಷ್ಕೃಣ್ವಂತ್ಯುಷಸೋ ವಿಭಾತೀಃ
॥ 6 ॥ ಅಪಾನ್ಯದೇತ್ಯಭ್ಯ (ಅ) ೧ ನ್ಯದೇತಿ ವಿಷುರೂಪೇ ಅಹನೀ
ಸಂ ಚರೇತೇ। ಪರಿಕ್ಷಿತೋಸ್ತಮೋ ಅನ್ಯಾ ಗುಹಾಕರದ್ಯೌದುಷಾಃ
ಶೋಶುಚತಾ ರಥೇನ ॥ 7 ॥ ಸದೃಶೀರದ್ಯ ಸದೃಶೀರಿದು ಶ್ವೋ
ದೀರ್ಘಂ ಸಚಂತೇ ವರುಣಸ್ಯ ಧಾಮ। ಅನವದ್ಯಾಸ್ತ್ರಿಂಶತಂ
ಯೋಜನಾನ್ಯೇಕೈಕಾ ಕ್ರತುಂ ಪರಿ ಯಂತಿ ಸದ್ಯಃ ॥ 8 ॥ ಜಾನತ್ಯಹ್ನಃ
ಪ್ರಥಮಸ್ಯ ನಾಮ ಶುಕ್ರಾ ಕೃಷ್ಣಾದಜನಿಷ್ಟ ಶ್ವಿತೀಚೀ। ಋತಸ್ಯ
ಯೋಷಾ ನ ಮಿನಾತಿ ಧಾಮಾಹರಹರ್ನಿಷ್ಕೃತಮಾಚರಂತೀ ॥ 9 ॥
ಕನ್ಯೇವ ತನ್ವಾ (ಅ) ೩ ಶಾಶದಾನಾ ಏಷಿ ದೇವಿ ದೇವಮಿಯಕ್ಷ-
ಮಾಣಮ್। ಸಂಸ್ಮಯಮಾನಾ ಯುವತಿಃ ಪುರಸ್ತಾದಾವಿರ್ವಕ್ಷಾಂಸಿ
ಕೃಣುಷೇ ವಿಭಾತೀ ॥ 10 ॥ ಸುಸಂಕಾಶಾ ಮಾತೃಮೃಷ್ಟೇವ
ಯೋಷಾವಿಸ್ತನ್ವಂ ಕೃಣುಷೇ ದೃಶೇ ಕಮ್। ಭದ್ರಾ ತ್ವಮುಷೋ

ವಿತರಂ ವ್ಯುಚ್ಛ ನ ತತ್ತೇ ಅನ್ಯಾ ಉಷಸೋ ನಶಂತ ॥ 11 ॥
ಅಶ್ವಾವತೀರ್ಗೋಮತೀರ್ವಿಶ್ವವಾರಾ ಯತಮಾನಾ ರಶ್ಮಿಭಿಃ
ಸೂರ್ಯಸ್ಯ । ಪರಾ ಚ ಯಂತಿ ಪುನರಾ ಚ ಯಂತಿ ಭದ್ರಾ ನಾಮು
ವಹಮಾನಾ ಉಷಾಸಃ ॥ 12 ॥ ಋತಸ್ಯ ರಶ್ಮಿಮನುಯಚ್ಛಮಾನಾ
ಭದ್ರಂಭದ್ರಂ ಕ್ರತುಮಸ್ಮಾಸು ಧೇಹಿ । ಉಷೋ ನೋ ಅದ್ಯ
ಸುಹವಾ ವ್ಯುಚ್ಛಾಸ್ಮಾಸು ರಾಯೋ ಮಘವತ್ಸು ಚ ಸ್ಯಃ ॥ 13 ॥

ಸೂಕ್ತ 124

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಕಕ್ಷೀವಾನ್ ದೈರ್ಘತಮಸ ಔಶಿಜಃ ॥

ದೇವತಾ : ಉಷಾಃ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಉಷಾ ಉಚ್ಛಂತೀ ಸಮಿಧಾನೇ ಅಗ್ನಾ ಉದ್ಯನ್ಸೂರ್ಯ
ಉರ್ವಿಯಾ ಜ್ಯೋತಿರಶ್ರೇತ್ । ದೇವೋ ನೋ ಅತ್ರ ಸವಿತಾ
ನ್ವರ್ಥಂ ಪ್ರಾಸಾವೀದ್ವಿಪದೇ ಚತುಷ್ಪದೇತ್ಯೈ ॥ 1 ॥ ಅಮಿನತೀ
ದೈವ್ಯಾನಿ ವ್ರತಾನಿ ಪ್ರಮಿನತೀ ಮನುಷ್ಯಾ ಯುಗಾನಿ । ಈಯುಷೀಣಾ-
ಮುಪಮಾ ಶಶ್ವತೀನಾಮಾಯತೀನಾಂ ಪ್ರಥಮೋಷಾ

ವ್ಯದ್ಯೌತ್ ॥ 2 ॥ ಏಷಾ ದಿವೋ ದುಹಿತಾ ಪ್ರತ್ಯದರ್ಶಿ ಜ್ಯೋತಿ-
ರ್ವಸಾನಾ ಸಮನಾ ಪುರಸ್ತಾತ್ । ಋತಸ್ಯ ಪಂಥಾಮನ್ವೇತಿ ಸಾಧು
ಪ್ರಜಾನತೀವ ನ ದಿಶೋ ಮಿನಾತಿ ॥ 3 ॥ ಉಷೋ ಅದರ್ಶಿ
ಶುಂಧ್ಯುವೋ ನ ವಕ್ಷೋ ನೇತ್ಥಾ ಇವಾವಿರಕೃತ ಪ್ರಿಯಾಣಿ ।
ಅದ್ಮಸನ್ನ ಸಸತೋ ಬೋಧಯಂತೀ ಶಶ್ವತ್ತಮಾಗಾತ್ಪುನರ್ಯು-
ಯುಷೀಣಾಮ್ ॥ 4 ॥ ಪೂರ್ವೇ ಅರ್ಧೇ ರಜಸೋ ಅಪ್ಯಸ್ಯ
ಗವಾಂ ಜನಿತ್ರ್ಯಕೃತ ಪ್ರ ಕೇತುಮ್ । ವ್ಯು ಪ್ರಥತೇ ವಿತರಂ
ವರೀಯ ಓಭಾ ಪೃಣಂತೀ ಪಿತ್ರೋರುಪಸ್ಥಾ ॥ 5 ॥ ಏವೇದೇಷಾ
ಪುರುತಮಾ ದೃಶೇ ಕಂ ನಾಜಾಮಿಂ ನ ಪರಿ ವೃಣಕ್ತಿ ಜಾಮಿಮ್ ।
ಅರೇಪಸಾ ತನ್ವಾ (ಆ) ಶಾಶದಾನಾ ನಾಭ್ರ್ಯಾದೀಷತೇ ನ ಮಹೋ
ವಿಭಾತೀ ॥ 6 ॥ ಅಭ್ರಾತೇವ ಪುಂಸ ಏತಿ ಪ್ರತೀಚೀ ಗರ್ತಾರುಗಿವ
ಸನಯೇ ಧನಾನಾಮ್ । ಜಾಯೇವ ಪತ್ಯ ಉಶತೀ ಸುವಾಸಾ
ಉಷಾ ಹಸ್ರೇವ ನಿ ರಿಣೀತೇ ಅಪ್ಸಃ ॥ 7 ॥ ಸ್ವಸಾ ಸ್ವಸ್ರೇ
ಜಾಯಸ್ಯೈ ಯೋನಿಮಾರೈಗಪೈತ್ಯಸ್ಯಾಃ ಪ್ರತಿಚಕ್ಷ್ಯೇವ ।
ವ್ಯಚ್ಛಂತೀ ರಶ್ಮಿಭಿಃ ಸೂರ್ಯಸ್ಯಾಂಜ್ಯಂಕ್ತೇ ಸಮನಗಾ ಇವ

ವ್ಯಾಃ ॥ 8 ॥ ಆಸಾಂ ಪೂರ್ವಾಸಾಮುಹಸು ಸ್ವಸೄಣಾಮುಪರಾ
ಪೂರ್ವಾಮುಭ್ಯೇತಿ ಪಶ್ಚಾತ್ । ತಾಃ ಪ್ರತ್ನವನ್ನವ್ಯಸೀರ್ನೂನಮುಸ್ಮೇ
ರೇವದುಚ್ಛಂತು ಸುದಿನಾ ಉಷಾಸಃ ॥ 9 ॥ ಪ್ರ ಬೋಧಯೋಷಃ
ಪೃಣತೋ ಮಘೋನ್ಯಬುಧ್ಯಮಾನಾಃ ಪಣಯಃ ಸಸಂತು ।
ರೇವದುಚ್ಛ ಮಘವದ್ಭ್ಯೋ ಮಘೋನಿ ರೇವತ್ಸ್ತೋತ್ರೇ
ಸೂನೃತೇ ಜಾರಯಂತೀ ॥ 10 ॥ ಅವೇಯಮಶ್ವೈದ್ಯುವತಿಃ
ಪುರಸ್ತಾದ್ಯುಂಕ್ತೇ ಗವಾಮರುಣಾನಾಮನೀಕಮ್ । ವಿ ನೂನಮು-
ಚ್ಛಾದಸತಿ ಪ್ರ ಕೇತುರ್ಗೃಹಂಗೃಹಮುಪ ತಿಷ್ಠಾತೇ ಅಗ್ನಿಃ ॥ 11 ॥
ಉತ್ತೇ ವಯಶ್ಚಿದ್ವಸತೇರಪಪ್ತನ್ನರಶ್ಚ ಯೇ ಪಿತುಭಾಜೋ
ವ್ಯುಷ್ಟೌ । ಅಮಾ ಸತೇ ವಹಸಿ ಭೂರಿ ವಾಮಮುಷೋ ದೇವಿ
ದಾಶುಷೇ ಮರ್ತ್ಯಾಯ ॥ 12 ॥ ಅಸ್ತೋಢ್ವಂ ಸ್ತೋವ್ಯಾ
ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ಮೇऽವೀವೃಧಧ್ವಮುಶತೀರುಷಾಸಃ । ಯುಷ್ಮಾಕಂ
ದೇವೀರವಸಾ ಸನೇಮ ಸಹಸ್ರಿಣಂ ಚ ಶತಿನಂ ಚ ವಾಜಮ್ ॥ 13 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 125

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಕಕ್ಷೀವಾನ್ ದೈರ್ಘತಮಸ ಔಶಿಜಃ ॥

ದೇವತಾ : ಸ್ವನಯಸ್ಯ ದಾನಸ್ತುತಿಃ ॥

ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 4-5 ಜಗತೀ ॥

ಪ್ರಾತಾ ರತ್ನಂ ಪ್ರಾತರಿತ್ವಾ ದಧಾತಿ ತಂ ಚಿಕಿತ್ವಾನ್ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯಾ
ನಿ ಧತ್ತೇ। ತೇನ ಪ್ರಜಾಂ ವರ್ಧಯಮಾನ ಆಯೂ ರಾಯು-
ಸ್ಪೋಷೇಣ ಸಚತೇ ಸುವೀರಃ ॥ 1 ॥ ಸುಗುರಸತ್ಸುಹಿರಣ್ಯಃ ಸ್ವಶ್ವೋ
ಬೃಹದಸ್ಮೈ ವಯ ಇಂದ್ರೋ ದಧಾತಿ । ಯಸ್ತ್ವಾ ಯಂತ್ತಂ
ವಸುನಾ ಪ್ರಾತರಿತ್ವೋ ಮುಷ್ಣೋಜಯೇವ ಪದಿಮುತ್ಸ್ನಾತಿ ॥ 2 ॥
ಆಯಮುದ್ಯ ಸುಕೃತಂ ಪ್ರಾತರಿಚ್ಛನ್ನಿಷ್ಟೋಃ ಪುತ್ರಂ ವಸುಮತಾ
ರಥೇನ । ಅಂಶೋಃ ಸುತಂ ಪಾಯಯ ಮತ್ಸರಸ್ಯ ಕ್ಷಯದ್ವೀರಂ
ವರ್ಧಯ ಸೂನೃತಾಭಿಃ ॥ 3 ॥ ಉಪ ಕ್ಷರಂತಿ ಸಿಂಧವೋ ಮಯೋ-
ಭುವ ಈಜಾನಂ ಚ ಯಕ್ಷ್ಯಮಾಣಂ ಚ ಧೇನವಃ । ಪೃಣಂತಂ ಚ
ಪಪುರಿಂ ಚ ಶ್ರವಸ್ಯವೋ ಘೃತಸ್ಯ ಧಾರಾ ಉಪ ಯಂತಿ ವಿಶ್ವತಃ

॥ 4 ॥ ನಾಕಸ್ಯ ಪೃಷ್ಠೇ ಅಧಿ ತಿಷ್ಠತಿ ಶ್ರಿತೋ ಯಃ ಪೃಣಾತಿ ಸ ಹ ದೇವೇಷು ಗಚ್ಛತಿ । ತಸ್ಮಾ ಆಪೋ ಘೃತಮರ್ಷಂತಿ ಸಿಂಧವ-ಸ್ತಸ್ಮಾ ಇಯಂ ದಕ್ಷಿಣಾ ಪಿನ್ವತೇ ಸದಾ ॥ 5 ॥ ದಕ್ಷಿಣಾವತಾಮಿದಿ-ಮಾನಿ ಚಿತ್ರಾ ದಕ್ಷಿಣಾವತಾಂ ದಿವಿ ಸೂರ್ಯಾಸಃ । ದಕ್ಷಿಣಾ-ವಂತೋ ಅಮೃತಂ ಭಜಂತೇ ದಕ್ಷಿಣಾವಂತಃ ಪ್ರ ತಿರಂತ ಆಯುಃ ॥ 6 ॥ ಮಾ ಪೃಣಂತೋ ದುರಿತಮೇನ ಆರನ್ಮಾ ಜಾರಿಷುಃ ಸೂರಯಃ ಸುವ್ರತಾಸಃ । ಅನ್ಯಸ್ತೇಷಾಂ ಪರಿಧಿರಸ್ತು ಕಶ್ಚಿದ ಪೃಣಂತಮಭಿ ಸಂ ಯಂತು ಶೋಕಾಃ ॥ 7 ॥

ಸೂಕ್ತ 126

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ 1-5 ಕಕ್ಷೀವಾನ್ ದೈರ್ಘತಮಸ ಔಶಿಜಃ ।
6 ಭಾವಯವ್ಯಃ । 7 ರೋಮಶಾ ॥

ದೇವತಾ : 1-5, 7 ಭಾವಯವ್ಯಃ ॥ 6 ರೋಮಶಾ ॥

ಛಂದಃ : 1-5 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 6-7 ಅನುಷ್ಟುಪ್ ॥

ಅಮಂದಾನೋ ಮನಸಾ ಸೇತಿಮಾಸ್ಮಭ್ಯಂ ವನೀಷಾ ಸಿಂಧಾವಧಿ ಕ್ಷಿಯಂತೋ ಭಾವ್ಯಸ್ಯ । ಯೋ ಮೇ ಸಹಸ್ರಮಮಿಮೀತ ಸವಾನ-

ತೂರ್ತೋ॑ ರಾ॒ಜಾ ಶ್ರವ॑ ಇ॒ಚ್ಛಮಾ॑ನಃ ॥ 1 ॥ ಶ॒ತಂ ರಾ॒ಜ್ಞೋ
ನಾಧ॑ಮಾನಸ್ಯ ನಿ॒ಷ್ಕಾ ಇ॒ಷ್ಟಾವ॑ನ್ಮೃ॒ಯತಾ॑ನ್ತ್ಸ॒ದ್ಯ ಆದ॑ವ್ ।
ಶ॒ತಂ ಕ॒ಕ್ಷೀವಾ॑ ಅಸು॑ರಸ್ಯ ಗೋ॒ನಾಂ ದಿವಿ॑ ಶ್ರವೋ॑ಽಜರ॒ಮಾ
ತ॑ತಾನ ॥ 2 ॥ ಉ॒ಪ ಮಾ॒ ಶ್ಯಾವಾಃ॑ ಸ್ವ॒ನಯೋ॑ನ ದ॒ತ್ತಾ ವ॒ಧೂ-
ಮಂ॑ತೋ॒ ದಶ॑ ರ॒ಥಾಸೋ॑ ಅಸ್ಥುಃ । ಷ॒ಷ್ಟಿಃ ಸ॒ಹಸ್ರ॑ಮನು॒ ಗವ್ಯ॒-
ಮಾಗಾ॑ತ್ಸ॒ನತ್ಕ॑ಕ್ಷೀವಾ॒ ಅಭಿ॑ಪಿ॒ತ್ವೇ ಅನ್ಹ॑ಮ್ ॥ 3 ॥ ಚ॒ತ್ವಾ॒ರಿಂಶದ್ರ॒-
ಥಸ್ಯ॑ ಶೋ॒ಣಾಃ ಸ॒ಹಸ್ರ॑ಸ್ಯಾಗ್ರೇ॑ ಶ್ರೇ॒ಣಿಂ ನ॑ಯಂತಿ । ಮ॒ದ॒ಚ್ಯು॒ತಃ
ಕೃ॒ಶ॒ನಾವ॑ತೋ॒ ಅತ್ಯಾ॒ನ್ಕ॒ಕ್ಷೀವಂ॑ತ॒ ಉದ॑ಮೃಕ್ಷಂತ ಪ॒ಜ್ರಾಃ ॥ 4 ॥
ಪೂರ್ವಾ॑ಮನು॒ ಪ್ರಯ॑ತಿಮಾ॒ದದೇ॑ ವ॒ಸ್ರೈನ್, ಯು॒ಕ್ತಾ ಅ॒ಷ್ಟಾ-
ವ॒ರಿ॒ಧಾಯ॑ಸೋ॒ ಗಾಃ । ಸು॒ಬಂ॒ಧವೋ॒ ಯೇ ವಿ॒ಶ್ಯಾ॒ ಇವ॒ ವ್ರಾ
ಅನ॑ಸ್ವಂತಃ॒ ಶ್ರವ॒ ಐಷಂತ॒ ಪ॒ಜ್ರಾಃ ॥ 5 ॥ ಆಗ॑ಧಿತಾ॒ ಪರಿ॑ಗಧಿತಾ॒
ಯಾ॒ ಕ॒ಶೀ॒ಕೇ॒ವ॒ ಜಂ॒ಗ॒ಹೇ । ದ॒ದಾ॒ತಿ॒ ಮ॒ಹ್ಯಂ॒ ಯಾ॒ದು॒ರೀ॒
ಯಾ॒ಶೂನಾಂ॑ ಭೋ॒ಜ್ಯಾ॒ ಶ॒ತಾ ॥ 6 ॥ ಉ॒ಪೋ॒ಪ॒ ಮೇ॒ ಪ॒ರಾ ಮೃ॑ಶ॒
ಮಾ ಮೇ॑ ದ॒ಭ್ರಾಣಿ॑ ಮನ್ಯಥಾಃ । ಸರ್ವಾ॑ಹಮ॒ಸ್ಮಿ ರೋ॑ಮ॒ಶಾ
ಗಂ॒ಧಾ॒ರೀ॒ಣಾ॒ಮಿ॒ವಾವಿ॑ಕಾ ॥ 7 ॥

ಸೂಕ್ತ 127

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಪರುಚ್ಛೇಪೋ ದೈವೋದಾಸಿಃ ॥

ದೇವತಾ: ಅಗ್ನಿಃ ॥

ಛಂದಃ: 1-5, 7-11 ಅತ್ಯಷ್ಟಿಃ । 6 ಅತಿಧೃತಿಃ ॥

ಅಗ್ನಿಂ ಹೋತಾರಂ ಮನ್ಯೇ ದಾಸ್ವಂತಂ ವಸುಂ ಸೂನುಂ
ಸಹಸೋ ಜಾತವೇದಸಂ ವಿಪ್ರಂ ನ ಜಾತವೇದಸಮ್ । ಯ
ಊರ್ಧ್ವಯಾ ಸ್ವಧ್ವರೋ ದೇವೋ ದೇವಾಚ್ಯಾ ಕೃಪಾ । ಘೃತಸ್ಯ
ವಿಭ್ರಾಷ್ಟಿಮನು ವಷ್ಟಿ ಶೋಚಿಷಾಜುಹ್ವಾನಸ್ಯ ಸರ್ಪಿಷಃ ॥ 1 ॥
ಯಜಿಷ್ಠಂ ತ್ವಾ ಯಜಮಾನಾ ಹುವೇಮ ಜ್ಯೇಷ್ಠಮಂಗಿರಸಾಂ
ವಿಪ್ರ ಮನ್ಮಭಿರ್ವಿಪ್ರೇಭಿಃ ಶುಕ್ರ ಮನ್ಮಭಿಃ । ಪರಿಜ್ಮಾನಮಿವ ದ್ಯಾಂ
ಹೋತಾರಂ ಚರ್ಷಣೀನಾಮ್ । ಶೋಚಿಷ್ಕೇಶಂ ವೃಷಣಂ
ಯಮಿಮಾ ವಿಶಃ ಪ್ರಾವಂತು ಜೂತಯೇ ವಿಶಃ ॥ 2 ॥ ಸ ಹಿ
ಪುರೂ ಚಿದೋಜಸಾ ವಿರುಕ್ಮತಾ ದೀದ್ಯಾನೋ ಭವತಿ ದ್ರುಹಂತರಃ
ಪರಶುರ್ನ ದ್ರುಹಂತರಃ । ವೀಳು ಚಿದ್ಯಸ್ಯ ಸಮೃತೌ ಶ್ರುವದ್ವನೇವ

ಯೆತಿಷ್ಠಿರವತ್ । ನಿಃ ಷಹಮಾಣೋ ಯವಮತೇ ನಾಯತೇ ಧನ್ವಾ-
ಸಹಾ ನಾಯತೇ ॥ 3 ॥ ದೃಳ್ಹಾ ಚಿದಸ್ಮಾ ಅನು ದುರ್ಯಥಾ ವಿದೇ
ತೇಜಿಷ್ಠಾಭಿರರಣಿಭಿರ್ದಾಷ್ವ್ಯವಸೇಽಗ್ನಯೇ ದಾಷ್ವ್ಯವಸೇ । ಪ್ರ
ಯಃ ಪುರೂಣಿ ಗಾಹತೇ ತಕ್ಷದ್ವನೇವ ಶೋಚಿಷಾ । ಸ್ಥಿರಾ ಚಿದನ್ನಾ
ನಿ ರಿಣಾತ್ಯೋಜಸಾ ನಿ ಸ್ಥಿರಾಣಿ ಚಿದೋಜಸಾ ॥ 4 ॥ ತಮಸ್ಯ
ಪೃಕ್ಷಮುಪರಾಸು ಧೀಮಹಿ ನಕ್ತಂ ಯಃ ಸುದರ್ಶತರೋ ದಿವಾ-
ತರಾದಪ್ರಾಯುಷೇ ದಿವಾತರಾತ್ । ಆದಸ್ಯಾಯುರ್ಗೃಭಣವದ್ವೀಳು
ಶರ್ಮ ನ ಸೂನವೇ । ಭಕ್ತಮಭಕ್ತಮವೋ ವ್ಯಂತೋ ಅಜರಾ
ಅಗ್ನಯೋ ವ್ಯಂತೋ ಅಜರಾಃ ॥ 5 ॥ ಸ ಹಿ ಶರ್ಧೋ ನ ಮಾರುತಂ
ತುವಿಷ್ವಣಿರಪ್ನಸ್ವತೀಷೂರ್ವರಾಸ್ವಿಷ್ಟನಿರಾರ್ತನಾಸ್ವಿಷ್ಟನಿಃ । ಆದ-
ದ್ಧವ್ಯಾನ್ಯಾದದಿರ್ಯಜ್ಞಸ್ಯ ಕೇತುರರ್ಹಣಾ । ಅಧ ಸ್ಮಾಸ್ಯ
ಹರ್ಷತೋ ಹೃಷೀವತೋ ವಿಶ್ವೇ ಜುಷಂತ ಪಂಥಾಂ ನರಃ ಶುಭೇ
ನ ಪಂಥಾಮ್ ॥ 6 ॥ ದ್ವಿತಾ ಯದೀಂ ಕೀಸ್ತಾಸೋ ಅಭಿದ್ಯವೋ
ನಮಸ್ಯಂತ ಉಪವೋಚಂತ ಭೃಗವೋ ಮನ್ಮನ್ತೋ ದಾಶಾ
ಭೃಗವಃ । ಅಗ್ನಿರೀಶೇ ವಸೂನಾಂ ಶುಚಿರ್ಯೋ ಧರ್ಣಿರೇಷಾಮ್ ।

ಪ್ರಿಯೋ ಅಪಿಧೀರ್ವನಿಷೀಷ್ಟ ಮೇಧಿರ ಆ ವನಿಷೀಷ್ಟ ಮೇಧಿರಃ ॥ 7 ॥ ವಿಶ್ವಾಸಾಂ ತ್ವಾ ವಿಶಾಂ ಪತಿಂ ಹವಾಮಹೇ ಸರ್ವಾಸಾಂ ಸಮ್ಮಾನಂ ದಂಪತಿಂ ಭುಜೇ ಸತ್ಯಗಿರ್ವಾಹಸಂ ಭುಜೇ । ಅತಿಥಿಂ ಮಾನುಷಾಣಾಂ ಪಿತುರ್ನ ಯಸ್ಯಾಸಯಾ । ಅಮಿಾ ಚ ವಿಶ್ಪೇ ಅಮೃತಾಸ ಆ ವಯೋ ಹವ್ಯಾ ದೇವೇಷ್ವಾ ವಯಃ ॥ 8 ॥ ತ್ವಮಗ್ನೇ ಸಹಸಾ ಸಹಂತಮಃ ಶುಷ್ಮಿಂತಮೋ ಜಾಯಸೇ ದೇವ-ತಾತಯೇ ರಯಿರ್ನ ದೇವತಾತಯೇ । ಶುಷ್ಮಿಂತಮೋ ಹಿ ತೇ ಮದೋ ದ್ಯುಮ್ನಿಂತಮ ಉತ ಕ್ರತುಃ । ಅಧ ಸ್ಮಾ ತೇ ಪರಿ ಚರಂತ್ಯಜರ ಶ್ರುಷ್ಟಿವಾನೋ ನಾಜರ ॥ 9 ॥ ಪ್ರ ವೋ ಮಹೇ ಸಹಸಾ ಸಹಸ್ವತ ಉಷರ್ಬುಧೇ ಪಶುಷೇ ನಾಗ್ನಯೇ ಸ್ತೋಮೋ ಬಭೂತ್ವಗ್ನಯೇ । ಪ್ರತಿ ಯದೀಂ ಹವಿಷ್ಮಾನ್, ವಿಶ್ವಾಸು ಕ್ಷಾಸು ಜೋಗುವೇ । ಅಗ್ರೇ ರೇಭೋ ನ ಜರತ ಋಷೂಣಾಂ ಜೂರ್ಣಿ-ಹೋರೀತ ಋಷೂಣಾಮ್ ॥ 10 ॥ ಸ ನೋ ನೇದಿಷ್ಠಂ ದದೃಶಾನ ಆ ಭರಾಗ್ನೇ ದೇವೇಭಿಃ ಸಚನಾಃ ಸುಚೇತುನಾ ಮಹೋ ರಾಯಃ ಸುಚೇತುನಾ । ಮಹಿ ಶವಿಷ್ಠ ನಸ್ಕೃಧಿ ಸಂಚಕ್ಷೇ ಭುಜೇ ಅಸ್ಯೈ ।

ಮಹಿ ಸ್ತೋತೃಭ್ಯೋ ಮಘವನ್ತ್ಸ್ವೀರ್ಯಂ ಮಥೀರುಗ್ರೋ ನ
ಶವಸಾ ॥ 11 ॥

ಸೂಕ್ತ 128

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಪರುಚ್ಛೇಪೋ ದೈವೋದಾಸಿಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿ ॥ ಛಂದಃ : ಅತ್ಯಷ್ಟಿಃ ॥

ಅಯಂ ಜಾಯೇತ ಮನುಷೋ ಧರೀಮಣಿ ಹೋತಾ ಯಜಿಷ್ಠ
ಉಶಿಜಾಮನು ವ್ರತಮಗ್ನಿಃ ಸ್ವಮನು ವ್ರತಮ್। ವಿಶ್ವಶ್ರುಷ್ಟಿಃ ಸಖೀ-
ಯತೇ ರಯಿರಿವ ಶ್ರವಸ್ಯತೇ। ಅದಬ್ಧೋ ಹೋತಾ ನಿ ಷದದಿಳಸ್ಪದೇ
ಪರಿವೀತ ಇಳಸ್ಪದೇ ॥ 1 ॥ ತಂ ಯೇಜ್ಞಸಾಧಮಪಿ ವಾತಯಾ-
ಮಸ್ಯೃತಸ್ಯ ಪಥಾ ನಮಸಾ ಹವಿಷ್ಮತಾ ದೇವತಾತಾ ಹವಿಷ್ಮತಾ।
ಸ ನ ಊರ್ಜಾಮುಪಾಭೃತ್ಯಯಾ ಕೃಪಾ ನ ಜೂರ್ಯತಿ।
ಯಂ ಮಾತರಿಶ್ವಾ ಮನವೇ ಪರಾವತೋ ದೇವಂ ಭಾಃ ಪರಾ-
ವತಃ ॥ 2 ॥ ಏವೇನ ಸದ್ಯಃ ಪರ್ಯೇತಿ ಪಾರ್ಥಿವಂ ಮುಹುರ್ಗಿ-
ರೇತೋ ವೃಷಭಃ ಕನಿಕ್ರದದ್ಧದದ್ರೇತಃ ಕನಿಕ್ರದತ್। ಶತಂ ಚಕ್ಷಾ-

ಣೋ ಅಕ್ಷಭಿರ್ದೇವೋ ವನೇಷು ತುರ್ವಣಿಃ । ಸದ್ಮೋ ದಧಾನ
ಉಪರೇಷು ಸಾನುಷ್ವಗ್ನಿಃ ಪರೇಷು ಸಾನುಷು ॥ 3 ॥ ಸ ಸುಕ್ರತುಃ
ಪುರೋಹಿತೋ ದಮೇದಮೇಽಗ್ನಿರ್ಯಜ್ಞಸ್ಯಾಧ್ವರಸ್ಯ ಚೇತತಿ ಕ್ರತ್ವಾ
ಯೆಜ್ಞಸ್ಯ ಚೇತತಿ । ಕ್ರತ್ವಾ ವೇಧಾ ಇಷೂಯತೇ ವಿಶ್ವಾ ಜಾತಾನಿ
ಪಸ್ಪಶೇ । ಯತೋ ಘೃತಶ್ರೀರತಿಥಿರಜಾಯತ ವಹ್ನಿರ್ವೇಧಾ
ಅಜಾಯತ ॥ 4 ॥ ಕ್ರತ್ವಾ ಯದಸ್ಯ ತವಿಷೀಷು ಪೃಂಚತೇಽಗ್ನೇರ-
ವೇಣ ಮರುತಾಂ ನ ಭೋಜ್ಯೇಷಿರಾಯ ನ ಭೋಜ್ಯಾ । ಸ ಹಿ ಷ್ಮಾ
ದಾನವಿನ್ವತಿ ವಸೂನಾಂ ಚ ಮಜ್ಮನಾ । ಸ ನಸ್ತ್ರಾಸತೇ ದುರಿತಾ-
ದಭಿಹ್ರುತಃ ಶಂಸಾದಘಾದಭಿಹ್ರುತಃ ॥ 5 ॥ ವಿಶ್ವೋ ವಿಹಾಯಾ
ಅರತಿರ್ವಸುರ್ದಧೇ ಹಸ್ತೇ ದಕ್ಷಿಣೇ ತರಣಿರ್ನ ಶಿಶ್ರಥಚ್ಛ್ರವಸ್ಯಯಾ
ನ ಶಿಶ್ರಥತ್ । ವಿಶ್ವಸ್ಮಾ ಇದಿಷುಧ್ಯತೇ ದೇವತ್ರಾ ಹವ್ಯಮೋಹಿಷೇ ।
ವಿಶ್ವಸ್ಮಾ ಇತ್ಸುಕೃತೇ ವಾರಮೃಣ್ವತ್ಯಗ್ನಿರ್ದ್ವಾರಾ ವ್ಯೃಣ್ವತಿ ॥ 6 ॥
ಸ ಮಾನುಷೇ ವೃಜನೇ ಶಂತಮೋ ಹಿತೋ (ಓ) ಽಗ್ನಿರ್ಯಜ್ಞೇಷು
ಜೇನ್ಯೋ ನ ವಿಶ್ಪತಿಃ ಪ್ರಿಯೋ ಯಜ್ಞೇಷು ವಿಶ್ಪತಿಃ । ಸ ಹವ್ಯಾ
ಮಾನುಷಾಣಾವಿಳಾ ಕೃತಾನಿ ಪತ್ಯತೇ । ಸ ನಸ್ತ್ರಾಸತೇ ವರುಣಸ್ಯ

ಧೂರ್ತೀರ್ವಹೋ ದೇವಸ್ಯ ಧೂರ್ತೀಃ ॥ 7 ॥ ಅಗ್ನಿಂ ಹೋತಾ-
ರವಿಳತೇ ವಸುಧಿತಿಂ ಪ್ರಿಯಂ ಚೇತಿಷ್ಠಮರತಿಂ ನ್ಯೇರಿರೇ ಹವ್ಯ-
ವಾಹಂ ನ್ಯೇರಿರೇ । ವಿಶ್ವಾಯುಂ ವಿಶ್ವವೇದಸಂ ಹೋತಾರಂ
ಯಜತಂ ಕವಿಮ್ । ದೇವಾಸೋ ರಣ್ವಮವಸೇ ವಸೂಯವೋ
ಗೀರ್ಭೀ ರಣ್ವಂ ವಸೂಯವಃ ॥ 8 ॥

ಸೂಕ್ತ 129

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಪರುಚ್ಛೇಪೋ ದೈವೋದಾಸಿಃ ॥

ದೇವತಾ : 1-5, 7-11 ಇಂದ್ರಃ । 6 ಇಂದುಃ ॥

ಛಂದಃ : 1-7, 10 ಅತ್ಯಷ್ಟಿಃ । 8-9 ಅತಿಶಕ್ವರೀ । 11 ಅಷ್ಟಿಃ ॥

ಯಂ ತ್ವಂ ರಥಮಿಂದ್ರ ಮೇಧಸಾತಯೇಽಪಾಕಾ ಸಂತಮಿಷಿರ
ಪ್ರಣಯಸಿ ಪ್ರಾನವದ್ಯ ನಯಸಿ । ಸದ್ಯಶ್ಚಿತ್ತಮಭಿಷ್ಟಯೇ ಕರೋ
ವಶಶ್ಚ ವಾಜಿನಮ್ । ಸಾಸ್ಮಾಕಮನವದ್ಯ ತೂತುಜಾನ ಮೇಧಸಾ-
ಮಿಮಾಂ ವಾಚಂ ನ ಮೇಧಸಾಮ್ ॥ 1 ॥ ಸ ಶ್ರುಧಿ ಯಃ ಸ್ಮಾ
ಪೃತನಾಸು ಕಾಸು ಚಿದ್ದಕ್ಷಾಯ್ಯೋ ಇಂದ್ರ ಭರಹೂತಯೇ ನೃಭಿರಸಿ

ಪ್ರತೂರ್ತಯೇ ನೃಭಿಃ । ಯಃ ಶೂರ್ಯೈಃ ಸ್ವ (ಅಃ) ೧ ಸನಿತಾ ಯೋ
ವಿಪ್ರೈರ್ವಾಜಂ ತರುತಾ । ತಮಿಂಶಾನಾಸ ಇರಧಂತ ವಾಜಿನಂ
ಪೃಷ್ಠಯುತ್ಯಂ ನ ವಾಜಿನಮ್ ॥ 2 ॥ ದಸ್ಮೋ ಹಿ ಷ್ಮಾ ವೃಷಣಂ
ಪಿನ್ವಸಿ ತ್ವಚಂ ಕಂ ಚಿದ್ಯಾವೀರರರುಂ ಶೂರ ಮರ್ತ್ಯಂ ಪರಿವೃಣಕ್ಷಿ
ಮರ್ತ್ಯಮ್ । ಇಂದ್ರೋತ ತುಭ್ಯಂ ತದ್ದಿವೇ ತದ್ಭುವಾಯ
ಸ್ವಯಶಸೇ । ಮಿತ್ರಾಯ ವೋಚಂ ವರುಣಾಯ ಸಪ್ರಥಃ
ಸುಮೃಳೀಕಾಯ ಸಪ್ರಥಃ ॥ 3 ॥ ಅಸ್ಮಾಕಂ ವ ಇಂದ್ರಮುಶ್ಮ-
ಸೀಷ್ಟಯೇ ಸಖಾಯಂ ವಿಶ್ವಾಯುಂ ಪ್ರಾಸಹಂ ಯುಜಂ ವಾಜೇಷು
ಪ್ರಾಸಹಂ ಯುಜಮ್ । ಅಸ್ಮಾಕಂ ಬ್ರಹ್ಮೋತಯೇsವಾ ಪೃತ್ಸುಷು
ಕಾಸು ಚಿತ್ । ನಹಿ ತ್ವಾ ಶತ್ರುಃ ಸ್ತರತೇ ಸ್ತೃಣೋಷಿ ಯಂ
ವಿಶ್ವಂ ಶತ್ರುಂ ಸ್ತೃಣೋಷಿ ಯಮ್ ॥ 4 ॥ ನಿ ಷೂ ನಮಾತಿಮತ್ತಿಂ
ಕಯಸ್ಯ ಚಿತ್ತೇಜಿಷ್ಠಾಭಿರರಣಭಿರ್ನೋತಿಭಿರುಗ್ರಾಭಿರುಗ್ರೋತಿಭಿಃ ।
ನೇಷಿ ಣೋ ಯಥಾ ಪುರಾನೇನಾಃ ಶೂರ ಮನ್ಯಸೇ । ವಿಶ್ವಾನಿ
ಪೂರೋರಪ ಪರ್ಷಿ ವಹ್ನಿರಾಸಾ ವಹ್ನಿರ್ನೋ ಅಚ್ಛ ॥ 5 ॥ ಪ್ರ
ತದ್ಯೋಚೇಯಂ ಭವ್ಯಾಯೇಂದವೇ ಹವ್ಯೋ ನ ಯ ಇಷವಾ-

ಧೂರ್ತೇರ್ವಹೋ ದೇವಸ್ಯ ಧೂರ್ತೇಃ ॥ 7 ॥ ಅಗ್ನಿಂ ಹೋತಾ-
ರವಿಳತೇ ವಸುಧಿತಿಂ ಪ್ರಿಯಂ ಚೇತಿಷ್ಠಮರತಿಂ ನ್ಯೇರಿರೇ ಹವ್ಯ-
ವಾಹಂ ನ್ಯೇರಿರೇ । ವಿಶ್ವಾಯುಂ ವಿಶ್ವವೇದಸಂ ಹೋತಾರಂ
ಯಜತಂ ಕವಿಮ್ । ದೇವಾಸೋ ರಣ್ವಮವಸೇ ವಸೂಯವೋ
ಗೀರ್ಭಿರ್ ರಣ್ವಂ ವಸೂಯವಃ ॥ 8 ॥

ಸೂಕ್ತ 129

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಪರುಚ್ಛೇಪೋ ದೈವೋದಾಸಿಃ ॥

ದೇವತಾ : 1-5, 7-11 ಇಂದ್ರಃ । 6 ಇಂದುಃ ॥

ಛಂದಃ : 1-7, 10 ಅತ್ಯಷ್ಟಿಃ । 8-9 ಅತಿಶಕ್ವರೀ । 11 ಅಷ್ಟಿಃ ॥

ಯಂ ತ್ವಂ ರಥಮಿಂದ್ರ ಮೇಧಸಾತಯೇಽಪಾಕಾ ಸಂತಮಿಷಿರ
ಪ್ರಣಯಸಿ ಪ್ರಾನವದ್ಯ ನಯಸಿ । ಸದ್ಯಶ್ಚಿತ್ತಮಭಿಷ್ಟಯೇ ಕರೋ
ವಶಶ್ಚ ವಾಜಿನಮ್ । ಸಾಸ್ಮಾಕಮನವದ್ಯ ತೂತುಜಾನ ವೇಧಸಾ-
ಮಿಮಾಂ ವಾಚಂ ನ ವೇಧಸಾಮ್ ॥ 1 ॥ ಸ ಶ್ರುಧಿ ಯಃ ಸ್ಮಾ
ಪೃತನಾಸು ಕಾಸು ಚಿದ್ದಕ್ಷಾಯ್ಯೋ ಇಂದ್ರ ಭರಹೂತಯೇ ನೃಭಿರಸಿ

ಪ್ರತೂರ್ತಯೇ ನೃಭಿಃ । ಯುಃ ಶೂರ್ಯೈಃ ಸ್ವ (ಅಃ) ೧ ಸನಿತಾ ಯೋ
ವಿಪ್ರೈರ್ವಾಜಂ ತರುತಾ । ತವಿಷೀಷಾನಾಸ ಇರಧಂತ ವಾಜಿನಂ
ಪೃಕ್ಷಮುತ್ಯಂ ನ ವಾಜಿನಮ್ ॥ 2 ॥ ದಸ್ಮೋ ಹಿ ಷ್ಮಾ ವೃಷಣಂ
ಪಿನ್ವಸಿ ತ್ವಚಂ ಕಂ ಚಿದ್ಯಾವೀರರರುಂ ಶೂರ ಮರ್ತ್ಯಂ ಪರಿವೃಣಕ್ಷಿ
ಮರ್ತ್ಯಮ್ । ಇಂದ್ರೋತ ತುಭ್ಯಂ ತದ್ದಿವೇ ತದ್ಭುದ್ರಾಯ
ಸ್ವಯಶಸೇ । ಮಿತ್ರಾಯ ವೋಚಂ ವರುಣಾಯ ಸಪ್ರಥಃ
ಸುಮೃಳೀಕಾಯ ಸಪ್ರಥಃ ॥ 3 ॥ ಅಸ್ಮಾಕಂ ವ ಇಂದ್ರಮುಶ್ಮ-
ಸೀಷ್ಟಯೇ ಸಖಾಯಂ ವಿಶ್ವಾಯುಂ ಪ್ರಾಸಹಂ ಯುಜಂ ವಾಜೇಷು
ಪ್ರಾಸಹಂ ಯುಜಮ್ । ಅಸ್ಮಾಕಂ ಬ್ರಹ್ಮೋತಯೇsವಾ ಪೃತ್ಸುಷು
ಕಾಸು ಚಿತ್ । ನಹಿ ತ್ವಾ ಶತ್ರುಃ ಸ್ತರತೇ ಸ್ತೃಣೋಷಿ ಯಂ
ವಿಶ್ವಂ ಶತ್ರುಂ ಸ್ತೃಣೋಷಿ ಯಮ್ ॥ 4 ॥ ನಿ ಷೂ ನಮಾತಿಮತಿಂ
ಕಯಸ್ಯ ಚಿತ್ತೇಜಿಷ್ಠಾಭಿರರಣೇಭಿರ್ನೋತಿಭಿರುಗ್ರೋತಿಭಿಃ ।
ನೇಷಿ ಣೋ ಯಥಾ ಪುರಾನೇನಾಃ ಶೂರ ಮನ್ಯಸೇ । ವಿಶ್ವಾನಿ
ಪೂರೋರಪ ಪರ್ಷಿ ವಹ್ನಿರಾಸಾ ವಹ್ನಿರ್ನೋ ಅಚ್ಛ ॥ 5 ॥ ಪ್ರ
ತದ್ದೋ ವೋಚೇಯಂ ಭವ್ಯಾಯೇಂದವೇ ಹವ್ಯೋ ನ ಯ ಇಷವಾ-

ನ್ಮನ್ಮ ರೇಜತಿ ರಕ್ಷೋಹಾ ಮನ್ಮ ರೇಜತಿ । ಸ್ವಯಂ ಸೋ ಅಸ್ಮದಾ
ನಿದೋ ವಧೈ ರಜೇತ ದುರ್ಮತಿಮ್ । ಅವ ಸ್ರವೇದಘಶಂಸೋ ಽ-
ವತರಮವ ಕ್ಷುದ್ರಮಿವ ಸ್ರವೇತ್ ॥ 6 ॥ ವನೇಮ ತದ್ಧೋತ್ರಯಾ
ಚಿತಂತ್ಯಾ ವನೇಮ ರಯಿಂ ರಯಿವಃ ಸುವೀರ್ಯಂ ರಣ್ವಂ ಸಂತಂ
ಸುವೀರ್ಯಮ್ । ದುರ್ಮನ್ಮಾನಂ ಸುಮಂತುಭಿರೇಮಿಷಾ ಪೃಚೀ-
ಮಹಿ । ಆ ಸತ್ಯಾಭಿರಿಂದ್ರಂ ದ್ಯುಮ್ನಹೂತಿಭಿರ್ಯಜತ್ರಂ ದ್ಯುಮ್ನ-
ಹೂತಿಭಿಃ ॥ 7 ॥ ಪ್ರಪ್ರಾ ವೋ ಅಸ್ಮೇ ಸ್ವಯಶೋಭಿರೂತೀ ಪರಿ-
ವರ್ಗ ಇಂದ್ರೋ ದುರ್ಮತೀನಾಂ ದರೀಮನ್ದುರ್ಮತೀನಾಮ್ ।
ಸ್ವಯಂ ಸಾ ರಿಷ್ಟಯಧ್ಯೈ ಯಾ ನ ಉಪೇಷೇ ಅತ್ರಿಃ । ಹತೇಮಸನ್ನ
ವಕ್ಷತಿ ಕ್ಷಿಪ್ತಾ ಜೂರ್ಣಿರ್ನ ವಕ್ಷತಿ ॥ 8 ॥ ತ್ವಂ ನ ಇಂದ್ರ ರಾಯಾ
ಪರೀಣಸಾ ಯಾಹಿ ಪಥಾ ಅನೇಹಸಾ ಪುರೋ ಯಾಹ್ಯರ್ಕ್ಷಸಾ ।
ಸಚಸ್ವ ನಃ ಪರಾಕ ಆ ಸಚಸ್ವಾಸ್ತಮೀಕ ಆ । ಪಾಹಿ ನೋ
ದೂರಾದಾರಾದಭಿಷ್ಟಿಭಿಃ ಸದಾ ಪಾಹ್ಯಭಿಷ್ಟಿಭಿಃ ॥ 9 ॥ ತ್ವಂ ನ
ಇಂದ್ರ ರಾಯಾ ತರೂಷಸೋಗ್ರಂ ಚಿತ್ತ್ವಾ ಮಹಿಮಾ ಸಕ್ಷದವಸೇ
ಮಹೇ ಮಿತ್ರಂ ನಾವಸೇ । ಓಜಿಷ್ಠ ತ್ರಾತರವಿತಾ ರಥಂ ಕಂ ಚಿದ-

ಮರ್ತ್ಯ। ಅನ್ಯಮಸ್ಮದ್ರಿರಿಷೇಃ ಕಂ ಚಿದದ್ರಿವೋ ರಿರಿಕ್ಷಂತಂ ಚಿ-
ದದ್ರಿವಃ ॥ 10 ॥ ಪಾಹಿ ನ ಇಂದ್ರ ಸುಷ್ಟುತ ಸ್ರಿಧೋಽವಯಾತಾ
ಸದಮಿದ್ದುರ್ಮತೀನಾಂ ದೇವಃ ಸನ್ದುರ್ಮತೀನಾಮ್। ಹಂತಾ
ಪಾಪಸ್ಯ ರಕ್ಷಸಸ್ತಾ ವಿಪ್ರಸ್ಯ ಮಾವತಃ। ಅಧಾ ಹಿ ತ್ವಾ
ಜನಿತಾ ಜೀಜನದ್ವಸೋ ರಕ್ಷೋಹಣಂ ತ್ವಾ ಜೀಜನದ್ವಸೋ ॥ 11 ॥

ಸೂಕ್ತ 130

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಪರುಚ್ಛೇಪೋ ದೈವೋದಾಸಿಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : 1.9 ಅತ್ಯಷ್ಟಿಃ। 10 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಏಂದ್ರ ಯಾಹ್ಯುಪ ನಃ ಪರಾವತೋ ನಾಯಮುಚ್ಚಾ ವಿದಥಾ-
ನೀವ ಸತ್ಪತಿರಸ್ತಂ ರಾಜೇವ ಸತ್ಪತಿಃ। ಹವಾಮಹೇ ತ್ವಾ ವಯಂ
ಪ್ರಯಸ್ವಂತಃ ಸುತೇ ಸಚಾ। ಪುತ್ರಾಸೋ ನ ಪಿತರಂ ವಾಜ-
ಸಾತಯೇ ಮಂಹಿಷ್ಠಂ ವಾಜಸಾತಯೇ ॥ 1 ॥ ಪಿಬಾ ಸೋಮ-
ಮಿಂದ್ರ ಸುವಾನಮದ್ರಿಭಿಃ ಕೋಶೇನ ಸಿಕ್ತಮುತಂ ನ ವಂಸ-
ಗಸ್ತಾತೃಷಾಣೋ ನ ವಂಸಗಃ। ಮದಾಯ ಹರ್ಯತಾಯ ತೇ

ತ್ತುವಿಷ್ಟವಾಯ್ಯು ಧಾಯ್ಯಸೇ । ಆ ತ್ವಾ ಯೆಚ್ಛಂತು ಹರಿತೋ ನ
ಸೂರ್ಯ್ಯಮಹಾ ವಿಶ್ವೇವ ಸೂರ್ಯ್ಯಮ್ ॥ 2 ॥ ಅವಿಂದದ್ದಿವೋ
ನಿಹಿತ್ತಂ ಗುಹಾ ನಿಧಿಂ ವೇರ್ನ ಗರ್ಭ್ಂ ಪರಿವೀತ್ತಮುಶ್ಮನ್ಯನ್ತೇ
ಅಂತರಶ್ಮನಿ । ವ್ರಜಂ ವಜ್ರೀ ಗವಾಮಿವ ಸಿಷಾಸನ್ನಂಗಿರಸ್ತಮಃ ।
ಅಪಾವೃಣೋದಿಷ ಇಂದ್ರಃ ಪರೀವೃತಾ ದ್ವಾರ ಇಷಃ ಪರೀವೃತಾಃ
॥ 3 ॥ ದ್ವಾದೃಹಾಣೋ ವಜ್ರವಿಂದ್ರೋ ಗಭಸ್ತ್ಯೋಃ, ಪ್ಲದ್ಮೇವ ತಿಗ್ಮ-
ಮಸನಾಯ್ಯು ಸಂಶ್ಯದಹಿಹತ್ಯಾಯ್ಯು ಸಂ ಶ್ಯತ್ । ಸಂವಿವ್ಯಾನ ಓಜಸಾ
ಶವೋಭಿರಿಂದ್ರ ಮಜ್ಮನಾ । ತಷ್ಟೇವ ವೃಕ್ಷಂ ವನಿನೋ ನಿ ವೃಶ್ಚಸಿ
ಪರಶ್ವೇವ ನಿ ವೃಶ್ಚಸಿ ॥ 4 ॥ ತ್ವಂ ವೃಥಾ ನದ್ಯ ಇಂದ್ರ ಸರ್ತ-
ವೇಽಚ್ಛಾ ಸಮುದ್ರಮಸೃಜೋ ರಥಾ ಇವ ವಾಜಯತೋ ರಥಾ
ಇವ । ಇತ ಊತೀರಯುಂಜತ ಸಮಾನಮರ್ಥಮಕ್ಷಿತಮ್ ।
ಧೇನೂರಿವ ಮನವೇ ವಿಶ್ವದೋಹಸೋ ಜನಾಯ ವಿಶ್ವದೋಹಸಃ
॥ 5 ॥ ಇಮಾಂ ತೇ ವಾಚಂ ವಸೂಯಂತ ಆಯವೋ ರಥಂ ನ
ಧೀರಃ ಸ್ವಪಾ ಅತಕ್ಷಿಷುಃ ಸುಮ್ನಾಯ ತ್ವಾಮತಕ್ಷಿಷುಃ ।
ಶುಂಭಂತೋ ಜೇನ್ಯಂ ಯಥಾ ವಾಜೇಷು ವಿಪ್ರ ವಾಜಿನಮ್ ।

ಅತ್ಯಂವಿವ ಶವಸೇ ಸಾತಯೇ ಧನಾ ವಿಶ್ವಾ ಧನಾನಿ ಸಾತಯೇ ॥ 6 ॥ ಭಿನತ್ಪುರೋ ನವತಿಮಿಂದ್ರ ಪೂರವೇ ದಿವೋದಾಸಾಯ ಮಹಿ ದಾಶುಷೇ ನೃತೋ ವಜ್ರೇಣ ದಾಶುಷೇ ನೃತೋ। ಅತಿಥಿ-ಗ್ವಾಯ ಶಂಬರಂ ಗಿರೇರುಗ್ರೋ ಅವಾಭರತ್। ಮಹೋ ಧನಾನಿ ದಯಮಾನ ಓಜಸಾ ವಿಶ್ವಾ ಧನಾನ್ಯೋಜಸಾ ॥ 7 ॥ ಇಂದ್ರಃ ಸಮತ್ಸು ಯಜಮಾನಮಾರ್ಯಂ ಪ್ರಾವದ್ವಿಶ್ವೇಷು ಶತಮೂತಿ-ರಾಜಿಷು ಸ್ವರ್ಮಳ್ಹೇಷ್ವಾಜಿಷು। ಮನವೇ ಶಾಸದವ್ರತಾನ್ತ್ವಚಂ ಕೃಷ್ಣಾಮರಂಧಯತ್। ದಕ್ಷನ್ನ ವಿಶ್ವಂ ತತೃಷಾಣಮೋಷತಿ ನ್ಯರ್ಶಸಾನಮೋಷತಿ ॥ 8 ॥ ಸೂರಶ್ಚಕ್ರಂ ಪ್ರ ವೃಹಜ್ಜಾತ ಓಜಸಾ ಪ್ರಪಿತ್ವೇ ವಾಚಮರುಣೋ ಮುಷಾಯತೀಶಾನ ಆ ಮುಷಾಯತಿ। ಉಶನಾ ಯತ್ಪುರಾವತೋsಜಗನ್ನೂತಯೇ ಕನೇ। ಸುಮ್ನಾನಿ ವಿಶ್ವಾ ಮನುಷೇವ ತುರ್ವಣಿರಹಾ ವಿಶ್ವೇವ ತುರ್ವಣಿಃ ॥ 9 ॥ ಸ ನೋ ನವ್ಯೇಭಿರ್ವೃಷಕರ್ಮನ್ನುಕ್ಥೈಃ ಪುರಾಂ ದರ್ತಃ ಪಾಯುಭಿಃ ಪಾಹಿ ಶಗ್ಮ್ಯೈಃ। ದಿವೋದಾಸೇಭಿರಿಂದ್ರ ಸ್ತವಾನೋ ವಾವೃಧೀಥಾ ಅಹೋಭಿರಿವ ದ್ಯೌಃ ॥ 10 ॥

ಸೂಕ್ತ 131

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಪರುಚ್ಛೇಪೋ ದೈವೋದಾಸಿಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ಅತ್ಯಷ್ಟಿಃ ॥

ಇಂದ್ರಾಯ॥ ಹಿ ದ್ಯೌರಸುರೋ॥ ಅನಮ್ನತೇಂದ್ರಾ॥ಯ ಮಹೀ
ಪೃಥಿವೀ ವರೀಮಭಿರ್ಯಮ್ನಸಾತಾ॥ ವರೀಮಭಿಃ। ಇಂದ್ರಂ ವಿಶ್ವೇ॥
ಸಜೋಷಸೋ ದೇವಾಸೋ॥ ದಧಿರೇ ಪುರಃ। ಇಂದ್ರಾ॥ಯ ವಿಶ್ವಾ
ಸವನಾನಿ ಮಾನುಷಾ ರಾತಾನಿ ಸಂತು ಮಾನುಷಾ ॥ 1 ॥ ವಿಶ್ವೇಷು
ಹಿ ತ್ವಾ ಸವನೇಷು॥ ತುಂಜತೇ ಸಮಾನಮೇಕಂ ವೃಷಮಣ್ಯವಃ
ಪೃಥಕ್ ಸ್ವಃ ಸನಿಷ್ಯವಃ ಪೃಥಕ್। ತಂ ತ್ವಾ ನಾವಂ ನ ಪರ್ಷಣಿಂ॥
ಶೂಷಸ್ಯ ಧುರಿ ಧೀಮಹಿ। ಇಂದ್ರಂ ನ ಯಜ್ಞೈರವಿತಯಂತ॥
ಆಯವಃ ಸ್ತೋಮೇಭಿರಿಂದ್ರಮಾಯವಃ ॥ 2 ॥ ವಿ ತ್ವಾ॥ ತತಸ್ರೇ
ವಿಷ್ಣುನಾ ಅವಸ್ಯವೋ॥ ವ್ರಜಸ್ಯ ಸಾತಾ ಗವ್ಯಸ್ಯ ನಿಃಸೃಜಃ॥ ಸಕ್ಷಂತ
ಇಂದ್ರ ನಿಃಸೃಜಃ। ಯದ್ಗವ್ಯಂತಾ ದ್ವಾ ಜನಾ ಸ್ವ (ಅ) ರ್ಯಂತಾ॥
ಸಮೂಹಸಿ। ಆವಿಷ್ಕರಿಕ್ರದ್ವೃಷಣಂ ಸಚಾಭುವಂ ವಜ್ರಮಿಂದ್ರ
ಸಚಾಭುವಮ್॥ ॥ 3 ॥ ವಿಷ್ಣುಷ್ಟೇ॥ ಅಸ್ಯ ವೀರ್ಯಸ್ಯ ಪೂರವಃ

ಪುರೋ ಯದಿಂದ್ರ ಶಾರದೀರವಾತಿರಃ ಸಾಸಹಾನೋ ಅವಾತಿರಃ ।
ಶಾಸಸ್ತ್ವಿಂದ್ರ ಮರ್ತ್ಯಮಯಜ್ಯುಂ ಶವಸಸ್ಪತೇ । ಮಹೀವ-
ಮುಷ್ಣಾಃ ಪೃಥಿವೀಮಿವಾ ಅಪೋ ಮಂದಸಾನ ಇವಾ ಅಪಃ
॥ 4 ॥ ಆದಿತ್ತೇ ಅಸ್ಯ ವೀರ್ಯಸ್ಯ ಚರ್ಕೃರನ್ಮದೇಷು ವೃಷನ್ನು-
ಶಿಜೋ ಯದಾವಿಥ ಸಖೀಯತೋ ಯದಾವಿಥ । ಚಕರ್ಥ ಕಾರ-
ಮೇಭ್ಯಃ ಪೃತನಾಸು ಪ್ರವಂತವೇ । ತೇ ಅನ್ಯಾಮನ್ಯಾಂ ನದ್ಯಂ
ಸನಿಷ್ಣತ ಶ್ರವಸ್ಯಂತಃ ಸನಿಷ್ಣತ ॥ 5 ॥ ಉತೋ ನೋ ಅಸ್ಯಾ
ಉಷಸೋ ಜುಷೇತ ಹ್ಯ (ಅ) ರ್ಕಸ್ಯ ಬೋಧಿ ಹವಿಷೋ
ಹವೀಮಭಿಃ ಸ್ಪಾರ್ಹಾ ಹವೀಮಭಿಃ । ಯದಿಂದ್ರ ಹಂತವೇ
ಮೃಧೋ ವೃಷಾ ವಜ್ರಿಞ್ಚಿಕೇತಸಿ । ಆ ಮೇ ಅಸ್ಯ ವೇಧಸೋ
ನವೀಯಸೋ ಮನ್ಮ ಶ್ರುಧಿ ನವೀಯಸಃ ॥ 6 ॥ ತ್ವಂ ತವಿಂದ್ರ
ವಾವೃಧಾನೋ ಅಸ್ಮಯುರವಿತ್ರಯಂತಂ ತುವಿಜಾತ ಮರ್ತ್ಯಂ
ವಜ್ರೇಣ ಶೂರ ಮರ್ತ್ಯಮ್ । ಜಹಿ ಯೋ ನೋ ಅಘಾಯತಿ
ಶೃಣುಷ್ವ ಸುಶ್ರವಸ್ತಮಃ । ರಿಷ್ಟಂ ನ ಯಾಮನ್ನಪ ಭೂತು
ದುರ್ಮತಿರ್ವಿಶ್ವಾಪ ಭೂತು ದುರ್ಮತಿಃ ॥ 7 ॥

ಸೂಕ್ತ 132

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಪರುಚ್ಛೇಪೋ ದೈವೋದಾಸಿಃ ॥

ದೇವತಾ : 1-5, 6 ಉತ್ತರಾರ್ಧಃ ಇಂದ್ರಃ । 6 ಪೂರ್ವಾರ್ಧಃ ಇಂದ್ರಾಪರ್ವತೌ ॥

ಛಂದಃ : ಅತ್ಯಷ್ಟಿಃ ॥

ತ್ವಯೋ ವಯಂ ಮಘವನ್ಪೂರ್ವ್ಯೇ ಧನ ಇಂದ್ರತೋತಾಃ ಸಾಸಹ್ಯಾಮ ಪೃತನ್ಯತೋ ವನುಯಾಮ ವನುಷ್ಯತಃ । ನೇದಿಷ್ಠೇ ಅಸ್ಮಿನ್ನಹನ್ಯಧಿ ವೋಚಾ ನು ಸುನ್ವತೇ । ಅಸ್ಮಿನ್, ಯಜ್ಞೇ ವಿ ಚಯೇಮಾ ಭರೇ ಕೃತಂ ವಾಜಯಂತೋ ಭರೇ ಕೃತಮ್ ॥ 1 ॥

ಸ್ವರ್ಜೇಷೇ ಭರ ಆಪ್ರಸ್ಯ ವಕ್ಮನ್ಯುಷರ್ಬುಧಃ ಸ್ವಸ್ಮಿನ್ನಂಜಸಿ ಕ್ರಾಣಸ್ಯ ಸ್ವಸ್ಮಿನ್ನಂಜಸಿ । ಅಹನ್ನಿಂದ್ರೋ ಯಥಾ ವಿದೇ ಶೀಷ್ಣಾ-ಶೀರ್ಷ್ಣೇಪವಾಚ್ಯಃ । ಅಸ್ಮತ್ರಾ ತೇ ಸಧ್ರ್ಯಕ್ ಸಂತು ರಾತಯೋ ಭದ್ರಾ ಭದ್ರಸ್ಯ ರಾತಯಃ ॥ 2 ॥ ತತ್ತು ಪ್ರಯಃ ಪ್ರತ್ನಥಾ ತೇ ಶುಶುಕ್ವನಂ ಯಸ್ಮಿನ್, ಯಜ್ಞೇ ವಾರಮಕೃಣ್ವತ ಕ್ಷಯಂ ವೃತಸ್ಯ ವಾರಸಿ ಕ್ಷಯಮ್ । ವಿ ತದ್ವೋಚೇರಧ ದ್ವಿತಾಂತಃ ಪಶ್ಯಂತಿ

ರಶ್ಮಿಭಿಃ । ಸ ಘಾ ವಿದೇ ಅನ್ವಿಂದ್ರೋ ಗವೇಷಣೋ ಬಂಧುಷ್ಟಿದ್ಭ್ಯೋ
ಗವೇಷಣಃ ॥ 3 ॥ ನೂ ಇತ್ಥಾ ತೇ ಪೂರ್ವಥಾ ಚ ಪ್ರವಾಚ್ಯಂ
ಯದಂಗಿರೋಭ್ಯೋಽವೃಣೋರಪ ವ್ರಜಮಿಂದ್ರ ಶಿಕ್ಷನ್ನಪ ವ್ರಜ-
ಮ್ । ಇಭ್ಯಃ ಸಮಾನ್ಯಾ ದಿಶಾಸ್ಮಭ್ಯಂ ಜೇಷಿ ಯೋತ್ಸಿ ಚ ।
ಸುನ್ವದ್ಭ್ಯೋ ರಂಧಯಾ ಕಂ ಚಿದವ್ರತಂ ಹೃಣಾಯಂತಂ ಚಿದ-
ವ್ರತಮ್ ॥ 4 ॥ ಸಂ ಯಜ್ಜನಾನ್ ಕ್ರತುಭಿಃ ಶೂರ ಈಕ್ಷಯದ್ಧನೇ
ಹಿತೇ ತರುಷಂತ । ಶ್ರವಸ್ಯವಃ ಪ್ರ ಯಕ್ಷಂತ ಶ್ರವಸ್ಯವಃ । ತಸ್ಮಾ
ಆಯುಃ ಪ್ರಜಾವದಿದ್ಬಭೇ ಅರ್ಚಂತ್ಯೋಜಸಾ । ಇಂದ್ರ ಓಕ್ಯಂ
ದಿಧಿಷಂತ ಧೀತಯೋ ದೇವಾ ಅಚ್ಛಾ ನ ಧೀತಯಃ ॥ 5 ॥ ಯುವಂ
ತಮಿಂದ್ರಾಪರ್ವತಾ ಪುರೋಯುಧಾ ಯೋ ನಃ ಪೃತನ್ಯಾದಪ
ತಂತಮಿದ್ಧತಂ ವಜ್ರೇಣ ತಂತಮಿದ್ಧತಮ್ । ದೂರೇ ಚತ್ತಾಯ
ಘಂತ್ಸದ್ಮಹನಂ ಯದಿನಕ್ಷತ್ । ಅಸ್ಮಾಕಂ ಶತ್ರೂನ್ಪರಿ ಶೂರ
ವಿಶ್ವತೋ ದರ್ಮಾ ದರ್ಷೀಷ್ಟ ವಿಶ್ವತಃ ॥ 6 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 133

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಪರುಚ್ಛೇಪೋ ದೈವೋದಾಸಿಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥

ಛಂದಃ : 1 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 2-4 ಅನುಷ್ಟುಪ್ । 5 ಗಾಯತ್ರೀ । 6 ಧೃತಿಃ । 7 ಅತ್ಯಷ್ಟಿಃ ॥

ಉಭೇ ಪುನಾಮಿ ರೋದಸೀ ಋತೇನ ದ್ರುಹೋ ದಹಾಮಿ ಸಂ ಮಹೀರನಿಂದ್ರಾಃ । ಅಭಿವ್ಲಗ್ಯ ಯತ್ರ ಹತಾ ಅಮಿತ್ರಾ ವೈಲಸ್ಥಾನಂ ಪರಿ ತೃಳ್ಹಾ ಅಶೇರನ್ ॥ 1 ॥ ಅಭಿವ್ಲಗ್ಯಾ ಚಿದದ್ರಿವಃ ಶೀರ್ಷಾ ಯಾತುಮತೀನಾಮ್ । ಛಿಂದಿ ವಟೂರಿಣಾ ಪದಾ ಮಹಾವಟೂರಿಣಾ ಪದಾ ॥ 2 ॥ ಅವಾಸಾಂ ಮಘವಞ್ಜಹಿ ಶರ್ಧೋ ಯಾತುಮತೀನಾಮ್ । ವೈಲಸ್ಥಾನಕೇ ಅರ್ಮಕೇ ಮಹಾವೈಲಸ್ಥೇ ಅರ್ಮಕೇ ॥ 3 ॥ ಯಾಸಾಂ ತಿಸ್ರಃ ಪಂಚಾಶತೋಽಭಿವ್ಲಂಗೈರಪಾವಪಃ । ತತ್ಸು ತೇ ಮನಾಯತಿ ತ್ವಕತ್ಸು ತೇ ಮನಾಯತಿ ॥ 4 ॥ ಪಿಶಂಗಭೃಷ್ಟಿಮಂಭೃಣಂ ಪಿಶಾಚಿಮಿಂದ್ರ ಸಂ ಮೃಣ । ಸರ್ವಂ ರಕ್ಷಸೋ ನಿ ಬರ್ಹಯೆ ॥ 5 ॥ ಅವರ್ಮಹ ಇಂದ್ರ ದಾದೃಹಿ ಶ್ರುಧೀ

ನಃ ಶುಶೋಚ ಹಿ ದ್ಯೌಃ, ಕ್ಷಾ ನ ಭೀಷಾ ಅದ್ರಿವೋ ಘೃಣಾನ್ನ
ಭೀಷಾ ಅದ್ರಿವಃ । ಶುಷ್ಮಿಂತಮೋ ಹಿ ಶುಷ್ಮಿಭಿರ್ವಧ್ರೈರುಗ್ರೇಭಿ-
ರೀಯಸೇ । ಅಪೂರುಷಘ್ನೋ ಅಪ್ರತೀತ ಶೂರ ಸತ್ವಭಿಸ್ತ್ರಿಸಪ್ತೈಃ
ಶೂರ ಸತ್ವಭಿಃ ॥ 6 ॥ ವನೋತಿ ಹಿ ಸುನ್ವನ್ಕ್ಷಯಂ ಪರೀಣಸಃ
ಸುನ್ವಾನೋ ಹಿ ಷ್ಮಾ ಯಜತ್ಯವ ದ್ವಿಷೋ ದೇವಾನಾಮವ
ದ್ವಿಷಃ । ಸುನ್ವಾನ ಇತ್ಸಿಷಾಸತಿ ಸಹಸ್ರಾ ವಾಜ್ಯವೃತಃ । ಸುನ್ವಾನಾ-
ಯೇಂದ್ರೋ ದದಾತ್ಯಾಭುವಂ ರಯಿಂ ದದಾತ್ಯಾಭುವಮ್ ॥ 7 ॥

ಸೂಕ್ತ 134

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಪರುಚ್ಛೇಪೋ ದೈವೋದಾಸಿಃ ॥

ದೇವತಾ : ವಾಯುಃ ॥ ಛಂದಃ : 1-5 ಅತ್ಯಷ್ಟಿಃ । 6 ಅಷ್ಟಿಃ ॥

ಆ ತ್ವಾ ಜುವೋ ರಾರಹಾಣಾ ಅಭಿ ಪ್ರಯೋ ವಾಯೋ
ವಹಂತ್ವಿಹ ಪ್ರೂರ್ವಪೀತಯೇ ಸೋಮಸ್ಯ ಪ್ರೂರ್ವಪೀತಯೇ ।
ಊಧ್ರ್ವಾ ತೇ ಅನು ಸೂನೃತಾ ಮನಸ್ತಿಷ್ಠತು ಜಾನತೀ ।
ನಿಯುತ್ವತಾ ರಥೇನಾ ಯಾಹಿ ದಾವನೇ ವಾಯೋ ಮುಖಸ್ಯ

ದ್ರಾವನೇ ॥ 1 ॥ ಮುಂದಂತು ತ್ವಾ ಮುಂದಿನೋ ವಾಯುವಿಂದ-
ವೋಽಸ್ಮತ್ಕ್ರಾಣಾಸಃ ಸುಕೃತಾ ಅಭಿದ್ಯವೋ ಗೋಭಿಃ ಕ್ರಾಣಾ
ಅಭಿದ್ಯವಃ । ಯದ್ಧ ಕ್ರಾಣಾ ಇರಧ್ಯೈ ದಕ್ಷಂ ಸಚಂತ ಊತಯಃ ।
ಸಧ್ರೀಚೀನಾ ನಿಯುತೋ ದ್ರಾವನೇ ಧಿಯ ಉಪ ಬ್ರುವತ ಈಂ
ಧಿಯಃ ॥ 2 ॥ ವಾಯುರ್ಯುಂಕ್ತೇ ರೋಹಿತಾ ವಾಯುರರುಣಾ
ವಾಯೂ ರಥೇ ಅಜಿರಾ ಧುರಿ ವೋಳ್ಹವೇ ವಹಿಷ್ಠಾ ಧುರಿ
ವೋಳ್ಹವೇ । ಪ್ರ ಬೋಧಯಾ ಪುರಂಧಿಂ ಜಾರ ಆ ಸಸತೀವಿವ ।
ಪ್ರ ಚಕ್ಷಯ ರೋದಸೀ ವಾಸಯೋಷಸಃ ಶ್ರವಸೇ ವಾಸಯೋಷ-
ಸಃ ॥ 3 ॥ ತುಭ್ಯಮುಷಾಸಃ ಶುಚಯಃ ಪರಾವತಿ ಭದ್ರಾ ವಸ್ತ್ರಾ
ತನ್ವತೇ ದಂಸು ರಶ್ಮಿಷು ಚಿತ್ರಾ ನವ್ಯೇಷು ರಶ್ಮಿಷು । ತುಭ್ಯಂ
ಧೇನುಃ ಸಬರ್ದುಘಾ ವಿಶ್ವಾ ವಸೂನಿ ದೋಹತೇ । ಅಜನಯೋ
ಮರುತೋ ವಕ್ಷಣಾಭ್ಯೋ ದಿವ ಆ ವಕ್ಷಣಾಭ್ಯಃ ॥ 4 ॥ ತುಭ್ಯಂ
ಶುಕ್ರಾಸಃ ಶುಚಯಸ್ತುರಣ್ಯವೋ ಮದೇಷೂಗ್ರಾ ಇಷಣಂತ
ಭುವರ್ಣ್ಯಾಪಿಷಂತ ಭುವರ್ಣಿ । ತ್ವಾಂ ತ್ವಾಸೀ ದಸವಾನಸೋ
ಭಗವಿಾಟ್ಟೇ ತಕ್ವವೀಯೇ । ತ್ವಂ ವಿಶ್ವಸ್ಮಾದ್ಭುವನಾತ್ಪಾಸಿ ಧರ್ಮ-

ಣಾಸುರ್ಯಾತ್ವಾಸಿ ಧರ್ಮಣಾ ॥ 5 ॥ ತ್ವಂ ನೋ ವಾಯವೇಷಾ-
ಮಪೂರ್ವ್ಯಃ ಸೋಮಾನಾಂ ಪ್ರಥಮಃ ಪೀತಿಮರ್ಹಸಿ ಸುತಾನಾಂ
ಪೀತಿಮರ್ಹಸಿ । ಉತೋ ವಿಹುತ್ಮತೀನಾಂ ವಿಶಾಂ ವವರ್ಜುಷೀ-
ಣಾವಃ । ವಿಶ್ವಾ ಇತ್ತೇ ಧೇನವೋ ದುಹ್ರ ಆಶಿರಂ ಘೃತಂ
ದುಹ್ರತ ಆಶಿರಮ್ । 6 ॥

ಸೂಕ್ತ 135

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಪರುಚ್ಛೇಪೋ ದೈವೋದಾಸಿಃ ॥

ದೇವತಾ : 1-3, 9 ವಾಯುಃ । 4-8 ಇಂದ್ರಃ ।

ಛಂದಃ : 1-7 ಅತ್ಯಷ್ಟಿಃ । 8, 9 ಅಷ್ಟಿಃ ॥

ಸ್ತೀರ್ಣಂ ಬರ್ಹಿರುಪ ನೋ ಯಾಹಿ ವೀತಯೇ ಸಹಸ್ರೇಣ
ನಿಯುತಾ ನಿಯುತ್ವತೇ ಶತಿನೀಭಿರ್ನಿಯುತ್ವತೇ । ತುಭ್ಯಂ ಹಿ
ಪೂರ್ವಪೀತಯೇ ದೇವಾ ದೇವಾಯ ಯೇಮಿರೇ । ಪ್ರ ತೇ
ಸುತಾಸೋ ಮಧುಮಂತೋ ಅಸ್ಥಿರನ್ಮದಾಯ ಕ್ರತ್ವೇ ಅಸ್ಥಿರನ್
॥ 1 ॥ ತುಭ್ಯಾಯಂ ಸೋಮಃ ಪರಿಪೂತೋ ಅದ್ರಿಭಿಃ ಸ್ವಾರ್ಹಾ
ವಸಾನಃ ಪರಿ ಕೋಶಮರ್ಷತಿ ಶುಕ್ರಾ ವಸಾನೋ ಅರ್ಷತಿ ।

ತವಾಯಂ ಭಾಗ ಆಯುಷು ಸೋಮೋ ದೇವೇಷು ಹೂಯತೇ ।
ವಹ ವಾಯೋ ನಿಯುತೋ ಯಾಹ್ಯಸ್ಮಯುರ್ಜುಷಾಣೋ
ಯಾಹ್ಯಸ್ಮಯುಃ ॥ 2 ॥ ಆ ನೋ ನಿಯುದ್ಭಿಃ ಶತಿನೀಭಿರಧ್ವರಂ
ಸಹಸ್ರಿಣೀಭಿರುಪ ಯಾಹಿ ವೀತಯೇ ವಾಯೋ ಹವ್ಯಾನಿ ವೀತಯೇ ।
ತವಾಯಂ ಭಾಗ ಋತ್ವಿಯಃ ಸರಶ್ಮಿಃ ಸೂರ್ಯೋ ಸಚಾ ।
ಅಧ್ವರ್ಯುಭಿರ್ಭರಮಾಣಾ ಅಯಂಸತ ವಾಯೋ ಶುಕ್ರಾ ಅಯಂಸತ ॥ 3 ॥ ಆ ವಾಂ ರಥೋ ನಿಯುತ್ವಾನ್, ವಕ್ಷದವಸೇಽಭಿ
ಪ್ರಯಾಂಸಿ ಸುಧಿತಾನಿ ವೀತಯೇ ವಾಯೋ ಹವ್ಯಾನಿ ವೀತಯೇ ।
ಪಿಬತಂ ಮಧ್ವೋ ಅಂಧಸಃ ಪೂರ್ವಪೇಯಂ ಹಿ ವಾಂ ಹಿತಮ್ ।
ವಾಯವಾ ಚಂದ್ರೇಣ ರಾಧಸಾ ಗತಮಿಂದ್ರಶ್ಚ ರಾಧಸಾ ಗತಮ್
॥ 4 ॥ ಆ ವಾಂ ಧಿಯೋ ವವೃತ್ಯುರಧ್ವರಾಁ ಉಪೇಮವಿಂದುಂ
ಮರ್ಮೃಜಂತ ವಾಜಿನಮಾಶುಮತ್ಯಂ ನ ವಾಜಿನಮ್ । ತೇಷಾಂ
ಪಿಬತಮಸ್ಮಯೂ ಆ ನೋ ಗಂತಮಿಹೋತ್ಯಾ । ಇಂದ್ರವಾಯೂ
ಸುತಾನಾಮದ್ರಿಭಿರ್ಯುವಂ ಮದಾಯ ವಾಜದಾಯುವಮ್ ॥ 5 ॥
ಇಮೇ ವಾಂ ಸೋಮಾ ಅಪ್ಸ್ವಾ ಸುತಾ ಇಹಾಧ್ವರ್ಯುಭಿರ್ಭರ-

ರವಾಣಾ ಅಯಂಸತ ವಾಯೋ ಶುಕ್ರಾ ಅಯಂಸತ । ಏತೇ
ವಾಮುಭ್ಯಸೃಕ್ಷತ ತಿರಃ ಪವಿತ್ರಮಾಶವಃ । ಯುವಾಯವೋಽತಿ
ರೋಮಾಣ್ಯವ್ಯಯಾ ಸೋಮಾಸೋ ಅತ್ಯವ್ಯಯಾ ॥ 6 ॥ ಅತಿ
ವಾಯೋ ಸಸತೋ ಯಾಹಿ ಶಶ್ವತೋ ಯತ್ರ ಗ್ರಾವಾ ವದತಿ
ತತ್ರ ಗಚ್ಛತಂ ಗೃಹಮಿಂದ್ರಶ್ಚ ಗಚ್ಛತಮ್ । ವಿ ಸೂನೃತಾ
ದದೃಶ್ರೇ ರೀಯತೇ ಘೃತಮಾ ಪೂರ್ಣಯಾ ನಿಯುತಾ ಯಾಥೋ
ಅಧ್ವರಮಿಂದ್ರಶ್ಚ ಯಾಥೋ ಅಧ್ವರಮ್ ॥ 7 ॥ ಅತ್ರಾಹ ತದ್ವ-
ಹೇಥೇ ಮಧ್ವ ಆಹುತಿಂ ಯಮಶ್ವತ್ಥಮುಪತಿಷ್ಠಂತ ಜಾಯವೋ-
ವೋಽಸ್ಮೇ ತೇ ಸಂತು ಜಾಯವಃ । ಸಾಕಂ ಗಾವಃ ಸುವತೇ ಪಚ್ಯತೇ
ಯವೋ ನ ತೇ ವಾಯ ಉಪ ದಸ್ಯಂತಿ ಧೇನವೋ ನಾಪ ದಸ್ಯಂತಿ
ಧೇನವಃ ॥ 8 ॥ ಇಮೇ ಯೇ ತೇ ಸು ವಾಯೋ ಬಾಹ್ವೋಜ-
ಸೋಽಂತರ್ನದೀ ತೇ ಪತಯಂತ್ಯುಕ್ಷಣೋ ಮಹಿ ವ್ರಾಧಂತ
ಉಕ್ಷಣಃ । ಧನ್ವಞ್ಚಿದ್ಯೇ ಅನಾಶವೋ ಜೀರಾಶ್ಚಿದಗಿರೌಕಸಃ ।
ಸೂರ್ಯಸ್ಯೇವ ರಶ್ಮಯೋ ದುರ್ನಿಯಂತವೋ ಹಸ್ತಯೋರ್ದುರ್-
ನಿಯಂತವಃ ॥ 9 ॥

ಸೂಕ್ತ 136

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಪರುಚ್ಛೇಪೋ ದೈವೋದಾಸಿಃ ॥

ದೇವತಾ : 1-5 ಮಿತ್ರಾವರುಣೌ । 6-7 ಲಿಂಗೋಕ್ತದೇವತಾಃ ॥

ಛಂದಃ : 1-6 ಅತ್ಯಷ್ಟಿಃ । 7 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಪ್ರ ಸು ಜ್ಯೇಷ್ಠಂ ನಿಚಿರಾಭ್ಯಾಂ ಬೃಹನ್ನಮೋ ಹವ್ಯಂ ಮತಿಂ
ಭರತಾ ಮೃಳಯೆದ್ಭ್ಯಾಂ ಸ್ವಾದಿಷ್ಠಂ ಮೃಳಯೆದ್ಭ್ಯಾಮ್ । ತಾ
ಸಮ್ರಾಜಾ ಘೃತಾಸುತೀ ಯಜ್ಞೇಯಜ್ಞ ಉಪಸ್ತುತಾ । ಅಥೈನೋಃ
ಕ್ಷತ್ರಂ ನ ಕುತಶ್ಚನಾಧೃಷೇ ದೇವತ್ವಂ ನೂ ಚಿದ್ಧಾಧೃಷೇ ॥ 1 ॥
ಅದರ್ಶಿ ಗಾತುರುರವೇ ವರೀಯಸೀ ಪಂಥಾ ಋತಸ್ಯ ಸಯಮಂಸ್ತ
ರಶ್ಮಿಭಿಶ್ಚಕ್ಷುರ್ಭಗಸ್ಯ ರಶ್ಮಿಭಿಃ । ದ್ಯುಕ್ಷಂ ಮಿತ್ರಸ್ಯ ಸಾದನ-
ಮರ್ಯಮ್ಣೋ ವರುಣಸ್ಯ ಚ । ಅಥಾ ದಧಾತೇ ಬೃಹದುಕ್ಥ್ಯ
(ಅಂ) ಂ ವಯ ಉಪಸ್ತುತ್ಯಂ ಬೃಹದ್ವಯಃ ॥ 2 ॥ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಮ-
ತೀಮದಿತಿಂ ಧಾರಯತ್ಕ್ಷಿತಿಂ ಸ್ವರ್ವತೀಮಾ ಸಚೇತೇ ದಿವೇದಿವೇ
ಜಾಗೃವಾಂಸಾ ದಿವೇದಿವೇ । ಜ್ಯೋತಿಷ್ಮತ್ಕ್ಷತ್ರಮಾಶಾತೇ ಆದಿತ್ಯಾ
ದಾನುನಸ್ಪತೀ । ಮಿತ್ರಸ್ತಯೋರ್ವರುಣೋ ಯಾತಯಜ್ಜನೋಽ-

ರ್ಯೆಮಾ ಯೋತ್ತಯಜ್ಜನಃ ॥ 3 ॥ ಅಯಂ ಮಿತ್ರಾಯ ವರುಣಾಯ
ಶಂತಮಃ ಸೋಮೋ ಭೂತ್ವವಪಾನೇಷ್ವಾಭಗೋ ದೇವೋ ದೇವೇ-
ಷ್ವಾಭಗಃ । ತಂ ದೇವಾಸೋ ಜುಷರೇತ ವಿಶ್ವೇ ಅದ್ಯ ಸಜೋಷಸಃ ।
ತಥಾ ರಾಜಾನಾ ಕರಥೋ ಯದೀಮಹ ಋತಾವಾನಾ ಯದೀ-
ಮಹೇ ॥ 4 ॥ ಯೋ ಮಿತ್ರಾಯ ವರುಣಾಯಾವಿಧಜ್ಜನೋsನ-
ರ್ವಾಣಂ ತಂ ಪರಿ ಪಾತೋ ಅಂಹಸೋ ದಾಶ್ವಾಂಸಂ ಮರ್ತ-
ಮಂಹಸಃ । ತಮರ್ಯೆಮಾಭಿ ರಕ್ಷತ್ಯೃಜೂಯಂತಮನು ವ್ರತಮ್ ।
ಉಕ್ಥೈರ್ಯ ಏನೋಃ ಪರಿಭೂಷತಿ ವ್ರತಂ ಸ್ತೋಮೈರಾಭೂಷತಿ
ವ್ರತಮ್ ॥ 5 ॥ ನಮೋ ದಿವೇ ಬೃಹತೇ ರೋದಸೀಭ್ಯಾಂ ಮಿತ್ರಾಯ
ವೋಚಂ ವರುಣಾಯ ಮೀಳ್ಹುಷೇ ಸುಮೃಳೀಕಾಯ ಮೀಳ್ಹುಷೇ ।
ಇಂದ್ರಮಗ್ನಿಮುಪ ಸ್ತುಹಿ ದ್ಯುಕ್ಷಮರ್ಯಮಣಂ ಭಗಮ್ ।
ಜ್ಯೋಗ್ಜೀವಂತಃ ಪ್ರಜಯಾ ಸಚೇಮಹಿ ಸೋಮಸ್ಯೋತೀ
ಸಚೇಮಹಿ ॥ 6 ॥ ಊತೀ ದೇವಾನಾಂ ವಯಮಿಂದ್ರವಂತೋ
ಮಂಸೀಮಹಿ ಸ್ವಯಶಸೋ ಮರುದ್ಭಿಃ । ಅಗ್ನಿರ್ಮಿತ್ರೋ ವರುಣಃ
ಶರ್ಮ ಯಂಸನ್ತದಶ್ಯಾಮ ಮಘವಾನೋ ವಯಂ ಚ ॥ 7 ॥

ಸೂಕ್ತ 137

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ಪರುಚ್ಛೇಪೋ ದ್ವೈವೋದಾಸಿಃ ॥

ದೇವತಾ : ಮಿತ್ರಾವರುಣೌ ॥ ಛಂದಃ : ಅತಿಶಕ್ವರೀ ॥

ಸುಷುವಾಂ ಯೋತವದ್ರಿಭಿರ್ಗೋಶ್ರೀತಾ ಮತ್ಸರಾ ಇಮೇ ।
ಸೋಮಾಸೋ ಮತ್ಸರಾ ಇಮೇ । ಆ ರಾಜಾನಾ ದಿವಿಸ್ಪೃಶಾಸ್ಮತ್ರಾ
ಗಂತವುಪ ನಃ । ಇಮೇ ವಾಂ ಮಿತ್ರಾವರುಣಾ ಗವಾಶಿರಃ
ಸೋಮಾಃ ಶುಕ್ರಾ ಗವಾಶಿರಃ ॥ 1 ॥ ಇಮು ಆ ಯೋತವಿಂದವಃ
ಸೋಮಾಸೋ ದಧ್ಯಾಶಿರಃ ಸುತಾಸೋ ದಧ್ಯಾಶಿರಃ । ಉತ ವಾ-
ವುಷಸೋ ಬುಧಿ ಸಾಕಂ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ರಶ್ಮಿಭಿಃ । ಸುತೋ
ಮಿತ್ರಾಯ ವರುಣಾಯ ಪೀತಯೇ ಚಾರುರ್ಮಿತಾಯ ಪೀತಯೇ
॥ 2 ॥ ತಾಂ ವಾಂ ಧೇನುಂ ನ ವಾಸರೀಮಂಶುಂ ದುಹಂತ್ಯದ್ರಿಭಿಃ
ಸೋಮಂ ದುಹಂತ್ಯದ್ರಿಭಿಃ । ಅಸ್ಮತ್ರಾ ಗಂತವುಪ ನೋSರ್ವಾಂಚಾ
ಸೋಮಪೀತಯೇ । ಅಯಂ ವಾಂ ಮಿತ್ರಾವರುಣಾ ನೃಭಿಃ ಸುತಃ
ಸೋಮ ಆ ಪೀತಯೇ ಸುತಃ ॥ 3 ॥

ಸೂಕ್ತ 138

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ಪರುಚ್ಛೇಪೋ ದೈವೋದಾಸಿಃ ॥

ದೇವತಾ : ಪೂಷಾ ॥ ಛಂದಃ : ಅತ್ಯಷ್ಟಿಃ ॥

ಪ್ರ ಪ್ರ ಪೂಷ್ಣಸ್ತುವಿಜಾತಸ್ಯ ಶಸ್ಯತೇ ಮಹಿತ್ವಮಸ್ಯ ತವಸೋ ನ ತಂದತೇ ಸ್ತೋತ್ರಮಸ್ಯ ನ ತಂದತೇ । ಅರ್ಚಾಮಿ ಸುಮ್ನಯನ್ನಹಮಂತ್ಯೂತಿಂ ಮಯೋಭುವಮ್ । ವಿಶ್ವಸ್ಯ ಯೋ ಮನ ಆಯುಯುವೇ ಮಖೋ ದೇವ ಆಯುಯುವೇ ಮಖಃ ॥ 1 ॥ ಪ್ರ ಹಿ ತ್ವಾ ಪೂಷನ್ನಜಿರಂ ನ ಯಾಮನಿ ಸ್ತೋಮೇಭಿಃ ಕೃಣ್ವ ಋಣವೋ ಯಥಾ ಮೃಧ ಉಷ್ಟ್ರೋ ನ ಪೀಪರೋ ಮೃಧಃ । ಹುವೇ ಯತ್ತ್ವಾಮಯೋಭುವಂ ದೇವಂ ಸಖ್ಯಾಯ ಮರ್ತ್ಯಃ । ಅಸ್ಮಾಕಮಾಂಗೂಷಾನ್ದ್ಯುಮ್ನಸಾಕೃಧಿ ವಾಜೇಷು ದ್ಯುಮ್ನಸಾಕೃಧಿ ॥ 2 ॥ ಯಸ್ಯ ತೇ ಪೂಷನ್ತ್ಸಖ್ಯೇ ವಿಪನ್ಯವಃ ಕ್ರತ್ವಾ ಚಿತ್ಸಂ-ತೋಽವಸಾ ಬುಭುಜ್ರಿರ ಇತಿ ಕ್ರತ್ವಾ ಬುಭುಜ್ರಿರೇ । ತಾಮನು ತ್ವಾ ನವೀಯಸೀಂ ನಿಯುತಂ ರಾಯ ಈಮಹೇ । ಅಹೇಳಮಾನ

ಉರುಶಂಸ ಸರೀ ಭವ ವಾಜೇವಾಜೇ ಸರೀ ಭವ ॥ 3 ॥ ಅಸ್ಯಾ ಊ ಷು ಣ ಉಪ ಸ್ತಾತಯೇ ಭುವೋಽಹೇಳಮಾನೋ ರರಿವಾ ಅಜಾಶ್ವ ಶ್ರವಸ್ಯತಾವಜಾಶ್ವ । ಓ ಷು ತ್ವಾ ವವೃತೀಮಹಿ ಸ್ತೋಮೇಭಿರ್ದಸ್ಮ ಸಾಧುಭಿಃ । ನಹಿ ತ್ವಾ ಪೂಷನ್ನತಿಮನ್ಯ ಆಘೃಣೇ ನ ತೇ ಸಖ್ಯಮುಪಹ್ನುವೇ ॥ 4 ॥

ಸೂಕ್ತ 139

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ಪರುಚ್ಛೇಪೋ ದೈವೋದಾಸಿಃ ॥

ದೇವತಾ : 1 ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ । 2ಮಿತ್ರಾವರುಣೌ । 3-5 ಅಶ್ವಿನೌ । 6 ಇಂದ್ರಃ । 7ಅಗ್ನಿಃ 8 ಮರುತಃ । 9 ಇಂದ್ರಾಗ್ನೀ । 10 ಬೃಹಸ್ಪತಿಃ । 11 ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ॥

ಛಂದಃ : 1-4; 6-10 ಅತ್ಯಷ್ಟಿಃ । 5 ಬೃಹತೀ । 11 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಅಸ್ತು ಶ್ರೌಷಟ್ ಪುರೋ ಅಗ್ನಿಂ ಧಿಯಾ ದಧ ಆ ನು ತಚ್ಛರ್ಧೋ ದಿವ್ಯಂ ವೃಣೇ ವಯ ಇಂದ್ರವಾಯೂ ವೃಣೇವಯೇ । ಯೇದ್ಧ ಕ್ರಾಣಾ ವಿವಸ್ವತಿ ನಾಭಾ ಸಂದಾಯಿ ನವ್ಯಸೀ । ಅಧ ಪ್ರ ಸೂ ನ ಉಪ ಯಂತು ಧೀತಯೋ ದೇವಾ ಅಚ್ಛಾ ನ ಧೀತಯಃ

॥ 1 ॥ ಯದ್ಧ ತ್ಯನ್ಮಿತ್ರಾವರುಣಾವೃತಾದಧ್ಯಾದದಾಥೇ ಅನೃತಂ
ಸ್ವೇನ ಮನ್ಯುನಾ ದಕ್ಷಸ್ಯ ಸ್ವೇನ ಮನ್ಯುನಾ । ಯುವೋರಿತ್ಥಾಧಿ
ಸದ್ಮಸ್ವಪಶ್ಯಾಮ ಹಿರಣ್ಯಯೇವಮ್ । ಧೀಭಿಶ್ಚನ ಮನಸಾ ಸ್ವೇಭಿ-
ರಕ್ಷಭಿಃ ಸೋಮಸ್ಯ ಸ್ವೇಭಿರಕ್ಷಭಿಃ ॥ 2 ॥ ಯುವಾಂ ಸ್ತೋಮೇ-
ಭಿರ್ದೇವಯಂತೋ ಅಶ್ವಿನಾಶ್ರಾವಯಂತ ಇವ ಶ್ಲೋಕ-
ಮಾಯವೋ ಯುವಾಂ ಹವ್ಯಾಭ್ಯಾ (ಆ) ೩ ಯವಃ ।
ಯುವೋರ್ವಿಶ್ವಾ ಅಧಿ ಶ್ರಿಯಃ ಪೃಕ್ಷಶ್ಚ ವಿಶ್ವವೇದಸಾ । ಪ್ರುಷ್ಣಾ-
ಯಂತೇ ವಾಂ ಪವಯೋ ಹಿರಣ್ಯಯೇ ರಥೇ ದಸ್ರಾ ಹಿರಣ್ಯಯೇ
॥ 3 ॥ ಅಚೇತಿ ದಸ್ರಾ ವ್ಯ (ಉ) ೧ ನಾಕಮೃಣ್ವಥೋ ಯುಂಜತೇ
ವಾಂ ರಥಯುಜೋ ದಿವಿಷ್ಟಿಷ್ವಧ್ವಸ್ಮನೋ ದಿವಿಷ್ಟಿಷು । ಅಧಿ
ವಾಂ ಸ್ಥಾಮ ವಂಧುರೇ ರಥೇ ದಸ್ರಾ ಹಿರಣ್ಯಯೇ । ಪಥೇವ
ಯಂತಾವನುಶಾಸತಾ ರಜೋಽಂಜಸಾ ಶಾಸತಾ ರಜಃ ॥ 4 ॥
ಶಚೀಭಿರ್ನಃ ಶಚೀವಸೂ ದಿವಾ ನಕ್ತಂ ದಶಸ್ಯತಮ್ । ಮಾ ವಾಂ
ರಾತಿರುಪ ದಸತ್ಕದಾ ಚನಾಸ್ಮದ್ರಾತಿಃ ಕದಾ ಚನ ॥ 5 ॥ ವೃಷನ್ನಿಂದ್ರ
ವೃಷಪಾಣಾಸ ಇಂದವ ಇಮೇ ಸುತಾ ಅದ್ರಿಷುತಾಸ ಉದ್ಭಿದಸ್ತುಭ್ಯಂ

ಸುತಾಸ ಉದ್ಭಿದಃ। ತೇ ತ್ವಾ ಮಂದಂತು ದಾವನೇ ಮಹೇ
ಚಿತ್ರಾಯ ರಾಧಸೇ। ಗೀರ್ಭಿರ್ಗಿರ್ವಾಹಃ ಸ್ತವಮಾನ ಆ ಗಹಿ
ಸುಮೃಳೀಕೋ ನ ಆ ಗಹಿ ॥ 6 ॥ ಓ ಷೂ ಣೋ ಅಗ್ನೇ ಶೃಣುಹಿ
ತ್ವಮಿಳಿತೋ ದೇವೇಭ್ಯೋ ಬ್ರವಸಿ ಯಜ್ಞಿಯೇಭ್ಯೋ
ರಾಜಭ್ಯೋ ಯಜ್ಞಿಯೇಭ್ಯಃ। ಯದ್ಧ ತ್ಯಾಮಂಗಿರೋಭ್ಯೋ
ಧೇನುಂ ದೇವಾ ಅದತ್ತನ। ವಿ ತಾಂ ದುಹ್ರೇ ಅರ್ಯಮಾ ಕರ್ತರೀ
ಸಚಾ ಏಷ ತಾಂ ವೇದ ಮೇ ಸಚಾ ॥ 7 ॥ ಮೋ ಷು ವೋ
ಅಸ್ಮದಭಿ ತಾನಿ ಪೌಂಸ್ಯಾ ಸನಾ ಭೂವನ್ದ್ಯುಮ್ನಾನಿ ಮೋತ
ಜಾರಿಷುರಸ್ಮತ್ಪುರೋತ ಜಾರಿಷುಃ। ಯದ್ವಶ್ಚಿತ್ರಂ ಯುಗೇಯುಗೇ
ನವ್ಯಂ ಘೋಷಾದಮರ್ತ್ಯಮ್। ಅಸ್ಮಾಸು ತನ್ಮರುತೋ ಯಚ್ಚ
ದುಷ್ಟರಂ ದಿಧೃತಾ ಯಚ್ಚ ದುಷ್ಟರಮ್ ॥ 8 ॥ ದಧ್ಯಙ್ ಹ ಮೇ
ಜನುಷಂ ಪೂರ್ವೋ ಅಂಗಿರಾಃ ಪ್ರಿಯಮೇಧಃ ಕಣ್ವೋ ಅತ್ರಿ-
ರ್ಮನುರ್ವಿದುಸ್ತೇ ಮೇ ಪೂರ್ವೇ ಮನುರ್ವಿದುಃ। ತೇಷಾಂ
ದೇವೇಷ್ವಾಯತಿರಸ್ಮಾಕಂ ತೇಷು ನಾಭಯಃ। ತೇಷಾಂ ಪದೇನ
ಮಹ್ಯಾ ನಮೇ ಗಿರೇಂದ್ರಾಗ್ನೀ ಆ ನಮೇ ಗಿರಾ ॥ 9 ॥ ಹೋತಾ

ಯುಕ್ಷ್ವದ್ವನಿನೋ ವಂತ ವಾರ್ಯಂ ಬೃಹಸ್ಪತಿರ್ಯಜತಿ ವೇನ
ಉಕ್ಷ್ಣಭಿಃ ಪುರುವಾರೇಭಿರುಕ್ಷ್ಣಭಿಃ । ಜಗೃಭ್ಮಾ ದೂರಆದಿಶಂ
ಶ್ಲೋಕಮದ್ರೇರಧ ತ್ಮನಾ । ಅಧಾರಯದರರಿಂದಾನಿ ಸುಕ್ರತುಃ
ಪುರೂ ಸದ್ಮಾನಿ ಸುಕ್ರತುಃ ॥ 10 ॥ ಯೇ ದೇವಾಸೋ ದಿವ್ಯೇ-
ಕಾದಶ ಸ್ಥ ಪೃಥಿವ್ಯಾಮಧ್ಯೇಕಾದಶ ಸ್ಥ । ಅಪ್ಸುಕ್ಷಿತೋ ಮಹಿನೈ-
ಕಾದಶ ಸ್ಥ ತೇ ದೇವಾಸೋ ಯಜ್ಞಮಿಮಂ ಜುಷಧ್ವಮ್ ॥ 11 ॥

ಸೂಕ್ತ 140

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ದೀರ್ಘತಮಾ ಔಚಥ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥

ಛಂದಃ : 1-9,11 ಜಗತೀ । 10 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ಜಗತೀ ವಾ। 12-13 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ವೇದಿಷದೇ ಪ್ರಿಯಧಾಮಾಯ ಸುದ್ಯುತೇ ಧಾಸಿಮಿವ ಪ್ರ
ಭರಾ ಯೋನಿಮಗ್ನಯೇ । ವಸ್ತ್ರೇಣೇವ ವಾಸಯಾ ಮನ್ಮನಾ
ಶುಚಿಂ ಜ್ಯೋತೀರಥಂ ಶುಕ್ರವರ್ಣಂ ತಮೋಹನಮ್ ॥ 1 ॥ ಅಭಿ
ದ್ವಿಜನ್ಮಾ ತ್ರಿವೃದನ್ನಮೃಜ್ಯತೇ ಸಂವತ್ಸರೇ ವಾವೃಧೇ ಜಗ್ಧಮಿಪಾ
ಪುನಃ । ಅನ್ಯಸ್ಯಾಸಾ ಜಿಹ್ವಯಾ ಜೇನ್ಯೋ ವೃಷಾ ನ್ಯ (ಅ) ೧ನ್ಯೇನ

ವನಿನೋ ಮೃಷ್ಟ ವಾರಣಃ ॥ 2 ॥ ಕೃಷ್ಣಪ್ರುತೌ ವೇವಿಜೇ ಅಸ್ಯ
ಸಪ್ತಿತಾ ಉಭಾ ತರೇತೇ ಅಭಿ ಮಾತರಾ ಶಿಶುಮ್ । ಪ್ರಾಚಾಜಿಹ್ಮಂ
ಧ್ವಸಯಂತಂ ತೃಷುಜ್ಯತವಾ ಸಾಚ್ಯಂ ಕುಪಯಂ ವರ್ಧನಂ ಪಿತುಃ
॥ 3 ॥ ಮುಮುಕ್ಷ್ವೋ (ಓ) ಣಿ ಮನವೇ ಮಾನವಸ್ಯತೇ ರಘುದ್ರುವಃ
ಕೃಷ್ಣಸೀತಾಸ ಊಜುವಃ । ಅಸಮನಾ ಅಜಿರಾಸೋ ರಘುಷ್ಯದೋ
ವಾತಜೂತಾ ಉಪ ಯುಜ್ಯಂತ ಆಶವಃ ॥ 4 ॥ ಆದಸ್ಯ ತೇ ಧ್ವಸ-
ಯಂತೋ ವೃಥೇರತೇ ಕೃಷ್ಣಮಭ್ವಂ ಮಹಿ ವರ್ಪಃ ಕರಿಕ್ರತಃ ।
ಯತ್ಸೀಂ ಮಹೀಮವನಿಂ ಪ್ರಾಭಿ ಮರ್ಮೃಶದಭಿಶ್ವಸನ್ತ್ಸನಯೇ-
ನ್ನೇತಿ ನಾನದತ್ ॥ 5 ॥ ಭೂಷನ್ನ ಯೋsಧಿ ಬಭ್ರೂಷು ನಮ್ನತೇ
ವೃಷೇವ ಪತ್ನೀರಭ್ಯೇತಿ ರೋರುವತ್ । ಓಜಾಯಮಾನಸ್ತನ್ವಶ್ಚ
ಶುಂಭತೇ ಭೀಮೋ ನ ಶೃಂಗಾ ದವಿಧಾವ ದುರ್ಗೃಭಿಃ ॥ 6 ॥ ಸ
ಸಂಸ್ತಿರೋ ವಿಷ್ಟಿರಃ ಸಂ ಗೃಭಾಯತಿ ಜಾನನ್ನೇವ ಜಾನತೀರ್ನಿತ್ಯ
ಆ ಶಯೇ । ಪುನರ್ವರ್ಧಂತೇ ಅಪಿ ಯಂತಿ ದೇವ್ಯಮನ್ಯದ್ವರ್ಪಃ
ಪಿತ್ರೋಃ ಕೃಣ್ವತೇ ಸಚಾ ॥ 7 ॥ ತಮುಗ್ರುವಃ ಕೇಶಿನೀಃ ಸಂ ಹಿ
ರೇಭಿರ ಊಧ್ವಾಸ್ತಸ್ಥುರ್ಮಮೃಷ್ಟೀಃ ಪ್ರಾಯವೇ ಪುನಃ । ತಾಸಾಂ

ಜರಾಂ ಪ್ರಮುಂಚನ್ನೇತಿ ನಾನದದಸುಂ ಪರಂ ಜನಯಞ್ಜೀವ-
ಮುಸ್ತೃತವ್ ॥ 8 ॥ ಅಧೀವಾಸಂ ಪರಿ ಮಾತೂರಿಹನ್ನಹ ತುವಿ-
ಗ್ರೇಭಿಃ ಸತ್ವಭಿರ್ಯಾತಿ ವಿ ಜ್ರಯಃ । ವಯೋ ದಧತ್ಪದ್ವತೇ ರೇರಿ-
ಹತ್ಸದಾನು ಶ್ಯೇನೀ ಸಚತೇ ವರ್ತನೀರಹ ॥ 9 ॥ ಅಸ್ಮಾಕಮಗ್ನೇ
ಮಘವತ್ಸು ದೀದಿಹ್ಯಧ ಶ್ವಸೀವಾನ್, ವೃಷಭೋ ದಮೂನಾಃ ।
ಅವಾಸ್ಯಾ ಶಿಶುಮತೀರದೀದೇರ್ವರ್ಮೀವ ಯುತ್ಸು ಪರಿಜರ್ಭು-
ರಾಣಃ ॥ 10 ॥ ಇದಮಗ್ನೇ ಸುಧಿತಂ ದುರ್ಧಿತಾದಧಿ ಪ್ರಿಯಾದು
ಚ್ಚಿನ್ಮನ್ಮನಃ ಪ್ರೇಯೋ ಅಸ್ತು ತೇ । ಯತ್ತೇ ಶುಕ್ರಂ ತನ್ವೋ (ಓ) ಕ್ಷ
ರೋಚತೇ ಶುಚಿ ತೇನಾಸ್ಮಭ್ಯಂ ವನಸೇ ರತ್ನಮಾ ತ್ವಮ್ ॥ 11 ॥
ರಥಾಯ ನಾವಮುತ ನೋ ಗೃಹಾಯ ನಿತ್ಯಾರಿತ್ರಾಂ ಪದ್ವತೀಂ
ರಾಸ್ಯಗ್ನೇ । ಅಸ್ಮಾಕಂ ವೀರಾ ಉತ ನೋ ಮಘೋನೋ ಜನಾಂಶ್ಚ
ಯಾ ಪಾರಯಾಚ್ಚರ್ಮ ಯಾ ಚ ॥ 12 ॥ ಅಭೀ ನೋ ಅಗ್ನ
ಉಕ್ಥಮಿಜ್ಜುಗುರ್ಯಾ ದ್ಯಾವಾಕ್ಷಾಮಾ ಸಿಂಧವಶ್ಚ ಸ್ವಗೂರ್ತಾಃ ।
ಗವ್ಯಂ ಯವ್ಯಂ ಯಂತೋ ದೀರ್ಘಾಹೇಷಂ ವರಮರುಣ್ಯೋ
ವರಂತ ॥ 13 ॥

ಸೂಕ್ತ 141

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯೆ 2

ಋಷಿಃ ದೀರ್ಘತಮಾ ಔಚಥ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥

ಛಂದಃ : 1-11 ಜಗತೀ । 12-13 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಬಳಿತ್ಥಾ ತದ್ವಪುಷೇ ಧಾಯಿ ದರ್ಶತಂ ದೇವಸ್ಯ ಭರ್ಗಃ
ಸಹಸೋ ಯತೋ ಜನಿ । ಯದೀಮುಪ ಹ್ವರತೇ ಸಾಧತೇ ಮತಿ-
ರ್ಋತಸ್ಯ ಧೇನಾ ಅನಯಂತ ಸಸ್ರುತಃ ॥ 1 ॥ ಪೃಕ್ಷೋ ವಪುಃ
ಪಿತುಮಾನ್ನಿತ್ಯ ಆ ಶಯೇ ದ್ವಿತೀಯಮಾ ಸಪ್ತಶಿವಾಸು ಮಾತೃಷು ।
ತೃತೀಯಮಸ್ಯ ವೃಷಭಸ್ಯ ದೋಹಸೇ ದಶಪ್ರಮತಿಂ ಜನಯಂತ
ಯೋಷಣಃ ॥ 2 ॥ ನಿರ್ಯದೀಂ ಬುಧ್ನಾನ್ಮಹಿಷಸ್ಯ ವರ್ಪಸ ಈಶಾ-
ನಾಸಃ ಶವಸಾ ಕ್ರಂತ ಸೂರಯಃ । ಯದೀಮನು ಪ್ರದಿವೋ ಮಧ್ವ
ಆಧವೇ ಗುಹಾ ಸಂತಂ ಮಾತರಿಶ್ವಾ ಮಥಾಯತಿ ॥ 3 ॥ ಪ್ರ
ಯತ್ಪಿತುಃ ಪರಮಾನ್ನೀಯತೇ ಪರ್ಯಾ ಪೃಕ್ಷುಧೋ ವೀರುಧೋ
ದಂಸು ರೋಹತಿ । ಉಭಾ ಯದಸ್ಯ ಜನುಷಂ ಯದಿನ್ವತ ಆದಿದ್ಯ-

ವಿಷ್ಠೋ ಅಭವದ್ಘೃಣಾ ಶುಚಿಃ ॥ 4 ॥ ಆದಿನ್ಮಾತೄರಾವಿಶದ್ಯಾಸ್ವಾ
ಶುಚಿರಹಿಂಸ್ಯಮಾನ ಉರ್ವಿಯಾ ವಿ ವಾವೃಧೇ । ಅನು ಯತ್ಪೂ-
ರ್ವಾ ಅರುಹತ್ಸನಾಜುವೋ ನಿ ನವ್ಯಸೀಷ್ವವರಾಸು ಧಾವತೇ ॥ 5 ॥
ಆದಿದ್ಧೋತಾರಂ ವೃಣತೇ ದಿವಿಷ್ಟಿಷು ಭಗವಿವ ಪಪೃಚ್ಛಾನಾಸ
ಋಂಜತೇ । ದೇವಾನ್, ಯತ್ಕೃತ್ವಾ ಮುಜ್ಮನಾ ಪುರುಷ್ಟುತೋ
ಮರ್ತಂ ಶಂಸಂ ವಿಶ್ವಧಾ ವೇತಿ ಧಾಯಸೇ ॥ 6 ॥ ವಿ ಯದಸ್ಥಾ-
ದ್ಯಜತೋ ವಾತಚೋದಿತೋ ಹ್ವಾರೋ ನ ವಕ್ವಾ ಜರಣಾ ಅನಾ-
ಕೃತಃ । ತಸ್ಯ ಪತ್ಮನ್ದಕ್ಷುಷಃ ಕೃಷ್ಣಜಂಹಸಃ ಶುಚಿಜನ್ಮನೋ ರಜ
ಆ ವ್ಯಧ್ವನಃ ॥ 7 ॥ ರಥೋ ನ ಯಾತಃ ಶಿಕ್ವಭಿಃ ಕೃತೋ ದ್ಯಾವುಂ-
ಗೇಭಿರರುಷೇಭಿರೀಯತೇ । ಆದಸ್ಯ ತೇ ಕೃಷ್ಣಾಸೋ ದಕ್ಷಿ ಸೂರ-
ಯೇಃ ಶೂರಸ್ಯೇವ ತ್ವೇಷಥಾದೀಷತೇ ವಯಃ ॥ 8 ॥ ತ್ವಯಾ ಹ್ಯಗ್ನೇ
ವರುಣೋ ಧೃತವ್ರತೋ ಮಿತ್ರಃ ಶಾಶದ್ರೇ ಅರ್ಯಮಾ ಸುದಾ-
ನವಃ । ಯತ್ತ್ವೀಮನು ಕ್ರತುನಾ ವಿಶ್ವಥಾ ವಿಭುರರಾನ್ನ ನೇಮಿಃ
ಪರಿಭೂರಜಾಯಥಾಃ ॥ 9 ॥ ತ್ವಮಗ್ನೇ ಶಶಮಾನಾಯ ಸುನ್ವತೇ
ರತ್ನಂ ಯವಿಷ್ಠ ದೇವತಾತಿಮಿನ್ವಸಿ । ತಂ ತ್ವಾ ನು ನವ್ಯಂ ಸಹಸೋ

ಯುವನ್ವಯಂ ಭಗಂ ನ ಕಾರೇ ಮಹಿರತ್ನ ಧೀಮಹಿ ॥ 10 ॥

ಅಸ್ಮೇ ರಯಿಂ ನ ಸ್ವರ್ಥಂ ದಮೂನಸಂ ಭಗಂ ದಕ್ಷಂ ನ ಪಪೃಚಾಸಿ ಧರ್ಣಸಿಂ । ರಶ್ಮೀರಿವ ಯೋ ಯಮತಿ ಜನ್ಮನೀ ಉಭೇ ದೇವಾನಾಂ ಶಂಸಮೃತ ಆ ಚ ಸುಕ್ರತುಃ ॥ 11 ॥ ಉತ ನಃ ಸುದ್ಯೋತಾ ಹಿರಾಶ್ವೋ ಹೋತಾ ಮಂದ್ರಃ ಶೃಣವಚ್ಛಂದ್ರ ರಥಃ । ಸ ನೋ ನೇಷನ್ನೇಷತಮೈರಮೂರೋSಗ್ನಿರ್ವಾಮಂ ಸುವಿತಂ ವಸ್ಯೋ ಅಚ್ಛ ॥ 12 ॥ ಅಸ್ತಾವ್ಯಗ್ನಿಃ ಶಿವೋ ವಯ್ಭಿರರ್ಕೈಃ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಾಯ ಪ್ರತರಂ ದಧಾನಃ । ಅವಿಷ್ಟಾ ಚ ಯೋ ಮಘವಾನೋ ವಯಂ ಚ ವಿಹಂ ನ ಸೂರೋ ಅತಿ ನಿಷ್ಟತನ್ಯುಃ ॥ 13 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 142

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಆಪ್ರೀ ಸೂಕ್ತಮ್

ಋಷಿಃ ದೀರ್ಘತಮಾ ಔಚಥ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : 1 ಸಮಿತ್ । 2 ತನೂನಪಾತ್ । 3 ನರಾಶಂಸಃ । 4 ಇಳಃ । 5 ಬರ್ಹಿಃ । 6 ದೇವೀರ್ದ್ವಾರಃ । 7 ಉಷಾಸಾನಕ್ತಾ । 8 ದೈವ್ಯೌ, ಹೋತಾರೌ ಪ್ರಚೇತಸೌ । 9 ತಿಸ್ರೋದೇವ್ಯಃ । ಸರಸ್ವತೀಳಾಭಾರತ್ಯಃ । 10 ತ್ವಷ್ಟಾ । 11 ವನಸ್ಪತಿಃ । 12 ಸ್ವಾಹಾಕೃತಯಃ । 13 ಇಂದ್ರಃ ॥

ಛಂದಃ : ಅನುಷ್ಟುಪ್ ॥

ಸಮಿದ್ಧೋ ಅಗ್ನ ಆ ವಹ ದೇವಾಁ ಅದ್ಯ ಯತಸ್ರುಚೇ ।
ತಂತುಂ ತನುಷ್ವ ಪೂರ್ವ್ಯಂ ಸುತಸೋಮಾಯ ದಾಶುಷೇ ॥ 1 ॥
ಘೃತವಂತಮುಪ ಮಾಸಿ ಮಧುಮಂತಂ ತನೂನಪಾತ್ । ಯಜ್ಞಂ
ವಿಪ್ರಸ್ಯ ಮಾವತಃ ಶಶಮಾನಸ್ಯ ದಾಶುಷಃ ॥ 2 ॥ ಶುಚಿಃ ಪಾವಕೋ
ಅದ್ಭುತೋ ಮಧ್ವಾ ಯಜ್ಞಂ ಮಿಮಿಕ್ಷತಿ । ನರಾಶಂಸಸ್ತ್ರಿರಾ
ದಿವೋ ದೇವೋ ದೇವೇಷು ಯಜ್ಞಿಯಃ ॥ 3 ॥ ಈಳಿತೋ ಅಗ್ನ
ಆ ವಹೇಂದ್ರಂ ಚಿತ್ರಮಿಹ ಪ್ರಿಯಮ್ । ಇಯಂ ಹಿ ತ್ವಾ ಮತಿ-
ರ್ಮಮಾಚ್ಛಾ ಸುಜಿಹ್ವ ವಚ್ಯತೇ ॥ 4 ॥ ಸ್ತೃಣಾನಾಸೋ ಯತ-

ಸ್ರುಚೋ ಬರ್ಹಿರ್ಯಜ್ಞೇ ಸ್ವಧ್ವರೇ। ವೃಂಜೇ ದೇವವ್ಯಚಸ್ತಮ-
ವಿಂದ್ರಾಯ ಶರ್ಮ ಸಪ್ರಥಃ ॥ 5 ॥ ವಿ ಶ್ರಯಂತಾಮೃತಾವೃಧಃ
ಪ್ರಯೈ ದೇವೇಭ್ಯೋ ಮಹೀಃ। ಪಾವಕಾಸಃ ಪುರುಸ್ಪೃಹೋ
ದ್ವಾರೋ ದೇವೀರಸಶ್ಚತಃ ॥ 6 ॥ ಆ ಭಂದಮಾನೇ ಉಪಾಕೇ
ನಕ್ತೋಷಾಸಾ ಸುಪೇಶಸಾ। ಯಹ್ವೀ ಋತಸ್ಯ ಮಾತರಾ ಸೀದತಾಂ
ಬರ್ಹಿರಾ ಸುಮತ್ ॥ 7 ॥ ಮಂದ್ರಜಿಹ್ವಾ ಜುಗುರ್ವಣೀ ಹೋತಾರಾ
ದೈವ್ಯಾ ಕವೀ। ಯಜ್ಞಂ ನೋ ಯಕ್ಷತಾಮಿಮಂ ಸಿಧ್ರಮದ್ಯ
ದಿವಿಸ್ಪೃಶಮ್ ॥ 8 ॥ ಶುಚಿರ್ದೇವೇಷ್ವರ್ಪಿತಾ ಹೋತ್ರಾ ಮರುತ್ಸು
ಭಾರತೀ। ಇಳಾ ಸರಸ್ವತೀ ಮಹೀ ಬರ್ಹಿಃ ಸೀದಂತು ಯಜ್ಞಿಯಾಃ
॥ 9 ॥ ತನ್ನಸ್ತುರೀಪಮದ್ಭುತಂ ಪುರು ವಾರಂ ಪುರು ತ್ಮನಾ।
ತ್ವಷ್ಟಾ ಪೋಷಾಯ ವಿ ಷ್ಯತು ರಾಯೇ ನಾಭಾ ನೋ ಅಸ್ಮಯುಃ
॥ 10 ॥ ಅವಸೃಜನ್ನುಪ ತ್ಮನಾ ದೇವಾನ್, ಯಕ್ಷಿ ವನಸ್ಪತೇ।
ಅಗ್ನಿರ್ಹವ್ಯಾ ಸುಷೂದತಿ ದೇವೋ ದೇವೇಷು ಮೇಧಿರಃ ॥ 11 ॥
ಪ್ರೂಷಣ್ವತೇ ಮರುತ್ವತೇ ವಿಶ್ವದೇವಾಯ ವಾಯವೇ। ಸ್ವಾಹಾ
ಗಾಯತ್ರವೇಪಸೇ ಹವ್ಯಮಿಂದ್ರಾಯ ಕರ್ತನ ॥ 12 ॥ ಸ್ವಾಹಾ-

ಕೃತಾನ್ಯಾ ಗಹ್ಯುಪ ಹವ್ಯಾನಿ ವೀತಯೇ । ಇಂದ್ರಾ ಗಹಿ ಶ್ರುಧೀ
ಹವಂ ತ್ವಾಂ ಹವಂತೇ ಅಧ್ವರೇ ॥ 13 ॥

ಸೂಕ್ತ 143

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ದೀರ್ಘತಮಾ ಔಜಥ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ । ಛಂದಃ : 1-7 ಜಗತೀ । 8 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಪ್ರ ತವ್ಯಸೀಂ ನವ್ಯಸೀಂ ಧೀತಿಮಗ್ನಯೇ ವಾಚೋ ಮತಿಂ
ಸಹಸಃ ಸೂನವೇ ಭರೇ । ಅಪಾಂ ನಪಾದ್ಯೋ ವಸುಭಿಃ ಸಹ
ಪ್ರಿಯೋ ಹೋತಾ ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ ನ್ಯಸೀದದೃತ್ವಿಯಃ ॥ 1 ॥ ಸ
ಜಾಯಮಾನಃ ಪರಮೇ ವ್ಯೋಮನ್ಯಾವಿರಗ್ನಿರಭವನ್ಮಾತರಿಶ್ವನೇ ।
ಅಸ್ಯ ಕ್ರತ್ವಾ ಸಮಿಧಾನಸ್ಯ ಮಜ್ಮನಾ ಪ್ರ ದ್ಯಾವಾ ಶೋಚಿಷಾ
ಪೃಥಿವೀ ಅರೋಚಯತ್ ॥ 2 ॥ ಅಸ್ಯ ತ್ವೇಷಾ ಅಜರಾ ಅಸ್ಯ
ಭಾನವಃ ಸುಸಂದೃಶಃ ಸುಪ್ರತೀಕಸ್ಯ ಸುದ್ಯುತಃ । ಭಾತ್ವಕ್ಷಸೋ
ಅತ್ಯಕ್ತುನ ಸಿಂಧವೋಽಗ್ನೇ ರೇಜಂತೇ ಅಸಸಂತೋ ಅಜರಾಃ
॥ 3 ॥ ಯಮೋರಿರೇ ಭೃಗವೋ ವಿಶ್ವವೇದಸಂ ನಾಭಾ ಪೃಥಿವ್ಯಾ

ಭುವನಸ್ಯ ಮಜ್ಮನಾ । ಅಗ್ನಿಂ ತಂ ಗೀರ್ಭಿರ್ಹಿನುಹಿ ಸ್ವ ಆ
ದಮೇ ಯ ಏಕೋ ವಸ್ವೋ ವರುಣೋ ನ ರಾಜತಿ ॥ 4 ॥ ನ
ಯೋ ವರಾಯ ಮರುತಾಮಿವ ಸ್ವನಃ ಸೇನೇವ ಸೃಷ್ಟಾ ದಿವ್ಯಾ
ಯಥಾಶನಿಃ । ಅಗ್ನಿರ್ಜಂಭೈಸ್ತಿಗಿತೈರತ್ತಿ ಭರ್ವತಿ ಯೋಧೋ ನ
ಶತ್ರೂನ್ತ್ಸನ ವನಾ ನ್ಯೃಂಜತೇ ॥ 5 ॥ ಕುವಿನ್ನೋ ಅಗ್ನಿರುಚಥಸ್ಯ
ವೀರಸದ್ವಸುಷ್ಕುವಿದ್ವಸುಭಿಃ ಕಾಮಮಾವರತ್ । ಚೋದಃ ಕುವಿ-
ತ್ತುತ್ತುಜ್ಯಾತ್ಸಾತಯೇ ಧಿಯಃ ಶುಚಿಪ್ರತೀಕಂ ತಮುಯಾ ಧಿಯಾ
ಗೃಣೇ ॥ 6 ॥ ಘೃತಪ್ರತೀಕಂ ವ ಋತಸ್ಯ ಧೂರ್ಷದಮುಗ್ನಿಂ ಮಿತ್ರಂ
ನ ಸಮಿಧಾನ ಋಂಜತೇ । ಇಂಧಾನೋ ಅಕ್ರೋ ವಿದಥೇಷು
ದೀದ್ಯಚ್ಛುಕ್ರವರ್ಣಾಮುದು ನೋ ಯಂಸತೇ ಧಿಯಂ ॥ 7 ॥
ಅಪ್ರಯುಚ್ಛನ್ನಪ್ರಯುಚ್ಛದ್ಭಿರಗ್ನೇ ಶಿವೇಭಿರ್ನಃ ಪಾಯುಭಿಃ
ಪಾಹಿ ಶಗ್ಮೈಃ । ಅದಬ್ಧೇಭಿರದೃಪಿತೇಭಿರಿಷ್ಟೇSನಿಮಿಷದ್ಭಿಃ ಪರಿ
ಪಾಹಿ ನೋ ಜಾಃ ॥ 8 ॥

ಸೂಕ್ತ 144

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ದೀರ್ಘತಮಾ ಔಚಥ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ಜಗತೀ ॥

ಏತಿ ಪ್ರ ಹೋತಾ ವ್ರತಮಸ್ಯ ಮಾಯಯೋದ್ಧ್ವಂ
ದಧಾನಃ ಶುಚಿಪೇಶಸಂ ಧಿಯಮ್ । ಅಭಿ ಸ್ರುಚಃ ಕ್ರಮತೇ
ದಕ್ಷಿಣಾವೃತೋ ಯಾ ಅಸ್ಯ ಧಾಮ ಪ್ರಥಮಂ ಹ ನಿಂಸತೇ ॥ 1 ॥
ಅಭೀವೃತಸ್ಯ ದೋಹನಾ ಅನೂಷತ ಯೋನೌ ದೇವಸ್ಯ ಸದನೇ
ಪರೀವೃತಾಃ । ಅಪಾಮುಪಸ್ಥೇ ವಿಭೃತೋ ಯದಾವಸದಧ ಸ್ವಧಾ
ಅಧಯದ್ಯಾಭಿರೀಯತೇ ॥ 2 ॥ ಯುಯೂಷತಃ ಸವಯಸಾ ತದಿ-
ದ್ವಪುಃ ಸಮಾನಮರ್ಥಂ ವಿತರಿತ್ರತಾ ಮಿಥಃ । ಆದೀಂ ಭಗೋ
ನ ಹವ್ಯಃ ಸಮಸ್ಮದಾ ವೋಳ್ಹೂರ್ನ ರಶ್ಮೀನ್ತ್ಸಮಯಂಸ್ತ ಸಾರಥಿಃ
॥ 3 ॥ ಯಮಿಮಾಂ ದ್ವಾ ಸವಯಸಾ ಸಪರ್ಯತಃ ಸಮಾನೇ ಯೋನಾ
ಮಿಥುನಾ ಸಮೋಕಸಾ । ದಿವಾ ನ ನಕ್ತಂ ಪಲಿತೋ ಯುವಾಜನಿ
ಪುರೂ ಚರನ್ನಜರೋ ಮಾನುಷಾ ಯುಗಾ ॥ 4 ॥ ತಮಿಮಾಂ

ಹಿನ್ವಂತಿ ಧೀತಯೋ ದಶ ವ್ರಿಶೋ ದೇವಂ ಮರ್ತಾಸ ಊತಯೇ
ಹವಾಮಹೇ । ಧನೋರಧಿ ಪ್ರವತ ಆ ಸ ಋಣ್ವತ್ಯಭಿವ್ರಜದ್ಭಿರ್ವ-
ಯುನಾ ನವಾಧಿತ ॥ 5 ॥ ತ್ವಂ ಹ್ಯಗ್ನೇ ದಿವ್ಯಸ್ಯ ರಾಜಸಿ ತ್ವಂ
ಪಾರ್ಥಿವಸ್ಯ ಪಶುಪಾ ಇವ ತ್ಮನಾ । ಏನೀ ತ ಏತೇ ಬೃಹತೀ ಅಭಿ-
ಶ್ರಿಯೋ ಹಿರಣ್ಯಯೀ ವಕ್ವರೀ ಬರ್ಹಿರಾಶಾತೇ ॥ 6 ॥ ಅಗ್ನೇ
ಜುಷಸ್ವ ಪ್ರತಿ ಹರ್ಯ ತದ್ವಚೋ ಮಂದ್ರ ಸ್ವಧಾವ ಋತಜಾತ
ಸುಕ್ರತೋ । ಯೋ ವಿಶ್ವತಃ ಪ್ರತ್ಯಙ್ಙಸಿ ದರ್ಶತೋ ರಣ್ವಃ
ಸಂದೃಷ್ಟೌ ಪಿತುಮಾ ಇವ ಕ್ಷಯಃ ॥ 7 ॥

ಸೂಕ್ತ 145

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ದೀರ್ಘತಮಾ ಔಚಥ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : 1-4 ಜಗತೀ । 5 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ತಂ ಪೃಚ್ಛತಾ ಸ ಜಗಾಮಾ ಸ ವೇದ ಸ ಚಿಕಿತ್ವಾ ಈಯತೇ
ಸಾ ನ್ವೀಯತೇ । ತಸ್ಮಿನ್ತ್ಸಂತಿ ಪ್ರಶಿಷಸ್ತಸ್ಮಿನ್ನಿಷ್ಟಯಃ ಸ ವಾಜಸ್ಯ
ಶವಸಃ ಶುಷ್ಮಿಣಸ್ಪತಿಃ ॥ 1 ॥ ತಮಿತ್ಪೃಚ್ಛಂತಿ ನ ಸಿಮೋ ವಿ

ಪೃಚ್ಛತಿ ಸ್ವೇನೇವ ಧೀರೋ ಮನಸಾ ಯದಗ್ರಭೀತ್ । ನ ಮೃಷ್ಯತೇ ಪ್ರಥಮಂ ನಾಪರಂ ವಚೋಽಸ್ಯ ಕ್ರತ್ವಾ ಸಚತೇ ಅಪ್ರದೃಪಿತಃ ॥ 2 ॥ ತಮಿದ್ಗಚ್ಛಂತಿ ಜುಹ್ವ (ಅ) ಏ ಸ್ತಮರ್ವತೀರ್ವಿಶ್ವಾನ್ಯೇಕಃ ಶೃಣವದ್ವಚಾಂಸಿ ಮೇ । ಪುರುಪ್ರೈಷಸ್ತುರಿಯರ್ಜ್ಞಸಾಧನೋಽ– ಚ್ಛಿದ್ರೋತಿಃ ಶಿಶುರಾದತ್ತ ಸಂ ರಭಃ ॥ 3 ॥ ಉಪಸ್ಥಾಯಂ ಚರತಿ ಯತ್ಸಮಾರತ ಸದ್ಯೋ ಜಾತಸ್ತತ್ಸಾರ ಯುಜ್ಯೇಭಿಃ । ಅಭಿ ಶ್ವಾಂತಂ ಮೃಶತೇ ನಾಂದ್ಯೇ ಮುದೇ ಯದೀಂ ಗಚ್ಛಂತ್ಯುಶತೀರಪಿಷ್ಠಿತಮ್ ॥ 4 ॥ ಸ ಈಂ ಮೃಗೋ ಅಪ್ಯೋ ವನರ್ಗುರು ಪತ್ವಚ್ಯುಪಮುಸ್ಯಾಂ ನಿ ಧಾಯಿ । ವ್ಯಬ್ರವೀದ್ವಯುನಾ ಮರ್ತ್ಯೇಭ್ಯೋಽಗ್ನಿರ್ವಿದ್ವಾ ಋತಜಿದ್ಧಿ ಸತ್ಯಃ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 146

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ದೀರ್ಘತಮಾ ಔಚಥ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ತ್ರಿಮೂರ್ಧಾನಂ ಸಪ್ತರಶ್ಮಿಂ ಗೃಣೀಷೇऽನೂನಮಗ್ನಿಂ
ಪಿತ್ರೋರುಪಸ್ಥೇ । ನಿಷತ್ತಮಸ್ಯ ಚರತೋ ಧ್ರುವಸ್ಯ ವಿಶ್ವಾ
ದಿವೋ ರೋಚನಾಪಪ್ರಿವಾಂಸಮ್ ॥ 1 ॥ ಉಕ್ಥಾ ಮಹಾ ಅಭಿ
ವವಕ್ಷ ಏನೇ ಅಜರಸ್ತಸ್ಥಾವಿತೂತಿರ್ಬರ್ಹಿಷ್ಮಃ । ಉರ್ವ್ಯಃ ಪದೋ
ನಿ ದಧಾತಿ ಸಾನೌ ರಿಹಂತ್ಯೂಧೋ ಅರುಷಾಸೋ ಅಸ್ಯ ॥ 2 ॥
ಸಮಾನಂ ವತ್ಸಮಭಿ ಸಂಚರಂತೀ ವಿಷ್ವಗ್ಘೀನಾ ವಿ ಚರತಃ
ಸುಮೇಕೇ । ಅನಪವೃಜ್ಯಾ ಅಧ್ವನೋ ಮಿಮಾನೇ ವಿಶ್ವಾನ್ಕೇತಾ
ಅಧಿ ಮಹೋ ದಧಾನೇ ॥ 3 ॥ ಧೀರಾಸಃ ಪದಂ ಕವಯೋ
ನಯಂತಿ ನಾನಾ ಹೃದಾ ರಕ್ಷಸಾ ಮನಸಾ ಅಜುರ್ಯಮ್ । ಸಿಷಾಸಂತಃ
ಪರ್ಯಪಶ್ಯಂತ ಸಿಂಧುಮಾವಿರೇಭ್ಯೋ ಅಭವತ್ಸೂರ್ಯೋ ನೄನ್
॥ 4 ॥ ದಿದೃಕ್ಷೇಣ್ಯಃ ಪರಿ ಕಾಷ್ಠಾಸು ಜೇನ್ಯ ಈಳೇನ್ಯೋ ಮಹೋ

ಅಭ್ಯಾಯು ಜೀವಸೇ । ಪುರುತ್ರಾ ಯದಭವತ್ಸೂರಹೈಭ್ಯೋ
ಗರ್ಭೇಭ್ಯೋ ಮಘವಾ ವಿಶ್ವದರ್ಶತಃ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 147

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯು 2

ಋಷಿಃ ದೀರ್ಘತಮಾ ಔಚಥ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಕಥಾ ತೇ ಅಗ್ನೇ ಶುಚಯಂತ ಆಯೋರ್ದದಾಶುರ್ವಾಜೇಭಿ-
ರಾಶುಷಾಣಾಃ । ಉಭೇ ಯತ್ತೋಕೇ ತನಯೇ ದಧಾನಾ ಋತಸ್ಯ
ಸಾಮನ್ರಣಯಂತ ದೇವಾಃ ॥ 1 ॥ ಬೋಧಾ ಮೇ ಅಸ್ಯ ವಚಸೋ
ಯವಿಷ್ಠ ಮಂಹಿಷ್ಠಸ್ಯ ಪ್ರಭೃತಸ್ಯ ಸ್ವಧಾವಃ । ಪೀಯತಿ ತ್ವೋ
ಅನು ತ್ವೋ ಗೃಣಾತಿ ವಂದಾರುಸ್ತೇ ತನ್ವಂ ವಂದೇ ಅಗ್ನೇ ॥ 2 ॥
ಯೇ ಪಾಯವೋ ಮಾಮತೇಯಂ ತೇ ಅಗ್ನೇ ಪಶ್ಯಂತೋ ಅಂಧಂ
ದುರಿತಾದರಕ್ಷನ್ । ರರಕ್ಷ ತಾನ್ತ್ಸುಕೃತೋ ವಿಶ್ವವೇದಾ ದಿಪ್ಸಂತ
ಇದ್ರಿಪವೋ ನಾಹ ದೇಭುಃ ॥ 3 ॥ ಯೋ ನೋ ಅಗ್ನೇ ಅರರಿವಾಁ
ಅಘಾಯುರರಾತೀವಾ ಮರ್ಚಯತಿ ದ್ವಯೇನ । ಮಂತ್ರೋ

ಗುರುಃ ಪುನರಸ್ತು ಸೋ ಅಸ್ಮಾ ಅನು ಮೃಕ್ಷೀಷ್ಟ ತನ್ವಂ
ದುರುಕ್ತೈಃ ॥ 4 ॥ ಉತ ವಾ ಯಃ ಸಹಸ್ಯ ಪ್ರವಿದ್ವಾನ್ಮರ್ತೋ
ಮರ್ತಂ ಮರ್ಚಯತಿ ದ್ವಯೇನ । ಅತಃ ಪಾಹಿ ಸ್ತವಮಾನ
ಸ್ತುವಂತಮಗ್ನೇ ಮಾಕಿರ್ನೋ ದುರಿತಾಯ ಧಾಯೀಃ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 148

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ದೀರ್ಘತಮಾ ಔಚಥ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಮಥೀದ್ಯದೀಂ ವಿಷ್ಟೋ ಮಾತರಿಶ್ವಾ ಹೋತಾರಂ ವಿಶ್ವಾಪ್ಸಂ
ವಿಶ್ವದೇವ್ಯಮ್ । ನಿ ಯಂ ದಧುರ್ಮನುಷ್ಯಾಸು ವಿಕ್ಷು ಸ್ವ(ಅ)ರ್ಣ
ಚಿತ್ರಂ ವಪುಷೇ ವಿಭಾವಮ್ ॥ 1 ॥ ದದಾನವಿನ್ನ ದದಭಂತ
ಮನ್ಮಾಗ್ನಿರ್ವರೂಥಂ ಮಮ ತಸ್ಯ ಚಾಕನ್ । ಜುಷಂತ ವಿಶ್ವಾ-
ನ್ಯಸ್ಯ ಕರ್ಮೋಪಸ್ತುತಿಂ ಭರಮಾಣಸ್ಯ ಕಾರೋಃ ॥ 2 ॥ ನಿತ್ಯೇ
ಚಿನ್ನು ಯಂ ಸದನೇ ಜಗೃಭ್ರೇ ಪ್ರಶಸ್ತಿಭಿರ್ದಧಿರೇ ಯಜ್ಞಿ-
ಯಾಸಃ । ಪ್ರ ಸೂ ನಯಂತ ಗೃಭಯಂತ ಇಷ್ಟಾವಶ್ವಾಸೋ ನ

ರ್ಥೋ॑ ರಾರಹಾ॒ಣಾಃ ॥ 3 ॥ ಪುರೂ॑ಣಿ ದ॒ಸ್ಮೋ ನಿ ರಿ॑ಣಾತಿ ಜಂಭ್ಯೈ॑ರಾದ್ಯೋ॒ಚತೇ॑ ವನ॒ ಆ ವಿ॒ಭಾವಾ॑ । ಆದ॑ಸ್ಯ ವಾ॒ತೋ॑ ಅನು ವಾತಿ ಶೋ॒ಚಿರ॑ಸ್ತ್ಯರ್ಣ॑ ತರ್ಯಾ॒ಮಸ॒ನಾಮನು॒ ದ್ಯೂನ್ ॥ 4 ॥ ನ ಯಂ ರಿ॒ಪವೋ॑ ನ ರಿ॑ಷ॒ಣ್ಯವೋ॑ ಗರ್ಭೇ॑ ಸಂತಂ ರೇಷ॒ಣಾ ರೇಷ॑ಯಂತಿ । ಅಂಧಾ॑ ಅ॒ಪಶ್ಯಾ॑ ನ ದಭನ್ನಭಿ॒ಖ್ಯಾ ನಿತ್ಯಾ॑ಸ ಈಂ ಪ್ರೇ॒ತಾರೋ॑ ಅರಕ್ಷನ್ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 149

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ದೀರ್ಘತಮಾ ಔಚಥ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ವಿರಾಟ್ ॥

ಮ॒ಹಃ ಸ ರಾ॒ಯ ಏಷ॑ತೇ॒ ಪತಿ॑ರ್ದನ್ನಿ॒ನ ಇ॒ನಸ್ಯ॑ ವ॒ಸುನಃ॑ ಪ॒ದ ಆ । ಉಪ॑ ಧ್ರ॒ಜಂತ॒ಮುದ್ಯ॑ಯೋ ವಿ॒ಧನ್ನಿ॑ತ್ ॥ 1 ॥ ಸ ಯೋ ವೃ॒ಷಾ ನ॒ರಾಂ ನ ರೋ॑ದ॒ಸ್ಯೋಃ ಶ್ರವೋ॑ಭಿರಸ್ತಿ॒ ಜೀವ॑ಪೀತಸರ್ಗಃ। ಪ್ರ ಯಃ ಸ॑ಸ್ರಾ॒ಣಃ ಶಿಶ್ರೀ॑ತ ಯೋ॒ನೌ ॥ 2 ॥ ಆ ಯಃ ಪು॒ರಂ ನಾರ್ವಿ॑ಣೇ॒ವುದೀ॑ದೇದ॒ತ್ಯಃ ಕ॒ವಿರ್ನ ಭ॒ನ್ಯೋ॑ (ಓ॒) ಷ॒ ನಾರ್ವಾ ।

ಸೂರೋ ನ ರುರುಕ್ವಾಞ್ಛತಾತ್ಮಾ ॥ 3 ॥ ಅಭಿ ದ್ವಿಜನ್ಮಾ ತ್ರಿ
ರೋಚನಾನಿ ವಿಶ್ವಾ ರಜಾಂಸಿ ಶುಶುಚಾನೋ ಅಸ್ಥಾತ್ । ಹೋತಾ
ಯಜಿಷ್ಠೋ ಅಪಾಂ ಸಧಸ್ಥೇ ॥ 4 ॥ ಅಯಂ ಸ ಹೋತಾ ಯೋ
ದ್ವಿಜನ್ಮಾ ವಿಶ್ವಾ ದಧೇ ವಾರ್ಯಾಣಿ ಶ್ರವಸ್ಯಾ । ಮರ್ತೋ ಯೋ
ಅಸ್ಮೈ ಸುತುಕೋ ದದಾಶ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 150

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ದೀರ್ಘತಮಾ ಔಚಥ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ಉಷ್ಣಿಕ್ ॥

ಪುರು ತ್ವಾ ದಾಶ್ವಾನ್, ವೋಚೇಽರಿರಗ್ನೇ ತವ ಸ್ವಿದಾ ।
ತೋದಸ್ಯೇವ ಶರಣ ಆ ಮಹಸ್ಯ ॥ 1॥ ವ್ಯನಿನಸ್ಯ ಧನಿನಃ
ಪ್ರಹೋಷೇ ಚಿದರರುಷಃ । ಕದಾ ಚನ ಪ್ರಜಿಗತೋ ಅದೇ-
ವಯೋಃ ॥ 2 ॥ ಸ ಚಂದ್ರೋ ವಿಪ್ರ ಮರ್ತ್ಯೋ ಮಹೋ
ವ್ಯಾಧನ್ತವೋ ದಿವಿ । ಪ್ರಪ್ರೇತ್ತೇ ಅಗ್ನೇ ವನುಷಃ ಸ್ಯಾಮ ॥ 3 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 151

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ದೀರ್ಘತಮಾ ಔಚಥ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : 1 ಮಿತ್ರಃ । 2-9 ಮಿತ್ರಾವರುಣೌ ॥ ಛಂದಃ : ಜಗತೀ ॥

ಮಿತ್ರಂ ನ ಯಂ ಶಿವ್ಯಾ ಗೋಷು ಗವ್ಯವಃ ಸ್ವಾಧ್ಯೋ
ವಿದಥೇ ಅಪ್ಸು ಜೀಜನನ್ । ಅರೇಜೇತಾಂ ರೋದಸೀ ಪಾಜಸಾ
ಗಿರಾ ಪ್ರತಿ ಪ್ರಿಯಂ ಯಜತಂ ಜನುಷ್ಟಾಮವಃ । ॥ 1 ॥ ಯದ್ಧ
ತ್ಯದ್ವಾಂ ಪುರುಮಿಳ್ಹಸ್ಯ ಸೋಮಿನಃ ಪ್ರ ಮಿತ್ರಾಸೋ ನ ದಧಿರೇ
ಸ್ವಾಭುವಃ । ಅಧ ಕ್ರತುಂ ವಿದತಂ ಗಾತುಮರ್ಚತ ಉತ ಶ್ರುತಂ
ವೃಷಣಾ ಪಸ್ತ್ಯಾವತಃ ॥ 2 ॥ ಆ ವಾಂ ಭೂಷನ್ಕ್ಷಿತಯೋ ಜನ್ಮ
ರೋದಸ್ಯೋಃ ಪ್ರವಾಚ್ಯಂ ವೃಷಣಾ ದಕ್ಷಸೇ ಮಹೇ । ಯದೀಮೃ-
ತಾಯ ಭರಥೋ ಯದರ್ವತೇ ಪ್ರ ಹೋತ್ರಯಾ ಶಿವ್ಯಾ ವೀಥೋ
ಅಧ್ವರಮ್ ॥ 3 ॥ ಪ್ರ ಸಾ ಕ್ಷಿತಿರಸುರ ಯಾ ಮಹಿ ಪ್ರಿಯ
ಋತಾವಾನಾವೃತಮಾ ಘೋಷಥೋ ಬೃಹತ್ । ಯುವಂ
ದಿವೋ ಬೃಹತೋ ದಕ್ಷಮಾಭುವಂ ಗಾಂ ನ ಧುರ್ಯುಪ

ಯುಂಜಾಥೇ ಅಪಃ ॥ 4 ॥ ಮಹೀ ಅತ್ರ ಮಹಿನಾ ನಾರಮ್ಯ-
ಣ್ವಥೋಽರೇಣವಸ್ತುಜ ಆ ಸದ್ಮನ್ಧೇನವಃ । ಸ್ವರಂತಿ ತಾ ಉಪರ-
ತಾತಿ ಸೂರ್ಯಮಾ ನಿಮ್ರುಚ ಉಷಸಸ್ತಕ್ವೀರಿವ ॥5 ॥ ಆ
ವಾಮೃತಾಯ ಕೇಶಿನೀರನೂಷತ ಮಿತ್ರ ಯತ್ರ ವರುಣ ಗಾತು-
ಮರ್ಚಥಃ । ಅವ ತ್ಮನಾ ಸೃಜತಂ ಪಿನ್ವತಂ ಧಿಯೋ ಯುವಂ
ವಿಪ್ರಸ್ಯ ಮನ್ಮನಾಮಿರಜ್ಯಥಃ ॥ 6 ॥ ಯೋ ವಾಂ ಯಜ್ಞೈಃ ಶಶ-
ಮಾನೋ ಹ ದಾಶತಿ ಕವಿರ್ಹೋತಾ ಯಜತಿ ಮನ್ಮಸಾಧನಃ ।
ಉಪಾಹ ತಂ ಗಚ್ಛತೋ ವೀಥೋ ಅಧ್ವರಮಚ್ಛಾ ಗಿರಃ ಸುಮತಿಂ
ಗಂತಮಸ್ಮಯೂ ॥ 7 ॥ ಯುವಾಂ ಯಜ್ಞೈಃ ಪ್ರಥಮಾ ಗೋಭಿ-
ರಂಜತ ಋತಾವಾನಾ ಮನಸೋ ನ ಪ್ರಯುಕ್ತಿಷು । ಭರಂತಿ ವಾಂ
ಮನ್ಮನಾ ಸಂಯತಾ ಗಿರೋಽದೃಪ್ಯತಾ ಮನಸಾ ರೇವದಾಶಾಥೇ
॥ 8 ॥ ರೇವದ್ವಯೋ ದದಾಥೇ ರೇವದಾಶಾಥೇ ನರಾ ಮಾಯಾ-
ಭಿರಿತಊತಿ ಮಾಹಿನಮ್ । ನ ವಾಂ ದ್ಯಾವೋಽಹಭಿರ್ನೋತ
ಸಿಂಧವೋ ನ ದೇವತ್ವಂ ಪಣಯೋ ನಾನಶುರ್ಮಘಮ್ ॥ 9 ॥

ಸೂಕ್ತ 152

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ದೀರ್ಘತಮಾ ಔಚಥ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಮಿತ್ರಾವರುಣೌ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್

ಯುವಂ ವಸ್ತ್ರಾಣಿ ಪೀವಸಾ ವಸಾಥೇ ಯುವೋರಚ್ಛಿದ್ರಾ
ಮಂತವೋ ಹ ಸರ್ಗಾಃ । ಅವಾತಿರತಮನೃತಾನಿ ವಿಶ್ವ ಋತೇನ
ಮಿತ್ರಾವರುಣಾ ಸಚೇಥೇ ॥ 1 ॥ ಏತಚ್ಚನ ತ್ವೋ ವಿ ಚಿಕೇತದೇಷಾಂ
ಸತ್ಯೋ ಮಂತ್ರಃ ಕವಿಶಸ್ತ ಋಘಾವಾನ್ । ತ್ರಿರಶ್ರಿಂ ಹಂತಿ
ಚತುರಶ್ರಿರುಗ್ರೋ ದೇವನಿದೋ ಹ ಪ್ರಥಮಾ ಅಜೂರ್ಯನ್
॥ 2 ॥ ಅಪಾದೇತಿ ಪ್ರಥಮಾ ಪದ್ವತೀನಾಂ ಕಸ್ತದ್ವಾಂ ಮಿತ್ರಾ-
ವರುಣಾ ಚಿಕೇತ । ಗರ್ಭೋ ಭಾರಂ ಭರತ್ಯಾ ಚಿದಸ್ಯ ಋತಂ
ಪಿಪರ್ತ್ಯನೃತಂ ನಿ ತಾರೀತ್ ॥ 3 ॥ ಪ್ರಯಂತಮಿತ್ಪರಿ ಜಾರಂ
ಕನೀನಾಂ ಪಶ್ಯಾಮಸಿ ನೋಪನಿಪದ್ಯಮಾನಮ್ । ಅನವಪೃಗ್ಣಾ
ವಿತತಾ ವಸಾನಂ ಪ್ರಿಯಂ ಮಿತ್ರಸ್ಯ ವರುಣಸ್ಯ ಧಾಮ ॥ 4 ॥
ಅನಶ್ವೋ ಜಾತೋ ಅನಭೀಶುರರ್ವಾ ಕನಿಕ್ರದತ್ಪತಯದೂರ್ಧ್ವ-

ಸಾನುಃ । ಅಚಿತ್ತಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಜುಜುಷುರ್ಯುವಾನಃ ಪ್ರ ಮಿತ್ರೇ ಧಾಮ ವರುಣೇ ಗೃಣಂತಃ ॥ 5 ॥ ಆ ಧೇನವೋ ಮಾಮತೇಯ-ಮವಂತೀರ್ಬ್ರಹ್ಮಪ್ರಿಯಂ ಪೀಪಯಂತ್ಸಸ್ಮಿನ್ನೂಧನ್ । ಪಿತ್ವೋ ಭಿಕ್ಷೇತ ವಯುನಾನಿ ವಿದ್ವಾನಾಸಾವಿವಾಸನ್ನದಿತಿಮುರುಷ್ಯೇತ್ ॥ 6 ॥ ಆ ವಾಂ ಮಿತ್ರಾವರುಣಾ ಹವ್ಯಜುಷ್ಟಿಂ ನಮಸಾ ದೇವಾ-ವವಸಾ ವವೃತ್ಯಾಮ್ । ಅಸ್ಮಾಕಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಪೃತನಾಸು ಸಹ್ಯಾ ಅಸ್ಮಾಕಂ ವೃಷ್ಟಿರ್ದಿವ್ಯಾ ಸುಪಾರಾ ॥ 7 ॥

ಸೂಕ್ತ 153

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ದೀರ್ಘತಮಾ ಔಚಥ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಮಿತ್ರಾವರುಣೌ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಯಜಾಮಹೇ ವಾಂ ಮಹಃ ಸಜೋಷಾ ಹವ್ಯೇಭಿರ್ಮಿತ್ರಾ-ವರುಣಾ ನಮೋಭಿಃ । ಘೃತೈರ್ಘೃತಸ್ನೂ ಅಧ ಯದ್ವಾಮಸ್ಮೇ ಅಧ್ವರ್ಯವೋ ನ ಧೀತಿಭಿರ್ಭರಂತಿ । 1 ॥ ಪ್ರಸ್ತುತಿರ್ವಾಂ ಧಾಮ ನ ಪ್ರಯುಕ್ತಿರಯೌಮಿ ಮಿತ್ರಾವರುಣಾ ಸುವೃಕ್ತಿಃ । ಅನಕ್ತಿ

ಯೆದ್ವಾಂ ವಿದಥೇಷು ಹೋತಾ ಸುಮ್ನಂ ವಾಂ ಸೂರಿರ್ವೃಷಣಾ-
ವಿಯೆಕ್ಷನ್ ॥ 2 ॥ ಪೀಪಾಯೆ ಧೇನುರದಿತಿರ್ಯತಾಯೆ ಜನಾಯೆ
ಮಿತ್ರಾವರುಣಾ ಹವಿರ್ದೇ । ಹಿನೋತಿ ಯೆದ್ವಾಂ ವಿದಥೇ ಸಪ-
ರ್ಯನ್ನ ರಾತಹವ್ಯೋ ಮಾನುಷೋ ನ ಹೋತಾ ॥ 3 ॥ ಉತ
ವಾಂ ವಿಕ್ಷು ಮದ್ಯಾಸ್ತಂಧೋ ಗಾವ ಆಪಶ್ಚ ಪೀಪಯಂತ ದೇವೀಃ।
ಉತೋ ನೋ ಅಸ್ಯ ಪೂರ್ವ್ಯಃ ಪತಿರ್ದನ್ವೀತಂ ಪಾತಂ ಪಯಸ
ಉಸ್ರಿಯಾಯಾಃ ॥ 4 ॥

ಸೂಕ್ತ 154

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ದೀರ್ಘತಮಾ ಔಚಥ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ವಿಷ್ಣುಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ವಿಷ್ಣೋರ್ನು ಕಂ ವೀರ್ಯಾಣಿ ಪ್ರ ವೋಚಂ ಯಃ ಪಾರ್ಥಿ-
ವಾನಿ ವಿಮಮೇ ರಜಾಂಸಿ । ಯೋ ಅಸ್ಕಭಾಯದುತ್ತರಂ ಸಧಸ್ಥಂ
ವಿಚಕ್ರಮಾಣಸ್ತ್ರೇಧೋರುಗಾಯಃ ॥ 1 ॥ ಪ ತದ್ವಿಷ್ಣುಃ ಸ್ತವತೇ
ವೀರ್ಯಾಣ ಮೃಗೋ ನ ಭೀಮಃ ಕುಚರೋ ಗಿರಿಷ್ಠಾಃ ।

ಯಸ್ಯೋರುಷು ತ್ರಿಷು ವಿಕ್ರಮಣೇಷ್ವಧಿಕ್ಷಿಯಂತಿ ಭುವನಾನಿ ವಿಶ್ವಾ ॥ 2 ॥ ಪ್ರ ವಿಷ್ಣವೇ ಶೂಷಮೇತು ಮನ್ಮ ಗಿರಿಕ್ಷಿತ ಉರುಗಾಯಾಯ ವೃಷ್ಣೇ । ಯ ಇದಂ ದೀರ್ಘಂ ಪ್ರಯತಂ ಸಧಸ್ಥಮೇಕೋ ವಿಮಮೇ ತ್ರಿಭಿರಿತ್ಪದೇಭಿಃ ॥ 3 ॥ ಯಸ್ಯ ತ್ರೀ ಪೂರ್ಣಾ ಮಧುನಾ ಪದಾನ್ಯಕ್ಷೀಯಮಾಣಾ ಸ್ವಧಯಾ ಮದಂತಿ । ಯ ಉ ತ್ರಿಧಾತು ಪೃಥಿವೀಮುತ ದ್ಯಾಮೇಕೋ ದಾಧಾರ ಭುವನಾನಿ ವಿಶ್ವಾ ॥ 4 ॥ ತದಸ್ಯ ಪ್ರಿಯಮಭಿ ಪಾಥೋ ಅಶ್ಯಾಂ ನರೋ ಯತ್ರ ದೇವಯವೋ ಮದಂತಿ । ಉರುಕ್ರಮಸ್ಯ ಸ ಹಿ ಬಂಧುರಿತ್ಥಾ ವಿಷ್ಣೋಃ ಪದೇ ಪರಮೇ ಮಧ್ವ ಉತ್ಸಃ ॥ 5 ॥ ತಾ ವಾಂ ವಾಸ್ತೂನ್ಯುಶ್ಮಸಿ ಗಮಧ್ಯೈ ಯತ್ರ ಗಾವೋ ಭೂರಿಶೃಂಗಾ ಅಯಾಸಃ । ಅತ್ರಾಹ ತದುರುಗಾಯಸ್ಯ ವೃಷ್ಣಃ ಪರಮಂ ಪದಮವ ಭಾತಿ ಭೂರಿ ॥ 6 ॥

ಸೂಕ್ತ 155

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ದೀರ್ಘತಮಾ ಔಚಥ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : 1-3 ವಿಷ್ಣುರಿಂದ್ರಶ್ಚ । 4-6 ವಿಷ್ಣುಃ ಛಂದಃ : ಜಗತೀ ।

ಪ್ರ ವಃ ಪಾಂತಮಂಧಸೋ ಧಿಯಾಯತೇ ಮಹೇ ಶೂರಾಯ ವಿಷ್ಣವೇ ಚಾರ್ಚತ । ಯೋ ಸಾನುನಿ ಪರ್ವತಾನಾಮದಾಭ್ಯ ಮಹಸ್ತಸ್ಥತುರ್ವರ್ತೇವ ಸಾಧುನಾ ॥ 1 ॥ ತ್ವೇಷಮಿತ್ಥಾ ಸಮರಣಂ ಶಿಮೀವತೋರಿಂದ್ರಾವಿಷ್ಣೂ ಸುತಪಾ ವಾಮುರುಷ್ಯತಿ । ಯಾ ಮರ್ತ್ಯಾಯ ಪ್ರತಿಧೀಯಮಾನಮಿತ್ಕೃಶಾನೋರಸ್ತುರಸನಾಮುರುಷ್ಯಥಃ ॥ 2 ॥ ತಾ ಈಂ ವರ್ಧಂತಿ ಮಹ್ಯಸ್ಯ ಪೌಂಸ್ಯಂ ನಿ ವೂತರಾ ನಯತಿ ರೇತಸೇ ಭುಜೇ । ದಧಾತಿ ಪುತ್ರೋಽವರಂ ಪರಂ ಪಿತುರ್ನಾಮ ತೃತೀಯಮಧಿ ರೋಚನೇ ದಿವಃ ॥ 3 ॥ ತತ್ತದಿದಸ್ಯ ಪೌಂಸ್ಯಂ ಗೃಣೇಮಸೀನಸ್ಯ ತ್ರಾತುರವೃಕಸ್ಯ ಮೀಳ್ಹುಷಃ । ಯಃ ಪಾರ್ಥಿವಾನಿ ತ್ರಿಭಿರಿದ್ವಿಗಾಮಭಿರುರು ಕ್ರಮಿಷ್ಟೋರುಗಾಯಾಯ ಜೀವಸೇ ॥ 4 ॥ ದ್ವೇ ಇದಸ್ಯ ಕ್ರಮಣೇ ಸ್ವರ್ದೃಶೋs-

ಭಿಖ್ಯಾಯೇ ಮರ್ತ್ಯೋ ಧುರಣ್ಯತಿ । ತೃತೀಯಮಸ್ಯ ನಕಿರಾ
ದಧರ್ಷತಿ ವಯಶ್ಚನ ಪತಯಂತಃ ಪತತ್ರಿಣಃ ॥ 5 ॥ ಚತುರ್ಭಿಃ
ಸಾಕಂ ನವತಿಂ ಚ ನಾಮಭಿಶ್ಚಕ್ರಂ ನ ವೃತ್ತಂ ವ್ಯತೀರವೀವಿಪತ್ ।
ಬೃಹಚ್ಛರೀರೋ ವಿಮಿಮಾನ ಋಕ್ವಭಿರ್ಯುವಾಕುಮಾರಃ ಪ್ರತ್ಯೇ-
ತ್ಯಾಹವಮ್ ॥ 6 ॥

ಸೂಕ್ತ 156

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ದೀರ್ಘತಮಾ ಔಚಥ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ವಿಷ್ಣುಃ ॥ ಛಂದಃ : ಜಗತೀ ॥

ಭವಾ ಮಿತ್ರೋ ನ ಶೇವ್ಯೋ ಘೃತಾಸುತಿರ್ವಿಭೂತದ್ಯುಮ್ನ
ಏವಯಾ ಉ ಸಪ್ರಥಾಃ । ಅಧಾ ತೇ ವಿಷ್ಣೋ ವಿದುಷಾ ಚಿದರ್ಧ್ಯಃ
ಸ್ತೋಮೋ ಯಜ್ಞಶ್ಚ ರಾಧ್ಯೋ ಹವಿಷ್ಮತಾ ॥ 1 ॥ ಯಃ
ಪೂರ್ವ್ಯಾಯ ವೇಧಸೇ ನವೀಯಸೇ ಸುಮಜ್ಜಾನಯೇ ವಿಷ್ಣವೇ
ದದಾಶತಿ । ಯೋ ಜಾತಮಸ್ಯ ಮಹತೋ ಮಹಿ ಬ್ರವತ್ಸೇದು
ಶ್ರವೋಭಿರ್ಯುಜ್ಯಂ ಚಿದರ್ಭ್ಯಸತ್ ॥ 2 ॥ ತಮು ಸ್ತೋತಾರಃ

ಪ್ರೂರ್ವ್ಯಂ ಯಥಾ ವಿದ ಋತಸ್ಯ ಗರ್ಭಂ ಜನುಷಾ ಪಿಪರ್ತನ ।
ಆಸ್ಯ ಜಾನಂತೋ ನಾಮ ಚಿದ್ವಿವಕ್ತನ ಮಹಸ್ತೇ ವಿಷ್ಣೋ
ಸುಮತಿಂ ಭಜಾಮಹೇ ॥ 3 ॥ ತಮಸ್ಯ ರಾಜಾ ವರುಣಸ್ತಮಶ್ವಿನಾ
ಕ್ರತುಂ ಸಚಂತ ಮಾರುತಸ್ಯ ವೇಧಸಃ । ದಾಧಾರ ದಕ್ಷಮುತ್ತಮ-
ಮಹರ್ವಿದಂ ವ್ರಜಂ ಚ ವಿಷ್ಣುಃ ಸಖಿವಾಁ ಅಪೋರ್ಣುತೇ ॥ 4 ॥
ಆ ಯೋ ವಿವಾಯ ಸಚಥಾಯ ದೈವ್ಯ ಇಂದ್ರಾಯ ವಿಷ್ಣುಃ
ಸುಕೃತೇ ಸುಕೃತ್ತರಃ । ವೇಧಾ ಅಜಿನ್ವತ್ತ್ರಿಷಧಸ್ಥ ಆರ್ಯಮೃತಸ್ಯ
ಭಾಗೇ ಯಜಮಾನಮಾಭಜತ್ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 157

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ದೀರ್ಘತಮಾ ಔಚಥ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಆಶ್ವಿನೌ ॥ ಛಂದಃ : 1-4 ಜಗತೀ । 5-6 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಅಬೋಧ್ಯಗ್ನಿರ್ಜ್ಮ ಉದೇತಿ ಸೂರ್ಯೋ ವ್ಯು (ಉ) ೞಾ
ಷಾಶ್ಚಂದ್ರಾ ಮಹ್ಯಾವೋ ಅರ್ಚಿಷಾ । ಆಯುಕ್ಷಾತಾಮಶ್ವಿನಾ
ಯಾತವೇ ರಥಂ ಪ್ರಾಸಾವೀದ್ದೇವಃ ಸವಿತಾ ಜಗತ್ಪೃಥಕ್ ॥ 1 ॥

ಭಿಖ್ಯಾಯೈ ಮತೀರ್ಯೋ ಭುರಣ್ಯತಿ । ತೃತೀಯಮಸ್ಯ ನಕಿರಾ
ದಧರ್ಷತಿ ವಯಶ್ಚನ ಪತಯಂತಃ ಪತತ್ರಿಣಃ ॥ 5 ॥ ಚತುರ್ಭಿಃ
ಸಾಕಂ ನವತಿಂ ಚ ನಾಮಭಿಶ್ಚಕ್ರಂ ನ ವೃತ್ತಂ ವ್ಯತೀರವೀವಿಪತ್ ।
ಬೃಹಚ್ಛರೀರೋ ವಿಮಿಮಾನ ಋಕ್ವಭಿರ್ಯುವಾಕುಮಾರಃ ಪ್ರತ್ಯೇ-
ತ್ಯಾಹವಮ್ ॥ 6 ॥

ಸೂಕ್ತ 156

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ದೀರ್ಘತಮಾ ಔಚಥ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ವಿಷ್ಣುಃ ॥ ಛಂದಃ : ಜಗತೀ ॥

ಭವಾ ಮಿತ್ರೋ ನ ಶೇವ್ಯೋ ಘೃತಾಸುತಿರ್ವಿಭೂತದ್ಯುಮ್ನ
ಏವಯಾ ಉ ಸಪ್ರಥಾಃ । ಅಧಾ ತೇ ವಿಷ್ಣೋ ವಿದುಷಾ ಚಿದರ್ಧ್ಯಃ
ಸ್ತೋಮೋ ಯಜ್ಞಶ್ಚ ರಾಧ್ಯೋ ಹವಿಷ್ಕೃತಾ ॥ 1 ॥ ಯಃ
ಪೂರ್ವ್ಯಾಯ ವೇಧಸೇ ನವೀಯಸೇ ಸುಮಜ್ಜಾನಯೇ ವಿಷ್ಣವೇ
ದದಾಶತಿ । ಯೋ ಜಾತಮಸ್ಯ ಮಹತೋ ಮಹಿ ಬ್ರವತ್ಸೇದು
ಶ್ರವೋಭಿರ್ಯುಜ್ಯಂ ಚಿದರ್ಧ್ಯಸತ್ ॥ 2 ॥ ತಮು ಸ್ತೋತಾರಃ

ಪ್ರೂರ್ವ್ಯಂ ಯಥಾ ವಿದ ಋತಸ್ಯ ಗರ್ಭಂ ಜನುಷಾ ಪಿಪರ್ತನ ।
ಆಸ್ಯ ಜಾನಂತೋ ನಾಮ ಚಿದ್ವಿವಕ್ತನ ಮಹಸ್ತೇ ವಿಷ್ಣೋ
ಸುಮತಿಂ ಭಜಾಮಹೇ ॥ 3 ॥ ತಮಸ್ಯ ರಾಜಾ ವರುಣಸ್ತಮಶ್ವಿನಾ
ಕ್ರತುಂ ಸಚಂತ ಮಾರುತಸ್ಯ ವೇಧಸಃ । ದಾಧಾರ ದಕ್ಷಮುತ್ತಮ-
ಮಹರ್ವಿದಂ ವ್ರಜಂ ಚ ವಿಷ್ಣುಃ ಸಖಿವಾ ಅಪೋರ್ಣುತೇ ॥ 4 ॥
ಆ ಯೋ ವಿವಾಯ ಸಚಥಾಯ ದೈವ್ಯ ಇಂದ್ರಾಯ ವಿಷ್ಣುಃ
ಸುಕೃತೇ ಸುಕೃತ್ತರಃ । ವೇಧಾ ಅಜಿನ್ವತ್ತ್ರಿಷಧಸ್ಥ ಆರ್ಯ ಮೃತಸ್ಯ
ಭಾಗೇ ಯಜಮಾನಮಾಭಜತ್ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 157

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ದೀರ್ಘತಮಾ ಔಚಥ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಆಶ್ವಿನೌ ॥ ಛಂದಃ : 1-4 ಜಗತೀ । 5-6 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಅಬೋಧ್ಯಗ್ನಿರ್ಜ್ಮ ಉದೇತಿ ಸೂರ್ಯೋ ವ್ಯು (ಉ) ಷಾಶ್ಚಂದ್ರಾ ಮಹ್ಯಾವೋ ಅರ್ಚಿಷಾ । ಆಯುಕ್ಷಾತಾಮಶ್ವಿನಾ
ಯಾತವೇ ರಥಂ ಪ್ರಾಸಾವೀದ್ದೇವಃ ಸವಿತಾ ಜಗತ್ಪೃಥಕ್ ॥ 1 ॥

ಯದ್ಯುಂಜಾಥೇ ವೃಷಣಮಶ್ವಿನಾರಥಂ ಘೃತೇನ ನೋ ಮಧುನಾ
ಕ್ಷತ್ರಮುಕ್ಷತಮ್ । ಅಸ್ಮಾಕಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಪೃತನಾಸು ಜಿನ್ವತಂ ವಯಂ
ಧನಾ ಶೂರಸಾತಾ ಭಜೇಮಹಿ ॥ 2 ॥ ಅರ್ವಾಙ್ ತ್ರಿಚಕ್ರೋ
ಮಧುವಾಹನೋ ರಥೋ ಜೀರಾಶ್ವೋ ಅಶ್ವಿನೋರ್ಯಾತು
ಸುಷ್ಟುತಃ । ತ್ರಿವಂಧುರೋ ಮಘವಾ ವಿಶ್ವಸೌಭಗಃ ಶಂ ನ ಆ
ವಕ್ಷದ್ದಿವಿಷದೇ ಚತುಷ್ಪದೇ ॥ 3 ॥ ಆ ನ ಊರ್ಜಂ ವಹತಮಶ್ವಿನಾ
ಯುವಂ ಮಧುಮತ್ಯಾ ನಃ ಕಶಯಾ ಪಿಪಿಕ್ಷತಮ್ । ಪ್ರಾಯುಸ್ತಾರಿಷ್ಟಂ ನೀ ರಪಾಂಸಿ ಮೃಕ್ಷತಂ ಸೇಧತಂ ದ್ವೇಷೋ ಭವತಂ
ಸಚಾಭುವಾ ॥ 4 ॥ ಯುವಂ ಹ ಗರ್ಭಂ ಜಗತೀಷು ಧತ್ಥೋ
ಯುವಂ ವಿಶ್ವೇಷು ಭುವನೇಷ್ವಂತಃ । ಯುವಮಗ್ನಿಂ ಚ ವೃಷಣಾ-
ವಪಶ್ಚ ವನಸ್ಪತೀರಶ್ವಿನಾವೈರಯೇಥಾಮ್ ॥ 5 ॥ ಯುವಂ ಹ
ಸ್ಥೋ ಭಿಷಜಾ ಭೇಷಜೇಭಿರಥೋ ಹ ಸ್ಥೋ ರಥ್ಯಾ (ಆ)ಖ
ರಾಥ್ಯೇಭಿಃ । ಅಥೋ ಹ ಕ್ಷತ್ರಮಧಿ ಧತ್ಥ ಉಗ್ರಾ ಯೋ ವಾಂ
ಹವಿಷ್ಮಾನ್ಮನಸಾ ದದಾಶ ॥ 6 ॥

ಸೂಕ್ತ 158

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ದೀರ್ಘತಮಾ ಔಚಥ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಶ್ವಿನೌ ॥ ಛಂದಃ : 1-5 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 6 ಅನುಷ್ಟುಪ್ ॥

ವಸೂ ರುದ್ರಾ ಪುರುವಸೂ ವೃಧಂತಾ ದಶಸ್ಯತಂ ನೋ ವೃಷಣಾವ ಭಿಷ್ಟೌ । ದಸ್ರಾ ಹ ಯದ್ರೇಕ್ಣ ಔಚಥ್ಯೋ ವಾಂ ಪ್ರ ಯತ್ಸಸ್ರಾಥೇ ಅಕವಾಭಿರೂತೀ ॥ 1 ॥ ಕೋ ವಾಂ ದಾಶತ್ಸುವ-ತಯೇ ಚಿದಸ್ಯೈ ವಸೂ ಯದ್ಧೀಥೇ ನವಸಾ ಪದೇ ಗೋಃ । ಜಿಗೃತವಸ್ಮೈ ರೇವತೀಃ ಪುರಂಧೀಃ ಕಾವುಪ್ರೇಣೇವ ಮನಸಾ ಚರಂತಾ ॥ 2 ॥ ಯುಕ್ತೋ ಹ ಯದ್ವಾಂ ತ್ರೌಗ್ಯ್ಯಾಯ ಪೇರುರ್ವಿ ವಧ್ಯೇ ಅರ್ಣಸೋ ಧಾಯಿ ಪಜ್ರಃ । ಉಪ ವಾಮವಃ ಶರಣಂ ಗಮೇಯಂ ಶೂರೋ ನಾಜ್ಮ ಪತಯದ್ಭಿರೇವೈಃ ॥ 3 ॥ ಉಪ-ಸ್ತುತಿರೌಚಥ್ಯಮುರುಷ್ಯೇನ್ಮಾ ಮಾವಿಮೇ ಪತತ್ರಿಣೇ ವಿ ದುಗ್ಧ್ವಮ್ । ಮಾ ಮಾಮೇಧೋ ದಶತಯಶ್ಚಿತೋ ಧಾಕ್ ಪ್ರ ಯದ್ವಾಂ ಬದ್ಧಸ್ತ್ಮನಿಖಾದತಿ ಕ್ಮಾನ್ ॥ 4 ॥ ನ ಮಾ ಗರ-

ನ್ನದ್ಯೋ ವಾತೃತವಾ ದಾಸಾ ಯದೀಂ ಸುಸಮುಬ್ಧವುವಾಧುಃ ।
ಶಿರೋ ಯದಸ್ಯ ತ್ರೈತನೋ ವಿತಕ್ಷತ್ಸ್ವಯಂ ದಾಸ ಉರೋ
ಅಂಸಾವಪಿ ಗ್ಧ ॥ 5 ॥ ದೀರ್ಘತಮಾ ಮಾಮತೇಯೋ ಜುಜು-
ರ್ವಾನ್ದಶಮೇ ಯುಗೇ । ಅಪಾಮರ್ಥಂ ಯತೀನಾಂ ಬ್ರಹ್ಮಾ
ಭವತಿ ಸಾರಥಿಃ ॥ 6 ॥

ಸೂಕ್ತ 159

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ದೀರ್ಘತಮಾ ಔಚಥ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವ್ಯೌ । ಛಂದಃ : ಜಗತೀ ॥

ಪ್ರ ದ್ಯಾವಾ ಯಜ್ಞೈಃ ಪೃಥಿವೀ ಋತಾವೃಧಾ ಮಹೀ
ಸ್ತುಷೇ ವಿದಥೇಷು ಪ್ರಚೇತಸಾ । ದೇವೇಭಿರ್ಯೇ ದೇವಪುತ್ರೇ
ಸುದಂಸಸೇತ್ಥಾ ಧಿಯಾ ವಾರ್ಯಾಣಿ ಪ್ರಭೂಷತಃ ॥ 1 ॥ ಉತ
ಮನ್ಯೇ ಪಿತುರದ್ರುಹೋ ಮನೋ ಮಾತುರ್ಮಹಿ ಸ್ವತವಸ್ತದ್ಧ-
ವೀಮಭಿಃ । ಸುರೇತಸಾ ಪಿತರಾ ಭೂಮ ಚಕ್ರತುರುರು ಪ್ರಜಾಯಾ
ಅಮೃತಂ ವರೀಮಭಿಃ ॥ 2 ॥ ತೇ ಸೂನವಃ ಸ್ವಪಸಃ ಸುದಂಸಸೋ

ಮಹೀ ಜಜ್ಞುರ್ಮಾತರಾ ಪೂರ್ವ ಚಿತ್ತಯೇ । ಸ್ಥಾತುಶ್ಚ ಸತ್ಯಂ
ಜಗತಶ್ಚ ಧರ್ಮಣಿ ಪುತ್ರಸ್ಯ ಪಾಥಃ ಪದಮದ್ವಯಾವಿನಃ ॥ 3 ॥
ತೇ ಮಾಯಿನೋ ಮಮಿರೇ ಸುಪ್ರಚೇತಸೋ ಜಾವಿಾ ಸಯೋನೀ
ವಿಷ್ಣುನಾ ಸಮೋಕಸಾ । ನವ್ಯಂನವ್ಯಂ ತಂತುಮಾ ತನ್ವತೇ ದಿವಿ
ಸಮುದ್ರೇ ಅಂತಃ ಕವಯಃ ಸುದೀತಯಃ ॥ 4 ॥ ತದ್ರಾಧೋ
ಅದ್ಯ ಸವಿತುರ್ವರೇಣ್ಯಂ ವಯಂ ದೇವಸ್ಯ ಪ್ರಸವೇ ಮನಾಮಹೇ ।
ಅಸ್ಮಭ್ಯಂ ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ ಸುಚೇತುನಾ ರಯಿಂ ಧತ್ತಂ ವಸು-
ಮಂತಂ ಶತಗ್ವಿನಮ್ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 160

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ದೀರ್ಘತಮಾ ಔಚಥ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವ್ಯೌ ॥ ಛಂದಃ : ಜಗತೀ ॥

ತೇ ಹಿ ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ ವಿಶ್ವಶಂಭುವ ಋತಾವರೀ ರಜಸೋ
ಧಾರಯತ್ಕವೀ । ಸುಜನ್ಮನೀ ಧಿಷಣೇ ಅಂತರೀಯತೇ ದೇವೋ
ದೇವೀ ಧರ್ಮಣಾ ಸೂರ್ಯಃ ಶುಚಿಃ ॥ 1 ॥ ಉರುವ್ಯಚಸಾ

ಮಹಿನೀ ಅಸಶ್ಚತಾ ಪಿತಾ ಮಾತಾ ಚ ಭುವನಾನಿ ರಕ್ಷತಃ ।
ಸುಧೃಷ್ಟಮೇ ವಪುಷ್ಯೇ (ಏ) ಽನ ರೋದಸೀ ಪಿತಾ ಯತ್ಸೀ-
ಮಭಿ ರೂಪೈರವಾಸಯತ್ ॥ 2 ॥ ಸ ವಹ್ನಿಃ ಪುತ್ರಃ ಪಿತ್ರೋಃ
ಪವಿತ್ರವಾನ್ಪುನಾತಿ ಧೀರೋ ಭುವನಾನಿ ಮಾಯಯಾ । ಧೇನುಂ
ಚ ಪೃಶ್ನಿಂ ವೃಷಭಂ ಸುರೇತಸಂ ವಿಶ್ವಾಹಾ ಶುಕ್ರಂ ಪಯೋ ಅಸ್ಯ
ದುಕ್ಷತ ॥ 3 ॥ ಅಯಂ ದೇವಾನಾಮುಪಸಾಮುಪಸ್ತಮೋ ಯೋ
ಜಜಾನ ರೋದಸೀ ವಿಶ್ವ ಶಂಭುವಾ । ವಿ ಯೋ ಮಮೇ ರಜಸೀ
ಸುಕ್ರತೂಯಯಾಜರೇಭಿಃ ಸ್ಕಂಭನೇಭಿಃ ಸಮಾನೃಚೇ ॥ 4 ॥ ತೇ
ನೋ ಗೃಣಾನೇ ಮಹಿನೀ ಮಹಿ ಶ್ರವಃ, ಕ್ಷತ್ರಂ ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ
ಧಾಸಥೋ ಬೃಹತ್ । ಯೇನಾಭಿ ಕೃಷ್ಟೀಸ್ತತನಾಮ ವಿಶ್ವಹಾ
ಪನಾಯ್ಯಮೋಜೋ ಅಸ್ಮೇ ಸಮಿನ್ವತಮ್ ॥ 5 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 161

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ಧೀರ್ಘತಮಾ ಔಚಥ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಋಭವಃ ॥ ಛಂದಃ : 1-13 ಜಗತೀ । 14 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಕಿಮು ಶ್ರೇಷ್ಠಃ ಕಿಂ ಯವಿಷ್ಠೋ ನ ಆಜಗನ್ನಿರಾಯತೇ
ದೂತ್ಯ (ಅಂ) ಂ ಕದ್ಯದೂಚಿಮು । ನ ನಿಂದಿಮು ಚಮಸಂ ಯೋ
ಮಹಾಕುಲೋಽಗ್ನೇ ಭ್ರಾತದ್ರ್ಯಣ ಇದ್ಭೃತಿಮೂದಿಮು ॥ 1 ॥
ಏಕಂ ಚಮಸಂ ಚತುರಃ ಕೃಣೋತನ ತದ್ವೋ ದೇವಾ ಅಬ್ರು-
ವನ್ತದ್ವ ಆಗಮವಮ್ । ಸೌಧನ್ವನಾ ಯದ್ಯೇವಾ ಕರಿಷ್ಯಥ ಸಾಕಂ
ದೇವೈರ್ಯಜ್ಞಿಯಾಸೋ ಭವಿಷ್ಯಥ ॥ 2 ॥ ಅಗ್ನಿಂ ದೂತಂ ಪ್ರತಿ
ಯದಬ್ರವೀತನಾಶ್ವಃ ಕರ್ತ್ವೋ ರಥ ಉತೇಹ ಕರ್ತ್ವಃ । ಧೇನುಃ
ಕರ್ತ್ವಾ ಯುನಶಾ ಕರ್ತ್ವಾ ದ್ವಾ ತಾನಿ ಭ್ರಾತರನು ವಃ ಕೃತ್ವ್ಯೇ-
ವಸಿ ॥ 3 ॥ ಚಕೃವಾಂಸ ಋಭವಸ್ತದಪೃಚ್ಛತ ಕ್ವೇದಭೂದ್ಯಃ ಸ್ಯ
ದೂತೋ ನ ಆಜಗನ್ । ಯದಾವಾಖ್ಯಚ್ಚಮಸಾಞ್ಚತುರಃ
ಕೃತಾನಾದಿತ್ತ್ವಷ್ಟಾ ಗ್ನಾಸ್ವಂತರ್ನ್ಯನಜೇ ॥ 4 ॥ ಹನಾಮೈನಾ ಇತಿ

ತ್ವಷ್ಟಾ ಯದಬ್ರವೀಚ್ಚತ್ವಸಂ ಯೋ ದೇವಪಾನಮನಿಂದಿಷುಃ ।
ಅನ್ಯಾ ನಾಮಾನಿ ಕೃಣ್ವತೇ ಸುತೇ ಸಚಾ ಅನ್ಯೈರೇನಾನ್ಯನ್ಯಾ (ಅ)
ಷ್ಟ ನಾಮಭಿಃ ಸ್ಪರತ್ ॥ 5 ॥ ಇಂದ್ರೋ ಹರೀ ಯುಯುಜೇ
ಅಶ್ವಿನಾ ರಥಂ ಬೃಹಸ್ಪತಿರ್ವಿಶ್ವರೂಪಾಮುಷಾಜತ । ಋಭು-
ರ್ವಿಭ್ವಾ ವಾಜೋ ದೇವಾ ಅಗಚ್ಛತ ಸ್ವಪಸೋ ಯಜ್ಞಿಯಂ
ಭಾಗಮೈತನ ॥ 6 ॥ ನಿಶ್ಚರ್ಮಣೋ ಗಾಮರಿಣೀತ ಧೀತಿಭಿರ್ಯಾ
ಜರಂತಾ ಯುವಶಾ ತಾಕೃಣೋತನ । ಸೌಧನ್ವನಾ ಅಶ್ವಾದಶ್ವ-
ಮತಕ್ಷತ ಯುಕ್ತ್ವಾ ರಥಮುಪ ದೇವಾ ಅಯಾತನ ॥ 7 ॥ ಇದ-
ಮುದಕಂ ಪಿಬತೇತ್ಯಬ್ರವೀತನೇದಂ ವಾ ಘಾ ಪಿಬತಾ ಮುಂಜ-
ನೇಜನಮ್ । ಸೌಧನ್ವನಾ ಯದಿ ತನ್ನೇವ ಹರ್ಯಥ ತೃತೀಯೇ
ಘಾ ಸವನೇ ನಾದಯಾಧ್ವೈ ॥ 8 ॥ ಆಪ್ರೋ ಭೂಯಿಷ್ಠಾ
ಇತ್ಯೇಕೋ ಆಬ್ರವೀದಗ್ನಿರ್ಭೂಯಿಷ್ಠ ಇತ್ಯನ್ಯೋ ಅಬ್ರವೀತ್ ।
ವಧರ್ಯಂತೀಂ ಬಹುಭ್ಯಃ ಪ್ರೈಕೋ ಅಬ್ರವೀದೃತಾ ವದಂತ-
ಶ್ಚತ್ವಾರ ಆ ಪಿಂಶತ ॥ 9 ॥ ಶ್ರೋಣಾಮೇಕ ಉದಕಂ ಗಾಮು-
ವಾಜತಿ ವ್ಯಾಂಸಮೇಕಃ ಪಿಂಶತಿ ಸೂನಯಾಭೃತಮ್ । ಆ

ನಿಮುಚ್ಚಃ ಶಕೃದೇಕೋ ಅಪಾಭರತ್ಕಿಂ ಸ್ವಿತ್ಪುತ್ರೇಭ್ಯಃ ಪಿತರಾ
ಉಪಾವತುಃ ॥ 10 ॥ ಉದ್ವತ್ಸ್ವಸ್ಮಾ ಅಕೃಣೋತನಾ ತೃಣಂ ನಿವ-
ತ್ಸ್ವಪಃ ಸ್ವಪಸ್ಯಯಾ ನರಃ । ಅಗೋಹ್ಯಸ್ಯ ಯದಸಸ್ತನಾ ಗೃಹೇ
ತದದ್ಯೇದಮೃಭವೋ ನಾನು ಗಚ್ಛಥ ॥ 11 ॥ ಸಂವಿಾಲ್ಯ ಯದ್ಭು-
ವನಾ ಪರ್ಯಸರ್ಪತ ಕ್ವ ಸ್ವಿತ್ತಾತ್ಯಾ ಪಿತರಾ ವ ಆಸತುಃ । ಅಶಪತ
ಯಃ ಕರಸ್ನಂ ವ ಆದದೇ ಯಃ ಪ್ರಾಬ್ರವೀತ್ತ್ರೀ ತಸ್ಮಾ ಅಬ್ರ-
ವೀತನ ॥ 12 ॥ ಸುಷುಪ್ವಾಂಸ ಋಭವಸ್ತದಪೃಚ್ಛತಾಗೋಹ್ಯ ಕ
ಇದಂ ನೋ ಅಬೂಬುಧತ್ । ಶ್ವಾನಂ ಬಸ್ತ್ರೋ ಬೋಧಯಿತಾರ-
ಮಬ್ರವೀತ್ಸಂವತ್ಸರ ಇದಮದ್ಯಾ ವ್ಯಖ್ಯತ ॥ 13 ॥ ದಿವಾ ಯಾಂತಿ
ಮರುತೋ ಭೂಮ್ಯಾಗ್ನಿರಯಂ ವಾತೋ ಅಂತರಿಕ್ಷೇಣ ಯಾತಿ ।
ಅದ್ಭಿರ್ಯಾತಿ ವರುಣಃ ಸಮುದ್ರೈರ್ಯುಷ್ಮಾ ಇಚ್ಛಂತಃ ಶವಸೋ
ನಪಾತಃ ॥ 14 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 162

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ಧೀರ್ಘತಮಾ ಔಚಥ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಶ್ವಸ್ತುತಿಃ ॥

ಛಂದಃ : 1, 2, 4, 5, 7, 22 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 3, 6 ಜಗತೀ ॥

ಮಾ ನೋ ಮಿತ್ರೋ ವರುಣೋ ಅರ್ಯಮಾಯುರಿಂದ್ರ ಋಭುಕ್ಷಾ ಮರುತಃ ಪರಿ ಖ್ಯನ್ । ಯದ್ವಾಜಿನೋ ದೇವಜಾತಸ್ಯ ಸಪ್ತೇಃ ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾಮೋ ವಿದಥೇ ವೀರ್ಯಾಣಿ ॥ 1 ॥ ಯನ್ನಿರ್ಜಾ ರೇಕ್ಣಸಾ ಪ್ರಾವೃತಸ್ಯ ರಾತಿಂ ಗೃಭೀತಾಂ ಮುಖತೋ ನಯಂತಿ । ಸುಪ್ರಾಜಜೋ ಮೇಮ್ಯದ್ವಿಶ್ವರೂಪ ಇಂದ್ರಾಪೂಷ್ಣೋಃ ಪ್ರಿಯಮಪ್ಯೇತಿ ಪಾಥಃ ॥ 2 ॥ ವಿಷಚ್ಛಾಗಃ ಪುರೋ ಅಶ್ವೇನ ವಾಜಿನಾ ಪೂಷ್ಣೋ ಭಾಗೋ ನೀಯತೇ ವಿಶ್ವದೇವ್ಯಃ । ಅಭಿಪ್ರಿಯಂ ಯತ್ಪುರೋಳಾಶಮರ್ವತಾ ತ್ವಷ್ಟೇದೇನಂ ಸೌಶ್ರವಸಾಯ ಜಿನ್ವತಿ ॥ 3 ॥ ಯದ್ಧವಿಷ್ಯಮೃತುಶೋ ದೇವಯಾನಂ ತ್ರಿರ್ಮಾನುಷಾಃ ಪರ್ಯಶ್ವಂ ನಯಂತಿ । ಅತ್ರಾ ಪೂಷ್ಣಃ ಪ್ರಥಮೋ ಭಾಗ ಏತಿ ಯಜ್ಞಂ

ದೇವೇಭ್ಯಃ ಪ್ರತಿವೇದಯನ್ನಜಃ ॥ 4 ॥ ಹೋತಾಧ್ವರ್ಯುರಾವಯಾ
ಅಗ್ನಿಮಿಂಧೋ ಗ್ರಾವಗ್ರಾಭ ಉತ ಶಂಸ್ತಾ ಸುವಿಪ್ರಃ । ತೇನ
ಯಜ್ಞೇನ ಸ್ವರಂಕೃತೇನ ಸ್ವಿಷ್ಟೇನ ವಕ್ಷಣಾ ಆ ಪೃಣಧ್ವಮ್
॥ 5 ॥ ಯೂಪವ್ರಸ್ಕಾ ಉತ ಯೇ ಯೂಪವಾಹಾಶ್ಚಷಾಲಂ ಯೇ
ಅಶ್ವಯೂಪಾಯ ತಕ್ಷತಿ । ಯೇ ಚಾರ್ವತೇ ಪಚನಂ ಸಂಭ-
ರಂತ್ಯೇತೋ ತೇಷಾಮಭಿಗೂರ್ತಿರ್ನ ಇನ್ವತು ॥ 6 ॥ ಉಪ ಪ್ರಾಗಾ-
ತ್ಸುಮನ್ಮೇಽಧಾಯಿ ಮನ್ಮ ದೇವಾನಾಮಾಶಾ ಉಪ ವೀತಪೃಷ್ಠಃ ।
ಅನ್ವೇನಂ ವಿಪ್ರಾ ಋಷಯೋ ಮದಂತಿ ದೇವಾನಾಂ ಪುಷ್ಟೇ
ಚಕೃಮಾ ಸುಬಂಧುಮ್ ॥ 7 ॥ ಯದ್ವಾಜಿನೋ ದಾಮ ಸಂದಾ-
ನಮರ್ವತೋ ಯಾ ಶೀರ್ಷಣ್ಯಾ ರಶನಾ ರಜ್ಜುರಸ್ಯ । ಯದ್ವಾ
ಘಾಸ್ಯ ಪೃಭೃತಮಾಸ್ಯೇ (ಏ) ಽತೃಣಂ ಸರ್ವಾ ತಾ ತೇ ಅಪಿ
ದೇವೇಷ್ವಸ್ತು ॥ 8 ॥ ಯದಶ್ವಸ್ಯ ಕ್ರವಿಷೋ ಮಕ್ಷಿಕಾಶ ಯದ್ವಾ
ಸ್ವರೌ ಸ್ವಧಿತೌ ರಿಪ್ತಮಸ್ತಿ । ಯದ್ಧಸ್ತಯೋಃ ಶಮಿತುರ್ಯನ್ನಖೇ-
ಷ್ವಸು ಸರ್ವಾ ತಾ ತೇ ಅಪಿ ದೇವೇಷ್ವಸ್ತು ॥ 9 ॥ ಯದೂವ-
ಧ್ಯಮುದರಸ್ಯಾಪವಾತಿ ಯ ಆಮಸ್ಯ ಕ್ರವಿಷೋ ಗಂಧೋ ಅಸ್ತಿ ।

ಸುಕೃತಾ ತಚ್ಛಮಿತಾರಃ ಕೃಣ್ವಂತೂತ ಮೇಧಂ ಶೃತಪಾಕಂ ಪಚಂತು
॥ 10 ॥ ಯತ್ತೇ ಗಾತ್ರಾದಗ್ನಿನಾ ಪಚ್ಯಮಾನಾದಭಿ ಶೂಲಂ ನಿಹ-
ತಸ್ಯಾವಧಾವತಿ । ಮಾ ತದ್ಭೂಮ್ಯಾಮಾ ಶ್ರಿಷನ್ಮಾ ತೃಣೇಷು
ದೇವೇಭ್ಯಸ್ತದುಶದ್ಭ್ಯೋ ರಾತಮಸ್ತು ॥ 11 ॥ ಯೇ ವಾಜಿನಂ
ಪರಿಪಶ್ಯಂತಿ ಪಕ್ವಂ ಯ ಈಮಾಹುಃ ಸುರಭಿರ್ನಿರ್ಹರೇತಿ । ಯೇ
ಚಾರ್ವತೋ ಮಾಂಸಭಿಕ್ಷಾಮುಪಾಸತ ಉತೋ ತೇಷಾಮುಭಿಗೂ-
ರ್ತಿರ್ನ ಇನ್ವತು ॥ 12 ॥ ಯನ್ನೀಕ್ಷಣಂ ಮಾಂಸ್ಪಚನ್ಯಾ ಉಖಾಯಾ
ಯಾ ಪಾತ್ರಾಣಿ ಯೂಷ್ಣ ಆಸೇಚನಾನಿ । ಊಷ್ಮಣ್ಯಾಪಿಧಾನಾ
ಚರ್ಮಾಣಾಮೂಂಕಾಃ ಸೂನಾಃ ಪರಿ ಭೂಷಂತ್ಯಶ್ವಮ್ ॥ 13 ॥ ನಿಕ್ರ-
ಮಣಂ ನಿಷದನಂ ವಿವರ್ತನಂ ಯಚ್ಚ ಪಡ್ಬೀಶಮರ್ವತಃ ।
ಯಚ್ಚ ಪಪೌ ಯಚ್ಚ ಘಾಸಿಂ ಜಘಾಸ ಸರ್ವಾ ತಾ
ತೇ ಅಪಿ ದೇವೇಷ್ವಸ್ತು ॥ 14 ॥ ಮಾ ತ್ವಾಗ್ನಿರ್ಧ್ವನಯಿ-
ದ್ಧೂಮಗಂಧಿರ್ಮೋಖಾ ಭ್ರಾಜಂತ್ಯಭಿ ವಿಕ್ತಜಘ್ರಿಃ । ಇಷ್ಟಂ
ವೀತಮಭಿಗೂರ್ತಂ ವಷಟ್ಕೃತಂ ತಂ ದೇವಾಸಃ ಪ್ರತಿ ಗೃಭ್ಣಂ-
ತ್ಯಶ್ವಮ್ ॥ 15 ॥ ಯದಶ್ವಾಯ ವಾಸ ಉಪಸ್ತೃಣಂತ್ಯಧೀವಾಸಂ

ಯಾ ಹಿರಣ್ಯಾನ್ಯಸ್ಕೃ । ಸಂದಾನವುರ್ವಂತಂ ಪಡ್ಬೀಶಂ ಪ್ರಿಯಾ
ದೇವೇಷ್ವಾ ಯಾಮಯಂತಿ ॥ 16 ॥ ಯತ್ತೇ ಸಾದೇ ಮಹಸಾ
ಶೂಕೃತಸ್ಯ ಪಾಷ್ಣಾ ವಾ ಕಶಯಾ ವಾ ತುತೋದ । ಸುಚ್ಛೇವ
ತಾ ಪವಿಷೋ ಅಧ್ವರೇಷು ಸರ್ವಾ ತಾ ತೇ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ಸೂದ-
ಯಾಮಿ ॥ 17 ॥ ಚತುಸ್ತ್ರಿಂಶದ್ವಾಜಿನೋ ದೇವಬಂಧೋರ್ವಂಕ್ರೀ-
ರಶ್ವಸ್ಯ ಸ್ವಧಿತಿಃ ಸಮೇತಿ । ಅಚ್ಛಿದ್ರಾ ಗಾತ್ರಾ ವಯುನಾ ಕೃಣೋತ
ಪರುಷ್ಪರುರನುಘುಷ್ಯಾ ವಿಶಸ್ತ ॥ ॥8 ॥ ಏಕಸ್ತ್ವಷ್ಟುರಶ್ವಸ್ಯಾ
ವಿಶಸ್ತಾ ದ್ವಾ ಯಂತಾರಾ ಭವತಸ್ತಥ ಋತುಃ । ಯಾ ತೇ
ಗಾತ್ರಾಣಾಮೃತುಥಾ ಕೃಣೋಮಿ ತಾತಾ ಪಿಂಡಾನಾಂ ಪ್ರಜು-
ಹೋಮ್ಯಗ್ನೌ ॥ 19 ॥ ಮಾ ತ್ವಾ ತಪತ್ಪ್ರಿಯ ಆತ್ಮಾಪಿಯಂತಂ
ಮಾ ಸ್ವಧಿತಿಸ್ತನ್ವ (ಅ)ಏ ಆ ತಿಷ್ಠಿಪತ್ತೇ । ಮಾ ತೇ ಗೃಧ್ನುರವಿಶ-
ಸ್ತಾತಿಹಾಯಂ ಛಿದ್ರಾ ಗಾತ್ರಾಣ್ಯಸಿನಾ ಮಿಥೂ ಕಃ ॥ 20 ॥ ನ ವಾ
ಉ ಏತನ್ಮ್ರಿಯಸೇ ನ ರಿಷ್ಯಸಿ ದೇವಾಂ ಇದೇಷಿ ಪಥಿಭಿಃ ಸುಗೇಭಿಃ ।
ಹರೀ ತೇ ಯುಂಜಾ ಪೃಷತೀ ಅಭೂತಾಮುಪಾಸ್ಥಾದ್ವಾಜೀ ಧುರಿ
ರಾಸಭಸ್ಯ ॥ 21 ॥ ಸುಗವ್ಯಂ ನೋ ವಾಜೀ ಸ್ವಶ್ವ್ಯಂ ಪುಂಸಃ ಪುತ್ರಾ

ಉತ ವಿಶ್ವಾಪುಷಂ ರಯಿಮ್ । ಅನಾಗಾಸ್ತ್ವಂ ನೋ ಅದಿತಿಃ
ಕೃಣೋತು ಕ್ಷತ್ರಂ ನೋ ಅಶ್ವೋ ವನತಾಂ ಹವಿಷ್ಮಾನ್ ॥ 22 ॥

ಸೂಕ್ತ 163

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ದೀರ್ಘತಮಾ ಔಚಥ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಶ್ವಸ್ತುತಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಯದಕ್ರಂದಃ ಪ್ರಥಮಂ ಜಾಯಮಾನ ಉದ್ಯನ್ತ್ಸಮುದ್ರಾ-
ದುತ ವಾ ಪುರೀಷಾತ್ । ಶ್ಯೇನಸ್ಯ ಪಕ್ಷಾ ಹರಿಣಸ್ಯ ಬಾಹೂ
ಉಪಸ್ತುತ್ಯಂ ಮಹಿ ಜಾತಂ ತೇ ಅರ್ವನ್ ॥ 1 ॥ ಯಮೇನ ದತ್ತಂ
ತ್ರಿತ ಏನಮಾಯುನಗಿಂದ್ರ ಏಣಂ ಪ್ರಥಮೋ ಅಧ್ಯತಿಷ್ಠತ್ ।
ಗಂಧರ್ವೋ ಅಸ್ಯ ರಶನಾಮಗೃಭ್ಣಾತ್ಸೂರಾದಶ್ವಂ ವಸವೋ ನಿರ-
ತಷ್ಟ ॥ 2 ॥ ಅಸಿ ಯಮೋ ಅಸ್ಯಾದಿತ್ಯೋ ಅರ್ವನ್ನಸಿ ತ್ರಿತೋ
ಗುಹ್ಯೇನ ವ್ರತೇನ । ಅಸಿ ಸೋಮೇನ ಸಮಯಾ ವಿಪೃಕ್ತ ಆಹುಸ್ತೇ
ತ್ರೀಣಿ ದಿವಿ ಬಂಧನಾನಿ ॥ 3 ॥ ತ್ರೀಣಿ ತ ಆಹುರ್ದಿವಿ ಬಂಧನಾನಿ
ತ್ರೀಣ್ಯಪ್ಸು ತ್ರೀಣ್ಯಂತಃ ಸಮುದ್ರೇ । ಉತೇವ ಮೇ ವರುಣಶ್ಛಂತ್ಸ್ಯ-

ರ್ವನ್ತ್, ಯತ್ರಾ ತ ಆಹುಃ ಪರಮಂ ಜನಿತ್ರಮ್ ॥ 4 ॥ ಇಮಾ
ತೇ ವಾಜಿನ್ನವಮಾರ್ಜನಾನೀಮಾ ಶಫಾನಾಂ ಸನಿತುರ್ನಿಧಾನಾ ।
ಅತ್ರಾ ತೇ ಭದ್ರಾ ರಶನಾ ಅಪಶ್ಯಮೃತಸ್ಯ ಯಾ ಅಭಿರಕ್ಷನ್ತಿ
ಗೋಪಾಃ ॥ 5 ॥ ಆತ್ಮಾನಂ ತೇ ಮನಸಾರಾದಜಾನಾಮವೋ ದಿವಾ
ಪತಯನ್ತಂ ಪತಂಗಮ್ । ಶಿರೋ ಅಪಶ್ಯಂ ಪಥಿಭಿಃ ಸುಗೇಭಿರ-
ರೇಣುಭಿರ್ಜೀಹ್ವಮಾನಂ ಪತತ್ರಿ ॥ 6 ॥ ಅತ್ರಾ ತೇ ರೂಪಮುತ್ತ-
ಮಮಪಶ್ಯಂ ಜಿಗೀಷಮಾಣಮಿಷ ಆ ಪದೇ ಗೋಃ । ಯದಾ ತೇ
ಮರ್ತೋ ಅನು ಭೋಗಮಾನಳಾದಿದ್ಗ್ರಸಿಷ್ಠ ಓಷಧೀರಜೀಗಃ
॥ 7 ॥ ಅನು ತ್ವಾ ರಥೋ ಅನು ಮರ್ಯೋ ಅರ್ವನ್ನನು ಗಾವೋ-
ಽನು ಭಗಃ ಕನೀನಾಮ್ । ಅನು ವ್ರಾತಾಸಸ್ತವ ಸಖ್ಯಮಿಯುರನು
ದೇವಾ ಮಮಿರೇ ವೀರ್ಯಂ ತೇ ॥ 8 ॥ ಹಿರಣ್ಯಶೃಂಗೋಽಯೋ
ಅಸ್ಯ ಪಾದಾ ಮನೋಜವಾ ಅವರ ಇಂದ್ರ ಆಸೀತ್ । ದೇವಾ
ಇದಸ್ಯ ಹವಿರದ್ಯಮಾಯನ್, ಯೋ ಅರ್ವಂತಂ ಪ್ರಥಮೋ ಅಧ್ಯ-
ತಿಷ್ಠತ್ ॥ 9 ॥ ಈರ್ಮಾಂತಾಸಃ ಸಿಲಿಕಮಧ್ಯಮಾಸಃ ಸಂ ಶೂರ-
ಣಾಸೋ ದಿವ್ಯಾಸೋ ಅತ್ಯಾಃ । ಹಂಸಾ ಇವ ಶ್ರೇಣಿಶೋ ಯತಂತೇ

ಯದಾಕ್ಷಿಷುರ್ದಿವ್ಯಮಜ್ಮಮುಶ್ವಾಃ ॥ 10 ॥ ತವ ಶರೀರಂ ಪತಯಿ-
ಷ್ಣ್ವರ್ವನ್ತವ ಚಿತ್ತಂ ವಾತ ಇವ ಧ್ರಜೀಮಾನ್ । ತವ ಶೃಂಗಾಣಿ
ವಿಷ್ಠಿತಾ ಪುರುತ್ರಾರಣ್ಯೇಷು ಜರ್ಭುರಾಣಾ ಚರಂತಿ ॥ 11 ॥ ಉಪ
ಪ್ರಾಗಾಚ್ಛಸನಂ ವಾಜ್ಯರ್ವಾ ದೇವದ್ರೀಚಾ ಮನಸಾ ದೀಧ್ಯಾನಃ ।
ಅಜಃ ಪುರೋ ನೀಯತೇ ನಾಭಿರಸ್ಯಾನು ಪಶ್ಚಾತ್ಕವಯೋ ಯಂತಿ
ರೇಭಾಃ ॥ 12 ॥ ಉಪ ಪ್ರಾಗಾತ್ಪರಮಂ ಯತ್ಸಧಸ್ಥಮರ್ವಾ ಅಚ್ಛಾ
ಪಿತರಂ ಮಾತರಂ ಚ । ಅದ್ಯಾ ದೇವಾಞ್ಜುಷ್ಟತನೋ ಹಿ ಗಮ್ಯಾ
ಅಥಾ ಶಾಸ್ತೇ ದಾಶುಷೇ ವಾರ್ಯಾಣಿ ॥ 13 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 164

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ದೀರ್ಘತಮಾ ಔಚಥ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : 1-41 ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ । 42 ಪೂರ್ವಾರ್ಧಾವಾಕ್ । 42 ಉತ್ತರಾರ್ಧಾ ಆಪಃ । 43 ಪೂರ್ವಾರ್ಧಾಶಕಧೂಮಃ । 43 ಉತ್ತರಾರ್ಧಾ ಸೋಮಃ । 44 ಅಗ್ನಿಃ ಸೂರ್ಯೋವಾಯುಶ್ಚ । 45 ವಾಕ್ । 46, 47 ಸೂರ್ಯಃ । 48 ಸಂವತ್ಸರಸಂಸ್ಥಂ ಕಾಲಚಕ್ರವರ್ಣನಂ । 49 ಸರಸ್ವತೀ । 50 ಸಾಧ್ಯಾಃ । 51 ಸೂರ್ಯಃ ಪರ್ಜನ್ಯಾ ಅಗ್ನಯೋ ವಾ । 52 ಸರಸ್ವಾನ್ ಸೂರ್ಯೋವಾ ॥

ಛಂದಃ : 1-11, 13,14, 16-22, 24-28, 30 35, 37-40, 43-50, 52 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 12, 15, 23, 29, 36, 41 ಜಗತೀ । 42 ಪ್ರಸಾರಪಂಕ್ತಿಃ । 51 ಅನುಷ್ಟುಪ್ ॥

ಅಸ್ಯ ವಾಮಸ್ಯ ಪಲಿತಸ್ಯ ಹೋತುಸ್ತಸ್ಯ ಭ್ರಾತಾ ಮಧ್ಯಮೋ ಅಸ್ತ್ಯಶ್ನಃ । ತೃತೀಯೋ ಭ್ರಾತಾ ಘೃತಪೃಷ್ಠೋ ಅಸ್ಯಾತ್ರಾಪಶ್ಯಂ ವಿಶ್ಪತಿಂ ಸಪ್ತಪುತ್ರಮ್ ॥ 1 ॥ ಸಪ್ತ ಯುಂಜಂತಿ ರಥಮೇಕಚಕ್ರಮೇಕೋ ಅಶ್ವೋ ವಹತಿ ಸಪ್ತನಾಮಾ । ತ್ರಿನಾಭಿ ಚಕ್ರಮಜರಮನರ್ವಂ ಯತ್ರೇಮಾ ವಿಶ್ವಾ ಭುವನಾಧಿ ತಸ್ಥುಃ ॥ 2 ॥ ಇಮಂ ರಥಮಧಿ ಯೇ ಸಪ್ತ ತಸ್ಥುಃ ಸಪ್ತಚಕ್ರಂ ಸಪ್ತ ವಹಂತ್ಯಶ್ವಾಃ । ಸಪ್ತ ಸ್ವಸಾರೋ ಅಭಿ ಸಂ ನವಂತೇ ಯತ್ರ ಗವಾಂ ನಿಹಿತಾ ಸಪ್ತ ನಾಮ ॥ 3 ॥ ಕೋ ದದರ್ಶ ಪ್ರಥಮಂ ಜಾಯಮಾನಮಸ್ಥನ್ವಂತಂ

ಯದನಸ್ಥಾ ಬಿಭರ್ತಿ । ಭೂಮ್ಯಾ ಅಸುರಸೃಗಾತ್ಮಾ ಕ್ವ ಸ್ವಿತ್ಕೋ
ವಿದ್ವಾಂಸಮುಪ ಗಾತ್ಪ್ರಷ್ಟುಮೇತತ್ ॥ 5 ॥ ಪಾಕಃ ಪೃಚ್ಛಾಮಿ
ಮನಸಾ ವಿಜಾನನ್ದೇವಾನಾಮೇನಾ ನಿಹಿತಾ ಪದಾನಿ । ವತ್ಸೇ
ಬಷ್ಕಯೇऽಧಿ ಸಪ್ತ ತಂತೂನ್, ವಿ ತತ್ನಿರೇ ಕವಯ ಓತವಾ ಉ॥ 5॥
ಅಚೇಕಿತ್ವಾಞ್ಚಿಕಿತುಷಶ್ಚಿದತ್ರ ಕವೀನ್ಪೃಚ್ಛಾಮಿ ವಿದ್ಮನೇ ನ
ವಿದ್ವಾನ್ । ವಿ ಯಸ್ತಸ್ತಂಭ ಷಳಿಮಾ ರಜಾಂಸ್ಯಜಸ್ಯ ರೂಪೇ
ಕಮಪಿ ಸ್ವಿದೇಕಮ್ ॥ 6 ॥ ಇಹ ಬ್ರವೀತು ಯ ಈಮಙ್ಗ ವೇದಾಸ್ಯ
ವಾಮಸ್ಯ ನಿಹಿತಂ ಪದಂ ವೇಃ । ಶೀಷ್ಣಃ, ಕ್ಷೀರಂ ದುಹ್ರತೇ
ಗಾವೋ ಅಸ್ಯ ವವ್ರಿಂ ವಸಾನಾ ಉದಕಂ ಪದಾಪುಃ ॥ 7 ॥ ಮಾತಾ
ಪಿತರಮೃತ ಆ ಬಭಾಜ ಧೀತ್ಯಗ್ರೇ ಮನಸಾ ಸಂ ಹಿ ಜಗ್ಮೇ ।
ಸಾ ಬೀಭತ್ಸುರ್ಗರ್ಭರಸಾ ನಿವಿದ್ಧಾ ನಮಸ್ವಂತ ಇದುಪವಾಕ-
ವಿಯಃ ॥ 8 ॥ ಯುಕ್ತಾ ಮಾತಾಸೀದ್ಧುರಿ ದಕ್ಷಿಣಾಯಾ ಅತಿ-
ಷ್ಠದ್ಗರ್ಭೋ ವೃಜನೀಷ್ವಂತಃ । ಅವೀವಮೋದ್ವತ್ಸೋ ಅನು
ಗಾಮಪಶ್ಯದ್ವಿಶ್ವರೂಪ್ಯಂ ತ್ರಿಷು ಯೋಜನೇಷು ॥ 9 ॥ ತಿಸ್ರೋ
ಮಾತೄಸ್ತ್ರೀನ್ಪಿತೄನ್ಬಿಭ್ರದೇಕ ಊರ್ಧ್ವಸ್ತಸ್ಥೌ ನೇಮವ

ಗ್ಲಾಪಯಂತಿ । ಮಂತ್ರಯಂತೇ ದಿವೋ ಅಮುಷ್ಯ ಪೃಷ್ಠೇ ವಿಶ್ವ-
ವಿದಂ ವಾಚಮವಿಶ್ವಮಿನ್ವಾಮ್ ॥ 10 ॥ ದ್ವಾದಶಾರಂ ನಹಿ ತಜ್ಜ-
ರಾಯ ವರ್ವರ್ತಿ ಚಕ್ರಂ ಪರಿ ದ್ಯಾಮೃತಸ್ಯ । ಆ ಪುತ್ರಾ ಅಗ್ನೇ
ಮಿಥುನಾಸೋ ಅತ್ರ ಸಪ್ತ ಶತಾನಿ ವಿಂಶತಿಶ್ಚ ತಸ್ಥುಃ ॥ 11 ॥
ಪಂಚಪಾದಂ ಪಿತರಂ ದ್ವಾದಶಾಕೃತಿಂ ದಿವ ಆಹುಃ ಪರೇ ಅರ್ಧೇ
ಪುರೀಷಿಣಮ್ । ಅಥೇಮೇ ಅನ್ಯ ಉಪರೇ ವಿಚಕ್ಷಣಂ ಸಪ್ತಚಕ್ರೇ
ಷಳರ ಆಹುರರ್ಪಿತಮ್ ॥ 12 ॥ ಪಂಚಾರೇ ಚಕ್ರೇ ಪರಿವರ್ತಮಾನೇ
ತಸ್ಮಿನ್ನಾ ತಸ್ಥುರ್ಭುವನಾನಿ ವಿಶ್ವಾ । ತಸ್ಯ ನಾಕ್ಷಸ್ತಪ್ಯತೇ
ಭೂರಿಭಾರಃ ಸನಾದೇವ ನ ಶೀರ್ಯತೇ ಸನಾಭಿಃ ॥ 13 ॥ ಸನೇಮಿ
ಚಕ್ರಮಜರಂ ವಿ ವಾವೃತ ಉತ್ತಾನಾಯಾಂ ದಶ ಯುಕ್ತಾ ವಹಂತಿ ।
ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ಚಕ್ಷೂ ರಜಸೈತ್ಯಾವೃತಂ ತಸ್ಮಿನ್ನಾರ್ಪಿತಾ ಭುವನಾನಿ
ವಿಶ್ವಾ ॥ 14 ॥ ಸಾಕಂಜಾನಾಂ ಸಪ್ತಥಮಾಹುರೇಕಜಂ ಷಳಿ-
ದ್ಯಮಾ ಋಷಯೋ ದೇವಜಾ ಇತಿ । ತೇಷಾಮಿಷ್ಟಾನಿ ವಿಹಿತಾನಿ
ಧಾಮಶಃ ಸ್ಥಾತ್ರೇ ರೇಜಂತೇ ವಿಕೃತಾನಿ ರೂಪಶಃ ॥ 15 ॥
ಸ್ತ್ರಿಯಃ ಸತೀಸ್ತಾ ಉ ಮೇ ಪುಂಸ ಆಹುಃ ಪಶ್ಯದಕ್ಷಣ್ವಾನ್ನ ವಿ

ಚೇತದಂಧಃ । ಕವಿರ್ಯಃ ಪುತ್ರಃ ಸ ಈಮಾ ಚಿಕೇತ ಯಸ್ತಾ
ವಿಜಾನಾತ್ಸ ಪಿತುಷ್ಪಿತಾಸತ್ ॥ 16 ॥ ಅವಃ ಪರೇಣ ಪರ ಏನಾ-
ವರೇಣ ಪದಾ ವತ್ಸಂ ಬಿಭ್ರತೀ ಗೌರುದಸ್ಥಾತ್ । ಸಾ ಕದ್ರೀಚೀ
ಕಂ ಸ್ವಿದರ್ಧಂ ಪರಾಗಾತ್ಕ್ವ ಸ್ವಿತ್ಸೂತೇ ನಹಿ ಯೂಥೇ ಅಂತಃ
॥ 17 ॥ ಅವಃ ಪರೇಣ ಪಿತರಂ ಯೋ ಅಸ್ಯಾನುವೇದ ಪರ
ಏನಾವರೇಣ । ಕವೀಯಮಾನಃ ಕ ಇಹ ಪ್ರ ವೋಚದ್ದೇವಂ ಮನಃ
ಕುತೋ ಅಧಿ ಪ್ರಜಾತಮ್ ॥ 18 ॥ ಯೇ ಅರ್ವಾಂಚಸ್ತಾ ಉ
ಪರಾಚ ಆಹುರ್ಯೇ ಪರಾಂಚಸ್ತಾ ಉ ಅರ್ವಾಚ ಆಹುಃ ।
ಇಂದ್ರಶ್ಚ ಯಾ ಚಕ್ರಥುಃ ಸೋಮ ತಾನಿ ಧುರಾ ನ ಯುಕ್ತಾ
ರಜಸೋ ವಹಂತಿ ॥ 19 ॥ ದ್ವಾ ಸುಪರ್ಣಾ ಸಯುಜಾ ಸಖಾಯಾ
ಸಮಾನಂ ವೃಕ್ಷಂ ಪರಿಷಸ್ವಜಾತೇ । ತಯೋರನ್ಯಃ ಪಿಪ್ಪಲಂ
ಸ್ವಾದ್ವತ್ತ್ಯನಶ್ನನ್ನನ್ಯೋ ಅಭಿ ಚಾಕಶೀತಿ ॥ 20 ॥ ಯತ್ರಾ
ಸುಪರ್ಣಾ ಅಮೃತಸ್ಯ ಭಾಗಮನಿಮೇಷಂ ವಿದಥಾಭಿಸ್ವರಂತಿ ।
ಇನೋ ವಿಶ್ವಸ್ಯ ಭುವನಸ್ಯ ಗೋಪಾಃ ಸ ಮಾ ಧೀರಃ ಪಾಕ-
ಮತ್ರಾ ವಿವೇಶ ॥ 21 ॥ ಯಸ್ಮಿನ್ವೃಕ್ಷೇ ಮಧ್ವದಃ ಸುಪರ್ಣಾ

ನಿವಿಶಂತೇ ಸುವತೇ ಚಾಧಿ ವಿಶ್ವೇ । ತಸ್ಯೇದಾಹುಃ ಪಿಪ್ಪಲಂ
ಸ್ವಾದ್ವಗ್ರೇ ತನ್ನೋನ್ನಶದ್ಯಃ ಪಿತರಂ ನ ವೇದ ॥22॥ಯದ್ಗಾಯತ್ರೇ
ಅಧಿ ಗಾಯತ್ರಮಾಹಿತಂ ತ್ರೈಷ್ಟುಭಾದ್ವಾ ತ್ರೈಷ್ಟುಭಂ ನಿರತಕ್ಷತ ।
ಯದ್ವಾ ಜಗಜ್ಜಗತ್ಯಾಹಿತಂ ಪದಂ ಯ ಇತ್ತದ್ವಿದುಸ್ತೇ ಅಮೃತತ್ವ
ಮಾನಶುಃ ॥ 23 ॥ ಗಾಯತ್ರೇಣ ಪ್ರತಿ ಮಿಮೀತೇ ಅರ್ಕಮರ್ಕೇಣ
ಸಾಮ ತ್ರೈಷ್ಟುಭೇನ ವಾಕಮ್ । ವಾಕೇನ ವಾಕಂ ದ್ವಿಪದಾ
ಚತುಷ್ಪದಾಕ್ಷರೇಣ ಮಿಮತೇ ಸಪ್ತ ವಾಣೀಃ ॥ 24 ॥ ಜಗತಾ
ಸಿಂಧುಂ ದಿವ್ಯಸ್ತಭಾಯದ್ರಥಂತರೇ ಸೂರ್ಯಂ ಪರ್ಯಪಶ್ಯತ್ ।
ಗಾಯತ್ರಸ್ಯ ಸಮಿಧಸ್ತಿಸ್ರ ಆಹುಸ್ತತೋ ಮಹ್ನಾ ಪ್ರ ರಿರಿಚೇ
ಮಹಿತ್ವಾ ॥ 25 ॥ ಉಪ ಹ್ವಯೇ ಸುದುಘಾಂ ಧೇನುಮೇತಾಂ
ಸುಹಸ್ತೋ ಗೋಧುಗುತ ದೋಹದೇನಾಮ್ । ಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಸವಂ
ಸವಿತಾ ಸಾವಿಷನ್ನೋಽಭೀದ್ಧೋ ಘರ್ಮಸ್ತದು ಷು ಪ್ರ ವೋಚಮ್
॥ 26 ॥ ಹಿಂಕೃಣ್ವತೀ ವಸುಪತ್ನೀ ವಸೂನಾಂ ವತ್ಸಮಿಚ್ಛಂತೀ
ಮನಸಾಭ್ಯಾಗಾತ್ । ದುಹಾಮಶ್ವಿಭ್ಯಾಂ ಪಯೋ ಅಘ್ನ್ಯೇಯಂ
ಸಾ ವರ್ಧತಾಂ ಮಹತೇ ಸೌಭಗಾಯ ॥ 27 ॥ ಗೌರಮಿ-

ಮೇದನು ವತ್ಸಂ ವಿಷಂತಂ ಮೂರ್ಧಾನಂ ಹಿಂಙ್ಕೃಣ್ವೋ-
ನ್ಮಾತವಾ ಉ । ಸೃಕ್ವಾಣಂ ಘರ್ಮಮಭಿ ವಾವಶಾನಾ ವಿಮಾತಿ
ಮಾಯುಂ ಪಯತೇ ಪಯೋಭಿಃ ॥ 28 ॥ ಅಯಂ ಸ
ಶಿಂಕ್ತೇ ಯೇನ ಗೌರಭೀವೃತಾ ವಿಮಾತಿ ಮಾಯುಂ ಧ್ವಸ-
ನಾವಧಿ ಶ್ರಿತಾ । ಸಾ ಚಿತ್ತಿಭಿರ್ನಿ ಹಿ ಚಕಾರ ಮರ್ತ್ಯಂ ವಿದ್ಯು-
ದ್ಭವಂತೀ ಪ್ರತಿ ವಿವ್ರಿಮೌಹತ ॥ 29 ॥ ಅನಚ್ಛಯೇ ತುರಗಾತು
ಜೀವಮೇಜದ್ಧ್ರುವಂ ಮಧ್ಯ ಆ ಪಸ್ತ್ಯಾನಾಮ್ । ಜೀವೋ ಮೃತಸ್ಯ
ಚರತಿ ಸ್ವಧಾಭಿರಮರ್ತ್ಯೋ ಮರ್ತ್ಯೇನಾ ಸಯೋನಿಃ ॥ 30 ॥
ಅಪಶ್ಯಂ ಗೋಪಾಮನಿಪದ್ಯಮಾನಮಾ ಚ ಪರಾ ಚ ಪಥಿಭಿಶ್ಚ-
ರಂತಮ್ । ಸ ಸಧ್ರೀಚೀಃ ಸ ವಿಷೂಚೀರ್ವಸಾನ ಆ ವರೀವರ್ತಿ
ಭುವನೇಷ್ವಂತಃ ॥ 31 ॥ ಯ ಈಂ ಚಕಾರ ನ ಸೋ ಅಸ್ಯ ವೇದ
ಯ ಈಂ ದದರ್ಶ ಹಿರುಗಿನ್ನು ತಸ್ಮಾತ್ । ಸ ಮಾತುಯೋನಾ
ಪರಿವೀತೋ ಅಂತರ್ಬಹುಪ್ರಜಾ ನಿರ್ಋತಿಮಾ ವಿವೇಶ ॥ 32 ॥
ದ್ಯೌರ್ಮೇ ಪಿತಾ ಜನಿತಾ ನಾಭಿರತ್ರ ಬಂಧುರ್ಮೇ ಮಾತಾ ಪೃಥಿವೀ
ಮಹೀಯಮ್ । ಉತ್ತಾನಯೋಶ್ಚಮ್ವೋ (ಓ) ರ್ಯೋನಿರಂ-

ತರತ್ಸಾ ಪಿತಾ ದುಹಿತುರ್ಗರ್ಭಮಾಧಾತ್ ॥ 33 ॥ ಪೃಚ್ಛಾಮಿ ತ್ವಾ ಪರಮಂತಂ ಪೃಥಿವ್ಯಾಃ ಪೃಚ್ಛಾಮಿ ಯತ್ರ ಭುವನಸ್ಯ ನಾಭಿಃ । ಪೃಚ್ಛಾಮಿ ತ್ವಾ ವೃಷ್ಣೋ ಅಶ್ವಸ್ಯ ರೇತಃ ಪೃಚ್ಛಾಮಿ ವಾಚಃ ಪರಮಂ ವ್ಯೋಮ ॥ 34 ॥ ಇಯಂ ವೇದಿಃ ಪರೋ ಅಂತಃ ಪೃಥಿವ್ಯಾ ಅಯಂ ಯಜ್ಞೋ ಭುವನಸ್ಯ ನಾಭಿಃ । ಅಯಂ ಸೋಮೋ ವೃಷ್ಣೋ ಅಶ್ವಸ್ಯ ರೇತೋ ಬ್ರಹ್ಮಾಯಂ ವಾಚಃ ಪರಮಂ ವ್ಯೋಮ ॥ 35 ॥ ಸಪ್ತಾರ್ಧಗರ್ಭಾ ಭುವನಸ್ಯ ರೇತೋ ವಿಷ್ಣೋಸ್ತಿಷ್ಠಂತಿ ಪ್ರದಿಶಾ ವಿಧರ್ಮಣಿ । ತೇ ಧೀತಿಭಿರ್ಮನಸಾ ತೇ ವಿಪಶ್ಚಿತಃ ಪರಿಭುವಃ ಪರಿ ಭವಂತಿ ವಿಶ್ವತಃ ॥ 36 ॥ ನ ವಿ ಜಾನಾಮಿ ಯದಿವೇದಮಸ್ಮಿ ನಿಣ್ಯಃ ಸಂನದ್ಧೋ ಮನಸಾ ಚರಾಮಿ। ಯದಾ ಮಾಗನ್ಪ್ರಥಮಜಾ ಋತಸ್ಯಾದಿದ್ವಾಚೋ ಅಶ್ನುವೇ ಭಾಗಮಸ್ಯಾಃ ॥ 37 ॥ ಅಪಾಜ್ ಪ್ರಾಜತೇತಿ ಸ್ವಧಯಾ ಗೃಭೀತೋಽಮರ್ತ್ಯೋ ಮರ್ತ್ಯೇನಾ ಸಯೋನಿಃ । ತಾ ಶಶ್ವಂತಾ ವಿಷೂಚೀನಾ ವಿಯಂತಾ ನ್ಯ (ಅ) ೧ನ್ಯಂ ಚಿಕ್ಯುರ್ನ ನಿ ಚಿಕ್ಯುರನ್ಯಮ್ ॥ 38 ॥ ಋಚೋ ಅಕ್ಷರೇ ಪರಮೇ ವ್ಯೋಮನ್ಯಸ್ಮಿನ್ದೇವಾ ಅಧಿ

ವಿಶ್ವೇ ನಿಷೇದುಃ । ಯಸ್ತನ್ನ ವೇದ ಕಿಮೃಚಾ ಕರಿಷ್ಯತಿ ಯ ಇತ್ತದ್ವಿದುಸ್ತ ಇಮೇ ಸಮಾಸತೇ ॥ 39 ॥ ಸೂಯವಸಾದ್ಭಗವತೀ ಹಿ ಭೂಯಾ ಅಧೋ ವಯಂ ಭಗವಂತಃ ಸ್ಯಾಮ । ಅದ್ಧಿ ತೃಣ-ಮಘ್ನ್ಯೇ ವಿಶ್ವದಾನೀಂ ಪಿಬ ಶುದ್ಧಮುದಕಮಾಚರಂತೀ ॥ 40 ॥ ಗೌರೀರ್ಮಿಮಾಯ ಸಲಿಲಾನಿ ತಕ್ಷತ್ಯೇಕಪದೀ ದ್ವಿಪದೀ ಸಾ ಚತುಷ್ಪದೀ । ಅಷ್ಟಾಪದೀ ನವಪದೀ ಬಭೂವುಷೀ ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷರಾ ಪರಮೇ ವ್ಯೋಮನ್ ॥ 41 ॥ ತಸ್ಯಾಃ ಸಮುದ್ರಾ ಅಧಿ ವಿ ಕ್ಷರಂತಿ ತೇನ ಜೀವಂತಿ ಪ್ರದಿಶಶ್ಚತಸ್ರಃ । ತತಃ, ಕ್ಷರತ್ಯಕ್ಷರಂ ತದ್ವಿಶ್ವಮುಪ ಜೀವತಿ ॥ 42 ॥ ಶಕಮುಯಂ ಧೂಮಮಾರಾದಪಶ್ಯಂ ವಿಷೂವತಾ ಪರ ಏನಾವರೇಣ । ಉಕ್ಷಾಣಂ ಪೃಶ್ನಿಮಪಚಂತ ವೀರಾಸ್ತಾನಿ ಧರ್ಮಾಣಿ ಪ್ರಥಮಾನ್ಯಾಸನ್ ॥ 43 ॥ ತ್ರಯಃ ಕೇಶಿನ ಋತುಥಾ ವಿ ಚಕ್ಷತೇ ಸಂವತ್ಸರೇ ವಪತ ಏಕ ಏಷಾಮ್ । ವಿಶ್ವಮೇಕೋ ಅಭಿ ಚಷ್ಟೇ ಶಚೀಭಿರ್ಧ್ರಾಜಿರೇಕಸ್ಯ ದದೃಶೇ ನ ರೂಪಮ್ ॥ 44 ॥ ಚತ್ವಾರಿ ವಾಕ್ಪರಿಮಿತಾ ಪದಾನಿ ತಾನಿ ವಿದುರ್ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ಯೇ ಮನೀಷಿಣಃ । ಗುಹಾ ತ್ರೀಣಿ ನಿಹಿತಾ ನೇಂಗಯಂತಿ ತುರೀಯಂ

ವಾಚೋ ಮನುಷ್ಯಾ ವದಂತಿ ॥ 45 ॥ ಇಂದ್ರಂ ಮಿತ್ರಂ ವರುಣ-
ಮಗ್ನಿಮಾಹುರಥೋ ದಿವ್ಯಃ ಸ ಸುಪರ್ಣೋ ಗರುತ್ಮಾನ್ । ಏಕಂ
ಸದ್ವಿಪ್ರಾ ಬಹುಧಾ ವದಂತ್ಯಗ್ನಿಂ ಯಮಂ ಮಾತರಿಶ್ವಾನಮಾಹುಃ
॥ 46 ॥ ಕೃಷ್ಣಂ ನಿಯಾನಂ ಹರಯಃ ಸುಪರ್ಣಾ ಅಪೋ ವಸಾನಾ
ದಿವಮುತ್ಪತಂತಿ । ತ ಆವವೃತ್ರನ್ತ್ಸದನಾದೃತಸ್ಯಾದಿದ್ಘೃತೇನ
ಪೃಥಿವೀ ವ್ಯುದ್ಯತೇ ॥ 47 ॥ ದ್ವಾದಶ ಪ್ರಧಯಶ್ಚಕ್ರಮೇಕಂ
ತ್ರೀಣಿ ನಭ್ಯಾನಿ ಕ ಉ ತಚ್ಚಿಕೇತ । ತಸ್ಮಿನ್ತ್ಸಾಕಂ ತ್ರಿಶತಾ ನ
ಶಂಕವೋಽರ್ಪಿತಾಃ ಷಷ್ಟಿರ್ನ ಚಲಾಚಲಾಸಃ ॥ 48 ॥ ಯೇಸ್ತ್ರೀ
ಸ್ತನಃ ಶಶಯೋ ಯೋ ಮಯೋಭೂರ್ಯೇನ ವಿಶ್ವಾ ಪುಷ್ಯಸಿ
ವಾರ್ಯಾಣಿ । ಯೋ ರತ್ನಧಾ ವಸುವಿದ್ಯಃ ಸುದತ್ರಃ ಸರಸ್ವತಿ
ತಮಿಹ ಧಾತವೇ ಕಃ ॥ 49 ॥ ಯಜ್ಞೇನ ಯಜ್ಞಮಯಜಂತ
ದೇವಾಸ್ತಾನಿ ಧರ್ಮಾಣಿ ಪ್ರಥಮಾನ್ಯಾಸನ್ । ತೇ ಹ ನಾಕಂ
ಮಹಿಮಾನಃ ಸಚಂತ ಯತ್ರ ಪೂರ್ವೇ ಸಾಧ್ಯಾಃ ಸಂತಿ ದೇವಾಃ
॥ 50 ॥ ಸಮಾನಮೇತದುದಕಮುಚ್ಚೈತ್ಯವ ಚಾಹಭಿಃ । ಭೂಮಿಂ
ಪರ್ಜನ್ಯಾ ಜಿನ್ವಂತಿ ದಿವಂ ಜಿನ್ವಂತ್ಯಗ್ನಯಃ ॥ 51 ॥ ದಿವ್ಯಂ

ಸುಪರ್ಣಂ ವಾಯಸಂ ಬೃಹಂತಮಪಾಂ ಗರ್ಭಂ ದರ್ಶತಮೋಷ-
ಧೀನಾಮ್ । ಅಭೀಪತೋ ವೃಷ್ಟಿಭಿಸ್ತರ್ಪಯಂತಂ ಸರಸ್ವಂತ-
ಮವಸೇ ಜೋಹವೀಮಿ ॥ 52 ॥

ಸೂಕ್ತ 165

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ 1, 2, 4, 6, 8, 10–12 ಇಂದ್ರಃ । 3, 5, 7, 9 ಮರುತಃ ।
13–15 ಅಗಸ್ತ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಮರುತ್ವಾನಿಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಕಯಾ ಶುಭಾ ಸವಯಸಃ ಸನೀಳಾಃ ಸಮಾನ್ಯಾ ಮರುತಃ
ಸಂ ಮಿಮಿಕ್ಷುಃ । ಕಯಾ ಮತೀ ಕುತ ಏತಾಸ ಏತೇಽರ್ಚಂತಿ
ಶುಷ್ಮಂ ವೃಷಣೋ ವಸೂಯಾ ॥ 1 ॥ ಕಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಾಣಿ ಜುಜು-
ಷುರ್ಯುವಾನಃ ಕೋ ಅಧ್ವರೇ ಮರುತ ಆ ವವರ್ತ । ಶ್ಯೇನಾ-
ಇವ ಧ್ರಜತೋ ಅಂತರಿಕ್ಷೇ ಕೇನ ಮಹಾ ಮನಸಾ ರೀರಮಾಮ
॥ 2 ॥ ಕುತಸ್ತ್ವಮಿಂದ್ರ ಮಾಹಿನಃ ಸನ್ನೇಕೋ ಯಾಸಿ ಸತ್ಪತೇ
ಕಂ ತ ಇತ್ಥಾ । ಸಂ ಪೃಚ್ಛಸೇ ಸಮರಾಣಃ ಶುಭಾನ್ಯೈರ್ವೋಚೇ-

ಸ್ತನೋ ಹರಿವೋ ಯತೇ ಅಸ್ಮೇ ॥ 3 ॥ ಬ್ರಹ್ಮಾಣಿ ಮೇ
ಮತಯಃ ಶಂ ಸುತಾಸಃ ಶುಷ್ಮ ಇಯರ್ತಿ ಪ್ರಭೃತೋ ಮೇ
ಅದ್ರಿಃ । ಆ ಶಾಸತೇ ಪ್ರತಿ ಹರ್ಯಂತ್ಯುಕ್ಥೇಮಾ ಹರೀ ವಹತಸ್ತಾ
ನೋ ಅಚ್ಛ ॥ 5 ॥ ಅತೋ ವಯಮಂತಮೇಭಿರ್ಯುಜಾನಾಃ
ಸ್ವಕ್ಷತ್ರೇಭಿಸ್ತನ್ವ (ಅ) ಃ ಶುಂಭಮಾನಾಃ। ಮಹೋಭಿರೇತಾ ಉಪ
ಯುಜ್ಮಹೇ ನ್ವಿಂದ್ರ ಸ್ವಧಾಮನು ಹಿ ನೋ ಬಭೂಥ ॥ 5 ॥ ಕ್ವ
(ಅ) ಸ್ಯಾ ವೋ ಮರುತಃ ಸ್ವಧಾಸೀದ್ಯನ್ನಾಮಮೇಕಂ ಸಮಧತ್ತಾ-
ಹಿಹತ್ಯೇ । ಅಹಂ ಹ್ಯ (ಉ) ಗ್ರಸ್ತವಿಷಸ್ತುವಿಷ್ಮಾನ್, ವಿಶ್ವಸ್ಯ
ಶತ್ರೋರನಮಂ ವಧಸ್ನೈಃ ॥ 6 ॥ ಭೂರಿ ಚಕರ್ಥ ಯುಜ್ಯೇಭಿರಸ್ಮೇ
ಸವಮಾನೇಭಿರ್ವೃಷಭ ಪೌಂಸ್ಯೇಭಿಃ । ಭೂರೀಣಿ ಹಿ ಕೃಣವಾವಮಾ
ಶವಿಷ್ಠೇಂದ್ರ ಕ್ರತ್ವಾ ಮರುತ್ವೋ ಯದ್ವಶಾಮ ॥ 7 ॥ ವಧೀಂ
ವೃತ್ರಂ ಮರುತ ಇಂದ್ರಿಯೇಣ ಸ್ವೇನ ಭಾಮೇನ ತವಿಷೋ
ಬಭೂವಾನ್ । ಅಹಮೇತಾ ಮನವೇ ವಿಶ್ವಶ್ಚಂದ್ರಾಃ ಸುಗಾ ಅಪ-
ಶ್ಚಕರ ವಜ್ರಬಾಹುಃ ॥ 8 ॥ ಅನುತ್ತಮಾ ತೇ ಮಘವನ್ನಕಿರ್ನು ನ
ತ್ವಾವಾ ಅಸ್ತಿ ದೇವತಾ ವಿದಾನಃ । ನ ಜಾಯಮಾನೋ ನಶತೇ ನ

ಜಾತೋ ಯಾನಿ ಕರಿಷಾ ಕೃಣುಹಿ ಪ್ರವೃದ್ಧ ॥ 9 ॥ ಏಕಸ್ಯ ಚಿನ್ಮೇ
ವಿಭ್ವ (ಅ) ೧ ಸ್ತ್ವೇಜೋ ಯಾ ನು ದಧೃಷ್ವಾನ್ಕೃಣವೈ ಮನೀಷಾ।
ಅಹಂ ಹ್ಯ (ಉ) ೧ ಗ್ರೋ ಮರುತೋ ವಿದಾನೋ ಯಾನಿ ಚ್ಯವ-
ಮಿಂದ್ರ ಇದೀಶ ಏಷಾಮ್ ॥ 10 ॥ ಅಮನ್ದದ್ಯಾ ಮರುತಃ
ಸ್ತೋವತೋ ಅತ್ರ ಯನ್ಮೇ ನರಃ ಶ್ರುತ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಚಕ್ರ।
ಇಂದ್ರಾಯ ವೃಷ್ಣೇ ಸುಮಖಾಯ ಮಹ್ಯಂ ಸಖ್ಯೇ ಸಖಾಯ-
ಸ್ತನ್ವೇ ತನೂಭಿಃ ॥ 11 ॥ ಏವೇದೇತೇ ಪ್ರತಿ ಮಾ ರೋಚಮಾನಾ
ಅನೇದ್ಯಃ ಶ್ರವ ಏಷೋ ದಧಾನಾಃ। ಸಂಚಕ್ಷ್ಯಾ ಮರುತಶ್ಚಂದ್ರ-
ವರ್ಣಾ ಅಚ್ಛಾಂತ ಮೇ ಛದಯಾಥಾ ಚ ನೂನಮ್ ॥ 12 ॥ ಕೋ
ನ್ವತ್ರ ಮರುತೋ ಮಾಮಹೇ ವಃ ಪ್ರ ಯಾತನ ಸಖೀರಚ್ಛಾ
ಸಖಾಯಃ। ಮನ್ಮಾನಿ ಚಿತ್ರಾ ಅಪಿವಾತಯಂತ ಏಷಾಂ ಭೂತ
ನವೇದಾ ಮ ಋತಾನಾಮ್ ॥ 13 ॥ ಆ ಯದ್ದುವಸ್ಯಾದ್ದುವಸೇ ನ
ಕಾರುರಸ್ಮಾಞ್ಚಕ್ರೇ ಮಾನ್ಯಸ್ಯ ಮೇಧಾ। ಓ ಷು ವರ್ತ ಮರುತೋ
ವಿಪ್ರಮಚ್ಛೇಮಾ ಬ್ರಹ್ಮಾಣಿ ಜರಿತಾ ವೋ ಅರ್ಚತ್ ॥ 14 ॥ ಏಷ
ವಃ ಸ್ತೋಮೋ ಮರುತ ಇಯಂ ಗೀರ್ಮಾನ್ದಾರ್ಯಸ್ಯ ಮಾನ್ಯಸ್ಯ

ಕ್ಷಾರೋಽಃ । ಏಷಾ ಯೋಸೀಷ್ಟ ತನ್ವೇ ವಯೋಂ ವಿದ್ಯಾಮೇಷಂ
ವೃಜನಂ ಜೀರದಾನುಮ್ ॥ 15 ॥

ಸೂಕ್ತ 166

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ಅಗಸ್ತ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಮರುತಃ ॥ ಛಂದಃ : 1-13 ಜಗತೀ । 14-15 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ತನ್ನು ವೋಚಾಮ ರಭಸಾಯ ಜನ್ಮನೇ ಪೂರ್ವಂ ಮಹಿ-
ತ್ವಂ ವೃಷಭಸ್ಯ ಕೇತವೇ । ಇಧೇವ ಯಾಮನ್ಮರುತಸ್ತುವಿಷ್ಣವೋ
ಯುಧೇವ ಶಕ್ರಾಸ್ತವಿಷಾಣಿ ಕರ್ತನ ॥ 1 ॥ ನಿತ್ಯಂ ನ ಸೂನುಂ
ಮಧು ಬಿಭ್ರತ ಉಪ ಕ್ರೀಳಂತಿ ಕ್ರೀಳಾ ವಿದಥೇಷು ಘೃಷ್ವಯಃ ।
ನಕ್ಷಂತಿ ರುದ್ರಾ ಅವಸಾ ನಮಸ್ವಿನಂ ನ ಮರ್ಧಂತಿ ಸ್ವತವಸೋ
ಹವಿಷ್ಕೃತಮ್ ॥ 2 ॥ ಯಸ್ಮಾ ಊಮಾಸೋ ಅಮೃತಾ ಅರಾಸತ
ರಾಯಸ್ಪೋಷಂ ಚ ಹವಿಷಾ ದದಾಶುಷೇ । ಉಕ್ಷಂತ್ಯಸ್ಮೈ
ಮರುತೋ ಹಿತಾ ಇವ ಪ್ರರೂ ರಜಾಂಸಿ ಪಯಸಾ ಮಯೋ-
ಭುವಃ ॥ 3 ॥ ಆ ಯೇ ರಜಾಂಸಿ ತವಿಷೀಭಿರವ್ಯತ ಪ್ರ ವ ಏವಾಸಃ

ಸ್ವಯುತಾಸೋ ಅಧ್ರಜನ್ । ಭಯಂತೇ ವಿಶ್ವಾ ಭುವನಾನಿ ಹರ್ಮ್ಯಾ ಚಿತ್ರೋ ವೋ ಯಾಮಃ ಪ್ರಯತಾಸ್ವೃಷ್ಟಿಷು ॥ 4 ॥ ಯತ್ತ್ವೇಷಯಾಮಾ ನದಯಂತ ಪರ್ವತಾನ್ದಿವೋ ವಾ ಪೃಷ್ಠಂ ನರ್ಯಾ ಅಚುಚ್ಯವುಃ । ವಿಶ್ವೋ ವೋ ಅಜ್ಮನ್ಭಯತೇ ವನಸ್ಪತೀ ರಥೀಯಂತೀವ ಪ್ರ ಜಿಹೀತ ಓಷಧಿಃ ॥ 5 ॥ ಯೂಯಂ ನ ಉಗ್ರಾ ಮರುತಃ ಸುಚೇತುನಾರಿಷ್ಟಗ್ರಾಮಾಃ ಸುಮತಿಂ ಪಿಪರ್ತನ । ಯತ್ರಾ ವೋ ದಿದ್ಯುದ್ರದತಿ ಕ್ರವಿರ್ದತೀ ರಿಣಾತಿ ಪಶ್ವಃ ಸುಧಿತೇವ ಬರ್ಹಣಾ ॥6॥ ಪ್ರ ಸ್ಕಂಭದೇಷ್ಣಾ ಅನವಭ್ರರಾಧಸೋಽಲಾತೃಣಾಸೋ ವಿದಥೇಷು ಸುಷ್ಟುತಾಃ । ಅರ್ಚಂತ್ಯರ್ಕಂ ಮದಿರಸ್ಯ ಪೀತಯೇ ವಿದುರ್ವೀರಸ್ಯ ಪ್ರಥಮಾನಿ ಪೌಂಸ್ಯಾ ॥ 7 ॥ ಶತಭುಜಿಭಿಸ್ತಮಭಿಹ್ರುತೇರಘಾತ್ಪಾಭಿರ್ರಕ್ಷತಾ ಮರುತೋ ಯಮಾವತ। ಜನಂ ಯಮುಗ್ರಾಸ್ತವಸೋ ವಿರಪ್ಶಿನಃ ಪ್ರಾಥನಾ ಶಂಸಾತ್ತನಯಸ್ಯ ಪುಷ್ಟಿಷು ॥ 8 ॥ ವಿಶ್ವಾನಿ ಭದ್ರಾ ಮರುತೋ ರಥೇಷು ವೋ ವಿಥಸ್ಪೃಧ್ಯೇವ ತವಿಷಾಣ್ಯಾಹಿತಾ । ಅಂಸೇಷ್ವಾ ವಃ ಪ್ರಪಥೇಷು ಖಾದಯೋಽಕ್ಷೋ ವಶ್ಚಕ್ರಾ ಸಮಯಾ ವಿ ವಾವೃತೇ ॥ 9 ॥

ಭೂರ್ಣಿಂ ಭದ್ರಾ ನಯ್ಯೋಷು ಬಾಹುಷು ವಕ್ಷಃಸು ರುಕ್ಮಾ
ರಭಸಾಸೋ ಅಂಜಯಃ । ಅಂಸೇಷ್ವೇತಾಃ ಪವಿಷು ಕ್ಷುರಾ ಅಧಿ
ವಯೋ ನ ಪಕ್ಷಾನ್ವ್ಯನು ಶ್ರಿಯೋ ಧಿರೇ ॥ 10 ॥ ಮಹಾಂತೋ
ಮಹ್ನಾ ವಿಭ್ವೋ (ಓ) ಷಿ ವಿಭೂತಯೋ ಽರೇದೃಶೋ ಯೇ
ದಿವ್ಯಾ ಇವ ಸ್ತೃಭಿಃ । ಮಂದ್ರಾಃ ಸುಜಿಹ್ವಾಃ ಸ್ವರಿತಾರ
ಆಸಭಿಃ ಸಂಮಿಶ್ಲಾ ಇಂದ್ರೇ ಮರುತಃ ಪರಿಷ್ಟುಭಃ ॥ 11 ॥
ತದ್ವಃ ಸುಜಾತಾ ಮರುತೋ ಮಹಿತ್ವನಂ ದೀರ್ಘಂ ವೋ
ದಾತ್ರಮದಿತೇರಿವ ವ್ರತಂ । ಇಂದ್ರಶ್ಚನ ತ್ಯಜಸಾ ವಿ ಹ್ರುಣಾತಿ
ತಜ್ಜನಾಯ ಯಸ್ಮೈ ಸುಕೃತೇ ಅರಾಧ್ವಮ್ ॥ 12 ॥ ತದ್ವೋ
ಜಾಮಿತ್ವಂ ಮರುತಃ ಪರೇ ಯುಗೇ ಪುರೂ ಯಚ್ಛಂಸಮ-
ಮೃತಾಸ ಆವತ । ಅಯಾ ಧಿಯಾ ಮನವೇ ಶ್ರುಷ್ಟಿಮಾವ್ಯಾ
ಸಾಕಂ ನರೋ ದಂಸನೈರಾ ಚಿಕಿತ್ರೇ ॥ 13 ॥ ಯೇನ ದೀರ್ಘಂ
ಮರುತಃ ಶೂಶವಾಮ ಯುಷ್ಮಾಕೇನ ಪರೀಣಸಾ ತುರಾಸಃ ।
ಆ ಯತ್ತತನನ್ವೃಜನೇ ಜನಾಸ ಏಭಿರ್ಯಜ್ಞೇಭಿಸ್ತದಭೀಷ್ಟಿ-
ಮಶ್ಯಾಮ್ ॥ 14 ॥ ಏಷ ವಃ ಸ್ತೋಮೋ ಮರುತ ಇಯಂ

ಗೀರ್ಮಾಂದಾರ್ಯಸ್ಯ ಮಾನ್ಯಸ್ಯ ಕಾರೋಃ । ಏಷಾ ಯಾಸೀಷ್ಟ
ತನ್ವೇ ವಯಾಂ ವಿದ್ಯಾಮೇಷಂ ವೃಜನಂ ಜೀರದಾನುಮ್ ॥ 15 ॥

ಸೂಕ್ತ 167

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ಅಗಸ್ತ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : 1, ಇಂದ್ರಃ । 2-11, ಮರುತಃ ॥

ಛಂದಃ : 1-13 ಜಗತೀ । 14-15 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಸಹಸ್ರಂ ತ ಇಂದ್ರೋತಯೋ ನಃ ಸಹಸ್ರಮಿಷೋ ಹರಿವೋ
ಗೂರ್ತತಮಾಃ । ಸಹಸ್ರಂ ರಾಯೋ ಮಾದಯಧ್ಯೈ ಸಹಸ್ರಿಣ
ಉಪ ನೋ ಯಂತು ವಾಜಾಃ ॥ 1 ॥ ಆ ನೋಽವೋಭಿರ್ಮ-
ರುತೋ ಯಾಂತ್ವಚ್ಛಾ ಜ್ಯೇಷ್ಠೇಭಿರ್ವಾ ಬೃಹದ್ದಿವೈಃ ಸುಮಾ-
ಯಾಃ । ಅಧ ಯದೇಷಾಂ ನಿಯುತಃ ಪರಮಾಃ ಸಮುದ್ರಸ್ಯ
ಚಿದ್ಧನಯಂತ ಪಾರೇ ॥ 2 ॥ ವಿಮ್ಯಕ್ತ ಯೇಷು ಸುಧಿತಾ
ಘೃತಾಚೀ ಹಿರಣ್ಯನಿರ್ಣಿಗುಪರಾ ನ ಋಷ್ಟಿಃ । ಗುಹಾ ಚರಂತೀ
ಮನುಷೋ ನ ಯೋಷಾ ಸಭಾವತೀ ವಿದಥ್ಯೇವ ಸಂವಾಕ್ ॥ 3 ॥

ಪರಾ ಶುಭ್ರಾ ಅಯಾಸೋ ಯೆವ್ಯಾ ಸಾಧಾರಣ್ಯೇವ ಮರುತೋ ವಿವಿಕ್ಷುಃ । ನ ರೋದಸೀ ಅಪ ನುದಂತ ಘೋರಾ ಜುಷಂತ ವೃಧಂ ಸಖ್ಯಾಯ ದೇವಾಃ ॥ 4 ॥ ಜೋಷದ್ಯದೀವಮಸುರ್ಯಾ ಸಚಧ್ವೈ ವಿಷಿತಸ್ತುಕಾ ರೋದಸೀ ನೃಮಣಾಃ । ಆ ಸೂರ್ಯೇವ ವಿಧತೋ ರಥಂ ಗಾತ್ತ್ವೀಷಪ್ರತೀಕಾ ನಭಸೋ ನೇತ್ಯಾ ॥ 5 ॥ ಆಸ್ಥಾಪಯಂತ ಯುವತಿಂ ಯುವಾನಃ ಶುಭೇ ನಿಮಿಶ್ಲಾಂ ವಿದಥೇಷು ಪ್ರಜಾವತ್ । ಅಕರ್ಮಾ ಯದ್ವೋ ಮರುತೋ ಹವಿಷ್ಮಾನ್ಯಾಯದ್ಧಾಥಂ ಸುತಸೋಮೋ ದುವಸ್ಯನ್ ॥ 6 ॥ ಪ್ರ ತಂ ವಿವಕ್ಮಿ ವಕ್ಮ್ಯೋ ಯ ಏಷಾಂ ಮರುತಾಂ ಮಹಿಮಾ ಸತ್ಯೋ ಅಸ್ತಿ । ಸಚಾ ಯದೀಂ ವೃಷಮಣಾ ಅಹಂಯುಃ ಸ್ಥಿರಾ ಚಿಜ್ಜನೀರ್ವಹತೇ ಸುಭಾಗಾಃ ॥ 7 ॥ ಪಾಂತಿ ಮಿತ್ರಾವರುಣಾವವದ್ಯಾಚ್ಚಯೆತ ಈಮರ್ಯಮೋ ಅಪ್ರಶಸ್ತಾನ್ । ಉತ ಚ್ಯವಂತೇ ಅಚ್ಯುತಾ ಧ್ರುವಾಣಿ ವಾವೃಧ ಈಂ ಮರುತೋ ದಾತಿವಾರಃ ॥ 8 ॥ ನಹೀ ನು ವೋ ಮರುತೋ ಅಂತ್ಯಸ್ಮೇ ಆರಾತ್ತಾಚ್ಚಿಚ್ಛವಸೋ ಅಂತಮಾಪುಃ । ತೇ ಧೃಷ್ಣುನಾ ಶವಸಾ ಶೂಶುವಾಂಸೋಽರ್ಷೋ ನ

ದ್ವೇಷೋ ಧೃಷತಾ ಪರಿ ಷ್ಠುಃ ॥ 9 ॥ ವಯಮುದ್ಯೇಂದ್ರಸ್ಯ ಪ್ರೇಷ್ಠಾ ವಯಂ ಶ್ವೋ ವೋಚೇಮಹಿ ಸಮರ್ಯೇ । ವಯಂ ಪುರಾ ಮಹಿ ಚ ನೋ ಅನು ದ್ಯಾನ್ತನ್ನ ಋಭುಕ್ಷಾ ನರಾಮನು ಷ್ಯಾತ್ ॥ 10 ॥ ಏಷ ವಃ ಸ್ತೋಮೋ ಮರುತ ಇಯಂ ಗೀರ್ಮಾನ್ದಾರ್ಯಸ್ಯ ಮಾನ್ಯಸ್ಯ ಕಾರೋಃ । ಏಷಾ ಯಾಸೀಷ್ಟ ತನ್ವೇ ವಯಾಂ ವಿದ್ಯಾಮೇಷಂ ವೃಜನಂ ಜೀರದಾನುಮ್ ॥ 11 ॥

ಸೂಕ್ತ 168

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ಅಗಸ್ತ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಮರುತಃ ॥ ಛಂದಃ : 1-7 ಜಗತೀ । 8-10 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಯುಜ್ಞಾ ಯುಜ್ಞಾ ವಃ ಸಮನಾ ತುತುರ್ವಣಿರ್ಧಿಯಂಧಿಯಂ ವೋ ದೇವಯಾ ಉ ದಧಿಧ್ವೇ । ಆ ವೋಽರ್ವಾಚಃ ಸುವಿತಾಯ ರೋದಸ್ಯೋರ್ವಹೇ ವವೃತ್ಯಾಮವಸೇ ಸುವೃಕ್ತಿಭಿಃ ॥ 1 ॥ ವವ್ರಾಸೋ ನ ಯೇ ಸ್ವಜಾಃ ಸ್ವತವಸ ಇಷಂ ಸ್ವರಭಿಜಾಯಂತ ಧೂತಯಃ । ಸಹಸ್ರಿಯಾಸೋ ಅಪಾಂ ನೋರ್ಮಯ ಆಸಾ

ಗಾವ್ಯೋ ನಂದ್ಯಾಸ್ಯೋ ನೋಕ್ಷಣಃ ॥ 2 ॥ ಸೋಮಾಸೋ ನ
ಯೇ ಸುತಾಸ್ತೃಪ್ತಾಂಶವೋ ಹೃತ್ಸು ಪೀತಾಸೋ ದ್ಯುವಸೋ
ನಾಸತೇ । ಐಷಾಮಂಸೇಷು ರಂಭಿಣೇವ ರಾರಭೇ ಹಸ್ತೇಷು
ಖಾದಿಶ್ಚ ಕೃತಿಶ್ಚ ಸಂ ದಧೇ ॥ 3 ॥ ಅವ ಸ್ವಯುಕ್ತಾ ದಿವ ಆ
ವೃಥಾ ಯುಯ್ಯುರಮರ್ತ್ಯಃ ಕಶಯಾ ಚೋದತ ತ್ಮನಾ । ಅರೇ-
ಣವಸ್ತು ವಿಜಾತಾ ಅಚುಚ್ಯವುರ್ದ್ಯಾಂ ಚಿನ್ಮರುತೋ ಭ್ರಾಜ-
ದೃಷ್ಟಯಃ ॥ 4 ॥ ಕೋ ವೋsಂತರ್ಮರುತ ಋಷ್ಟಿವಿದ್ಯುತೋ
ರೇಜತಿ ತ್ಮನಾ ಹನ್ವೇವ ಜಿಹ್ವಯಾ । ಧನ್ವಚ್ಯುತ ಇಷಾಂ ನ
ಯಾಮನಿ ಪುರುಪ್ರೈಷಾ ಅಹನ್ಯೋ (ಓ) ಽನೈತಶಃ ॥ 5 ॥ ಕ್ಷ
ಸ್ನಿದಸ್ಯ ರಜಸೋ ಮಹಸ್ಪರಂ ಕ್ಷಾವರಂ ಮರುತೋ ಯಸ್ಮಿನ್ನಾ-
ಯಯೇ । ಯಚ್ಚಾಶ್ಯವಯಥ ವಿಥುರೇವ ಸಂಹಿತಂ ವ್ಯದ್ರಿಣಾ
ಪತಥ ತ್ವೇಷಮರ್ಣವಮ್ ॥ 6 ॥ ಸಾತಿರ್ನ ವೋsಮವತೀ ಸ್ವರ್ವತೀ
ತ್ವೇಷಾ ವಿಪಾಕಾ ಮರುತಃ ಪಿಪಿಷ್ವತೀ । ಭದ್ರಾ ವೋ ರಾತಿಃ
ಪೃಣತೋ ನ ದಕ್ಷಿಣಾ ಪೃಥುಜ್ರಯಿಾ ಅಸುರ್ಯೇವ ಜಂಜತೀ
॥ 7 ॥ ಪ್ರತಿ ಷ್ಟೋಭಂತಿ ಸಿಂಧವಃ ಪವಿಭ್ಯೋ ಯದಭ್ರಿಯಾಂ

ವಾಚಮುದೀರಯಂತಿ । ಅವ ಸ್ಮಯಂತ ವಿದ್ಯುತಃ ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ
ಯದೀ ಘೃತಂ ಮರುತಃ ಪ್ರುಷ್ಣುವಂತಿ ॥ 8 ॥ ಅಸೂತ ಪೃಶ್ನಿ-
ರ್ಮಹತೇ ರಣಾಯ ತ್ವೇಷಮಯಾಸಾಂ ಮರುತಾಮನೀಕಮ್ । ತೇ
ಸಪ್ಸರಾಸೋಽಜನಯಂತಾಭ್ವಮಾದಿತ್ಸ್ವಧಾಮಿಷಿರಾಂ ಪರ್ಯಪ-
ಶ್ಯನ್ ॥ 9 ॥ ಏಷ ವಃ ಸ್ತೋಮೋ ಮರುತ ಇಯಂ ಗೀರ್ಮಾಂ-
ದಾರ್ಯಸ್ಯ ಮಾನ್ಯಸ್ಯ ಕಾರೋಃ । ಏಷಾ ಯಾಸೀಷ್ಟ ತನ್ವೇ
ವಯಾಂ ವಿದ್ಯಾಮೇಷಂ ವೃಜನಂ ಜೀರದಾನುಮ್ ॥ 10 ॥

ಸೂಕ್ತ 169

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ಅಗಸ್ತ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥

ಛಂದಃ : 1, 3-8 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 2 ಜಗತ್ಯುಷ್ಣಿಹಾ ವಿರಾಟ್ ॥

ಮಹಶ್ಚಿತ್ತ್ವಮಿಂದ್ರ ಯತ ಏತಾನ್ಮಹಶ್ಚಿದಸಿ ತ್ಯಜಸೋ
ವರೂತಾ । ಸ ನೋ ವೇಧೋ ಮರುತಾಂಚಿಕಿತ್ವಾನ್ತ್ಸನಯಾ
ವನುಷ್ವ ತವ ಹಿ ಪ್ರೇಷಾಃ ॥ 1 ॥ ಅಯುಜ್ರಂತ ಇಂದ್ರ ವಿಶ್ವಕೃ-

ಷ್ಟೀರ್ವಿದಾನಾಸೋ ನಿಷ್ಷಿಧೋ ಮರ್ತ್ಯತ್ರಾ । ಮರುತಾಂ
ಪೃತ್ಸುತಿರ್ಹಾಸವಮಾನಾ ಸ್ವರ್ವಾಳ್ಯಸ್ಯ ಪ್ರಧನಸ್ಯ ಸಾತೌ ॥ 2 ॥
ಅಮ್ಯಕ್ಸಾ ತ ಇಂದ್ರ ಋಷ್ವರಸ್ಮೇ ಸನೇಮ್ಯಭ್ವಂ ಮರುತೋ
ಜುನಂತಿ । ಅಗ್ನಿಶ್ಚಿದ್ಧಾಷ್ಮತಸೇ ಶುಶುಕ್ವಾನಾಪ್ಸೋ ನ ದ್ವೀಪಂ
ದಧತಿ ಪ್ರಯಾಂಸಿ ॥ 3 ॥ ತ್ವಂ ತೂ ನ ಇಂದ್ರ ತಂ ರಯಿಂ ದಾ
ಓಜಿಷ್ಠಯಾ ದಕ್ಷಿಣಯೇವ ರಾತಿಮ್ । ಸ್ತುತಶ್ಚ ಯಾಸ್ತೇ ಚಕ-
ನಂತ ನಾಯೋಃ ಸ್ತನಂ ನ ಮಧ್ವಃ ಪೀಪಯಂತ ವಾಜೈಃ ॥ 4 ॥
ತ್ವೇ ರಾಯ ಇಂದ್ರ ತೋಶತಮಾಃ ಪ್ರಣೇತಾರಃ ಕಸ್ಯ ಚಿದೃ-
ತಾಯೋಃ । ತೇ ಷು ಣೋ ಮರುತೋ ಮೃಳಯಂತು ಯೇ ಸ್ಮಾ
ಪುರಾ ಗಾತೂಯಂತೀವ ದೇವಾಃ ॥ 5 ॥ ಪ್ರತಿ ಪ್ರ ಯಾಹೀಂದ್ರ
ವಿಶ್ವಾಳ್ಹಿಷೋ ನೂನ್ಮಹಃ ಪಾರ್ಥಿವೇ ಸದನೇ ಯತಸ್ವ । ಅಧ
ಯದೇಷಾಂ ಪೃಥುಬುಧ್ನಾಸ ಏತಾಸ್ತೀರ್ಥೇ ನಾರ್ಯಃ ಪೌಂಸ್ಯಾನಿ
ತಸ್ಥುಃ ॥ 6 ॥ ಪ್ರತಿ ಷ್ಟೋರಾಣಾಮೇತಾನಾಮಯಾಸಾಂ ಮರುತಾಂ
ಶೃಣ್ವ ಆಯತಾಮುಪಬ್ದಿಃ । ಯೇ ಮರ್ತ್ಯಂ ಪೃತನಾಯಂತ-
ಮೂಮೈರ್ಯುಷ್ಣಾವಾನಂ ನ ಪತಯಂತ ಸರ್ಗೈಃ ॥ 7 ॥ ತ್ವಂ

ಮಾನೇಭ್ಯ ಇಂದ್ರ ವಿಶ್ವಜನ್ಯಾ ರದಾ ವಸುದ್ಭ್ಯಃ ಶುರುಧೋ
ಗೋಅಗ್ರಾಃ । ಸ್ತವಾನೇಭಿಃ ಸ್ತವಸೇ ದೇವ ದ್ರೈವೈರ್ವಿದ್ಯಾಮೇಷಂ
ವೃಜನಂ ಜೀರದಾನುಮ್ ॥ 8 ॥

ಸೂಕ್ತ 170

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ 1, 3, 4 ಇಂದ್ರಃ । 2,5 ಅಗಸ್ತ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥

ಛಂದಃ : 1 ಬೃಹತೀ । 2-4 ಅನುಷ್ಟುಪ್ । 5 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ನ ನೂನಮಸ್ತಿ ನೋ ಶ್ವಃ ಕಸ್ತದ್ವೇದ ಯದದ್ಭುತಮ್ ।
ಅನ್ಯಸ್ಯ ಚಿತ್ತಮಭಿ ಸಂಚರೇಣ್ಯಮುತಾಧೀತಂ ವಿ ನಶ್ಯತಿ ॥ 1 ॥
ಕಂ ನ ಇಂದ್ರ ಜಿಘಾಂಸಸಿ ಭ್ರಾತರೋ ವರುತಸ್ತವ । ತೇಭಿಃ
ಕಲ್ಪಸ್ವ ಸಾಧುಯಾ ಮಾ ನಃ ಸಮರಣೇ ವಧೀಃ ॥ 2 ॥ ಕಂ
ನೋ ಭ್ರಾತರಗಸ್ತ್ಯ ಸಖಾ ಸನ್ನತಿ ಮನ್ಯಸೇ । ವಿದ್ಮಾ ಹಿ ತೇ
ಯಥಾ ಮನೋಽಸ್ಮಭ್ಯಮಿನ್ನ ದಿತ್ಸಸಿ ॥ 3 ॥ ಅರಂ ಕೃಣ್ವಂತು
ವೇದಿಂ ಸಮಗ್ನಿಮಿಂಧತಾಂ ಪುರಃ । ತತ್ರಾಮೃತಸ್ಯ ಚೇತನಂ

ಯಜ್ಞಂ ತೇ ತನವಾವಹೈ ॥ 4 ॥ ತ್ವಮಿಶಿಷೇ ವಸುಪತೇ ವಸೂ-
ನಾಂ ತ್ವಂ ಮಿತ್ರಾಣಾಂ ಮಿತ್ರಪತೇ ಧೇಷ್ಠಃ। ಇಂದ್ರ ತ್ವಂ ಮರುದ್ಭಿಃ
ಸಂ ವದಸ್ವಾಧ ಪ್ರಶಾನ ಋತುಥಾ ಹವೀಂಷಿ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 171

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ಅಗಸ್ತ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : 1-2 ಮರುತಃ । 3-6 ಮರುತ್ವಾನಿಂದ್ರಃ ॥

ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಪ್ರತಿ ವ ಏನಾ ನಮಸಾಹಮೇಮಿ ಸೂಕ್ತೇನ ಭಿಕ್ಷೇ
ಸುಮತಿಂ ತುರಾಣಾಮ್ । ರರಾಣತಾ ಮರುತೋ ವೇದ್ಯಾಭಿರ್ನಿ
ಹೇಳೋ ಧತ್ತ ವಿ ಮುಚಧ್ವಮಶ್ವಾನ್ ॥ 1 ॥ ಏಷ ವಃ
ಸ್ತೋಮೋ ಮರುತೋ ನಮಸ್ವಾನ್, ಹೃದಾ ತಷ್ಟೋ ಮನಸಾ
ಧಾಯಿ ದೇವಾಃ । ಉಪೇಮಾ ಯಾತ ಮನಸಾ ಜುಷಾಣಾ
ಯೂಯಂ ಹಿ ಷ್ಠಾ ನಮಸ ಇದ್ವೃಧಾಸಃ ॥ 2 ॥ ಸ್ತುತಾಸೋ
ನೋ ಮರುತೋ ಮೃಳಯಂತೂತ ಸ್ತುತೋ ಮಘವಾ ಶಂಭ-

ವಿಷ್ಮಃ । ಊಧ್ವಾ ನಃ ಸಂತು ಕೋಮ್ಯಾ ವನಾನ್ಯಹಾನಿ ವಿಶ್ವಾ
ಮರುತೋ ಜಿಗೀಷಾ ॥ 3 ॥ ಅಸ್ಮಾದಹಂ ತವಿಷಾದೀಷಮಾಣ
ಇಂದ್ರಾದ್ಭಿಯಾ ಮರುತೋ ರೇಜಮಾನಃ । ಯುಷ್ಮಭ್ಯಂ ಹವ್ಯಾ
ನಿಶಿತಾನ್ಯಾಸನ್ತ್ಸನ್ತ್ಯಾರೇ ಚಕೃಮಾ ಮೃಳತಾ ನಃ ॥ 4 ॥ ಯೇನ
ಮಾನಾಸಶ್ಚಿತಯಂತ ಉಸ್ರಾ ವ್ಯುಷ್ಟಿಷು ಶವಸಾ ಶಶ್ವತೀನಾನ್ ।
ಸ ನೋ ಮರುದ್ಭಿರ್ವೃಷಭ ಶ್ರವೋ ಧಾ ಉಗ್ರ ಉಗ್ರೇಭಿಃ
ಸ್ಥವಿರಃ ಸಹೋದಾಃ ॥ 5 ॥ ತ್ವಂ ಹಾಹೀಂದ್ರ ಸಹೀಯಸೋ
ನೄನ್ಪಾಹಿ ಮರುದ್ಭಿರವಯಾತಹೇಳಾಃ । ಸುಪ್ರಕೇತೇಭಿಃ ಸಾಸ-
ಹಿರ್ಧಾನೋ ವಿದ್ಯಾಮೇಷಂ ವೃಜನಂ ಜೀರದಾನುಮ್ ॥ 6 ॥

ಸೂಕ್ತ 172

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ಅಗಸ್ತ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಮರುತಃ ॥ ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಜಿತೋ॒ವೋ॑ಽಸ್ತು॒ ಯಾವ॑ಶಿ॒ತ್ರ ಊ॒ತೀ ಸು॑ದಾನವಃ ।
ಮರು॑ತೋ॒ ಅಹಿ॑ಭಾನವಃ ॥ 1 ॥ ಆ॒ರೇ ಸಾ ವ॑ಃ ಸುದಾನವೋ
ಮರು॑ತ ಋಂಜ॒ತೀ ಶರುಃ । ಆ॒ರೇ ಅಶ್ಮಾ॑ ಯವಸ್ಯಥ ॥ 2 ॥
ತೃಣ॒ಸ್ಕಂದ॑ಸ್ಯ ನು ವಿ॒ಶಃ ಪರಿ॑ ವೃಂಕ್ತ ಸುದಾನವಃ । ಊ॒ರ್ಧ್ವಾನ್ನಃ॑
ಕರ್ತ ಜೀ॒ವಸೇ॑ ॥ 3 ॥

ಸೂಕ್ತ 173

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ಅಗಸ್ತ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಗಾಯ॑ತ್ಸಾನ॑ವ ನಭ॒ನ್ಯ॑ (ಅ॒)ಂ ಗಿ॑ರಿ॒ ಯಥಾ॑ ವೇರ॒ರ್ಚಾನ॑ವ
ತದ್ವಾವೃ॑ಧಾನಂ ಸ್ವ॒ರ್ಕತ್ । ಗಾವೋ॑ ಧೇ॒ನವೋ॑ ಬ॒ರ್ಹಿಷ್ಯ॑ದಬ್ಧಾ

ಆ ಯತ್ಸದ್ಮಾನಂ ದಿವ್ಯಂ ವಿವಾಸಾನ್ ॥ 1 ॥ ಅರ್ಚದ್ವೃಷ್ಣಾ ವೃಷಭಿಃ ಸ್ವೇದುಹವ್ಯೈರ್ಮೃಗೋ ನಾಶ್ವೋ ಅತ್ಯೋ ಯಜ್ಜಗ್ಮ-ರ್ಯಾತ್ । ಪ್ರ ಮಂದಯುರ್ಮನಾಂ ಗೂರ್ತ ಹೋತಾ ಭರತೇ ಮರ್ಯೋ ವಿಭ್ವನಾ ಯಜತ್ರಃ ॥ 2 ॥ ನಕ್ಷದ್ಧೋತಾ ಪರಿ ಸದ್ಮ ವಿತಾ ಯನ್ಭರದ್ಗರ್ಭಮಾ ಶರದಃ ಪೃಥಿವ್ಯಾಃ । ಕ್ರಂದದಶ್ವೋ ನಯಮಾನೋ ರುವದ್ಗೌರಂತದ್ಯೂತೋ ನ ರೋದಸೀ ಚರ-ದ್ವಾಕ್ ॥ 3 ॥ ತಾ ಕರ್ಮಾಷತರಾಸ್ಯೈ ಪ್ರ ಜ್ಯೋತ್ಯಾನಿ ದೇವ-ಯಂತೋ ಭರಂತೇ । ಜುಜೋಷದಿಂದ್ರೋ ದಸ್ಮವರ್ಚಾ ನಾಸ-ತ್ಯೇವ ಸುಗೌರ್ಯೋ ರಥೇಷ್ಠಾಃ ॥ 4 ॥ ತಮು ಷ್ಟುಹೀಂದ್ರಂ ಯೋ ಹ ಸತ್ವಾ ಯುಃ ಶೂರೋ ಮಘವಾ ಯೋ ರಥೇಷ್ಠಾಃ । ಪ್ರತೀ-ಚಶ್ಚಿದ್ಯೋಧೀಯಾನ್, ವೃಷಣ್ವಾನ್, ವವವ್ರಷಶ್ಚಿತ್ತಮಸೋ ವಿಹಂತಾ ॥ 5 ॥ ಪ್ರ ಯದಿತ್ಥಾ ಮಹಿನಾ ನೃಭ್ಯೋ ಅಸ್ಯರಂ ರೋದಸೀ ಕಕ್ಷ್ಯೋ (ಏ) ಷ ನಾಸ್ಮೈ । ಸಂ ವಿವ್ಯ ಇಂದ್ರೋ ವೃಜನಂ ನ ಭೂಮಾ ಭರ್ತಿ ಸ್ವಧಾವಾ ಓಪಶಮಿವ ದ್ಯಾವ್ ॥ 6 ॥ ಸಮುತ್ಸ ತ್ವಾ ಶೂರ ಸತಾಮುರಾಣಂ ಪ್ರಪಥಿಂತಮಂ ಪರಿತಂಸ-

ಯೆಧ್ಯೈ । ಸಜೋಷಸ ಇಂದ್ರಂ ಮದೇ ಕೞ್ವೀಣೀಃ ಸೂರಿಂ ಚಿದ್ಯೇ
ಅನುಮದಂತಿ ವಾಜ್ಯೈಃ ॥ 7 ॥ ಏವಾ ಹಿ ತೇ ಶಂ ಸವನಾ ಸಮುದ್ರ
ಆಪ್ರೋ ಯತ್ತ ಆಸು ಮದಂತಿ ದೇವೀಃ । ವಿಶ್ವಾ ತೇ ಅನು ಜೋಷ್ಯಾ
ಭೂದ್ಗಾಃ ಸೂರೀಂಶ್ಚಿದ್ಯದಿ ಧಿಷಾ ವೇಷಿ ಜನಾನ್ ॥ 8 ॥ ಅಸಾಮು
ಯೆಥಾ ಸುಷಖಾಯ ಏನ ಸ್ವಭಿಷ್ಟಯೋ ನರಾಂ ನ ಶಂಸೈಃ ।
ಅಸದ್ಯಥಾ ನ ಇಂದ್ರೋ ವಂದನೇಷ್ಟಾಸ್ತುರೋ ನ ಕರ್ಮ ನಯ-
ಮಾನ ಉಕ್ಥಾ ॥ 9 ॥ ವಿಷ್ಪರ್ಧಸೋ ನರಾಂ ನ ಶಂಸೈರಸ್ಮಾಕಾಸ-
ದಿಂದ್ರೋ ವಜ್ರಹಸ್ತಃ । ವಿತ್ರಾಯಮುವೋ ನ ಪೂರ್ಪತಿಂ ಸುಶಿಷ್ಟೌ
ಮಧ್ಯಾಯಮುವ ಉಪ ಶಿಕ್ಷಂತಿ ಯಜ್ಞೈಃ ॥ 10 ॥ ಯಜ್ಞೋ ಹಿ
ಷ್ಮೇಂದ್ರಂ ಕಶ್ಚಿದೃಂಧಞ್ಜುಹುರಾಣಶ್ಚಿನ್ಮನಸಾ ಪರಿಯನ್ ।
ತೀರ್ಥೇ ನಾಚ್ಛಾ ತಾತೃಷಾಣಮೋಕೋ ದೀಘೋ ನ ಸಿಧ್ರಮಾ
ಕೃಣೋತ್ಯಧ್ವಾ ॥ 11 ॥ ಮೋ ಷೂ ಣ ಇಂದ್ರಾತ್ರ ಪೃತ್ಸು ದೇವೈ-
ರಸ್ತಿ ಹಿ ಷ್ಮಾ ತೇ ಶುಷ್ಮಿನ್ನವಯಾಃ । ಮಹಶ್ಚಿದ್ಯಸ್ಯ ಮೀಳ್ಹು-
ಷೋ ಯವ್ಯಾ ಹವಿಷ್ಮತೋ ಮರುತೋ ವಂದತೇ ಗೀಃ ॥ 12 ॥
ಏಷ ಸ್ತೋಮ ಇಂದ್ರ ತುಭ್ಯಮಸ್ಮೇ ಏತೇನ ಗಾತುಂ ಹರಿವೋ

ವಿದೋ ನಃ । ಆ ನೋ ವವೃತ್ಯಾಃ ಸುವಿತಾಯ ದೇವ ವಿದ್ಯಾ-
ಮೇಷಂ ವೃಜನಂ ಜೀರದಾನುಮ್ ॥ 13 ॥

ಸೂಕ್ತ 174

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ಅಗಸ್ತ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ತ್ವಂ ರಾಜೇಂದ್ರ ಯೇ ಚ ದೇವಾ ರಕ್ಷಾ ನೃನ್ವಾಹ್ಯಸುರ
ತ್ವಮುಸ್ಮಾನ್ । ತ್ವಂ ಸತ್ಪತಿರ್ಮಘವಾ ನಸ್ತರುತ್ರಸ್ತ್ವಂ ಸತ್ಯೋ
ವಸವಾನಃ ಸಹೋದಾಃ ॥ 1 ॥ ದನೋ ವಿಶ ಇಂದ್ರ ವೃಧ್ರವಾಚಃ
ಸಪ್ತ ಯತ್ಪುರಃ ಶರ್ಮ ಶಾರದೀರ್ದರ್ತ್ । ಋಣೋರಪೋ ಅನ-
ವದ್ಯಾರ್ಣಾ ಯೂನೇ ವೃತ್ರಂ ಪುರುಕುತ್ಸಾಯ ರಂಧೀಃ ॥ 2 ॥
ಅಜಾ ವೃತ ಇಂದ್ರ ಶೂರಪತ್ನೀರ್ದಾಸ್ಯಂ ಚ ಯೇಭಿಃ ಪುರುಹೂತ
ನೂನಮ್ । ರಕ್ಷೋ ಅಗ್ನಿಮಶುಷಂ ತೂರ್ವಯಾಣಂ ಸಿಂಹೋ ನ
ದಮೇ ಅಪಾಂಸಿ ವಸ್ತೋಃ ॥ 3 ॥ ಶೇಷನ್ನು ತ ಇಂದ್ರ ಸಸ್ಮಿನ್,
ಯೋನೌ ಪ್ರಶಸ್ತಯೇ ಪವೀರವಸ್ಯ ಮಹ್ನಾ । ಸೃಜದರ್ಣಾಂಸ್ಯವ

ಯೆದ್ಯುಧಾ ಗಾಸ್ತಿಷ್ಠದ್ಧರೀ ಧೃಷತಾ ಮೃಷ್ಟ ವಾಜಾನ್ ॥ 4 ॥
ವಹ ಕುತ್ಸವಿಂದ್ರ ಯಸ್ಮಿಞ್ಚಾಕನೂತ್ಯನುನ್ಯ ಋಜಾ ವಾತ-
ಸ್ಯಾಶ್ವಾ । ಪ್ರ ಸೂರಶ್ಚಕ್ರಂ ವೃಹತಾದಭೀಕೇsಭಿ ಸ್ಪೃಧೋ
ಯೋಸಿಷದ್ವಜ್ರಬಾಹುಃ ॥ 5 ॥ ಜಘನ್ವಾ ಇಂದ್ರ ಮಿತ್ರೇರೂ-
ಞ್ಚಿದ್ವೀದಪ್ರವೃದ್ಧೋ ಹರಿವೋ ಅದಾಶೂನ್ । ಪ್ರ ಯೋ ಪಶ್ಯ-
ನ್ನರ್ಯಮಣಂ ಸಚಾಯೋಸ್ತ್ವಯಾ ಶೂರ್ತಾ ವಹಮಾನಾ ಅಪ-
ತ್ಯಮ್ ॥ 6 ॥ ರಪತ್ಕವಿರಿಂದ್ರಾರ್ಕಸಾತೌ ಕ್ಷಾಂ ದಾಸಾಯೋಪ-
ಬರ್ಹಣೇಂ ಕಃ । ಕರತ್ತಿಸ್ರೋ ಮಘವಾ ದಾನುಚಿತ್ರಾ ನಿ
ದುರ್ಯೋಣೇ ಕುಯವಾಚಂ ನೃಧಿ ಶ್ರೇತ್ ॥ 7 ॥ ಸನಾ ತಾ ತ
ಇಂದ್ರ ನವ್ಯಾ ಆಗುಃ ಸಹೋ ನಭೋsವಿರಣಾಯ ಪೂರ್ವೀಃ ।
ಭಿನತ್ಪುರೋ ನ ಭಿದ್ಯೋ ಅದೇವೀರ್ನನಮ್ಯೋ ವಧರದೇವಸ್ಯ
ಪೀಯೋಃ ॥ 8 ॥ ತ್ವಂ ಧುನಿರಿಂದ್ರ ಧುನಿಮತೀರ್ಋಣೋರಪಃ
ಸೀರಾ ನ ಸ್ರವಂತೀಃ । ಪ್ರ ಯತ್ಸಮುದ್ರಮತಿ ಶೂರ ಪರ್ಷಿ
ಪಾರಯಾ ತುರ್ವಶಂ ಯದುಂ ಸ್ವಸ್ತಿ ॥ 9 ॥ ತ್ವಮಸ್ಮಾಕಮಿಂದ್ರ
ವಿಶ್ವಧಾ ಸ್ಯಾ ಅವೃಕತಮೋ ನರಾಂ ನೃಪಾತಾ । ಸ ನೋ ವಿಶ್ವಾಸಾಂ

ಸ್ಪೃಧಾಂ ಸಹೋದಾ ವಿದ್ಯಾಮೇಷಂ ವೃಜನಂ ಜೀರದಾನುಮ್॥10॥

ಸೂಕ್ತ 175

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ಅಗಸ್ತ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥

ಛಂದಃ : 1 ಸ್ಕಂಧೋಗ್ರೀವೀ ಬೃಹತೀ । 2-5 ಅನುಷ್ಟುಪ್ । 6 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಮತ್ಸ್ಯಪಾಯಿ ತೇ ಮಹಃ ಪಾತ್ರಸ್ಯೇವ ಹರಿವೋ ಮತ್ಸರೋ ಮದಃ। ವೃಷಾ ತೇ ವೃಷ್ಣ ಇಂದುರ್ವಾಜೀ ಸಹಸ್ರಸಾತಮಃ ॥ 1 ॥ ಆ ನಸ್ತೇ ಗಂತು ಮತ್ಸರೋ ವೃಷಾ ಮದೋ ವರೇಣ್ಯಃ । ಸಹಾವಾ ಇಂದ್ರ ಸಾನಸಿಃ ಪೃತನಾಷಾಳಮರ್ತ್ಯಃ ॥ 2 ॥ ತ್ವಂ ಹಿ ಶೂರಃ ಸನಿತಾ ಚೋದಯೋ ಮನುಷೋ ರಥಂ। ಸಹಾವಾನ್ದಸ್ಯುಮವ್ರತ– ಮೋಷಃ ಪಾತ್ರಂ ನ ಶೋಚಿಷಾ ॥ 3 ॥ ಮುಷಾಯ ಸೂರ್ಯಂ ಕವೇ ಚಕ್ರವಿಾಶಾನ ಓಜಸಾ । ವಹ ಶುಷ್ಣಾಯ ವಧಂ ಕುತ್ಸಂ ವಾತಸ್ಯಾಶ್ವೈಃ ॥ 4 ॥ ಶುಷ್ಮಿಂತಮೋ ಹಿ ತೇ ಮದೋ ದ್ಯುಮ್ನಿಂ– ತಮ ಉತ ಕ್ರತುಃ । ವೃತ್ರಘ್ನಾ ವರಿವೋವಿದಾ ಮಂಸೀಷ್ಯಾ

ಅಶ್ವಸಾತಮಃ ॥ 5 ॥ ಯಥಾ ಪೂರ್ವೇಭ್ಯೋ ಜರಿತೃಭ್ಯ ಇಂದ್ರ
ಮಯ ಇವಾಪೋ ನ ತೃಷ್ಯತೇ ಬಭೂಥ । ತಾಮನು ತ್ವಾ ನಿವಿದಂ
ಜೋಹವೀಮಿ ವಿದ್ಯಾಮೇಷಂ ವೃಜನಂ ಜೀರದಾನುಮ್ ॥ 6 ॥

ಸೂಕ್ತ 176

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ಅಗಸ್ತ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ :ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : 1-5 ಅನುಷ್ಟುಪ್ । 6 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಮತ್ಸಿ ನೋ ವಸ್ಯಇಷ್ಟಯ ಇಂದ್ರಮಿಂದೋ ವೃಷಾ ವಿಶ ।
ಋಘಾಯಮೋಣ ಇನ್ವಸಿ ಶತ್ರುಮಂತಿ ನ ವಿಂದಸಿ ॥ 1 ॥ ತಸ್ಮಿ-
ನ್ನಾ ವೇಶಯಾ ಗಿರೋ ಯ ಏಕಶ್ಚರ್ಷಣೀನಾಂ। ಅನು ಸ್ವಧಾ
ಯಮನ್ಯುಷ್ಯತೇ ಯವಂ ನ ಚಕ್ರ್ಯಷದ್ವೃಷಾ ॥ 2 ॥ ಯಸ್ಯ ವಿಶ್ವಾನಿ
ಹಸ್ತಯೋಃ ಪಂಚ ಕ್ಷಿತೀನಾಂ ವಸು । ಸ್ಪಾಶಯಸ್ವ ಯೋ ಅಸ್ಮ-
ಧ್ರುಗ್ವಿದ್ಯೇವಾಶನಿರ್ಜಹಿ ॥ 3 ॥ ಅಸುನ್ವಂತಂ ಸಮಂ ಜಹಿ
ದೂಣಾಶಂ ಯೋ ನ ತೇ ಮಯಃ । ಅಸ್ಮಭ್ಯಮಸ್ಯ ವೇದನಂ
ದದ್ಧಿ ಸೂರಿಶ್ಚಿದೋಹತೇ ॥ 4 ॥ ಆವ್ಯೋ ಯಸ್ಯ ದ್ವಿಬರ್ಹಸೋ s-

ರ್ಕೇಷು ಸಾನುಷಗಸತ್ । ಆಜಾವಿಂದ್ರಸ್ಯೇಂದ್ರೋ ಪ್ರಾವ್ರೋ
ವಾಜೇಷು ವಾಜಿನಮ್ ॥ 5 ॥ ಯಥಾ ಪೂರ್ವೇಭ್ಯೋ ಜರಿತೃಭ್ಯ
ಇಂದ್ರ ಮಯ ಇವಾಪ್ರೋ ನ ತೃಷ್ಯತೇ ಬಭೂಥ । ತಾಮನು ತ್ವಾ
ನಿವಿದಂ ಜೋಹವೀಮಿ ವಿದ್ಯಾಮೇಷಂ ವೃಜನಂ ಜೀರದಾನುಮ್
॥ 6 ॥

ಸೂಕ್ತ 177

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ಅಗಸ್ತ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಆ ಚರ್ಷಣಿಪ್ರಾ ವೃಷಭೋ ಜನಾನಾಂ ರಾಜಾ ಕೃಷ್ಟೀನಾಂ
ಪುರುಹೂತ ಇಂದ್ರಃ । ಸ್ತುತಃ ಶ್ರವಸ್ಯನ್ನವಸೋಪ ಮದ್ರಿಗ್ಯುಕ್ತ್ವಾ
ಹರೀ ವೃಷಣಾ ಯೋಹ್ಯರ್ವಾಙ್ ॥ 1 ॥ ಯೋ ತೇ ವೃಷಣೋ
ವೃಷಭಾಸ ಇಂದ್ರ ಬ್ರಹ್ಮಯುಜೋ ವೃಷರಥಾಸೋ ಅತ್ಯಾಃ ।
ತಾ ಆ ತಿಷ್ಠ ತೇಭಿರಾ ಯೋಹ್ಯರ್ವಾಙ್ ಹವಾಮಹೇ ತ್ವಾ ಸುತ
ಇಂದ್ರ ಸೋಮೇ ॥ 2 ॥ ಆ ತಿಷ್ಠ ರಥಂ ವೃಷಣಂ ವೃಷಾ ತೇ

ಸುತಃ ಸೋಮಃ ಪರಿಷಿಕ್ತಾ ಮಧೂನಿ । ಯುಕ್ತ್ವಾ ವೃಷಭ್ಯಾಂ
ವೃಷಭ ಕ್ಷಿತೀನಾಂ ಹರಿಭ್ಯಾಂ ಯಾಹಿ ಪ್ರವತೋಪ ಮದ್ರಿಕ್
॥ 3 ॥ ಅಯಂ ಯಜ್ಞೋ ದೇವಯಾ ಅಯಂ ವಿಯೇಧ ಇವಾ
ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಯೇವಿಂದ್ರ ಸೋಮಃ । ಸ್ತೀರ್ಣಂ ಬರ್ಹಿರಾ ತು ಶಕ್ರ
ಪ್ರ ಯಾಹಿ ಪಿಬಾ ನಿಷದ್ಯ ವಿ ಮುಚಾ ಹರೀ ಇಹ ॥ 4 ॥ ಓ
ಸುಷ್ಟುತ ಇಂದ್ರ ಯಾಹ್ಯರ್ವಾಙುಪ ಬ್ರಹ್ಮಾಣಿ ಮಾನ್ಯಸ್ಯ
ಕಾರೋಃ । ವಿದ್ಯಾಮ ವಸ್ತೋರವಸಾ ಗೃಣಂತೋ ವಿದ್ಯಾಮೇಷಂ
ವೃಜನಂ ಜೀರದಾನುಮ್ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 178

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ಅಗಸ್ತ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಯದ್ಧ ಸ್ಯಾತ ಇಂದ್ರ ಶ್ರುಷ್ಟಿರಸ್ತಿ ಯಯಾ ಬಭೂಥ
ಜರಿತೃಭ್ಯ ಊತೀ । ಮಾ ನಃ ಕಾಮಂ ಮಹಯಂತಮಾ ಧಗ್ವಿಶ್ವಾ
ತೇ ಅಶ್ಯಾಂ ಪರ್ಯಾಪ ಆಯೋಃ ॥ 1 ॥ ನ ಘಾ ರಾಜೇಂದ್ರ ಆ

ದಭನ್ತ್ಸೋ ಯಾ ನು ಸ್ವಸಾರಾ ಕೃಣವನ್ತ ಯೋನೌ । ಆಪಶ್ಚಿ-
ದಸ್ಮೈ ಸುತುಕಾ ಅವೇಷನ್ನಮನ್ನ ಇನ್ದ್ರಃ ಸಖ್ಯಾ ವಯಶ್ಚ ॥ 2 ॥
ಜೇತಾ ನೃಭಿರಿನ್ದ್ರಃ ಪೃತ್ಸು ಶೂರಃ ಶ್ರೋತಾ ಹವಂ ನಾಧಮಾ-
ನಸ್ಯ ಕಾರೋಃ । ಪ್ರಭರ್ತಾ ರಥಂ ದಾಶುಷ ಉಪಾಕ ಉದ್ಯನ್ತಾ
ಗಿರೋ ಯದಿ ಚ ತ್ಮನಾ ಭೂತ್ ॥ 3 ॥ ಏವಾ ನೃಭಿರಿನ್ದ್ರಃ ಸುಶ್ರ-
ವಸ್ಯಾ ಪ್ರಖಾದಃ ಪೃಕ್ಷೋ ಅಭಿ ಮಿತ್ರಿಣೋ ಭೂತ್ । ಸಮರ್ಯೋ
ಇಷಃ ಸ್ತವತೇ ವಿವಾಚಿ ಸತ್ರಾಕರೋ ಯಜಮಾನಸ್ಯ ಶಂಸಃ
॥ 4 ॥ ತ್ವಯಾ ವಯಂ ಮಘವನ್ನಿನ್ದ್ರ ಶತ್ರೂನಭಿ ಷ್ಯಾಮ
ಮಹತೋ ಮನ್ಯಮಾನಾನ್ । ತ್ವಂ ತ್ರಾತಾ ತ್ವಮು ನೋ ವೃಧೇ
ಭೂರ್ವಿದ್ಯಾಮೇಷಂ ವೃಜನಂ ಜೀರದಾನುಮ್ ॥ 5 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 179

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ 1-2, ಲೋಪಾಮುದ್ರಾ । 3-4, ಅಗಸ್ತ್ಯಃ । 5-6 ಅಂತೇವಾಸೀ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರೀ ॥

ದೇವತಾ : ರತಿಃ ॥ ಛಂದಃ : 1-4, 6 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 5 ಬೃಹತೀ ॥

ಪೂರ್ವೀರಹಂ ಶರದಃ ಶಶ್ರಮಾಣಾ ದೋಷಾ ವಸ್ತೋರುಷಸೋ ಜರಯಂತೀಃ । ಮಿನಾತಿ ಶ್ರಿಯಂ ಜರಿಮಾ ತನೂನಾಮಪ್ಯೂ ನು ಪತ್ನೀರ್ವೃಷಣೋ ಜಗಮ್ಯುಃ ॥ 1 ॥ ಯೇ ಚಿದ್ಧಿ ಪೂರ್ವ ಋತಸಾಪ ಆಸನ್ತ್ಸಾಕಂ ದೇವೇಭಿರವದನ್ನೃತಾನಿ । ತೇ ಚಿದವಾಸುರ್ನಹ್ಯಂತಮಾಪುಃ ಸಮೂ ನು ಪತ್ನೀರ್ವೃಷಭಿರ್ಜಗಮ್ಯುಃ ॥ 2 ॥ ನ ಮೃಷಾ ಶ್ರಾಂತಂ ಯದವಂತಿ ದೇವಾ ವಿಶ್ವಾ ಇತ್ಸ್ಪೃಧೋ ಅಭ್ಯಶ್ನವಾವ । ಜಯಾವೇದತ್ರ ಶತನೀಥಮಾಜಿಂ ಯತ್ಸಮ್ಯಂಚಾ ಮಿಥುನಾವಭ್ಯಜಾವ ॥ 3 ॥ ನದಸ್ಯ ಮಾ ರುಧತಃ ಕಾಮ ಆಗನ್ನಿತ ಆಜಾತೋ ಅಮುತಃ ಕುತಶ್ಚಿತ್ । ಲೋಪಾಮುದ್ರಾ ವೃಷಣಂ ನೀ ರಿಣಾತಿ ಧೀರಮಧೀರಾ ಧಯತಿ ಶ್ವಸಂತವೈ ॥ 4 ॥ ಇಮಂ ನು ಸೋಮಮಂತಿತೋ ಹೃತ್ಸು ಪೀತಮುಪ

ಬ್ರುವೇ । ಯೆತ್ತ್ರೀವಾಗಶ್ಚಕ್ರಮಾ ತತ್ಸು ಮೃಳತು ಪುಲುಕಾಮ್ತೋ ಹಿ ಮರ್ತ್ಯಃ ॥ 5 ॥ ಅಗಸ್ತ್ಯಃ ಖನಮಾನಃ ಖನಿತ್ರೈಃ ಪ್ರಜಾಮು-ಪತ್ಯಂ ಬಲಮಿಚ್ಛಮಾನಃ । ಉಭೌ ವರ್ಣಾವೃಷಿರುಗ್ರಃ ಪುಪೋಷ ಸತ್ಯಾ ದೇವೇಷ್ವಾಶಿಷೋ ಜಗಾಮ ॥ 6 ॥

ಸೂಕ್ತ 180

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ಅಗಸ್ತ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಶ್ವಿನೌ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಯುವೋ ರಜಾಂಸಿ ಸುಯಮಾಸೋ ಅಶ್ವಾ ರಥೋ ಯದ್ವಾಂ ಪರ್ಯರ್ಣಾಂಸಿ ದೀಯತ್ । ಹಿರಣ್ಯಯೀ ವಾಂ ಪವಯಃ ಪ್ರುಷಾಯನ್ಮಧ್ವಃ ಪಿಬಂತಾ ಉಷಸಃ ಸಚೇಥೇ ॥ 1 ॥ ಯುವ-ಮತ್ಯಸ್ಯಾವ ನಕ್ಷಥೋ ಯದ್ವಿಪತ್ಮನೋ ನರ್ಯಸ್ಯ ಪ್ರಯಜ್ಯೋಃ। ಸ್ವಸಾ ಯದ್ವಾಂ ವಿಶ್ವಗೂರ್ತೀ ಭರಾತಿ ವಾಜಾಯೇಟ್ಟೇ ಮಧು-ಪಾವಿಷೇ ಚ ॥ 2 ॥ ಯುವಂ ಪಯ ಉಸ್ರಿಯಾಯಾಮಧತ್ತಂ ಪಕ್ವಮಾಮಾಯಾವಿವಪೂರ್ವ್ಯಂ ಗೋಃ । ಅಂತರ್ಯದ್ವನಿನೋ

ವಾಮೃತಪ್ನಾ ಹ್ವಾರೋ ನ ಶುಚಿರ್ಯಜತೇ ಹವಿಷ್ಮಾನ್ ॥ 3 ॥
ಯುವಂ ಹ ಘರ್ಮಂ ಮಧುಮಂತಮತ್ರಯೇಽಪೋ ನ
ಕ್ಷೋದೋಽವಣೀತಮೇಷೇ । ತದ್ವಾಂ ನರಾವಶ್ವಿನಾ ಪಶ್ವಇಷ್ಟೀ
ರಥ್ಯೇವ ಚಕ್ರಾ ಪ್ರತಿ ಯಂತಿ ಮಧ್ವಃ ॥ 4 ॥ ಆ ವಾಂ ದಾನಾಯ
ವವೃತೀಯ ದಸ್ರಾ ಗೋರೋಹೇಣ ತ್ರೌಗ್ರ್ಯೇ ನ ಜಿವ್ರಿಃ ।
ಅಪಃ, ಕ್ಷ್ಣೋಣೀ ಸಚತೇ ಮಾಹಿನಾ ವಾಂ ಜೂರ್ಣೋ ವಾಮ-
ಕ್ಷುರಂಹಸೋ ಯಜತ್ರಾ ॥ 5 ॥ ನಿ ಯದ್ಯುವೇಥೇ ನಿಯುತಃ
ಸುದಾನೂ ಉಪ ಸ್ವಧಾಭಿಃ ಸೃಜಥಃ ಪುರಂಧಿಮ್ । ಪ್ರೇಷದ್ವೇ-
ಷದ್ವಾತೋ ನ ಸೂರಿರಾ ಮಹೇ ದದೇ ಸುವ್ರತೋ ನ ವಾಜಮ್
॥ 6 ॥ ವಯಂ ಚಿದ್ಧಿ ವಾಂ ಜರಿತಾರಃ ಸತ್ಯಾ ವಿಪನ್ಯಾ ಮಹೇ ವಿ
ಪಣಿರ್ಹಿತಾವಾನ್ । ಅಧಾ ಚಿದ್ಧಿ ಷ್ಮಾಶ್ವಿನಾವನಿಂದ್ಯಾ ಪ್ರಾಥೋ ಹಿ
ಷ್ಮಾ ವೃಷಣಾವಂತಿದೇವವತ್ ॥ 7 ॥ ಯುವಾಂ ಚಿದ್ಧಿ ಷ್ಮಾಶ್ವಿನಾ-
ವನು ದ್ಯೂನ್, ವಿರುದ್ರಸ್ಯ ಪ್ರಸ್ರವಣಸ್ಯ ಸಾತೌ । ಅಗಸ್ತ್ಯೇ
ನರಾಂ ನೃಷು ಪ್ರಶಸ್ತಃ ಕಾರಾಧುನೀವ ಚಿತಯತ್ಸಹಸ್ರೈಃ ॥ 8 ॥
ಪ್ರ ಯದ್ವಾಹೇಥೇ ಮಹಿನಾ ರಥಸ್ಯ ಪ್ರ ಸ್ಯಂದ್ರಾ ಯಾಥೋ

ಮನುಷೋನ ಹೋತಾ । ಧತ್ತಂ ಸೂರಿಭ್ಯ ಉತ ವಾ ಸ್ವಶ್ವ್ಯಂ
ನಾಸತ್ಯಾ ರಯಿಷಾಚಃ ಸ್ಯಾಮ ॥ 9 ॥ ತಂ ವಾಂ ರಥಂ ವಯಮ-
ದ್ಯಾ ಹುವೇಮ ಸ್ತೋಮೈರಶ್ವಿನಾ ಸುವಿತಾಯ ನವ್ಯಮ್ ।
ಅರಿಷ್ಟನೇಮಿಂ ಪರಿ ದ್ಯಾಮಿಯಾನಂ ವಿದ್ಯಾಮೇಷಂ ವೃಜನಂ
ಜೀರದಾನುಮ್ ॥ 10 ॥

ಸೂಕ್ತ 181

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ಅಗಸ್ತ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಶ್ವಿನೌ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಕದು ಪ್ರೇಷ್ಠಾವಿಷಾಂ ರಯೀಣಾಮುಧ್ವರ್ಯಂತಾ ಯದುನ್ನಿ-
ನೀಥೋ ಅಪಾಮ್ । ಅಯಂ ವಾಂ ಯಜ್ಞೋ ಅಕೃತ ಪ್ರಶಸ್ತಿಂ
ವಸುಧಿತೀ ಅವಿತಾರಾ ಜನಾನಾಮ್ ॥ 1 ॥ ಆ ವಾಮಶ್ವಾಸಃ
ಶುಚಯಃ ಪಯಸ್ಪಾ ವಾತರಂಹಸೋ ದಿವ್ಯಾಸೋ ಅತ್ಯಾಃ ।
ಮನೋಜುವೋ ವೃಷಣೋ ವೀತಪೃಷ್ಠಾ ಏಹ ಸ್ವರಾಜೋ
ಅಶ್ವಿನಾ ವಹಂತು ॥ 2 ॥ ಆ ವಾಂ ರಥೋಽವನಿರ್ನ ಪ್ರವತ್ವಾ-

ನ್ತ್ಸನಃ ಪ್ರವಂಧುರಃ ಸುವಿತಾಯ ಗವ್ಯಾಃ । ವೃಷ್ಣಃ ಸ್ಥಾತಾರಾ
ಮನಸೋ ಜವೀಯಾನಹಂಪೂರ್ವೋ ಯಜತೋ ದಿಷ್ಟ್ಯಾ ಯಃ
॥ 3 ॥ ಇಹೇಹ ಜಾತಾ ಸಮವಾವಶೀತಾಮರೇಪಸಾ ತನ್ವಾ (ಆ) ಕ್ಷ
ನಾಮಭಿಃ ಸ್ವೈಃ । ಜಿಷ್ಣುರ್ವಾಮನ್ಯಃ ಸುಮಖಸ್ಯ ಸೂರಿರ್ದಿವೋ
ಅನ್ಯಃ ಸುಭಗಃ ಪುತ್ರ ಊಹೇ ॥ 4 ॥ ಪ್ರ ವಾಂ ನಿಚೇರುಃ
ಕಕ್ಷುಹೋ ವಶಾ ಅನು ಪಿಶಂಗರೂಪಃ ಸದನಾನಿ ಗವ್ಯಾಃ । ಹರೀ
ಅನ್ಯಸ್ಯ ಪೀಪಯಂತ ವಾಜೈರ್ಮಘಾ ರಜಾಂಸ್ಯಶ್ವಿನಾ ವಿ
ಷೂಷೈಃ ॥ 5 ॥ ಪ್ರ ವಾಂ ಶರದ್ವಾನವೃಷಭೋ ನ ನಿಷ್ಪಾಟ್
ಪೂರ್ವೀರಿಷಶ್ಚರತಿ ಮಧ್ವ ಇಷ್ಣನ್ । ಏವೈರನ್ಯಸ್ಯ ಪೀಪಯಂತ
ವಾಜೈರ್ವೇಷಂತೀರೂಧ್ವಾ ನದ್ಯೋ ನ ಆಗುಃ ॥ 6 ॥ ಅಸರ್ಜಿ
ವಾಂ ಸ್ಥವಿರಾ ವೇಧಸಾ ಗೀರ್ಬಾಳ್ಹೇ ಅಶ್ವಿನಾ ತ್ರೇಧಾ ಕ್ಷರಂತೀ ।
ಉಪಸ್ತುತಾವವತಂ ನಾಧಮಾನಂ ಯಾಮನ್ನಯಾಮಞ್ಛೃಣುತಂ
ಹವಂ ಮೇ ॥ 7 ॥ ಉತ ಸ್ಯಾ ವಾಂ ರುಶತ್ಪಯೋ ವಪ್ಸಸೋ ಗೀಸ್ತ್ರಿ-
ಬರ್ಹಿಷಿ ಸದಸಿ ಪಿನ್ವತೇ ನೂನ್ । ವೃಷಾ ವಾಂ ಮೇಷೋ
ವೃಷಣಾ ಪೀಪಾಯ ಗೋರ್ನ ಸೇಕೇ ಮನುಷೋ ದಶಸ್ಯನ್

॥ 8 ॥ ಯುವಾಂ ಪೂಷೇವಾಶ್ವಿನಾ ಪುರಂಧಿರಗ್ನಿಮುಷಾಂ ನ ಜರತೇ ಹವಿಷ್ಮಾನ್ । ಹುವೇ ಯದ್ವಾಂ ವರಿವಸ್ಯಾ ಗೃಣಾನೋ ವಿದ್ಯಾ-ಮೇಷಂ ವೃಜನಂ ಜೀರದಾನುಮ್ ॥ 9 ॥

ಸೂಕ್ತ 182

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ಅಗಸ್ತ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಶ್ವಿನೌ ॥ ಛಂದಃ : 1-5,7 ಜಗತೀ । 6-8 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಅಭೂದಿದಂ ವಯುನನೋ ಷು ಭೂಷತಾ ರಥೋ ವೃಷ-ಣ್ವಾನ್ಮದತಾ ಮನೀಷಿಣಃ । ಧಿಯಂಜಿನ್ವಾ ಧಿಷ್ಣ್ಯಾ ವಿಶ್ಪಲಾವಸೂ ದಿವೋ ನಪಾತಾ ಸುಕೃತೇ ಶುಚಿವ್ರತಾ ॥ 1 ॥ ಇಂದ್ರತಮಾ ಹಿ ಧಿಷ್ಣ್ಯಾ ಮರುತ್ತಮಾ ದಸ್ರಾ ದಂಸಿಷ್ಠಾ ರಥ್ಯಾ ರಥೀತಮಾ । ಪೂರ್ಣಂ ರಥಂ ವಹೇಥೇ ಮಧ್ವ ಆಚಿತಂ ತೇನ ದಾಶ್ವಾಂಸಮುಪ ಯಾಥೋ ಅಶ್ವಿನಾ ॥ 2 ॥ ಕಿಮತ್ರ ದಸ್ರಾ ಕೃಣುಥಃ ಕಿಮಾಸಾಥೇ ಜನಾಸೋ ಯೇ ಕಶ್ಚಿದಹವಿರ್ಮಹೀಯತೇ । ಅತಿ ಕ್ರಮಿಷ್ಟಂ ಜುರತಂ ಪಣೇರಸುಂ ಜ್ಯೋತಿರ್ವಿಪ್ರಾಯ ಕೃಣುತಂ ವಚಸ್ಯವೇ

॥ 3 ॥ ಜಂಭಯೇತಮಭಿತೋ ರಾಯತಃ ಶುನೋ ಹತಂ ಮೃಧೋ ವಿದಥುಸ್ತಾನ್ಯಶ್ವಿನಾ । ವಾಚಂವಾಚಂ ಜರಿತೂ ರತ್ನಿನೀಂ ಕೃತ-ಮುಭಾ ಶಂಸಂ ನಾಸತ್ಯಾವತಂ ಮನು ॥ 4 ॥ ಯುವಮೇತಂ ಚಕ್ರಥುಃ ಸಿಂಧುಷು ಪ್ಲವಮಾತ್ಮನ್ವಂತಂ ಪಕ್ಷಿಣಂ ತೌಗ್ರ್ಯಾಯ ಕವಮ್ । ಯೇನ ದೇವತ್ರಾ ಮನಸಾ ನಿರೂಹಥುಃ ಸುಪಪ್ತನೀ ಪೇತಥುಃ, ಕ್ಷೋದಸೋ ಮಹಃ ॥ 5 ॥ ಅವವಿದ್ಧಂ ತೌಗ್ರ್ಯಮಪ್ಸ ಅಂ) ತರನಾರಂಭಣೇ ತಮಸಿ ಪ್ರವಿದ್ಧಮ್ । ಚತಸ್ರೋ ನಾವೋ ಜಠಲಸ್ಯ ಜುಷ್ಟಾ ಉದಶ್ವಿಭ್ಯಾಮಿಷಿತಾಃ ಪಾರಯಂತಿ ॥ 6 ॥ ಕಃ ಸ್ವಿದ್ವೃಕ್ಷೋ ನಿಷ್ಠಿತೋ ಮಧ್ಯೇ ಅರ್ಣಸೋ ಯಂ ತೌಗ್ರ್ಯೋ ನಾಧಿತಃ ಪರ್ಯಷಸ್ವಜತ್ । ಪರ್ಣಾ ಮೃಗಸ್ಯ ಪತ-ರೋರಿವಾರಭ ಉದಶ್ವಿನಾ ಊಹಥುಃ ಶ್ರೋಮತಾಯು ಕವಮ್ ॥ 7 ॥ ತದ್ವಾಂ ನರಾ ನಾಸತ್ಯಾವನು ಷ್ಯಾದ್ಯದ್ವಾಂ ಮಾನಾಸ ಉಚಥವಮವೋಚನ್ । ಅಸ್ಮಾದದ್ಯ ಸದಸಃ ಸೋಮ್ಯಾದಾ ವಿದ್ಯಾ-ಮೇಷಂ ವೃಜನಂ ಜೀರದಾನುಮ್ ॥ 8 ॥

ಸೂಕ್ತ 183

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ಅಗಸ್ತ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಶ್ವಿನೌ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ತಂ ಯುಂಜಾಥಾಂ ಮನಸೋ ಯೋ ಜವೀಯಾನ್ ತ್ರಿವಂ-
ಧುರೋ ವೃಷಣಾ ಯಸ್ತ್ರಿಚಕ್ರಃ । ಯೇನೋಪಯಾಥಃ ಸುಕೃತೋ
ದುರೋಣಂ ತ್ರಿಧಾತುನಾ ಪತಥೋ ವಿರ್ನ ಪರ್ಣೈಃ ॥ 1 ॥ ಸುವೃ-
ದ್ರಥೋ ವರ್ತತೇ ಯನ್ನಭಿ ಕ್ಷಾಂ ಯತ್ತಿಷ್ಠಥಃ ಕ್ರತುಮಂತಾನು
ಪೃಕ್ಷೇ । ವಪುರ್ವಪುಷ್ಯಾ ಸಚತಾವಿಯಂ ಗೀರ್ದಿವೋ ದುಹಿ-
ತ್ರೋಷಸಾ ಸಚೇಥೇ ॥ 2 ॥ ಆ ತಿಷ್ಠತಂ ಸುವೃತಂ ಯೋ ರಥೋ
ವಾಮನು ವ್ರತಾನಿ ವರ್ತತೇ ಹವಿಷ್ಮಾನ್ । ಯೇನ ನರಾ ನಾಸ-
ತ್ಯೇಷಯಧ್ಯೈ ವರ್ತಿರ್ಯಾಥಸ್ತನಯಾಯ ತ್ಮನೇ ಚ ॥ 3 ॥ ಮಾ
ವಾಂ ವೃಕೋ ಮಾ ವೃಕೀರಾ ದಧರ್ಷೀನ್ಮಾ ಪರಿ ವರ್ಕ್ತಮುತ
ಮಾತಿ ಧಕ್ತಮ್ । ಅಯಂ ವಾಂ ಭಾಗೋ ನಿಹಿತ ಇಯಂ
ಗೀರ್ದಸ್ರಾವಿಮೇ ವಾಂ ನಿಧಯೋ ಮಧೂನಾಮ್ ॥ 4 ॥ ಯುವಾಂ

ಗೋತಮಃ ಪುರುಮಿಳ್ಹೋ ಅತ್ರಿರ್ದಸ್ರಾ ಹವತೇऽವಸೇ ಹವಿ-
ಷ್ಮಾನ್ । ದಿಶಂ ನ ದಿಷ್ಟಾಮೃಜೂಯೇವ ಯಂತಾ ಮೇ ಹವಂ
ನಾಸತ್ಯೋಪ ಯಾತವ್ ॥ 5 ॥ ಅತಾರಿಷ್ಮ ತಮಸಸ್ಪಾರಮುಸ್ರ
ಪ್ರತಿ ವಾಂ ಸ್ತೋಮೋ ಅಶ್ವಿನಾವಧಾಯಿ । ಏಹ ಯಾತಂ
ಪಥಿಭಿರ್ದೇವಯಾನೈರ್ವಿದ್ಯಾಮೇಷಂ ವೃಜನಂ ಜೀರದಾನುಮ್
॥ 6 ॥

ಸೂಕ್ತ 184

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ಅಗಸ್ತ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಶ್ವಿನೌ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ತಾ ವಾಮದ್ಯ ತಾವಪರಂ ಹುವೇಮೋಚ್ಛಂತ್ಯಾಮುಷಸಿ
ವಹ್ನಿರುಕ್ಥ್ಯಃ । ನಾಸತ್ಯಾ ಕುಹ ಚಿತ್ಸಂತಾವಯೋ ದಿವೋ
ನಪಾತಾ ಸುದಾಸ್ತರಾಯು ॥ 1 ॥ ಅಸ್ಮೇ ಊ ಷು ವೃಷಣಾ
ಮಾದಯೇಥಾಮುತ್ಪಣೇರ್ಹತಮೂರ್ಮ್ಯಾ ಮದಂತಾ । ಶ್ರುತಂ
ಮೇ ಅಚ್ಛೋಕ್ತಿಭಿರ್ಮತೀನಾಮೇಷ್ಟಾ ನರಾ ನಿಚೇತಾರಾ ಚ

ಕರ್ಣೈಃ ॥ 2 ॥ ಶ್ರಿಯೇ ಪೂಷನ್ನಿಷುಕೃತೇವ ದೇವಾ ನಾಸತ್ಯಾ
ವಹತುಂ ಸೂರ್ಯಾಯಾಃ । ವಚ್ಯಂತೇ ವಾಂ ಕಕ್ಷುಹಾ ಅಪ್ಸು
ಜಾತಾ ಯುಗಾ ಜೂರ್ಣೇವ ವರುಣಸ್ಯ ಭೂರೇಃ ॥ 3 ॥ ಅಸ್ಮೇ
ಸಾ ವಾಂ ಮಾಧ್ವೀ ರಾತಿರಸ್ತು ಸ್ತೋಮಂ ಹಿನೋತಂ ಮಾನ್ಯಸ್ಯ
ಕಾರೋಃ । ಅನು ಯದ್ವಾಂ ಶ್ರವಸ್ಯಾ ಸುದಾನೂ ಸುವೀರ್ಯಾಯ
ಚರ್ಷಣಯೋ ಮದಂತಿ ॥ 4 ॥ ಏಷ ವಾಂ ಸ್ತೋಮೋ ಅಶ್ವಿನಾ-
ವಕಾರಿ ಮಾನೇಭಿರ್ಮಘವಾನಾ ಸುವೃಕ್ತಿ । ಯಾತಂ ವರ್ತಿಸ್ತನ-
ಯಾಯ ತ್ಮನೇ ಚಾಗಸ್ತ್ಯೇ ನಾಸತ್ಯಾ ಮದಂತಾ ॥ 5 ॥ ಅತಾರಿಷ್ಮ
ತಮಸಸ್ಪಾರಮಸ್ಯ ಪ್ರತಿ ವಾಂ ಸ್ತೋಮೋ ಅಶ್ವಿನಾವಧಾಯಿ ।
ಏಹ ಯಾತಂ ಪಥಿಭಿರ್ದೇವಯಾನೈರ್ವಿದ್ಯಾಮೈಷಂ ವೃಜನಂ
ಜೀರದಾನುಮ್ ॥ 6 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 185

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ಅಗಸ್ತ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವ್ಯೌ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಕತರಾ ಪೂರ್ವಾ ಕತರಾಪರಾಯೋಃ ಕಥಾ ಜಾತೇ ಕವಯಃ
ಕೋ ವಿ ವೇದ । ವಿಶ್ವಂ ತ್ಮನಾ ಬಿಭೃತೋ ಯದ್ಧ ನಾಮ ವಿ
ವರ್ತೇತೇ ಅಹನೀ ಚಕ್ರಿಯೇವ ॥ 1 ॥ ಭೂರಿಂ ದ್ವೇ ಅಚರಂತೀ
ಚರಂತಂ ಪದ್ವಂತಂ ಗರ್ಭಮಪದೀ ದಧಾತೇ । ನಿತ್ಯಂ ನ ಸೂನುಂ
ಪಿತ್ರೋರುಪಸ್ಥೇ ದ್ಯಾವಾ ರಕ್ಷತಂ ಪೃಥಿವೀ ನೋ ಅಭ್ವಾತ್
॥ 2 ॥ ಅನೇಹೋ ದಾತ್ರಮದಿತೇರನರ್ವಂ ಹುವೇ ಸ್ವರ್ವದವಧಂ
ನಮಸ್ವತ್ । ತದ್ರೋದಸೀ ಜನಯತಂ ಜರಿತ್ರೇ ದ್ಯಾವಾ ರಕ್ಷತಂ
ಪೃಥಿವೀ ನೋ ಅಭ್ವಾತ್ ॥ 3 ॥ ಅತಪ್ಯಮಾನೇ ಅವಸಾವಂತೀ
ಅನು ಷ್ಯಾಮ ರೋದಸೀ ದೇವಪುತ್ರೇ । ಉಭೇ ದೇವಾನಾಮುಭಯೇಭಿರನ್ವಾಂ ದ್ಯಾವಾ ರಕ್ಷತಂ ಪೃಥಿವೀ ನೋ ಅಭ್ವಾತ್ ॥ 4 ॥
ಸಂಗಚ್ಛಮಾನೇ ಯುವತೀ ಸಮಂತೇ ಸ್ವಸಾರಾ ಜಾಮಿ

ಪಿತ್ರೋರುಪಸ್ಥೇ । ಅಭಿಜಿಘ್ರಂತೀ ಭುವನಸ್ಯ ನಾಭಿಂ ದ್ಯಾವಾ
ರಕ್ಷತಂ ಪೃಥಿವೀ ನೋ ಅಭ್ವಾತ್ ॥ 5 ॥ ಉರ್ವೀ ಸದ್ಮನೀ
ಬೃಹತೀ ಋತೇನ ಹುವೇ ದೇವಾನಾಮವಸಾ ಜನಿತ್ರೀ । ದಧಾತೇ
ಯೇ ಅಮೃತಂ ಸುಪ್ರತೀಕೇ ದ್ಯಾವಾ ರಕ್ಷತಂ ಪೃಥಿವೀ ನೋ
ಅಭ್ವಾತ್ ॥ 6 ॥ ಉರ್ವೀ ಪೃಥ್ವೀ ಬಹುಲೇ ದೂರೇ ಅಂತೇ
ಉಪ ಬ್ರುವೇ ನಮಸಾ ಯಜ್ಞೇ ಅಸ್ಮಿನ್ । ದಧಾತೇ ಯೇ
ಸುಭಗೇ ಸುಪ್ರತೂರ್ತೀ ದ್ಯಾವಾ ರಕ್ಷತಂ ಪೃಥಿವೀ ನೋ ಅಭ್ವಾತ್
॥ 7 ॥ ದೇವಾನ್, ವಾ ಯಚ್ಚಕೃಮಾ ಕಚ್ಚಿದಾಗಃ ಸಖಾಯಂ
ವಾ ಸದಮಿಜ್ಜಾಸ್ಪತಿಂ ವಾ । ಇಯಂ ಧೀರ್ಭೂಯಾ ಅವಯಾನ-
ಮೇಷಾಂ ದ್ಯಾವಾ ರಕ್ಷತಂ ಪೃಥಿವೀ ನೋ ಅಭ್ವಾತ್ ॥ 8 ॥
ಉಭಾ ಶಂಸಾ ನರ್ಯಾ ಮಾಮವಿಷ್ಟಾಮುಭೇ ಮಾಮೂತೀ
ಅವಸಾ ಸಚೇತಾಮ್ । ಭೂರಿ ಚಿದರ್ಯಃ ಸುದಾಸ್ತರಾಯೇಷಾ
ಮದಂತ ಇಷಯೇಮ ದೇವಾಃ ॥ 8 ॥ ಋತಂ ದಿವೇ ತದವೋಚಂ
ಪೃಥಿವ್ಯಾ ಅಭಿಶ್ರಾವಾಯ ಪ್ರಥಮಂ ಸುಮೇಧಾಃ । ಪಾತಾಮ-
ವದ್ದ್ಯಾದುರಿತಾದಭೀಕೇ ಪಿತಾ ಮಾತಾ ಚ ರಕ್ಷತಾಮವೋಭಿಃ

॥ 10 ॥ ಇದಂ ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ ಸತ್ಯಮಸ್ತು ಪಿತರ್ಮಾತರ್ಯದಿ-
ಹೋಪಬ್ರುವೇ ವಾಮ್ । ಭೂತಂ ದೇವಾನಾಮವಮೇ ಅವೋ-
ಭಿರ್ವಿದ್ಯಾಮೇಷಂ ವೃಜನಂ ಜೀರದಾನುಮ್ ॥ 11 ॥

ಸೂಕ್ತ 186

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ಅಗಸ್ತ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಆ ನ ಇಳಾಭಿರ್ವಿದಥೇ ಸುಶಸ್ತಿ ವಿಶ್ವಾನರಃ ಸವಿತಾ ದೇವ
ಏತು । ಅಪಿ ಯಥಾ ಯುವಾನೋ ಮತ್ಸಥಾ ನೋ ವಿಶ್ವಂ
ಜಗದಭಿಪಿತ್ವೇ ಮನೀಷಾ ॥ 1 ॥ ಆ ನೋ ವಿಶ್ವ ಆಸ್ಕೃ ಗಮಂತು
ದೇವಾ ಮಿತ್ರೋ ಅರ್ಯಮಾ ವರುಣಃ ಸಜೋಷಾಃ । ಭುವನ್,
ಯಥಾ ನೋ ವಿಶ್ವೇ ವೃಧಾಸಃ ಕರನ್ತ್ಸಷಾಹಾ ವಿಥುರಂ ನ
ಶವಃ ॥ 2 ॥ ಪ್ರೇಷ್ಮಂ ವೋ ಅತಿಥಿಂ ಗೃಣೀಷೇಽಗ್ನಿಂ ಶಸ್ತಿಭಿಸ್ತು-
ರ್ವಣಿಃ ಸಜೋಷಾಃ । ಅಸದ್ಯಥಾ ನೋ ವರುಣಃ ಸುಕೀರ್ತಿರಿಷಶ್ಚ
ಪರ್ಷದರಿಗೂರ್ತಃ ಸೂರಿಃ ॥ 3 ॥ ಉಪ ವ ಏಷೇ ನಮಸಾ ಜಿಗೀ-

ಷೋಷಾಸಾನಕ್ತಾ ಸುದುಘೇವ ಧೇನುಃ । ಸವಮಾನೇ ಅಹನ್,
ವಿವಿಮಾನೋ ಅರ್ಕಂ ವಿಷುರೂಪೇ ಪಯಸಿ ಸಸ್ಮಿನ್ನೂಧನ್ ॥ 4 ॥
ಉತ ನೋಽಹಿರ್ಬುಧ್ನ್ಯೋ (ಓ) ಷಿ ಮಯಸ್ಕಃ ಶಿಶುಂ ನ ಪಿಪ್ಯು-
ಷೀವ ವೇತಿ ಸಿಂಧುಃ । ಯೇನ ನಪಾತಮಪಾಂ ಜುನಾಮ ಮನ್ತೋ
ಜುವೋ ವೃಷಣ್ಯೋ ಯಂ ವಹಂತಿ ॥ 5 ॥ ಉತ ನ ಈಂ ತ್ವಷ್ಟಾ
ಗಂತ್ವಚ್ಛಾ ಸ್ಮತ್ಸೂರಿಭಿರಭಿಪಿತ್ವೇ ಸಜೋಷಾಃ । ಆ ವೃತ್ರಹೇಂ-
ದ್ರಶ್ಚರ್ಷಣಿಪ್ರಾಸ್ತುವಿಷ್ಟವೋ ನರಾಂ ನ ಇಹ ಗಮ್ಯಾಃ ॥ 6 ॥
ಉತ ನ ಈಂ ಮತಯೋಽಶ್ವಯೋಗಾಃ ಶಿಶುಂ ನ ಗಾವಸ್ತರುಣಂ
ರಿಹಂತಿ । ತವಿಷಾಂ ಗಿರೋ ಜನಯೋ ನ ಪತ್ನೀಃ ಸುರಭಿಷ್ಟಮಂ
ನರಾಂ ನಸಂತ ॥ 7 ॥ ಉತ ನ ಈಂ ಮರುತೋ ವೃದ್ಧಸೇನಾಃ
ಸ್ಮದ್ರೋದಸೀ ಸಮನಸಃ ಸದಂತು । ಪೃಷದಶ್ವಾಸೋಽವನಯೋ
ನ ರಥಾ ರಿಶಾದಸೋ ಮಿತ್ರಯುಜೋ ನ ದೇವಾಃ ॥ 8 ॥ ಪ್ರ
ನು ಯದೇಷಾಂ ಮಹಿನಾ ಚಿಕಿತ್ರೇ ಪ್ರ ಯುಂಜತೇ ಪ್ರಯುಜಸ್ತೇ
ಸುವೃಕ್ತಿ । ಅಧ ಯದೇಷಾಂ ಸುದಿನೇ ನ ಶರ್ಧುರ್ವಿಶ್ವಮೇರಿಣಂ
ಪ್ರುಷಾಯಂತ ಸೇನಾಃ ॥ 9 ॥ ಪ್ರೋ ಅಶ್ವಿನಾವವಸೇ ಕೃಣುಧ್ವಂ

ಪ್ರ ಪೂಷಣಂ ಸ್ವತವಸೋ ಹಿ ಸಂತಿ । ಆದ್ವೇಷೋ ವಿಷ್ಣುರ್ವಾತ
ಋಭುಕ್ಷಾ ಅಚ್ಛಾ ಸುಮ್ನಾಯ ವವೃತೀಯ ದೇವಾನ್ ॥ 10 ॥
ಇಯಂ ಸಾ ವೋ ಅಸ್ಮೇ ದೀಧಿತಿರ್ಯಜತ್ರಾ ಅಪಿಪ್ರಾಣೇ ಚ ಸದನೇ
ಚ ಭೂಯಾಃ । ನಿ ಯಾ ದೇವೇಷು ಯತತೇ ವಸೂಯುರ್ವಿದ್ಯಾ-
ಮೇಷಂ ವೃಜನಂ ಜೀರದಾನುಮ್ ॥ 11 ॥

ಸೂಕ್ತ 187

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ಅಗಸ್ತ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅನ್ನಸ್ತುತಿಃ ॥

ಛಂದಃ : 1 ಅನುಷ್ಟುಬ್ಗರ್ಭೋಷ್ಣಿಕ್ । 2, 4, 8-10 ಗಾಯತ್ರೀ ।
3, 5, 6, 7, 11 ಅನುಷ್ಟುಪ್ ॥

ಪಿತುಂ ನು ಸ್ತೋಷಂ ಮಹೋ ಧರ್ಮಾಣಂ ತವಿಷೀಮ್ ।
ಯಸ್ಯ ತ್ರಿತೋ ವ್ಯೋಜಸಾ ವೃತ್ರಂ ವಿಪರ್ವಮರ್ದಯತ್ ॥ 1 ॥
ಸ್ವಾದೋ ಪಿತೋ ಮಧೋ ಪಿತೋ ವಯಂ ತ್ವಾ ವವೃಮಹೇ ।
ಅಸ್ಮಾಕಮವಿತಾ ಭವ ॥ 2 ॥ ಉಪ ನಃ ಪಿತವಾ ಚರ ಶಿವಃ

ಶಿವಾಭಿರೂತಿಭಿಃ । ಮಯೋಭುರದ್ವಿಷೇಣ್ಯಃ ಸಖಾ ಸುಶೇವೋ
ಅದ್ವಯೋಃ ॥ 3 ॥ ತವ ತ್ಯೇ ಪಿತೋ ರಸಾ ರಜಾಂಸ್ಯನು ವಿಷ್ಠಿತಾಃ।
ದಿವಿ ವಾತಾ ಇವ ಶ್ರಿತಾಃ ॥ 4 ॥ ತವ ತ್ಯೇ ಪಿತೋ ದದತ್ತಸ್ತವ
ಸ್ವಾದಿಷ್ಮ ತೇ ಪಿತೋ । ಪ್ರ ಸ್ವಾದ್ಮಾನೋ ರಸಾನಾಂ ತುವಿಗ್ರೀವಾ
ಇವೇರತೇ ॥ 5 ॥ ತ್ವೇ ಪಿತೋ ಮಹಾನಾಂ ದೇವಾನಾಂ ಮನೋ
ಹಿತಮ್ । ಅಕಾರಿ ಚಾರು ಕೇತುನಾ ತವಾಹಿಮವಸಾವಧೀತ್ ॥ 6 ॥
ಯದ್ದದೋ ಪಿತೋ ಅಜಗನ್,ವಿವಸ್ವ ಪರ್ವತಾನಾಮ್ । ಅತ್ರಾ
ಚಿನ್ನೋ ಮಧೋ ಪಿತೋsರಂ ಭಕ್ಷಾಯ ಗಮ್ಯಾಃ ॥ 7 ॥
ಯದಪಾವೋಷಧೀನಾಂ ಪರಿಂಶಮಾರಿಶಾಮಹೇ । ವಾತಾಪೇ
ಪೀವ ಇದ್ಭವ ॥ 8 ॥ ಯತ್ತೇ ಸೋಮ ಗವಾಶಿರೋ ಯವಾ-
ಶಿರೋ ಭಜಾಮಹೇ । ವಾತಾಪೇ ಪೀವ ಇದ್ಭವ ॥ 9 ॥ ಕರಂಭ
ಓಷಧೇ ಭವ ಪೀವೋ ವೃಕ್ಕ ಉದಾರಥಿಃ । ವಾತಾಪೇ ಪೀವ
ಇದ್ಭವ ॥ 10 ॥ ತಂ ತ್ವಾ ವಯಂ ಪಿತೋ ವಚೋಭಿರ್ಗಾವೋ ನ
ಹವ್ಯಾ ಸುಷೂದಿಮ । ದೇವೇಭ್ಯಸ್ತ್ವಾ ಸಧಮಾದಮಸ್ಮಭ್ಯಂ ತ್ವಾ
ಸಧಮಾದಮ್ ॥ 11 ॥

ಸೂಕ್ತ 188

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ಅಗಸ್ತ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : (ಅಪ್ರಿಯಃ) ಆಪ್ರೀಸೂಕ್ತಮ್ - 1 ಇಧ್ಮಃ ಸಮಿದ್ಧೋ ಽಗ್ನಿರ್ವಾ । 2 ತನೂನಪಾತ್ । 3 ಇಳಃ । 4 ಬರ್ಹಿಃ । 5 ಹೋವೀರ್ದ್ವಾರಃ । 6 ಉಷಾಸಾನಕ್ತಾ । 7 ದೈವ್ಯಾ ಹೋತಾರೌ ಪ್ರಾಚೇತಸೌ । 8 ತಿಸ್ರೋ ದೇವ್ಯಃ ಸರಸ್ವತೀಳಾ ಭಾರತ್ಯಃ। 9 ತ್ವಷ್ಟಾ । 10 ವನಸ್ಪತಿಃ । ಸ್ವಾಹಾಕೃತಯಃ ॥

ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಸಮಿದ್ಧೋ ಅದ್ಯ ರಾಜಸಿ ದೇವೋ ದೇವೈಃ ಸಹಸ್ರಜಿತ್ ।
ದೂತೋ ಹವ್ಯಾ ಕವಿರ್ವಹ ॥ 1 ॥ ತನೂನಪಾದ್ಘೃತಂ ಯತೇ
ಮಧ್ವಾ ಯಜ್ಞಃ ಸಮಜ್ಯತೇ । ದಧತ್ಸಹಸ್ರಿಣೀರಿಷಃ ॥ 2 ॥ ಆಜು-
ಹ್ವಾನೋ ನ ಈಡ್ಯೋ ದೇವಾ ಆ ವಕ್ಷಿ ಯಜ್ಞಿಯಾನ್ । ಅಗ್ನೇ
ಸಹಸ್ರಸಾ ಅಸಿ ॥ 3 ॥ ಪ್ರಾಚೀನಂ ಬರ್ಹಿರೋಜಸಾ ಸಹಸ್ರವೀ-
ರಮಸ್ತೃಣನ್ । ಯತ್ರಾದಿತ್ಯಾ ವಿರಾಜಥ ॥ 4 ॥ ವಿರಾಟ್ ಸಮ್ರಾ-
ಡ್ವಿಭ್ವೀಃ ಪ್ರಭ್ವೀರ್ಬಹ್ವೀಶ್ಚ ಭೂಯಸೀಶ್ಚ ಯಾಃ । ದುರೋ
ಘೃತಾನ್ಯಕ್ಷರನ್ ॥ 5 ॥ ಸುರುಕ್ಮೇ ಹಿ ಸುಪೇಶಸಾಧಿ ಶ್ರಿಯಾ
ವಿರಾಜತಃ । ಉಷಾಸಾವೇಹ ಸೀದತಾಮ್ ॥ 6 ॥ ಪ್ರಥಮಾ ಹಿ

ಸು ವಾಚಸಾ ಹೋತಾರಾ ದೈವ್ಯಾ ಕವೀ । ಯಜ್ಞಂ ನೋ ಯಕ್ಷ-
ತಾಮಿಮಮ್ ॥ 7 ॥ ಭಾರತೀಳೇ ಸರಸ್ವತಿ ಯಾ ವಃ ಸರ್ವಾ
ಉಪಬ್ರುವೇ । ತಾ ನಶ್ಚೋದಯತ ಶ್ರಿಯೇ ॥ 8 ॥ ತ್ವಷ್ಟಾ
ರೂಪಾಣಿ ಹಿ ಪ್ರಭುಃ ಪಶೂನ್, ವಿಶ್ವಾನ್ತ್ಸಮಾನಜೇ । ತೇಷಾಂ
ನಃ ಸ್ಫಾತಿಮಾ ಯಜ ॥ 9 ॥ ಉಪ ತ್ಮನ್ಯಾ ವನಸ್ಪತೇ ಪಾಥೋ
ದೇವೇಭ್ಯಃ ಸೃಜ । ಅಗ್ನಿರ್ಹವ್ಯಾನಿ ಸಿಷ್ವದತ್ ॥ 10 ॥ ಪುರೋಗಾ
ಅಗ್ನಿರ್ದೇವಾನಾಂ ಗಾಯತ್ರೇಣ ಸಮಜ್ಯತೇ । ಸ್ವಾಹಾಕೃತೀಷು
ರೋಚತೇ ॥ 11 ॥

ಸೂಕ್ತ 189

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ಅಗಸ್ತ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಅಗ್ನೇ ನಯ ಸುಪಥಾ ರಾಯೇ ಅಸ್ಮಾನ್, ವಿಶ್ವಾನಿ ದೇವ
ವಯುನಾನಿ ವಿದ್ವಾನ್ । ಯುಯೋಧ್ಯ (ಅ) ೧ ಸ್ಮಜ್ಜುಹುರಾಣ-
ಮೇನೋ ಭೂಯಿಷ್ಠಾಂ ತೇ ನಮಉಕ್ತಿಂ ವಿಧೇಮ ॥ 1 ॥ ಅಗ್ನೇ

ತ್ವಂ ಪಾರಯಾ ನವ್ಯೋ ಅಸ್ಮಾನ್ತ್ಸ್ವಸ್ತಿಭಿರತಿ ದುರ್ಗಾಣಿ ವಿಶ್ವಾ।
ಪೂಶ್ಚ ಪೃಥ್ವೀ ಬಹುಲಾ ನ ಉರ್ವೀ ಭವಾ ತೋಕಾಯ ತನಯಾಯ ಶಂ ಯೋಃ ॥ 2 ॥ ಅಗ್ನೇ ತ್ವಮಸ್ಮದ್ಯ್ಯೋಧ್ಯಮೀವಾ ಅನಗ್ನಿತ್ರಾ ಅಭ್ಯಮಂತ ಕೃಷ್ಟೀಃ । ಪುನರಸ್ಮಭ್ಯಂ ಸುವಿತಾಯ ದೇವ ಕ್ಷಾಂ ವಿಶ್ವೇಭಿರಮೃತೇಭಿರ್ಯಜತ್ರ ॥ 3 ॥ ಪಾಹಿ ನೋ ಅಗ್ನೇ ಪಾಯುಭಿರಜಸ್ರೈರುತ ಪ್ರಿಯೇ ಸದನ ಆ ಶುಶುಕ್ವಾನ್ । ಮಾ ತೇ ಭಯಂ ಜರಿತಾರಂ ಯವಿಷ್ಠ ನೂನಂ ವಿದನ್ಮಾಪರಂ ಸಹಸ್ವಃ ॥ 4 ॥ ಮಾ ನೋ ಅಗ್ನೇವ ಸೃಜೋ ಅಘಾಯಾವಿಷ್ಯವೇ ರಿಪವೇ ದುಚ್ಛುನಾಯ್ಯೈ । ಮಾ ದತ್ವತೇ ದಶತೇ ಮಾದತೇ ನೋ ಮಾ ರೀಷತೇ ಸಹಸಾವನ್ನರಾ ದಾಃ ॥ 5 ॥ ವಿ ಷ್ಮತ್ ತ್ವಾವಾ ಋತಜಾತ ಯಂಸದ್ಗೃಣಾನೋ ಅಗ್ನೇ ತನ್ವೇ (ವೇ) ಷಿ ವರೂಥಮ್ । ವಿಶ್ವಾದ್ರಿರಿಷ್ಟೋರುತ ವಾ ನಿನಿತ್ಸೋರಭಿಹ್ರುತಾಮಸಿ ಹಿ ದೇವ ವಿಷ್ಪಟ್ ॥ 6 ॥ ತ್ವಂ ತಾ ಅಗ್ನ ಉಭಯಾನ್, ವಿ ವಿದ್ವಾನ್, ವೇಷಿ ಪ್ರಪಿತ್ವೇ ಮನುಷೋ ಯಜತ್ರ । ಅಭಿಪಿತ್ವೇ ಮನವೇ ಶಾಸ್ಯೋ ಭೂರ್ಮರ್ಮ್ಯಜೇನ್ಯ ಉಶಿಗ್ಭಿರ್ನಾರ್ಕ್ಯಃ ॥ 7 ॥ ಅವೋ-

ಚಾಮ ನಿವಚನಾನ್ಯಸ್ಮಾನಸ್ಯ ಸೂನುಃ ಸಹಸಾನೇ ಅಗ್ನೌ ।
ವಯಂ ಸಹಸ್ರಮೃಷಿಭಿಃ ಸನೇಮ ವಿದ್ಯಾಮೇಷಂ ವೃಜನಂ ಜೀರದಾನುಮ್ ॥ 8 ॥

ಸೂಕ್ತ 190

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ಅಗಸ್ತ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಬೃಹಸ್ಪತಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಅನರ್ವಾಣಂ ವೃಷಭಂ ಮಂದ್ರಜಿಹ್ವಂ ಬೃಹಸ್ಪತಿಂ ವರ್ಧಯಾ ನವ್ಯಮರ್ಕೈಃ ।
ಗಾಥಾನ್ಯಃ ಸುರುಚೋ ಯಸ್ಯ ದೇವಾ ಆಶೃಣ್ವಂತಿ ನವಮಾನಸ್ಯ ಮರ್ತಾಃ ॥ 1 ॥
ತಮೃತ್ವಿಯಾ ಉಪ ವಾಚಃ ಸಚಂತೇ ಸರ್ಗೋ ನ ಯೋ ದೇವಯತಾಮಸರ್ಜಿ ।
ಬೃಹಸ್ಪತಿಃ ಸ ಹ್ಯಂಜೋ ವರಾಂಸಿ ವಿಭ್ವಾಭವತ್ಸಮೃತೇ ಮಾತರಿಶ್ವಾ ॥ 2 ॥
ಉಪಸ್ತುತಿಂ ನಮಸ ಉದ್ಯತಿಂ ಚ ಶ್ಲೋಕಂ ಯಂಸತ್ಸವಿತೇವ ಪ್ರ ಬಾಹೂ ।
ಅಸ್ಯ ಕ್ರತ್ವಾಹನ್ಯೋ (ಓ) ಽಷ ಯೋ ಅಸ್ತಿ ವ್ಯೃಗೋ ನ ಭೀಮೋ ಅರಕ್ಷಸಸ್ತು ವಿಷ್ಣಾನ್ ॥ 3 ॥ ಅಸ್ಯ ಶ್ಲೋಕೋ ದಿವೀ-

ಯಂತೇ ಪೃಥಿವ್ಯಾಮತ್ಯೋ ನ ಯಂಸದ್ಯಕ್ಷ್ಮಭೃದ್ವಿ ಚೇತಾಃ ।
ವ್ಯೃಗಾಣಾಂ ನ ಹೇತಯೋ ಯಂತಿ ಚೇಮಾ ಬೃಹಸ್ಪತೇರಹಿ-
ಮಾಯಾಂ ಅಭಿ ದ್ಯಾನ್ ॥ 4 ॥ ಯೇ ತ್ವಾ ದೇವೋಸ್ರಿಕಂ ಮನ್ಯ-
ಮಾನಾಃ ಪಾಪಾ ಭದ್ರಮುಪಜೀವಂತಿ ಪಜಾಃ । ನದೂಢ್ಯೇ (ವಿ)
ಷಿ ಅನು ದದಾಸಿ ವಾಮಂ ಬೃಹಸ್ಪತೇ ಚಯಸ ಇತ್ಪಿಯಾರುವಮ್
॥ 5 ॥ ಸುಪ್ರೈತುಃ ಸೂಯವಸೋ ನ ಪಂಥಾ ದುರ್ನಿಯಂತುಃ
ಪರಿಪ್ರೀತೋ ನ ವಿತ್ರಃ । ಅನರ್ವಾಣೋ ಅಭಿ ಯೇ ಚಕ್ಷತೇ
ನೋsಪೀವೃತಾ ಅಪೋರ್ಣುವಂತೋ ಅಸ್ಥುಃ ॥ 6 ॥ ಸಂ ಯಂ
ಸ್ತುಭೋsವನಯೋ ನ ಯಂತಿ ಸಮುದ್ರಂ ನ ಸ್ರವತೋ ರೋಧ-
ಚಕ್ರಾಃ । ಸ ವಿದ್ವಾ ಉಭಯಂ ಚಷ್ಟೇ ಅಂತರ್ಬೃಹಸ್ಪತಿಸ್ತರ
ಆಪಶ್ಚ ಗೃಧ್ರಃ ॥ 7 ॥ ಏವಾ ಮಹಸ್ತುವಿಜಾತಸ್ತುವಿಷ್ಮಾನ್ಬೃಹ-
ಸ್ಪತಿರ್ವೃಷಭೋ ಧಾಯಿ ದೇವಃ । ಸ ನಃ ಸ್ತುತೋ ವೀರವದ್ಧಾತು
ಗೋಮದ್ವಿದ್ಯಾಮೇಷಂ ವೃಜನಂ ಜೀರದಾನುಮ್ ॥ 8 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 191

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 1 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ಅಗಸ್ತ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಆಪ್ತ್ಯಾಣಸೂರ್ಯಾಃ ॥

ಛಂದಃ : 1-9, 14-16 ಅನುಷ್ಟುಪ್ । 10-12 ಮಹಾಪಂಕ್ತಿಃ ।
13 ಮಹಾಬೃಹತೀ॥

ಕಂಕತೋ॑ ನ ಕಂಕತೋ॑ऽಥೋ ಸತೀನಕಂಕತಃ । ದ್ವಾವಿ॑ತಿ
ಪ್ಲ॒ಷೀ ಇ॑ತಿ ನ್ಯ (ಅ) ೧ ದೃಷ್ಟಾ॒ ಅಲಿಪ್ಸತ ॥ 1 ॥ ಅದೃಷ್ಟಾ॒ನ್,
ಹಂತ್ಯಾಯತ್ಯಥೋ॑ ಹಂತಿ ಪರಾಯ॒ತೀ । ಅಥೋ॑ ಅವಘ್ನ॒ತೀ
ಹ॒ಂತ್ಯಥೋ॑ ಪಿನಷ್ಟಿ ಪಿಂಷ॒ತೀ ॥ 2 ॥ ಶರಾ॑ಸಃ ಕುಶರಾ॒ಸೋ
ದ॒ರ್ಭಾಸಃ॑ ಸೈ॒ರ್ಯಾ॑ ಉತ । ವ॒ಯಾಂಜಾ ಅ॒ದೃಷ್ಟಾ॒ ವೈರಿ॑ಣಾಃ ಸರ್ವೇ॑
ಸಾ॒ಕಂ ನ್ಯ॑ಲಿಪ್ಸತ ॥ 3 ॥ ನಿ ಗಾವೋ॑ ಗೋ॒ಷ್ಠೇ॑ ಅಸದ॒ನ್ನಿ
ಮೃ॒ಗಾಸೋ॑ ಅವಿಕ್ಷತ । ನಿ ಕೇ॒ತವೋ॑ ಜ॒ನಾನಾಂ ನ್ಯ (ಅ) ೧
ದೃಷ್ಟಾ॒ ಅಲಿಪ್ಸತ ॥ 4 ॥ ಏತ ಉ॒ ತ್ಯೇ ಪ್ರತ್ಯ॑ದೃಶ್ರನ್ಪ್ರ॒ದೋ॑ಷಂ
ತಸ್ಕ॑ರಾ ಇವ । ಅದೃ॑ಷ್ಟಾ ವಿಶ್ವದೃಷ್ಟಾ॒ಃ ಪ್ರತಿ॑ಬುದ್ಧಾ ಅಭೂತನ
॥ 5 ॥ ದ್ಯೌರ್ವಃ॑ ಪಿ॒ತಾ ಪೃ॑ಥಿ॒ವೀ ಮಾ॒ತಾ ಸೋಮೋ॑ ಭ್ರಾ॒ತಾದಿ॑ತಿಃ

ಸ್ವಸಾ । ಅದೃಷ್ಟಾ ವಿಶ್ವದೃಷ್ಟಾಸ್ತಿಷ್ಠತೇಳಯತಾ ಸು ಕಮ್ ॥ 6 ॥

ಯೇ ಅಂಸ್ಯಾ ಯೇ ಅಂಗ್ಯಾಃ ಸೂಚೀಕಾ ಯೇ ಪ್ರ ಕಂಕತಾಃ ।

ಅದೃಷ್ಟಾಃ ಕಂ ಚನೇಹ ವಃ ಸರ್ವೇ ಸಾಕಂ ನಿ ಜಸ್ಯತ ॥ 7 ॥

ಉತ್ಪುರಸ್ತಾತ್ಸೂರ್ಯ ಏತಿ ವಿಶ್ವದೃಷ್ಟೋ ಅದೃಷ್ಟಹಾ । ಅದೃ-

ಷ್ಟಾನ್ತ್ಸರ್ವಾಞ್ಜಂಭಯನ್ತ್ಸರ್ವಾಶ್ಚ ಯಾತುಧಾನ್ಯಃ ॥ 8 ॥

ಉದಪಪ್ತದಸೌ ಸೂರ್ಯಃ ಪುರು ವಿಶ್ವಾನಿ ಜೂರ್ವನ್ । ಆದಿತ್ಯಃ

ಪರ್ವತೇಭ್ಯೋ ವಿಶ್ವದೃಷ್ಟೋ ಅದೃಷ್ಟಹಾ ॥ 9 ॥ ಸೂರ್ಯೇ

ವಿಷಮಾ ಸಜಾವಿ ದೃತಿಂ ಸುರಾವತೋ ಗೃಹೇ । ಸೋ ಚಿನ್ನು

ನ ಮರಾತಿ ನೋ ವಯಂ ಮರಾಮಾರೇ ಅಸ್ಯ ಯೋಜನಂ

ಹರಿಷ್ಠಾ ಮಧು ತ್ವಾ ಮಧುಲಾ ಚಕಾರ ॥ 10 ॥ ಇಯತ್ತಿಕಾ

ಶಕುಂತಿಕಾ ಸಕಾ ಜಘಾಸ ತೇ ವಿಷಮ್ । ಸೋ ಚಿನ್ನು ನ

ಮರಾತಿ ನೋ ವಯಂ ಮರಾಮಾರೇ ಅಸ್ಯ ಯೋಜನಂ ಹರಿಷ್ಠಾ

ಮಧು ತ್ವಾ ಮಧುಲಾ ಚಕಾರ ॥ 11 ॥ ತ್ರಿಃ ಸಪ್ತ ವಿಷ್ಪುಲಿಂಗಕಾ

ವಿಷಸ್ಯ ಪುಷ್ಪಮಕ್ಷನ್ । ತಾಶ್ಚಿನ್ನು ನ ಮರಂತಿ ನೋ ವಯಂ

ಮರಾಮಾರೇ ಅಸ್ಯ ಯೋಜನಂ ಹರಿಷ್ಠಾ ಮಧು ತ್ವಾ ಮಧುಲಾ

ಚಕಾರ ॥ 12 ॥ ನವಾನಾಂ ನವತೀನಾಂ ವಿಷಸ್ಯ ರೋಪುಷೀಣಾವ್ ।
ಸರ್ವಾಸಾಮಗ್ರಭಂ ನಾಮಾರೇ ಅಸ್ಯ ಯೋಜನಂ ಹರಿಷ್ಠಾ ಮಧು
ತ್ವಾ ಮಧುಲಾ ಚಕಾರ ॥ 13 ॥ ತ್ರಿಃ ಸಪ್ತ ಮಯೂರ್ಯಃ ಸಪ್ತ
ಸ್ವಸಾರೋ ಅಗ್ರುವಃ । ತಾಸ್ತೇ ವಿಷಂ ವಿ ಜಭ್ರಿರ ಉದಕಂ
ಕುಂಭಿನೀರಿವ ॥ 14 ॥ ಇಯತ್ತಕಃ ಕುಷುಂಭಕಸ್ತಕಂ ಭಿನದ್ಮ್ಯ-
ಶ್ಮನಾ । ತತೋ ವಿಷಂ ಪ್ರ ವಾವೃತೇ ಪರಾಚೀರನು ಸಂವತಃ
॥ 15 ॥ ಕುಷುಂಭಕಸ್ತದಬ್ರವೀದ್ಗಿರೇಃ ಪ್ರವರ್ತಮಾನಕಃ । ವೃಶ್ಚಿ-
ಕಸ್ಯಾರಸಂ ವಿಷಮರಸಂ ವೃಶ್ಚಿಕ ತೇ ವಿಷಮ್ ॥ 16 ॥

ಪರಿಶಿಷ್ಟಮಂತ್ರಾಃ

ಮಂಡಲ–1 (50 ನೆಯ ಸೂಕ್ತದ ನಂತರ ಪಠಿಸುವುದು)

ಶನೈಶ್ಚಿದದ್ಯ ಸೂರ್ಯೋಣಾದಿತ್ಯೇನ ಸಹೀಯಸಾ । ಅಹಂ
ಯಶಸ್ವಿನಾಂ ಯಶೋ ವಿದ್ಯಾರೂಪಮುಷಾ ದದೇ ॥ 1 ॥ ಉದ್ಯ-
ನ್ನದ್ಯ ವಿ ನೋ ಭಜ ಪಿತಾ ಪುತ್ರೇಭ್ಯೋ ಯಥಾ । ದೀರ್ಘಾ-
ಯುತ್ವಸ್ಯ ಹೇಶಿಷೇ ತಸ್ಯ ನೋ ಧೇಹಿ ಸೂರ್ಯ ॥ 2 ॥ ಉದ್ಯನ್ತಂ

ತ್ವಾ ಮಿತ್ರಮಹ ಆರೋಹನ್ತಂ ವಿಚಕ್ಷಣ । ಪಶ್ಯೇಮ ಶರದಃ
ಶತಂ ಜೀವೇಮ ಶರದಃ ಶತಮ್ ॥ 3 ॥

ಪ್ರಥಮ ಮಂಡಲದ ಕೊನೆಗೆ ಪಠಿಸುವುದು

ಮಾ ಬಿಭೇರ್ನ ಮರಿಷ್ಯಸಿ ಪರಿ ತ್ವಾ ಪಾಮಿ ಸರ್ವತಃ ।
ಘನೇನ ಹನ್ಮಿ ವೃಶ್ಚಿಕಮಹಿಂ ದಣ್ಡೇನಾಗತಮ್ ॥ 1 ॥ ಆದಿ-
ತ್ಯರಥವೇಗೇನ ವಿಷ್ಣುಬಾಹುಬಲೇನ ಚ । ಗರುಡಪಕ್ಷನಿಪಾತೇನ
ಭೂಮಿಂ ಗಚ್ಛ ಮಹಾಯಶಾಃ ॥ 2 ॥ ಗರುಡಸ್ಯ ಪಾತಮಾತ್ರೇಣ
ತ್ರಯೋ ಲೋಕಾಃ ಪ್ರಕಂಪಿತಾಃ । ಪ್ರಕಂಪಿತಾ ಮಹೀ ಸರ್ವಾ
ಸಶೈಲವನಕಾನನಾ ॥ 3 ॥ ಗಗನಂ ನಷ್ಟಚನ್ದ್ರಾರ್ಕಂ ಜ್ಯೋತಿಷಂ
ನ ಪ್ರಕಾಶತೇ । ದೇವತಾ ಭಯಭೀತಾಶ್ಚ ಮಾರುತೋ ನ
ಪ್ಲವಾಯತಿ ॥ ಮಾರುತೋ ನ ಪ್ಲವಾಯತ್ಯೋಂ ನಮಃ ॥ 4 ॥
ಭೋ ಸರ್ಪ ಭದ್ರ ಭದ್ರಂ ತೇ ದೂರಂ ಗಚ್ಛ ಮಹಾವಿಷ । ಜನ್ಮೇ-
ಜಯಸ್ಯ ಯಜ್ಞಾನ್ತೇ ಆಸ್ತೀಕವಚನಂ ಸ್ಮರ ॥ 5 ॥ ಆಸ್ತೀಕವಚನಂ
ಶ್ರುತ್ವಾ ಯಃ ಸರ್ಪೋ ನ ನಿವರ್ತತೇ । ಶತಧಾ ಭಿದ್ಯತೇ ಮೂರ್ಧ್ನಿ

ಶಿಂಶವೃಕ್ಷಫಲಂ ಯಥಾ ॥ 6 ॥ ನರ್ಮದಾಯೈ ನಮಃ ಪ್ರಾತ-
ರ್ನರ್ಮದಾಯೈ ನಮೋ ನಿಶಿ । ನಮೋಽಸ್ತು ನರ್ಮದೇ ತುಭ್ಯಂ
ತ್ರಾಹಿ ಮಾಂ ವಿಷಸರ್ಪತಃ ॥ 7 ॥ ಯೋ ಜರತ್ಕಾರುಣಾ ಜಾತೋ
ಜರತ್ಕಾರ್ಯಾಂ ಮಹಾಯಶಾಃ । ತಸ್ಯ ಸ್ಮರಾಭಿ ಭದ್ರಂ ತೇ
ದೂರಂ ಗಚ್ಛ ಮಹಾವಿಷ ॥ 8 ॥ ಅಸಿತಿಂ ಚಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಂ ಚ
ಸುನೀತಿಂ ಚಾಪಿ ಯಃ ಸ್ಮರೇತ್ । ದಿವಾ ವಾ ಯದಿ ವಾ ರಾತ್ರೌ
ನಾಸ್ತಿ ಸರ್ಪಭಯಂ ಭವೇತ್ ॥ 9 ॥ ಅಗಸ್ತಿರ್ಮಾಧವಶ್ಚೈವ
ಮುಚುಕುಂದೋ ಮಹಾಮುನಿಃ । ಕಪಿಲೋ ಮುನಿರಾಸ್ತೀಕಃ
ಪಂಚೈತೇ ಸುಖಶಾಯಿನಃ ॥ 10 ॥

ಇತಿ ಪ್ರಥಮಂ ಮಂಡಲಂ ಸಮಾಪ್ತಮ್.

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಠ ಮತ್ತು ಮಿಷನ್ನಿನ ಲಾಂಛನ

ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಸರೋವರದ ಅಲೆಗಳು ಕರ್ಮವನ್ನೂ, ಕಮಲವು ಭಕ್ತಿಯನ್ನೂ, ಉದಯಿಸುತ್ತಿರುವ ಸೂರ್ಯನು ಜ್ಞಾನವನ್ನೂ, ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿರುವ ಸರ್ಪವು ಯೋಗ ಹಾಗೂ ಜಾಗೃತ–ಕುಂಡಲಿನೀ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತವೆ. ಹಂಸವು ಪರಮಾತ್ಮನ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕರ್ಮ, ಭಕ್ತಿ, ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಯೋಗ–ಇವುಗಳ ಸಮನ್ವಯದ ಮೂಲಕ ಪರಮಾತ್ಮನ ದರ್ಶನ ಲಾಭವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಈ ಚಿತ್ರದ ಭಾವಾರ್ಥ.

–ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ

ಬೆಲೆ : ರೂ. 45/–